

Štvořtletna předplata
we wudawarni 80 ₣
a na němskich póstach
1 ₣, z prinjesenjom do
domu 1 ₣ 15 ₣
Kóždy čislo plaći 8 ₣

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin naróžku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 ₣

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čisć Smoleřjec knihičisćeřnje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 1.

Sobotu, 4. januara.

1879.

K nowemu lětu 1879

pschujemy čzesčejnym čžitarjam a čžitatkam „Sserbskich Nowin“ dobre sbože, s próstwu k Bohu, so by jich wschitkich chžyl žohnowacž se wschěmi potrebnymi duchownymi a čželnyimi darami, tak so bychu so ratarjam plody na polach, lukach a w šahrodach bohacže radžite, so bychu rjemješniky wot šwojeho rjemješla derje živi byčž móhli a dželaczerjo se šwojinaj rukomaj šwój wschědny khlěb w polnej měrje nadobychali, so by pschekupstwo a witowanje dobry wuzitk nješło, so bychu wuczerjo mladosčž se žohnowanjom wucžili a duchowni stajnje posłucharjow namakali, šwolniwych niž jenož Bože šłowo šłyschecž, ale tež pschego hotowi po nim čžinicž, so bychu mandželšy a mandželške, staršchi a džecži bjes šobu s lubosčžu a pschjenoščžu wobkhadželi, a so by Bóh luby knješ kóždemu, njech je čželadnik abo hospodař, njech je wojak abo šastojnik, tajke wobštejenja wobradžit, so by móhl so čžesnje sezivicž a k šwojej a druhich ludži špokojnosčži živy byčž.

Škónčnje pak tež lubym Sserbam pschujemy, so bychu so šwojeho Sserbstwa stajnje šwědomi byli a jeho čžesčž se šłowom a škutkom kóždžy čžas šwěru pschisporjecž pytali. To daj Bóh!

J. E. Smoleř.

Wuřudženja.

(Potracžowanje.)

Pschi dalšchim pschekšychowanju Rönšchowa wudawasche, so je ju Dittrichowa k štemu škutku šawjedla, Dittrichowa pak wobtručesche, so je Rönšchowej jenož na jeje stajne nucenje tróštku jěda daša; kóždžy pytasche přenju winu wot šebje přecž šunycž. Pschi tym pak šo jena bóle drugeje pscheryčža, tak so bu wobeju wina pschego wjetšcha a šjawnišcha.

Rönšchowa běšche k temu štała, so je šwojemu mužej jědojtu židkoscž škradžu do kšoseja laša, a praschana, čžeho dla je to škradžu čžiniša, wona najpředy njemjedžišche, šchto prajicž, posdžišcho pak chžysche šo s tym wurycžecž, so wotmolwi: „Dittrichowa je mi to kasasa.“

Al jako šo Dittrichowu praschachu, hacž njeje wjedžala, so hižom trochu myšchazeho jěda čžlowjeka mori, wona wotmolwi, so je jeho tak mašo byšo, so tež njeby jenu jenicžku myšch mori. Al tola bě wona, jako bě Rönšchowej jěd daša, tutej powjedala, so je jena žona w Kunnersdorfsje tež šwojemu mužej jědojtu wodu do kšoseja laša, ale to tak hlupje ščžiniša, so je potom 12 lět kšostárnje dostala.

Al hdyž Rönšchowa s nowa powjedasche, so je ju Dittrichowa wucžila, tak by muža wotštronicž móhla, dha Dittrichowa rjekny, so to wěrnó njeje, ale so je Rönšchowa wjele wjazy prajiša: „Hdy bychmój jenož pucž namakacž móhlej, so bych šwojeho muža wotbyla! Ša bych 3000 daša! Pschi tym moja pjenježna móšcheň njeby dyrkotaka!“

Šewak bě to tež ša Rönšchowu šte šnamjo, so drje šo njebě wo šwojeho muža pschi jeho kšorosčži wjele štaraka, so pak běšche wona, jako bě wón po dostatym jědu do nopacha wróčžak, tutón nopach šama rjedžila. To tež Rönšchegž šlužobna džowka wobšwědcži, prajizy, so je jej Rönšchowa tónle nopach tehdy jenož jedyn křócž k wucžisčženju pschepodala.

Al po Rönšchowej šmjercži bě šo ludžom to džiwne šdako, so Rönšchowa njebě ženje nicžo k temu prajiša, hdyž běchu woni na njeho špominali.

Šele a hišchže wschelake druge wopokasma běchu tak jasne, so pschisražni k temu pschekšwědcženju pschindžechu, so štej Rönšchowa a Dittrichowa kublerja Rönšcha se šamyškom škónzowatej, jako běšchtej šebi teho dla wscho dosčž přjedy pschemyšlilej. — Al jako lěkarjo a haptykarjo, kotřiz běchu Rönšchome čžěto po jeho šmjercži podrobne pschepytali, tež se wschey jasnosčžu pokasachu, so je Rönšch wot myšchazeho jěda wurjek, dha wschak tež šudnikojo a drusy tu wěštosčž dobuchu, so štej jeho tutej žónšy morišej.

Duž wschak tež rycžnikow šaryčžowanje nicžo njepomšasche, ale pschisražni tak derje Rönšchowu, kaž tež Dittrichowu ša winowateju wurprajichu, na čžož jeju šudnikojo wobeju k šmjercži wotšudžichu.

Dittrich pak bu dla šalschowanja pišma k šchěščžlětnemu jasťwu wotšudženy.

Rönšchoweje šaryčžnik bě rycžnik R. Schanz s Draždžan, Dittrichoweje rycžnik Kšopig Kšopolški s Lubija a Dittrichowy rycžnik Dr. Šöckner s Budyšchina.

Wschizażni bėchu: pŝeŝupz E. W. Rowak ŝe ŝitawy, pŝeŝupz Scheven ŝe ŝitawy, haptylkar Strauch ŝ Budychina, mŝynk-wobŝedzer Hähnel ŝ Ołberŝdorfa, rentier Proxa ŝ Budychina, knjeŝi najeni Schwauf ŝ Hliny, pŝeŝupz ŝ Hőbele ŝ Lubija, bankodirektar Hegel ŝe ŝitawy, faktor Schinkel ŝ Hornjeje Górti, kubler P. Reŝizant ŝ Budeŝtez, ryczerkubler Rydhtar ŝe ŝartow a kubler Kolla ŝ Reichenawa.

(Poŝraczowanje.)

Swėtne podawki.

Nėmŝte kŝėzorŝtwo. Nowolėtne ŝwozopŝeŝe na kralowŝkim ŝaŝkim dworje ŝo teŝ lėtka taŝ ŝta, kaŝ druge lėta. Miniŝtrjo, generalojo, zuŝy pőŝlanzy a druŝy woŝebni knjeŝa ŝo w pŝchynych woŝach na kralowŝki dwór pŝchwojeŝechu a ŝ nich wuŝtupiwŝki do hrodu ŝhwatachu, ŝo bychu tam kralej Alberteje a kralowej Karoli ŝwoje ŝwozopŝeŝe ŝłowa prajili.

Š Drazdŝan piŝaja, ŝo tam nowolėtnu nóz ludŝo na haŝach a torhoŝeŝach nejŝu tajku haru hnali a nejŝu tajke hrubosze wobesŝli, kaŝ hewaŝ pŝchi tutej ŝtkadnoŝeji, ale ŝo wjele wjaŝ ŝhėrluŝy „Njeŝ Bohu dŝakuje“ nutrnje ŝpewachu, jaŝo ŝo ŝwonicz poczaja.

W Kőhrŝdorŝje pola Kamjeniza ŝu ŝo ŝandŝenu pőndŝelu kŝėznikej Haaŝy wŝchė twarjenja, kowarjeje Anderŝej domŝte a brőŝeni a kublerjeje J. Šikereje brőŝeni wotpalile.

Kral Albert ŝo w mēŝazu januaru na něotre dny do Lipŝka poda, ŝo by ŝo w tamniŝkej wokolnoŝeji na něotrnych hontwach wobdŝelil.

Šnėhice, kotreŝ ŝandŝeny tydŝeni mējachmy, bėŝe wina, ŝo ŝo na něotrnych ŝaŝkich ŝeleŝnizach czahi ŝapoŝdŝachu a jedyn ŝ zyka w ŝnėŝy teŝazy woŝta, taŝ ŝo mējachu ludŝo dwaj dnjeje dŝeŝacz, prjedy hacz jón ŝaŝo wudobucha. — (W Cŝechach a teŝ w druhich awŝtriŝkich krajaŝ je ŝnėh ŝandŝeny tydŝeni teŝ tu a tam ŝeleŝnizy ŝawėl.)

W Drazdŝanach je jedyn muž 27. dezembra wokoło pŝchipoŝdnja na haŝy liŝtownju ŝhubil, w kotreŝ bėŝe 13965 hrinnow pjenjeŝ. Namakat tuteje ŝumny doŝtanje 1000 *ℳ* myta, hdyŝ te pjenjeŝy ŝ hubjerjeje pŝchinjeŝe.

W Neufrieŝenje pola Drazdŝan bėŝe wőndano ŝtara knjeni ŝ Lindenŝels nětoho na Iortzingŝkej haŝy wopytaŝa. Jaŝo ŝaŝo prjecz dŝeŝe, wona kŝėŝne durje ŝmoli a wuŝtupi ŝ tymi durjemi ŝ domu, kotreŝ do dwora wjedu. Dwór paŝ wjele niŝo leŝi, dyŝli dom, duŝ ŝo do njeho po kŝėtro nahŝym ŝhodye ŝhody. To knjeni ŝ Lindenŝels njewjedŝiŝe a teho dla po ŝhodye dele padŝe, pŝchi czimŝ ŝo taŝ wobŝkodyŝi, ŝo wo pomoz woŝacz njemőŝeŝe. Šrjedŝ nozy ju tam mornu namakachu.

We Waltersdorŝje pola Šchandawa ŝo w nozy 27. dezembra twarjenja jeneho burŝteho kubla wotpalichu. Woŝenhaŝchaze mužŝtwu ŝe Šchandawa a Kőniŝteina ŝe ŝytawami na pomoz pŝchijedŝechu, ale pŝchi haŝchenju ŝo wulke njebőŝe ŝta, pŝchetoŝ jena murja ŝo nejabzy ŝawali a 6 kőniŝteiniŝkich a 3 ŝchandawŝkich wobŝkodyŝi. Jenemu ŝo nohi wopalichu, druhemu wobliczo a ruzy, druhim paŝ buŝchtej ruzy a noŝy ranjeneje a jenemu kamjeni porŝt na noŝy wotrašy. Šchandawŝtemu ŝchewzej Michleje bu ruŝa a noŝa ŝtamana a je wón na ŝwoje rany wumrjel.

Š Barlina piŝaja, ŝo je tam pruŝki kőnoprnyŝ pŝchi ŝamym ŝ njebőŝy pŝchichol. Wón ŝo mjenujzy, jaŝo bėŝe nēhdye pőjėdŝil, ŝaŝo ŝ ŝwojemu hrodej pŝchwojeŝe, ŝo by tam ŝ woŝa wuŝtupil. Ale pohoncz konjom ŝdzerŝec njemőŝeŝe, taŝ ŝo wonaj dale czėrjeŝchaj a ŝo wo rőŝk bliŝŝeje haŝy taŝ nahle ŝwinyŝchaj, ŝo kőnoprnyŝ, jeho adjutant, kaŝ teŝ hajnik a pohoncz ŝ woŝa na haŝu ŝlecŝachu. Tola ŝo njeje niŝomu ŝana ŝchoda ŝtaŝa.

Nėmŝki kŝėzor je na pŝchėdŝydu pruŝkeho miniŝterŝtwa, hrabju Stolberga, liŝt piŝal, w kotrymŝ poruczaja, ŝo by ŝo ŝhuŝka młodoŝcz ŝwėru w ŝchėŝczjanŝkej wuczŝbe roŝwuczowała, a ŝo ludŝom wānoŝcz wŝchnoŝeje twjerdŝe pŝchėd woczji ŝtajaŝa, taŝ ŝo bychu ŝo pŝchėŝtupjenja ŝakonjom ŝterje hladaŝi.

Wjeŝch Wiŝmarŝ je na němŝku ŝwjaŝtowo radu (Bundeŝrath) dleŝe piŝmo pőŝkal, w kotrymŝ wuŝkaduje, ŝo ma ŝo pŝchichodnje ŝa wŝchelaŝe zuŝe twory pŝchi pŝchėroczenju němŝkich mjefow we wēŝtej mērie žlo ŝaŝlaczicŝ. Pŝchetoŝ w tu ŝhwilu ŝo němŝte kraje ŝ zuŝygni tworami taŝ rjeŝ powodya a ŝo tunjo a teho dla loŝko pŝchėdawaja, doleŝ ŝo maŝy dawŝ a maŝe žlo wot nich pŝaczŝi, bjeŝ tym ŝo ma ŝo ŝa němŝte twory na zuŝyŝch mjefach wŝhoke žlo pŝaczicŝ. Duŝ ŝo němŝte twory w zuŝyŝch krajaŝ taŝ tunjo pŝchėdawacz njehodya a ŝo jich tam teho dla doŝcz maŝo wotbudŝe.

Wėrowanje holandskeho krala ŝ arolŝenŝkej prnyŝehymu Emumu ŝmėje ŝo 7. januara w Arolŝenje. Nawoŝenja je 60 lėt, njewjeŝta někotre 20 lėt ŝtara. — Wėklenburgŝto-ŝchwerinŝki herbŝki prnyŝ je ŝo ŝ ruŝkej prnyŝehymu Anaŝtaŝiju, dŝowku wuŝkowjeŝcha Michala ŝlubit a budŝe ŝo jeju kwaf 24. januara w Peterŝburgu wotdŝerŝec.

Awŝtria. Ša noweho awŝtriŝkeho pőŝlanza w Barlini je wuherŝki hrabja Emerich Šzechenyi (Šŝeczenij) pomjenowany. — Mėŝto Win ŝmėje w tutym lėczje něŝchto pŝchėŝ 16 millionow ŝchėŝnaŝow wudawanja. Doŝhodow budŝe poŝłowuŝa milliona, taŝ ŝo budŝa mēŝchzenjo je ŝwojeje mōŝchne pŝchėŝ 8 millionow ŝchėŝnaŝow dodacz dyrbjecz.

Wŝchelaŝe awŝtriŝke nowiny wőndano pomjedachu, ŝo je pjecza jedyn człowjek ŝe Šaŝkeje wokoło kŝėzorŝteho hrodu Gőddöllő ŝhodyŝil, ŝ tym wotpoŝladanjom, ŝo by awŝtriŝkeho kŝėzora ŝkőnzowaŝ. Dale ŝo pomjedacŝe, ŝo je tutón człowjek prajil, ŝo je loŝ czahnyŝ, po kotrymŝ ma wón awŝtriŝkeho kŝėzora ŝkőnzowacz. Wón bu w Altenburgŝkej ŝajaty, reka Šchellenberg, je barbarŝki a je ŝe Šchwajzarŝkeje pŝchichol. Jaŝo jeho ŝudniŝzy pŝchėŝlyŝchowachu, wón rjeŝny, ŝo je w pjanoŝeji na ŝkőnzowanie kŝėzora ŝpominaŝ, ale ŝo ŝu to jenoŝ puŝte ŝłowa.

Awŝtriŝke knjeŝeŝtwo njeje ŝaŝtaŝo ŝ turtowŝkim ŝultanom wo to jednacz, ŝo by tón nowobazarŝku krajinu, ŝ Boŝniju mjefowazu, na tajke waŝchne wotŝtupil, ŝo ŝmė ju awŝtriŝke wōjŝto wobŝadzicŝ a awŝtriŝke knjeŝeŝtwo do ŝwojeje mozy wŝacz. Šultan, kaŝ ŝo ŝba, do teho ŝwolicz noŝze, a drje napoŝledku taŝ daloŝo pŝchindŝe, ŝo awŝtriŝke wōjŝto ŝe ŝlej mozu woŝmje, ŝchtoŝ ŝ dobrej wolu doŝtaŝ njemőŝe.

Franzowŝka. W franzowŝkej drugej komorje ta ŝtrona, kotraŝ je republikanŝzy ŝmyŝlena, hiŝom wjeŝchinu wopŝchija, taŝ ŝo ŝo w tutej komorje tajke wobŝanknjenja ŝtanu, kaŝ chzedŝa je republikanarjo mēcz. W prėnjej komorje paŝ woni hiŝchczje pŝchėmōŝ nimaja, ale ŝnadŝ ju bōrŝy doŝtanu. Mjenujzy do prėnjeje komorŝ ma ŝo w bliŝŝchim czachu tōjŝchto nowych ŝapoŝlanzow wuŝwolicz a ŝebi teho dla republikanarjo wjele prőzy dawaja. Šnatŝ Gambetta ŝo jara wo to prőzuje, ŝo by ludŝi ŝ wuŝwolenju repuŝlikanarjom narŝczal.

Šendŝelŝta. Po powjeŝczach ŝ Indije je drje afgħanŝki emir Šchir-Alli czeknyŝ, ale hdye? to hiŝchczje wēŝte njeje. A ŝo je jeho ŝyn Šakub-ŝhan ŝ jendŝelŝtemu generalu do Šellalabada pŝchichol a ŝo taŝ Šendŝelczanam, mōŝl rjeŝ, podeŝiŝnyŝ, je teŝ wėrno.

Wēŝteho Maddena ŝu ŝadŝili, doleŝ je jendŝelŝteje kralowej je ŝkőnzowanjom hroŝyl. Wón je wrőtny a je hiŝom prjedy wrőtnoŝeje dla někotre lėta w bkuŝdnej kŝėzi pŝchėbyŝ.

Ruřowſka. W Petersburgu bu 31. dezembra w preobrazenskej zyrkwi Boža ſlužba k dopomnjenju na ſonſchi pſchekhóh pſches balkaniſke hory wotdžeržana, na kotrejž ſo ruřki kžezor ſ pryzami a ſ pryzekſynami wobdželi. Tež bē wjele generalow a druhich wyſchcow te mſchi pſchiſchlo.

Wóndano wſchelake nowiny powjedachu, ſo ſu ſtudentojo w Petersburgu haru hnali a pſchi tym ſo ſ polizajami bili, pſchi čimž bu pjecza jedyn ſtudent ſaraženy. Petersburgſke nowiny ſo nad tajkej powjeſcju ſuieja, prajizy, ſo žane ſłowo na tym wěrnó njeje.

Turkowſka. Turkowſki ſultan je ministra Karatheodoryja a pſchedſydu ſtatneje rady Ali-paſchu ſa kommiſarow pomjenował, ſo byſchtaj ſtónčny mēr ſ Ruřowſkej wujednałoj. Wjenujz ruřki kžezor ſebi žada, ſo by ſultan wſchelake poſtajeja ſanſtefanſkeho mēra, kaž je barliſki kongreſ te ſame ſtejo woſtajił, bórfy do rjadu ſtajił, ale ſultan ſo ſ tym džen wote dnja dli. Duž je jemu ruřki kžezor prajicž dał, ſo jeho wójſko Turkowſku prjedy njewo-puſcheczi, hacž budža ſpomnjene poſtajeja do rjadu ſtajeje — a nětko je ſtónčnje ſultan počal dobru wolu k temu poſaſowacž.

Šnadni wothłóř noweho kherluſcha,

Božemu džecju ſpěwaneho a ſkryſchaneho pſchi poſhwjeczjenju nowych byrglow njeſwacžilſteje woſhady na přemim dnju ſwjatych hodow 25. dezembra 1878.

Čžeſč, džak a kſwalbu čži
Dženſ, Božo, ſaſpěwamy,
Haj, w ſwojej wutrobi
Šso teho podžiwamy,
Kať k nam ſo poſnawaſch,
Hdyž wēra ſ luboſcju
Čži twari čžeſčje grat
A pſchi ſwjatnižu.

Dženſ nowe byrgle čži,
Trojenczi, poſhwjeczamy.
Šwječ naſ wſchēch na duſchi,
Čži ſpěwacž hłóſy rjane,
Hłóſ kraſnje klinežazy
Tyh nowych byrglow, tón
Nam kherlſche, modlitwy
Pſchemodžuj pſched twój trón.

Šynť móžny, hmujažy
Njech wſchēlich wubudžuje,
Šynť žuni, luboſny
Wſchēch ſrudnyh woſſchewjuje,
Kaž powētr ſ Ziona
Njech wjeſtlyh ſahori;
Wyſtacž haleluja
Wſchē rócžne čžaſy čži.

Haj, kóždu njedželu
Njech ſwjecža naſche hłóſy;
Čže kſwalicž, čžečicž tu
Njech kſchidko ſu, kiž noſy
Naſch kherluſch ſ zuſby dom;
Hacž junu w Salemi
Spěwamy ſ wjeſelom
Tón nowy kherluſch čži.

Njech wodža ſlubjeny
Do mandželſtwa pučž ſwjatny,
Tež džeczi, wobnowicž
Šswój kſchecženſki ſlub něť ſnaty.
Šmy ſ Khrystom k wjecžeri,
Nam klinež wjeſele,
Dom ſ zuſby wjeſeni
Nam praja božemje.

Čať njech tón ſwjatny grat
Něť k nutrnoſczi ſluži,
Pſchi wažnyh ſkladnoſcžach
Njech tež tu mlodoſčž ſbudži:
Šswojemu Jeſuſkej
Šaſpěwacž wjeſele,
Joh' kſwalicž, wſchaf tež je
Čo dželo jandželſke.

Dženſ ſhla jandželſka
Tyh hodow kherluſch ſpěwa,
Něť wyſtaj, woſhada,
Na trunach do jich džēka;
Čžeſčž Bohu na njeju,
Mēr, ſbože na ſemi,
Wótž póſla ſ luboſcju
Nam ſyna k ſbóžnoſczi.

Džecžatka wjeſ'la ſo
Dženſ darow Božoh' džecža,
Dženſ žyle kſchecžanſtvo
Čžeſčž Božom' džecžom wyſta,
Wjaž krócž dženi woſhada
Maſch haleluja wſnjecž,
Hdyž wono wobradža
Čži grat ſa ſwoju čžeſčž.

Hlaj, pſcha luboſna
Čwój Boži dom něť debi,
Pſch ſ wēru do Khrysta,
Woſhada, duſchu ſebi,
Čať ſ hnadu kónuje
Čwój kral čže, Boži dom,
Čže móžnje ſchituje
Pſched wſchitkim njeſbožom.

Wſmi kſwalbu, próſtvo, džak
D, ſyno Boži, k hnadži,
Čam horka junu pať
Šso naſchej duſchi radži
Na ſkolyh harſach hracž
Čej ſwjatej Trojizy,
Hłóſ wyſchchi ſaſpěwacž
Č tej ſhlu wērjažy.
Šamjen!

Ze Serbow.

Š Klētneho. Dječju njedželu adventa, jako 15. dezembra 1878, ſwjecžecſke naſcha klētjanſka woſhada rjany ſwjedžen, pſchetož tutu njedželu bu naſch duchowny, knjeſ Marcžin Kencž, jako ſarať do ſwojeho ſaſtojnſtwa ſapoſaſany. Woſhadni žyly tydžen prjedy na tym džēkach, ſo bychu zyrkej ſ pletwami a wēnzami nanaj-rjeiſcho wupſchili a wyſche teho bēchu dwaj wulťaj ſchurētaj pſched woltat ſtajił. Na woltat bēchu koſchlanſke mlode holžy wulke ſwēžy kupite a mlodži hólžy ſ Klētneho, Šamneho, Kadſchowka, Dyrbacha a Woleſchnizy bēchu pjecž rjanyh čžeſnyh wrotow na-twarili a to pſched zyrkwiny, kaž tež pſched kērchownymi durjemi, pſched ſarſtimi wrotami, na ſarſtim dworje a pſched ſamym ſararjowym wobhydlenjom. Rano w džewjecžich hodžinach ſapocža ſo Boža ſlužba a jako ſwony ſwój hłóſ k njebeſam poſbēhnychu, ſo wulki čžah ſ ſarſkeho dmora do zyrkwe poda. Na nim wob-džēlichu ſo wojerſke towaſtvo ſe ſwojej hudžbu, teho runja tež ſpěwanſke towaſtvo, gmejny prjódkſtejerjo, zyrkwiniſta raba a woſhadni ſaſtupjerjo, kaž tež mlode holžy w ſwjedženſkej draſcže. Knjeſa duchowneho wjedžechu k. ſuperintendent Rect, knjeſa duchow-neho nan k. ſarať Kencž ſ Ketiž a k. ſarať Šchichold ſ Wochož. Zyrkej bē ſ kēmfcherjemi pſchepjelnjena a w njej ſpěwarſke towaſtwa

bórny rjenje spěwachu a bhyrgle tež swój hłóš hkyšecy dachu. Zako běchu šo czi, kiž běchu šo na cžahu wobdžělili, i wjetšcha pšched woltarjom sešydali, šo khěrłusch 592 „Dženš dušche, wotpoczže, we Wošy swješelene“ wuspěwa. Na to k. superintendent wyšofe šłowa k wošadže ryczešche a knjesa duchowneho pod ašistenzu teju druheju dweju knjesow fararjom na šwjedženške wašchnje do jeho šastojnstwa šapołasa. Potom spěwašche šo khěrłusch „Tón Knjes mój paštyr je“ a po nim našch nowy k. farar přědowanje dzeržešche, w kotrymž wón na šakadže epistole na tšeczu njedželu adventa, 1. list na Korinthškich 4, 1—5, na duchapołne wašchnje wukładowašche, šak mataj šo wošada a duchowny bješ šobu šadžeržecy. Po přědowanju spěwanške towarštwu pod nawjedowanjom k. druheho wučerja khěrłusch spěwašche: „Šdy bych ja i tawšynt janykami tu tež tak wjele ertow mēl. Potom šo wošadže požohnowanje wudželi a wona i knjesom fararjom hacž k jeho domej šobu džešche, bješ tym šo wojerška hudžba rjany khěrłusch piškašche. Popoždnu šo pod pšchedšydstwom knjesa superintendenta zyrkwina wšitazija wotdžerža, pšchi kotrejž běchu zyrkwinska rada, kollaturške knještwo a šastupjerjo wošady pšchitomni. Wóh daj, šo by tutón rjany džen žohnowany byl a wostał ša zyku wošady.

Šandrij Domaška.

Š Budestež. Tšeczi šwjaty džen hodow wotdžeržachu šerbszy seminaristjo w tudomnym Gruhlez hošceženju šerbski konzert. Hacž runje bē špomnjeny džen jara mētškojte wjedro a pucze se šnehom šawēte, dha bē tola wjele Šserbow i budescžanškeje a wjelecžanškeje wošady do Budestež pšchikšło, šo bychu šo tam na šerbskich spěwach, kotrejž jim šerbska mlodžina podawašche, šradowali. Šserbszy seminaristjo běchu pač šo tež na konzert derje pšchihotowali a šwoju wēž tak pēnje wuwjedžechu, šo dyrbjesche šo wjetšchi džel spěwow na žadanje hišcheje ras haj druhdy dwóžy wospjetowacž. Wšches někotre wótčžinške spěwy kaž „Našche Šserbštvo i próčha štawa“ a „Hišcheje Šserbštvo nješhubjene“ šo pšchipošłucharjo tak šahoricu, šo wšchitzy pšchitomni se seminaristami hromadže tute spěwy hišcheje ras spěwachu. Zako bē konzert škóncženy, škyšchachmy wot wjele ludži, šo šu šo šerbske spěwy wubjernje derje špodobaše a bješ nimi najbóle te, kotrejž knježna wučerška Ššükež, student Kral a seminarist Keč spěwachu, teho runja šo tež te šufi jara lubjachu, kotrejž seminarist Krawž na hušlach hraješche. Škóncžnje šerbskim seminaristam ša šabawu, kotruž šu nam pšchihotowali šwój najwutrobnišchi džak wuprajamy a jich prošymy, šo bychu dale šerbski spěw hajili a šo w nim wudokonzeli a naš bórny šašo se šerbskim koncertom šwješelili.

Wšchelazy pošłucharjo.

Š Šufi. Tudomny knjes hrabja a jeho knjeni mandželška štaj tež tute hody tójšcho džeczi se wšchelakimi darami šwješeliko.

Š Tumiz. Tudomny rycžetublet knjes i Eriegern a jeho knjeni mandželška štaj tu khudym džecžom cžopku šymšfu draštu a druhe wēžy k Wožemu džecžcu dariko. — W Semizach dosta 20 džeczi hodowny dar i Ražez wustajenja a wšchē škulške džeczi (120) dostachu mjenšche darki a škulšfu potrebu. — W Šmilnej šo Woža nōž i širurgiškeje Wožeje škužbu wotdžerža a bē w zyrkwi wulki pšchichny Wožedžecžowy šchtom šašwēcženy.

Š Nješwacžidła. Našche hrabinške knještwo je, kaž hewač, tak tež šašdžene hody i nowa našchim khudym džecžom wobradžalo a 50 tych šamtych i darami šwješeliko. — Dotelž je w šušhodnej Pruskeje škótny mór wudyril, je šakške ministerštvo porucžiko, šo šo tudy škótno wiki hacž na dalšche wotdžeržecy nješmjedža.

Š Šhunowa. Ššobotu, 21. dezembra, dopoždnu šo tudy

šromada ščžiny na někajše wašchnje šapali a šu šo wot tuteho wóhnyja Ročez bróžen a domške wotpalife.

Š Wulkič Šdžar. Njedželu, 22. dezembra, šo tudy šašo wulke nješbože šta. Nženujzy wotrocžk šadpšchedawarja Šübnera i Šersdorfa pola Kamjenža i wošom, na kotrymž bēšche 50 mēchow jabłkow, i Budyščina do Šhocžebusa jēdžesche. Zako wón, w Kamjenej pšchenozowawšchi, dopoždnuja 1/2 12 hodžin na šchušēju pšches našchu wješ jēdžesche a bēšche štoro hacž k mostej pšchi wulkim hacže pšchijēl, wón se šwojeho šyđla tak nješbožomnje padže, šo jemu tola hłowu rošmjecžechu a wón na mēšče mormy ležo wosta.

Š Kamjenža. Našcha wokrješna šhromadžina je w pšchipošnaczu dotholētnje šwērnejše cželadnejše škužby cžēšne pjenježne myta wudželika: hošpošy Madlenje Ššbarkez i Kamjenža, wotrocžkeje Šurzej Šššlerzej w Nowošłizach, škužobnej džowzy Marji Šlawiškez we Wudworju, škužobnej džowzy Madlenje Šustez w Šhróšcžizach a wrótnikej Marczžinej Šernasčtej w kłóšchtrej Marineje Šwēšdy.

Š pola. Dajče šebi džitwu wēžku powjedacž. W jenej wšy njedalošo Budyščina na jenym kuble jedyn wotrocžk hižom někotre lēta škužesche a dyrbjesche jeho knjes prajicž, šo wón šwoje dželō we wšchem nastupanju derje a šwēru wobštara, je štajnje, móhl rjez, na hošpodarjowej štronje a kóždy cžap hotomny hišcheje dželacž, hdyž by tež hižom šwjatōf byl. W hdyž chžyšche šnadž cželedž druhdy něšcho na jēdži wustajecž, dha wón k lēpšchemu ryczešche; wón šam pač bēšche pšchecžiwu šobucželadnikam tež dušchny a hdyž jabłuka jēdžesche, šchtož šo hušto šta, dha wotrocžkam a wošebje džowkam tež šobudželēšche. Zako pač jedyn džen šo džowkam jabłkow jara chžyšche a wone mēnjachu, šo je wón horka w šwojej komorje, wobšantnychu te holzy, k njemu hicž a jeho wo jabłuka prošyč. Duž šo na pucž podachu, ale jako horje do komory pšchidžechu, dha tam žadyn wotrocžk njebē. Tola jich jabłucža chžyčiwoscž bu bješ tym i kóždym wotkomitnjenjom wjetšcha a wone šo tam teho dla ša jabłukami wohladowachu a jako nihdže žanych njewuhladachu, dha šebi pomyšłichu, šo ma je w šchijnje a teho dla do šchijnje pohladachu. Ale šcho tam nadešdžechu?! Wulki šmjetanč pošny šmjetany a njedalošo wot njeho wołōlo 15 kšan butry. Še holzy šhēšje k hošpodarjeje cžerjachu a jemu tu wēž wošjewichu, na cžož tón i nimi do wotrocžkoweje komory dželēšche a tam wšcho tak namaka, kaž bēchu powjedake. Šo je šo potom tón wotrocžk do pšchēškyšchenja wšač, to móže šebi kóždy myšlicž, a šo pšchi wuwoprašchowanju wšopa, šo je wón i hošpodarjowych mlóčženikow w nozy škadžu šmjetanu do šwojeho šmjetanka lač a potom tež w nozy w tutym šmjetanku butru dželēč. W šo bychu hošpodarjowe mlóčženiki rano tak pošne byče, kaž wjecžor, dha je tejšo butšjanki abo šyđka do nič lač, šo bychu šašo šwoju pošnu mēru mēše. Nětko, hdyž bē to na šwētko pšchidžiko, móžesche šebi tež hošpoša wužozicž, cžeho dla je wona wot jeneje a teje šameje mēry šmjetany druhdy wjele mjenje butry nadžēłaka a je ta hišcheje wušche teho tak džitwnje škódzika. — W chžecželi wjedžecž, šcho je wotrocžk i butru cžinič, dha móžemy wotmolwicž, šo je ju pšchedawač a wuwikowane pjenješy na budyšku nalutowačnju pošyč, hdyž bē hižom na 1500 hriwnow nanošyč. —z.

P ř i l o p k .

* We Wrotšławje šo kóžde lēto druhji džen hodow bliško radnejše šhēže tajzy wotrocžzy šhromadža, kotšž hišcheje pšchistajeni nješju a teho dla k nowemu lētu škužbu pytaja. Šeho dla tam

tutón džen tež hospodarjo pschiidu, so bychu šebi čzeladnikow pschi-
stajeli. Tón krócz běšče pať tajkich, kiz šlužbu pytachu, jara
wjele, a dyrbjesche jich po tajkim něhdže dwě scžě domoj hieč, kiz
njeběchu žaneje šlužby namakali. — S Draždžan pišaja: Tudy
bě šo, kať druge lěta, 31. dezembra a 1. januara wjele czeledže
šhromadžko, kotraž šlužbu pytašče. Musťa czeledž dyrbjesche pať
š wjele mjeńškej sdu ša lubo wsacž, je-li chyzšče do šlužby stupicž.

* W Frankfurcže nad Mainom poda šo psched někotrym
cžafšom w zoologiskej šahrodže žałošne nješbože. Žedyn wothladowať
dyrbjesche wulkeho africanskeho elefanta wuczišcicž a wumycž. Ele-
fantej šo tuto rjedjenje njeľubjesche a wón špyta cžeknyč, cžehož
dla jeho wothladowať bicž šapocža. Na jene dobo elefant muža
šhrabny, šběhny jeho kať šłomicžku do lošta a wrješny jeho še
wschej mozu wo semju. Wothladowať tať nješbožomnje padže, šo
šnadž na šwoje rany wumrje.

* Ženeho džělaczerja na rheinskej železnicy běšče jeho hospoša,
pola kotrejež bydlesche, wo 18 hriwnow (martow) pominafa. Wón
šo na to tať rošškobi, šo šebi wotmyšli, šo žałošnje nad nej
wjecicž. Ale Bože wjecjenje šo pschi tym na nim dopjelni. Wón
chyzšče mjenujzy jeje kžěžu š dynamitom wutupicž, cžehož dla
jenu dynamitowu patronu wsa, ju wjeczor w jednatej hodžinje
šajehli a šhwatašče potom, šo by šam kžěšje rucže š woľna štocžil
a tať wobšřkódženju cžeknyť. Ale patrona šahe rošbuchny a tón
džělaczer bu wot njeje morjeny. Drušy wobhydlerjo tuteho domu buchu
pať mjenje a bóle ranjeni, kžěža šama je pať jara wobšřkódžena.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanš Depla. Nicžo noweho Motšo?

Motš Tunka. Šm, něššto bych wschaf powjedacž móhť.

Š. D. Dha powjedaj!

M. T. Šlaj, psched někotrym cžafšom běchu w Kanjezach
jeneho cžłowješa wopojili a jeho šřjedž štwy šadžili a papjeru
psched nim šapalili, prajizy, šo šu šebi krala pjaných wušwolili.

Š. D. Běchu dha šami pjeni?

M. T. To ja njewěm, ale bliššo pjanošče šu drje byli,

pschetož woni potom šwojeho pjaneho krala do kruwaťnje do-
wjedžechu a jemu něšajki šwojš woľoko šchije položichu a ša tutón
šwojš kofu pschwojšachu.

Š. D. A šchto potom bě?

M. T. Ně šchto bě? Kofa jemu špacž njeda, štajnje ša
šwojš cžahajo; wón pať šebi myšlesche, šo jemu něčtón klubu
cžini a teho dla woľoko šo bijesche, ale cžim bóle šo napjerasche,
cžim bóle kofa cžehnjeshče, tať šo jeho drušy wotwjšachy, dokeľž šo
bojachu, šo jeho kofa šadaji. — Namo potom wschón blócžany
domoj džěšče.

Š. D. Wo jaw tola!

Cyrkwinske powjesće.

Křćeni:

Pěrowška žyrkej: Žda Čělestina, Žana Petřita, lišynošerja, dž.
— Pawol Emil, Michala Wicžaja, džělaczerja na železnicy š. — Frieda Ženny,
Ernsta Bohuwěra šeržoga, wobšřdneho měšcžana a pšetaria, dž. — Šort,
Žana Bohuwěra Šetaria, piwaruškeho inspektaria a referneho premier-
lieutnanta, š.

Michalska žyrkej: Martha Šelena, njemandž. dž. na Židowje. —
Šana Karolina, Žana Wicžki, kžězerja a murjerja na Židowje, dž. — Wjedřich
August, Ernsta Augusta Klingšta, šlužomniša kudinškeho hamta a wobšřderja
ležomnošcžow na Židowje, š. — Šana Martha, Žana Augusta Šetajcha,
kžěžnita w Šslonej Worchčězi, dž. — August Šermann, Korle Dty Šiščera,
murjerja a wobhydlerja pod hřodom, š. — Marja Augusta, Korle Augusta
Neumanna, mlynškeho džělaczerja a wobhydlerja na Židowje, dž. — Marja
Martha, Ernsta Wilhelma Šchleńczerja, džělaczerja a wobhydlerja w Džěžnikozach,
dž. — Šermann Gustav Šellmuth, njemandž. š. na Židowje. — Marja Amalia,
Žana Maškarja, wobšřderja ležomnošcžow na Židowje, dž. — Marja Martha,
Korle Wilhelmina Šmerdera, mlynka a wobhydlerja na Židowje, dž. — Korla
Dta, Korle Wilhelma Šakuba, wobšřderja ležomnošcžow na Židowje, š.

Katholiska žyrkej: Jan Ošwald, njemandž. š. š Rašchowa.

Zemrjeći:

Džen 21. novembra 1878: Jan Korla, Augusta Korle Šilmana, žiwno-
šeržerja w Mnischonzu, š., 3 l. 2 m. — 18. dezembra: Šandrij Ernst Šučka,
wobšřderž ležomnošcžow na Židowje, 73 l. 1 m. 7 d. — 19., Jan August,
Korle Ernsta Šetajchi, džělaczerja a wobhydlerja na Židowje, š., 1 l. njenje
3 dnjow. — Jurij Kral, džělaczer tudy, roždeny w Lutobčžu, 74 l. — 21., Marja
Mablena rožžena Krawczę, njeboš Žana Kaplerja, bywškeho měšcžana a
a wojnarškeho mišřtra, wudowa, 76 l. 2 m. — 23., Ernst Maž Kurt, Augusta
Kobanje, hamšřohetmanškeho šlužomniša, š., 3 m. 14 d. — 24., Ernst, Wil-
helma Šendřicha Maľšča, štalaria a wobhydlerja w Delnjej Šinje, š., 1 m. 10 d.

Šhěža, w měscže Wudyšchinje ležaza
je pschi maľym napłacženju na
pschedaň. Wšcho dalšče wufasa

Theodor Kunath,

agent na Šošchiz hašy (Šošchiz) 707a.

W Debšezach je **thěža** cžiško 1, š žyhlom
kryta, hnydom na pschedaň, a je wscho dal-
šče tam šhonicž.

Šhěžniška **žiwnošcž** cžiško 11 w Šahorju
še 163 □prutami rjaneje šadoweje šahrody,
š 2 akromaj a se 168 □prutami pola a
kufi je hnydom na pschedaň.

Šhěža cžiško 9 w Šahorju, se šchřrom
kryta, š šřjomi šřwami a se šadowej šahrody,
je tunjo na pschedaň. Wšcho dalšče je tam
šhonicž.

Wulkošahrodniška **žiwnošcž** cžiško 15 w
Mješchizach š 19 akromaj 108 □prutami ležom-
nošcžow a š 293 dawšřkami jenošcžemi napo-
ložena, je hnydom na pschedaň. Wšcho dalšče
je pola wobšřderja tam šhonicž.

W Šplóštu je jena mašřwna **thěža** š
dwěmaj kóřzomaj pola a se šadowej šahrody
na pschedaň. **August Šaurich.**

W o š j e w j e n j e.

Škótne wiki, na 8. januara w Mješwacžidle pošta-
jene, šo wotdžeržecž njebudža.

Gmejnska rada tam.

Drjewowa aukzia na hřodžišcžanskim revieru.

Wutoru, 7. januara 1879, dopoľdnja w 9 hodžinach, budže šo

100 metrow kžójnowych šcžępowa a

50 kžójnowych doľkich hřomadow

na pschěšadžowanje pschedawacž. — Šhromadžišna pschi wondelu w šadnich křřčach.

W Šřodžišcžžu, 1. januara 1879.

Koban.

Restaurant Emil Lohse

na šadnej bohatej hašy

porucža **ř. ležaf** (lagerpiwo), **grog, punš,**
dobre **šumne a cžopje** jědže po najtunišchich
placžišnach. **Cžeršwe jašne prawdžive**
bajerške piwo!!

Šharty k hracžu

š němšřkrajnym šchtemplom, knihu po 60 š,
porucža

Šeinřich Lindner.

Serbskich Nowin č. 34 1878

šo we wudawaťni šašo kupuje.

Placziſna żytow a produktow w Budyſchinje 28. dezembra 1878.

Żitowy domoſ: 3397 miedow.	Na wifach		Na burſy	
	wot	hacj	wot	hacj
	mf. np.	mf. np.	mf. np.	mf. np.
Pſchenja 50 kilogr.	8 57	9 40	8 63	9 52
Koźta " "	6 33	6 64	6 46	6 64
Żeczmen " "	6 96	7 25	7 7	7 39
Worw " "	5 70	6 20	5 70	6 10
Gróch " "	—	—	—	—
Wofa " "	—	—	—	—
Kaps " "	—	—	—	—
Żahły " "	12 36	—	—	—
Żejduſzka " "	16 42	—	—	—
Werny " "	1 95	2 34	—	—
Wutra 1 " "	2 30	2 50	—	—
Żyyno 50 " "	2 50	2 70	—	—
Żstoma 1200 pt.	16 50	20	—	—

Pſchitwoſ proſzkatow: 168 ſchtuf, ſchtufa po 6 m. — np. (2 fl. — nſl.) hacj 14 m. — np. (4 fl. 20 nſl.).

Rórz pſcheny po 170 puntach: 14 marow 56 np. (4 fl. 25 nſl. 6 np.) hacj 15 mf. 98 np. (5 fl. 9 nſl. 8 np.) — Rórz róży po 160 puntach: 10 mf. 12 np. (3 fl. 11 nſl. 2 np.) hacj 10 m. 62 np. (3 fl. 16 nſl. 2 np.) — Rórz jeźmjenja po 140 puntach: 9 mf. 74 np. (3 fl. 7 nſl. 4 np.) hacj 10 mf. 15 np. (3 fl. 11 nſl. 5 np.) — Rórz worwja po 100 puntach: 1 fl. 27 nſl. — np. hacj 2 fl. 2 nſl. — np. — Rórz jabłow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 fl. 12 nſl. 4 np.) — Żejduſzne frupy: 16 m. 42 np. (5 fl. 14 nſl. 2 np.) — Werny: 1 m. 95 np. (19 nſl. 5 np.) hacj 2 m. 34 np. (23 nſl. 4 np.) — Wutra: 2 m. 30 np. (23 nſl.) hacj 2 m. 50 np. (25 nſl. — np.) — Żyyno po 100 puntach: 2 m. 50 np. — fl. 25 nſl. — np.) hacj 2 m. 70 np. — fl. 27 nſl. — np.) — Żstoma (1200 pt.): 16 m. 50 np. (5 fl. 15 nſl.) hacj 20 m. — np. (6 fl. 20 nſl.).

Barlińſke ſtótne witi

30. dezembra 1878.

Rapſchedań ſtejeſche 1111 howjadow, 1232 cżelator, 3969 ſtopow.

Mjaſowe placziſny: howjada 60—63, 52—54 a 36—40 mf. Żwinje (meklenburgiſte) 46—47, krajne 44—45, ruſſe 35—37 mf. po 100 puntach reſneje wahi (Schlachtgewicht). Bałunarje 40—42 mf. po wotczehnjenu 55 puntow reſneje wahi. Cżelata 35—55, ſfopy 40—50 np. po 1 punce reſneje wahi.

Żymſki jeſdny plan żeleſnizow,

placzazy wot 15. oktobra 1878.

Ze Szorjelza do Drażdżan.

Ze Szorjelza	140	30	450	80	1055	245	434	745
Lubija	29	337	534	846	1148	336	518	831
Budyſchina	238	47	611	926	1227	414	566	911
Wiſtopiż	—	431	642	957	1268	445	627	942
Arnſdorfa	—	451	79	1024	125	512	652	106
Radeberga	—	51	720	1034	135	523	72	1017
Do Drażdżan	347	529	748	115	26	551	733	1045

Ze Drażdżan do Szorjelza.

Ze Drażdżan	60	910	1210	266	50	80	1115	1230
Radeberga	637	945	1247	331	534	837	1152	—
Arnſdorfa	651	957	1	341	548	849	124	—
Wiſtopiż	716	1022	128	43	614	914	1227	—
Budyſchina	754	1058	26	436	650	951	14	150
Lubija	838	1148	248	516	732	1036	141	219
Do Szorjelza	919	1228	323	566	813	1117	216	250

Ze Budyſchina do Wjeleczina.

Wotjejd i Budyſchina	752	1225	25	440	915
Dżejnikęz	*	*	*	*	*
Budeſteż	*	*	*	*	*
Pſchijejd do Wjeleczina	832	18	238	523	948

Ze Wjeleczina do Budyſchina.

Wotjejd i Wjeleczina	650	1019	110	254	650
Budeſteż	*	*	*	*	*
Dżejnikęz	*	*	*	*	*
Pſchijejd do Budyſchina	726	1053	141	333	728

Żyahi horniołuziſkeje żeleſnizy.

Ze Kofhfurta do Szokolzy.

Wotjejd i Kofhfurta	40	100	148	430
Żórti	451	1028	214	526
Miſſeje	59	1036	222	544
Mikowa	531	1048	233	69
Kłetna	548	1059	—	626
Wujesda	68	119	250	652
Żaſa	627	1119	30	711
Wojerez	658	1137	318	—
Wychoteho Bukowa	740	1157	336	—
Ruhlanda	835	1211	348	—
Mückenberga	859	1225	41	—
Pleſſa	914	1235	—	—
Mikowa	937	1249	420	—
Bukowa	103	14	432	—
Pſchijejd do Szokolzy	1026	121	445	—

Ze Szokolzy do Kofhfurta.

Wotjejd ze Szokolzy	—	620	1035	347
Bukowa	—	653	1068	49
Mikowa	—	719	1110	421
Pleſſa	—	72	—	429
Mückenberga	—	755	1128	441
Ruhlanda	—	833	1142	455
Wychoteho Bukowa	—	859	1155	58
Wojerez	525	932	1214	527
Żaſa	552	956	—	542
Wujesda	622	1017	—	563
Kłetna	641	1029	—	60
Mikowa	75	1048	—	610
Miſſeje	732	118	13	622
Żórti	756	1119	19	629
Pſchijejd do Kofhfurta	850	122	135	655

Moſtowahi

derje twarjene tunjo poruczaj
Wilh. Benad, gratofowaj
 na jerjowej haſy 274.
 Wſchitte kem ſtuſchaze porjedjenja,
 kaź teź porjedjenje ſchiaznych maſchinow wón
 najlępje wobſtara.

**Dikowa conceſionirowana
 daloko wuwolana ſpodżiwnje
 hojaza žalba,**

kotraž je ſo najbóle kóždy raſ jako dobra
 wopokaſala, poruczaj ſo w żerbtach po 30 np.
 a po 12 np.

wot hrodowiſkeje hapytki.

Dołho żadany, wot Maćicy wudaty

Towařſny Spěwnik

z pridatymi hłosami je we wudawarni
Serbſk. Nowin a pola k. překupca **Mjerwy**
 na mjaſnym torhoſću za 1 hr. 50 np., w
 partijach (z najmjeſha 10 ex.) pak za 1 hr.
 20 np. doſtać.

Drjewowe aukcije.

Żetufſche buſchizowe drjewa w tudomnych knjeźich rewierach, bjeſ kotrymiź ſu teź
 wużytkowe drjewa, budźa ſo na ſłędowazyh dnjach rano wot 9 hodžin na pſchedaźo-
 wanje pſchedawacź:

wutoru, 7. januara 1879, na jeńſcheczanſkim rewieru.

Sapoczatk pſchi bełych ladach;

hrjedu, 8. januara 1879, na wumjeńczach a na trupinjanſkim rewieru.

Sapoczatk na wumjeńczach;

ſchtwórtk, 9. januara 1879, na jitečanſkim a koſłowskiem rewieru.

Sapoczatk na wopuſhki pola Żitka.

W Raķezach, 25. dezembra 1878.

R. Bełz, wyſchſhki hajnik.

Palenz!

Mój hiżom dawno jako wubjerny a cżyſcze ſłodźazy

cżyſty palenz,

kaź teź wſchitte družiny **dobryh palenzow** ja i tutym knjeſam ratarjam
 a ſaſhopschedawarjam poruczejo naſpominam a po najtuniſchich placziſnach
 pſchedawam.

Ernst Glien,

deſtillazija

na żytny a na drjewonyh wifach.

Realna ſchula w Budyſchinje.

Ze pſchypowjedzeniu hólzow, kotſiž maja po jutrach 1879 realnu ſchuln wopytacź,
 je podpſhany wot 8. januara hacj do 15. februlara kóždy hrjedu a hobotu wot 10
 hacj do 12 hodžin wo **ſtwje No. 13** realnoſchulſkeho domu i ryczam. Na poſdžiſke
 pſchypowjedzenia njemóhke ſo pod weſtymy wobſtejenjemi dźiwacź. **Parſchonske** przjódk-
 ſtajenje pſchypowjedneho je rad widzene. **Żjes wumęnenja** maja ſo pſchi pſchipo-
 wjedzeniu przjódkpólozić: 1) Narodne abo ſkaczenſte wopſhmo, 2) wopſhmo wo jętra-
 ſchcžepjenju abo jeho wopſjetowanju, 3) wopſhmo wo dotal doſtatym roſwuczenju, 4) pſchi
 konfirmirowanych konfirmaziſke wopſhmo. Podpſhany je teź ſwolniwy, kmane penſije poruczić.
 W Budyſchinje, w dezembriu 1878.

Direktar realneje ſchule.
 Dr. Vollhering.

P. Strobel, atelier sa njebolosne sašadzenje krumičtynch subow a plombirowanjow po najnowšim systemje.

Wotstronjenje subybolena, subowe operacije: Na smutstnej lawstej hašy čj. 120, po 1 ithodže.

✎ A rycjam wšchědnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hač do 5 hodjin. — A hudy m darmo. ✎

Richard Rincke

351 pšadi mjažownych hětkach 351

njedaloko wulkeje zyrkwoje

porucza najwjetšiji škad pšchedescheznikow a plonczičnikow a najtunišce placzišny. — Wšchě porjedzenja rucže a tunjo.

600 markow!

temu wuplaczu, kiž pšchi natožowanju **Dr. Hartungoweje rtneje subjažeje wodziejki** (Dr. Hartung's Mund- und Zahnwasser), sflacon je sapačowanjom po 1 marč, hdy sažo subybolenje dostanje abo s huby wonja. (4 sflacony sa 3 hriwony.)

Geniczyz rozpšćlanje wobštara C. M. Schumacher in Steglitz bei Berlin.

Składy šo sažoza.

We wudawarni „Sserbskich Nowin“ je sa 10 8 dostacž:

Bibliški pucžnik sa wšchitke dny lěta 1879.

Sestajany wot J. G. Wanaka, fararja we Wöšlinku a wudaty wot herbskeho lutherstkeho knihowneho towarštwa.

Hrajadla

4 hač 200 kusow hrajaze; s ekspresiju abo bjez njeje, s mandolinu, bubonom, swónczkami, kastagnettami, njebjestimi hloškami, harfu atd.

Srajaze tyški

2 hač 16 kuski hrajaze; dale necešary, cigarrowe stejadla, schwajzarste kšěžki, fotografijowe albumy, pišadla, rukajzowe kaschcziški, listy wobcžezerje, kwětlowašy, cigarrowe etuije, tobatowe tyški, dželobšida, blesche, piwne schklenzy, portemonneje, stólzy atd., wšcho s hudyžbu. Stajnje najnowšce porucza

J. G. Seller, Bern.

Wšchě wudžělki, hdyž moje mjeno nješteti, šu zuse; porucjam direktne sflasanje, ilustrowane placzišnotouranty sežeku franko.

Kosaze nasymnske kože, korniklowe, cjelaze a sajecze kóžki kupuje po najwjetšich placzišnych

Heinrich Lange na žitnych wikach pšchi herbskej katholickeje zyrkwi.

Powschitkomna affekuranza w Triesće.

(Assicurazioni Generali.)

Sažožena w lěće 1831.

Rukowazy fond towarštwa wopšhija po bilanzu wot 31. decembra 1877:

Wšchitomne wobštatti:

Sakladny kapital:	schěšnakow	4,200,000.	—
Reserwy w {hotownych pienjesach:	„	17,794,212.	25.
{prámijach a dani pr. 1878:	„	10,595,095.	83.

Dale:

W pšdnishich lětach dostajomne prámijske: „ 11,466,002. 96.

Słowne sumny kapitala a rezervow

šu na ležomnosce pupilarizy napoložene.

W lěće 1877 sa 15729 škodowanjom wuplaczene 6,488,909 schěšnakow 80 krz. a wot sažoženja hač do 31. decembra 1877 do hromady 122,988,891 schěšnakow 39 krz.

Powschitkomna affekuranza sawěšcjuje:

- pšche wohnjowu škodu a parokótlowe rosbudhjenje: twory, mobilije, žnješke sarady a t. d., kaž tež, je-li to krajne šacony dowoleja, twarženja wšchěch družinow;
- posćicjuje sawěščenja na žiwjenje čłowjekow na jara wšchelake wafchnje sa najtunišce, twjerde prámijske a polizy w němškich pienjesach wustaja.

A kóždemu wufajanju a k wobstaranju sawěščenjom porucza šo agent:

hamtski štololěkar **Ernst Walther** w Budyschinje.

Redźbu! Redźbu!

Schrytowane jati wot 180 8, čzopłopodšchite žonjaze stupnje s kožanymi pódušchemi wot 170 8 a dróžšcho, hotowe kosale sa mužškich a žónške wot 175 8, kuznjane tošle s filzom podšchite 110 8 a wšchelake druge wězy po jara tunich placzišnych porucza

Ernst Starcke w mjažownych hětkach.

Sklad časnikow

w Budyschinje na smutstnej lawstej hašy

134 pšadi lawškim tórnje 134.

Mojim čzesczenym wottupowarjam a pšcheczelam s tutym najpodwolnišcho k nawjedzenju dawam, šo šym moju pšchedawarnju jara powjetšchit a šo je mi pšches direktne wikowanje s najlěpšich fabrikantami nětko možnosč data,

wšchě družiny časnikow (segerjom)

po najtunišchich placzišnych a pod rukowanjom, šo derje du, pšchedawacž.

✎ Blaczišny šu na wšchěch časnikach a najtunišcho postajene a šo tež tajkim, kiž nješupuja, kóžde wufasanje šwólniwje da.

✎ Tež šym ja moju dželarnju sa porjedzenje powjetšchit a šo wšchě porjedzenja časnikow a hudyžnych hrajadłow špěšchnje a najtunišcho pod rukowanjom dobreho hieža wobstaraja.

✎ W khlamach šo herbski ryczi a šmě kóždy pšcheczelniwe pošćuzenje wotczalacž.

Wo dalšche dobroczime wobtedžbowanje prošy

W Budyschinje na smutstnej lawstej hašy.

J. G. Schneider,
časnikar.

NB. Wšchitke časniki stajnje du a šo najstarošćiwšcho reguliruja.

Wulki škad časnikowych rycziškow.

Wulki škad hudyžnych hrajadłow.

W Chorjelzu, 31. dezembra 1878.

P. P.

Se stonczenjom dženšnišeho dnja je moja filiala w Budyščinje psches kup na mojeho dotalnego pschedawarja-sarjadowarja knjesa **Alfreda Tschentschera** pscheshka.

Wón je wschitke aktiva — pasywa njejšu — šobu na šo wšak.

Za šo džakuju sa pschithilnosć, mi spožčenu, a proschu ju na mojeho našlědnika pschenjesć.

S pocześczowanjom

Julius Lange,
šchatowa fabrika w Chorjelzu-Zitawje.

W Budyščinje, 1. januara 1879.

Na prjódštejaze dživajo, ja šchatowe khlamy, na **lawstich hrjebjach 686, s napschecza noweje měščzanskeje šhule**, wobštejaze pod něčiziškej firmje

Julius Lange

na moje sličbowanje dale pomjedu.

Šzo prózowajo, tajki šklad šjadowany mječ, kiž požadanjam nowšcheho čaša, kaž tež prattiskej wschědnej potrebjje doščz čini, budže moje wotpohladanje, šebi psches **sprawne** škutkowanje wschudže dowěru dohycć a šmēm bje-wšcheho wušbchowanja do přědka wobtrucizć, šo budu pschi wschěch **tunich twjerdnych placzišnach** we wschěch wote mnje wjedženych artifikach bjes wuměnjenja kóždeho špokojecć a šwojim wotebjerarjam derje poškujecć.

Za proschu teho dla, moje prjódštwacze psches dobrocziwne wotkupowanje Waschjeje potrebjy pětnje podpjeracć a porucžam šo

s pocześczowanjom najpodwolnišcho

Alfred Tschentscher.

Wotewrjenje khlamow.

Zako filialu sa moje tudy na rózku šerbsteje a šhulerškeje hašy wobštejaze **kolonialno-tworowe, cigarrowe a spirituosome khlamy** wotewrić dženša w ležomnosći, mi šluschazej, w tak mjenowanej

radžinej palerńi, na garbarškej hašy čzo. 369,

detailne khlamy

š pschedawanju a wschěntowanju mojih po dopóšnaczu wu-bjernih, šhamodželaných palenzow, kotrež tam w šwjastku s křžalo-spritowej fabriku, tam hižom s dawnych lět šporje dželazej a nětko wote mnje na pilne waschne dale wjedzenej, wobsteja.

S tutym wosjewjenjom šjenocžam najpodwolnišchu próštwu wo pscheczelne wob-šedžbowanje, na čžož šlubjenje dam, šo budu šo štajnje prózowacć, šsprawnym požadanjam doščz čžinicć.

S pocześczowanjom

Heinrich Lindner.

Wjele šboža š nowemu lětu šwojim lubnym a čžescženym wotebjerarjam w Delńej Šórzny a wokolnosći najwutrobnišcho pscheje
Allyn w Delńej Šórzny.

Sandrij Šchuba.

Buřičzanske ratarške towarštwu

wutoru, 7. januara, popoldnju w 4 hodžinach.

Pschednoscht knjesa hamškeho štolokarja **Waltšera** s Budyščina.

Pschedghda.

Wosjewjenje.

Wot bližškeje wutory, 7. januara 1879, budu ja hacć do mojeho, šo štoro dospotnje šstawazeho pschěghdenja w **Warcže**

kóždu wutoru a kóždy pjatt dopoldnja w 10 hacć popoldnju do 3 hodž. pola knjesa **Dietricha** porjadnje lěkaršy škutkowacć.

Wilh. Kölbel,
ranlěkar a babjenj.

Wučomnik pytauj.

W mojim molerštwje a šakirarštwje jedyn kmanuj a šsprawni hólčez pod špodobnymi wuměnjenjami hnydom měšto dostanje.

Gustav Roschwig,
moler,

na Šošchiz hašy (Wošchwig) čzo. 740
w Budyščinje.

Zena holza š džěčjom šo pyta a móže hnydom w mječze do škluzby štipicć. Pola toho, to je we wudawarńi „Ššerb. Nowin“ šhonicć.

Šte šłowa, kotrež šym 13. dezembra 1878 pschecžiwu gmejnštemu prjódštejerjej **Janej Domaschzy** wuprajil, s tutym nasad bjeru, dokelž šu njewěrne.

Jan Šchiman
w Komorowje pola Rafez.

Wjesapomnicžka

na row

nascheho šwěrneho šhulškeho towaršcha

Petra Pawola Müllera

s Wajiz,

rodženeho 5. oktobra 1865,
šemrjeteho 18. dezembra 1878.

Ach, šymne wětry šaducha

Na kwětku mlódnu, wona šhiny:

Ty, towaršcho, ach nam šo miny,

Ššmjerć šymna hnu Čži wutrobu.

Nam wóčžo roni se šylšami,

Twój duch pak wyšla s radosčjami.

Ty šwěrna běšče wutroba,

Nam pscheczel luby, dobrocziwny,

Ššyn staršchimaj tak luboščiwny,

Kaž wješele tež wučjerja.

Tak row Twój šrudni wobšupimny,

Wo šajny kónz Twój žakosčimny.

A tola: Wóh Čži šhotowa

Najrjeiške kóžto w khlódnjej šemi,

Čže wěczna radosć s jandželemi

Šo krótkej martri wobdawa.

Dža spi we měrje čžiche španje,

Šacć šhadža junu rjeiške ranje!

Šřenja hólčazaj klasa
Wučezanskeje šhule.

Štvořtlětna předplata
we wudawarňi 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
Kóždy čislo plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarňi Serb.
Nowin na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawar J. E. Smoleř.

Čisě Smolerjec knihičičerňe w mačićnym domje w Budyšinje.

Čislo 2.

Sobotu, 11. januara.

1879.

Zegor a Lubiza abo balkanski pschěhód.

Powjedancžto i pošlenjeje rusko-turkowskeje wojny.

„General Gurko prošy, so by tñjes namjedowať přenjeho wot-
džědenja po móžnosći do přědka chwatať“, praji wyschť i kofatow,
kotryž běšče jako ordennanz Gurkowsheho generalstaba do boħhar-
skeje kžězki stupiť a so tam se šłowami, runje naspomnjenyimi, na
ruskeho generala Mirkowicža wobrocziť.

Tutón na teho wyschta nimale i hñěwnymaj woczomaj po-
ghladny, prajizy: „Sa nješnym swucženy, so bych so k dopjelnjenju
mojich pschisťuschnosćow nufowacz dať! Njeje njebo šamo na
tym wina, so so našch marsch tak šakomdža? Pohladajče wšchaf
won tamle na etropolske wjeršchki balkanskich horow! Šcho tam widži-
če? Kurjawan, hñěh a hrozžaje mřócžele, šjenocžene nad wjeršchami
horow. Se-li móžnosć, pschi tajkim wjedrje špěschnje marschirowacz?“

Kofatski wyschť i ramjenjomaj ščajny a wotmolwi: „Sa bych
„ně“ prajiť, hdy bych i zyla něšcho prajicž měť.“ Zola bóršy
wón pschisťaji: „Ale pomyšleče šebi, tñjes generalo, so šmy pschi
špěschnym marschirowanju, i kotrymž je tñjes general Gurko do
přědka šchoť, wot našcheho šabnjeho wójska kaž wotrěšneni. Jenož
do přědka, do přědka! general Gurko pschitašowasche, tak so šmy
něto tak daloto pschischi, so hižom wěže (tórny) měšta Sofije
widžimy a so so tñjes general Gurko nadžija, so tam w bližschich
dnjach nuts počehnjemy.“

„Sa so boju, tak loħto to njeponđže“, rjekny general Mirko-
wicž a hladašche samyšleny na pomřócžene njebeša. „Turtojo
nam hłowne měšto něhdušchich boħharskich kralow bjes wojowanja
njewotstupja, a ja šym pschěšwědčeny, so so generalej Gurkej slě
radži, je-li so so pobocžne wotdžělenja našcheho ruskeho wójska w
prawym čašu i nim nješjenocža. Ale šcho mamy činicž pschi
tymle šněhownym mjeczelu a pschi džešacžgradowej šymje? Sa
šwažu žiwjenje wjele štow mojich dobrnych wojatow a budže to
jara štrašna wěž, hdyž čžemy něto balkanske hory po babjo-
hórškej wuščinje pschecrocziť.“

Kofatski wyschť mjelcžesche, dokelž tymle šłowam ničžo wažne
napschecžiwicž njewjedžišche a general Mirkowicž po tej małej
štwicžzy samyšleny tam a šem hřodžesche. Škónčnje pak bě, kaž
so šda, něšcho wobšantnyť. „Nječ pionnierški podpołkownik (oberst-
lieutenant) Zegor Wašilewicž Bogolubow hnydom šem pschiňdže“,
pschitaja wón šwojemu adjutantej a tón so špěschnje dale do wšy
poda, so by tam Bogolubowej pschitašnju pschepodať. Tón pak so
rucže šwój tešať wopaša a chwatašche špěschnje k hłownej kwar-
tirje, nad kotrejž so ruska šchorhoj w šymnym wěšřiku smahowasche.
W durjach šetka wón podpołkownika Komarowskeho, roštasowarja pěsch-
kow, kiž pschi tutym wotdžělenju běchu, a jeho pschecželnimje postrowi.

„Budže pak něšcho, tñjes bratsje?“ prašesche so Bogolubow.
„Sa šym k generalej žadany.“

Komarowski ruku na jeho ramjo položil a jemu šchepny: „My
budžemy marschirowacz a to hiščeže dženska; na to móžecže so
špuschčecž!“

„Blady!“ wurasch Bogolubow so šmějo a pošasa i ruku na
babju horu, 3000 kóhčži wšřofu, kotraž bě so do husteje mšny šawa-
lika. „Šórške duchy šu, kaž so mi šda, dženska wošebje šurowe a
bychu naš wěšče hrošnje witali.“

Wobaj bóršy do šřtwy generala Mirkowicža stupišchaj a se špo-
džiwanjom wuhladašchaj, so je tón hižom zyle na wotmarschirowanje
hotowy a je šebi se šwojeho bljšchčžateho šamowara (thejo-
weje mašchiny) wulku šchlenžu čžaja (theja) napjelniť, bjes tym so
jeho šlužobnikaj wšcho w hromadu pakowaschaj, šchož měšesche so
na pucž šobu wšacz.

General Mirkowicž so pschecželnimje k woběmaj podpołkowni-
komaj wobrocziť a kóždemu po ruskim waschnju šchlenžu čžaja po-
rjedži, prajizy: „Bjetaj, bjetaj! Wój šnadž móžetaj doħho šašo
na tajku wohrjewazu křepku čžafacz. A ta budže Wamaj wěšče
wužitna, pschetož ja mam Wamaj porucžicž, zo byšchaj so bóršy
do hór na pucž podaťoj.“

Njane, pěčne woblecžo Zegora Wašilewicža so na wotomitnjenje
kaž pošhmuri, Komarowski pak woczil wuwali, kaž by prajicž čžyť:
„Sa wšchaf šym to wjedžat!“ Wobaj wyschaj pak po wojerškim
waschnju špěschnje wotmolwišchaj: „A pschitašni, tñjes generalo!“

„Wamaj budže drje so trochu džiwne šdacž, so Waju dženska
hiščeže do tajkeho šlaknjeneho wjedra won wučžerju, niž wěrn?“
praji general k nimaj.

Komarowski na to wotmolwi: „We wojerškej šlužbje nješmě
wšchaf so jenemu zyle ničžo džiwne šdacž. Pschitažecže Wy, so by
zlyš detašement (wotdžělenje) hnydom do přědka šchoť?“

„Ně, to móħlo k šchodže byč. Najprjódžy ma so něšajta
čžěť psches šněh pschihotowacz.“

A so k Bogolubowej wobrocžiwšchi, rjekny wón k temu: „Wy
so i jenej kompaniji na pucž podacže a pucž tak derje pschihotujecže,
hacž budže to móžno. Ale, luby Božo, k temu Wašchi ludžo nje-
došahaja, a horka we hłownej kwartirje nješbu na to pomyšlili,
tak mamy so i tajkej horštku pionnierow psches babju horu pschodobčž.
— Sa Wam teho dla dvě kompaniji pěschow, i kopaczemi wuho-
towanych, pschidam, so bychu Wam pomhali. Šñjes podpołkownik
Komarowski, Wy budžecže tak dobri a tutych ludži wobštaracz.“

Pomjenowany so pošloni a praji so šměšotajo: „Moji pacholjo
so drje hižom dawno na to wješela, so bychu njelubosnu babju
horu ša šhibjetom měli; ale so maja ju runje dženska a pschi tajkim
wjedrje bliže šesnacz, to so jim wěšče džalo njeje.“

„Měnicže Wy, so so mi tež špodoba, dženska do balkanskich
štračotow marschirowacz?“ prašesche so general. „Sa bych tež
radšcho w čžopkej štwicžzy šedžat, ale wojak ma wšchaf na šłowo

poškrucacj. Šhto šo generalstab sa wjedrom prasha? Jeho pschi-
kajnja je: šo bórny s generalom Gurkom šjenoczič a jemu khríbjet
próšny džeržecj. Šeli šo šo to nještanj, šo Turkojo sa jeho khri-
bjetom šjenocza — a wón je šhubjeny. A šhto budže s nami?
Šdnyž šo Gurtej tať šeridže, njebudže s nami lěpje. Duž do přědka!”

„Ale“, rjetny Bogolubow, „nětko je hižom wokoło pschipołdnja
a njeje móžno, šo bychmy dženska psches balkan pscheczahnyli. My
budžemy w šněšy nozowacj dyrbjecj a to budže wěšće ludži kšo-
šctowacj.“

„Wšcho wěrnó“, wotmolwi general, „ale hdyž Bóh sechže, šo
tež jutšje a sa jutšišchim šněšy pónidže a naš tudy šašypa. Dženša
šněšy hiščeže hłuboki njeje, — wěmy dha, kajši jutšje budže? Duž
kšětšje rucže psches hory do rjaneje šofiške doliny, hdyž čješć a
kšwalba na naš čžaka!“

(Pšotrəcəwanje.)

Swětne podawki.

Němske kšěžorstwo. Šakski wojerški minister, knjes s Fa-
brice, je do poškadnizy šakšeho „wojerškeho towarštwa (Militair-
vereinsbund)“ šwój lětny dobrowolny pschinoschť wot 2400 markow
pschepodať.

— Pšchi tacju, kotrež šańdženy tydžeń mějachmy, je tež lóš
na režy Šobju woteshoč, tola njeběšče woda pšchi tym jara wulka,
njeje teho dla w Šakškej žaneje šchody nacžinika. Pšchi nowoša-
stupjenej šymje je Šobjo nětko šašo s drobnym lodom hič počžalo
a je lohko móžno, šo je dženska s nowa s lodom pschikryte.

— Přeni lětušchi bal na kralowštim šakškim dworje bu 8. januara
wotdžeržany a bě šo k temu wjele pschepoščenjow štało.

— Šchemniža pišaja, šo je wěšty Šaeveke, pod kotrehož
mjenom šo tam jene šozialdemokratske nowiny wudawachu, wot tam
wupokafany. Jeho nowiny běchu hižom přjedy šakafane.

— Wjetšcha džělba wupokafanych šozialdemokratskich nawjedo-
warjow je šo s Němžow do Ameriki abo do Šendželškeje podať,
a woni chžedža wot tam na němskich šozialdemokratow škutowacj.
Jeho dla je wěšty Most (wón bě tež rajchštagi šapóšlanž) w Lon-
donje nowiny pod napišmow „Freiheit (Šwoboda)“ wudawacj po-
čžak a je na němskich šozialdemokratow ščele. Ale dokeľ šo to
po pošće štawa a wšchinosć wo tym wě, dha polizija wšchě pošlane
exemplary přjedy přječj wosmje, hacž šo na tych šwotnoscha, kotrymž
maja šo pschepodačj. — Š žyła je wšchak w tu kšwilu jara čžejšo,
sa šozialdemokratsko džělacj, a pšchi tym tež jara štrašchne; psche-
tož šchtož w tym nětko něšchto čžini, móže jara lohko do jaštwa
pschiničj.

— Šomornik kłóštršeho hetmana, knjesa s Bosern, je wón-
dano šwój 50lětny šlužbny jubilej šwječžik a pšchi tym bohate dary
wot šwojeho knještwa dostať.

— W nožy wot nježele k pónidželi běšče šo na dwórnišččju
w Širnje tamniščhi billeteur lehnj, šo by trochu pošpať. Ale sa
tuto španje budže droho šaplacžicj dyrbjecj, pschetož w tym čžajšu,
hdyž je wón špať, je něšchón wot wonka wotno horje šunyť a
s kašy něhdže 700 hriwnow (markow) kranj.

— Pšchi přenim čžehnjenu 1. kłafy 95. šakškeje krajneje Lotte-
rije padže 30,000 hriwnow na lóš čžo. 38,217 a 15,000 hriwnow
na 40,406; lóš 13,273 došta 3000 hriwnow a na lóš 37,352
padže 1000 hriwnow.

— Na šipčžanškej nowolětnej mašy běšče pčadžina hotowych
kožow nimale ta šama, kaž na šańdženej mičakškej mašy. Ša
šyrymi kožemi šo jenož po poniženych pčadžinach prashachu; tych
běšče tam tež jara mašo pschijewšennyh.

— W mlynje w Šomnizach pola Šadeberga 17lětny mlynški
wucžomnik Š. A. Šunze někať s jenej ruku do gratu pschidže a bu
jemu ta žyłe wotrohnjena. Šacž wón pšchi žiwjenju wostanje, je
njewěšte.

— Dofelž běšče šo pirnasti šarať Šager šarjetk, je šo nětko
šarať Dr. Wengel w Šrošmilkawje sa wšchšcheho šararja w Šiško-
pižach wušwolik.

Š Šarlina pišaja, šo je kšěžor dwórškeju předarjow Dr. Šögela
a Dr. Šauera sa šobustawaj ewangelškeje wšchšchkeje žyrtwiniškeje
rady pomjenowať. Šo je we wěštyh nastupanju wažne poštanjje;
pschetož tutaj nowaj šobustawaj pruskeje ewangelškeje wšchšchkeje
žyrtwiniškeje rady štaj wěrjazaj knješaj duchownaj, kotraž do Šesom
Šhryšta jako šbóžnika a wumožnika wěritaj. — W někotrych no-
winach šo džiwaja, šo je pruski minister žyrtwinišch a šchulšch
naležnosčow, knjes Dr. Šalk, pšchi poštanjju tuteju mužow w
šlužbje wostať, dofelž šo hewať jara sa tym njeprashesche, hacž je
šchto wošebje wěrjazaj abo niz. Škšěžor pať na to džerži, šo by
šo kšchescžijanska wěra šašo bóle w čžesćzi měša a šo wošebje tež
w žyrtwi a šchuli štarosčžiwje wucžika; wón je tež šam se šwojeje
wole Dr. Šögela a Dr. Šauera powokať a njeje tajkich mužow wu-
šwolik, kotrychž jemu s drugeje štrony poručžachu.

— Němski kšěžor a jeho wyšoka knjeni mandželška budžetaj,
da-li Bóh, lěšča 11. junija šwój pječždžekšatłětny mandželški jubilej
šwječžicj. Duž šu šo wošebje w Šruskej ludžo w tym šryčželi,
šo budža pjenješy škladowacj a sa to rjane dary kupičj abo pschi-
hotowacj dacj, šo bychu je potom kšěžorškimaj mandželškimaj k jeju
jubileje darili. Šo pať je kšěžor šhonik a po jeho poručžnosćzi je
nětko kšonprnyž šjawnje k nawjedženju dať, šo wšchak budže to kšē-
žorškimaj mandželškimaj jara lubo, hdyž ludžo w kraju šwoju ra-
doscž nad tym pošafaja, šo je Šimaj Bóh tať došhe mandželštko
špočžik, šo pať byšchaj Šobaj njerad widžikoj, hdyž bychu Šimaj
ludžo pšchi tutej škladnosćzi dary pschinješli. Čžje něšchón něšchto
čžiničj, dha njech šwoje pjenješy na šmilne dary, na štipendije atd.
nažoži.

— Wotpošladanje wjetšcha Šismarka, šo by šo na wšchelake
wukrajne twory wjetšche žlo položiko a šo psches to tukrajnym rje-
mješnikam a šabrikantam pomhať, (kaž šmy to tydženja našpom-
nili,) šo w šwojim čžajšu najšterje do škutka štaji. Šulka wjetšchina
němskich nowinow sa to rječži.

Awštria. Dofelž šu w tych awštrijšch krajach, kotrež šu
w tať mjenowanym winškim rajchšrathu šastupjene, dale a bóle
sa tym pschichli, šo šu w pschirunanju k tym awštrijškim krajam,
kotrež šu na wuherškim šejmje šastupjene, wjele hubjenišcho po-
štajeni, dha šu šebi wotmyšlili, to polěpšchicj. A šo by šo tole
polěpščenje čžim lěpje čžiniko, je tržeba, šo bychu čžješy šapóšlanžy
tež na winški rajchšrath šhodžili a tam šobu k lěpšchemu kraja
radu škladowali. Čži pať tam přjedy hičj nochžedža, hacž někotre
prawa šašo njeđostanu, kotrež šu jim Němžy pšched 11 lětami wšali.
Němžy šu pječža nětko šwólnimi, te prawa šašo dacj a šo na tajke
wašchne s Čžechami šjednacj. Šo tajkim drje čžješy šapóšlanžy
na winški rajchšrath pónđu.

Franžowška. My šmy tydženja powjedali, šo šu šebi
republikanarjo, kiž maja w drugej komorje franžowškeho šejma
hižom wjetščinu, wjele próžy dawali, šo bychu tež wjetščinu w
přenjeje komorje — a s tym, tať rječ, žyłe krajne knještwo —
do ruki dostať. Šo je šo jim nětko, jako šo w tychle dnjach
tójšchto šobustawow přenjeje komory (šenatorojo mjenowaných) wu-

swolešče, tež radžilo, pschetož pschi tutej wólbje buchu s wjetšcha mužojo, republikanšzy smyšleni, sa senatorow wuswoleni.

Jendželsta. S Afganistana žane wošebje wažne powjescze pschisčle nješbu: tola je jendželste wójsko sašo kručy do přédka šcho. S zyła šo jim pschi tym žane sadžewki do pucža njekladžeya, ale sady jendželsteho wójska a s boša njeho potom afganiste ludy schterjedu czinja: paš telegraſſte groty rošrěšuja, paš wošy nadpaduja, kiž Jendželczanam zyrobu pschimožeya. Woni šu tež w pošlenšchim czjašu pocželi jendželstich wojakow nadpadowacz, jeli cži w mašych wotdželenjach marschirowachu.

Ruškowsta. S Wina pišaja, so je šo turkestanſki gowverneur, ruški general Kaufmann, do Samarkanda podał, so by tam afganisteho emira Schir-Allija, kotryž je se šwojeho kraja czeknył, w mjenje rušeho kžžora powital a potom s nim do Petersburga jěl. — Ruške nowiny, kotrež šu tule winſtu powjescž tež wotczisčezake, šu k njej pschistajite, so wo tutej wězy w Petersburgu hišcže nicžo snate njeje. Tola móže to tak byčž, so šu do Wina powjescž přjedy dostali, dychli do Petersburga.

Turkowsta. S Macedonije pišaja, so je turkowſti general Sali-pašcha bješ tamnymi kšescžijanami žalošnje sakhadžat a so je teho dla psches 20,000 kšescžijanow do Bokharſteje czekto. Nėhđže 6000 šu Turfojo ščonzowali a 120 kšescžijanſtich wšow spalili. — Ruški kžžor je sultanej teho dla prajicž dał, so jeho wójsko přjedy s Turkowſteje njeponđže, hacž budže mēr w kraju.

Boharſta. Sapoštanzy přenjeho boharſteho šejma šu nětko wuswoleni a hdyž šu něotre postajenja wuradžili, budže šejm hišcže s něotrymi sapoštanžami powjetšcheny a pjecža 18. januara noweho boharſteho wječha wuswoli.

Ze Serbow.

S Nješwaczidka. Hižom wjazy křóčž šu „Serbſte Nowiny“ powjedate a drobnišchu rošprawu dawake wo pschinješenju wulkotnych pjenježnych woporow, kotrež je našcha lnda nješwaczidka wošada we wšchej lubošči škladowala k porjedženju, k porjenšchenu a k wutwarjenju Božeho domu a jemu pschiškusčaznych twarjenjow. Tak je na pschiklad w lěcže 1867 a 1868 na wuporjedženje zyrkwineje wěže 6480 hriwnow šo pschetwarilo, w lěcže 1869 na farje a kaplanſtwje, kěchowskei muri a na zyrkwinej tšěche 3480 hriwnow, w lěcže 1870 swontomne bělenje zyrkwje a druhe 555 hriwnow, w lěcže 1873 a 1874 na farje a nutška w zyrkwinehđže 800 hriwnow, wysche teho w tym šamym lěcže ponowjenje šwj. wołtarja, psches dobrowólne dary nahromadžene něhđže 900 hriwnow, w lěcže 1876 barbjenje zyrkwineje wěže atd. — Běchu paš nětk hišcže žonjaze šawki a to doščž hubjene, kiž dyrbjachu šo paš porjedžicž, paš zyly nowe džělacž. Duž zyrkwinske přjódſtejerſtvo, kaž tež politišzy fastupjerjo wošady wobſantnychu, so bychu šo zyly nowe šawki wudželale, šchož je šo tež šandžene lěto ſtało, kaž to „Serbſte Nowiny“ w 43. czjěle 1878 wopišachu, na kotrež je šo tež něhđže 2400 hriwnow naščžicž dyrbjalo. — Nětko paš chžyšche wošada, kaž šo tak praji, kuſt wotdychnyčž, pschi tym paš tola tež s czjicha na nowe byrgle myšlicž pocža, pschetož stare běchu wšchaf, kaž je kőždemu snate, kžětro jara dodžeržane. Duž bu raš našč k. farač zyly njenadžujžy s tej powjescžu swjebeleny, so kuhowſka knjeni baronka k dopomnjecžu na tón džen, na kotrymž bu jeje njebo mandželſki k. baron se Schönberg-Wibran nad kuhom psched džewjecžimi lětami jako zyrkwiny přjódſtejer do šwojeho fastojnſtwa šwjedžeňšzy šapokafany, 1500 hriwnow jako přeni dobrowólny dar k nowym byrglam pschinješe. Knjes farač

hnydom tutu wješoku powjescž tež kollaturſtemu knjeſtwu wošewi a knjes hrabja s Beralta-Renaud-Riešch, hacž runje druheho wěruwusnacža, hnydom 900 hriwnow pschipožži. — 19. njeđželu po šwjedženju šwj. Trojizy, 7. oktobra 1877, jako na dnju šapokafanja zyrkwinskich přjódſtejerjow, k. farač Šakub w přėdowanju po šlowach: Matth. 21. 13. „Moja kžžža budže kžžža teje modlitwy mjenowana“, wošadže špomnjene swjebelaze powjescže šobudželšche a pschi tym wošadu napominašche, so by nětko wona tež to šwoje czjinka. Na to šo po zyly wošadže dobrowólne dary šberachu a šu něotfi jenotliwi jara bohacže škladowali, kiž paš šo tudy šjawnje mjenowacz nješmėdža. We wjele wšach, tola niz we wšchitich, šo tež ta najšhudscha kžžža wusantnyka njeje. Tež našcha luba pschecželniza, burowka knjeni Mlynkowa w Komorowje, kiž je hižom přjedy psches šwój krašny dar, wodžecže na šwj. wołtar a kšěku, šo nješapomnita šczjinka, je tež tuthym dobrowólnyh darom 200 hriwnow pschipožžila. Šako běšche nětk kralowſke konſiſtorſtvo w Dražžbanach wo tajkei lubošči k dawanju škyschalo, je tež wone 400 hriwnow pschipožžalo. — Pschi tajkich wuhladach, hdyžž běšche hižom tak wjele nahromadžene a hdyžž běšche nadžija, so šo hišcže wjazy darniwnych wutrobow namaša, zyrkwinske přjódſtejerſtvo wobſantny, w Božim mjenje na wuwjedženje tuteho škutka, to reka, k twarjenju nowych byrglow šapoczatk šczjincž. Twarſti wubjer bu postajeny a po dlěšchim wuradžowanju wuwjedženje tuteje twarby šlawnemu muzej, knjeſej C. F. Walkerej w Ludwigsburku we Württembergſkei, pschepodate. Špomnjeny knjes je na to hnydom šem pschijěl, wšchitko šwěru wobhladał a wumėrik a pschi tym kontraktuje to šlubjenje dał, so wošada nowe byrgle k Božemu džělcžu doſtanje, šchož je šo tež ſtało. So paš bychu pišcžele jedyn tak mjenowany „regiſter“ wjaz mēle, hacž bē šo to pschi tehdomnišchim šamóženju wuwjescž hodžilo, dha kuhowſka knjeni baronka k šwojemu přjedawšchemu wulkotnemu darej hišcže 500 hriwnow pschida. — Wutoru, džen 17. dezembra, buchu nětko byrgle s dwornišcžža w Budyšchinje s pjecžimi wošami šem pschiwješene. Wěšcže šebi něotryžkuliž myšlicž njeje, so budža tele wjele stów kručow, kiž šo tudy nětko hišcže na wošach namašaja, hižom sa něotre dny, na narodnym dnju našcheho knješa a Šbóžnika, se šhromadženej wošadu se šwojimi lubošnymi šyntami džakomne kšěrlušche k njebješam pschewodžecž. Dwaj knješaj, kiž s Ludwigsburka šo šobu pschiwješechtaj, s něotrymi mužemi s Nješwaczidka byrgle sa pjecž dnjów sašo hotowe w hromadu šestajechtaj. Tute byrgle, kiž běchu přjedy hižom w Ludwigsburku w hromadu šestajane a hšošowane, šu po wašchryu abo šystemje, kiž šo „Regel-ladenſystem“ mjenuje, twarjene a šu tſi ſta a džewjecž a pjecždžekate, kiž šu s tamnišcheje fabriki wuščle, wopšchijeja 13 kšincžaznych regiſtrow a pšacža 6500 hriwnow. Špomnjeny šystem je wot k. Walkera šameho wunamašany, po kotrymž nětko tež drušy byrgle twarja. — Na 23. dnju dezembra buchu nětko tute lube nowe byrgle wot šlawneho muža, šantora pschi zyrkwj šwj. Šany w Dražžbanach, knješa C. A. Fišchera, we wšchitkim hacž na najdrobnišcho pruhowane, wot njeho jako zyly šolidnje twarjene namašane a hewak tež sa jara dobre špóšnate. — Pschi dopoldnišchei Božej škužbje na přenim šwjatym dnju hodow doštachu nětko našche lube nowe byrgle šwoju zyrkwinsku šwjecžišnu. Šako běchu šo něotre kšěrlušchowe šchtuczki wuſpěwake, bješ tym, so byrgle hišcže w mērnej czjischinje štejachu, postupi našč wšchocžesčženy k. farač Šakub na Boži wołtar a džerželšche po šlowach šwjateho pišma (Pšalm 57, 8. 9.) poškwjecženiſku ryčž. Bješ tym paš, přjedy hacž šo ta šama ščoncži, k. šantor Frenžel w lubošnych šyntach žunju

psihebedru i nowymi byrglemi psihebnoshefche, psihi kotrejz netko nasche lube nowe psiheczele wot knjesa fararja w mjenje swj. Trojizy swoje zyrkwinske pozohnowanje dostachu. To bechu wo prawdze hnuzaje wofomifnjenja sa kozdu czuczimu wutrobu. Prędowanje na dopoldniszej Bozej skuzbje dzerzesche k. farar Zakub po Psalmje 96, 1., w kotrymž bu tež na byrgle powoschittomnje, kaž tež na nasche nowe wošebje šobu spomnjene. Wjeczor wotdzerža šo, kaž hewaf druhe leta patoržizu, tak lětša na Božim dnju „Boža nóz“, psihi šwětkym Božodžješczowym schtomiku psihebn swjatym woltarjom, w rjenje powšwětlenej a bohacze wopytanej swjatnizy. §* = 336.

§ Czornjowa pola Bukez. Kóžde lěto, hdyž šo k hodam bliži, je w naschej wšy pola khudych džěczi radošč a wješele widžecž, wšchaf šašo je czaš blisko, hdyž pola naš tež jim Bože džěcžo wobradža. Šaj, nihto šebi njemóže rjeišchi wopomnit stajicž, hacž schtóz wot swojeho bohastwa wotkafa něščto k wobradženju khudym džěcžom. Nascha gmejna je měla tajkeho dobroczjela khudych: bē to něšč w knjesu wotpoczowazy Handrij Pivarz tudy, kiž se swojej, tež w tym knjesu wumrjetej mandželskej 500 toleč k wobradženju jenož sa khude džěczi wotkafa. Wot lěta 1871 je šo to štafo, jako bē wón 1870 wumjeł. Tež šańžene hody 1878 móžesche šo šašo 10 džěcžom, kiž šu hewaf khude a potrejbne, wulke wješele psihihotowacz. Bože džěcžo šmē po testamencze jenož we woblecženju wobstacz. Tak tež tón ras ležachu šuknje, kholowy, rubiščjca, šofi a schtrymy, schawliti a muski w hromadže na blidže, sa kóždeho wošebje škadžene. Knjes gmejnski prjódštejer Šencž, kiž ma šjnym mužom gmejnskeje rady ša małe šarunanje to wšcho wobštaracz, dzerzesche pola šebje wó jstwie, hdyž šo wobradženje šta, krotku rycž, w kotrejž na njebočizčjeju mandželskeju špomni a džěczi k džakej a k pošluschnosčzi napominašche. A potom tole wješele! tale radošč! Najprjedy, kaž bychu šo bojale, pomólcžku k blidu džěcžu. „Ach kholowy!“ „Nowu šuknju!“ atd. bechu prajenja šlyšecž a bóršy šchžebotachu wješele džěczi š jašnym psiheštrajnjnym woblecžami jene psihebo druheho. — Wot štaršchich paš drje šo něšotre „Šapšacz Čzi Wóh, drohi dobroczjelo!“ k nješepam pošbēhny a mnohe šylšy radoščje šo š hnutych wóczkow wuronichu. — A hdyž šmy to tudy tak dróbnje rošpišali, njeje to teho dla, šo bychmy šo khwalili, ale šo bychmy ludži, kiž šu wot Boha bohacze žohnowani se šemškim i šubšami, nawabili, tež štajicž šebi tajki wopomnit nješapomniteje lubošče na wěczne czašy. J. * *

§ Bukez. W naschej wošadže šo w lěcže 1878 narodžichu 142 džěczi, 68 šynkow a 74 džowěcžčkow, 2 poraj dwójnikow, 4 morwonarodžene a 35 njemandželskich. — Psihipowjedachu šo 34 porow, wot kotrychž bu 28 tudy wěrowanych. — Šemrjetych bēšche 111 wošobow: 52 mužškeho a 59 žónškeho rodu, 12 mandželskich mužow, 12 mandželskich hospošow, 7 wudowžow, 11 wudowow, 6 wotročjennych nježenjennych a 63 džěczi. — K Božemu blidu šu byli 6386: 102 domachwoprajannych, 5441 se šerbšteje a 945 š němšteje wošady. H.

§ Wjelecžina. W lěcže 1878 je šo w naschej wošadže 153 džěczi narodžiko, mjenujžy 83 hólžow a 70 hólžow, bjes nimi 25 njemandželskich. — Psihipowjedanych bu 27 porow, kiž buchu wšchitte tudy wěrowane. Wěrowanje š žyła nihtón šapowjedžič njeje. — Špowjednych bēšche 3894, bjes nimi 74 konfirmadow a 40 woprajennych. — Šemrjeło je 120 wošobow a to 72 mužškich a 48 žónškich. — Na kollekty je šo nawdalo 325 *ℳ* 37 *š*.

§ Retliž. Zyrkwinske powjesče š lěta 1878. — W šańženym lěcže bēšche w naschej wošadže: 1) špowjednych ludži: 5069, bjes kotrymž bēšche 131 woprajenjow a knježich privatnych kommuni-

kantow, kaž tež 88 konfirmadow; š žyła 51 špowjednych wjažy, dnyli lěto prjedy. — 2) Narodži šo 187 džěczi, jako 99 hólžow a 88 hólžow; bjes nimi 13 morwonarodžennych, 5 dwójnikich porow a 36 njemandželskich džěczi. W psihipowanju k prjedawšchemu lětu 11 džěczi wjažy rodžennych. — 3) Šemrjetych bē wšcho do hromady 135 wošobow, mjenujžy 81 mužškeho a 54 žónškeho rodu; bjes nimi 13 morwonarodžennych, 4 psiheš nješbože šemrjetych, 1 nješnaty žušnič, 1 wošoba bu druhdže khowana. Š žyła je 12 wjažy wumrjeło, dnyli lěto prjedy. — 4) Psihipowjedanych bu 48 porow, wot kotrychž bu 44 porow w naschej zyrkwi wěrowanych a 4 poru druhdže. Psihipowjedalo je šo 15 porow mjenje, dnyli lěto prjedy. M.

§* Š Nješwaczidka. Zyrkwinske powjesče šańženeho lěta, nam na šwjedženju noweho lěta š klětki wosjwjenene, šu šlědowaze: Narodžennych bēšche w hromadže: 126, mjenujžy 56 hólžow a 70 hólžow. — Wěrowanych: 28 porow. — Psihipowjedanych: 40 porow. — Špowjednych: 4618. — Wumrjeło bēšche w hromadže: 80 wošobow, mjenujžy: 45 mužškich a 35 žónškich.

§ Kakez. W naschej wošadže, kotraž 3060 wobydlerjow wopšhija, šo w šańženym lěcže 108 džěczi narodži, mjenujžy 52 hólžow a 56 hólžow, bjes nimi 15 njemandželskich a 1 mormorodžene. — Šemrjeło je 91 wošobow, 39 mužškeho a 52 žónškeho rodu. — Psihipowjedanych bu 28 porow, š kotrychž bu w naschim Božim domje 14 porow wěrowanych. — Špowjednych bēšche 4871, bjes nimi 4284 Šerbow a 587 Němžow. Doma buchu 103 woprajeni a konfirmadow bēšche 68, a to 57 se šerbšteje a 11 š němškeje wošady.

§ Šrodžiščjca. W naschej wošadže, kotraž měšesche psihi pošlenim ludžičženju 2077 bušchow, narodži šo w lěcže 1878 73 džěczi: 39 hólžow a 34 hólžow; 2 hólžaj bēšchaj mormonarodženaj, 14 džěczi bechu njemandželske. — Šemrjeło je 58 wošobow, 29 mužškeho a 29 žónškeho rodu, 31 wotročjennych a 27 džěczi. Najwyschšcha štaroba bē 95 lět 5 měšazow. — Wěrowanych bē 20 porow. — Špowjednych bē 3716, bjes nimi 57 woprajennych a 58 pacžerškich džěczi, 3301 Šerbow a 415 Němžow. Wwonošch wšchittich zyrkwinnych kollektow bē 533 hriwnow. —k.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanš Depla. Džiwui ludžo!

Mots Tunka. Šdže dha?

Š. D. Šlaj, bēšche to šermušchu a jenemu burštemu šhnej chžyšche šo jara žujeje pječenje. Wóu teho dla w Mejnje pola jeneho bura nuts šalše a czeledži pječen šjē. Šospodač paš to pytny a ša nim, jako wón cželášche, khěššje rucže bleschu palenža cžišny.

Š. T. Šm, dha drje je po štarym psihišlowje štukował, kotrejž řēta:

Šdyž šy kóšbašu Ty šejraž,

Dha něšč žet tež šišyřaš!

Š. D. To móže byč.

Cyrkwinske powjesče.

Wěrowani:

Michaška zyrkej: Jan Šentschel, džělaczer a wobydler w Dobrušči, š Hanu Woinarčez tam. — Jan August Šataš, khěžtarja a šchewž w Šodžiju, š Madlenu Amaliju Šilčanęž w Šešježach.

Křćeni:

Michaška zyrkej: Pawol Albert, Jana Šencza, džělaczerja a wobydlerja na Židowje, š. — Šelena Marthja, Šakuba Janaka, khěžtarja w Šhelnje, dž. — Šda Marthja, njemandž. dž. pod hrobom. — Alwin Mar, Jana Šaufšendorfa, džělaczerja a wobydlerja w Šrubjelčjžach, š.

Katolíška žyrtej: Marija Frieda, Korle Jana Bohuměra Klímanta, fabrického džělaczerja tudy, dž. — Zenny Hilšbjeta, Jana Maliny, krawca, dž.

Zemrjeći:

Dženi 24. dežembra: Ernst Pawol, Josefa Schpitanta, wifowarja, ž., 1 l. 4 m. — Jurij Kral, forczmar-najeńt w Ğněwšezach, 44 l. 6 m. — 26., Helena

Karolina, Pětra Wendlerja, twarškeho mišćtra, dž., 40 l. 11 m. — 27., Marija Madlena Gaschcz, njebo Pětra Holanka, bywšeho měšćžana a kžězerja, sawostajena wudowa, 78 l. 10 m. — 28., Jana Góbdanež, njebo Pětra Kšćizanta, bywšeho rentiera, sawostajena wudowa, 59 l. 10 m. — Ernst Oskar, Jana Ernsta Kocherja, sahrodnika, ž., 2 m. 21 d. — Jana Wicžaja, kžězerja a fabrického džělaczerja, morwonarobj. ž.

Sřjedu, 15. januara,

hermank we Ğulskich Sdžarach,

tež steja tam tehdy k mane konje na pschedań.

hermankski wubjerćk.

Drjewowa aukzia.

Wutoru, 14. januara t. l., dopođnja wot 10 hodžin, budže šo w forczmje „Zu m Kleebusch“ pola Demjan s demjanskeho ryczerřkublerřkeho lěša, we wotdželenju „lišćezja hora“ a „Kalez kerki“

32 brěšowych a wolschowych dołhich hromadow a
125 schurřekowych a kšójnowych teho runja

pod wuměnjem nařadženja a pod druhimi, prjedy wosjewjomnymi wuměnjemi, na pschěřadžowanje pschědamacž.

Schtož šebi tute dołhe hromady prjedy wobhladač chze, ma šo na hajniřkeho dohladowarja w lěšowym domje pola Ğulski wobrocjeć abo mōže šo tež w runej měrje do pomjenowanych lěšowych wotdželenjom podacž.

Grabinřte Schall-Miaucourřte hajniřte sarjadnistwo w Ğuszy.
Hugo Opelt.

Wot mojih brunizowych skladow mam hiřćezje:

1000 hektolitrow hrubeje	} fruchateje brunizy,
800 : žrěnjeje	
1000 : knorplow	

na pschedań.

Brunizowe podkopyki w Ğornim Měrkowje, 8. januara 1879.
G. L. Müller.

Wopis m o.

Šizom wjele lět mējach drjenje w stawach, ja ležach dwě lěczje we ložu tak prosty, šo nje-mōžach žanu ruku t hubje pošěhnyć; pschi tym bolocze wiřědnje pschiberachu. Žato běchu mi pař **Ringelhardtsko-Glöcknersku čehnitu a hojacu žalbu** *) porucžili a šebi ju kōždy džen hōdne sarbowacž dawach, šym ja nětto w trōtkim czaju tak daloto, šo mōžu nětto hižom pola towarja dujaju czahacž a 1/4 hodžiny daloto hić a wěrju, šo budu ja nětto šašo, hacž runje w mojim 63. lěczje, s ložkim džětom šwōji khlěb sařlužicž mōž.

Ža to ša šwoju pschisluřnosć džeržu, tutu wubjernu **Ringelhardtsko-Glöcknersku žalbu** wšćitkim tym naležnje porucžicž, tořisž šu mi podobnje kšori.

Wilhelm Müller w Rōderawje pola Rieřy.

Prjōđkřtežaje wěrne wopis m o šo s tutym we wřěch punktach wobkhwědźa.

Rōderau pola Rieřy, 5. meje 1875.

C. A. Kaul, gemejnřti prjōđkřtejeř.

*) Pratođžawa se ščtemplom: **(M. RINGELHARDT)** a šakitanřkej na schachlicžkach, je do-

w budyšćimaj hapřtomaj, kaž tež w hapřtach w Lubiju, Žitawje, Wostrowžu, Ğrořišćōnawje, Ğjernacžicach, Wōřportu, Neugersdōrřje, Wiskopizach, Kalezach, Scherachowje, Ğirřšfeldže, Ğern-

hucze, Nowotalzu, Seiffenersdōrřje, Ğalschtrawje atd. — Wopis m o mōža šo tam nawšědžicž. NB. Pschi kupjenju tuteje žalby njech kōždy šwērnu wobteđbuje, hacž je na schachlicžkach horni ščtempl a šakitanřka marša, botelž šo nětto wiřelate podražowanja stawaja.

Wotewrjenje khlamow.

Š tutym šebi dowolam najpodwolniřcho wosjewicž, šo šym tudy na hornezěřstej hařy czisłō 542

š e j l e ř s t w o

pod mojim mjenom wotewriř.

Wřěř dobre pořkuženje a najtuniřće płaćijny budu šo prōžowacž šebi dowěrjenje sařlužicž a je šebi džeržecž.

W Budyšćinje, w januaru 1879.

Š počezčowanjom
Jurij Grař.

Pschedawarńja
twarřkeho a wužitkoweho drjewa

Augusta Zimmerman,

czěřisřkeho miřćtra w Budyšćinje,

porucža šwōji šklad wšćitkich družinow řudich pschibisřćich deřtow, řchal-
nych deřtow, žolnych, řšpundowanřćich a hnojnich deřtow,
řtōlow, řřěřćinnych łatow, řěpiěńřćich tyřtow, pappowych łatow,
řřěřćinu pappu, řřěřćane řšpiěny a t. d., hrjady a kōřty
wřěřćich rořmērōw po jara tunich płaćijinach.

Poručenja hōdne tinty

pola **Geinr. Jul. Lindi**
na hrodowřkej hařy 338.

Alizarin-tinta,

seleno-mōdra s pjera bēžaja,
po 14, 25, 50, 90 np.;

germania-tinta,

najlěpřcha kopirtinta,
po 14, 25, 50, 90 np.;

kauzlajřka a kontor-tinta,

po 12, 20, 30, 50 np.;

rajschškauzlajřka tinta,

po 10, 15, 25, 40 np.;

czěrwjena karmin-tinta,

brillantnje karminczěrwjena,
po 12, 25, 50 np.

Palma Real

(jena wulka řrěnja cigarra)

100 řćituf po 3 ₰, 25 po 80 ₰

3 po 10 ₰

porucža

Geinr. Jul. Lindi.

Placzišna žitow a produktow
w **Budyšinje** 4. januara 1879.

Žitow bomoš: 3576 mchom.	Na wifačy		Na bursy	
	wot	hačy	wot	hačy
	mf. np.	mf. np.	mf. np.	mf. np.
Pščenja 50 kilogr.	8 69	9 82	8 63	9 67
Rožta "	6 46	6 64	6 46	6 64
Teczmjen "	7 10	7 25	7 7	7 25
Wofy "	5 70	6 10	5 70	6 10
Gróh "	—	—	—	—
Wofa "	—	—	—	—
Raps "	—	—	—	—
Zahly "	12 36	—	—	—
Sejduška "	16 42	—	—	—
Berny "	1 95	2 34	—	—
Wutra 1 "	1 70	2 10	—	—
Szyno 50 "	2 40	2 70	—	—
Sóstoma 1200 pt.	16 50	20	—	—

Pščinowš prokator: 498 škut, škuta po 6 m. — np. (2 fl. — nřl.) hačy 16 m. 50 np. (5 fl. 15 nřl.).

Rórz pščenjy po 170 puntach: 14 marow 74 np. (4 fl. 27 nřl. 4 np.) hačy 16 mf. 69 np. (5 fl. 16 nřl. 9 np.) — Rórz rožty po 160 puntach: 10 mf. 33 np. (3 fl. 13 nřl. 3 np.) hačy 10 m. 62 np. (3 fl. 16 nřl. 2 np.) — Rórz teczmjenja po 140 puntach: 9 mf. 94 np. (3 fl. 9 nřl. 4 np.) hačy 10 mf. 15 np. (3 fl. 11 nřl. 5 np.) — Rórz wofy po 100 puntach: 1 fl. 27 nřl. — np. hačy 2 fl. 1 nřl. — np. — Rórz jahlow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 fl. 12 nřl. 4 np.) — Sejdušne trupy: 16 m. 42 np. (5 fl. 14 nřl. 2 np.) — Berny: 1 m. 95 np. (19 nřl. 5 np.) hačy 2 m. 34 np. (23 nřl. 4 np.) — Wutra: 1 m. 70 np. (17 nřl.) hačy 2 m. 10 np. (21 nřl. — np.) — Szyno po 100 puntach: 2 m. 40 np. (— fl. 24 nřl. — np.) hačy 2 m. 70 np. (— fl. 27 nřl. — np.) — Sóstoma (1200 pt.): 16 m. 50 np. (5 fl. 15 nřl.) hačy 20 m. — np. (6 fl. 20 nřl.).

Barlinske škótnie witi
7. januara 1879.

Na pšchedań stejšeje 1111 howjadow, 1232 cželator, 3969 škopow.

Mjašowe placzišny: howjada 60—63, 52—54 a 36—40 mf. Szwinje (meklenburgske) 46—47, krajne 44—45, ruske 35—37 mf. po 100 puntach rešnjeje wahi (Schlachtgewicht). Wafumarje 40—42 mf. po wotczehnjenu 55 puntow rešnjeje wahi. Cželata 35—55, škopy 40—50 np. po 1 puncje rešnjeje wahi.

Symfki řědny plan železnizow,
placžazy wot 15. oktobra 1878.

Se Šhorjelza do Draždjan.

Se Šhorjelza	140	30	450	80	1055	245	434	745
Lubija	29	397	534	846	1148	336	518	831
Budyšin	238	47	611	926	1227	414	556	911
Wistopiz	—	431	642	957	1258	445	627	942
Arnsdorfa	—	451	79	1024	125	512	652	106
Hadeberga	—	51	720	1034	135	523	72	1017
Do Draždjan	347	529	748	115	26	551	733	1045

Š Draždjan do Šhorjelza.

Š Draždjan	60	910	1210	256	50	80	1115	1230
Hadeberga	637	945	1247	331	534	837	1152	—
Arnsdorfa	651	967	1	341	548	849	124	—
Wistopiz	716	1022	128	43	614	914	1227	—
Budyšin	754	1058	26	436	650	951	14	150
Lubija	838	1148	248	515	732	1036	141	219
Do Šhorjelza	919	1228	323	566	813	1117	218	250

Š Budyšin do Wjeleczina.

Wotřěd š Budyšina	752	1225	25	440	915
Džěznitez	*	*	*	*	*
Budeštez	*	*	*	*	*
Pšcijěd do Wjeleczina	832	18	238	523	948

Š Wjeleczina do Budyšina.

Wotřěd š Wjeleczina	650	1019	110	254	650
Budeštez	*	*	*	*	*
Džěznitez	*	*	*	*	*
Pšcijěd do Budyšina	726	1053	141	333	728

Čaři hornjoluziskeje železnizy.

Š Kofhurta do Szokolzy.

Wotřěd š Kofhurta	40	100	148	430
Šorki	451	1028	214	526
Řisteje	59	1036	222	544
Řitowa	531	1048	228	69
Řletna	548	1059	—	626
Wuješda	68	119	250	659
Řaša	627	1119	30	711
Wojerez	658	1137	318	—
Wyšofeho Wufowa	740	1211	336	—
Řublanda	835	1257	348	—
Řüdenberga	839	1226	41	—
Řleša	914	1236	—	—
Řitowa	927	1249	420	—
Řufowa	103	14	432	—
Pšcijěd do Szokolzy	1026	121	446	—

Se Szokolzy do Kofhurta.

Wotřěd se Szokolzy	—	620	1035	347
Řufowa	—	658	1058	49
Řitowa	—	719	1110	421
Řleša	—	732	—	429
Řüdenberga	—	755	1128	441
Řublanda	—	833	1142	455
Wyšofeho Wufowa	—	859	1156	58
Wojerez	535	932	1214	527
Řaša	552	956	—	542
Wuješda	622	1017	—	553
Řletna	641	1029	—	60
Řitowa	75	1048	—	610
Řisteje	732	118	12	622
Šorki	756	1119	19	629
Pšcijěd do Kofhurta	850	122	135	655

Telegrafiski bureau w předfownym twarjenju pošta (na bohatej hařy), po jenym řhodže, je kóždy džeń wotewrjenty wot rano 8 hačy wječor 9 hodžin.

Drjewowa aukzia.

Srjedu, 15. januara, dopořdnja 1/2 10 hodžin, budže řo na cžichonjanskim revieru 50 twjerdych dotřich hromadow na pšchedawanje pšchedawacž. Wuměnjenja řo pšched aukziju wořjewja. Šhromadžina pod řchwesterbergom.

Saint.

Rheža, w měsće Budyšinje ležaza, je pšči małym naplacženju na pšchedań. Wřcho dalřeje mufasa
Theodor Kunath,
agent na řošcij hařy (Goschwič) 707a.

Rhežniřta žiwnořej cžiško 11 w Šhorju je 163 □ prutami rjaneje řadoweje řahrody, ř 2 akromaj a ře 168 □ prutami pola a řuki je hnydom na pšchedań.

Rheža cžiško 9 w Šhorju, ře řchřom kryta, ř řřomi řtwami a ře řadoweje řahrody, je tunjo na pšchedań. Wřcho dalřeje je tam řhoničž.

W Šplóřtu je jena mařiwna Rheža ř dwěmaj kórzomaj pola a ře řadoweje řahrody na řchenařeje. **August Wauriř.**

Dořho žadany, wot Maćicy wudaty

Towařšny Spěwnik

z přidatymi hřosami je we wudawarńi **Serbsk. Nowin** a pola k. překupca **Mjerwy** na mjasnym torhošću za 1 hr. 50 np., w partijach (z najmjeńša 10 ex.) pak za 1 hr. 20 np. dostač.

We wudawarńi „Serbskich Nowin“ je řa 10 ř dostacž:

Bibliřki pucžnik řa wřchitke dny řta 1879.
Šestajany wot **J. Š. Wanaka**, řararja we Wóřlinku a wudaty wot řerbřteřo lutherřteřo řnihowneho towarřstwa.

600 markow!

temu wuplacžu, řiž pšči nařožowanju **Dr. řartungoweje řtneje řubjažeje wodžicži** (Dr. řartung's Mund- und Zahnwasser), řlafon ře řapafowanjom po 1 mar, řdy řařo řubjolenje dořtanje abo řhuby wonja. (4 řlafony řa 3 řřiwny.) řenicžy rořpóřžanje wobřtara **C. M. řhumacher** in **Stegliř** bei **Berlin**.
Štkady řo řařoža.

Kořaze nařynřke kože, **kornikłowe**, cželaze a řaječe kóžki kupuje po najwřřchich placziřnach
Heinrich Lange na řitnych wifačy pšči řerbřteř katholickej řřcřwi.

Řořowanj řtwjelzowy abo njetrjenny řen, řaž řež wutrijenny řen kupuje po kóždej džeřbje mečanřřta džeřlořřchadownja w řajuzacž.

Aukzia twarřteřo a palneho materiala.

Na řyčejřtuble **Kořbizu** budže řo wot jeneřo wotnořčeneřo pólansřteřo twarřjenja **póndžetu**, 20. januara t. l., rano wot 9 hodžin,

- 39,000 murjerřřch zřhřow,
- 34,000 řřěřřnych zřhřow,
- 114 ponořřřownych zřhřow,
- něřdže 15 prutow granitownych murjerřřch řamjeni,
- 14 hřóřžnych wofrow,
- něřřto řřarnych řřěřřnych řatow a
- wjazy hřomadow řřareřo twarřteřo drjewja

na pšchedawanje pšchedawacž,
W **Řakežacž**, 7. januara 1879.

Ř. Řelz, wřřřřři řajniř.

P. Strobel, atelier sa njebolosne sašadzenje khumschtnych subow a plombirowanjonow po najnowšim shtemje.

Wotstronjenje subyboljenja, subowe operacije: Na snutštnej lawstkej hašy cz. 120, po 1 shtodze.

➔ A ryczam wschędnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hač do 5 hodzin. — A shtudym darmo. ➔

Sklad časnikow

w Budyščinje na snutštnej lawstkej hašy

134 pschi lawštim tórnje 134.

Mojim czeszenym wotkupowarjam a pscheczalam i tutym najpodwolnišcho k nawjedzenju dawam, so shtym moju pschedawarnju jara powjetščit a so je mi psches direktno wikowanje i najlěpschimi fabrikantami nětko móžnosč data,

wschě družiny časnikow (segerjonow)

po najtunišchich placzišnach a pod rukowanjom, so derje du, pschedawacz.

➔ Placzišny shtu na wschěch časnikach a najtunišcho postajene a so tež tajštim, kiž nje kupuja, kóžde wufasanje swólniwje da.

➔ Tež shtym ja moju dželarnju sa porjedjenje powjetščit a so wschě porjedjenja časnikow a hudžbných hrajadłow spěšchnje a najtunišcho pod rukowanjom dobrego hieža wobstaraja.

➔ W khlamacch so herbsti ryczi a shtim kóždy pscheczelnawe poštuzenje wotczafacz.

Wo dalšche dobrocziwne wobtedžbowanje prošy

W Budyščinje na snutštnej lawstkej hašy.

J. G. Schneider,
časnikar.

NB. Wschitke časniki stajnje du a so najstarosčiznišcho reguliruja.

Wulki sklad časnikowych ryczakow.

Wulki sklad hudžbných hrajadłow.

Palenz!

Mój hižom dawno jako wubjerny a czisče shtodžazy

czisty palenz,

kaž tež wschitke družiny dobrých palenzow ja i tutym knjesam ratarjam a sašoppschedawarjam poruczejo najpominam a po najtunišchich placzišnach pscheczawam.

Ernst Glien,

destillazija

na žitnych a na drjewoných wikach.

Wotewrjenje khlamow.

Jako filialu sa moje tudy na rózku herbstjeje a schüleškeje hašy wobstejaje kolonialno-
tworowe, cigarrowe a spirituosowe khlamy wotewrich dženska w ležomnosčji, mi
shtušchazej, w tak mjenowanej

radžinej palešni, na garbarškej hašy cz. 369,

detailne khlamy

I pschedawanju a wnschekowanju mojih po dopóšnaczu wu-
bjerných, samodželanných palenzow, kotrež tam w swjastu i shtalo-
spritowej fabriku, tam hižom i dawnych lét sporje dželazej a
nětko wote mnje na pilne waschnje dale wjedzenej, wobsteja.

☺ Tutym wosjewjenjom shtenoczam najpodwolnišchu próštwu wo pscheczelnawe wob-
tedžbowanje, na czož shtubjenje dam, so budu so stajnje prózowacz, sprawnym po-
žadanjam došč czimicz.

☺ poczešezowanjom

Heinrich Lindner.

Serbskich Nowin č. 34 1878

so we wudawaršni sašo kupuje, teho runja czisčlo 2, 3 a 4.

Hrajadla

4 hač 200 kusťow hrajaze; i egrešiju
abo hjes njeje, i mandolinu, bubonom,
swónčkami, kastagnettami, njebjestimi
kšobami, harfu atd.

Hrajaze tyški

2 hač 16 kusťi hrajaze; dale necešary,
cigarrowe stejadla, schwajzarške kšezki,
fotografijowe albumy, pišadla, rukaj-
zone kaschecziti, listy w obczezjerje, kwetko-
wajšy, cigarrowe etuije, tobaťowe tyški,
dželoblida, blesche, piwne schklenzy,
portemonneje, stólzy atd., wscho i hudžbu.
Stajnje najnowšche porucza

J. G. Sella, Bern.

Wschě wudžetki, hdžež moje mjeno
njestej, shtu zuse; poruczam direktno
shtasanje, illustrowane placzišnokouranty
sčezku franko.

Hollandski mlókowny pólover.

Tutón, se starodawných časňow dopoča-
sany, i najlěpschich selow a korjenjonow pschi-
hotowany pólover, po jenej abo po dwěmaj
kšizomaj wschędnje krowom abo wofam na
přenju pizu našyppany, pschisporja wobžernosč,
płodži wjele mlóka a sadžewa jeho wotš-
njenje. Patežit placzi 40 np. a je k dostaczu

w hrodowskej hapthzy
w Budyščinje.

Dinklerjowe naturške hojenje chroniškich a druhih khorosčjonow.

Ja podpřisany budu shtobtu, 18. januara,
w Budyščinje, w hotelu k „bštemu konju“,
rano wot 9 hač popoldnju do 3 hodzin
k ryczam. Ja hoju wocžibolenje, shtowu-
bolenje, piši a wuhry, czetpjenje w žoldku
(wrocjenje), kozokhorosče (shtšawny), nje-
móz, rheumatismy, tajne khorosče, salsy,
shtija-, broš- a kšribjetbolenje, smne
noši, wicz a drjenje, i zyła wschě khor-
rosče, kotrež psches nječisťosče w czěle na-
stano, psches wotstronjenje tutých wutkow a
woshebe psches wuczisčjenje krowje.

Fr. Ph. Dinkler, naturški lěkar
w Draždžanach, Jacobsgasse 5, I.

Wosjewjenje.

Džiwoczanski herbstje ev. luth. mišjonste
towarštwu shtaje — dali Böh — jutje,
12. januara, w Lšhnertez domje w Bo-
ťowje shtromadžisnu.

Pětr Wlók.

We wudawańni „Serb. Nowin“ su dostacź tak mjenowane:

1. **Tranungsregister**, 2. **Dausregister** a 3. **Godtenregister**,
kajtez ƚo t sapisam trjebaja, ƚiž ƚo lětnje pola wyschnosće wotepadźa abo hewaf t zyr-
winym kniham nakožuja. — Tež je dostacź formular t:

Rechnung über die Casse der Kirchengemeinde atd.

Wustajenje bibliskich scenow.

Stónčenje: jutije, njedzeli, sa tydzeń, 19. januara.

R wopytanju, hišcže prawje bohatemu, hacž do tuteho dnja najpodwolnišeho pschepro-
schuje **K. Jäger.**

Ratarske towarstwo w Małym Wjeltowie

Wutoru, 14. januara, wjeczor w 6 hodžin.
Wšchedyństwo.

Bukičanske serbske towarstwo

změje **srjedu, 15. januara**, swoje
posedjenje. Započatk z dypkom
7 hodžin.

Džeński porjad: 1) registranda; 2)
přednošk; 3) zabawa.

Předsydstwo.

Agent pytany.

Sene w saksim kralestwje derje srjado-
wane stare němste **krupobicjesawěsczaje ak-
zijske towarstwo** pyta sa tudomnu stromu
jeneho noweho agenta. Tutemu móhlo ƚo
tež po dobrošdacju sastupjenje přemich němstich
wosensawěsczajnych towarstwow pschepodacž.
Schtož wo to rodži, njech ƚo pod **E. E.**
431. na Annoncen-Expeditiön deš „Swa-
libendant“ w Draždžanach wobroczi.

Mojemu lubemu wujej **Janej Pohlenkej** a mojej lubej czecže **Hanje Pohlenkez** rodženej Karaskez,

mandželstimaž w Nješkacžidle,

t **hlěbornemu kwašej 10. januara 1879.**

Lubowanaj! dženša žadny
Džen je Wamaj saksmitaf;
O, taf Bóh je dobry, hnadny,
So tom' dnjej je nastacž dał.

Dženš Waj' džeczi nawijeja
Wamaj wěnzny hlěborne
A Waj' džeczi džeczi pscheja
Wamaj sbože wutrobne.

Dženš po Božim spodobanju
Eslěborny kwaš hwjećitaj;
Wěscze na tym kwašnym ranju
Wěschtaj Bohu džakomnaj.

Wuspěwajtaj kherlusch rjany,
Khwaltaj Bože dobroty;
Waju bėh bė žohnowany,
Waju pucž bė sbožomny.

Boža hnada pschewodžaka
Ze Waj' stajnje w šwěrnosći,
Boža wěczna lubosć ƚaka
Na Waj' pucze rōžiczi.

Dwě mjenškej džowzy a jena šrenza —
s dobrymi wopisami — a kotrez móža
derje dejcž, ƚo pschi wyšokaj šdže a pschi
šarunanju wudawtkow na pucžu pytaja a
móža hnydom sastupicž. Wšcho dalsche je
pola podpisanje šponicž.

Knjeni **Kleinštudowa** w Budyšcinje,
na lawstich hrjebjach cžo. 681, delta.

Wuczomnik pytanj.

W mojim moleštrowje a lafirastrowje jedyn
kmany a spravny hólczěz pod spodobnymi
wuměnjenjemi hnydom město dostanje.

Gustav Kofchwiž,
moleč,

na Šoščiz hahy (Gošchwiž) cžo. 740
w Budyšcinje.

Lipa Serbska, december 1878, je wušta
a woprija: Narodowc a wotrodženc. Roman z najnowšich časow. (Po-
kračowanje.) — Marja abo Wjelk w kralowskej
holi. Novelka wot M. Haški. (Pokračowanje.) —
Kak su so bėrny k nam namakale? Wot F. R.
— Z wotkel mamy židu? Wot F. R. — Lěsk
zašumi. Po J. Kratochvilu z čěšćiny J. B. —
Serbskim towarstwam k nowemu lětu. Wot J.
B. — Druhi serbski koncert Serbow krajnostaw-
skeho seminara w Budyšcinje. Wot K. — IV. kwit-
towanje. — Wot wudawańnje.

Pschi pschepodacžu klětnjanškeje zyrkwoje nowemu duchownemu, knjesej fararjej Renczej

15. dezembra 1878.

Nětk klětnjanška Ty wošada,
Šay psches wyschšeho pastyrja
Ty pschepodata šwojemu,
Kiž chze cze wodžicž šwěru tu.

To wěm, so s pramej lubosćju
A tež s nawjetškej šwěrnosćju
Wón jetka wschitkich lubosnje;
Duž ƚo tež jemu pschibliczeje.

Šdžž sruđobu a wješeke
Wam Boža wola pōsczele,
Dha wón Wam radu dawacž chze
A Waš taf pastyr šchitnje.

A hdyž tež šhwilu trajesche,
Šacž Wy joh' pōknje dostaschcže,
Dha wschaf wón bėšche šecerpliny
A we wschēm stajnje sƚođomny.

Duž šy Ty, luba wošada,
Čzim wjazy jemu winojta;
To šy tež džensha šacžurwa
A jeho džen jom' puschita.

Wón štrošchtnje džesche na pucžu,
Šdžž wjedžesche joh' t wotkarju,
A rjetny, hdyž tam pschitupi:

Tón Knjes wschaf budže pomhacž mi!
Njech tón Knjes šam joh' žohnuje
A na wschěch pucžach šwarnuje,
To wěscze kōžda wutroba
Šsej bjes Wami nětk požada.

Duž dha nětk s Božej pomozu
A s Božej hnadnej mīłosćju
Njech dołho šwojoh' pastyrja
Ty šmejesh, luba wošada.

Sandrij Domascha.

Najwutrobnišchi džak

přenjej hólczazej klawy buticzanškeje
šchule sa te lubosćjuwe a šmėrowaze šłowa,
kotrez ƚu pod napisom: „Njesapomnicžta
na row nascheho šwěrneho šchulstkeho
towaršcha **Pětra Pawola Müllera**
s Wajiz“ w 1. cžišle „Serb. Nowin“ 1879
wotcžičcžane. Tež praji ƚo najlubosnišchi
džak knjesej wuczerjej nascheho lubowaneho
njebocžicžkeho, pschetož my derje wěmy, so
bėchu jeho dobre pocžinki pschede wschitkim
šfodh šwěrneho wuczenja a dobreho pschiffada.

Šakowa wutrobneho džělbranja a šobu-
želenja šchulstich towaršchow, taf tež rjane
arije, wot nich pschi pohrjebje špěwane, šu
naschej škuboko sruđženej wutrobje wulzy derje
cžinike a naš mōžnje trošchtowale.

We Wajizach, 7. januara 1879.

Pětr Müller
a jeho šwojba.

Wot redakcije „Serb. Nowin“.

Knjesow duchownych serbskich wosadow nie
jeno w Sakskej, ale tež w Pruskej z tutym naj-
podwolnišo prosymy, zo bychy nam skerje a lěpje
přehlad cyrkwinskih powjesćow swojeje
wosady z lěta 1878 pōsłać chcyli a při tym nje-
zapomnili, kak wjele Serbow a kak wjele Němcow
je k spowjedzi bylo.

Jan Hajza.

Štvořtletna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
Kóžde čislo plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na rózku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čisć Smolerjec knihičičernje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 3.

Sobotu, 18. januara.

1879.

Jegor a Lubiza abo balkanski pschekhod.

Powjedanczto s pokšenjeje rusko-turkowskeje wojny.
(Potraczowanje.)

Bjes tym so general Mirkowicz s tymaj wyschomaj wo tym ryczjesche, so ma se swojim wojeřkim wotdželenjom hišće dženša psches balkanske hory czahnyć, běsche stara hospoša teho domu do jstwy fastupita, w kotrejž runje běchu. Wona rjekny, jako bě khwilku pschipořkuchowala, s wótrym hłohom: „Wjedro so dženša njepscheměni a Wy wschitzy kónz wosmjecze, je-li so chzeczje dženša Balkan pschekroczić.“

Mirkowicz so khetšje k nej wobroczi a sawoła hñewnje: „Mjelcž, stara Fedora! (pschetož tak wona reřasche) a njekaz mi křobkoscž mojič wojakow psches Tvoje njelubosne wěschćenje. Sčto dha Ty wo tym wěsch, kajke budže wjedro? Wly stejimy wschitzy w Božej ruzny!“

„Ach, babja hora je kaž straschny hórski duch. Wona Wař loško došč do hłubinow sawjedže, kiž Wasche zyke wójsko požru. Haj, kóžba hma tam swoje wopory žada. Běda, so budža to lětša najšči słowjanszy bratřja, kotrychž wona stajny!“ Tak Fedora žalosčzesche a so potom sruđna k wóhnišćezju hny.

Wobpokrwnit (oberstlieutenant) Bogolubow samyřklyen stejesche; warnowanje stareje hospošy běsche jeho trochu satrašchito. Tuta žona po jeho mēnjenju straschnoscze wěšće lēpje snajesche, hačž Ruřojo; wona bě so tudy narodžila a wscha wokolnoscž bě jej zyke snata. Wón so teho dla s hiežom komdžesche, doniž general rjekny: „Tschepetacze šnadž Wy psched wěschćenjom tuteje stareje žony? Kač doško dyrhja Waschi pionnierojo czakacž?“

Na tute słowa chzysche Bogolubow khetšje woteńcž, ale stara Fedora jeho sa ruku hrabny, se želniwoscžu prajizy: „A Ty, mój rjanu, młody wyschto, Ty dyrhjač tón přeni wopor byčž, kotryž babja hora šapšchimnje! Mi je Tebe žel, mój hny; pschetož pónbžesč Ty bjes potasowarja pschi tutym wjedrje do balkanskich hor, budžesč šhubjeny!“

„S mērom!“ pschilasa general, „hlaj, pschi tutym škwilenju hny šnadž na dobru myřlicžku pschischoř! Haj, potasowarja dyr-
bimy mēčž, pschetož hdyž mjeczela dla daloko njewidžimy, so na nasche semšte křarty jara špuschczecž njemóžemy. Ale swotkal mamy pucz-potasowarja wsacz, kiž je swojeje wēžy šwēdomy. Wólharjo šu so psched turkowskim wójskom rosběželi a njeje na wsach ničtón dale wostal, křiba někotre stare baby a te nimaja tejo mozy, so by naž žana psches hory pschewjesčž móhla.“

„Wěsch, Fedora!“ pschistaji wón, „je-li nam dobreho pucz-potasowarja wobstarasch, Čži ja pjećbžesčat bñschczatych rublow*)
dam. A tón, kiž naž powjedže, tež tejo dostanje!“

Stara Wólhartka na njeho woczji wuwali a šaborbota: „Bjeć-
bžesčat rublow! To je wjele, jara wjele pjenješ. Aj, sčtō by šebi tutu šummu šaklužicž móhř! Ale stara Fedora je k temu šklaba“, wona s hłowu tschapejo pschistaji, „jeje mozy wschaf wjazy njedobahaja. — Za drje byč jenu wjedžila — haj, wjedžila — ale budže wona tež to cziničž chzycž?“

„Hdyž nětoho wěsch, kotryž pucz derje snaje“, rjekny na to Jegor Wařilewicz Bogolubow, „dha khwataj, so by jeho špěschnje šem pschijwedla. Za k mytu kņesja generala hišće někotre ruble pschipořkuz. Duž khwataj — sčtō je potasowar a hdyž je?“

Fedora šebi tu wēž hišće pschezo pschekladowasche a so s wotmolwenjom komdžesche. „Ně, ně, ja chzu ju tola radšcho na pokoj wostajicž — wona šnadž to njebudže cziničž chzycž, a hdyž by je tež ščiniřa, móhla tam šobu žiwjenje wotbyčž — a to by hórke šamolwenje sa mnje byto.“

„Ale, sčto jenož bórcžisč, stara kuškarńicža“, šo general mjeršazy praschesch, „po tajkim chzesch nam žónřku wobstaracž, kotraž ma naž psches hory wjesčž?“

Fedora s nowa mjelcžesch; jej běsche, kaž bě widžecž, czežto, tu wēž do štukta stajicž. Štónčnje pschimny generala sa ruku, prajizy: „Dasch-li, sčtož šy šlubit, kņeže? A budže-li temu tak, ja Čži wěšće nětoho pschijwedu, kiž Wam prawy pucz potaže; na to móžecze šo špuschczecž!“

General šwoje šlubjenje wospjetowasche a stara Fedora do kofazeje hróđžicžki štupi, kotraž běsche bjes domom a wulkej škafojtej horu šatwarjena. Doško njetrajesche a wona šašo s njeje wustupi, rjanu młodu holžu sa ruku wjedžo.

Ruřojo, kiž tam běchu, šo nad rjanoscžu tuteje młodeje Wólhartki dodžimacž njemóžachu a šo špěschnje praschachu, sčtō wona je.

„Ale“, rjekny general, „nětko mi tola ničtón njepraj, so stara Fedora wo prawdže kuškarńicža njeje. Hlajcže, s tuteje mafaneje hróđžicžki je nam tajku šchwarnu kņežnicžku won wukusřala. Haj, haj, wona kaž wošebna kņežna wonhřada! Tola, nětk nam praj Fedora, czežo dla šy tajku rjanoscž do hróđže šawřjela?“

„Šm, kņeže!“ wotmolwi Fedora, „ja šym ju tam najpřjedy psched Turkami pschekhowala a ju potom, hdyž Ruřojo pschidžechu, tam wostajila, dořelž njewjedžach, kajzy hoscžo to budža. Nětko pař, hdyž widžu, so šo pēnje a czešnje šadžeržicže, šmēm ju wschaf Wam potasacž.“

„Ale“, šnapschczimi jej Bogolubow, „to je tola dyrhjašo jara njelubosne wobydjenje byčž, tajka hróđž — a so ju tam Turkojo namakali njeřbu, to je tež džiwnje doščž, pschetož hdyž do hróđže pohřadnjesch, ju zyřu pschewidžisč!“

„Haj wschaf haj“, wotmolwi Fedora, „to je wscho wēřno, ale póblansřta hora ma šwoje škafobny, w kotrychž šu křowanři, hdyž

*) Rubř je rusři pjenješ a plaćji 1 tořet 22 np.

šo cšlowjeſ taſ pſchethowacſ hodſi, ſo jeho ſana ſiwa duſcha nje-
namafa.“

A general ſo na to praſchefe: „Tola praj mi, Fedora, je to
wo prawdſe Tvoja domjaza dſowka?“

Fedora ſo na to najprjodſy wotmjelca, potom paſ wotmolwi:
„Njeſe, ja cſzu Wam prawdu wuſnacſ. Lubiza, taſ reſa wona,
je jenicſka dſowka naſcheho popa. Wona w meſcſe wutnjeſche, jaſo
Turtojo do wſy pſchiſndſechu a naſchi roſcſſetachu. Ale w meſcſe bē
teſ njeuweſte ſiwjenje; duſ ſo Lubiza na pučſ domoj poda a jaſo
w noſy ſtradžu ſem pſchiſndſe, tu ſtarſcheju wjazy njenamafa. Ja
paſ ju wjaz wot ſebje njepuſchecſch, doſelſ ſo bojach, ſo moſla
Turkam do ruſi panecſ.“

Na to ſo general na Lubizu wobrocſi a ſo ju na pſchecſel-
nime waſchnje wopraſcha: „Ale roſymicſ Ty ruſki, moje dſecſo?“

„Kōſdſy Boſhar moſe Ruſkam neſtaſ dorosſymicſ“, wotmolwi
Lubiza, „a jim wſcho roſymju, taſ ſam wiſdſicſe; pſchetōſ naſch
nan je w ſlawnyſm ruſkim meſcſe Rjijowje na duchownſtowo ſtudowaf.
Wot njeſo a ſ ruſkich knihi, kotrychſ je wjele ſ Ruſowſkeje domoj
pſchijweſſ, ſym teſko ruſki nauwka, taſ je trjeba. — Ale neſto
prajeſe mi, ſcho wote mnje cſzecſe?“

Ale, prjedy hačſ jej general wotmolwi, ſtara Fedora praji:
„Ty maſch Ruſow pſches babju horu pſchewjeſcſ; wſchaf tamniſche
pučſe derje ſnajecſ?“

„Scho?“ ſawoſa Bogolubow, „tale knjeſna dſrbjaſa nam
pučſe poſawowacſ!? Niſdſy niſ! Kaſ by moſla te wobecſeſnoſcſe
ſnjeſcſ, kotreſ ſmejemy w horach pſchecſerpicſ!“

„Wy ſcſe wo mnje ſtarocſſiwiy, knjeſ wyscho, a ja ſo Wam
ſa to dſakuj; ale naſch pučſ taſ ſtraſchny njebudſe, taſ ſebi myſſ-
ſteſe. Ja ſym jōn drje pſchi hubjeſiſchim wjedrje pſchetrocſiſa a
tam kōſdu ſtopu ſnaju. — Se-li ſo naſ na ſamym wjeſſchku hory
ſneſhowy mjecſel a ſylny wētr njenadpadnje, my wſchitzy, taſ ſo
ſ Bohu nadſijam, ſboſomnje ſtraſchny pſchethōb pſchewinjemy. Ale
je-li ſo njeje najwjeſſcha nuſa, reſa to Boha ſpytowacſ, hdyſ bychmy
ſo dſenſa do hor podali. Dſrbi dſa runje dſenſa byčſ, knjeſ
generalo?“

General na tu holecſtu tedſſbliwje poſkuchafſe a potom rjekny:
„Ach haj, dſenſa dſrbi byčſ, lube dſecſo, pſchetōſ kōſda ſaſowdſena
hodſinka moſla ſa generala Gurka tamnu ſtronu balkanſkich hor
jara ſchōdna byčſ. Wōh daj, ſo bychmy hiſchcſe ſaſe doſcſ pſchi-
ſchli. Budſecſch paſ Ty taſ twjerda a ſylna, ſo budſecſch nam po-
ſawowarka byčſ moſ? Wy Cſe na ſane waſchnje nuſowacſ nočſzemy.
Praj „ne“ a my drje drugeho poſawowarja namaſamy.“

Lubiza ſ hłowu ſaſchafſny a praji: „Wy niſtoho njenamafacſe;
zyſka wjeſ je taſ wuwotemrjeſa: wſchitzy ſu do hōr roſcſſetali, niſ
pſched Wami, pſchetōſ Wy ſcſe naſchi pſchecſeljo a ſcſe ſwōlniwje
pſchijſchli, naſ wumōſ; ne, pſched turkowſkimi mordarjemi a rubjeſ-
niſami ſu ſo woni pſchethowali. Wy ſcſe taſ bratſja naſcheho
wboheho boſharſkeho luda, duſ cſzu ja w Boſim a wſchitſkich mjenje
ſ Wami hičſ.“

Bogolubow tej horliwej Boſharzy ruſu da a praji ſe wſchej
pſchecſelniwofeſu: „Lubiza, Ty budſecſch pod mojim ſwarnowanjom
a niſtōn ſo Cſi njeſchifſtojnje pſchibliſſicſ njeſmē. Ja budu ſo
na wſchē moſne waſchnje ſa Tebe ſtaracſ a Tebe ſaſo ſ teſko wo-
jaſami do Tvojeje wſy poſcſelu, ſo ſo njebudſecſch pſched ničim
ſtrachowacſ trjebacſ. Ty moſecſch ſo mi dowēricſ.“

„To ja teſ cſzinju!“ Lubiza wotmolwi. „Ja ſo Waſchej cſeſt-
noſcſi dowērijam a Wy moſecſe ſo na moju ſwērnocſſ ſpuſchecſ.“

„Samjen!“ pſchifſtaji general, „a neſto hnydom wotmarſchi-

rujce, Jegoro Waſilewicſo, a ja tej kſrōblej boſharſkej knjeſnje
dobreho konja wobſtaram, ſo hroſny a hroſbny pučſ ſkerſe pſchewinje.
Duſ ſ Bohom do prēdſa!“

ſa piečſ minutow trompeſty a bubony wojaſow w hromadu
woſachu a doſho njetrajecſe, ſo bēchu wſchitzy na pučſ hotowi.
Kōſdſy paſ cſzujecſe, ſo ſmeje cſeſtu a waſnu pſchijſkufſnoſcſ do-
pjelnicſ.
(Boſtačſowanje.)

Swētne podawki.

Nēmſte kſeſorſtowo. Kral Albert a kralowa Karola, taſ
teſ prjnz Jurij ſu ſo ſ neſotrymi kralowſkimi ſaſtojnikiſmi 12. ja-
nuara do Lipſta podali a w tamniſchim kralowſkim hrodſe neſotre
dny bydliſi. Kral je ſo paſ na hoſtſwach w lipſkej woſolnoſcſi
wobdſelil, paſ wſchelacſich univerſiteſkich profeſorow w jich kollegi-
jach wopytowaſ. Hewaſ je wōn teſ kōſdſy dſeſi tōjſchto kralowſkich
a meſchcſzanskich ſaſtojnikow, offizierow a profeſorow ſ ſebi na
wobjed pſcheproſſil.

— Kral Albert je wumjenſtarjeſ Deſchkej w Niederſedlizu po-
wſchitſkomne cſeſtne ſnamjo a prjedawſchemu premierlieutenantej ſ Opell
kōmthurſki kſchijſ albrechſteho rjadu ſpočſil. Poſleſiſchi je taſte
woſebne wuſnamjenje najſterje teho dla doſtaſ, doſelſ je
600,300 hriwnow (marow) ſ temu daril, ſo bychu ſ jich danje
tajzy wojeſſzy ludſo pjenjeſnu podpjeru doſtali, koſiſ po ſakonju
hewaſ ſaneje doſtačſ njemōſa. — Domſki inſpektar F. Zanner w
Draſdſjanach je jaſo pſchedſyda ſjenocſeniſtwa ſaſſkich wojeſſkich
towaſtſwow albrechſti kſchijſ doſtaſ.

— Duchowni pocſinaja jara ſadni byčſ. Taſ je hiſom dlēſchi
cſaſ diaſonatſtowo w Planizu pola Zwickawa wuproſdnjene a ſadyn
duchowny wo nje njerodſi, hačſ runje lētnja mſda 3000 hriwnow
wopſchija a diaſonus teſ hiſchcſe darmotne wobhdenje ſe ſahrodu
doſtanje.

— W Klauſſenwizu je ſo 10. januara Mōbiuſez brōſen wot-
paſiſa. — W Freibergſkej radnej kſeſi beſche ſo ſaſidſenu pōndſelu
woſoſo pſchipoſdnja wot roſkocſzeneho wuhjenja na luſi neſtaſ palicſ
pocſaſo. Duſ ſo tam meſchcſzanski radſicſel, domownik Clauſniſer
a jedyn ſaſtojnik podachu, ſo bychu woheſ wuſlēdſili; pſchi tym
paſ ſo ſta, ſo ſo runje tam, hdyſ woni ſtejachu, wjeſch ſaſyppny
a woni ſ roſpadankami dele na kamjenitny ſkōb panychu, pſchi cſimſ
bu Clauſniſer wot jeneje padazeje hrijady ſaraſeny, taj druhaj dwaj
paſ ſ kſetro ſtraſchnymi wobſchſodſenjemi woteſdſeſchtaſ. Wjeſch
bē ſo teho dla ſaſyppnyſ, doſelſ bēchu ſo neſotre hrijady wot ſtradž-
neho wōhnja zple pſchecſehlike a teho dla tych tſjoch muſow wudſerſecſ
njemōſachu, jaſo tam tucſi ſtupicſu.

— W Konradſdorfje pola Freiberga je ſo 10. januara pſched
wječſorow Dachſelſez ſiwnoſcſ wotpaſiſa, pſchi cſimſ ſtej ſo Dach-
ſeltowa a jeje poſpjata lēta ſtare dſecſo ſpalikeſ.

— Saſſke hłowne towaſtſtowo ſa ſnutſkowne miſionſtowo ſmeje
ſchtwōrtk, 23. januara, ſwoju generalnu ſhromadſiſnu w Draſdſjanach.

— W kſeſorſkim kralowſkim domje w Barlinje ſu njeuotcſa-
kowane ſarowanje doſtali, doſelſ je niederlandſki abo hollandſki prjnz
Hendrich, kotryſ je ſo 23. auguſta 1878 ſ prjnzehynnu Marju, dſowku
pruſkeho prjnzja Wjedricha Korle, woſeniſ, wōndano wumrjeſ. Wōn
beſche woſpyſizy (maſry) doſtaſ a jemu pſchi tym trej taſ ſylnje
do hłowy cſerjeſche, ſo jeho Boſa ručſka ſaja a wōn wumrje, jaſo
beſche lēdom dwaj dnjej kſory. Wōn dſecſi njemējeſche, ſawoſtaji
paſ ſamodruhu wudowu.

— Pruski hejm je sašo w hromadu stupił a powjeda šo, so šo němſki rajchstag něhdže wołoło 12. februara s nowa šhromadži. Wjeterch Bismarck chze jemu pjeczja tež fakón k muradženju prjódtpołožicž, po kotrymž bychu tajzy rajchstagizy ſapóšłanzu, kotřiz šu se šwojimi, w rajchstagu dđeržanymi, rycžemi někomu kšhidwu cžinili, něfajku kštrafu dostacž měli.

— Što s tobašom budže, mjenujzy, hacž budže jón němſke knježerstwo w šwojich šamšnych fabrikach pšchihotowacž a potom wot pšchedawarjow, wot njeho postajenyh, pšchedawacž dacž abo hacž budže jenož wyšſoki dawš na tobaš połoženy a budže jón dale pšchihotowacž a pšchedawacž, kštóż jenož chze, to šmjeje němſki rajchstag tež skoro muradžicž.

Awſtria. Rajke awſtriſke wyšchnoſcže budža w Šerzegowinje a Wošniji ſkutkowacž a kaš budžetaj šo tutaj krajej wot nětk ſarjadowacž (verwalten), to je nětko wučinjene a tam ta wěž bórſy do žiwjenja ſtupi. Šewak w ſpomnjenyh krajomaj dobry měř knježi a šu nowi poddani we wščem poškufšni, taš so je šo sašo wulfa džělba wošſka do Awſtrije domoj pušcžjka.

— W awſtriſkich nowinach šo hišcže wjele wo tym rycži, kaš bychu šo tamnišči Němzy s Čžechami ſjednacž móhli, taš so bychu potom Čžehojo tež na winſkim rajchsrathu šobu radžili, ale hacž a hdy šo to stanje, wo tym hišcže nicžo wěšte cžitali nješšny. — Tež šo hišcže ſtajnje powjeda, so kšžor nowy ch ministrow powoła, ale tež w tutym žana prawa wěštoſcž njeje.

Žendželſta. Žendželſke wošſko je afgšanſke město Kandahar bješ wšcheho wojowanja wobšadžiło, pšchetož prjedy hacž tam dóndže, bčhu je afgšanſzy wojazy wopušcžjili. — Něotre nowiny powjedaja, so je Šchir-Alli na pucžu do Rušowſkeje, druhe paš wudawaja, so je hišcže něhdže w šwojim kraju.

Rušowſka. Jedyn košak bčhe šo wóndano s aſiſteje Turkowſkeje wrócžit, hđžez bčhe na wojnje byš a bč šwojej njewjeſcže rjany turtowſki ſchawl (wulke rubiškfo) šobu pšchinješš. Žato bč šo wona s nim pšchjka, bórſy ſchorje a tež hnydom wumrje. Š košakom šo to šamo ſta, kaž tež s tymi ludžimi, kotřiz bčhu do bliškocže jeju cžělow abo jeju ſmachow pšchjchli. Duž wyšchnoſcž ſa tej wěžu pohlada a šo hnydom dohlada, so šu ſpomnjeni ludžo na mór wumrjeli. A prjedy hacž mōžešhe šo pšched morom šcho hódne doſtonječž, bč šo wón taš roššchěriš, so na 600 ludži na njón ſkhorj, wot kotrychž šu nimale wšchjzy na njón wumrjeli. Nětko šu paš tam — mjenujzy do aſtrachanſkeje wošolnoſcže — lčtarjo pōšłani a šu pucže s wojakami wobšadžene, kiž niſoho s khorych wšow won a tež niſoho do nich nuts njepušcžja. Duž tež mór wotebjera.

Turkowſka. Bješ Rušowſkeje a Turkowſkeje je pjeczja nětko wšcho taš wujednane, so šo wšchě mčrſke postajenja ſkerje a lčpje s wobeju ſtronow podpišaja. Najwjazy wuſchparanja jenož to praſchenje cžini, s cžim a s wotkal ſultan te milliony ſapłacž, kotrež šebi ruſki kšžor wot njeho žada; pšchetož pienješ ſultan nima a požcžicž jemu ničto nicžo njecha a to ani Žendželčan.

Ze Serbow.

Š Budyſchjina. W tudomnej němſkeje ewangelſko-lutherſkeje pčrowskeje wošadže bčhe w ſandženym lčžje 5974 ſpowjednyh, 769 wjaz, dſžli lčto prjedy; bješ nimi 234 konfirmandow a to 130 hólžow a 104 hólžow, 1502 wojakow, 232 s gymnafija a 308 woprajenyh. — Pšchjpowjedanyh bu 107 porow, 1 por wjaz, dſžli lčto prjedy; wčrowanyh bu 98 porow, 1 por wjaz; 9 porow je šo druhđže wčrowašo. Bješ ſpomnjenyh 98 porami

bčhe 12 wudowžow, 9 wudowow, 1 rošwčrowany, 1 rošwčrowana a 10 po wčrowuſnacžu mčšchanyh porow. — Narodžiko je šo 479 džecži, 25 wjaz, a to 232 ſyntow a 247 džowcžicžkow; bješ nimi 41 njemandželſkich, s kotrychž 20 do wošady nješkufšheja, 16 mormonarodženyh, 4 dwójniſte pory a 3 šu nješkucžene wumrjele. — Semrješo je 398 wošobow, 3 mjenje; bješ nimi 112 džecži, kiž njebčhu lčto ſtare, 53 mandželſkich muži, 30 mandželſkich žonow, 21 wudowžow, 38 wudowow, 55 nježenjeny ch. Najſtarſcha wošoba bč 89 lčt 1 mčšaz. — W lčžje 1778 bč 8281 ſpowjednyh, 45 porow wčrowanyh a 166 narodženyh.

— W ſerbſkeje ewangelſko-lutherſkeje mičaſkeje žyrkwi bčhe ſpowjednyh 9606, 111 mjenje, dſžli lčto prjedy; bješ nimi 123 konfirmandow (55 hólžow a 68 hólžow) a 237 woprajenyh. — Narodžiko je šo 221 džecži, 17 mjenje; bješ nimi 105 ſyntow a 116 džowcžicžkow, 4 mčšchane dwójniſte pory a 36 njemandželſkich džecži, tež 8 mormorodženyh. Wšche teho je šo 29 džecži s druhich wošadow kšcžjko a to 10 ſyntow a 19 džowcžicžkow. — Pšchjpowjedašo je šo 54 porow, 9 porow wjaz, a je šo 62 porow tudy wčrowašo; bješ nimi 10 wudowžow, 11 wudowow a 7 w nastupanju wčrowuſnacža mčšchanyh porow. — Semrješo je 172 wošobow, 30 mjenje, dſžli loni; bješ nimi 8 mormorodženyh, 76 džecži do lčta. Najſtarſchi bč Mičaš Pjetraſch je Židowa, kiž bčhe 89 l. 11 d. — Bješ semrjetymi bč hewak 21 mandželſkich mužow, 10 mandž. žonow, 13 wudowžow, 12 wudowow a 1 rošwčrowany. — W lčžje 1778 bč 8188 ſpowjednyh, 159 narodženyh, 32 wčrowanyh porow a 120 semrjetnyh.

— W tudomnej kathoſkeje žyrkwi bu 124 džecži kšcženyh, bješ nimi 68 hólžow a 56 hólžow, 18 njemandželſkich, 1 mormorodžene a 3 dwójniſte pory. Wčrowanjow bčhe we wobemaj žyrkwjomaj 27 w hromadže. Semrješo je 111 wošobow, wot kotrychž bu 87 tudy kšowanyh, 20 w Mnichonzu a 2 na druhim kčchowje; džecži do 14 lčt wumrje 64; pšches 80 lčt bčhu 3 wošoby, jena žona wumrje w šwojim ſtotym lčžje. Špowjednyh bčhe 5070.

— Naſcha kathoſka wošada je šo sašo wo něšto powjetſchjka, kaž je s žylołčnyh pšchhladow nětko widžecž. Tola njeroſcže naſcha wošada šama je šebje, ale wošebje pšches pšchicžahowarjow se ſuškodnyh krajow, a žyrkwine akty rošmnožjeja šo najbčle pšches kathoſkow, kiž s wonka naſcheho ſarſkeho wotrješa, t. r. we ſuškodnyh lutherſkich wošadach, byšla. (R. P.)

— Wóndano je jedyn paduch, kotryž bčhe s kuchjnym wotnom nuts ſalčš, w hošcžčnzu k lawej tójšchto wšchelach wčžow kranſk a tež něšto wina wupik. W Draždžanach šu jeho potom wuškłčdžili a do jaſtwa wotwjedli. — Tudomni ſaſitakojo (Schutzleute) šu wóndano dweju paduchow došahnyli; jedyn wot njeju bčhe šo we Waltersdorfe pola Šchandawa nutštamak. — Šandženu šobotu šo w pinzy jeneho doma na hornčžerſkeje hašy hčbliſny ſapaliču; tola bu woheň bórſy ſašašcheny. — Šnješ wucžer Šchmidel pšchi tachantſkeje ſchuli je wot miniſterſtwa kultuša a ſjawneho wucženiſtwa titul „wyškſchi wucžer“ doſtaš. — Šsobotu, 4. januara, mčjeſhe towaſtſwo gmejſkich ſaſtupjerjow tudy šwoju přenju lčtuſchu ſhromadžišnu. Žato bč pšchedšyda, knješ Albert, ſhromadžišnu wotewriš a šo něotre nowe šobuſtawy horjewſali, šo ta liſta wuškadowaſche, do kotrež ma šo wšcho to ſapišacž, kštóż chze kralowſke hamſke hetmanſtvo dla wojerſkich kwartirow wjedžecž. Tuto wuškadowanje taš dotho trajeſhe, so šo wo žanu druhu naležnoſcž wjazy jednacž njehodžeſhe. Žato nowe šobuſtawy šu ſaſtupili knježa gmejſzy prjódſtejerjo Šandrij Šonič

f Rhwacjiz, August Handrik je Sztonje Borszczje, Handrij Wehla f Trjebienz, Jan Michalk f Delnjeje Kiny, ff. kublerzej August Běbrach f Trjebienz a Hermann Benedix f Wadez, kaž tež f. kowalski mištr Jan Rachliza f Trjebienz.

§ Makeho Wjelkowa. W nozy wot 27. f 28. dezembra bu w tudomnej bratrowni f prjódfftejerjoweho komtoira psches 1700 A w sioće a flěboru franjennyh. Najprjedy njemjedžachu, na kajkeho paducha dyrba hudacz, tola 5. januara běchu widželi, so bě jedyn zusy garbaiski, kotryž wot hód žaneho džěta wjazy njemějesche, f jeneje džery w kólni pódla garbarnje něšto won sczahnycž pntak, a bě, jato jeho teho dla prachachu, fwoju stronu schof. A dofelž so ludžom tajke pocžinanje džiwne bycz sdašce, dha sa nim džěchu a jeho f tej džerje dowjedžechu a tam wjetšchi džěl franjennyh pjenjes, něhdže 1500 A, namafachu.

§ Radworja. (R. P.) W sańdžennym lěcže bu w naschej farstej zyrkwi fšcžene 72 džěczatkow (35 muskeho, 37 žónsteho splaha); — pohrjebannyh bu 61 wošobow (22 muskeho, 39 žónsteho splaha), a to 35 dorosčzenyh a 26 džěczi; — pschypowjedako je so 11 porow a bu jich 9 tudy wěrowanyh. R. Wožemu bliđu běšce 1650 wošobow, do bratrstwa buchu 17 japišani. D.

§ Budestez. W naschej wošadže je so 1878 narodžiko 151 džěczi (54 mjenje dyžli 1877), bjes nimi 26 njemandželskich a f tych 4 wot katholicich maczerjow. Semrježo je 122 (53 mjenje dyžli 1877), bjes nimi 4, kiž su psches snjesboženje wo žiwjenje pschischli a 2, kotraž staj ruktu na fwoje žiwjenje položiloj. Wěrowako je so 34 mandželstwow (12 mjenje dyžli 1877). Wože wotkasanje su wužiwali 4356 Szerbow (31 wjazy, hacž 1877) a 1397 Němzow (39 wjazy). Woprajannyh běšce 8 Němzow a 74 Szerbow. — Szobotu, 4. januara, su w jenez skale wěsteho Herzoga je Stotpnja morweho namafali. Hatle 3. dezembra f. l. běšce f polěpschazeje kžeže w Hohnsteinu pušczeny, hdžez běšce psches 2 lěcže dla wokofołazenja ředžak, ale hnydom běšce šašo wokofo lach, hacž řrudny kónz namafa. Najřkerje je dele panył a so sarařk. Balenzowa półka, jeho najřwěrnishca pscheczelniza, tak dotho hacž półna běšce, pola njeho ležesche, ale próšna. Neje tajka řmjercž řrudna? a jeho duřca, hdže ta je?

§ Wóřporka. W naschej wošadže, kotraž něhdže 1140 duřchow licži, so w lěcže 1878 narodži: 48 džěczi, mjenujzy 24 hólzow a 24 hólzow, bjes nimi 8 njemandželskich, 1 dwójniřti por a 4 mormorodžene. Wěrowanyh bu tudy 13 porow, 15 pař pschypowjedannyh. Spowjednyh běšce 1242, mjenujzy 482 muskich a 760 žónstich; bjes nimi řerbřkich 241*). Najwjazy spowjednyh běšce seleny řchtwóřtk, a to 233, bjes nimi 26 konfirmandow. Doma woprajennyh bu 27. Semrježo je 35 wošobow: 19 dorosčzenyh a 16 džěczi, bjes pořlenišchimi 2 řchuleřzy. — W pschirunanju řlětom 1877 je so w lěcže 1878 wjazy narodžiko 7, mjenje wěrowachu so 4 pory, spowjednyh bě 96 mjenje a semrjetyh 1 mjenje.

§ Kluscha. Nasche kollaturřke řnjeřstwo je tudomne wu- próřdnjene farřte měřto f nowowobřadženju wupřřalo. Lětne do- řhody 3070 řriwnow a darmotne wobydlenje se řahrodu.

§ Kalbiz. (R. P.) W sańdžennym lěcže je w naschej wošadže so narodžiko a w naschej farřtej zyrkwi fšcžzeny 44 džěczatkow (6 mjenje hacž loni), a to 21 hólczatkow a 23 hólczatkow. Wu- mrježo a po fšcžezijanskim waschnju jow pohrjebannyh je 33 wo- řobow (runje kaž loni): bjes nimi běchu 14 muskeho a 19 žónsteho splaha. Pschypowjedannyh bu 20 porow, f kotrychž bu 13 porow

pola nař wěrowanyh. Se po tajtim 11 wořobow wjaz so na- rodžiko hacž wumrježo. R. Wožemu bliđu bě 4300. J. S.

§ Wotrowa. W sańdžennym lěcže je so w naschej wošadže narodžiko a řwjatu fšcžzenju w naschej farřtej zyrkwi dostało 17 džěczatkow a to 8 hólczatkow a 9 hólczatkow, bjes nimi 1 nje- mandželřke. Pschypowjedannyh bu 7 porow, 5 porow buchu pola nař wěrowane. Řhowanyh bu na nasch řečchow 11 cžěłow, a to 5 cžěłow džěczi a 6 dorosčzenyh; bjes nimi běchu 3 cžěla f řhrořczanřteje wořadny. Spowjednyh bě 2272. (R. P.)

§ Kanez. (R. P.) Tudy semrje pónđželu, 23. dezembra, wjecřor w 9. hodžinje po dlěřkej řhorosčzi f. młónk Surij Wawrik, psched- řyda katholickeho kafina w Kufowje, jato katholic a Szerb tež w dalřchich řtronach derje řnaty. Njeboczicžki bě řařkuzřny muž; duř chzřřšce „Katholicke Wořok“ je řwojeje řtrony wobřčěrnje na njeho řpominacz. Tola tu dosta wón dopř wot f. ř. Břyla, piřma- wjedřerja kafina, kotryž je wřchěm prawom takle wo njeboh Wawriku piřce: Čzař řwojeho řiwjenja bě wón řahorjenny řa cžescž Wožu, a řkoženy dobre řkuffowacz f řpomozěnju řwojich řobuczłowjekow. Š teho pschidžže, so 1872 katholicke bjeřadu w Kufowje řatoži, kotruž hacž do cžaba f wulkej řhorliwosčzu a pilnosčzu jato psched- řyda wjedřesche. Pschi tym dobu řebi powřchiffkownu cžescž a lubosč, wot wulřich a matych, wot wyřofich a niřkich. To wobřwědčži wořebje pořlenja wólba, kiž 1. dezembra so řta. Wón bu jeno- řkóřnje f nowa wuřwoleny. Dofelž pař řam pschitowny njebě, bu jedyn pořok wotpóřřany, so by jemu tuto wuřwoljenje wosřewit. To řwjeřeli jeho tak jara, so řwoju bolosč, kotruž drje řewat tež řcžerpnje a f podaczom do Wožeje wole pschenjeře, dwaj dnjaj řyle řabu. Raž běšce wón dořny řyn katholickeje zyrkwoje, tak cžescžowasche f wulkej pschirwiřliwosčzu řwj. Wótza, wořebje řija IX. To potafa pschi řtjoř řkľadnosčzach. Pschi 25lětnym bamžowřřim, a pschi 50lětnym biffpofřim jubileju, hdžez wón řanu prózu njelutowasche, teje dnjaj řwjatoczřnje řwjeřicž, wořebje w kafinřim řofalu buchu pod jeho wjedženjom najřerisře pschihoty cžinjene. Tehdom rycžesche wón f wulkej řhorliwosčzu wo řwj. Wótzu. řřecži řrócz, hdž wo tym řamym rycžecž pschiležnosč mějesche, běšce wo mēřřkim po- ředženju, hdžez wón řmjercž tehole wulkeho bamža wopowjedowasche. Tu njemóžesche psche řylř wjazy rycžecž. řřizom dlěřchi cžap dyrbjesche njeboczicžki wřchelake bolosčze cžerpicž, řheumatifře a ařř- matifře. W oktobřřim poředženju je nař pořleni řrócz wopřřak. Tu potaži nam řisčže na wutrobu, so njebchřny namēř řětny 30 marřow, wot njeboh řrabiny Stolbergoweje nad Worflezami wotkasanj, na próřne wězy wudali, ale derje nařožili. Wořebje řtarasche řo wón wo to, so by řjeno cžerřstwo f podpjeranju řhudyh, kotřez řětnje 4 řrócz řhudym řěřč dawa, a to 3 řóczne cžapř a na narodnym dnju řwj. Wótza, pschezo wobřtało. Raž bě w řtrowosčzi řwojemu Wožu řwěrnj, tak bě w řwojeje řhorosčzi prawy pschikřad řcžerpnosčze. Njebohi Wawrik je dwójzy w Řomje pobřk; 1842 přeni řrócz pod bamžom řřehorjom XVI. Dřubi řrócz 1870, hdžez f někotrymi pschecželemi 18 dnjow tam řwofřta. řadřny džiw, so mějesche bamžowj wobras pschezo psched woczomaj. Šo běšce řebi powřchiffkownu cžescž a lubosč dořk, dopofasa tež jeho pohrjeb, kotryž řo řřecži džeri řodow we Wotrowje wotđeržca. Wulka řyła ludži, pschi wulřim wětrje, bě pschitowna, tak so bě zyrkwičřta pschepřeljnena. Na pohrjebje bě bjes dřubimi tež brunjowřři řrabja Alfred Stolberg, kaž tež řwudowjena řrabina řoenř- broeř se řwojim f. řynom (w tu řwřilu we Worflezach). Wón bu bu wot 8 řobustawow kafina njepeny. Š wjetřca wřchřřy řobustawj wopofasachu wotemřetemu pořlenju cžescž, a řóždy drje řtupi f tej

*) Něšto Szerbow řhodži na němřte f řpowjedži.

myšliczku wot rowa: Knježe, daj jemu wěczny wotpoczińk, a wěczne šwětko šwěcz jemu! Njech tež dale jeho w modlitwje wopomnja a po jeho pschikladže horliwje katholicke naležnosće podpjeraja! Wón bě tež šobustaw towarštwu ff. Cyrilla a Methoda a šobustaw wubjerka ša baczoństu zyrkej.

Wotpocziuj dha po Tvojim dže!
Te žně nětk pschindu po tym šhwje.
Njech króna nješmjertna
Tam w njebju Tebje wudebja!
Tom' Knješej šwěrnny był Ty šy,
Nětk wuži waj tam wěczne myto Ty!

Š wojerowskeho wotrješa. Hošćenar Bosanka w Parzomje a kšěžnik Ruska w Lubušcu staj jako mjašowobšladowarjej postajenaj. Šapofajani buchu: towarški mištr Jurisch w Wětenžy jako běrka, kubler Nowak we Wulkich Šdžarach jako směrž, kubler Waltin jako rychtar, posleń Šchimanz w Brětnej jako gmejnski prjódštejer a běrka, kubler Šanš Bjeter w Lubušcu jako běrka.

„Šašnik“ pišče:

Š Gokkojž, 2. januara. Pščežo šo pomjeda wo bětym wroblu a bětym ščórzu, šo směje tón šbože, kiž jeho rano wuhlada. W našcej wšy bydli nětko hužom druhe lěto jedyn běty wrobl a še šwojimi druhimi towaršchemi, kaž jich runy, wokoło lěta.

Hans Depla a Mots Tunka.

Šanš Depla. Twjerdu wutrobu mēcz a teho dla khačž, to je dwóžy nješpodobne!

Mots Tunka. Šdže dha šy to ppytył?

Š. D. Nó, w šepšezach šebi pomjedachu, šo je tam jenemu mužej džečžo wumrjeko a je teho dla někotrych mlodych hólzow prošyl, šo bychu pschi šhowanju čžeło na pohrjebnišćžo nješli. Zola čži to čžinicž nochžyču, prajizy, šo šhwile nimaja, dofelž dhrbja

na džeło hičž. Me to bě šekžane, pščetož woni šu taš šamóžičži, šo nikomu druhemu na džeło kšodžicž njetrjebaja a tež nješhodža.

M. T. Ščto tón wbohi muž potom čžinjše?

Š. D. Nó, wón do šušodnjeje wšy džešče a tam jeneho kšuhedeho džešaczerja wo to proščešče a tón jemu jeho proštwu lubjerad dopjelni.

M. T. To bě pětnje!

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Katholicka zyrkej: Miklawš Šizka, džešaczer tudy, i Madlenu Šrawjež i Turjošo.

Křěeni:

Pětrowska zyrkej: August Šermann, Ernsta Duba, džešaczerja a wobhdlerja, š. — Marja Emma, Jana Ernsta Krecžmarja, murjerja a wobhdlerja, dž. — Šanža Šrieda, Ernsta Kšacža, čžešle a wobhdlerja tudy, dž.

Michalska zyrkej: Jan Mag, Augusta Šorna, džešaczerja a wobhdlerja w Džežnikczach, š. — Jan Bohuwěr, Jana Michalka, žiwnošcerja w Delnej Šinje, š. — Emil Alfred, Ernsta Bohuwěra Emila Šunatha, tšcherja a wobhdlerja na Židowje, š. — Jan August, Jana Bohuwěra Ščottu, kšěžtarja a fabrikšeho džešaczerja w Džežnikczach, š. — Ernst August, njemandž. š. we Wulkim Šjelkowje.

Zemrjeći:

Džeń 1. januara: Michala Nowaka, džešaczerja tudy, mormorodž. š. — Šana Marja, Jana Korle Šolbjana, kšěžerja a čžešle na Židowje, dž. 71. 1 m. 6. d. — Š. Šana Augusta, Jana Augusta Šopacža, džešaczerja a wobhdlerja na Židowje, dž., 9 l. 9 m. 20 d. — Albert Erich Šjedrich, Ernsta Pětra Bohuwěra Šberharda, pjetarja-najenta na Židowje, š., 3 m. 2 d. — Augusta Šituchša, fabrikšeho džešaczerja a wobhdlerja pod hrodom, mormonarodžena dž. — Š., Korle Šendricha Šawlika, žyrobuščedawarja, nješčženy š., 4 d.

Šorjedjenje. W přenim čžešle „Šerbskich Nowin“ 1879 ma na přenjej štronje w šbožopščečžu rěčacž „hotowych“ měšto „hotowi“. Red.

Mušzia wužitneho a palneho drjewja na manjowškim revieru.

Wutoru, 21. januara, dowołnja wot 9 hodžin maja šo na manjowškim knježim revieru

wokoło 30 ščtuk duboweho wužitneho drjewja ša wojnarjom,
15 ščtuk kšojnowych dołhich hromadow,
99 = brěšowych a wólšowych dołhich hromadow na hačženjach,
60 hromadow dubowych a brěšowych hašofow wot nadrožnych ščtomow

pod wuměnjjenjemi, w aukžiji wošjewjomnymi, na mēšče šjawnje na pščešadžowanje pščedawacž.

Šhromadžišna w šěščžanskej šorcžnje.

W Manjowje, 8. januara 1879.

A. Nerke, hajnik.

Šedžbu! Šedžbu!

Ščtrnjowane jaki wot 180 Š, čžopšopščite žonjaze šupnje i tožanymi pódušchemi wot 170 Š a drožšcho, hotowe šošle ša mužšich a žonške wot 175 Š, šutnjane šošle i šilžom pódščite 110 Š a wšchelate druhe wězy po jara tunich pščžisnach šorucža

Ernst Starcke w mjažownych hětkach.

Jene late želešne kšachle i maščinu a pónwicžku šu tunjo na pščedani na Štarej Šwinizy čžešle 916 w Budyščinje.

Schnupny tobaš

we wšchelaticch družinach šorucžataj

Rothe & Drache
na šospitalškej hašy.

Cigarrn

No. 5, 10 a 85, ščtuku po 5 np.,
No. 15 a 20, ščtuku po 4 np.,
No. 30, 40 a 45, ščtuku po 3 np.,
No. 55, 4 ščtuki po 10 np.,

šorucžataj jako wošebje pščžisny hódne
Rothe & Drache
na šospitalškej hašy.

Drjewowa aukžia.

Ščtwórtk, 23. januara tuteho lěta, maja šo na nowowješčžanskim revieru wokoło 75 wólšowych, brěšowych a dubowych dołhich hromadow na pščešadžowanje pščedawacž. Mušzia šo dowołnja w 10 hodžinach pschi mašofubornicžanskich brunizowych pódščotkach šapocžnje.

W Šarcže, 16. januara 1879.

Wiedemann, wšchšchi hajnik.

Šjaty šeššiwł.

We wudawarni „Šerbskich Nowin“ šu ša 50 Š dostacž: Šherlucške a špěwn wo-Špětra Šalonka. Šjaty šeššiwł. Těho runja tež 1., 2., 3. a 4. šeššiwł ša 50 Š. — Šjaty šeššiwł wopšchija najprjódžy wšchelate šherlucške i dopomnjecžu na lubych šemrjetych; potom šleđuja špěwn na trala a šralowšti dom, na wšchelaticch duchownych a wucžerjom, na šerbskich wojakow, na australiškich Ššerbow, dale namakamy džakne špěwn, šermuščne špěwn, šerbske wótcžinške špěwn, wšchelate žornime špěwn, špěwn na šččžisnach a kwašach atd. Wopšchijecže tuteho pjateho šeššiwla je tajke, šo budže šo wščitkim wošebje lubicž.

Wiaczina żitow a produktow
w Budyschinje 11. januara 1879.

Żitowny dowos: 2396 mchow.	Na wifach		Na burfy	
	wot	hac	wot	hac
	mf. np.	mf. np.	mf. np.	mf. np.
Wicheriza 50 kilogr.	8 81	9 82	8 69	9 82
Rozta	6 64	6 96	6 64	6 96
Jeczmieta	6 96	7 25	7 7	7 25
Womf	5 70	6	5 60	6
Srod				
Wofa				
Naps				
Jahly	12 36			
Sejduscha	16 42			
Berny	2 9	2 50		
Wutra 1	1 80	2		
Estyno 50	2 60	2 80		
Estoma 1200 pt.	17	20 50		

Wichinow proshatow: 328 schuf, schuka po 8 m. — np. (2 fl. 20 nfil.) hac 16 m. 50 np. (5 fl. 15 nfil.).

Rorz pshenizy po 170 puntach: 14 marlow 97 np. (4 fl. 29 nfil.) hac 16 m. 69 np. (5 fl. 16 nfil. 9 np.) — Rorz rozki po 160 puntach: 10 mf. 62 np. (3 fl. 16 nfil. 2 np.) hac 11 m. 13 np. (3 fl. 21 nfil. 3 np.) — Rorz jeczmieta po 140 puntach: 9 mf. 74 np. (3 fl. 7 nfil. 4 np.) hac 10 mf. 15 np. (3 fl. 11 nfil. 5 np.) — Rorz womfa po 100 puntach: 1 fl. 27 nfil. — np. hac 2 fl. — nfil. — np. — Rorz jahlow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 fl. 12 nfil. 4 np.) — Sejduscha kropy: 16 m. 42 np. (5 fl. 14 nfil. 2 np.) — Berny: 2 m. 9 np. (20 nfil. 9 np.) hac 2 m. 50 np. (25 nfil. — np.) — Wutra: 1 m. 80 np. (18 nfil.) hac 2 m. — np. (20 nfil. — np.) — Estyno po 100 puntach: 2 m. 60 np. (— fl. 26 nfil. — np.) hac 2 m. 80 np. (— fl. 28 nfil. — np.) — Estoma (1200 pt.): 17 m. — np. (5 fl. 20 nfil.) hac 20 m. 50 np. (6 fl. 25 nfil.).

Drazdzanste miahowe placizny

14. januara 1879.

Najlepsze howjada 72, hrenje 63—66, schpatne 45—50 np. po puncze resneje wahi. Najlepsze hwinje 54, hrenje 48—51 1/2, bakunarije 44—46 1/2 np. po puncze resneje wahi. Najlepsze stopy 66, hrenje 60, schpatne 50 np. po puncze resneje wahi. Najlepsze czelata 45—55 np. po puncze resneje wahi.

Barlinste stotne wisi

13. januara 1879.

Na pschedani stejsche 1589 howjadow, 987 czelatom, 4408 stowow.

Miahowe placizny: najlepsze howjada 60—63, hrenje 53—54, schpatne 38—40 mf. Estwinje (meklenburgiste) 46—47, krajne 44—45, ruske 37—38 mf. po 100 puntach resneje wahi (Schlachtgewicht). Bakunarije 42—43 mf. po wotczehnjenu 45—50 pt. resneje wahi. Czelata 35—55, stopy 40—50 np. po 1 puncze resneje wahi.

Symski jездny plan železnizow,
placzazy wot 15. oktobra 1878.

Se Schorjelza do Drazdzan.

Se Schorjelza	140	30	450	80	1055	245	434	745
Lubija	29	37	534	84	1148	336	518	831
Budyschina	238	47	611	926	1227	414	556	911
Wiskopiz	—	431	642	957	1258	445	627	942
Arnshdorf	—	451	79	1024	125	512	652	106
Nadeberga	—	51	720	1034	135	523	72	1017
Do Drazdzan	347	529	748	115	2	551	733	1045

Se Drazdzan do Schorjelza.

Se Drazdzan	60	910	1210	256	50	80	1115	1230
Nadeberga	637	945	1247	331	534	837	1152	—
Arnshdorf	651	957	1	341	548	849	124	—
Wiskopiz	716	1022	128	43	614	914	1227	—
Budyschina	754	1058	26	436	650	951	14	150
Lubija	838	1148	248	515	732	1036	141	219
Do Schorjelza	919	1228	323	556	813	1117	216	250

Se Budyschina do Wjelecizna.

Wotjisd f Budyschina	752	1225	25	440	915
Dzejnitez	*	*	*	*	*
Budestsz	*	*	*	*	*
Pshijisd do Wjelecizna	832	18	238	523	948

Se Wjelecizna do Budyschina.

Wotjisd f Wjelecizna	650	1019	110	254	660
Budestsz	*	*	*	*	*
Dzejnitez	*	*	*	*	*
Pshijisd do Budyschina	726	1053	141	333	728

Se Ramjenza do Drazdzan.

Se Ramjenza	60	95	1210	45	743
Poczniizy	623	928	1233	436	812
Groshrdorf	633	938	1243	449	824
Arnshdorf	79	1024	125	512	850
Nadeberga	720	1034	135	523	95
Do Drazdzan	748	115	26	551	940

Se Drazdzan do Ramjenza.

Se Drazdzan	60	910	1210	520	80
Nadeberga	637	945	1247	558	837
Arnshdorf	710	1025	130	620	90
Groshrdorf	709	1040	150	636	916
Poczniizy	742	1049	23	646	926
Do Ramjenza	85	119	29	76	946

Gzahi hornjoluiziteje železnizy.

Se Koshfurta do Esotolzy.

Wotjisd f Koshfurta	40	100	148	430
Gorki	451	1028	214	526
Risteje	59	1036	222	544
Mifowa	531	1048	233	69
Kletna	548	1059	—	626
Wujesda	68	119	250	652
Kaja	627	1119	30	711
Wojerez	658	1137	316	—
Wshofeho Wutowa	740	1157	326	—
Kuhlada	835	1211	348	—
Mudenberga	859	1225	41	—
Pleffa	914	1236	—	—
Witowa	937	1249	420	—
Kutowa	103	14	432	—
Pshijisd do Esotolzy	1026	121	445	—

Se Esotolzy do Koshfurta.

Wotjisd se Esotolzy	—	620	1035	347
Kutowa	—	653	1058	49
Witowa	—	719	1110	421
Pleffa	—	732	—	429
Mudenberga	—	755	1128	441
Kuhlada	—	833	1142	455
Wshofeho Wutowa	—	859	1155	58
Wojerez	525	932	1214	527
Kaja	552	956	—	542
Wujesda	622	1017	—	553
Kletna	641	1029	—	60
Mifowa	75	1048	—	610
Risteje	732	118	12	622
Gorki	756	1119	19	629
Pshijisd do Koshfurta	850	122	135	655

Telegrafiski bureau w predkownym twarjenju posty (na bohatej hazy), po jenyum sthodze, je koczny dzen wotewrjeny wot rano 8 hac 7 wjechor 9 hodzin.

Stotny polver f czerstwyh felow. Korneburgski stotny polver. Polver psche kolku. Polver psche pripotawu proshatow. **Lochwizski balsam.** Zischankowoy saksowoy polver porucza **hrodowska hapytka** w Budyschinje.

We wudawarni „Serb. Nowin“ su dostacz taf mjenowane:

1. Trauungsregister, 2. Taufregister a 3. Todtenregister, kajtez ho t sapisham trebaja, kiz ho letnje pola wyschnofeze wotegradza abo hewat t zyrk-winyam kniham nakoziya. — Tez je dostacz formular f: .

Rechnung über die Casse der Kirchengemeinde atd.

Rheza czislo 8 w Satorju, kotraj ho sa koczdeho rjemjezhnika derje hodzi, f dwemaj stwomaj, f broznju a fadowej shrodou, je hnydom na pschedani.

W Matykh Debhezach je **rheza** czislo 1, f zhyblom kryta, se shrodou na pschedani.

Rheza czislo 9 w Satorju, se schifrom kryta, f tjjomi stwami a se fadowej shrodou, je tunjo na pschedani. Wsho dalsche je pola **Augusta Marschnera** tam shomicz.

Kosaze nashymke koze, korniklowe, czelaze a sajeczje koczki kupuje po najwyschsich placiznach **Heinrich Lange** na žitnyh wifach.

Aukzia twarshkeho a palneho materiala.
Na ryczartubie Kofbiyu budze ho wot jeneho wotnoscheneho podoblasteho twarjenja **pondzelu, 20. januara t. l., rano wot 9 hodzin,**

39,000 murjeritsch zhyblow,
34,000 tselimnyh zhyblow,
114 ponoschitownyh zhyblow,
nědže 15 prutow grantowych murjeritsch kamjeni,
14 hrodznych wotkow,
něchto starych wotow a burjow,
4000 starych tselimnyh fatow a wjazy hromadow stareho twaritsheho drjewa

Dr. Pelz, wyshschi hajmit.

na pschedadowanie pschedawacz,
W Katezach, 7. januara 1879.

P. Strobel, atelier sa njebolosne sašadjenje khumšchtynych subow a plombirowanjow po najnowšchim systemje.

Wotstronjenje subyboljenja, subowe operacije: Na snutsknej lawstkei hašh cž. 120, po 1 šhodže.

✎ A rycjam wschědnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hač do 5 hodjin. — Šhudym darmo. ✎

Wotewrjenje khlamow.

Š tutym šebi domolam najpodwolnišcho wosjewicž, so šym tudy na hornježerstkei hašh cžiklo 542

š e j l e r š t w o

pod mojim mjenom wotewrif.

Wšchěš dobre pošluzenje a najtunišche płaczišny budu šo prózowacž šebi dowěrjenje šašluzicž a je šebi šdžeržecž.

W Budyšchinje, w januaru 1879.

Š počęšcžowanjom

Jurij Graf.

Wotewrjenje khlamow.

Šašo filialu sa moje tudy na rōžku šerbštke a šchulerštke hašh wobštējaže kolonialno-tworowe, cigarrowe a spirituosowe khlamy wotewrič dženša w ležomnošcži, mi šluschazej, w tak mjenowanej

radžinej palerňi, na garbarškei hašh cž. 369,

detailne khlamy

Š pschedawanju a wuščeničowanju mojih po dopōšnacžu wubjernih, šamodželaných palenzow, kotrež tam w šwjastu š křašo-spritowej šabriku, tam hižom š dawnych lět šporje dželazej a nětko wote mnje na pilne wašhuje dale wjedženej, wobštēja.

Š tutym wosjewjenjom šjenocžam najpodwolnišchu próštwu wo pschecželne wobšedžbowanje, na cžož šlubjenje dam, šo budu šo štajnje prózowacž, šprawnym požadanjam došč cžinicž.

Š počęšcžowanjom

Heinrich Lindner.

Pschedawarňja

twarškeho a wužitkoweho drjewa Augusta Zimmermanna,

cžęšliskeho miščtra w Budyšchinje,

porucža šwój šklad wschitkich družinow šudnich pschibitškich deštow, šchalnych deštow, zolnych, šchpundowanškich a hnojných deštow, štolow, ščęšchných latow, lępięškich thow, pappowých latow, ščęšchnu pappu, ščęščne šchpieny a t. d., hrijady a kōšly wschěch rošmęrow po jara tunich płaczišnych.

Palenz!

Mož hižom dawno jašo wubjerny a cžišcže šlodžazy

cžisty palenz,

kaž tež wschitke družiny dobrých palenzow ja š tutym knjesam ratarjam a šašopschedawarjam porucžejo napominam a po najtuniškich płaczišnych pschedawam.

Ernst Glien,

destillazia

na žitnych a na drjewowých wiskach.

Poručenja hōdne tinty

pola **Geinr. Jul. Linde** na hrodowškej hašh 338.

Alizarin-tinta,

šeleno-mōdra š pjera bęžaza, po 14, 25, 50, 90 np.;

germania-tinta,

najlęšča kopirtinta, po 14, 25, 50, 90 np.;

kanzlajška a kontor-tinta,

po 12, 20, 30, 50 np.;

rajkškanzlajška tinta,

po 10, 15, 25, 40 np.;

cžerwjena karmin-tinta,

brillantnje karmincžerwjena, po 12, 25, 50 np.

Palma Real

(jena wulka šręnja cigarra)

100 šchuf po 3 š, 25 po 80 š

3 po 10 š

porucža

Geinr. Jul. Linde.

Wę wudawarňi „Serbškich Nowin“ je ša 10 š dostacž:

Bibliški pučžnik ša wschitke dny lęta 1879.

Šestajany wot **J. Š. Wanaka**, šararja we Wōšlinku a wudaty wot šerbštkeho lutherštkeho knihowneho towarštwa.

Dołho žadany, wot Maćicy wudaty

Towaršny Spęwnik

z přidatymi hłosami je we wudawarňi **Serbš. Nowin** a pola k. překupca **Mjerwy** na mjasnym torhošću za 1 hr. 50 np., w partijach (z najmjeuša 10 ex.) pak za 1 hr. 20 np. dostacž.

600 markow!

temu wuplacžu, kř pšchi natožowanju **Dr. Hartungoweje rčneje šubjažeje wodžicžki** (Dr. Hartung's Mund-und Zahnwasser), šlafon je šapawojom po 1 marš, šdu šašo šubyboljenje doštanje abo š huby wonja. (4 šlafony ša 3 hriwny.)

Šenicžny rošpōšanje wobštara **C. M. Schumacher** in Stegliz bei Berlin.

Šklady šo šašoža.

Rožowaný štwjelzowny abo njetrijeny len,

kaž tež wutrijeny len kupuje po kōždej džęlbje mehanika džękopschadownja w Šajnizach.

Ratańska schula w Budyschinje.

Wschichodny kurs sapocznije ho **póndzetu, 21. haprleje t. l.**

Wschipowjedzenja maja ho hacž do 15. haprleje t. l. pola podpisaneho stacz. Par-
schonste prjodbstajenje pschipowjedzomnych je spodobne. Nowosastupazy schulerjo dyrba
s najmjenscha te wedomnosce wobbedzecz, kaj móža ho w dobrej ludowej schuli nadobycž.

Schulerjo s lěpschimi wedomnosczemi ho do klawow dabža, sa kotrež ho hodža.

Tajzy schulerjo, kiž su srałosč sa wyšchschu šetundu jeneho gymnastija, jeneje realneje
schule I. rjada abo jeneje runopravneje klawy jeneje drugeje schule dostali, móža do selekty,
privatim sriadowaneje, sastupicž, hdžez póbla pschirodnopišnych a ratańskich wuczbow
dalewjedžazu wučzbu w němstej literaturje, w stawisnach, w franzowskej, jendželstej a
po žabanju w kacžanskej rycži, w algebrje a geometriji dostawaja.

Schulski pjenjes wopščija w porjadnym kursu lětnje 80 *M.*, kotryž ma ho pschi
sapoczatku kóždeho schulsteho lěta po 40 *M.* saplačicž.

Schulerjo selekty maja schulski pjenjes wot 140 *M.* w posłětnych džělbach po 70 *M.*
saplačicž.

W Budyschinje, 12. januara 1879.

Direkzija
Brugger.

Wotewrijenje khlamow.

Czěsčeznym Szerbam Budyschina a wokolnosce k dobrocziwemu nawjedzenju, so
hmój tudy na **hospitalskej hasy** w domje inješa towaršeho mištra **Weyera**

tobakowe a cigarowe khlamy

pod firmu

Rothe & Drache

wotewrijoj.

Sšo prózuj, wschě žadanja psches dobre a kawatne poškuženje spokojicž, prošymoj
s tutym, naju psches dobrocziwe wobkědžbowanje podpjeracž a poruczamoj ho
s počezczowanjom najpodwolnischo

Emmerich Drache.
Bruno Rothe.

Emil Wehrle

na jeryowej hašy czjžlo 269

porucža pollama, stary kóhcz po 25 np.,
35 np., 45 np. a 50 np. w rjaných nowých
muštrach, pižany barchent, stary kóhcz po
35 np.

Kotilloniske wězn

we wschelafich družinach, najnowšche, sčtož
ho w tu khwilu trjeba, porucža we wulkim
wubjerku a po najtunischich pšaczisnach

Gustav Rämisch na bohatej hašy.

Swěczenje

porucža najtunischo

Jurij Graf hewaf C. F. Urban
na hornčezstwej hašy 542
s napšchecža „Münchner Hof“.

Wosjewjenje.

Nětko su hišchže

**kuča bruniza a
brunizowe bazy**

po sprawných pšaczisnach na pšchedań
na podkoplach

Juliusa S. Liebschera a **Mierscha**
w Khwacžizach.

Šhomotowe latarnje,

po wulafni džěłane, porucža po 1 *M.* 75 *M.*
klempannja

G. Dominik na bohatej hašy 65.

Sserbske holczki,

kotrež chzedža w Budyschinje schicž abo waričž
wuknycz, móža dusčne wobhydlenje dostacž.
Wšcho dalšche je šhonicž we wudawańni
„Serbskich Nowin.“

Tšjo **schulerjo** móža jutry dobre wobhyd-
lenje a jedž dostacž pola knihiwjarsja
Wilhelma Trepery na schulerškej hašy.

Agent pytany.

Jene w šakštim kraleštwje derje sriado-
wane stare němste **krupobicžesawěscžaze ak-
zijske towarštw** pyta sa tudomnu stronu
jeneho noweho agenta. Tutemu móhlo ho
tež po dobrošdacžu sastupjenje přenich němstich
woschislawěscžaznych towarštwow pschepodacž.
Sčtož wo to rodži, njech ho pod **E. E.**
431. na Annoncen-Expedition des „Inva-
libendant“ w Dražžbanach wobroczi.

Wučzomnik pytany.

Sa moje kolonialnotworowe, cigar-
rowe a spirituosowe khlamy pytam ja
jeneho kšmaneho hólža pod spodobnymi wu-
měnenjemi sa wučzomnika.

Heinrich Lindner.

Wučzomnik pytany.

Sa moje kolonialnotworowe khlamy en
gros a en détail pytam k jutram jeneho wu-
czzomnika.

August Bartko.

Hólczez, kotryž chze knihiwjarsčtw na-
wuknycz, móže jutry do wučzby stupicž pola
Gustava Rämšcha na bohatej hašy.

Handrijej Felfje

a jeho kšwóbjje we kustu

k troščtej pschi wotemrjecžu mandželsteje
20. dezembra 1878.

Kač Wóh tu jara džitnje wodži
Naš, kšwoje džěczi, na semi;
Kač njerunje wón s nami kšodži
Tón pucz psches nasche žiwjenje,
Da temu sbože w starosčzi,
Hdyž tamny styštnje žalosčzi.

Kač hušto kšujercž tu rošwjasuje
Najrjeńšche swjastki lubosčze;
Kač hušto nan tu woplakuje
Te lube srudne kšrotki,
Hdyž macž jim rufu pošćicža,
So by ho wot nich džělita.

Ach, to su czežke pruhowanja!
Je sacžucž jenož samože
Tón, komuž wutrobu wschaf franja,
Pschi kotrychž wěra woskabnje,
So duscha prascha styštniwje:
Je dha Wóh lubosčž wo prawdže?

To seže tež wěscže sacžucž móhli,
Wšy srudni samostajeni,
S tej njebočicžke, kiž seže byli
Pschi jeje dolhej kšorosčzi,
Hdyž njebe družja nadžija,
Hacž so ho kšujercž jej pschibliža.

Kiž stajnje seže s nej wachowali,
Tak wo dnjo, w nozy njespróžni
A s tym jej k troščtej pošafali
Tu lubosčž, kiž ho njebželi,
Ty woskebeje jej mandželsti
S waj' džěczi tam sežerpliw.

Dha wschaf tak k džakej wona nětko
S wěcznosce k troščtej pschimoła:
Sšo njerudžče! porucžče wschitko
Tom' wótzej, kiž wscho sastara!
Ja wobkšwědcžu wam sawěscže,
So Wóh je lubosčž wo prawdže.

Ja kšym drje sahe wot waš wuschla
Psches jara czežke cžerpjenje,
Pač k mojom' sejuškej kšym doschla,
Kiž mje a naš wschěch lubuje;
Sšo nješkym wot waš džělita,
Ja kšym wam jenož přjedy schla.

Tam, hdžez tež sejuš waš wschěch woła,
Duž stejcze pschi nim we wěrcje,
Wón lěpsche herbštw tam wam kšowa,
Hacž macže tu we zšbnisniwje;
Psches mój pucz wón wam pošafa,
So tu nej' prawa hospoda.

Tam chžu waš sašo, moji lubi,
Pschi jeho trónje wohladacž,
Hdyž ho wschón placž a styštnosčž šubi;
Tam chžu waš sašo pomitacž,
Hdžez wam wschě kšulšy setrečž chze,
Kač moje mi nětk setreč je.

A. D.

Štvořtletna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
Kóždě čislo plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na róžku zwon-
neje lawskeje hašy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čišk Smolerjec knihičičefnje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 4.

Sobotu, 25. januara.

1879.

Jegor a Lubiza abo balkanſki pſchetód.

Powjedanczko ſ poſilenje ruſto-turkowſteje wojny.
(Potraczowanje.)

Lubiza ſ krótkimi ſłowami starej Fedorje w Bože mje praji, pſchetož ſ dołhim ryczám khwile njebě, Fedora pak, jako nětko ſpóſna, ſo je popež knježnu na ſtraſchny pucž ſawjedka, pſchede wſchitkimi ludžimi Boha wóſtje proſchěſhe, ſo by ju pſchede wſchitkim njeſbožom ſwarnował a jej ſ temu pomhał, ſo by ſo ſašo ſtrowa a čzerſtwa wróćika.

Bubnarjo ſ nowa ſabubnowachu a trómpetarjo ſe ſwojimi ſchřejebotaznymi róžkami ſ temu napominachu, ſo by ſo wóſtko na pucž podało. A to tež jenož wofomitnjenje trajěſhe a wojazy do přědka džeču.

Młoda Wolharka bjeſ bojaſnoſće na konju jěchafche, kotrehož běſhe jej general Mirkowicž wobſtarał, a podpołkownik Jegor Waſilewicz Bogolubow ſo ſtajnje ſe ſwojim konjom ſ jeje boku dđeržěſhe a ſwěru na to kědžbowafche, ſo by ju na hubjenym pucžu pſched panjenjom wobarnował. Wón tež ſ khwilemi ſ ſwojim pionnieram napominaze ſłowo rjełny, ſo by jich pſchi tutym hubjenym marſchirowanju někał ſ ſpokojnoſći wubudžik, ale woni ſ wjetſcha wſchitzy khětro poſhmurjeni ſa nim džeču, tola žadyn wot nich nočhyſhe ſpěw ſanjěſč, kaž je to hewał waſchnje, hdyž ſu ruſzy wojazy na marſchu. Woni pak ſwolnivoje pſchěſ hčuboki ſněh lěſechu, pſchetož ruſki wojał bjeſ mortotanja čžini, ſchtož je jemu pſchifaſane.

Lědom běču někotre ſta krocžel ſe wſy won, dha ſo džečo pionnierow ſapoczka. Pucž běſhe hižom jara ſawěty a woni dyrbjachu ſa ſopaczemi pſchimacž, ſo bychu ſněh wuſypali.

Lubiza ſ Bogolubowom, ſ Komarowſkim a jeho adjutantom w přědku jěchafche, ſo by pokaſowala, hdyž maja wojazy marſchirowacž. Wětr pſchězo ſymniſcho dujeſhe a Lubiza na konju dyrkofaſche, hačž runje běču ju wulki ruſki kožuch woblekl. Bogolubow jej jón pſchězo ſašo pſchiwodžewafche, hdyž bě jón wětr wotwěł, pſchetož jemu běſhe teje knježny žel, ſo dyrbjěſhe ſo druhich ludži dla do ſtracha žiwjenja ſtajičž.

Bo khwili jich wulka ſněhoma ſep ſaſtaji; offizieroj ſ konjom ſlěſechu, ſo bychu je někał nimo njeje pſchewjedli a Bogolubow ſo wopraſcha: „Šmny-li tola na prawym pucžu?“ na čžož Lubiza wotmolwi, ſo ſo temu tał ma a ſo wſchał pucž derje ſnaje. Woni tam potom ſaſtachu a hdyž běču jich pionnieroj doſčahnyli, ſo bórny na ſep dachu, ſo bychu pucž pſchěſ nju wumjetali.

Alle to běſhe jara wofudke džečo; lědy běču kruč pucža wuryli, dha wětr ſ přěnim lěpſchim ſtorkom ſašo tóſſchto ſe ſněhom ſawali, tał ſo běſhe wſcho džečo nimale podarmo. Šepje ſo ſtajnje powjetſchachu, ale wotdželenje wóſtko, kotrež mějeſhe pſchińčž, njebě hiſchěže nihdy widžecž. Duž ničžo njepomhaſche, pionnieroj

dyrbjachu pucž ſ nowa wumjetowacž. Štónčnje běču róžki wojeřſkeje hubžby ſklyſhecž, ale woni dženſa tał někał ſrudnje kłincžachu. General Mirkowicž ſe ſwojimi ludžimi pſchicžeže.

„Džakowano Bohu, ſo tu ſu!“ praji Lubiza, „pſchetož je hižom najwſyſchſchi čžaſ, je-li ſo čžemy dženſa hiſchěže babju horu pſchěrocžicž. Za ſo boju, ſo hałke wo počnozy na najhórſche měſto pſchińdžemy — a ſněh pſchězo huſčžiſcho pada.“

Krótki ſchěry ſymſki džen ſo ſtoro miny a wſchitzy do přědka khwatachu ſ napinanjom wſchěch mozow. Přěnje wotdželenje mějeſhe ſatraſchnu wobčěžnoſć; běču to mjenujzy pionnieroj; hdyž běču lědy ſa ſebje pucž wudobyl, dha dyrbjachu ſo ſašo kruč wrocžicž, ſo bychu ſa Mirkowicžowe wóſtko pucž čžisty dđerželi a woſy a kanony ſe ſněha čžahali. A hdyž čžychu ſtónčnje trochu wotpocznyčž, dha róžki w přědku ſašo wołachu: „Pionnieroj do přědka!“

Tał ſo tym wobohim pachofam čžaſ ſe ſtajnym tam a ſem čžahanjom miny, hačž dyrbjěſhe ſo jim někałki wotpoczint ſpožecž, dolež budžichu hewał ſ mucžnoſće ležo wofkali.

Lubiza drje jako pucžpokaſowarka do přědka honjeſhe, dolež wjedžiſhe, kał ſtraſchny pucž w nóžnym čžaſu budže, ale podpołkownikaj Bogolubowej njebě móžno, ſwojich lubži ſe ſněha, do kotrehož běču ſo ſmjercžmucžni walili, hnydom ſašo na nohi won wuwabičž. Hačž runje Lubiza napominaſche, ſo bychu tola jenož hiſchěže jenicžku hodžinu wutrali a ſo budže potom najhórſchi kruč pſchětraty, to tola ničžo njepomhaſche. Pionnieroj te mucžnoſće dla hiſchěže ležo woftachu, jał jich druge wotdželenje wóſtko doſčahny. A tež tucži wojazy ſo do ſněha lehnychu; ničtón ničžo njeryčžěſhe a mějeſhe ta wěž tajki napohlad, jał by wſcho w ſurowych balkanſkich horach tónž wſacž dyrbjalo.

Tał wjele, hačž jich móžeſhe, bě ſo ſ boka kanonow a półverowych woſow lehnyko, ſo bychu tola trochu pſched reſnym wětrom wobarnowani byli. A jał tež wotdželenje koſatow pſchijěcha, ſo tóſſchto pěſchtow ſa jich konjemi pſched hroſnym wjedrom khowaſche. Mjenujzy koſazy dyrbjachu teho runja ſaſtacž, ale žadyn ſ konja njeſlěſe, pſchetož woni, kaž tež jich konje, běču wſchěho wjedra wot młodoſće ſwucženi. Koſazy teho dla khětro bórčžachu, ſo dyrbja — kaž mēnjachu — bjeſ potreby ſtejo woftacž a jich konje ſ hlomu ſaſchafowachu, kaž bychu ſ tym prajicž čžyli, ſo tajke ſaſtacže po jich ſpodobanju njeje.

Čžemny wjecžor hižom běſhe, jał wóſtko ſašo dale čžehnjěſhe. Alle mucžnoſć ſo njebě ſhubila a pſchi wſchěm napominanju a ſwarjenju offizierow ſo pak tón pak tamón wojał do ſněha wali a ſašo njeſtany. Čžma dale bóle pſchibjeraſche a wětr pſchězo ſylniſcho a ſymniſcho dujeſhe. Pionnieroj ſpytachu ſatarnje ſaſwěcžicž, ale to ſo jim jenož ſ někotrymi radži.

(Potraczowanje.)

Swětne podawki.

Němske thěžorstwo. S Draždžan pišaja, so staj so kral a kralowa 16. januara wječor s Lipska sašo do Draždžan wrócizoj a so je tam sańdženy schtwórtk awstrijski kónprynz Rudolf na dwaj dnaj na wopytanje pschijěl. Schtwórtk wječor bu na kralowskim dworje pschyn bal wotdžeržany. — Kónprynz Rudolf hewat hižom někotry czaš w Prahy na tamnišchim czěskofralowskim hrobje bydli, so po tajkim daloko do Draždžan nima.

— S jeneje staj w plawenskej dolinje so wóndano jedyn wulki kamjen njenadžuzny wot horka dele wali a to na dweju mužow, kotraž njemóžeschtaj ruče došč czěknycž. Jenemu, kotruž je 60 lět stary, wón wobej nosy roscasny a druhemu, kiž je mlódschi, lěwu nohu stama.

— Dofelž nětko, móhl rjez, wschitko falschuja, schtóž je t ži-wjenju trjeba, dha je so w Lipsku tójschto mlódschich pjetarjow sjenocžiko, kotřiz šu šebi sa šwoje pjenjesy chemikarja najeli, kiž ma jim muku, butru, schmałz atd. pschepytacž, hacž šu dobre abo s něčim naměšchane.

— Wo wšy Hartmannsgrünje w sakskim Voigtlandže so 18. januara rano w šjoch tamnišchich mlyněz domške wotpalichu. Pschitym je so mlyněz 17lětna holcžta spalika, kotraž běšche so do domu wrócžika, so by s njeho hišcže něschto wunješka. Wot jeje czěka běšche jenož mały kruč wysche wostał, wjetšchi džěl běšche so do wuhla pschewobrocžik.

— Kral Albert je emeritowanemu wyschšchemu wuczerzej Pschymannej w Draždžanach albrechtski kschiz a wuczerzej Schelli w Nieder-Reichenawje sašlužbny kschiz spožčizil.

— Draždžanski druhi měšchczanosta (bürgermeister), knjes Rürsten, je 20. januara wumrjel. Wón bě 60 lět stary.

— W Draždžanach šu někomu šlěbornu, s dejmantami wu-šadžanu a 5000 hriwnow hódnu pychu franysli. Schtóž paducha wuškłědži, dostanje 500 hriwnow myta.

— Wóhnjowa kula, kotruž šu wóndano we wschelakich sakskich městach a wšach widželi, bě tež w Prahy a druhich czěskich městach widžecž. Jako wona po šdacju rošbuchny, bě pschi tym, jako by so šahrimało a w jenym měcže tak wrješny, so šo schklenzy we wschelakich wofnach puknychu.

— S Barlina pišaja, so budže šo tam wot 20. hacž do 25. mērza t. l. wustajenža butry a twarožkow wotdžeržecž, na kotruž šmėdža hospodarjo wschěch němskich krajow šwoje tajke wutwory póšlacž. Čži w sakskej Hornjej Łuzizy móža wscho dalsche pola štowneho ratařšeho towarštwu w Budyschinje šhonicž.

— Džen 11. februara t. l. budže pokšta lět, so je šo nětcžišchi němski thěžor se šwojej knjenju mandželskej šlubil. Wona běšche tehdy saksko-weimarška prynžeschna. Wěrowanje šta šo 11. junija teho šameho lěta.

— Se šapisa mšdy, kotruž wyšozny němszy šastojnizy dosta-waja, je widžecž, so lětna mšda kanzlerja wječcha Bismarka 54,000 hriwnow (18,000 toleč) wopšchija.

— S žyrkwinskim žiwjenjom w Barlinje hubjenje šteji. Tak je žyrkwinske přjóbštejerstwo tamnišcheje markowskeje wošady ministrej žyrkwinschich naležnosczow t wjedženju dało, so ma teho dla, dofelž šo mało wošadnych wěruje a šwoje džěči kschěcžicž dawu, nětko tak mało došhodow, so duchownym, kantorej a nižšchim šastojnikam dale mšdu dawacž a wudawki sa šwězny a tepjenje wjazny pšacžicž njemóže.

— Na prusskim šejmje wóndano wo tym jednachu, so by šo

šaton pschecžiwu lichomnštwu wudał, to je, so njeby nihtón wjazny, džži 6 procentow danje bracž šmėł. Tuton šaton šo pak wu-jednal njeje, ale bu postajene, so ma šo to w němskim rajchštagu stacž.

— Pruski šejm šo najšterje 20. februara škónczi, němski rajchštag šo pak loško došč hižom 12. februara wotewri.

Awstria. Dotalne winške ministerstwo hižom s došheho czaša šem šlužbu jenož teho dla dale wobstará, dofelž thěžor njewě, kajkich mužow by sa nowych ministrow pomjenował. Mjenujzy tamnišche wobštejenja šu w tu šhwilu tajke, so teho dla, dofelž je tam pomaku wjele małych politiškich štronow nastalo, žadyn nowy minister njeby wot rajchšratha došč podpjeru dostał. Duž je pschězo hišcže njewěste, kajke ministerstwo s tajkeje měšchězy nastanje.

— Nětotre awstrijske nowiny mēnja, so po někotrym czašu awstrijske wójsko dale Wošnije pocžehnje a s najmjerišcha Nowy Bazar a tamnišchu wofolnosč wobšadži, to rěka, so ju Turkam wosmje. — (Džiwno je, so tehdy, hdyž Šendželczan abo Awstrijak Turzy kruč kraja wosmje, nihtó nicžo njepřaji; hdyž pak čže šebi Ruša po czežkich woporach něšajku krajinu wsacž, wschón šwět žalošnje šchewri a šwari.)

Franzowšta. Nětko, hdyž je republikanška štrona w fran-zowškim šejmje pschemož dobyła, žadaja šebi republikanarjo, so bychu šo tež jenož republikanšzy smyšleni mužojo sa krajnych šastojnikow postajili. Wojerški minister je teho dla hižom se šlužby štipicž dyržak a wschelakim druhim šastojnikam šo drje tež tak pónidže. Wysche teho čžedža tak mjenowani radikalni republikanarjo, so bychu šo wschizny komunardojo wobhnadžili, to rěka čži ludžo, kiž běchu w lěcže 1870—71 šozialdemokratške knježerstwo w Parisu šažožili a tam s palenjom a šonzowanjom šle šakhadžachu. Šich wjele bu potom t šnjercži wotšbudženych, wjele štow pak pschěš morjo do Kaledonije póšlanych.

Šendželšta. Šendželške nowiny pišaja, so by šendželštemu wójsku nětko loško bylo, afgšanške štowne město Kabul wobšadžicž, dofelž šu šo afgšanšzy wojazy, tam štejazny, špjecžili a město wopušchžili.

— Šdže afgšanški emir abo kral Šchir-Alli je, to je hišcže njeshate; to tež njeje wěšte, so je w Rušowškej. To nětko šami Šendželczenjo praja, hacž runje běchu pschěd někotrym czašom roš-nješli, so je wón t ruškemu gubernatorej w Turkestanje, t generalej Kaufmannej, pschijěl. Woni powjedachu tež w nowinach, tak wjele koni a elefantow je šobu pschiwjedł, tak wjele žonow je šobu wšak a šcho staj Šchir-Alli a Kaufmann rycžakoj — a škóncžnje je to wscho njewěste.

Rušowšta. Tak kaž šu Šendželczenjo njewěrne blady wo Šchir-Alliju sa wěrnosč wudawali, tak šo tež wošebje w awstrijskich němskich a madžarskich nowinach wjele njewěrneho wo čžłowjecžim moru pišche, kotruž je wóndano wo ruškej wšy Wjetlanzy w astrachanškej guberniji wudyril a tam nětotre šta čžłowjekow morik, kaž šny to thdženja powjedali. Wjetlanta je wješ, kotraž ma něhdže 2000 wobydlerjow. Wona, kaž tež Astrachan leži blisko wulkeje Wołhi (Wolgi), kotraž šo nětotre mile wot tam do kaspiškeho morja wulima.

A dofelž krajina, kotraž je njedaloko a wokoło wulima Wołhi, nišowa krajina rěka, dha běchu ruške nowiny powjedake, so maja wobydlerjo nišowych městow, to rěka ruški: „nišowych gorodow“ wulki štrach pschěd čžłowjecžim morom. S teho pak běchu jene němske awstrijske nowiny wudžělali, so maja w ruškim měscže, kiž „Nižni

Nowgorod" reka, wulki strach psched tej khoroscju, dokelž je wona pječa w tamniškej wokolnosczi wudyrka. W Nižnim Nowgorodže pač so kóžde léto najwjětšja europejska maša (abo hermanf) wotdžerži a teho dla je tuto město tež spomnjenym awstrijskim nowinam snate. A dokelž nišowy gorod a Nižni Nowgorod tač někač podobnje na so kłinczi, dha šu na spomnjene nowiny f „nišowych gorodow“ kłětsje rucže „Nižni Nowgorod“ wudžěłate.

Ale Nižni Nowgorod je wot nišowych gorodow wołoko 200 mil sdaleny a je po tajkim to, sčtož šu awstrijske a po nich tež druge němste nowiny, kaž, na pschiklad, jene draždžanske, wo człowski moru wołoko Nižnjeho Nowgoroda powjedali, jenož tołsta lža a je jich njewědomnosć f temu samjedła.

Bjes tym je człowski mór w Rušowskej dale bóle wotebjerač a po telegrammje, kotryž je astrachanski gubernator 18. januara do Petersburga póšłak, je póšlenja wošoba, kotraž bě na człowski mór we Wjetlanzy sšhorjeła, tam 16. januara wumrjeła a njeje ani tam ani we wschej tamniškej wokolnosczi potom ništón wjazy f nowa na tule khoroscž sšhorjek.

Turkowska. W tutym kraju šo w póšlenich dnjach nicžo wažne stało njeje, khibo so je turkowska kommissija, kiž ma f grichiskej kommissiju nowe turkowske mjesty wujednacž, grichistemu ministerstwu f namjedženju dała, so je nětko f temu hotowa.

Ze Serbow.

Š Budyšcina. (R. P.) Na namjet hnadneho f. biskopa je generalne pschedpřidstwo Bonifazijoweho towarštwa w Paderbornje šwój wunoscž kónišeho wopora w katholicich zyrkwjach sakseje Buzižy, mjenujz 550 $\mathcal{M}$ 70 $\mathcal{g}$ wubjerkej sa bacžoništu zyrkej pschipołajalo.

Š Mješwacžidka, 20. januara. Pschewodzenaj wot hłosa swonow džeštaj na dženšnišchim dnju do našeho Božeho doma: Jan Rólka, wumjenkar tudy, se šwojej mandželiskej Šarižu rodženej Buhrez f Bohowa, so bšchtaj zyrkwine požohnowanje dostałoj po 50lětnym cžešnym, sbožomnym mandželstwje. Šnjes farar Jakub dzeržešče jimaj šwjedženistu rycž po psalmje 119, 108, a spomni tež šobu na to, so je Rólka jako kralowski sakski wojač w lécze 1814 w franzowskej wójnje mužnje šobu wojowač. — Na škotym kwapšu wobdžěli šo wjele pscheczelow, wošebje pač bu f najwutrobnišchim džakom pschiwate, so našč wyšokocžesczeny f. hrabja Peralta-Renaud-Riesch, kiž bě na spomnjenym dnju hižom rano wino atd. jubilaromaj póšłak, po wobdžělenju na zyrkwinskej šwjatocžnosćzi, kšwili w kwapšnym domje pschewywasče a wulki pjenježny dar šobudžěleše. — Wóh, tón Šnjes, kiž je šam tutymaj wostarnymaj mandželiskimaj tutón džen pschihotowač, žohnuj jeju dale psches Šesom Šhrysta. Šamjen!

Š Minałaka. W naškej wošadže, kotraž něhđe 1500 dušchow wopšhija, je šo w šańdženym lécze 63 džěczi narodžiko, bjes nimi 6 njemandželiskich, wumrjeło je 46 wošobow, wěrowanych bu 18 porow a šwjate wotkasanje wužiwasče 2430 spowjednych, 200 wjazy, dylži w lécze 1877. Pschi kollektach je šo nawdało 61 $\mathcal{M}$ 13 $\mathcal{g}$.

Š Klukšha. Tudy je šo 15. januara Nowakez pječlětny hólczěz w mlynskim kužole tepil. Wón bě pječa chyzł jich hušy f kužola wuhnacž a bě teho dla po lodže tač daloko schoł, dóniž bě na czeriki lód trječil a šo pschepanył. Prjedy hačž f pomocy pschidžechu, bě jeho woda hižom pod lód špawika, hđžež je najšterje bórny šwoju šmjercž namakač.

Š Čžornež. (R. P.) Našče schulste džěczi budže na porucžnosć ministerstwa nětko w šmje dwaj měšazaj dołho f. seminarist Šětr Šila rozwucžecž. Potom dyrba jašo křošcžanski šulu wopytowač. Ššmy šylneje nadžije, so nam našymjo jašo štajneho wuczerja wobradži.

Š Křošcžiz. (R. P.) W běhu šańdženeho léta je šo w naškej wošadže narodžiko a w naškej farstej zyrkwi kšcžczenych bylo 133 džěcžatow (27 wjazy hačž lomi), a to 60 hólczatow a 73 holczatow. Semrjeło je 103 wošobow a to 46 muskeho a 57 žónskeho splaha. Pschipowjedanych bu 52 porow, wěrowanych pač 38 porow. Š Božemu bliđu bě pola naš 11,480, w kłóštrje Marijnej Šwěbđe pač 10,400 wošobow. Ša twar žitawškeje zyrkwe šo pola naš hišcže hromadzi, w kłóštrje pač je šo 150 $\mathcal{M}$ w hromadu škladowač.

Š Mjebjelcžiz. (R. P.) W naškej farstej zyrkwi bu w šańdženym lécze 6 porow wěrowanych. Narodžiko je šo we wošadže šamej 24, kšcžczeny f Němskich Pasliž 1, f zyka 25. Wot nich f Mjebjelcžiz 7, f Běšez 12, se Šserbskich Pasliž 5. Šólczatow je 12, holczatow 13. Š nich je podjanskich 23, lutherstej 2, mandželiskich 21. Wumrjeli šu 19, wot nich 14 doroscženi, 5 džěcžatka. Wošada je po tajkim wo 6 dušchow pschiwala. — Š natwarženju noweho wulkeho wołtarja namda šo f zyka 363,75 $\mathcal{M}$, a to dary bjes žiwymi 124,50 $\mathcal{M}$, wotkasanja 160,50 $\mathcal{M}$, na kwapšach 36,25 $\mathcal{M}$, wobkhadny wopor spowjednych — wot knješa fararja f temu darjenu — 34,79 $\mathcal{M}$, a wopory po mormych 7,71 $\mathcal{M}$. Ša dani namaka šo po tajkim w knižy 40310 bubyškeje banki 832 $\mathcal{M}$ 12 $\mathcal{g}$.

Ša nowu žitawšku zyrkej bušchtej 200 $\mathcal{M}$ nahromadženej; pschi tym wobdžěli šo tež cželedž f nadobnymy darami. Čžescž jej, kiž je šebi tu cžescž šašlužila! — Bohu žel bě w naškej wošadže njedawno zusy kolporteur, człowjek, kiž knihi rospšchedawasče a póbła ludžom hrosnje woczki wutře. Šo mojim wjedženju je, prjedy hačž něšto šhonichmy, ludžom na 450 $\mathcal{M}$ wurycžak a to ša knihu, kotruž kóždy, kiž ju nětko ma, njech tam donješe, hđžež bjes nusy njekhodži. „Džěczi tuteho šwěta šu mudri w šwojim waschnju“ — žněja, hđžež šyli nješbu, wjedža rjenje rycžecž a — rocžk popadnje šo. Njech je to wobhim šjebanym nowa wucžba ša 25 $\mathcal{M}$. Pschichodnje njech žadyn Šserb wot zusyč ludži knihi nješup, tež niž šwjecžatka, kaž nětko wołoko nošča, nima-li tón człowjek wopišmo wot wošadneho fararja a psches to dowolnosć. Š cžemu dha pschezo zusyč kormicž, kiž nam hewak se wschěč stronow kłónki štajeja? — Bjes dobrocžerjemi naščeje zyrkwe mam wumjenkarja W. Rozora se Šserbskich Pasliž mjenowacž, kiž je rjane, w „Marinyum Dole“ wuschite khorhoje wot šwojeho daril. Šsu pycha naščeje zyrkwe a budža na dołhe cžahy wošadnym f wopomnjecžu na „dobrocžiweho Woscžija.“ — Šdy tež to f temu pschidžez, so šo nowe škhody f pucža f zyrkwi natwarja? Šncžane je wo tej wězy hižom wjele, a dobra wola f temu je tež byla. Wšcho morfota na tón wostudly a hładki škhód a tola wostanje pschezo — pschi starym. Mložno, so tute rycžki nětko f temu domjedu, so, město so šebi na kěčhomje cžěžki šamjen na row štajicž da, šwoje mjeno psches wotkasanje f nowemu škhodej (150 markow) nješmjertne šcžini a šebi džak zykeje wošady dobudže.

— Šewak powjeda „Kath. Posol“ w nastupanju zusyč kolporteurow f lista jeneho pschecžela: „Ššym nětko wschelač wołoko pschichoch, tu a tam šo doprašchowač a tu hačle šym šhonič, sčto je tón zusy kolporteur (abo šu jich wjazy byli?) šchodžak. Šyle je ludži šašlepil, tač so f jnym exemplarom jebanskich knihi šo nješbu špotojili. Šola někotrych burow (na pschiklad w B.) je 4 a 5 exem-

plarow wotbył! Jedyn egzemplar se wšchěm pschisńdže wšcho hromadže na 9 toleť! a te šu do jamy czisnjene. Dvě premiji, kotrejž rošnoschuje, pšacžitej — je-li wjele — na 2 hriwnje! a pišma něhdže 6 mf. Wokoło 16 mf. je po tajfim sa lóš, kiž šam na šebi pšacži 3 mf. A we wšchěch wšach je kłodžik, wšchudžom k najmjenšchemu něščto wotbył, doleťž je ludži wjedžal šjebacž a samolicž. To šu sta toleť, kiž šu šerbštemu ludej pšches to s rukow šdrjene a hdy by ta wěž s cžašom wošjemjena byla, šawěšče by sa mnohich hišchče cžaša došč pschisńka, zo by jich wottrašćika. — (Wo tajtej kolporteurškej naležnosći „Šerbšte Nowiny“ tež s druhich stron rošsprawy pschinješu, a je-li so něchtón hewał něščto wo teje wězy wě, dha njech to redaktorej wošjewi; šnadž šo pšches to drusy pšched šchodu wobarnuja.)

Š Bjelška. W hbjelšchčanskej wošadže je šo w lěče 1878 narodžiko 51 džěčatkow, k šwjatemu mandželstwu bu 11 porow wěrowanych, bjes 38 šemrjetym běšče 32 džěčji (!), a špowjednych ludži je bylo 1348, mjenujzy 500 Němžow a wysche 800 Šerbow. — Wažnišče pscheměnjenja w zyrkwiny nastupanju šonscheho lěta šu te: dotalny šarat, k duchowny W. Krušćwiza, je wot šonža oktobra s šararjom w Wjeřbnje w Delnich Łuzizach, a šonž junija šastupi w Šbjelšku jako nowy zyrkwiny wučer, k. Šejna, kiž je s wětošowškej wošady w Delnich Łuzizach šem pschisńchoł. Pošlenšcheho je přjedy špominjenu šarat hišchče šjawnje pšched woběmaj (šerbštej a němškej) wošadomaj w zyrkwi do šastojnštw šapokasak a pschi tej štkadnosći naležnje napominał, šo by tež šerbštej wošadže šwěru poškušak, kaž to jeho psches wotaziju doštata pschisńschnosč šobu pschinješe. Na tajte napominanje hbjelšchčanska wošada hišchče dženska špomina. — H.

„Zašnik“ pišche:

Š Wjeřbna. W našchej wošadže je loni bylo 103 narodženyh, bjes nimi 8 njemandželškich, 51 hólččkow a 52 hólččkow, wěrowanych bu 16 porow, špowjednyh 2942, bjes nimi 33 doma wopranych, a wumrjeło je 65 wošobow.

P ř i l o p k.

* Šańdženy tydženi wutoru wotpali šo w Šchönfeldu bróženi kublerja Šzorneho s wjetšchim džělom žita, hišchče njewumšćženeho. Šižom šobotu bě něchtón špytal tam woheń šakozicž, tola bě šo tehdom kublerjej radžiko, špomjenja hišchče w prawym cžašu podobycž. Na Šzornež džowku tukaja, šo je woheń kublerjej klubu šamishkorika a šu ju teho dla do jastwa wotwjedli. Kaž šo šda, je špomnjena holza tež w našymje bróženi gmejnscheho přjódšterjerja Šastiga šapalika, pola kotrehož wona tehdom škužesche.

* W Mašym Lubolzu pola Lubina je njedavno žona jeneho hoščenžarja dwójnikow (dwě holzy) porodžila, kotrejž běšchtej s brjušchomaj hromadže šroščenej. Wobej běšchtej hišchče po narodženu žiwej, wumrjeschtej pak bóršy, jako bě jeju lěkať džělik.

* Na špodžiwne waschnje je pjecža woheń w tyhle dnjach pola pschekupža Šumricha w Šlawenje w Šoigtlandže wudyril. Woheń je šakozeny, tola niž psches čłowjekow, ale psches kóčži, kotrejž běchu s pačžikami — se šchrychowancžkami napjelnjenymi tak wokoło mjetaše, šo běchu šo tute psches to šapalika.

* Šo je wšchudžom jara mało džěta, wopokasaja mnohe proštwy pola wojeřškej wyschnosče wo dowolenje k šastupjenju do wóška. Bjes prošchazymi je wjele pschekupžow, rjemješnikow, haj tež šwójbných nanow, kotřiž wšchitzy w šwojich proštwach praja, šo chžebža jenož teho dla šašo wojazy bječž, doleťž wo prawdže na žane waschnje wjazy džělo namašacž a šo tak dale žiwicž njemóža.

* W Šobtamje pola Dražžžan šu wóndano jeneho pjenješy šalschowarja wušlědžili, kotryž je 50 np. džěkať a je potom wudanať. W jeho wobydlenju šu tež formy, s kotrymž wón pjenješy lijesche, namašali.

* Štónny mór hišchče pschezo žaneho šonža njecha wšacž. Šóndželu, 20. januara, je wón w Łūgenu pola Šipšta s nowa wudyril.

* Wóndano bě pschekupž Šchwennika s Šipšta šralowškej šrajnej hojeťni w Šoldizach 5061 puntow butry ša 5162 hriwnow pschedať, wón šam pak bě, kaž šo potom pokasa, ša nju jenož 2682 hriwnow dať. Wutra pak jara hubjenje škodžesche a dachu ju teho dla pschepytačž. Pschi tym šo pokasa, šo to s žyła žana butra njeběšče, ale bě někaška měšchěža je štareho šwinjazeho šchmašža, s morchowju barbženeho. Duž Šchwenniku jebanštw dla wobškoržichu a dyrbjesche wón 3000 markow šchrašy a kšóšty, kotrejž běchu psches škoržbu nastaje, šaplacžicž.

* We Wűrzburgu šo 15. januara w nozy jedyn šrawž a šchewž w šorčimje šwadžishtať. Na dompucžu šakasche šchewž na šwojeho pschecžiwnika a kšó jeho s nožom do wutroby. Škóty bě tež na měšče morwy.

* W Šichtentannu hrajesche w tyhle dnjach jedyn ššilětny hólčč s šonšom wó štwje. Wón šo pschi tym šady šebje na hornž, s šorzej wodu napjelnjenu, njedohlada, šuny šo do njeho a wopali šo tak žalošnje, šo dyrbjesche ša něotre hódžiny wumrjecž.

* Njedželu, 19. januara, jeneho šchewža w jeho domje w Šeueršdorfu nadpanychu a jemu wšchě pjenješy a 4 nalutowařniške knihi bornašejje nalutowařnje šranychu. Kaž šo šda, je paduch jedyn wotročč, kotryž přjedy na njedalošim rycžeršubku škužesche, tola hačž dotal hišchče jeho nješku móšli namašacž.

* Šedyn wotročč w Šotkowje w Šruskej bě w pošlenich šymnomokryh dnjach na polu džěkať a šebi we wuškich šchórnjach, kotrejž běchu psches mokru přjeschčž pschemoknyli, wobej nošy šwosabil. Wšječor bě wbohemu njemóžne šo šchórnje wušuczž, čžehož dla bě nušowany, w nich lehnycž hičž. Šižom druhi dženi běšče bolosčž a šacžekšosčž nohow tak wuška, šo dyrbjesche šo wotročč do hošpitala w Wšrotššlawje donjesčž. Šam dyrbjačhu jemu šchórnje wot nohow rěšacž a potom tež wobej nošy, kotrymajž bě šo hižom šymny woheń pschidnať, hačž do šolen wotřesacž.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanš Depla. Wolij je wšchať dušchny, ale niž štajnje.

Mots Tunka. Kať dha to?

H. D. Mó šonsche lěto w pošče běšče jedyn wotročč do mjesdaschanskejje wolenžy šchoť . . .

M. T. To drje po wolij?

H. D. Šaj, a jako šon na šhribjecže w šorbje domoj nješesche, dha šo šakopny a pany. Šako bě šrudž dale pschisńchoť, šo jemu šbasche, jako by jemu wot kolena po nošy dele někaška waka lěška. Wón tam teho dla kšěťje rucže hřabny, tola žanu waku njewucžesže, ale pjasčž, s wolijom namaščanu.

M. T. Aw jaw tola!

H. D. A jako dale ša tej wěžu hřadašche, wušlada, šo bě šo najšterje pschi tym panjenju jena wolijowa blescha puška, s kotrejž jemu potom wolij po šufni dele běžesche a je šufnje do šolenoweho šhibadka šapasche.

M. T. A šchto potom bě?

H. D. Šdyž domoj pschisńdže, šo jemu šmējachu.

M. T. Šaj wšchať haj: Něčesje hřorjo a něčesji šměch!

Cyrkwiſke powjeſće.

Wěrowani:

Michałska zyrkej: Zurij Chriſtov Dürlich, wotročył w Ğunjomje, i Ğanu Šcholtziž pod hrodom.

Křćeni:

Pětrowſta zyrkej: Martha Augusta Margaretha, Emila Ğermanna Šmidtta, ſeminarſkeho wyſchſkeho wučerja, dź.

Michałska zyrkej: Jan Korla, Jana Šchönfelba, žiwnoſcerja we Wulkim Wjelkowje, ſ. — Marja Augusta, Pětra Warka, fabrikſkeho dźelaczerja

a wobydlerja na Židowje, dź. — Emma Emilija, njemandź. dź. pod hrodom. — Alwin Ğermann, njemandź. ſ. na Židowje.

Zemrjeći:

Džen 10. januara: Ğandrij Mětrach i Ğrodźiſkeja, jako tudy ſaſtarany w dźelaczerſkim domje na Židowje, 68 l. — 11., Marja Madlena Wojnarjež, njebowjedricha Wilhelma Pětra, bywſkeho bėmarja w Matym Dažinje, ſawoſtajena wudowa, 63 l. — 12., August Ğermann, Ernſta Duba, dźelaczerja a wobydlerja, ſ., 18 d. — 14., Jan Korla, Jana Šchönfelba, žiwnoſcerja we Wulkim Wjelkowje, ſ., 7 d.

Pſchedawanje ſchule.

Wutoru, 4. februara, dopoldnja wot 10—12 budže ſo w forcznje w **Rakojdach** stara Rakojdžanſka ſchula pod nēkotrymi, w termiji woſjewjomnymi wumēnjenjemi ſjawnje na pſcheſadźowanje pſchedawacž.

W **Rakojdach**, 22. januara 1879.

Škulſke priōdkſtejeſtwo.
Mrosak, farač, pſchedbnda.

Drjewowa aukzia na Ğatkowſkim revieru.

Wōndželu, 27. januara t. l., budže ſo

50 kuſchizowych khōjnowych dołhich hromadow,
50 ſelenych = wulėkowaniſkich hromadow,
14 = Ğakſowych hromadow,
8 ſlabych twjerdych dołhich hromadow

ſjawnje ſa hotowe pjenjeſy na pſcheſadźowanje pſchedawacž.

Šhromadžiſna 1/2 10 hodžin pola Ğatkowſkeje ſchczerkoweje jamy.

W **Minakale**, 23. januara 1879.

Šrabinſta Ğinſiedelſta inſpektzia.

Aukzia wužitkoweho a palneho drjewja.

Wutoru, 28. januara, budže ſo na **delnjohōrcžanſkim** knjeiſtwe a to na Ğaczenjach pola Dobraſchcz, kaž tež w Ğajfu a w hētowych kerkach pola Wulkeje Dubrawy 6 hromadow duboweho a brėſoweho wužitkoweho drjewja ſa wojnarjow a nēhdže 60 rjanych, wulkich dołhich hromadow twjerdeho liſczoweho drjewja pod wumēnjenjemi, pſched aukziju woſjewjomnymi, na pſcheſadźowanje pſchedawacž.

Šapocžatk rano 1/2 9 hodžinow pſchi thapalneje luzy pola Dobraſchcz.

W **Delnjeje Hōrczy**, 20. januara 1879.

G. Sobel, rendant.

Drjewowa aukzia na lipiežanſkim revieru.

Šhtwōrthk, 30. januara t. l., budže ſo

47 twjerdych wōlſchowych dołhich hromadow
(i dźela wužitkowe drjewo),
11 hromadow twjerdeje walcžiny,
11 khōjnowych kuſchizowych hromadow,
7 hromadow khōjnoweje walcžiny

ſjawnje ſa hotowe pjenjeſy na pſcheſadźowanje pſchedawacž.

Šhromadžiſna 1/2 10 hodžin pſchi dubinſkim Ğacze.

W **Minakale**, 23. januara 1879.

Šrabinſta Ğinſiedelſta inſpektzia.

Drjewowa aukzia.

Šsrjedu, 29. januara 1879, dopoldnja wot 9 hodžin budže ſo na **noſocžanſkim** revieru w tał mjenowanym „ſlōbelu“ na ſchpikaſkich mjeſach 151 dołhich hromadow a 45 brėſowych ſymjenjow ſa hotowe pjenjeſy na pſcheſadźowanje pſchedawacž. Šhromadžiſna na drjewniſchczu.

W **Luſku**, 21. januara 1879.

Řnczerkublerſke ſarjadniſtwo.

Drjewowa aukzia

na **Łupjanſkim revieru.**

Pjatk, 31. januara t. l., budže ſo tam

50 khōjnowych dołhich hromadow ſjawnje ſa hotowe pjenjeſy na pſcheſadźowanje pſchedawacž.

Šapocžatk 1/2 10 hodžin pſchi wowczej horje pola **Łupjanſko-płowjanſkeho** puca.

W **Minakale**, 23. januara 1879.

Šrabinſta Ğinſiedelſta inſpektzia.

Drjewowa aukzia.

Wutoru, 28. januara t. l., budže ſo na **Łupjanſkim revieru**

290 khōjnowych žerdži Ğacž do 20 ctm. delnjeje tołſtoſće — 11 Mtr. dołhoſće,

16,00 ſtotnjow twjerdych walcžow,

12,00 = khōjnowych =

72 twjerdych dołhich hromadow,

53 khōjnowych = = a

38 ſtejazych khōjnowych loſow

pod wumēnjenjemi, w aukziji woſjewjomnymi, na pſcheſadźowanje pſchedawacž.

Šhromadžiſna rano w 9 hodžinach w komorowſkej forcznje.

W **Šatſjobju**, 19. januara 1879.

G. Zettwiſ, Ğajniſ.

Drjewowa aukzia.

Wōndželu, 3. februara 1879, dopoldnja w 10 hodžinach budže ſo na **ſemiſchowskim** revieru pola Ğucžiny nēhdže 100 loſow khōjnoweho žerdžoweho drjewja na pſcheſadźowanje pſchedawacž. Šhromadžiſna w forcznje.

Moac.

Řheža cžiſtlo 8 w **Šahorju**, kotraž ſo ſa kōždeho rjemjeſtnika derje Ğodži, i dwėmaj ſtwomaj, i brōžnju a Ğadowej ſahrodu, je hnydom na pſchedań. Wſcho dalsche je pola **Augusta Marſchnera** tam ſhonicž.

Gene late želeſne **Řhachle** i maſchinu a pōnwičku ſu tunjo na pſchedań na **Stareje Winizy** cžiſtlo 916 w **Wubychinje**.

Gene hiſchcže dobre želeſne **Řypne Řhachle** (Šhūttofen) ſu tunjo na pſchedań w **ſchuli** w **Komorowje** pola **Řluſka**.

Škulſke priōdkſtejeſtwo.

Na knjezim dworje w **Řſowjoch** je hiſchcže **300,000 ſhtuk Ğudkeho tōrfa** na pſchedań. **Kupžy** njech ſo na **Wlazija** w **Řowych** **Řſowjoch** wobrocza.

Pſchedeſchcznikowa
fabrika

Richard Rincke

351 pſchi mjaſowych hētach 351

njedaloko wulkeje zyrkwoje

porucza najwjetſchi ſklad pſchedeſchcznikow a ſlōncznikow a najtuniſke pſacžiny. — Wſchē porjedženja rucže a tunjo.

Placziśna żitow a produktow
w Budyścinje 18. januara 1879.

Żitowy domoz: 3237 męchom.	Na wifach		Na burśy	
	wot	hacž	wot	hacž
	mf.	np.	mf.	np.
Pščeniza 50 kilogr.	8 81	9 82	8 69	9 67
Rozža " "	6 64	6 84	6 64	6 96
Ječmjen " "	6 88	7 17	7 7	7 25
Wosb " "	5 80	6 19	5 60	6 —
Próch " "	—	—	—	—
Wota " "	—	—	—	—
Raps " "	—	—	—	—
Zahły " "	12 36	—	—	—
Sejbuska " "	16 42	—	—	—
Běrn " "	1 95	2 34	—	—
Butra 1 " "	1 70	2 —	—	—
Syyno 50 " "	2 50	2 70	—	—
Słoma 1200 pt.	17 —	20 50	—	—

Pšchimož próbatow: 504 štuł, štuła po 10 m. — np. (3 tl. 10 nřl.) hacž 17 m. — np. (5 tl. 20 nřl.).
 Rórz pščenizy po 170 puntach: 14 marcow 97 np. (4 tl. 29 nřl. 7 np.) hacž 16 mf. 69 np. (5 tl. 16 nřl. 9 np.) — Rórz rozži po 160 puntach: 10 mf. 62 np. (3 tl. 16 nřl. 2 np.) hacž 10 m. 94 np. (3 tl. 19 nřl. 4 np.) — Rórz ječmjienja po 140 puntach: 9 mf. 63 np. (3 tl. 6 nřl. 3 np.) hacž 10 mf. 3 np. (3 tl. 10 nřl. 3 np.) — Rórz wosbja po 100 puntach: 1 tl. 28 nřl. — np. hacž 2 tl. 1 nřl. 9 np. — Rórz jahow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nřl. 4 np.) — Sejbuskne trupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nřl. 2 np.) — Běrn: 1 m. 95 np. (19 nřl. 5 np.) hacž 2 m. 34 np. (23 nřl. 4 np.) — Butra: 1 m. 70 np. (17 nřl.) hacž 2 m. — np. (20 nřl. — np.) — Syyno po 100 puntach: 2 m. 50 np. (— tl. 25 nřl. — np.) hacž 2 m. 70 np. (— tl. 27 nřl. — np.) — Słoma (1200 pt.): 17 m. — np. (5 tl. 20 nřl.) hacž 20 m. 50 np. (6 tl. 25 nřl.).

Draždzjanste mjažowe placziśny
20. januara 1879.

Najlěpšce howjada 72, frěnje 63—66, šchatne 42—45 np. po puncze rěšnje waži. Najlěpšce šwinje 53, frěnje 48—51½, bakunjarje 43—46½ np. po puncze rěšnje waži. Najlěpšce štopy 66, frěnje 60, šchatne 50 np. po puncze rěšnje waži. Najlěpšce czelata 45—55 np. po puncze rěšnje waži.

Aromatisku wicžnu watu: 50 np. a 80 np., fenchlomjedowy ekstrakt: blesku 50 np., sulzbergste flukowe threptki: bl. 56 np., šchwablome mydło, šmolomydło, glycerino-běły bróštywop: bl. 75 np., šmurekolejlinowy aether: bl. 30 np., mydło atd. porucža

hrodowiska haptnka
w Budyścinje.

600 markow!
temu wuplacžu, kiž pšchi nałożowanju
Dr. Hartungoweje rtneje subja-
zeje wodžiczi (Dr. Hartung's Mund-
und Zahnwasser), flakon se šapafowanjom
po 1 mark, hdy šažo subybojenje dostanje
abo š huby wonja. (4 flakony ja 3 hriwny.)
Zenicžy rozpóškanje wobštara C. M.
Schumacher in Steglitz bei Berlin.
Skladny šo šažoza.

Rožowaný stwjelzowny abo
njetrijenny len,
kaž tež wutrijenny len kupuje po kóždej
džělbje mechaniska džěłopšchadownja w
Sajnižad.

Barlinske škótné wiki

20. januara 1879.

Na pšchedań stejesche 1926 howjadom, 1134 czelatow, 4698 štopow.
Mjažowe placziśny: najlěpšce howjada 57—60, frěnje 48—51, šchatne 36—40 mf. Šwinje (meklenburgste) 45—46, frajne 41—43, ruske 35—37 mf. po 100 puntach rěšnje waži (Schlachtgenwich).
 Bakunjarje 40—42 mf. po motcžehnjenu 45—50 pt. rěšnje waži. Czelata 45—50, štopy 40—50 np. po 1 puncze rěšnje waži.

Telegrafiski bureau w přědrownym twarjenju pósta (na bohatej hašy), po jonym šthodže, je kóždy džen moterjenny wot rano 8 hacž wječor 9 hodžin.

Šymstki jědny plan železnizow,
płacžazy wot 15. oktobra 1878.

Se Šhorjelza do Draždžan.

Se Šhorjelza	140	30	450	80	1055	245	434	745
Lubija	29	337	534	846	1148	336	518	831
Budyścina	238	47	611	926	1227	414	566	911
Wiskopiz	—	431	642	957	1268	445	627	942
Arnsdorfa	—	451	79	1034	126	512	652	106
Radeberga	—	51	720	1034	135	523	72	1017
Do Draždžan	347	529	748	115	26	551	733	1045

Se Draždžan do Šhorjelza.

Se Draždžan	60	910	1210	266	50	80	1115	1230
Radeberga	637	945	1247	31	534	837	1152	—
Arnsdorfa	651	957	11	341	548	849	124	—
Wiskopiz	716	1022	128	43	614	914	1227	—
Budyścina	754	1058	26	436	650	951	14	150
Lubija	838	1148	248	515	732	1038	141	219
Do Šhorjelza	919	1228	323	566	813	1117	216	250

Se Budyścina do Wjeleczina.

Wotjěb f Budyścina	752	1225	25	440	915
Džěznicež	*	*	*	*	*
Budestez	*	*	*	*	*
Pšchijěb do Wjeleczina	832	18	238	523	948

Se Wjeleczina do Budyścina.

Wotjěb f Wjeleczina	650	1019	110	264	650
Budestez	*	*	*	*	*
Džěznicež	*	*	*	*	*
Pšchijěb do Budyścina	726	1053	141	333	728

Se Kamjenza do Draždžan.

Se Kamjenza	60	95	1210	45	743
Poleznizy	623	928	1233	436	812
Großröhrsdorfa	633	938	1243	449	824
Arnsdorfa	79	1024	125	512	850
Radeberga	720	1034	135	523	95
Do Draždžan	748	115	26	551	940

Se Draždžan do Kamjenza.

Se Draždžan	60	910	1210	520	80
Radeberga	637	945	1247	568	837
Arnsdorfa	710	1025	130	620	90
Großröhrsdorfa	729	1040	150	636	916
Poleznizy	742	1049	23	646	926
Do Kamjenza	88	119	229	76	946

Čiahi hornjoluzijske železnizy.
Se Koblurta do Šsokolzy.

Wotjěb f Koblurta	40	100	148	430
Hórti	451	1028	214	526
Risteje	59	1036	222	544
Witowa	531	1048	233	69
Klěna	548	1059	—	626
Wuřebda	68	119	250	652
Rasa	627	1119	30	711
Wojerez	658	1137	318	—
Wyšokoho Wufowa	740	1157	336	—
Ruhlanda	835	1211	348	—
Müdenberga	859	1226	41	—
Pleša	914	1236	—	—
Witowa	937	1249	420	—
Rufowa	103	14	432	—
Pšchijěb do Šsokolzy	1026	121	445	—

Se Šsokolzy do Koblurty.

Wotjěb se Šsokolzy	—	620	1035	347
Rufowa	—	653	1058	49
Witowa	—	719	1110	421
Pleša	—	732	—	429
Müdenberga	—	755	1128	441
Ruhlanda	—	833	1142	455
Wyšokoho Wufowa	—	869	1155	58
Wojerez	595	932	1214	527
Rasa	552	956	—	542
Wuřebda	632	1017	—	553
Klěna	641	1028	—	60
Witowa	75	1048	—	610
Risteje	732	118	12	622
Hórti	756	1119	19	629
Pšchijěb do Koblurty	850	122	135	655

We wudawařni „Serb. Nowin“ šu dostacž tak mjenowane:
1. Trauungsregister, 2. Taufregister a 3. Todtenregister,
 kajtez šo f šapšam trjebaja, kiž šo lětnje pola wyschnofče wotedadža abo hewak f žyrkwinym kniham nałożuja. — Tež je dostacž formular f:
Rechnung über die Casse der Kirchengemeinde atd.

Palenz!
 Mój hižom dawno jako wubjerny a cziřce šłodžazy
cziřty palenz,
 kaž tež wšchitte družiny **dobrych palenzow** ja f tutym knjesam ratarjam a šažopschedawarjam porucžejo najpominam a po najtuniřchich placziśnach pšchedawam.
Ernst Glien,
 destillazia
 na žitnych a na drjewownych wikach.

Šedžbu! Šedžbu!
 Šchrytkowane jako wot 180 $\mathcal{P}$, čzopłopodščite žonjaze škupnje f kožannymi pódušchemi wot 170 $\mathcal{P}$ a dróžšcho, hotome **tořale** ša muřškich a žonřke wot 175 $\mathcal{P}$, **šuknjane tořle** f šilžom pódščite 110 $\mathcal{P}$ a wřchelate druhe wězy po jara tunich płacziśnach porucža
Ernst Starcke w mjažownych hětkach.

P. Strobel, atelier za njebolosne sašadjenje kbumschtnych subow a plombirowanjoj po najnowšim systemje.

Wotstronjenje subuholenja, subowe operacije: Na snutsknej lawskej hašy cz. 120, po 1 sthodje.

✎ A rycjam wschědnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hač do 5 hodjin. — A hudy m darmo. ✎

Bischedawarnja twarškeho a wužitkoweho drjewa Augusta Zimmermanna,

czěšliskeho mištra w Budyschinje,

porucza swoj sklad wschitkich družinow huchich pschibitskich deskow, schal-
nych deskow, zolnych, schpundowanjskich a hnojnych deskow,
stolow, tšeschnych latow, lěpschich tykow, pappowych latow,
tšeschnu pappu, tšeschnu schpieny a t. d., hrijady a kóšty
wschěch rozměrow po jara tunich płaczišnych.

F. A. Böhme, rešbar w Budyschinje,
na swonknej lawskej hašy 788,

porucza so k wudželanju

rowowych pomnikow

z pětkowza a marmora.

Sprawne pošluženje a tunje płaczišny.

NB. Sklad hotowych pomnikow.

Ratařska schula w Budyschinje.

Wschichodny kurs sapocznje so pōndželu, 21. haprleje t. l.

Wschipowjedjenja maja so hač do 15. haprleje t. l. pola podpřaneho stacž. Par-
schonste prjōdkstajenje pschipowjedzomnych je spodobne. Nowofastupazy schulerjo dyrhja
z najmjenšaha te wědomnosće wobšedžecž, kaž mōža so w dobrej ludowej schuli nadobycž.

Schulerjo z lěpschimi wědomnosćemi so do klawow dadža, za kotrejž so hodža.

Tajžy schulerjo, kiž su sraťosčy sa wyschschu sekundu jeneho gymnasia, jeneje realneje
schule I. rjada abo jeneje runopravnjeje klawy jeneje druheje schule dostali, mōža do selekty,
privatim srijadowaneje, fastupicž, hdžez pōbla pschirodnopřihnych a ratařskich wucžbow
dalewjedžazu wucžbu w němškej literaturje, w stawišnych, w franzowskej, jendželskej a
po žadanju w kacžanskej rycži, w algebrje a geometriji dostawaja.

Schulski pjeněz wopřichija w porjadnym kursu lětnje 80 M, kotryž ma so pschi
sapoczatku kōždeho schulsteho lěta po 40 M saplaczičž.

Schulerjo selekty maja schulski pjeněz wot 140 M w pollětnych dželbach po 70 M
saplaczičž.

W Budyschinje, 12. januara 1879.

Direkzija
Brugger.

Wotewrjenje khlamow.

Czěščentym Eserbam Budyschjina a wokolnosće k dobrocziwemu nawjedženju, so
swoj tudy na hospitalskej hasy w domje knjesa kowaršeho mištra Beyera

tobakowe a cigarrowe khlamy

pod firmu

Rothe & Drache

wotewrikoj.

Eszo prózjuo, wschě žadanja pschēs dobre a křwatne pošluženje spokojičž, prošymoj
z tutym, naju pschēs dobrocziwe wobšedžbowanje podpjeracž a porucžamoj so

z počezěčžowanjom najpodwolnischo

**Bruno Rothe.
Emmerich Drache.**

Palma Real

(jena wulka hrěnja cigarra)

100 ščtuč po 3 M, 25 po 80 M
3 po 10 M

porucža **Seinr. Jul. Vinde.**

Šswěčjenje

porucža najtunišcho

Jurij Graf hewat C. F. Urban
na hornčejškej hašy 542
z napschecža „Münchner Hof“.

Cigarry

No. 5, 10 a 85, ščtuku po 5 np.,
No. 15 a 20, ščtuku po 4 np.,
No. 30, 40 a 45, ščtuku po 3 np.,
No. 55, 4 ščtuki po 10 np.,

porucžataj jako wošebje płaczišny hōdne
Rothe & Drache
na hospitalskej hašy.

Schnupny tobař

we wschelakich družinach porucžataj

Rothe & Drache
na hospitalskej hašy.

Šizom wjele lět hlawnje snata prawdžina
Ringelhardtsko-Glöcknerska žalba, se ščtem-
ptom: M. Ringelhardt a se ščtitanškej martu
na schachlicžkach, je pruhowana a porucžena
přech kōšcjožer, raf, karfunkel, ščtyn, kłony
ščtaw, wosabjenje, wopalenje, kurjaze wofa,
šahorženja, wicž a drjenje atd.*)

*) Ze k dostacžu po 50 a 25 np. w budyski-
maj haptylomaj, kaž tež w haptylach w Bisko-
pizach, Kafezach, Scherachowje, Svirchfeldže, Wjer-
nacžizach, Wostromowu, Herrnhucže, Meugersdorfje,
Grobšchinawje, Nowosolžu a w Seifhennersdorfje.
Wopřichma mōža so we wschěch haptylach na-
wjedžicž. „Hornja ščtitanška mara pschēd kōždym
podražowanjom ščtutuje.“

Kotillonške wěžy

we wschelakich družinach, najnowšche, ščtož
so w tu křwilu trjeba, porucža we wulkim
wubjerku a po najtuniškich płaczišnych

Gustav Rämisch na bohatej hašy.

Emil Wehrle

na jerjowej hašy czizlo 269

porucža pollama, stary kōhčž po 25 np.,
35 np., 45 np. a 50 np. w rjaných nowých
muštrach, pišany barčent, stary kōhčž po
35 np.

Kofaze našymške kōže,

kornikłowe, czelaze a ščezje kōžki kupuje
po najwyschichich płaczišnych

Heinrich Lange na žitnych wifach.

W o t e w r j e n j e

švojego **kašćerzowego magazina** na garbarskiej hašy 421 s tutym najpodwolnišćo wošewjamoj a s dobom prošymoj, šo pschi potrebjje na naju wobroczić.

J. R. Sandrik, | tyšćeštaj
F. Smaršli, | mišćtraj.

Tunje placišny!

Pjerje t drjenju šo sa punt po 60 np. horjebjeru, tež šo sa něotre žónište štašanja we wšćitkich žonjaznych rucžnych dželach, kaž plóšanje, mncze atd. pyta a njedž šo czi, tiž wo to rodža, na knješa domownika Šhubu na Židowje wobrocža.

Aukzioniske wěžy,

kaž möble, draštu, šchaty štajnje sa pomjeriščene kšósty t pschěšadžowanju horjebjerje

W. Sübner, aukzionator,
pod bórčlinom 261.

Stare a nowe möble kupuju a pschědawam.

Šaptyka w Kafeczach

porucža w snatej dobrošći a po naj-tunišćich placišnych: najlěpschi mlo-
łown, wobžernih a wužittown pólver
ša howjada, wobžernih a šafow pól-
ver ša konje, wobžernih pólver ša šwi-
nje, restituzionški fluid knješa wotrješ-
neho štololěkarja Dr. Kocha, psche wšće
kšazanje konjow; koncentrirowan
nerwow balsam, wicžnu watn, naj-
lěpschi šrědt psche drjenje a wicž, tašlu
po 50 np., Dr. Whitowu woczowu
wodžicžku, Dr. Maherowu bróšt-
šhrop, ahotinu psche subyholenje hny-
dom pomhazu, wuchowu wolij psche
šchumjenje we wušchomaj a psche czežte
šhščenje, kaž tež wšće homöopathiske
lěkarštwu.

R. Bredemann.

Schulsku tintu,

litr po 35 np., 1/2 litra po 20 np.,
porucža s nowa

Seinr. Jul. Linda
na hrodowšćej hašy cziškto 338.

Schemplowu barbu,

čerwjenu, čornu a módrn,
blešćku po 30 a 50 np.,
porucža **Seinr. Jul. Linda**
na hrodowšćej hašy cziškto 338.

Šharty k hraczu

s němšćokrajnym schemplom, knihu po 60 š
a dróžšćo, porucža **H. Kulisch.**

Prima amer. šwinjazny šchmatž,
= = **šušćene tucžno**
porucža s noweje pošyški najtunišćo
H. Kulisch.

Lamany rajš, punt po 16 np.,
lamane nudle, punt po 24 np.,
lamany macaroni, punt po 32 np.,
turtowšće šlowki, punt po 25 np.,
wot 5 puntow tunišćo, porucža
H. Kulisch.

Njane wotrubby, 4 mf. 65 np.
(1 tl. 16 nšl. 5 np.),
pizny grič, 5 mf. 75 np.
(1 tl. 27 nšl. 5 np.),
majšowu šhrot, 7 mf. 90 np.
(2 tl. 19 nšl.),
čjornu mušu, 6 mf. 50 np.
(2 tl. 5 nšl.)
porucža najpodwolnišćo
Karl Kahrowe, žitofupž
na žitnych wšćach w pošćišćej kowarni.

Wot najwjetšćeje wožnošće ša
woczi kóždeho. **Prawdžiwu**
Dr. Whitowa woczowu woczowu woczowu
wodžicžku wot Traugotta Ehrhardta
w Großbreitenbachu w Thüringšćej je
wot lěta 1822 šwětošćamna. Štašanja
š flacon po 1 marzy pošćežele mi **budyšća**
hrodowšća a kafeczanski šaptyka.

Wuczaji s listow: Knješej Tr. Ehrhardtej. Šćežtu
šam džakownu powješć, šo je šo **prawdžiwu Dr.**
Whitowa woczowu woczowu woczowu, na mni
a na druhich na woczi bėdnych wubjernoje jašo dobry
a rucže štučowazy woczi hojazny šrědt dopošašala a ju
teho dla wšćem na woczi bėdnych porucžam. Schram-
berg, 30./1. 78. Ignaz Nauch. — Dale: Dofelž je
mi trěbanje Wajšćeje **prawdžiwu Dr. Whitoweje**
woczowu woczowu woczowu, prošću
šapž (štašanje). Bernstadt w Šchl., 24./2. 78. Šob.
Zinzmann.

Dinklerjowe naturišće hojenje chronišćich a druhich khorowšćow.

Ša podpíšany budu šobotu, 1. februara,
w Budyšćinje, w hotelu t „bėdemu konju“,
rano wot 9 hačž popołdnju do 3 hodžin
t rycžam. Ša hoju woczibolenje, šlow-
bolenje, piši a wušry, czerpjenje w žoldku
(wrocjenje), kožokhorowšće (lišćamny), nje-
móz, ršumatizmy, tajne khorowšće, šafšy,
šhiju, bróšt- a šhribjetbolenje, šymne
noši, wicž a drjenje, s žyła wšće khor-
owšće, kotrež pschěš njecžišćowšće w czele na-
štanu, pschěš wotštronjenje tutnych wutrow a
wšćebje pschěš wuczíšćenje krowje.

Fr. Ph. Dinkler, naturišći lětar
w Draždžanach, Jacobsšgasse 5, I.

**Kupje, najeniške a pschenajeniške kon-
traktu, dołžne a šastawne wopišma a t. d.**
najtunišćo wudžela

agent **Koplanski**

na rěšnišćej hašy 332, po 2 šćhodomaj,
s napschěžja mjašownych šćitow.

Serbske holcži,

šotrež chzedža w Budyšćinje šćicž abo waričž
wuknyčž, móža dušćne wobhydjenje dostacž.
Wšćo dalšće je šćonicž we wudawarni
„Serbskich Nowin.“

Štaršćim, kotřiz chzedža šwoje džeczi na
šćule w Budyšćinje pošćacž, móže šo tunje
wobhydjenje s žyrbu wušašacž pschěš wuda-
wárnju „Serbskich Nowin.“ — Pomož we
wšćech wuczšbach, wšćebje we kšazanišćej a
franzowšćej ryczi, kaž tež wužiwanje klawiera
šo darmo pošćicžuje.

Ššo **šćulerjo** móža jutry dobre wobhyd-
jenje a jėdž dostacž pošla knihowšćarja
Wilhelma Treperu na šćulerišćej hašy.

Šćucharki, džecžazje žony, štaršće pėštoncže,
domšće a hrodžne holžy šo pytaja pschěš
pschistajazu žonu **Šeynoldowu** w Budyšćinje.

Šhubjena bu jena **šćlanjowa**
šćwinda wot Šerman-
než do Kafecz. Šprawny namafat je proš-
šćeny, ju pošla t. Šolsćhi w Kafeczach wotědacž.

Ranjazje rycže, pschěćiwu **Šróšmušej** w
R a m j e n e j prajene, ja jašo wopacžne s tutym
nasab bjeru. **W. G. w R.**

Wšćem znatym a přećelam z tutym naj-
podwolnišo wozjewjamy, zo je šo Bohu,
Knjezej nad žiwjenjom a smjerću, špodo-
bašo, šćwórtk, 16. januara wječor w 9 ho-
džinach

knjeza Jana Rabowskeho,

prjedy kublerja w Pomorecach a potom w
Bukecach, z tuteho šwěta wotwołać, a bu
jeho smjertne cėlo pónđzeli, 20. januara,
do khlódněje zemje po křescanskim wašnju
khowane.

Zrudni zawostajeni

w Pomorecach, Bukecach, Rodecach
a Žitawje.

†
Wysokočesceny knjezam sobusta-
wam Maćicy Serbskeje šo z tutym
najpodwolnišo k nawjedženju dawa, zo
je dołholětny šwěrný maćičny so-
bustaw,
knjez Jan Rabowski,
w šwojim času kubler w Pomorecach,
16. januara w Bukecach wumrjel.
„Wotpočuj w měrje a wěčne šwětlo Tebi šwěć!“
W Budyšćinje, 21. januara 1879.
Předsydstwo M. S.

Redakcija Serbskich Nowin
wysokodostojnych kk. fararjow wo dalše
lětne rozprawy jich wosadow najpodwol-
nišo prosy.

Štawórtlětna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
Kóždy čislo plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryńčka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čisć Smolerjec knihičisćernje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 5.

Sobotu, 1. februara.

1879.

Tudomne wučejšće a kantorske město s lětnej mšdu, 1000 ₰ wopřichijazu, šo 1. haprleje t. l. wupróšni. Čži, kiž wo nje rodža, a šu šerbšteje rycže móžni, chzylu šwoje samowjenja a wopřisna podpřisanemu přšepodacž.

W Ryčwałdže róšborškeho wotrješa w Š. Š., 28. januara 1879.

Kralowški lokalny škulški inspektat.

Stanga, farać.

Jegor a Lubiza abo balkanški přšehód.

Powjedancžto s pošlenjeje rusko-turkowšteje wójny.

(Pšotrəcəwanje.)

Me njemějachu dha šo Rušojó přšehd tym bojecž, šo jich Turkojo w balkanškich wušćzinach nadpanu a hacž do pošlenjeho muža s loškej prózu stónzujó. Woni bychu jenož trjebali do tutych wušćzinow něšćto wulšich kamjenjow dele walicž a přšehód by tak šašpnyjeny był, šo njebychu Rušojó dale hicž móhli a by Turkam jara loško bylo, jich s hromadami šesatšecž. Šim by jenož trjeba bylo, jenu jenicžku kanonu na prawe město stajicž a s njej na Rušow, po wuškim pucžu stupazych, tšelecž a kóžda kula by hromadu rusšich wojakow powalila.

To wšćak šebi General Mirkowicž a jeho offizierojó tež prajachu, ale woni šo s dohom tež nadžijachu, šo budža Turkojo přšći tej wulškej šymje, kotraž runje knježšće, w šwojich kwartirach pěknje s měrom šedžecž a šo jim na žane wašćnje do myšle nje-šćinšće, šo móhli Rušojó přšći tajšim štrachnym wjedrje na tajšim wobezěžnym pucžu marsčrowacž. Tola chzysčće Mirkowicž wšćo wobšedžbowacž, šćtož by jeho ludžom š lešćchemu šćužicž móhlo. Wón teho dla přšćikafa, šo bychu kofazy někotre šta krocžel přšćed druhim wóšćtom jěchali a pěknje na to šedžbu dawali, hacž šnadž šo Turkojo něhdže pokafaja.

Me kofakojó bješ pucžpokafowarja do tamnych čžemnych a jim žple nješćatych wušćzinow jěchacž nočžychu. Duž Mirkowicž Lubizu šawoła. Pšodpokownik Bogolubow přšći tym generala prošćesčće, šo by šměl přšći Lubizy wostacž, s čžimž bješće Mirkowicž s pošćojom a wobaj přšćed kofakami najpřćenjeje po wuškim hóršćim pucžu jěchášćtaj.

Š pucža bu po šćwili pucžil, na kotrehož jeny m bofu šćaty, nahle kaž šćženy a wyšće kaž horny, šćejachu, na druhim bofu pašć šćaty tež nahle, kaž šćženy, do hšubiny dele došćahachu, kotrež dno njebješće widžecž, tak šo móžesčće šo bješć dónšć mjenowacž. Lubiza tule štrachnu hšubokofčž derje šnajesčće a ju šćma přšćeběža, hdyž šebi pomyšćli, na šćšćim štrachnym pucžu wonaj w hromadže jěchataj. Me wona Bogolubowej ničžo njepraji, šo jeho njeby šć-šćašćika. Tola džeržesčće šćwěru na to, šo by wón se šćwojim šćonjom šo šć njej tak blisćto džeržacž, hacž bješ jenož móžno, a tak přšćed delewobšćunjenjom wobarnowany wostacž; přšćetož pucž bješ jara wušći bješ šćakami a bješćdónšćtom.

Šako bješćtaj tóšććto čžšća jěchakoj, pytnyšćtaj, šo šo pucžil přšći jenej wyšćokaj šćale, kotraž kaž šćotš do mrocželow došćahasčće, na lěwu ruku šćwinje.

Přćedny hacž Lubiza šćwojeho šćonja na druhu šćtronu wobrocžći, jeho wona šćastaji a tež Bogolubowej rješćny, šo by šćšćwilku pošćastal. „Šććto chžecžće?“ tutón praji a přšćištaji: „Me šo šćda, šo je jara šćtrachnje tudy šćtejo wostacž.“

„Me wjele šćtrachnišććo je hšćšćće, dale jěchacž“, rješćny Lubiza. My šćšćny přšćed najšćtrachnišććim šćtrachom našććeho pucža. Nje-widžćicžće, šo je šćšćly wětr tamle pucž s wulškej šćepju šćawěšć, a tak wón šććtomny na šćakach torša. Přšćes tutu šćep dšćrbimoj, haj šćřćedža přšćes nju!“

„Mšćeršće čžinjenje!“ šćawoła Bogolubow, „šo šću moji pion-šćerjojó tak daloko šćady; to drje móže hšodžćinka šćašćć, přćedny hacž šćem přšćinšćdu a namaj pucž přšćes šćep wuršćja. Šć bješ tym šćnadž šćmšćeršćnjemoj; přšćetož tudy hšćorka je žćakšćnje šććma. Šć šća najlěpšće džeržću, šo šćwojeju šćonjom nušćujemoj, naju přšćes šćněšć přšćenješćć. Šćmšćeršćnjecž šćo mi nješća, radšććo chžću moje žćiwjenje na druge wašćnje šćwažćć!“

„Dha chžćemoj s najmšćeršćća přšćći tutón šćtrachny pucž přšće-winšćć pyšćacž“, Lubiza praji, „šććetož tak wěšćrome šćorki šćerje wudžeržćimoj, kiž budža našć tamle na róžću witacž! Šć to derje šćnaju.“

„Ach šććto?!“ šćamórcža Bogolubow, „šććto ma šćo bješć tym s naju šćonjomaj šćacž? Čžććho dla nješćdšćrbćakoj mój najpřćedny šćpyšćacž, s šćonjomaj přšćejěchacž, hdyž tola šća šććóšćki čžšć wjele šćoni a wošćow nimo tuteho róžća počžćenje. Wostanšćće šćtejo, ja chžću šćwoje šćbože šćpyšćacž.“

Wón chzysčće šćo tam šćam šćwažćć, ale Lubiza to nješćšćida. Wona šćo twjerđže do šćedka šćyđže a wobaj šćwojimaj šćonjomaj žćple blisćto přšći šćale hicž dašććtaj. Čžćim dale přšćinšććejšććtaj, čžćim bóle wětr do nješću šććorkasčće a šćonjej, kotraž přšćed jeho rješćenjom dšćřćotášććtaj, nješćrad do přćedka džješććtaj.

Šćněšć jimaj hšćžom hacž do paša došćahasčće a na róžću bješć wón hšćšćće wješććći. W tym šćamym wošćomšććnjenu šćo hšćomada šćněšća se šćakty dele wali, kotraž ludžći a šćonje přšćiřćy. Šćonjej šćo se šćněšća wudobhčžć pyšćášććtaj, přšći čžćimž šćo Bogolubowny šćon přšććććiřćny a tež teho druhććho dele do hšćubiny toršćny.

(Pšotrəcəwanje.)

Swětne podawki.

Němske thěžorstwo. Kral Albert a kralowa Karola su tym schulam draždžansteje a pirnaskeje wołnosće, kotrychž schulske džěczi běchu pschi składnosći 25lětneho mandželskeho jubileja kralowskeju majestoscow do Draždžan pschisćte a Simaj sbože pschale, swoj wobras w postloczonym wobstuku dałoj.

— Połkadni draždžansteho awstriskeho towarstwa, wěšty Bergmann, běsche na awstriskeho krónprynza Rudolfa, w Prahy bydłazeho, tu próstwu póbła, so by wón pola jeho nowonarodženeho synka kmótsk, kotrehož chze „Rudolf“ pomjenowacž. Krónprynz Rudolf běsche do teho swolit a awstriski póbłanz w Draždžanach, kotryž běsche porucznosć dostač, jeho fastupicž, da so teho dla pola Bergmanna wobhonjecž, hdy chze swojeho synka kšćećicž dacž. Na to tutón wotmolwi, so budže jeho synk wošom dnjow po narodženju w synagogy wobřesany. Duž póbłanz krónprynzei do Prahy pišasche, so je to židowske džěczo a so prasthesche, tak ma so teho dla sadžerjecž. Dofelž do wošmeho dnja njebž žane wotmolwenje pschisćto, dha su mlodeho Rudolfa bjes awstriskeho póbłanza wobřesacž dyrbjeli. — Wysche teho je awstriski póbłanz pomjenowaneho Bergmanna wuřwarik, kač móže šebi wón swažicž, kšćećizijana sa kmótra wuprosyć, hdyž tola žadyn kšćećizijan židowskemu hólzej kmótsicž njemóže, ale dyrbja jemu po židowskim šatonju židzi kmótsija bycž. Najsterje šebi Bergmann myšlit njeje, so so krónprynz fastupicž da a ta wěž na tajke waschnje na šwětlo pschińdže. Wón je wěšće teho mēnjenja byč, so krónprynz swojemu mótkej hódny dar póczele, so wo dalsche nještarajo a so po tajkim ta wěž potajna wostanje. — Awstriski póbłanz je so na tu naležnosć tač rožmjeršak, so je s awstriskeho towarstwa wustupik, Bergmann pač dyrbi tež s njeho wustupicž.

— Sakske ministerstwo šnutškomnych naležnosćow je škótneho móra dla pschewanje a wobženje howjadow, košow, worzow atd s merseburgskeho, potsdamsteho, frantfurtkeho a liegnisšteho knježcsteho wotrješa (regierungsbezirk) do Sakskeje šakasaše. Tajka šakasnja trjehi tež kože a mjašo naspomnjonych škocžatow, kač tež hnoj, šyno, šłomu a šłanje, trjebany hróžny a škótny grat, wołnu, šeršecž a lumpny. W lipškim, bornasškim, grimmasškim, ošchašškim, grošenhajnsškim a kamjenškim hamšškim hetmanštwje, kač tež w městach a wšach budyškeho a bisšopskeho šudniškeho hamta so hačž na dalsche žane škótnje witi wotdžerjecž nješmjedža, tola šmē so s wołami s Pruskeje do Sakskeje jěšdžicž. — (Po tajkim so tež 5. februara škótnje witi w Nješwacžidle wotdžerjecž nješmjedža.)

— Dofelž je w Lūžemu škótny mór wudyrič, je wotdželenje wóššta tamnišchu wołnosć wobšadžiło, so by dalschemu rosšćerženju móra wobarašo.

— Agent Blumrič s Reibersdorfa, kotremuž winu dawachu, so je něšotre wóhnje šakožik, je šašo s jastwa pušćčeny, dofelž so jemu njeje ničžo dopořasacž hodžilo.

— Ewangelško-lutherške šakske šłowne mišionške towarstwo je wot 1. augusta 1877 hačž do 31. julija 1878 došhodow měło 67,842 *℥* 67 *š.* a wudawšow 37,623 *℥* 7 *š.* Bjes došhodami bē 2024 *℥* 45 *š.* s wotšasanjow a bjes nimi se šerškeho poboczneho mišionškeho šjenocženštwja 44 *℥* 45 *š.* wot Šany Šchlezoweje rodženeje Krawzež, kotrež bē š. diakonus Wros w Budyščinje póbłak.

— W Delnjej Šasónžy šu so 25. januara wječor Günthercz domške s brožnju wotpalite.

— Čžehnjenje tač mjenowaneje albertške lotterije je hačž do 26. februara atd. wotštorčžene.

— W Heyersdorfje je wotročž Šchróter šewca Reinharda s hamorow šrašnje do šłowny dyrič, jemu 60 hriwnow šranjš a potom čžetnyš. Reinhard je po šhwili šašo š šebi pschisćto a pschestupnika šudništwu wojjewič.

— Š Barlina pišaja, so je tam komišija postajena, kotraž šmēje wšcho wuradžicž, šštož by š wotdžerženju čžłowskeho móra, w šbalenych ruššich krajinach wudyřeneho, pomozne bycž móško. Najsterje budžetaj drje dwaj šekarjei bōrsy do Ruššowskeje póbłana, so byščaj tam mór bliže šejnacž móšlej. — (So so jimaj njeradži; pschetož po nowšchich powjescžach je tuta šhorosć w Ruššowskej žyle šastala. Š temu je wošebje šyma pomhała a ludžo mēnja, so drje tež w čžoplišchim čžabu s nowa njewudyři, dofelž je ruške knježcštwu tu wješ, w kotrež mór šakhadžesche, tolo wołoko s wožkami wobšadžicž dačo, so ničšon s njeje won njemóže, a do njeje je wone tojščto šekarjow a šekarššich pomoznikow póbłako, kiž tam tutón mór na wšchē waschnje šahanjeja. Ani listy so s Wjetlanki, kač tuta wješ ščta, ššacž nješmēdža, powjescže s njeje so jenož s pomozu telegrafa dawaja. — Tutón mór je jara šraščna šhorosć, pschetož wot 100 čžłowjekow, kiž na njón ššhorja, jich najbōle 95 wumrije. Šštož tajkeho šhoreho s našej rušš pschimnje, tu šhorosć tež doštanje, a tač ščndže so tež kōždemu, kiž so drašty a šmachow tajkeho dōtknje, kiž je na mór wumriješ abo šhory byč. Duž tam něšto tajke šmachy pala a domy a wobudlenja s tajšimi šredškami wuřurjuja, psched kotrymiž ta šhorosć wobšacž njemóže. Po tajkim je loško móžno, so tajžy nēnižy šekarjo, kiž do Wjetlanki pschińdu, tam žannych šhornych wjažy njenamafaja. — Njedyrbjak pač mór žyle šastacž, dha budža drje ruške mjesy s wóšštom wobšadžene a njebudže ničšon s Ruššowskeje psches mjesy pušćčeny, kotryž so došpołnje wupokasacž njemóže, so je ta krajina žyle štrawa, s kotrež je pschisćto. Wysche teho so pač kōždy hišćež wufuri a teho runja tež wšchē wēžy a pschekupške twory, kotrež so po želešnicach abo na pucžach s Ruššowskeje pschimwjesu. Šeho dla by potom wšłowanje s Ruššowskej jara wobčezne byšo. — Ššnadž pač š temu nješpschińdže a šhorosć bjes tym žyle šastanje, hačž runje je we Wjetlanžy psched tydženjom jedyn šekar a jedyn šekaršški pomoznik wumriješ.)

— Pruski šejm w pošleššich dnjach wošebje wo etat ministerštwja prawdy jednasche, to ščta: wo pjenjesy, kotrež šudy a šudnižy trjebaja, a pschi tym tež wo to, kač wjele pjenjes ščtnje wunješu.

— W nastupanju teho, hačž ma so jenož dawš na tobač powjetschicž abo dželanje šurneho tobača a zigarrow jenicžžy we wošebitych, pod nēmsšokšćeršškim šarjadowanjom šejaznych šabrikach ššacž, je so pruski minister Šobrecht pschecžiwu pošleššchemu wuprajik. Duž šnadž budže so ta wēž tač do rjadu ššajicž, so drje budže na tobač wššoki dawš položeny, so pač šmē jōn š šurjenju pschihotowacž, šštož chze.

Awštria. Po doššich rycžach, kotrež so na winsškim rajčšratu w nastupanju postajenjow berlinskeho kongreša džeržachu, je wotššobowanje tajke byšo, kač šmy do šredka wēšćežili; — mjenujžy wulka wjetschina šapóbłanzow je špomnjene postajenja ša dobre špōšnaša. — Š žyla so pschi tutnych wuradžowanjach najmjenje wo berlinsškim kongrešu rycžesche, ale wjele wjažy rajčšratžy šapóbłanzu tutu šškladnosć š temu wužiwachu, so tač prawje s pošneje wutrobny na kanžlerja Andraššija a na ministrow šwarjachu. Ščž bēsche tojščto bjes nimi, hđžčž jedyn drugeho wobšštoržowasche, prajžy, so drje šon abo tamōn na rajčšratu wjele rycži, ale jenož ša šebje a šwojeho wužitka dla, niž pač š šepšchemu

kraja a luda. Najhórje so wodzerjej prjedawšceje rajchsratskeje wjetšiny, městemu Herbstej, kiž je w swojim čašbu awstriski minister był, seńdže, pschetož sapóšlanž Auspiž jemu wumjetowasce, so je wón a jeho strona wošebje na tym wina, so su awstrisjy ministrijo sa někotre lěta na piecž stow (500) millionow krajneho dołha nadžekali.

— W nastupanju cźlowjeczeho móra, kotryž je w Rušowstej wudyril, čže awstriske knježerstwo runje tajke sradowanja čžinicž, kaž němste. Rumunsta je so tež k temu pschisanknyła.

Franzowsta. Radikalno-republikanska strona s mozu na to cžisčezji, so bychu so tež cži generalojo, kotřiž njesku republikansku smyšleni, wotšadžili. Temu pak pschedsyda republiki, marschal Mat-Mahon, pschiswolicž nochže, dokelž by na tajke waschnje zyte franzowste wójsko do njeporjadka pschisčto. — Rač s wobhnadženjom kommunardow budže, to drje so bórsy pokáže.

Rušowsta. So nowšchim telegrammje s Astrachana njeje we Wjetlanzy a w druhich wšach ničtón dale sšhorjek; jenož wo wšy Michajłownje je měšty Romanow sšhorjek, kotrehož starschej běšchtaj psched dwěmaj njeđzelomaj wumrjełoj. Zeho je šhorhosč najšterje teho dla nadpanyła, dokelž jeho drusy burjo sa tutón zych čžaš njesku s jeho doma pusčezili, s bojosče, so móhlo to sa nič straščne byč. Romanow pak so hišče njebe lehnyl, jěšč a picže jemu s džeru w durjach nuts šuwaja, teho runja tež tepjenje. Lěkač pak k njemu šhodži.

Turkowsta. Štónčny mēr bjes Rušowstej a Turkowstej hišče pschezo podpikany njeje, dokelž so sultan k temu nima.

Bolharsta. Hdy budže nowy wječy wuswolony, to je, kaž so šda, sašo njewěste.

Afghanistan. Zendželske wójsko njeje w pošlenskich dnjach dale pokrocžilo.

Ze Serbow.

Š Budyščina. Rnješ Kranž, direktar šjenocženych półwer-nifow, je psches strašnu šhorosč disteritis wóndano šwojeho hewat žyle stroweho a czerstwego 13lěneho šyna po krótkim šhorobycžu šhubil. Wón drje je tuteho šwojeho lubowaneho šyna na mjenje wošebne waschnje šhoracž dač, ale je sa to 100 hrinow wustajil, s tym porucženjom, so ma so dač s tutech pjenješ kóžde lěto na jenu šyrotu naložičž, kotraž so w tudomnej šyrotowni wotczehnje, a so by to, je-li móžno, kóždy ras najmódscha šyrotu dostała.

— Dokelž je psched dlěžšchim čžašom tudomny krajnostawki bank někač něščto pjenješ šhubil, dha su ludžo, kotřiž tu wěz njerosymja, wunješli, jako by to sa bank a sa tych, kiž su jemu šwoje pjenješ doměrili, někač straščne bylo. Tola wot tajkich bladom njedaj so ničtón sawjeseč, krajnostawski bank je tač twjerdže sačoženy, so jemu a jeho dožnikam a wěricželam tajke šchodowanje tež ani prošča šchodžičž njemože. Runje tač njerosomne je, hdyž ludžo, kiž nje-wjedža, šcho je krajnostawski bank a měščežanska nalutowačnja, jene s druhim měščeja a potom se šwojimi hlupymi myšlemi druhich šcherja, kiž hišče njenje wjedža, dylili woni. Duž njedaj so ničtón wot tajkich bledžakow na žane waschnje sawjeseč, pschetož wobej, krajnostawski bank a měščežanska nalutowačnja, stej w tajkim dobrym porjadku, kaž móže šebi cźlowjek jenož žadacž, a wysche teho ručuje sa krajnostawski bank žyla šakta Łužiza a sa měščežansku naluto-wačnju žyle město Budyščin.

— Tudomne wotkrejšne ratarste towarštwó smėje šrjedu, 5. februara, šwoju 75. šhromadžisnu a to wošebje teho dla, so by so wuprajilo, šcho ratarjo k žłonskim naležnosčam mēnja, kaž čže je

kanžler němsteheo šhěžorstwa, wječy Bismarč, šradowacž. Wón drje je w pišnje, na šaktu krajnu kulturnu radu póšlanym, prajil, so je w tajkim nastupanju tež sa to, šchož je jemu tuta rada po šwojej šhromadžisnje wot 18. dezembra 1878 w tajkim nastupanju k wjedženju dača. Duž by jara wužitne bylo, hdy bychu tež jenotliwe ratarste towarštwó šwoje mējenje w tutej wězy wuprajile a k temu ma wošebje horka naspomnjena šhromadžisna škužičž. Šo tajkim hodži so wotczatowacž, so budža pschichodnu šrjedu niž jenož jenotliwe ratarste towarštwó psches šwojich deputirtow šastupjene, ale so tež wjele druhich šobustawow na šhromadžisnu pschidže. B.

— Šacž runje w šańdženych dnjach dwóžy abo tróžy tač šprowasche, dha šny tola tajku šymicžku wobšhowali, kotraž wošebje po nožach hacž do šjoch gradow došahasche.

Š Klětneho. W našej wošadže, kotraž 1740 dušchow wo-pschija, mējachny w šańdženym lěče špowjednych ludži: 2471, bjes nimi běšče 2107 Serbow a 364 Němžow. Narodžiko je so 57 džěczi, mjenužy 28 hólžow a 29 džowezicžkow; šemrjełoj je 44 wošobow, a wěrowačoj je so w našim Wožim domje 6 porow. — Wysche nowehe k. duchowneho, kotrehož je naša wošada dostała, je tež do noweje šchule w Šrynhelezach k. wučer Greišner šacžahnył.

Š Kulowa. (K. B.) W šańdženym lěče 1878 je so w kulowstej wošadže narodžiko: w Kulowje 53 hólčatow a 53 hólčatow, hromadže 106 džěczi; w šafarowanych wšach 23 hólčatow a 25 hólčatow, hromadže 48 džěczi. Š wonka wošady je 10 hólčatow a 2 hólčazny, hromadže 12 džěczi narodženych a w našej kulowstej žyrkwi šščeženych bylo. We wščem je so po tajkim narodžiko 86 hólčatow a 80 hólčatow, hromadže 166 džěczi, 14 wjazy hacž w lěče 1877. Bjes nimi šu šchtwore dwóžnič, 3 porow w Kulowje a 1 por na wšy. Njemandželskich džěczi bě 7, w měščje 5, na wšach 2. — Wumrjełoj je: w Kulowje 49 muskich a 36 žónskich, hromadže 85; na wšach 19 muskich a 15 žónskich, hromadže 34. We wščem je wumrjełoj 68 muskich a 51 žónskich, hromadže 119 wošobow; bjes nimi šu 62 dorosčeni a 57 džěczi niže 14 lět. 16 wošobow je wjazy wumrjełoj, hacž w lěče 1877; narodženych je w lěče 1878 47 wošobow wjazy bylo hacž šemrjetych. Bjes wotemrjetymi bě najštaršči muž: wumjenkač Michal Šorch (Šyncž) s Noweje Wšy, štary 86 lět 7 měšazow; najštaršča žónška bě: knježna Šhatyrna Bulantež, štara 93 lět 3 měšazy (kotra prjedawšcheho grunawšcheho k. šararja Žana Bulanka). — Wěrowanych mandželstwow bě w lěče 1878 24, 14 mjenje hacž w lěče 1877; pschipowjedanjow bě 28. Civilne mandželstwa bjes žyrkwinskeho požohnowanja njesku, džakowano Bohu, žane byče. — Špowjednych ludži s woprajanyhmi bě 10,643. — Šředowanjom bu wotdžeržanych 103 w šerbstej, 60 w němstej rycži. — Na woporač je so škladowačoj: a. w móšchničžy 347 hrinow 72 np., b. s pohrjebow 128 hr. 45 np., c. s žyrkwinych městow 88 hr. 75 np., d. s njewěstych žyrkwinych došhodow 64 hr. 50 np., e. w žyrkwinych šolektach sa duchowne potrebnosče žyšych šhudych šščešžijanow a šwojatoho Wótza 358 hr. 50 np., f. sa towarštwó Šesufoweho džěcžatstwa 150 hr. — np., g. sa Bonifazijowe towarštwó 57 hr. — np. Došhodow mēješche kulowsta žyrkwi w šańdženym lěče 1000 hr. 67 np.; wudawčow pak běšče 906 hr. 90 np., tač so je so wušbytkowačoj 93 hr. 77 np. — Na šobustawach licži kulowsta šaršta wošada 3000 Šerbow, 1000 Němžow a šwontka wošady (we Wojerezach, Štym Komorowje, Šišanyh Dole, Ššakowje, Wšyškej, Wóšlinku, Njedžichowje atd.) wjazy hacž 250 dušchow. — Ššchi kulowstej šarškej žyrkwi maju duchowne

fastojnstwo jedyn farać, dwaj kapłanaj a jedyn schtifeżanſki direktar. — Schulſkich dżeczi bę w ſańdżenym lęcze w 6 męſchczanſkich ſchulach 385, w 3 wjeſnych ſchulach: w Nęmżach, Koczynje a Szulſchczach 130, hromadże 515.

— Se ſtarodawnych czaſow bęſche w naſchim męſtaſchku to waſchnje, ſo po nowym lęcze naſchaj dwaj zyrkwinskaj wuczerzej, k. kantor a jeho thórſki pomoznik, ſ woſom ſpęwarſkimi hólzami, kiż bęchu ſe ſchęrofimi židžanymi bantami wupyšcheni a ſlotu hwęſdu na žerdbi w rukomaj njebechu, wobkhad wotdżeržowaschtaj, w domſkich męſchczanow k czeſczi ſwjatych tſjoch kralow kherluſch ſpęwaschtaj a na ſtwine durje jich mjena C(asper) + M(elchior) + B(alt-hasar) ſ krydu napišaschtaj. Naſcha męſchczanſka rada je lęcza poſtajika, tónle ſktralowſki wobkhad ſahnacž a ſ njón wobęmaj wuczerjomaj ſ męſchczanſke kaffy 36 hriwnow lęcnie k ſarunanju wuplacžicž. Tak ſo wſcho, ſchtož na stare kſchęſczijanſke czaſy a waſchnja ſpomina, bóle a bóle minje. Naſchaj k. dwaj kapłanaj pať wokoło noweho lęta dale dżeržitaj ſtary wobkhad w męcze a na wſach k zyrkwinemu ſwjeczeranju domow.

§ pola. Wóndano ſta ſo, ſo męjeſchtaj ſo w P. dwaj wubjernikaj wuſwolicž. To ſo tež ſta, ale tak, ſo jedyn ſobuſtaw gmejnſkeje rady ſa jenu druhu klaſu hłobowasche, hacž męjeſche prawo, a jako jedyn ſ gmejnny na to kędžbne cžinjęſche, dha tola na to njepoſkuchachu. Duž bu pola hamtiſkeho hetmanſtwa proteſt ſapołożony a bu wot tuteho poſtajene, ſo tajka wólba nicžo njeplacži a ſo ma tež wólbná liſta ſwój ſakonſki czaſ wupołożena bycž. Po tajkim je trjeba, ſo kóždy gmejnſki prjódſtejer tež tak mjenowany wjeſnogmejnſki porjad (Landgemeinde-Ordnung) a ſchtož k temu ſkufcha, derje ſnaje a hewat ſa wſchęmi ſakonjemi, kiż gmejnu naſtupaja, pěknje hlada. Pſchetož hđnyž gmejnſki prjódſtejer ſmoli, dha dyrbi gmejna ſchładowacž a to móže druhdy wjele ſtow hriwnow bycž. — Kóždy gmejnſki prjódſtejer doſtanje lęcnie 100 hacž 300 hriwnow a we wjetſchich wſach hiſchcže wjazy a hđnyž je temu tak, dha dyrbjat wón gmejnje ſchłodu ſarunacž, kotruž je jej pſchęſ njedohladnoſcž a njewędomnoſcž nacžinik. So jedyn cžłowjeť wſcho wjedžecž njemóže, to je wſchaf węcno, ale wón dyrbi ſa tym hladač, ſo by pſchęzo wjazy nawuťnyť. Duž je to węcze jara wužitne, ſo gmejnſzy prjódſtejerjo a ſobuſtawy gmejnſkeje rady to wulzy kchwalobne towarſtwo wopytuja, kotrež je k. gmejnſki prjódſtejer Albert w Račlowje ſa nich ſałožik a kotrež ſwoje ſhromadžiſny w Budyſchinje wotdżeržuje. W tutych ſhromadžiſnach móže jedyn prjódſtejer wot drugeho wuťnycž; pſchetož ſchtož jedyn njewę, w tym móže drugi dobru radu dacž, a tak wſchitzy w hromadže we wędomnoſcžach pſchibjeraju, ſchtož potom ſaſo gmejnám k lępſchemu pſchiridže. Duž nječy tola kóždy tule ſtkadnoſcž wužije, ſo by pſchęſ to ſebi a gmejnje wužitť pſchinjeſť. Po tajkim do přęđta w nawjedžitocžji!

D. J. H.

P ř i l o p k.

* W hoſczeržu w Berthelſdorfu paže ſańdżemu njedželu jena mloda žona pſchi rejwanju a dyrbjęſche ſo, dofelž bę ſebi pſchi tym nohu ſlamaka, ſ rejwanſkeje kubje domoj njeſcž.

* W Kleinwolmsdorfu pola Radeberga ſtaj jena žona a jejny hólczęž cžežko ſthorikoť, dofelž bęſchtej trichinojte ſwinjaze mjaſo jedkoť.

* W Růſtigu pola Liegnitz bęchu wóndano jene ſwinjo ſareſali, a dofelž ſo pſchi pſchępytowanju potaſa, ſo je wone trichinojte, je wjeczor na dwór powjeſnyli. Tam je nekajki paduch w nozy wuhlada a je hnydom kranj. Kaž ſo ſda, je paduch bórsy ſhonik, ſo je ſwinjo trichinojte bylo, pſchetož ſa něotre dny je w młynſkim

hacže pfluwajo namaſachu; paduchej drje ſo tajkeho ſtraſchneho mjaſa chžylo njeje.

* Sańdżemu wutoru popođnju tſęli ſchewz Uł we Wojerezach ſ piſtoliju na ſwoju lubku, mjenujzy ſwudowjenu Hanu Maliſchowu, dofelž bę ſhonik, ſo jemu wona njeje ſwęcna wotaſa. Tſęlena žónſka je jenož ſ lóhka ranjena.

* Sańdżemu njedželu namaſachu w hacže pola Karolinenthala cžežo nomonarodženeho džeſcža, kotremuž bęchu ſe ſchtrykom wulki kamjeň ſa ſchiju ſwjasaſi. Hižom póndželu ſo radži, mordaťku wuſlędžicž, kotraž bę jena ſlužowna holza w Groſdorfu. Stóſtnižu ſu hiſchcže tón ſamj džen do jaſtwa wotwjedli, hđžęž ſo wona bórsy wſcheho wuſna.

* W Liebenwerdže kchowachu w tyčle dnjach jeneho stareho wuſluženeho wojaſa a pſchi jeho rowje, kaž je to waſchnje, tróžny tſęlichu. S jeneje tſęlby pať ſo na žane waſchnje wuťlęlicž nochžyſche, hacž runje honacž něotre raſy nacžahowachu. Jako wobſędžer tuteje tſęlby domoj pſchiridže, ſo wón ſe ſłowami: „nětrole tebe ſatſęlu“ na ſwoju žonu męrjeſche, dofelž ſebi myſleſche, ſo w tſęlbyje nicžo njeje. Tſęlba k ſbožu ſaſo ſapraji a wón ſo potom na pſa, wo iſtwe pſchębhwazeho, męrjeſche. Na dobo kulka wurjeſny a poſ ſo morwy na ſemju wali. Sedyn hólczęž, kotryž njedaloko pſa ſtejeſche, bu lóhko na ruzy ranjeny.

* Jako ſańdżemu ſobotu jedyn bur ſ Brahi, kotryž bę tam ſa 500 ſchęſnakow pſchęny pſchędať, domoj džeſche, jeho njedaloko Brahi tſjo rubježnižy nadpanychu a jeho tak dohko ſ kijemi na hłowu bijachu, hacž myſle ſhubi. Hatle poſbže wjeczor jeho ludžo w jęnym pſchęrowje namaſachu a jeho ſaſy k myſlam pſchinjebechu. Pjenjeſy bęchu jenu wſchę kranjene. Hacž dotal hiſchcže njeſbu paduchow doſahnyli.

N a j n o w ſ c h e.

Pſchędſyda franzowſkeje republiki, marſchal Mať-Mahon, njeje ſo republikanſkej wjetſchinje franzowſkeho ſejma podčziſnyť, ale radſcho wotſtupik a ſwoju ſlužbu ſložik. My ſmy hižom bóle w přęđku pod ſłowom „Franzowſka“ powjedali, ſo wjetſčina franzowſkeho ſejma, kotraž je kručže republikanſzy ſmyſlena, tež wot pſchędſydy republiki kručže žada, ſo by wón wſchęch generalow, kotſiž njeſbu republikanſzy ſmyſleni, wotſadžik a ſ wójſka puſchcžik. To pať wón ſcžinik njeje a je radſcho ſam ſwoje měſto wopuſchcžik.

To wſchaf je jara pěknje, ſo je marſchal Mať-Mahon bjeſ wſcheje wulkeje hary w ſwoju ſtronu ſchol, ale ſchto ma ſo na jeho měſto ſtajič. Gambetta? Wón drje ma wjele pſchęczelow bjeſ republikanarjemi, kaž tež w žylým franzowſkim ludže; ale ſa pſchędſydu je wón tola hiſchcže trochu mlody, a Franzowſojo derje wjedža, ſo ſo pſchędſydy, hđnyž doſcž ſtari njeſbu, rad do kralow abo kſęzorow pſchęwobrocža. To ſu na Napoleonje I., kaž tež na Napoleonje III. widželi.

Lóhko móže ſo ſtač, ſo 80lęcneho miniſtra Duſaura (Dyſor) ſa noweho pſchędſydu republiki wuſwola abo dotal- neho pſchędſydu drugeje komory, Alberta Grębna, kiž je tež hižom ſtary. Ale ſmęje tón abo tamón tejkó mozy nad

radikalnymi republikanarjemi, so budže mër a pokoj w kraju s'dzerżecz? Njech jenož so stanje, so so kommunardojo wob-
hnažja a so s Kaledonije do Franzowsteje wróćja — a
wěšeje so tu a tam sašo hara sapocznje.

Njech budže, kaž budže: Franzowsta lohfo dosč s'aso
njemërnemu czašu napschecziwo dže, s'chož so jeje šušodam
tež lubičž njebudže.

S Petersburga pišaja; Khežorowy lékař Dr. Botkin
je tón namjet stajil, so bychu so Wjetlanka a te druhe s'chtyri
wšy, w kotrychž je mór pobyl, wotpalike. Zamnišchi wo-
bydlerjo šu s tym s pokojom, je-li so so jim wšcho saplaczji,
kaž so šluscha.

Cyrkwinske powjesće.

Křćeni:

Pëtrowska žyrkej: Johana Pawlina, Jana Bjedriča Gustava Pjetšchi,
džělaczerja a wobydlerja, dž.

Michalska žyrkej: Jan Ernst, Handrija Wowczerja, šahrodniča w
Sajdowje, š. — Jana Maria, Jakuba Kudžele, džělaczerja a wobydlerja na
Židowje, dž. — Bjedrič Wylem Rudolf, Jana Ernsta Kwebša, maščinuwjedžerja
w papjerniku w Dobruschi, š. — Pawol Wylem, Jana Korle Bohuwëra
Scholtzy, džělaczerja a wobydlerja w Brěšowje, š. — Wylem Dta, Jana Bohu-
wëra Kmocha, murjerja a wobydlerja na Židowje, š. — Jan August, Jana
Augusta Micža, džělaczerja a kžerjerja na Židowje, š.

Katoliška žyrkej: Jana Martha, Michala Horjeńka, murjeršeho
poliera tudy, dž. — Pawlina, Franža Kalitowdy, fabrickeho džělaczerja w
Šajmizach, dž.

Zemrjeći:

Džeń 16. januara: Janža Ačermannez, Jurja Handrija Wowczerja,
šahrodniča w Sajdowje, mandželsta, 39 l. 9 m. 27 d. — 17., Emma Theresia,
Augusta Wobšta, džělaczerja a wobydlerja, dž., 9 m. 14 d. — Jana rodžena
Stranzek, Korle Jakuba Woleńka, kžerjerja, mandželsta, 67 l. 5 m. — Jana
rodžena Wicžafez, njebo Jana Mättiga, wobydlerja na Židowje, wudowa,
69 l. 2 m. — 18., Moriz August Šlanderka, měšćčan a pšćekupž, 68 l. 2 m. 2 d.

Wot redakcije.

Rnješej G. S. — Wasch spëw móže so hačle sa tydžeń wot-
czisčecžecž.

Zena kžězna ležomnosč w Butezach,

twjerdže kryta a najlěpje ležaza pschi schušëju,
še šahrodu a 7 kórzami pola a kufi, s dobrym
wobhdenjom, s hróžžu a bróžnju je na
pšchedań.

Wšcho dalsche je šhonicž psches E. A. Šiši-
žanka w Butezach, po poručnosčji Rabow-
škich herbom.

Pšchedawanje wosow.

Wosy sa jeneho konja a sa dwaj konjeje,
s'chtyrišydlate, s'chleńčane wosy a małe po-
šchësy ma placzišny hódne na pšchedań

J. Gimburet, wosytwarjer,
na žitnych wifach, s napschecžja theatra.

Khomotowe latarnje,

po wufasni džělane, poručja po 1 M 75 š
klemnańja
E. Dominick na bohatej hašy 65.

Emil Wehrle

na jeryowej hašy cžisł 269
poručja postlana, stary kóhcž po 25 np.,
35 np., 45 np. a 50 np. w rjanych nowych
mustrach, pišany barčent, stary kóhcž po
35 np.

Chemisetny

s'khorarjom a bjez njeho jara tunjo poručja
Julius Lange
686 na lawškich hrjebjach 686.
Šahopschëdawarjow cžinjy na to kęž-
blichy.

Prawdžitny bajerški šłodožofor, mjedowy šłodožofor

poručja w najnowškej pošyžy

H. Kulisch.

Sa konfirmandow

poručjam

kaschemir, rips a alpaka
w czornej a brunej barbje

po najtuniškich placzišnach.

Eduard Hartmann
na šnitskomnej lawškej hašy.

Czornožidžany rips a kaschemir

s' njewjescziškej drascže poručja we wulim wubjektu

Eduard Hartmann

na šnitskomnej lawškej hašy.

Pšchedawarńja

twarškeho a wužitkoweho drjewja

Augusta Zimmermanna,

čžěšliskeho mišchtra w Budyšchinje,

poručja šwój šklad wšchitkich družinow šuchich pšchibitskich deskow, schal-
nych deskow, žolnych, šapundowanškich a hnojnych deskow,
štolow, tšěšnych latow, lěpjenškich tykow, pappowych latow,
tšěšnu pappu, tšěšdne šchpieny a t. d., hrjadny a kóšly
wšchěch rošmerow po jara tunich placzišnach.

600 markow!

temu wuplaczju, kiž pschi nažozowanju
Dr. Hartungoweje rtneje subja-
zeje wodžicžki (Dr. Hartung's Mund-
und Zahnwasser), šlaton se šapatowanjom
po 1 mark, šdy sažo subybolenje doštanje
abo s'huby wonja. (4 šlatony sa 3 hrivny.)
Ženicžny rošpóšlanje wobštara C. M.
Schumacher in Steglitz bei Berlin.

Šklady šo šažoja.

S konfirmaziji

poručja

wšchě družiny šerbškich a němškich špëwaškich
a pacžerškich knihow we wšchelakich šwjastach
M. Weiser.

Schtemplowu barbu,

čžermjenu, czornu a módrn,
bleštku po 30 a 50 np.,

poručja

Geinr. Jul. Linda

na hrodowškej hašy cžisł 338.

Placziſna żytow a produktow
w Budyſhynie 25. januara 1879.

Table with columns: Żitowy domos, Na wiafach, Na burſy. Rows include: Pſcheniſza 50 kilogr., Rozża, Sezmię, Womſ, Broch, Wofa, Naps, Jahny, Hejduſzka, Werny, Butra, Szyno, Szłoma 1200 pt.

Wſchinos proſbatow: 484 ſhtut, ſhtuka po 8 m. — np. (2 tl. 20 nſl.) hacz 16 m. 50 np. (5 tl. 15 nſl.).
Kórz pſcheny po 170 puntach: 15 marow 18 np. (5 tl. 1 nſl. 8 np.) hacz 16 mf. 69 np. (5 tl. 16 nſl. 9 np.) — Kórz rozży po 160 puntach: 10 mf. 62 np. (3 tl. 16 nſl. 2 np.) hacz 10 m. 94 np. (3 tl. 19 nſl. 4 np.) — Kórz jezmięnię po 140 puntach: 9 mf. 94 np. (3 tl. 9 nſl. 4 np.) hacz 10 mf. 15 np. (3 tl. 11 nſl. 5 np.) — Kórz womſa po 100 puntach: 1 tl. 28 nſl. — np. hacz 2 tl. 2 nſl. — np. — Kórz jahłom po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nſl. 4 np.) — Hejduſzke krupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nſl. 2 np.) — Werny: 1 m. 95 np. (19 nſl. 5 np.) hacz 2 m. 34 np. (23 nſl. 4 np.) — Butra: 1 m. 70 np. (17 nſl.) hacz 2 m. — np. (20 nſl. — np.) — Szyno po 100 puntach: 2 m. 40 np. (— tl. 24 nſl. — np.) hacz 2 m. 70 np. (— tl. 27 nſl. — np.) — Szłoma (1200 pt.): 16 m. — np. (5 tl. 10 nſl.) hacz 20 m. 50 np. (6 tl. 25 nſl.).

Draždzjanſte mjaſhowe placziſny
27. januara 1879.

Najlepſze hownjada 67, hręje 60—63, ſchpatne 42—45 np. po puncze ręjneje wahi. Najlepſze ſwinje 51, hręje 45—51 1/2, batunarje 43—45 np. po puncze ręjneje wahi. Najlepſze ſtopy 66, hręje 60, ſchpatne 50 np. po puncze ręjneje wahi. Najlepſze czelata 45—55 np. po puncze ręjneje wahi.

Barlinſke ſtótne witi

27. januara 1879.

Na pſchedan ſtejeſhe 1604 hownjadow, 6614 ſwini, 850 czelatow, 4346 ſtopow.
Najlepſze placziſny: najlepſze hownjada 57—60, hręje 48—50, ſchpatne 36—38 mf. Szwinje (meklenburgiſke) 47—48, krajne 44—46, ruſke 38—39 mf. po 100 puntach ręjneje wahi (Schlachtgewicht). Batunarje nęhdze 42 mf. po motczęhnyju 45—50 pt. ręjneje wahi. Czelata 40—50, ſtopy 40—50 np. po 1 puncze ręjneje wahi.

Telegraficki bureau w prędkownym twarzenju poſta (na bohatej haſy), po jenym ſthodze, je kózbę dzeń motewreny wot rano 8 hacz wjeczor 9 hodzin.

Symſki jeſdny plan żeleſnizow,

placzazy wot 15. oktobra 1878.

Table with columns: Se Chorjelza do Draždjan, Se Draždjan do Chorjelza. Rows include: Uubija, Budyſhina, Biſkopiz, Arnſdorfa, Radeberga, Do Draždjan, Se Draždjan do Chorjelza, Radeberga, Arnſdorfa, Biſkopiz, Budyſhina, Uubija, Do Chorjelza.

Table with columns: Se Budyſhina do Wjelerzina, Se Wjelerzina do Budyſhina. Rows include: Wotjeſd ſ Budyſhina, Džeżnitez, Wudeſtez, Pſchijjeſd do Wjelerzina, Wotjeſd ſ Wjelerzina, Wudeſtez, Džeżnitez, Pſchijjeſd do Budyſhina.

Table with columns: Se Kamjenza do Draždjan, Se Draždjan do Kamjenza. Rows include: Kamjenza, Polczniſy, Großröhrrdorfa, Arnſdorfa, Radeberga, Do Draždjan, Draždjan, Radeberga, Arnſdorfa, Großröhrrdorfa, Polczniſy, Do Kamjenza.

Gjahi hornjołużiſkeje želeſnizy.

Table with columns: Se Kohlfurta do Szokolzy. Rows include: Wotjeſd ſ Kohlfurta, Górti, Niſteje, Mikowa, Kletna, Wujeſda, Zaſa, Wojerez, Wyſokohu Bukowa, Ruſlanda, Mückenberga, Pleſſa, Witowa, Rukowa, Pſchijjeſd do Szokolzy.

Table with columns: Se Szokolzy do Kohlfurta. Rows include: Wotjeſd je Szokolzy, Rukowa, Witowa, Pleſſa, Mückenberga, Ruſlanda, Wyſokohu Bukowa, Wojerez, Zaſa, Wujeſda, Kletna, Mikowa, Niſteje, Górti, Pſchijjeſd do Kohlfurta.

P. Strobel, atelier ſa njebolofne ſaſadzenje khumſchtnych ſubow
a plombirowanow po najnowſhim ſyſtemje.

Wotſtronjenje ſubholenja, ſubowe operazije: Na ſnutſknej lawſkei haſy cz. 120, po 1 ſthodze.

A ryczam wſchędnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hacz do 5 hodzin. — A hudy m darmo.

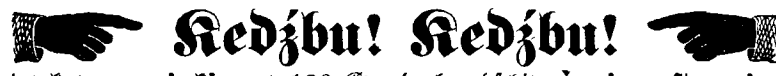
Palenz!

Mój hiżom dawno jaſo wubjerny a cziſtęe ſłodżazy
cziſty palenz,

kaz też wſchitke družiny dobrnyh palenzow ja ſ tutym knęſam ratarjam a ſaſopſchedawarjam poruczejo naſpominam a po najtuniſchich placziſnach pſchedawam.

Ernst Glien,
deſtillazia

na žitnyh a na drzewownyh wifach.

Kedzbu! Kedzbu!

Schrytowane jaſi wot 180 P, czopkopodſchite žonjaze ſtupnje ſ kożanyimi pódudſchemi wot 170 P a dróżycho, hotowe koſchle ſa mużyklich a žonſte wot 175 P, kutyjane toſle ſ filżom podſchite 110 P a wſchelake druſhe węzy po jara tunich placziſnach porucza

Ernst Starcke w mjażownyh hętkach.

Moſtowahi

berje twarjene tunjo poruczaj
Wilh. Benad, gratokowat
na jerjowej haſy 274.
Wſchitke ſem ſkluſchaze porjedzenja, kaz też porjedzenie ſchijazyh maſchinow wón najlepje wobſtara.

Njane wotruby, 4 mf. 65 np.
(1 tl. 16 nſl. 5 np.),
pizny griek, 5 mf. 75 np.
(1 tl. 27 nſl. 5 np.),
maſhowy ſchrót, 7 mf. 90 np.
(2 tl. 19 nſl.),
czornu muku, 6 mf. 50 np.
(2 tl. 5 nſl.)
poruczaj najpodwolniſcho
Karl Kahrowe, žitowuz
na žitnyh wifach w poſiſkej kowarni.

Drjewowa aukzia.

Póndželu, 3. februara 1879, dopódnja w 10 hodžinach budže ƚo na Lemisłowskiemu rewiernu pola Guczińny nęhdže 100 łoƚow kłójnoweho żerdźoweho drjewna na pscheƚadźowanje pschedawacź. Schromadźisna w forczimje.

Roat.

Drjewowa aukzia.

Póndželu, 3. februara, dopódnja w 9 hodžinach ƚo w Bosczeczach pschi krakczanskiemu puczu nęhdže 70 twjerdych hromadow na pscheƚadźowanje pscheda.

Rachliż.

Aukzia palneho drjewna.

Wutoru, 4. februara, dopódnja 1/2 10 hodžin budže ƚo na kuble czo. 9 w Konieczach pola Porzińiz nęhdže 50 wulkiach dołhich hromadow twjerdeho liščoweho drjewna na pscheƚadźowanje pschedawacź.

P. Wendler.

Drjewowa aukzia.

Na worzynskim, njechońskim a bęłohórskim rewiernu budže ƚo na pscheƚadźowanje pschedawacź

piatt, 7. februara t. l.,

130 twjerdych dołhich hromadow.

Schromadźisna rano w 9 hodžinach na Bęlej Horje w rybalskich kęłkach.

Wumęnenja budža psched sapoczattom aukzije wosjewjone.

Na Bęlej Horje, 30. januara 1879.

R. Bęłchow.

Aukzionske węzy,

ƚaź męble, draftu, sčaty stajnje sa pomjeńsčene kłófty t pscheƚadźowanju horjebjerje

W. Gubner, aukzionator,
pod bęłklinom 261.

Stare a nowe męble kupuju a pschedawam po tunich płaczińnach.

Roƚowany stwjelzowny abo njetrijenny len,

ƚaź teź wutrijenny len kupuje po kłódej dźęłbje mehaniska dźęłopščadownja w Hajnizach.

Sčarty k hraczu

s nęmłofrajnym sčtemplom, knihu po 60 ƚ a drózišo, porucza

H. Kulisch.

Prima amer. ƚwinjazy sčmalz,

= ƚusčene tucźno porucza s noweje poƚyki najtunišo

H. Kulisch.

Lamany rajz, punt po 16 np.,
Lamane nudle, punt po 24 np.,
Lamany maccaroni, punt po 32 np.,
turkowske ƚlowki, punt po 25 np.,
wot 5 puntow tunišo, porucza

H. Kulisch.

Drjewowa aukzia.

W hosczęnu w Golešowje budža ƚo

póndželu, 10. februara t. l., rano wot 9 hodžin

ƚęładowaze na drjewniščęzu we wotdźęlenju 7b (pschi hermanczanskiach mjesach) njeƚwaczisłkeho lęboweho rewierna nastajane kłójnowe drjewna jenotliwie a po dźęłbach pod wumęnenjem, psched sapoczattom aukzije wosjewjomnymi, na pscheƚadźowanje pschedawacź:

36 sčtomow, 12—14 Ctm. ƚręnjeje tołstosčę, 10—11 Mtr. dołhosčę,
39 kłozow (pschi tym rospacźene a rołowe drjewna), 12—24 Ctm. hornjeje tołstosčę,
3,5—4,5 Mtr. dołhosčę,
202 ƚerdži, 7—15 Ctm. delnjeje tołstosčę, 8—10 Mtr. dołhosčę,
217 Km. palnych sčczępow,
149 = = knypłow,
307 = = pjeńkow,
276 = sčytkoweje walczińny,
42 stotnjow walcźkow.

W nastupanju tutych drjewow, kotreź męža ƚo priedy wobhladacź, je wšcho dalšche pola hajnikow **Stóžela** a **Sčneidera** w Sčęšowje a Golešowje, ƚaź teź pola podpišaneho hajniškeho sarjadnistwa sčonicę.

W Njeƚwaczidle, 29. januara 1879.

Sčabiniske hajniške sarjadnistwo tam.

Nowottne.

Ratařska schula w Budyščinje.

Pschichodny kurs sapoczęnje ƚo **póndželu, 21. haprleje t. l.**

Pschipopwędjenja maja ƚo hacź do 15. haprleje t. l. pola podpišaneho stacź. Parščoniske prijdkstajenje pschipopwędzomnych je spodobne. Nowofastupazy sčulerjo dyrbja s najmjenišcha te wędomnosčę wobšędjeć, ƚaź męža ƚo w dobrej ludowej schuli nadobycź.

Sčulerjo s lępschimi wędomnosčęmi ƚo do kłasow dadža, sa kotreź ƚo hodža.

Łajzy sčulerjo, ƚiž ƚu staloščę sa wysčęschu sekundu jeneho gymnasia, jeneje realneje schule I. rjada abo jeneje runoprawneje kłasy jeneje druheje schule dostali, męža do selekty, privatim srjadowaneje, fastupicź, hđžeź pębla pschirodnopisnych a ratařskich wucźbow dalewędžęzu wucźbu w nęmstęj literaturje, w stawisłnach, w franzowskej, jendźelstęj a po ƚadanju w łaczanski ryczi, w algebrje a geometriji dostawaja.

Sčulski pjenęs wopischija w porjadnym kursu lętnje 80 ƚ, kotryž ma ƚo pschi sapoczattu kłódeho sčulskiego lęta po 40 ƚ sapłaczić.

Sčulerjo selekty maja sčulski pjenęs wot 140 ƚ w pollętnych dźęłbach po 70 ƚ sapłaczić.

W Budyščinje, 12. januara 1879.

Direkzija
Brugger.

Sapthka w Rakezach

porucza w snatej dobroščęi a po najtunišich płaczińnach: najlępschi młokow, wobźerny a wužitkowny pólber sa howjada, wobźerny a salsowny pólber sa konje, wobźerny pólber sa ƚwinje, restituzioniski fluid kņesa wokrjęneho sčtolękarja Dr. Ręcha, psche wšche kłazanje konjow; koncentrirowany nervowy balsam, wicźnu watu, najlępschi ƚrędk psche drjenje a wicź, taflu po 50 np., Dr. Whitowu woczowu wodźicźku, Dr. Mađerowu bróstišrop, ahotinu psche subybojenje hnydom pomhazu, wuchowy woliy psche sčumjenje we wuschomaj a psche cęęzke ƚęłščenje, ƚaź teź wšche homöopathiske lękarstwa.

R. Bredemann.

Wot najwjetšęje waźnosčę sa **woczji kłódeho.** Prawdźiwa Dr. Whitowa wodźicźka wot Traugotta Ehrhardta w Grořbreitenbachu w Thuringstęj je wot lęta 1822 ƚwętořkławna. Sčafanja a sčacon po 1 marzy pęsčęle mi **budyška hrodowska a rakezanska sapthka.**

Wucźaji s listow: Anjelej Tr. Ehrhardtej. Wascha prawdźiwa Dr. Whitowa woczowa wodźicźka je dobrota sa wjele lędži; hđžeź 2 lętarje w 2 lętomaj pomhacź njemóžęsčataj, dha wona sa tųdzej pomhalsche. Carbye, 4. 2. 78. J. B. Witthoft. — Dale: Wotęł je mi Wascha prawdźiwa Dr. Whitowa wodźicźka hižom jara pomhala, nadźijam ƚo, so ja psches nju jako žyle strowej woczji dostanu. (Sčafanje.) Weinchenwalde, 6. 8. 78. Ferd. Runge.

Kupje, najęnske a pschenajęnske kontrakty, dołžne a salslawne wopisłma a t. d. najtunišo wudźęla

agent **Roplanski**

na ręsniskej hařy 332, po 2 sčhodomaj, s napšęcęja mjařowych ƚęłkow.

Eswój sklad

porzellana a steinguta,
 dobreje a ord. duteje schklenz,
 tafloschklenz a slotolejstow,
 schpichelownych a fotografiownych woblurow,
 nippflich wězow a ryboschklenzownych podstawkow,
 a saramowanje w obrazow wschěch družinow po najtunišchich
 placzišnach porucza

Max Mütza
 na bohatej hašy czo. 65.

R wuwjedženju t w a r b o w, kaž tež k wudže-
 lanju twarškich a situazionškich planow porucza ho
M. Scheibe, murjerški mištr
 w Budyščinje, na albertskej hašy.

Pjerje k drjenju ho sa punt po 60 np. horjebjeru, tež ho
 sa něotre žonšte skasanja we wschitkich žonjaznych rucznych
 džělach, kaž plókanje, mncze atd. pyta a njed ho czi, kiz wo to
 rodža, na knjesa domownika **Schub** na Židowje wobrocza.

Wotewrjenje kšlamow.

Czesczenym Serbam Budyščina a wotolnosce k dobrocziwemu nawjedženju dawam,
 so sym tudy na bohatej hašy cziško 67, w domje knjesa haptycarja **S. Meuznera**,

manufakturowe, platowe, bawmjane, kaž tež
 schtrypowe a modotworowe kšlamy

wotewrić.

So prózujio, so bych wschě žadanja, na mnje stajene, psches kšwatne a dobre po-
 služenje spojojti, pschhu mje psches dobrocziwe wobkledžbowanje podpjeracž. So bych
 prawdu dopokasać, pschedawam po šledowaznych

placzišnach:

barbunjepuschczate draŕne tkaniny, prjedawšchi stary kóhcž	16 np.,
= pišćeje	= = = 25 np.,
běže a pišane gardiny	= = = 16 np.,
dwójne lustry	= = = 23 np.,
pišane alpaki	= = = 30 np.,
dobre moiréje	= = = 40 np.,
10/4 schěroki kaschmir	= = = 100 np.,
6/4 schirting	= = = 15 np.,
pišane barchent	= = = 30 np.,
10/4 czištowołmjane lama	= = = 90 np.,
połlama	= = = 38 np.,
šufno a bušškin, 10/4 schěroki, czišta wołma	200 np.,
džělbu móbroczišchczanych czištowatowych 7/4 schórzuchow po	75 np.,
džělbu czištowatowych sacžnych rubiščtow, duzent po	325 np.,
schtrypowane bawmjane šoki	40 np.,
= = žonjaze schtrypy	30 np.,
= = džěcžaze schtrypy	15 np.,

a hišcže wjele tyšaz druhich wězow po wo prawdže šměšchnje-tunich placzišnach.

S pocžescžowanjom

R. Casper,
 na bohatej hašy 67, w różnych kšlamach.

Khofeje,

jenož w derješłodžaznych dobrocžach, punt po
 100 np. a dróžičo, pschi kupjenju 5 puntow
 tunišcho, porucza **S. Kulisch.**

Majš

wschelach družinow, punt po 16. np. a dróž-
 šcho, pschi 5 puntach hišcže tunišcho, ma na
 pschedani **H. Kulisch.**

Khofeje,

jenož dobrego a šylnego šłodženja, punt
 po 100, 110, 120, 130, 140—180 np., pschi
 5 puntach hišcže tunišcho, porucza

Th. Grumbt
 na swontnej lawstkej hašy.

Mjedzeli, 2. februara, budže ho na kaczej
 forczmje („Entenschente“) pola Kafež

b a l

wotdžeržecž, na kotryž najpodwolnišcho psche-
 profschuje **August Weisbach.**

Bukičanske serbske towarstwo

změje přichodnu **srjedu, 7. maleho
 rózka**, wječor w 7 hodinach swoje po-
 sedženje. — Sobustawy a přeceljo Ser-
 bowstwa so k tutemu najpodwolnišo pře-
 prošuja. — Džeński porjad: 1. registranda,
 2. přednošk k. wučerja Suški z Wujezda:
 30lětna wójna, 3. zabawa.

Předsydstwo.

Wosjewjenje.

Džiwocžanske kerbske lutherške mišionšte
 towarstwo šmėje — dali Bóh — jutšje sa
 tydžeń, 9. maleho rózka, popołdnju w tšoch
 pola pschedšydy **Jana Wicjasa** w Szłón-
 kczach mišionštu hodžinu.

Pětr Mionk.

W Splóstu je jena **štwa** i poškórzom
 pola na pschenajecže.

A. Waurich.

Starschim, kotšiz chzedža šwoje džěczi
 šchule w Budyščinje póšlacž, móže ho tunje
 wobhdjenje i žyrobu wufasacž psches wuda-
 wańnju „Serbskich Nowin.“ — Pomoz we
 wschěch wucžbach, wošebje we šacžanškej a
 franžowskej ryczi, kaž tež wužiwanje klawiera
 ho darmo posticžuje.

Tšjo **šchulerjo** móža jutry dobre wobhd-
 lenje a jědž dostacž pola knihiwafarja

Wilhelma Grepery na schuleškej hašy.

Pytam k 1. hapreje sprawnu **hołžu**, kotraž
 ho na plókanje a rjedženje wušteji a chže
 tež waricž.

We Wóšporku.

Knjeni haptycarja **Koestersowa.**

Pjekarški wučomnik.

Jenemu **hołzej**, kiz chže w Budyščinje
pjekarstwo a poprjanžarstwo nawuŕncž, móže
 ho mištr wufasacž we wudawańni „Serb.
 Nowin.“

Maty poš, cžorna a běła schaka, kotryž
 na mjeno **Minko** postha, je šandženy šchtwórit
 psched tydženjom cžeknył a ho njed sažo
 woteda sa šarunanje kšóstow pola

Arbana w Woschczach.

Jedyn šrěnjowulki cžorny poš je ho pschi-
 bał a móže ho sažo dostacž w Krafeczach
 cziško 9.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
Kóždy čislo plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na rózku zwon-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čisć Smolerjec knihičišećernje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 6.

Sobotu, 8. februara.

1879.

Jegor a Lubiza abo balkanski pschelhód.

Powjebancžko s posłenjeje rusko-turkowskeje wojny.

(Potracžowanje.)

Zako po khwili kofakoj tam pschijěchachu, hdžej běštaj šo Bogolubow a Lubiza šhubikoj, jim do myšle njepšchidže, šo wo njeju staracž, pschetož kóždy mějesche šam bosčž čžinicž, šo by šo se šwojim konjom psches šněh pschedobyl. A jako běchu tón sty, strachny rózž pschewinyli, drje šo jim trochu džiwnje šda, šo podpokownika a pucžpokasowatku nihdže njewuhladachu; tola tež na dalschim pucžu běšche kóždy nufowany, šo šwěru wo šebje šameho staracž a wscho druge na boku wostajicž. Duž žadyn džiw njeběšche, šo kóždy wschu kěžbliwosčž jenož na šebje štoži. Haj, wojowanje s mjecželom a rěnym wětrom bu pschězo hóršche, s babjeje hory wichory s tajkimi šněhonymi šypanzami dele wrjěskotachu, šo dyrbjěšche šo kóždy pschecžiwu nim, kaž pschecžiwu najhóršchim njepšchecželam wobaracž. Tak derje ša kofakow, kaž tež ša pionierow a pěšchfow šo strachne wojowanje šapocža; pschetož tón njepšchecžel, kiž jich nadpadowašche, njeda šo šarashčž, haj ani šapschimnyčž. Najlěpje hiščeje kofakoj tuto njewjedro wutrachu, hjes pionierami a pěšchkami paš pocža rjad a porjad dale a bóle šastawacž a nihtón na kommando tak prawje wjazy njepošlučhašche.

Wšchitžy, kiž tehdy s generalom Mirkowicžom po babjohórškim pschelhódže psches balkanske hory cžehnjěchu a šu pschi tym žiwu wostali, budža wěščeje se strachom na nóz hjes 28. a 29. dezembra 1877 špominacž. Rusžy wojazy šo šhwalobnje bėdžachu se šastrachnym njewjedrom, ale jich móž pschecžiwu njemu njedošahašche, pschetož wone bė hóršche, dužli kulki a šekaki w najkrawnišchej bitwje. Paš tu jedyn, paš tam šašo jedyn do šněha padže a někotryžkuliz wot nich šašo njestaže; šame kanony dyrbjachu k temu škuzicž, šo bychu njemóžnych dale wjěšli. Ale kaž wjele móžěšche šo jich na tajke waschnje wotwjěsčž! A wysche teho paš tu paš tam kón padže a dyrbjachu jeho ležo wostajicž, hdžej tež wón šrudnje wo pomoc rjehotašche.

Šo došhim brodženju pocžinašche šo ranje bližicž a čžim dale dele wojazy cžehnjěchu, čžim bóle wětr a mjecžel wotebjerašche, hacž škóncžnje wobaj žyle šastahčtaj, jako wóšsko s horow wón do doliny wustupi, hdžej s žyla žadyn šněh wjazy njeběšche. General Mirkowicž hnydom pschikafa, šo by kóždy hladač, kaž by najlěpje wotpocžnyčž móhl, njepšchicžiwu kofakoj paš na wschě boki rošjěchachu, šo bychu na straži byli, hdžy by šnadž šo s teje abo tamneje strony njepšchecžel pokafaš. Mirkowicž s pokownikom Romarowškim pod wulkim dubow ležěšche, ale wón njemóžěšche špacž; pschetož starosčž a žalosčž wo jeho wojakow jemu měra njepopšcha. Wón štanj a pošhmurjeny tam a šem šhodžěšche. — A našajtra šo pokafa, šo bė na 900 wojakow šchorjěko, 53 muži bė šmjerško a

šchtyri kanony bėchu dyrbjeli težaje wostajicž, dokelž bėchu konje špadali, kiž je cžehnjěchu. Kóždy šchtwórtý muž Mirkowicžoweho wotdžělenja bė mormy abo tola šhory.

A jako šo general ša Bogolubowom a Lubizu wobhonjěšche, njemóžěšche jemu nihtón ničžo wěšte wotmošwicž. Duž wón cžěčžo šdychnywschi rusžy štytny a hórka šylša šo jemu s wócžka wuroni. „Ale, šcho wojakej šforženje a žalosčženje pomha?“ wón šam pschi šebi praji, „pschikafnja je pschikafnja — a wumrjecž dyrbinny tola škóncžnje wšchitžy, njech tež šo štrowi s wojny wrócžimny. A hdžy je wojna špravna byla a dobyčeje na tych stronje, kiž šu wucžahnyli, šchěščžijanski lud s wjelestowlětneho šurwego špschaha turkowskich tyranow wumóz, njebudža čži, kiž šu ša Bolharow wumóženje panjli a je se šwojim žiwjenjom šapłacžili, njebudža woni hóbni cžłowščeje šhwalby a njebjěškeho myta?! Přěnsche šo jim wěščeje doštanje a Bóh prawy šudnik njech jim tež druge špožči!“

Tola Jegor a Lubiza bėštaj hiščeje žiwaj, hdžy tež jeju štrach, bolosčž a šmjertna nufa wobdawašche.

Wokoło pschipošdnja 29. dezembra šo młha, kotraž babju horu wobdawašche, pocžinašche šhubjowacž a škóncžko do škubiny šwoje pruhi pošla, tak šo bė dele widžecž. A šcho tam wocži wuhladahčtej? Žena rjana młoda holza — bolharška knježnicžka Lubiza — s wulkim napinanjom mozow cžěto podpokownika Bogolubowa po škubokim šněhu paš njeběšche — a hdžy jej mozgy šaprajichu paš někaš wšecžěšche k škale, w kotrejž bėšche škaloba, šněha prošna a psched wětrom wobarnowana.

Tola Bogolubow mormy njeběšche, ale ryčžěšche wutrobne, džakowaze šklowa k Lubizu, kiž pytašche, kaž by jeho psched šmjercžu wukhowała. Mjenujžy jako bė jeju hromada šněha, kiž šo s babjeje hory na njeju šypny, do škubiny dele šobu torhnyła, bėšche Bogolubow to njedžože mēl, šo bė jeho kón na njeho panjł a jemu pravu nohu škamač, Lubiza bėšche paš s konja do šněha, tam wjele šohčži škubokého, hjes wobšchodženja šlecžala a šo tak rucže s njeho wudobyla, šo jej njebė ničžo šchodžiko. Wona hnydom ša Bogolubowym pytašche, kotrehož tež bóršy namaka, dokelž bėšche jeho šylne štonanje se šněha won šhšchecž. Duž wona tam se wschěj špěšchnosčžu šněh přjecž hřebasche a trjěchi najprjódžy na mormwego konja, kotryž na prawej nošy podpokownika ležěšche, tak šo tón štanycž njemóžěšche. Žako bė konja wotwalika, pokafa šo, šo je noha na kručhi, a Bogolubow hižom pocža žalosčžicž, šo budže tam teho dla hubjenty kónž wsacž dyrbjecž. Ale Lubiza jeho trošchtowašche, prajizy, šo budže jeho psched šmjercžu šakitacž pytačž.

(Škóncženje ša thžeti.)

Swětne podawki.

Němske thěžorstwo. Dla kmaneho rošwíwanja konjeplahowanja chze fakšne ministerstwo šnuzskomnych naležnosćow kóžde lěto tam, hdžež šo na čaš krajne hengšty dzerža, wobhladowanje kóškow a šrebjatow wotdzeržecž dacz. To šo stanje lěta w Šwíniarńi 18. a w Ščelanach 19. měrza, dopokdnja wot 9—12 hodžin.

— Dla jeneho psa, kiž je we Bjelkowach šlafnył a po wuprajenju lěkarjom škazený był, nješmėdža psy we wšchěch wšbach biskopskeho šudniškeho hamta hačž do 29. haprleje wokoło běhacž, šhibo šo maja psyčži pranz na klanje.

— Šchtož wječžor po šjawnym pucžu pojėdže, dyrbi wot nětt pschi šchtrafje hačž do 60 hriwnow abo dwėnjedželškeho jastwa, š dwėmaj šašwėczěnymaj latarnjomaj jėcz, hdžž š kucžu jėdže, a š jenej, hdžž šo to š hospodačskim wosom stanje.

— Škótne wíki, kiž běchu šo hewat 15. februara w Budyščinje wotdzeržecž mėle, šo škótneho móra dla njewotdzerža.

— Němske thěžorske knježerstwo je teho dla, dokelž je w Rušowškej čłowjeczji mór wudyril, postajilo, šo šo š Rušowškeje do Němžow woshecž nješmėdža: trjebane draščěnja, lumpy, kóžuchi, kóže, pucherje, čzřewa, šeršecž, pjerje, kaviar, ryby a šareptastki balsam; šmachi, kotrež pucžowarjo šebje šamych dla pschi šebi maja, šmėdža šo psches mjelš puščěčicž, maja šo pak přjedy na přjódpišane wašchnje pschedymicž.

— Š žyła šo tak derje wot němskeho, awštriskeho a druhich knježerstwow wšcho móžne čžini, šo by šo čłowjeczji mór do kraja nješchecžiščezal, hačž runje je hiščěže na 300 mil wot mješow šdaleny. Še wšchěch krajow šu lěkarjo tam póšłani, hdžež je šo hačž dotal pokasał, šo bychu jón wobšedžbowali a dospoknje wušlėdžili, na kajke wašchnje by šo najšepje šahnacž hodžil. Tam, hdžež běšče najpřjedy wudyril, je žyłe šastał, a je w nowšchim čžašu jenož wo wšy Šselitřjanom a w Šrašnojaršku 12 čłowjekow ššhorjelo, wot kotrychž je 8 wumrjelo.

— Němski rajchštag šo, kaž šmy hižom w šwojim čžašu našpomnili, 12. februara wotewri. Wón šmėje bješ druhim tež to wujednacž, hačž ma šo na žufe žito, kotrež šo do krajow němskeho thěžorstwa pschíwješe, žło položicž. Kaž šo šda, budže šo wot centnarja žuseho žita lohko doščž 50 np. žla dacz dyrbjecž. Š žyła budže šo wyšofe žło na jara wjele wěžow, kaž na želešo, tobať atd. wuradžowacž, pschetož dla šarjadowanja (Verwaltung) šhromadnych němskich naležnosćow je wjele pjenješ trjeba. Šačž pak budža psches to našče krajne a gmejnske dawki nižšče, to pschichod pošaze.

— Młody přynž Wylem, kiž w Bonnje študuje, je šebi psched někotrymi dnjami nohu w kolenje wuwinył. Dokelž pak šu ju bóršy šašo šrunali, dha dale štrašchnje njeje.

— Bruski šejm nětko še šwojimi wuradžowanjami po móžnosći šhwata, šo by do wotewřenja rajchštaga šwoje džėla dokonjať a wón teho dla tež wječžor pošedženja džerži. Ale pschi wšchěm tym budže drje hiščěže něfotre dny w tym čžašu wuradžowacž, hdžež budže rajchštag šhromadženy. — Wješč Bismarť najšterje na nowy tydžen do Šarlina pschijėdže.

Awštria. Dokelž šo thěžor pschězo hiščěže dli, nowych ministrow pomjenowacž, hačž runje šu štari dawno šwoju šlužbu šložili a ju jenož tak něfať k nusy wobštaraja, dha je druha komora winškeho šejma šwoje wuradžowanje šastajila a je přjedy nochže dale wješcž, hačž njebudže nowe ministerstwo poštajene. To šo

nětko pjecža bóršy stanje a budže najšterje hrabja Šaafje wot thěžora powořany, šo by po thěžorowej woli nowych ministrow wubrať.

— Awštriske knježerstwo je w nowšchim čžašu lěkarjom tež do Konštantinopla póšłalo, kiž maja tam ša štrowošču hladacž.

Žendželšta. Na to, šo chze němske knježerstwo na wukrajne želešo a wšchelake pschekupške twory wyšofe žło položicž, Žendželcženjo jara šwarja, dokelž by šo jim psches to wíkowanje do Němžow jara drohe ščžinišo. Woni čžim bóle na to šwarja, dokelž wíkowanje a pschekupštwow w Žendželškej w tu šhwilu hižom tak hubjenje doščž džje.

— Š Afghaništana w nowšchim čžašu žane wažne powješče nješbu pschischke. Žendželcženjo to š mjetscha wšcho twjerdze džerža, šchtož šu wobšadžili, ale wo měrčžinjenju a podčžinjenju afghanskeho kraja hiščěže nicžo wěšte njeje škyšchecž. — Hdže Šchir-Šli pschěbnywa, to šjawnje njeje.

Franžowšta. My šmy tydženja powjedali, šo je pschedšyda franžowškeje republiki, maršchal Mať-ŠMahon, šwoje wyšofe šastojnstwo šložil, dokelž chžychu jeho k temu nušowacž, šo by někotrych generalow teho dla wotšadžil, dokelž njeběchu republikanžy šmyšleni. Duž je šo nowy pschedšyda franžowškeje republiki wušwolil, tola niž Šambetta, hačž runje je wón w tu šhwilu najwažnišchi wodžer republikanskeje štrony, ale 66lėtny Šrėvy, dokelž bě šo 84lėtny Dušaufre šarjekł. Šambettu teho dla wušwolili nješbu, dokelž bě jim, kaž my tydženja wěščěžachmy, trochu młody. Wušwolenje noweho pschedšydy šo na to wašchnje šta, šo wobej komorje franžowškeho šejma w hromadu štušichkej. Wólba bě ša hodžinu čžaša hotowa. Šrėvy je po prawym rycžnik a bě w pošleišchich lėtach pschedšyda druheje komory. Na jeho wupřšnjene město šu nětko Šambettu wušwolili a jemu psches to pokasałi, šo wšchať jeho šašlužby tež pschipošnarwaja.

Rušowšta. Štrach, kotryž w tutym kraju najpřjedy psched čłowjeczjim mórom mējachu, je šo pomjenišchil, dokelž ludžo widža, šo šo wot wyšchnosće wšcho móžne pschecžiwio tutej šhoroščji čžini a je wona nimale žyłe šastala. Š temu drje tež wjele pomha, šo je w tamnišchich štronach thėtro šyma a šo móšła wona w čžoplišchich čžašu šašo pschibjeracž. Bješ tym budže pak tam wšcho tak derje šrjadowane, šo drje šo njebudže tuta štrašchna wěž dale roššchěrjecž móž.

Turkowšta. Š Konštantinopla pišajaja, šo budže džęška, šobotu, 8. februara, ššoncžny měr bješ Rušowškej a Turkowškej hotowy, wošebje dokelž budžetej Špuž a Šodgoriza čžornohórškemu mjerčkej Šikicže hačž do tuteho dnja wotšupjenej.

Ze Šerbow.

Š Budyščina. „Šerbske Nowiny“ w 39. čžišle šonškeho lėta tu powješcž pschínješechu, šo je jenemu kublerjej w Žyžezach jeho wotrocž, wěšty Šriedrich Wilhelm Šagner š Šichanja, w nožy š jentym konjom čžeknył, a šo je nješnate woštať, hdže je šo š nim podať. — Nětt pak šu, kaž jene draždžanške nowiny powjedaja, franjeneho konja a tež jeho paducha wušlėdžili. Mjenujžy konja šu — hižom pola šchtwórteho wobšedžerja — w Dohnje ša Draždžanami namařali a paducha w Počrje pola Šiešy. Wón bě konja, jako bě šo š nim dwaj dnjej wokoło wodžil, w Širnje konjazemu řėšniškej Šižšchi ša 17 toľer pschedať, tón pak bě to škocžo dale pschedať, hačž bě tón ššoncžnje šchtwórteho wobšedžerja doštať.

— Tudy je 18. januara knješ pschekupž M. Š. Šlanderka nješapžy na to wašchnje wumrjek, šo jeho Woža rucžta tak šylnje šaja, šo bě ša křótki čžaš morwy. Wón bě hewat tež teho dla

we wołnoſczi derje ſnaty, dokełž beſche agent achenſko-mnichowiſkeho woheń ſawieſczazeho towařstwa. Njeboczički t. Flanderka beſche po prawym i czeſkeho ſplaħa a be teho dla cziim ſterje berbſki nawuſny; wón ſo tež t Eſerbam dzeržeſche a móžemy t jeho kħwalbe na to ſpomnicž, ſo je w budyſkej berbſkej Wjeſadže ſwolnive a horliwje ſaſtojniſtwo ſwjeleńiſkeho direktarja wjele lět ſe wſchej ſwernoſcžu ſaſtał.

— Sańdženu ſobotu ſu paduſchi na butrowych wiſach ſaħo raſ ſwój kħumſcht w franjenju wopofaſali a wſchelakim žonam ſe ſaħa franyli po 5, 9, 17 a wjazy hriwnach. Polizija be tať ſbožowna a doſaže jenu žonu pſchi tym, jať wona jenej drugej pjenježu moſcheń i korbita frany. Paduſchnu žonu hnydom na radnu kħežu wotwjedžeču. Njeh ſo pſches tutón pſchikad wjele ludži powuczičž da, ſo dyrbja na butrowych wiſach bóle na pjenjeſy kędžbowacž.

— S Draždžan piſaja, ſo je berbſte towařstwo „Sednota“ ſwój pſchebyť pſchemeniť a ma nětko ſwoje ſybluſcžo bliſto kſchizneje zyrkwoje „an der Kreuzkirche No. 7, Restaurant Boulevard.“ Wona ma w tu kħwilu 30 ſobuſtawow a ſmeje jutſje, 9. februara, wječor wot 7 hodžin mały ſwjedžen, na kotryž ſu pſcheczeljo „Sednoty“ i tutym pſcheproſcheni.

S Račlowa pod Čžornobohom. Tudy je ſo 1. februara rano w 6 hodžinach to njebože ſtaťo, ſo je ſo 49lětny kħežnik-wobſedžer Jan Mitaſch ſe ſparneje komorki na pſchatra w bróžni ſabudžil a tam tať ſtraſchnje na huno dele panył, ſo je dla ſmuſkowneho a ſwonkowneho wobſchodženja na tym ſamym dnju wumrjel. Wón ſawoſtaji wudown a dwě džečzi.

S Ruſſchiz. Sańdženu ſrjedu, 5. februara, rano w 7 hodžinach w bróžni tudomneho ſahrodnika-wobſedžerja a forčmarja Sana Garbarja woheń wudyri a ju ſe wſchēm, ſchtož w njej be, do procha a popjeła pſchemobroczi.

S Čžornež. Tndonna katħolſka ſchula, do kotrejež 28 džečzi kħodži, je wupróbnjena, a njeh ſo tajzy, kiž wo to meſto rodža, hačž do 15. februara na knjeſa wotrjeſneho ſchulſkeho inſpektora Dr. Wilda w Budyſchinje wobrocža. Lěta ſda 840 M, ſa wuczenje we wudoſonjazej ſchylki 72, ſa tepjenje a ſwěczenje 80 M a darmotne wobydlenie.

S Mjeſchiz. Wjatt, 24. januara, wumrje tudy po dlěſchej kħoroſczi wobydleť Jan Wjar, pomjenowany Čžeſchka, a bu pónđgelu na to do Wufez kħowany. Hačž runje njeoczički pſched ſwětom nahladny cžłowjek njebe, je tola ſajimawe, tež tudy na njeho ſpomnicž; dokełž mejeſche 65 lět na jene tyč najwjetſchich cželnych hubjeńiſtwow cžepicž a ſo tola hačž do ſmjercže ſprawnje žiwjeſche. Wón be ſo tudy w lěcže 1808 ſtrowy a cžily narodžil. Dla wojniſkich ſtrachoſczow lět 1812—1814 dyrbjachu wobydlerjo tudomneje wołnoſcže wjazy křocž ſwoje domy wopuſchczičž a do horow cžekacž. Po wſchelakich powjeſczach bu naſch njeoczički na tajkim cžetanju, tehdom něhđže 6 lět ſtary, wot ſtraſchneje kħoroſcže nadpanjeny, pſches kotruž na cžaſ žiwjenja rycž a ſkychenje ſhubi, a bu — hłuchoněmy. — — Dla hubjenych wobſtejenjow tamneho cžaſa njebe móžno byťo, jeho do wucžerije ſa hłuchoněmych pōſlacž; tola pať, hačž runje žaneho ſłowcžka rycžecž a ſkychecž njemōžeſche, be wón pſches ſwěrne próžowanje jeneho wěrjazeho pſchecžela pſches pokaſowanje i Božeje hnady tať wjele ſapſchimnył, ſo kſchecžijanſke žiwjenje wjedžiſche, je te mſchi a tež prjedy t Božemu bliđu kħodžil a t rowu pſchemodžal, a da ſo tež na poſleni pučž pſches Bože wotkaſanje poſhynicž, pſchi cziimž be na jeho woblicžu widžecž, ſo ſo na něſchto jara wažne hotuje. Sſwojim wopytowarjam na kħorym

kožu je wón i wjeſelom pokaſowať, ſo budže po ſmjercži w njebeſchach ſaħo rycžecž a ſkychecž móž. Wón wumrje 71 lět ſtary. — Me i cziim dħa ſo wón žiwjeſche? Pſches ſwěrnu próžu naſpomnjeneho pſchecžela be wón pſches pokaſowanje wſchelake burſke a domjaze džeħa, kačž tež korby a ſchwindy pleczenje nawuſnył, ſchtož wón i wulkej ſwernoſcžin wobſtara, hačž runje je po ſamſnym wobſwědczenju druħdy wot hrubych ludži doſcž maľo ſdy doſtať. Wón be ſtajnje ſtarocziwiy, ſo ſam ſežiwicž, meſto teho, ſo cžrjōdy młodeho džiwjejo a ſtroweho luda ludži wo dary nadbēhuja a njeſpominaja na ſłowa ſwjateho piſma: je-li ſo ſchto nochže džeħacž, dħa tež njeh njejē. — Njeh jeho ſmjercž nam pſchimoľa: Džakuj ſo Bohu, cžłowjek! ſo je cži rycž a ſkychenje dať a ſdžeržak: ſo móžeſch Bože ſłowo ſkychecž a jeho cžeſcž pſchpowjedacž; a ſy-li jo hdy ſkomdžil, cziin jo dwōjzy, ty njewēſch, kať bliſto je tón cžaſ, hđžež jo wjazy cžinicž njeſamōžeſch. Dajcže nam džeħacž, dokełž džen je, nōž pſchińdže, hđžež ničto džeħacž njemōže.

H. P.

S pola. Wžiom wjazy křocž je ſo w „Serbſkich Nowinach“ na kolporteurow ſpominako, kiž nětko po Eſerbach wokoło kħodža a ludži žaťoſnje jebaja. Tajki cžłowjek wobſboži tež njedawno kħuſchaniſke, hucžaniſke a bartſke ſtrowy ſe ſwojim wopytom, a tōjſchto ludži na jeho lēp džeſche. Tajki njeboľať ma jara dobru hubu a wē ludžom mjedowe pomaiſki maſacž. Potom wntħwaluje ſwoje křaſne knihi, kiž chže jim ſa tunje pjenjeſy pſchedacž, jenož poť hriwny pľaczi cžiliſto; ale wón ſabudže prajicž, ſo hiſcže dołhi rynť tajkich ſeſchuwkow pſchińdže. Potom ludži narycži, ſo tež dwaj křaſnaj wobraſaj we wołijowych barbach doſtanu, hdyž po cžaſu 8 hriwnow ſapľacža. Tať wurycži wón ludžom wokoło 30 hriwnow a wucžerije huſto doſcž 150 hriwnow ſe wſy! — So by pať ſo ludžom ložičho kupowaťo, dħa je pſchi naſpomnjonych ſeſchuwkach tež někaťka lōterija — ale bjes nitow — tať ſo kōžde cžiliſto do- budže. Tule lōteriju je ſebi leſna hōjčžka jeneho naſkadnika w meſcže Chemnižu wumyſliła. Ta wēz njeje tať ſlepa, mjenujzy ſa jeho ſamſnu moſcheń. Tule lōterija wopſchija po piſmje na wobaľzy ſeſchuwka (heſta) wokoło 50,033 cžiliſtow. Wot teho je 33 pjenježnych dobytkow a wot tyč 50,000 ſbytknych cžiliſtow doſtanje kōždy někaťki wobraſ (bildku). Samjelcžane je, kaťku hōdnoſcž taťle wobrada ſmeje, ale wēcže niž wjazy hačž 10 nowych pjenježkow! — A ſchto dħa ta kniha wopſchija? Nicžo hačž někaťki rubježny roman, tať njeduchny, ſo ſu piſma ſoziaľiſtow ſkōdke młōfo pornjo tajſemu njerjadej. A tajki njerjad ſebi ludžo na ſchiju poſpnyčž dadža! Haj, w jenej wjeſzy na pruſſkich mjecach žona wo bliđu pjeriſche, jať ſo muž i kniħkupjenjom komdžeſche. Wona drje myſleſche, ſo tajki njeboľať jenož tať hriwny po kraj wokoło ſhyje. Ně, ně, wón jenož ludžom ičž žadne křoſchki wurycžuje. — Čžiliſcž a papjera tutych kniħow je ſmjercž hubjena, a ſo tež ſwojeje nje- kmanocže dla ani t temu njeħodži, na cžōž je wōndano w „Serb. Nowinach“ pokaſane. Haj wboħi ludo, hdy budžeſch jenož ty mudry! Wſchudžom ludžo ſwarja na ſchule a woſebje na wu- doſonjaze ſchule, ale nětko widžicže, ſo hiſcže dołho mudri doſcž njeiſcže, dokełž ſo tať loħto wot prēnjeho lēpſcheho žwaka narycžecž dacže. Prēdarjo a wuczerjo dyrbjeli tež bóle pſchecžimo tajkim wēžam ſtukowacž, ale woni i wjeſchja pſchepōdže wo tym jebanſtwu ſhonja, a t nim ſo žadyň kolporteur rady njepokaſa, dokełž tam pučž pokaſany doſtanje. Šchoda wo te rjane pjenjeſy, te ſu do morja ſypnjene. — Wly ſo nadžijamy, ſo budže wyſchnoſcž tajkej njewužitnej kolportaži, kiž lud kaſy po cžēle a po duſchi, pſches wuſaſ bōrſy kōnz cžinicž. Me ždyn by lepe byťo, hdy bychu

ludžo šami wjazy rošnyšljenja měli a tym wjelkam we wowczech kozach durje pokasali. Teho šo tež tajki dundať boji, pschetož wón derje wě, so je ludži sjebať, a so móhli jemu kosče rošbicž, hdyž šašo pschindže. Teho dla nowe cziška druzi kolporteur do domu pschinješe, kiž šo tež s hladkej hubu derje wuryczczě wě. — Duž bjercče šo na tedžbu!

Š Klufšča. W lěcže 1878 je šo w našej wošadže 21 porow pschipowjedako, wot kotrychž bu tudy 12 porow wěrowanych, jedyn por mjenje, dyžli 1877; narodžiko je šo 109 džěczi, 65 hólčkow a 44 hólčkow, 6 wjaz, dyžli 1877; wumrječo je 65 wošobow, 40 muskeho a 25 žónskeho rodu; spowjednych běšče 3707, bjes nimi 59 konfirmadow, lěša 278 spowjednych wjaz, dyžli loni. — Našča wošada wopščija 2650 dušchow.

Š Raza. Našča wošada wopščija po pošlenim ludliczenju 2413 dušchow. Narodžiko je šo w šańdženym lěcže 90 džěczi, mjenujzy 47 hólčkow a 43 hólčkow, bjes nimi 7 morwonarodžonych, 12 njemandželskich a 1 dwójniski por. Wumrječo je 63 wošobow, mjenujzy 33 dorosčenych a 30 džěczi. Najstaršej bjes šeurjetymi běščtaj: pokleń Jurij Pawlik pomjenowany Šchoťa s Lipin, 84 lět stary, a Rosina Domaščkowa s Nowych Drěwzow, 83½ l. stara. Wěrowanych bu 15 porow. Konfirmirowanych bu 47 džěczi, mjenujzy 20 hólzow a 27 hólzow, bjes nimi 2 hólzaj a 3 hólzy s němsteje wošady. Spowjednych ludži běšče 3010, bjes nimi 58 woprajanych. Wšě žiwonarodžene džěczi šu w tudomnym Božim domje šwjatu kščeniznu dostali a wšě nowe mandželste poru žyrwinške požohnowanje. — Wot šapoczatka šańdženeho lěta wobšteji w tudomnej wošadže pod pschedšydstwom knjesa šararja wješnokhudžinske towařtwa, s tym pschehladanjom, so šo dundaťojo, kotřiz šo se žanym wopišmow wupošacž njemóža, po wustawkach towařtwa podpjeracz nješmėdža, so bychu naš dale njewobčežowali a wjazy k nam nješchisli. Ša to dostanu pať rjemješnižy pomoznižy (handweršy), pomozy potrebni a pomozy hódni, došahazu podpjeru. Róždy hošpodat šapłaczi teho dla kóždy měšaz 12 np., bóle šamóžiczi dawaja dobrowolnje dwójzy tať wjele, haj hačž do 1 hriwny 50 np., tať so běšče ša tuto wotpošladanje šańdžene lěto 93 hriwnow došhoda. Wudaťo je šo 94 hriwnow 70 np. — Šdyž je nětko kóždy pucžowat 10 np. dostať, dha je s teho widžecž, so je tu 947 žyšych handwerškich a druzich potrebnych ludži pobylšo. W prjedawšich lětach, hdyž šmėdžachu dom po domje wopštacž a wěšče bohatsche žně mějachu, je jich wěšče hiščeže wjele wjazy byšo. Kať wjele khlėba šo w druzich wšach, hdyž tajkile rjad njewobšteji, wot našchich hošposow prošerjam rošdawa, kotřiz jón potom s wonka wšy přecž czišnu abo jón něhdže ša palenz šaštaja! — Na rowje našcheho, wo šerbški lud wyšokofašlužbeneho njebočicžkeho knjesa šararja Šeilerja šteji nětko, kaž šu „Šerbške Nowiny“ w šwojim czašu na to špumnili, krašny pomnik. Šańdženu njedželu, jako na jeho narodnym dnju, běchu šo na jeho row někotre wěnzhy a wonješka položili.

Š rósšborškeho wotrješa. Šhorjelski pschifažny šud je džělaczerja Róžkarja s Běšeje Wobdy teho dla k 4 lětam kšostarnje wotšudžil, doťelž běšče se šamyšlom woheń šaťožil; teho runja wotročka Lubšča s Krjebje dla jebanja a franjenja k 1 lětu 3 měšazam a hewať cžěšliskeho Šipka s Šobjelnja pola Mužatowa dla woheńšaloženja k 5 lětam kšostarnje (zuchthausa).

P ř i l o p k.

* Jedyn klemnaťski bjes džěla wokoťo dundažy, kotryž w tychle dnjach w Širinje pschewywasche, w šwojej loťšomšyšlenošczi

tať daloko džěšče, šo w jenej tamniškej forczinje, pschedawšchi hižom předy wšě šwoje lěpsche draščjenja, hiščeže tež šwoje jenicžke šchłornje — w kšartach pschěhra. Na to wón do dwora džěšče a špyta šo wobwěšnyč. Šako běchu jeho hiščeže w prawym czašu wotrěšnyli, cžěny wón bošy s měša. Pošdžišcho jeho polizija šašy došaje a jemu darmo kšwartiru k pschenozowanju poruczil.

* Šsudnistwo w Dobroťuhu je wóndano jeneho tamnišcheho wobhdlerja k 4 lětam jaštwa wotšudžiko, doťelž běšče wón kwětki na pohrjebnišcžu kšranyl. Šchtrafa bě teho dla tať cžěka, doťelž běchu rowy s lěšyžami wobdte, psches kotrež bě šo paduch šamacž dyrbjať, šo by kwětki došahnyčž móhł.

* Jedyn pschekupž w Šarlinje špašče se šwojej šwójbu wó jštwe, w kotrežž šo wjecžor kóždy ras tepjelče. W tychle dnjach běchu kšapanku kšachlow, w kotrychž šo s kamjěnym wuhlom tepjelče, šaše šawjertnyli, psches cžož šu šo w nozy muž, žona a džěczi psches dym, s kšachlow štuwazy, šadušyli.

* Najwjetšchu njehańbicžiwoščž je njedawno jedyn paduch w pschifažnym šudže w Dortmundu pokasat. Jedyn šchewž mjenujzy, kotrehož wšchelach paduchštwow dla k šlětnemu cžěškemu jaštwu wotšudžichu, kšranyl w tym šamym pošedženju psched woczomaj rycžnikow a šudnikow jenemu šudnikej pjenježnu móščen. Šako móščen w jaštwje pola njeho pytachu, namaťachu ju w jeho draščže šašchitu.

* W Šrošwigu je šo šańdženy tydžeń jedyn mšynť w nozy, jako špašče, wot dyma šadušyl, doťelž bě kšachlowu kšapanku jara šaše šawjertnyť.

* Š Roswiga pola Miščna pišaja, šo je šo tam šańdženu wutoru rano jedyn 13lětny hólčez na želešnižy pschecčž dať. Teho hólčezza, kotremuž běščtej wobej ruzy wottorhjnenej, hiščeže žiweho namaťachu.

Hans Depla a Mots Tunka.

Mots Tunka. Šanšo, hdyž dha šy psched dwěmaj njedželomaj byť?

Šanš Depla. Na rejach w Šašenižy pola Proščiz.

M. T. Kať dha tam běšče?

Š. D. Šara rjenje; wotročžy tam jara reje rejwachu.

M. T. Dha drje ša wulku šdu škuža?

Š. D. Ně, to jim nješšny pschelicžili; móže byčž, šo je trochu hinať a najšferje poš šny přecž džě, hdyž dyrbja šo ša reju a wotcžehnjenje pjenješy wotedawacz.

M. T. Ach tať! hm hm.

Cyrkwinske powjesće.

K ř é c e n i :

Michaška žyrkej: Šarja Šartha, Šana Augusta Šarnapa, kšěžšarja w Šrubjelcžizach, dž. — Šarja Šartha, Šorle Augusta Šašchi, šabrickšeho džělaczerja a wobhdlerja na Šidowje, dž.

Katholška žyrkej: Šana Šeronita, Michala Mišnita, šublerja w Dalizach, dž.

Z e m r j e č i :

Džeń 22. januara: Šandrij Šibšcha, džělaczer a wobhdler w Budyšchinje, 56 l. 6 m. — 25., Šysem Ota, Šana Šohuwěra Šmocha, murjerja a wobhdlerja na Šidowje, š., 11 d. — Šarja Šidželowa, wobhdlerka na Šidowje, rođž. s Šěštez, 50 l. — Šana, rođž. Šchryberjež, Šana Šchramy, džělaczerja a wobhdlerja w Šhelnje, mandželka, 59 l. 2 m. 17 d. — Šan Šrawž, wobhdler w Delnej Šinje, 55 l. 10 m. 9 d. — 28., Augusta Apelez, njebo Šuarda Štrauby, bywšcheho pschekupža w Budyšholzu, wudowa w Šobolžach, 84 l. 3 m. 28 d.

Placiszna żitow a produktow w Budyschinje 1. februara 1879.

Żitow a domow: 4392 męchow.	Na wikach		Na bursh	
	wot mf. np.	hacž mf. np.	wot mf. np.	hacž mf. np.
Pšcheinza 50 kilogr.	8 33	9 76	8 93	9 82
Kožiła " "	6 39	6 64	6 49	6 74
Żeczmieni " "	6 88	7 25	7 7	7 25
Wowš " "	5 75	6 20	5 80	6 20
Gróh " "	—	—	—	—
Wofa " "	—	—	—	—
Raps " "	—	—	—	—
Żahly " "	12 36	—	—	—
Pejbuschta " "	16 42	—	—	—
Běrnj " "	1 95	2 34	—	—
Butra 1 " "	1 80	2	—	—
Sajno 50 " "	2 20	2 50	—	—
Słoma 1200 pt.	16	20 50	—	—

W Nowych Bóschizach pola Nješwacžidła je kšęža czišto 13 se řadowej řahrodu hnydom na pšchedań. Wšcho dalsche je tam řhonicž.

We Łuhy je jena dwajšchořowa kšęža se řwobodneje ruki na pšchedań. Wšcho dalsche je pola wjeřneho rychtarja Jana Bjenka tam řhonicž.

Wřheměnjenja dla je jedyn rošny kón na knježim dworje we Wutořcizach na pšchedań.

Sa řowarjow.

Żenu wjerczeřsku mařčinu (Bohrmařchine), lóhko wjerczeřazu a w najlěpřim porjadku, ma na pšchedań

N. Gall, wořtwarjeř.

600 markow!

temu wuplacžu, kiž pšchi nařozowanju Dr. Hartungoweje rtneje subjažeje wodžicžki (Dr. Hartung's Mund- und Zahnwasser), řlaton se řapafowanjom po 1 mark, řdy řařo subybojenje dořtanje abo řhuby wonja. (4 řlatony řa řřriwny).

Żenicžy rořpóřłanje wobřtara C. M. Schumacher in Steglitz bei Berlin.

Šklady řo řařoža.

Wicž a drjenje w řtawach

jenož řahojja, řaž bjeřlicžne nařhanjenja wucža, Sonntaghowe wicž a drjenje wotwodzerje: **tař mjenowane wicžowe řwjařki,** řchťuka po 1½ mf. je jenož prawdžiwje dořtačž pola **Heinr. Jul. Lincke** w Budyschinje na hrodowřkej hařy 338.

Wopiřmo.

Přche drjenje a bolaze nobi móže řo **Ringelhardtsko-Glücknerska řalba** *) řwědomniwje poruczeřč. Wjele řet řym řatracšne boloičeje mēla a njeřřym žaneje pomozu, řotruž přtach, namařala, doniž wo řhwalobnym řtuffowanju tuteje řalby řhřach. Š najlěpřim dźatom wobřwědřam řež ja řwoje dořpoina a řwěřšne řahojenje přches řtuton wořebny a řuni řrědt a přcheju, řo bnyu řon řež druřy, podobnje czerřwazy uatoželi.

Theresa Prellerowa w Mōđernu pola Gohlisa a Lipska,
1. dežembra 1877.

*) Prawdžiwja je řhtemplom:

(M. RINGELHARDT)

a řakitanřkej na řachćlicžkach, je dořtačž po 25 a 50 np.

w budyschinaj hapřynomaj, řaž řež w hapřynach w Łubiju, Žitawje, Wořtrowžu, Grořichōnawje, Bjernacžizach, Wóřportu, Neugersdorfje, Wiskopizach, Rařezach, Šchěrachowje, Řirichřelbže, Řerrnhucže, Nowořalžu, Seifhennersdorfje, Ĥalsřtrowje atd. — Wopiřma móže řo tam nawjedžicž. NB. Wřchi kupjenju tuteje řalby njeř řoždy řwěru wobředžbuje, hacž je na řachćlicžkach horni řhtempl a řakitanřta mařta, dořež řo nēto wřchelate podražowanja řtawaja.

Chemisety

ř řhornarjom a bjeř njeřo jara tunjo porucža

Julius Lange

686 na lawřkich hřebjach 686.

Sařopřhedawarjow cžinju na to ředž-bliwnych.

Dwarřke drjewo, drjewo řa rořy, řořy, řlotowe ryhele, jamowe drjewo, řhřtomowe řořy se řtareřo, jara jadrořteho řhōjnoweřo drjewo leža w řetušřim drjewniřšcžu bliřko řa řowřteřo dwōrniřšcžja pšchi jara dořnym wotwoženju na pšchedań.

Na řupjenje řnyřłeni řczyli řo na pod-piřaneřo abo na řajnika Šholtu w Řydeř wobrocžicž.

Řež řu nowe deřki wřřchē družinow řotowe.

W Běłym Řhořmžu pola Łařa,
7. februara 1879.

A. Felřel, wřřřřchi řajnř.

Jedyn dořny řhřotowny mlyn

je na pšchedań na knježim dworje w Šarřcžu. — Řež móže tam řrěnt, kiž ma dořbe wopiřma, mēřto dořtačž.

Drjewowa aulřia

na minakalřkim rewiery.

Šřředu, 12. februara t. ř., budža řo 96 řhōjnowych řuřchizowych a wulěřowanřkich hromadow.

řřřwōřtk, 13. februara, nēřdže 90 řplnych řwjerdyř dořłich hromadow a 3 hacž 4 řopy wojowych řerdžow řjawnje řa řotowe pjenjeřy na pšchēřadžowanje pšchedawacž.

Šapocžatk řřředu ½ 10 řodžin pšchi řchizju pola řomjeřansřkich řolow, řřřwōřtk w 10 řodžinach w drjewniřšcžu w deřentřach pšchi řchēřežy do řupeje.

W Minakale, 6. februara 1879.
Řrabinřta Ĥinsiedelřta inspeřtia.

Čzorne drařcženja

wřchelacřich družinow, deřje džeržaze a prawdžiwjeje čzorneje barby, jařo

čzorne luřtry,

metr: 70, 88, 95, 105, 110, 125, 130, 150 np.,

řtary řóhčž: 40, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 90 np.;

čzorne řařchemiry,

metr: 150, 165, 175, 220, 240, 260, 300 np.,

řtary řóhčž: 85, 95, 100, 125, 140, 150, 175 np.;

čzorne ¼ řchěrořke řipřy,

metr wot 250 np., řtary řóhčž wot 1 mf. 40 np.;

piřane řladke a muřtrowane luřtry, metr wot 70 np., řtary řóhčž wot 40 np.

Řupowanje čzornych drařcženjow je wēž dořwěřenja, řoždy pař řprownu dořnu dořtanje.

W řhlamach řo řerřřki řečži!

August Grützner.

Drjewowa aukzia

na bartskim revieru

póndjelu, 10. februara t. l., dopódnja w
10 hodzinach

64 brěsowych dołhich hromadow,
11 wólschowych = =
13 schurčowych = =
32 Km. schurčowych pjeńkow.

Sapoczątk aukzije w fasaneriji.

W Barcže, 3. februara 1879.

Wiedemann, wójskshi hajnik.

Drjewowa aukzia.

Póndjelu, 10. februara, budže so na
Lutobczanski revieru pschi dubrawskim
puczu něhdže 50 lošow stejazeho kóhónoweho,
1 dzěla wužitkoweho drjewa a 20 kóhónowych
kušizjowych hromadow na pschešadźowanje
pschedawacž.

Łjeczina naplacenja so žada.

Šhromadźisna rano w 9 hodzinach pschi
knjezej zyhelnicy w Měrkowje.

Wauka, hajnik.

Drjewowa aukzia.

Na hermančanski revieru w Strowjeńcu
budže so

wutoru, 11. februara 1879,

rano wot 9 hodzin

35 brěsowych 7/4 kóhčowškich schčžepowych
kóstrow

60 twjerdych dołhich hromadow a

4 kop wojowych žerdžow

na pschešadźowanje pschedawacž.

Šhromadźisna w hermančanskej
forczinje. Müller.

Drjewowa aukzia

na hrodzišcžanski farskich
ležomnosěžach.

Pjatk, 14. februara t. l., dopódnja w
9 hodzinach budže so

42 twjerdych dołhich hromadow a
18 mjehkich = =

na pschešadźowanje pschedawacž.

Wuměnjennja so psched aukziju wosjewja.

Sapoczątk w škole.

W Barcže, 2. februara 1879.

Koban.

Džen 25. februara popódnju w 2 hodžino-
maj budže so prawišna hornjeho hoscženža
w Brěcžezach na pschenajecze pschešad-
žowacž. Wšeho dalsche móže so tam we
wobyhlenju šhonicž.

Aukzionske wěz,

kaž möble, draštu, šchaty stajnje sa pomjen-
šchene kóšty k pschešadźowanju horjebjerje

W. Sübner, aukzionator,
pod bórklinom 261.

Štare a nowe möble kupuju a
pschedawam po tunich placžisnach.

Drjewowa aukzia.

W hoscženžu w Soleschowje budža so

póndjelu, 10. februara t. l., rano wot 9 hodžin

šlědomaze na drjewnišcžu we wotdželenju 7b (pschi hermančanski mjesach) něhwa-
czilškeho lěšoweho reviera nastajane kóhónowe drjewa jenotliwje a po dzělach pod wu-
měnjennjami, psched sapoczątkom aukzije wosjewjomnymi, na pschešadźowanje pschedawacž:

36 štomow, 12—14 Ctm. hrěnjeje tołstocže, 10—11 Mtr. dołhocže,

39 kłozow (pschi tym rozpacžene a rolowe drjewa), 12—24 Ctm. hornjeje tołstocže,
3,5—4,5 Mtr. dołhocže,

202 žerdži, 7—15 Ctm. delnjeje tołstocže, 8—10 Mtr. dołhocže,

217 Km. palnych schčžepow,

149 = = knyplow,

307 = = pjeńkow,

276 = šbytkoweje walcžiny,

42 stotnjow walcžkow.

W nastupanju tutych drjewow, kotrež móža so prjedy wobhladacž, je wšcho dalsche
pola hajnikow Štölzela a Schneidera w Scheschowje a Soleschowje, kaž tež pola pod-
pišaneho hajniškeho šariadnistwa šhonicž:

W Něšwacžidle, 29. januara 1879.

Šrabinske hajniške šariadnistwo tam.

Nowotne.

Palenz!

Mój hižom dawno jako wubjerny a czisče šłodžazy

czisty palenz,

kaž tež wšchitke družiny dobrnych palenzow ja s tutym knjesam ratarjam
a šafopschedawarjam porucžejo naspominam a po najtunišchich placžisnach
pschedawam.

Ernst Glien,

destillazija

na žitnych a na drjewowych wikach.

Sa konfirmadow

porucžam

kaschemir, rips a alpaka

w czornej a brunej barbje

po najtunišchich placžisnach.

Eduard Hartmann

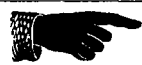
na šnutškomnej lawškej hašy.

Czornožidžany rips a kaschemir

š njewjelczinskej drascže porucža we wulkim wubjektu

Eduard Hartmann

na šnutškomnej lawškej hašy.

Šedžbu! Šedžbu!

Šchtrjowane jako wot 180 Š, czjopłopodsčite žonjaze šupnje s kožanymi
pódušchami wot 170 Š a dróžšcho, hotowe tošale sa mušskich a žónške wot 175 Š,
šutnjane tošle s filžom podsčite 110 Š a wšchelake druge wězy po jara tunich pla-
czžisnach porucža

Ernst Starcke w mjažowych hětkach.

Možowany štwjelžowy abo
njetrjenny len,

kaž tež wutrijenny len kupuje po kóždej
dzělbeje mechaniška dzělčopschadownja w
Šajnižach.

Šupje, najeniške a pschenajeniške kon-
trakti, dołžne a sastawne wopišma a t. d.
najtunišcho wudžela

agent Koplanski

na rěšniškej hašy 332, po 2 šhodomaj,
s napšecžja mjažowych hětkow.

P. Strobel, atelier sa njebolosne sašadjenje khumschtynych subow a plombirowanjow po najnowšim systemje.

Wotstronjenje subyholenja, subowe operacije: Na snutsknej lawskej hašy čj. 120, po 1 schodje.

✎ A rycjam wschědnje dopodnja a popodnju wot 8 hač do 5 hodjin. — S hudy m darmo. ✎

J. A. Böhme, rešbar w Budyščinje, na swonknej lawskej hašy 788,

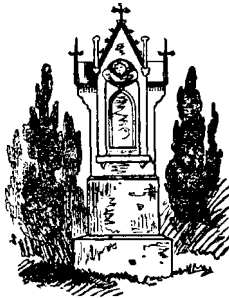
porucza so k wudžetanju

rowowych pomnikow

f pěškowza a marmora.

Spravne poškuzenje a tunje płaczišny.

NB. Sklad hotowych pomnikow.

✎ kšlamach so herški rycji!

✎ Swoj sklad ✎

porzellana a steinguta,
dobře a ord. duteje šklenzy,
tastošklenzy a stotolejstow,
špichelowych a fotografijowych woblučow,
nippškich wězow a rybosklenzowych podstawkow,
a saramowanje wob rasow wschěch družinow po najtunišchich
płaczišnych porucza

Max Mütza
na bohatej hašy čjo. 65.

✎ kšlamach so herški rycji!

Wotewrjenje khlamow.

Čžeščenzym Šserbam Budyščina a wokolnoščje k dobročiwemu nawjedženju darowam, so šym tudy na bohatej hašy čjško 67, w domje knjesa haptykarka Š. Menznera,

manufakturowe, płatowe, bawmjane, kaž tež
šchtrypowe a modotworowe khlamb

wotewriš.

Šso průzjuo, so bych wschě žadanja, na mnje stajene, psches khwatne a dobre po-
škuzenje spokošil, prošcu mje psches dobročiwne wobtedžbowanje podpjeracz. Šo bych
prawdu dopokajaš, pschedawam po šledowazych

placzišnych:

barbunjepuschcžate drašne tkaniny, prjedawšchi starj šohčj	16 np.,
= pišeje	25 np.,
běle a pišane gardiny	16 np.,
dwójne lustry	23 np.,
pišane alpaki	30 np.,
dobře moiréje	40 np.,
¹⁰ / ₄ šchěroki kaschmir	100 np.,
⁶ / ₄ šchirting	15 np.,
pišany barchent	30 np.,
¹⁰ / ₄ čžištowokmjane lama	90 np.,
poškama	38 np.,
šutno a buštin, ¹⁰ / ₄ šchěroki, čžišta woškma	200 np.,
džělbu módročičičžanych čžištowokmjanych ⁷ / ₄ šchórzuchow po	75 np.,
džělbu čžištowokmjanych sačžnych rubiščkow, dužent po	325 np.,
šchtrypowane bawmjane sofi	40 np.,
= = žonjaze šchtrypy	30 np.,
= = džěčžaze šchtrypy	15 np.,

a hiščěže wjele tyžaz druhich wězow po wo prawdže šmješčnje-tunich płaczišnych.

Š počžeščžowanjom

R. Casper,
na bohatej hašy 67, w różknych khlamach.

Sapthka w Kafezach

porucza w snatej dobroščje a po naj-
tunišchich płaczišnych: najlěpschi mlo-
čown, wobžernih a wužitkowny pólber
ša homjada, wobžernih a faksowny pól-
ber ša konje, wobžernih pólber ša šwi-
nje, restituzionski fluid knjesa wotrješ-
neho škotolekarka Dr. Koča, psche wsche
kžazanje konjow; koncentrirowanaj
nervowny balsam, wječnu watu, naj-
lěpschi šredk psche drjenje a wječ, taflu
po 50 np., Dr. Whitownu woczowu
wodžičku, Dr. Maherowny bróš-
šyrop, ahotinu psche subyholenje hny-
dom pomhazu, wuchowny wolij psche
šchumjenje we mušchomaj a psche čžežke
šchščenje, kaž tež wschě homiopathike
léčarštwu.

R. Bredemann.

Kajš

wschelatič družinow, punt po 16. np. a drož-
šcho, pschi 5 puntach hiščěže tunišcho, ma na
pschedan

H. Kulisch.

Prawdžitow bajerski šlodožokor,
mjedowny šlodožokor

porucza w najnowšej pošyžy

H. Kulisch.

Prima amer. šwinjazny šchmalz,
= = = kusčene tučžno

porucza s noweje pošyžki najtunišcho

H. Kulisch.

Khofeje,

jenož w derješlodožazych dobroščžach, punt po
100 np. a drožšcho, pschi kupjenju 5 puntow
tunišcho, porucza

H. Kulisch.

Mžane wotrubby, 4 mf. 65 np.

(1 tl. 16 nšl. 5 np.)

pizny grič, 5 mf. 75 np.

(1 tl. 27 nšl. 5 np.)

majškowny šchrot, 7 mf. 90 np.

(2 tl. 19 nšl.)

čžornu muwu, 6 mf. 50 np.

(2 tl. 5 nšl.)

porucza najpodwolnišcho

Karl Kahrowe, žitokupž
na žitnych wičach w pošiškej kowaršni.

Emil Wehrle

na jerjowej hašy čjško 269

porucza pošlama, starj šohčj po 25 np.,
35 np., 45 np. a 50 np. w rjaných nowych
muštrach, pišany barchent, starj šohčj po
35 np.

Ratařska škula w Budyschinje.

Wschichodny kurs sapocznje ƚo **póndźelu, 21. haprleje t. l.**

Wschipowjedźenja maja ƚo hač do 15. haprleje t. l. pola podpisańeho stacž. Par-
schonste prjódšťtanjenje pschipowjedźomnych je spodobne. Nowofaštupazy schulerjo dnrhja
f najmjenišcha te wědomnošće wobšedźecž, kaž móža ƚo w dobrej ludowej schuli nadobnecž.

Schulerjo f lěpšichimi wědomnoščemi ƚo do kłašow badža, sa kotrež ƚo hodža.

Tajzy schulerjo, kiž ƚu srałosež sa wšichšchu sekundu jeneho gymnastija, jeneje realneje
škule I. rjada abo jeneje runoprawneje kłašy jeneje druheje škole dostali, móža do selekty,
privatim sřadowaneje, saspucicž, hdžež póda pschirodnopišnych a ratařskich wucžbow
dalewjedžazu wucžbu w němskej literaturje, w stawisnach, w franžowskej, jendźelstej a
po žadanju w łacžanskej rycži, w algebrje a geometriji dostawaja.

Schulski pjenjes wopšhija w porjadnym kursu lětnje 80 *M.*, kotryž ma ƚo pschi
sapocžatku kóždeho schulsteho lěta po 40 *M.* saptacžicž.

Schulerjo selekty maja schulski pjenjes wot 140 *M.* w pókšćetnych dźělbach po 70 *M.*
saptacžicž.

W Budyschinje, 12. januara 1879.

Direkčija
Brugger.

Howjada, wowzy a ƚwinje

ƚo rucžišcho a polnišcho wutormija, dnyli hewaf

psches Kreplina, fabrikanta samariškeho litera,

Formjazy a pizowy pólver.

Schachtlicžku f wutafanjom, kať nakožecž, sa 1 *M.* ma na pschedań **Heinr. Jul.**
Lineka w Budyschinje na hrodowskej hašy 338.

Šhofeje,

jenož dobreho a ƚylneho ƚłodźenja, punt
po 100, 110, 120, 130, 140—180 np., pschi
5 puntach hišćeže tunišcho, porucža

Th. Grambt

na swontnej lawstej hašy.

Gaussez hoščenzaršćwo

na mjašowym torhosčecžu

porucža dženša, ƚobotu, a ƚłedowaze dny
wošebje derje wotležane

Kóšłopiwu (Wocbier)

f atžijšćeje piwarńje „Felsenteller“ pola
Dražďžan.

Na to pscheproschuje **F. Gausa.**

Dinklerjowe naturšće hočenje chronišćich a druhich ƚhorosčow.

Ja podpisańy budu ƚobotu, 15. februara,
w Budyschinje, w hotelu f „bštemu tonju“,
rano wot 9 hač popošdnju do 3 hodžin
f rycžam. Ja hoju wocžibolenje, ƚłowu-
bolenje, piši a wuhry, czerpjenje w ƚoldku
(wróčenje), kožokhorosče (liššawny), nje-
móz, rheumatismy, tajne ƚhorosče, salsy,
šhijny, bróš- a ƚhrizetbolenje, symne
noši, wicž a drjenje, f žyfa wšče ƚho-
rosče, kotrež psches nječžišćosče w cžěle na-
stanu, psches wotštronjenje tutych wutkow a
wošebje psches wucžišćenje krwje.

Fr. Ph. Dinkler, naturšćki lěkar
w Dražďžanach, Jacobsčasse 5, I.

Bucičanske ratařske towaršćwo

póndźelu, 10. februara, popošdnju
w 4 hodžinach.

Pschednosčť f. Dr. Guntza.

Wšchedhuda.

Ratařske towaršćwo w Mašym Wjelkowje

wutoru, 11. februara 1879.

W Splóšću je jena **šćwa** f pókšćozom
pola na pschenajecže.

A. Waurich.

Hoščenzarjam abo druhim sprawnym wo-
šobam móže ƚo pschedawanje jeneho artikla,
kiž ƚo wšchudže lošto wotbudže, pschi wyšo-
kim dobytku pschepodacž. Frankowane po-
škieženja maja ƚo w bšhu 8 dnjom póšćacž
pod **M. P. 800 postlagernd Carlsruhe**
(Baden).

Serbske holčžki,

kotrež chzedža w Budyschinje schicž abo waricž
wutnyecž, móža dušćhne wobhydjenje dostacž.
Wšcho dalsche je šhonicž we wudawařni
„Serbsčich Nowin.“

Třjo schulerjo móža jutry dobre wobhyd-
jenje a jedž dostacž pola knihinjasarja
Wilhelma Grepery na schuleršćej hašy.

Schulerjo, kotřiz chzedža jutry škole w
Budyschinje wopytacž, móža wobhydjenje a
žyrbu dostacž na malej bratrowskej hašy
cžišćo 156 a.

Jedyn schuleť dostanje **pension**. Staršći,
kotsiž chzedža ƚwoje dźeczi pod stajnym
wobšedžbowanjom pschi ƚchescžijanskim wot-
cžehnjenu mēcž, dalsche šhonia na bohatej
hašy 83 w materialnych ƚhlamacž.

Jena staršća žónšća, kotraž móže derje
pschascž, ƚo pyta w **Brēcžezach** cžišćo 6.

Jena ƚhmana šwinjeršća dźowka ƚo pschi
wyšćotej šdže pyta psches pschistajazu žonu
Seynoldowu w Budyschinje.

Jenu **Kucharku** pyta f 1. haprleje
knjeni **Wenznerowa**
w hrodowskej haptyžy.

Jena pschistojna **holža**, na kotruž móže
ƚo jedyn spušćecž a kotraž ma lubosčž
f dźecžom, ƚo wot podpisańeho f 1. haprleje
pyta.

J. Pohlenk na garbařšćej hašy.

f 1. haprleje ƚo na rycžeršćubko we **Wuto** f-
cžizach jena **kruwjazca dźowka** pyta.

Pjekaršćki wucžomnik.

Jenemu hólzej, kiž chže w Budyschinje
pjekaršćwo a poprjazaršćwo nawutnyecž, móže
ƚo mišćtr wufacžacž we wudawařni „Serb.
Nowin.“

Wucžomnik pytanj.

Sa moje koloniasćworowe a spirituosowe
šhlamy pytam jutry abo popošćišćo **wu-
cžomnika**, šerbsćeje rycže moneho.

Th. Grambt

na swontnej lawstej hašy.

Jeneho wucžomnika pyta f jutram

Karl Taffelt, schewž

w Pomorezach.

Jedyn žyly cžornjy poš, publ. je ƚo tamón
tydžen saběžak. Tón, kotremuž je ƚo pschiro-
dať, chžyl to wosjewicž w **Kubšćizach** cžo. 24.

Sa wopofašma lubosčeje a dźělbranja, nam
se wšćech štron date pschi došćej ƚhorosčeji
a pschi pohrjebje nasčeho lubeho a dobreho
šhyna,

šchulerja **Ernsta Lehmann**

w Błóžanach,

wosčebje tež knjesej fararjeji **Łahodže** a knjesej
kantoreji **Satnik** sa jeju, kóždy cžas wopo-
fašamu pschecželnimosče a pschi pohrjebje pra-
jene hnujaze a trošćta póšne ƚłowa, tež lubym
šobušchulerjam a šobušchulerkam njebočicž-
keho sa žarowazu pschu a pschewodźenje f po-
šlenjej šparnej komorzy — prajimy f tutym
šćwój najnaležnišći a najwutrobnišći dźak,
f pschipomnjenjom, so je to nasčej wutro-
bje derje cžinišo a nam w nasčej ƚhubofej
šrudobje jara trošćtowaze bšło.

Lehmanez šrudžena šćwójba.

Wot redakčije.

Špew wot **G. H.** a něotre dopišy móža ƚo dla
njebošahazeho měšćna hašće sa tydžen wocžicžecžecž.

Štvořtěltna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
Kožde čislo plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin naróžku zwonke-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot rynčka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čisě Smolerjec knihičičeřnje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 7.

Sobotu, 15. februara.

1879.

W o s j e w j e n j e, Serbsku Božu službu w Dražďanach nastupaze.

Ša protestantskich Serbow, w Dražďanach a wokolnosći bydlažych, směje šo kaž dotal, tež w tutym lěcze s cjařami Serbska Boža služba w Dražďanach a budže šo

njedźelu Lätare, 23. měrza,
na šwjedžen šwjateje Trojizy, 15. junija,
15. njedźelu po šw. Trojizy, 21. septembra,
a 2. njedźelu adventa, 7. dezembra,

w tamniškej škiciznej zyrtni dopołdnja wot 10 hodźin wot jeneho Serbskeho duchowneho a pod šobustutkowanjom špěwarjow s Hornjeje Łužizy, s dobow s wudźelenjom šwjateho wotkafanja wotdźeržecž.

Šararjo tudomneho krajšeho hetmanštwu, w kotrychž wošadach protestantskej Serbja pschěbhwaja, došawaja s tutym poručnosćž, tuto bližšchu njedźelu po wudacžu tehle wosjewjenja s kłětki pschipowjedźicž a tole wosjewjenje njedźelu pschěd postajenej Božej službu wospjětowacž.

W Budyšinje, 1. februara 1879.

Krajske hetmanštwu
jako konsistorialne šastojnštwu.
s Beust.

M.

Šegor a Lubiza abo balkanški pschěhód.

Powjedancžko s pošlenjeje rusko-turkowskeje wojny.

(Štónčjenje.)

Lubiza šo potom, jako běšče s Bogolubowa konjowe cžěto wotwalika, na wschě woti rošhladowacž pocža a bóršy radoštnje šawoła: Šlajcže, ja wěm, hdže šym! Tamle w horje je štakoba, hdžež móžecže tať doľho ležecž, pschěd šněhom a wětrom wobarnowany, doniž ja dalschu pomoz namašam. Šežžo wschať mi budže, Wař tam donjesčž, ale ja wschať runje najšlabbšcha nješšym a s Božej pomozu šo mi radži, mój štuť došonjecž. A wona jeho se šyl-nymaj rukomaj wobja a jeho poš nješěšče a poš wlecžěšče, hacž jeho do štakoby pschijněše. Tam jeho pošoži na liscže, kotrež bě paš wětr do štakoby nahnať paš je něchtón tam nanošyl, potom wucžěže bleschku, w kotrežž běšče šliwowiza (šlowkowy palenz), a Bogolubowej něotre kapki do huby pušcžzi; pschetož tutemu běšče šo wot wulkeje bolosče seznuko, kotruž jemu nješěnje cžinjěšče. Wón bóršy se šwojeje womory wotucži a na Lubizu džaknje šhladowašče.

„Ša čžu nětko hladacž, kať na horu horje pschindu, pschěš kotruž pučž wjedže“, Lubiza rjekny, „pschetož nadžijam šo, šo tam najšterje Wařchich ludži nadeńdu a jich šem pschwojedu, šo byčmy Wař š lěšarjam donješli. Šdžž je naju Wóh hacž dotal šdžeržal, budže Wař tež dale šwarnowacž, doniž pomoz pschindže.“

Bogolubow wschón hnuty jeje ruku šapschimny a praji: „W šmjertnym štracše cžłowjek nješortuje a ja tudy pschěd Tobu šlubjenje cžinju, šo Šži wěcžnje džakowny wostanu, je-li šo Tebi radži, mje pschi žiwjenju šdžeržecž. Ša šym Twuju nadobnu wutrobu špóšnať, kotraž je na kóždy dobry štuť hotowa. Še-li šo mi Wóh žiwjenje

šdžerži, dža ma tuto žiwjenje jeno Tebi šlusčecž, tať doľho hacž budu na tutym šwěcže pschěbhwacž.“

Lubiza šo šacžewjemi, jako Bogolubow tajke lubošne šlubjenja rycžěšče, ale s dobow šebi tež pomyšli, šo pěšneho offizjera tola drje jenož nusa taťke rycčecž wucži. Duž wona praji: „Wššlcže nětko jenož na Boha, knježe, a wostajcže wschě druhe šacžucža w tu šhwilu na štronje. Wš móhli šo hewať šnadž něhdy teho hórko kačž, šchtož šcže zušej bošharškej holecžy w cžěšnosčach šlubili.“

„Šenje, nišdy ženje šo to nještanje!“ Bogolubow rjekny. „Lubiza! Šy mi wjazy zuša nješšy; mi je, jako by mi Šy dobra pschecželniza na šwěcže była; ně to došcž njeje, Šy šy moja najlěpšcha, najšwěrnjšcha pschecželniza, jowle mašch moju ruku na to!“

Wona jemu se žónškej hanibicžiwosčžu ruku da a paš bóršy na šhwilu Bože mje praji, jako běšče jeho s kožuchom a pašcžom (mantlom) derje šawodžeka a bleschku se šliwowizu pošla nješo štajika. Šotom woteńdže a šo se wschěj mozu na horu horje došhwajšče.

Šako bě wón potom šam, pocža wschať štyšnosčž jeho wutrobu s nowa šapschijecž a myšlicžka jemu powjedawšče, šo je šwěrnosčž w zušbjě řědka a šo tam ludžo cžłowjeka loľko wopušcžcža, hdžž je w nusy, wošebje hdžž jim šamym tež štracž hrošy. A wón šo rudžěšče, doniž wušny a šmėrowaze španje jeho šrudobu šahna.

Wšez tym běšče šo Lubizy radžiko, hacž na pučž horje šalěšcž; a doľho njetrajěšče, šo tam ruskich wošakow nadeńdže, kotřž mormych šhowachu a šhubjenych pyšachu. Šako bě jim wona prajika, šchtož běšče trjeba, šo woni s njej dele do šlubiny pošachu, tam poškownika šbėhnychu a se wschěj šedžbliwosčžu, tola paš tež s wulkej próžu, šbožownje hacž na pučž horje donješěchu. Tam pošožichu

jeho do wosa, sa khorych abo ranjenych pschpravjeného, a do-
wjesechu jeho do wšy, hdžež stara Fedora bydleše. Tam mějachu
lěkarjo swoje džěto, pschetož w tutej wšy běchu Rušojjo wojeřski
lazareth sažoži.

Alle Lubiza podpokownika do lazaretha dowjesčz njeda, ale
poručzi, so bychu jeho do domu jejneho nana, Alwerkija Petrowicža,
tamnišeho boħarskeho popa dowjesli; pschetož wona běše bórny
pschi fastupjenju do wšy shoniča, so je šo jeje nan domoj
wrócziš.

W popež domje běše wšchaš lěpje, dyžli w lazarecze; pschetož
hdžež je wjele khorych, tam jich tola tať derje wothladacž njemóža,
kaž šo to stanje, hdyž jenož jedyn khory wo jstwie leži. A kať
staroscziwje Bogolubowa wothladowachu! Lubiza šo přeni cžaš,
hdžež běše s jeho nohu jara slě, skoro wot jeho khorožža nje-
hibny a šebi hašle potom wotpocziwka popšcha, jako bě šo s nohu
polěpschišo.

So pschi tajkim lubošnym wobkħadzenju a wothladanju, kotrež
šo Bogolubowej dostawaše, jeho luboščz k Lubizy dale a bóle
roščesche, to drje žadyn džiw njeje, wošebje hdyž wón pódla spó-
šnawaše, so je wona we wšchém nastupanju niž jenož nadobna,
čješče hódna knježna, ale jemu tež wutrobnje pschithilena. Teho
dla šo šta, so šo wón, jako přeni ras pó jstwie kracješche, s jeneje
strony wot Lubizy a s drugeje wot jeje nana podpjerany, — so
šo wón na pošleńšcheho wobroczi, prajizy: „Luby knježe, ja widžu,
so je kónz s mojim wojeřstwom; pschetož ja budu pschichodnje psches
žiwjenje klazacž dyrbcječ. A hdyž je mi Wascha pěna Lubiza,
kotruž wysche čješczu a bóle lubuju, dyžli wšchě semšte kubla, hdyž
je mi wona niž jenož žiwjenje šdžeržala, ale mje tež na khorožžu
wothladača, dħa šo ja Waš nětko se wšchěj šwěrnoscžu prašcham,
nohžecze mi ju sa mandželstu dacž? a Lubiza, nohžesch mi moje
žiwjenje, kotrež šym tola Tebi winojty, po strachnym cžašu a
bološčze pošnych dnjach wobšbožicž a porjeńšchicž?“

„Ach Segoro!“ bě wšcho, šchtož wona s tšchepotatym hšošom
šchepny; ale s teho, so jeho Lubiza s tšchczenym mjenom pomjenowa,
wón derje špšna, so wona jeho proštwu rad dopjelni.

„A hlajcže!“ wón dale rycješche, „ja mam doma w Rušowškej
njedaloko starošlawneho města Rijowa rjane semjanske kublo; tam
šo ja wróczi, hdyž budu nětko mojeje khromeje nobi dla s wóřka
puščczeny. Wy, wyšokodostojny knježe, hdyž šcže w Rijowje studo-
wali, Wy wěščze wěščze, so je w tamnišchj pošodnišchj Rušowškej
rjany a plódnj kraj, tať so móže šo tam čłowjek derje žiwicž.
Alle mi by šo tam bješ Lubizy šmjercž styštašo, duž šwolcže do
teho, so by tam wona dale moje žiwjenje wobarnowala a mje tať
jako mandželsta podpjeraša!“

Šchto móžesche wyšokodostojny Alwerkij Pjetrowicž hinasche
šezinicž, hacž jeho proštwu dopjelnicž, wošebje hdyž bě pytnyč,
so tež Lubiza na jeho stronje steji.

A jako běše šo nalěczjo pschibližičo, běše kwaš w tej wšy,
hdžež bě Bogolubow tať došho pscheyš, hacž móžesche šašo tať někať
kħobžicž. Wón bě wješokly nawoženja a Lubiza bě lubošna, radošna
njewješta. Dolež tam na zyrkwi hiščcže žanych swonow njemějachu,
pschetož Turkojo njeběchu swony čžerpili, bě general Mirkowicž
wojeřsku hūdžbu (musyku) pošlaš, so by jimaž na pucžu k wěro-
wanju a wot wěromanja piškala. A general Gurko, kotryž bě
bórny shonič, so je Lubiza tych wojakow psches balkanške hory wjedla,
kiž běchu jemu k pomocy pschichšli, tať so by s nimi tamnišche žyke
turkowske wóřko jate wšacž móhš, bě rjany škoty rycžas ša Lubizu
pošlaš. Tutón běše s drohimi kamjenjemi wušadžany a bě jón

wuštojnny škótnik w Adrianoplu džěkať. Na šancžku rycžasa šteješche
pať horka: „Babja Hora“ a niže: „Segor a Lubiza.“

Swětne podawki.

Němške tšěžorštwo. Rycžnik Schaffrath w Dražžanach,
kotryž döbelnstu, walbheimstu a leishnigstu wotšnosčz na němškim
rajchštagu fastupowaše, je khorowatoscže dla s rajchštaga wuštupil.
Konservativna štrona šo prózuje, so bychu na jeho město přjedaw-
šcheho ministra s Friesen wušwolili.

— Tež druhi lódb tuteje šymy je šo na rěkach bješ wulkeje
wody miny a njeje šo teho dla w tajkim nastupanju žana šchoda
štaša. Šeno so hiščcže tšeczi lódb njedostanjeny, pschetož dženska
(13. februara), hdžež tole piškamy, nowy šněš dže a to tšětro šhnyje.

— S jeneje štrony šo sa žlo rycži, kiž ma šo na zuše žito
požožicž, s drugeje pať pscheczivo njemu. Měščczenjo mēnja, so
budža potom dróžšchi kšlěb jěščz, a ratarjo šu teje myšle, so budža
žito dróžšcho pschewawacž móž. Alle hdyž ma šo na zentnať zušeho
žita jenož 25 np. abo šnadž tež 50 np. žla požožicž, dħa drje
měščczan nicžo šchodowacž njebudže a ratar nicžo njedobudže,
ale němštokrajna kaša šmēje někotre milliony hriwnow dobyška.
Te pať nam wšchitkim — ratarjam, kať tež měščczanam — k
lěpschemu pschindu; pschetož tejšo millionow, kať žitne žlo wunješe,
budžemy na němštokrajne wudawki mjenje pláčžicž, dolež šo tajke
žlo na špomnjene wudawki naloži.

— Sa pschewšhdu kralowškeje šakške krajneje lotterije je
ryčžnik Deumer w Kamjenžu postajeny. Dotalny pschewšhda je šo
pensionowacž dať.

— Němški rajchstag w Barlinje bu šandženu šrjedu wot
tšěžora šameho wotewrjeny. Wón w šwojej wotewrjazej rycži
bješ druhim na to špomni, so s džakom k Bohu, so je jeho pschi
mordarškim nadpanjenju pschi žiwjenju šdžeržal, šapóšlanow šašo
wita a so ma šo tež kónpnyzej sa to džakowacž, so je jeho w
cžašu khoroščze derje fastupowať. Wón dale na to špomni, so šo
jemu derje špodoba, so je rajchstag šakon pscheczivo šozialdemo-
kratam ša dobry špšnať a pschistaji potom, so šmēje rajchstag wu-
radžicž, s wotkal bychu šo pjenješy ša šhromadne němštokrajne wu-
dawki dostate. (Wón mēnjese s tym žlo na zuše tworj, wyšokli
dawť na tobať a teho runja. Red.) Šewal tšěžor praji, so šmēje
rajchstag šakon pscheczivo šalschowanju žiwjeńšchich šrědkow (lebens-
mittel) wujednacž, špomni potom hiščcže na šakon pscheczivo čješcz-
ranjazyw a tšchinducžinjazym rycžam, w rajchštagu džeržanym, na
mór w Rušowškej atd. a škónczi šwoju rycž s tym, so němške
knježestwo se wšchěmi europiškimi a druhimi wječchami w dobrym
pscheczestwoje steji. — Wo tute nowe šakonje budža w rajchštagu
wěščze wótre rycže džeržane; pschetož jena štrona budže sa to rycžecž,
so bychu šo wšchě tworj bješ žla abo tola jenož pod niškim žlom do
Měmžow puščczaje, druha budže pať sa to wojowacž, so by žlo po
móžnosčzi wyšoke bylo a šo na tobať wulki dawť požožič. Dale
je wjele rajchstagšchich šapóšlanow, kiž šu sa to, so ma rajchstag
tajki byčž, so šmē tam kóždy šapóšlanž rycžecž, šchtož jenož čže, a
so šebi jeho rycženja dla ništon žaneho šamolwjenja wot njeho
žadacž prawo nima abo s druhimi šłowami, so šo rycže, na rajchš-
tagu džeržane, na žane wášchnje šchtrašowacž nimaja. Druhy šapó-
šlanžy šu pať teho mēnjenja, so by derje bylo, hdy by někotryžkulič
rajchstagšči šapóšlanž mjenje jědojte rycže džeržal. — Na zuše
drjewo najšterje tež žlo požoža, mjenujžy loško doščz 5 np. na
šáženi (kloštr).

— Barlinske nowiny pišaja, so budže šo wječch Wismar tón krócz na rajchstagowych wuradźowanjach šylnje wobdželecz, dokelž šu te prjódpołożene nowe šakonje wošebje wot njeho wuschle.

Awstria. Tydženja powjedachmy, so je kžejor hrabju Taafe t temu do Wina powołał, so by tón mužow wubrał, kotřiž bychu šo jako nowi ministarjo postajili, dokelž wiński šejm s dotalnymi ministrami nochje ničžo wjazy czinicž mječ. Spomnjeny hrabja je šebi wšchu móžnu próžu dawal, so by šednich, ša ministrow kmanych mužow namatal — pšchetož tejtó ministrow je w Awstriji — ale to šo jemu radžiło njeje. Mjenujzy kóždy wě, so by tač czinicž dyrbjal, kaž šebi awstriški kancler, hrabja Andrašči, žada. Tón pač ma to wotpohladanje, šferje a lěpje turkowskemu sultanej šchlapu kraja wfač, kotraž wot Bošnije hač do pšchimórškeho mēšta Saloniki došaha. Š teho móhla pač wójna šnadž tež s Turkowskej nastacž, a wójna kšoštuje wjele pjenješ, tyč pač je w kšwilu mało w Awstriji — so po tajkim žadym džiw njeje, so pod tajkimi wobštejenjami ničtón awstriški minister byčž nochje.

Žendželsta. Š Afghaništana pišaja, so je džělba žendželškeho wójsta hačž do Kandahara zošala, dokelž ju wokolny lud bješ pšchestacža nadpadowasche.

— W Afrizy, na tač mjenowanym pšchedhorimom dobreje nadžije, maja Žendželčenjo nowu wójnu. Tam bydli mjenujzy lud, kiž zulušafrojo rētaja, a je zulušafriški kral s nělotreho cžaša šem počal dale a bóle na tamnišče žendželške krajiny rubježne nadpady czinicž. Duž je žendželške ministerstwo wójsto na njeho pšfkało. To njeje pač, kaž šo šda, šylnje doščž byčo, pšchetož zulušafrojo šu 27. januara džělbu 24. žendželškeho regimenta, pšchi kotrymž bēšče tež tóšičto drugeho wojerškeho ludu a jena batterija, šbili a Žendželčanam 102 wofaj, wošoło 1000 wošow, 2 kanonje, 400 kanonowych kulow, 1000 tšēšow, 250,000 patronow a wjele drugeje wojerškeje potreby, kaž tež kšorhoj špomnjeneho regimenta wotdobyli. Žendželške wójsto je, kaž šame žendželške nowiny pomjedaja, 500 muži a 60 offizierow šhubiło, zulušafriške pač pječža 5000 (??).

Rušowšta. Roštasowač nad ruškim, w europiškej Turkowskej stejazym wójstom, je ruškemu kžējorej t namjedženju dač, so je s turkowskim sultanom štónčny mēr wobšantnyš, dokelž je tón czornošórškemu wječchej pšched nělotrymi dnjami tu krajinu wotšupiš, kaž bē to na barlinskim kongrešu postajene. Čzornošórzy šu tež tule krajinu hižom bješe wšcheho šadžemka wobšadžili. Šewal ma šultan ruškemu knježetstwu šapšacžicž něščno pšches 800 millionow frankow jako wójnške kšošty (frank je 80 np.) a 26 millionow frankow šarunanja ruškim pšchekupžam, a ša šejwjenje turkowskich jatych w Rušowškej nětotre milliony. — Ruške wójsto šo teho dla na dom-pučž hotuje a mēšto Adrianopol bóršy wopuščiči.

— Zusy lēkarjo, kiž maja nawjedžicž, kač s mōrom w Rušowškej steji, šu do tuteho kraja pšhijēli, budža pač najšterje jara kšwatačž dyrbjecž, so bychu w nastupanju tuteje kšorosčje něščno kmane šhonili; pšchetož mōr je w Rušowškej nimale šastal: jenož jena jenicžka holczka je wo wšy Selitranom kšora; wšchudže druhdže je mōr šastal.

Ze Serbow.

Š Budyščina. W „Serbskich Nowinach“ je šo hižom někotry krócz na to špominało, šo němšzy kolporturojo wošoło kšodža a šerbskim ludžom němške, najbóle nješroslymlive, šewal nješnicžomne a šchłóšne knihi na šchiju pojšcheja. W dokelž wjedža, so je njebychu na prawym pučžu wotbšili, dha ludži na tajke wašchnje t kupjenju šwojich nješmanych knihi šawjedu, so jim s dobytkami ně-

šajšeje lotterije hubu šlódku czinja a jich s tym t temu nawabja, šo wot nich knihi a wobrašy (bilby) kupuja. Tač šu pšched někotrym cžašom kolporturojo ludžom něšajtu oppenheimšku žyrkwinsku lotteriju jako lēp wutyšowali a je šo tež wjele Šerbow na njón popanyšo, a wōndano šu kolporturojo w Delnjej Šinje a wokolnošči šafšku krajnu lotteriju tač nažoželi a je šo jim radžiło, tež wjele ludžom pjenješy wušlufacž. W hdy by na tym doščž byčo! Ně ludžo budža hišchče wjele wjazy dawacž dyrbjecž. Ma papjerzy, kiž šu ludžo t nješmanym šeschinškam (šiferonškam) dostali, šteji mjenujzy, šo ma kóždy, kiž něhdže 24 tajkich knihowych šeschinškow s 12 maršami a jedyn wobraš je 4 maršami 50 np. šapšacži, — po tajkim wšcho do hromady 16 maršow 50 np. — to prawo, šo štooty (100.) džěl dobytku doštanje, kotryž na tš hachtle kralowškeje šafškeje 95. lotterije panje, dokelž ma runje što wotebjerarjow tajkich knihi tuto šhromadne prawo. Tute tš hachtle kšoštuja w kóždym cžehnjenu dwanacže (12) maršow a po tajkim w pječžich cžehnjenu, kaž wjele jich šafška lotterija ma, šchēščždžēšat (60) maršow. Šdyž je teho dla što (100) cžłowjekow, kiž wot špomnjenyč kolporturoj 24 šeschinškow a 1 wobraš teho dla kóždy ša 16 maršow 50 np. kupja, šo by kóždy wot nich štooty džěl wot dobytku tšjoch hachtlow doštal, dha woni ša to wšchitzy w hromadže 1650 maršow šapšacža. Šdyž pač by tyčle što (100) cžłowjekow w hromadu štupišo a te tš hachtle w hromadže hrašo, dha by jich to jenož šchēščždžēšat (60) maršow kšoštowalo. Woni teho dla na tajku kolporteursku hru runje pjatnacže štow a džewječždžēšat (1590) maršow prjecž cžišnu. Wbo kóždy, kiž kolporturej 16 maršow 50 np. abo 5 tolet 15 nšl. šapšacži, by jenož 60 np. dacž mēš, hdy by šebi je štošnju (100) šwojich šobutowaššchow tš hachtle pola lotterijoweho kollektura kupiš. Kóždy teho dla šam ša šo 15 maršow 90 np. prjecž cžišnje. Šudžo, hđže dha šče licžicž abo račnowacž nawukli, hdyž s pjenješami tač brojicže? Njeje Wam žel, je tačle rošmetowacž? Ale, Wšy prajicže, my móžemy tola na te tš hachtle dobyčž. Šaj, to je wērno — a hdyž wukli loš abo 500,000 maršow dobudžecže, dha kóždy 5000 maršow abo 1666 tolet 16 nšl. dobudžecže. W hdyž pač ničžo nješdobudžecže, šcho dha je potom. Wš, Wšy šče kóždy 16 maršow 50 np. abo wšchitzy što w hromadže 1650 maršow prjecž cžišli. Duž ja praju, hdyž čžecže s gwałtom hračž, dha džicže tola radšcho t lotterijowemu kollekturej, tam ta wēž kóždeho, kaž šym hižom prajiš, 60 nowych pjenješ a wšchēch 100 hromadže jenož 60 maršow kšoštuje, ša kotruž šče kolporturej 1650 maršow do šhlamy walili.

Š Šodžija. W tudomnej wošadže je šo loni 156 džēcži narodžiko, 25 mjenje hačž w tamnym lēcže. Wšerowanjow bē tu 33, tač 1 wjazy hačž w tamnym lēcže. Šhowanjow bē tu 102, tač 25 mjenje hačž w tamnym lēcže. Špowjednych ludži bē tu 6369 a to 4833 Šerbow a 1536 Němžow, woprajenjow bē tu 82 šerbskich a 16 němškich. Š tamnym lētom pšchirunane bē tu loni 127 špowjednych ludži wjazy.

Š Libochowa. Tudy je šebi šandžemu pōndželu rano wēšty Šólcž šrk pšcherešniš, na to pač hišchče 48 hodžin žiwy byš, hačž je štónčnje šlōdu wumrjecž dyrbjal, dokelž ničžo wjazy pōžeracž njemōžesche.

Š Ruška. Ma tudomnych lēžomnoščach pšched někotrym cžašom pšchi wotkryčžu jeneje štašy w tač mjenowanej rjetkwi powoštanti jeneho dorosčženeho cžłowjeka namatachu, kotrež jeno poš kóhčža w šemi lēžachu. Wōn mēješche hišchče pošne šuby a je najšterje wošal byš, kotrehož šu tam w lēcže 1813 po budyškej bitwje pohrjebali.

Rhód cžlowsteho žiwjenja.

Nasche žiwjenje na šméczi
Je kaž dróha wandrowstwa,
Na kotrejž běh cžlowstich džéczi
Wšchelako šo pscheměnja,
Kiž wot serow naranja
Wjedže t lipam kerchowa.

Widomnych je džěpacž horow
Na tym puczu t žiwjenju,
A nam wuczby wěcznych šlubow
Po nich žhodžicž kasaju,
Potom žórko žiwjenja
Něti hnady wulwja.

Pšchi nich rózow doły leža
W poknym kčzenju nalěcža,
Spěšnišča je nascha reža,
Nascha cžer je kwětoja;
We natursej sahrodži
Zuni powětr šaschumi.

Tež psches pucžinu naš wodži
Wuska šchěžka žiwjenja,
S pschecžiwosčju na naš khodži,
Čžernje naš tam kašaja,
Tam šo nasche wješela
Do šrudžby wšchaf pscheměnja.

Wšhelke njewjebra naš trascha,
Wobčěža nam wutrobu,
Šdžž nam šboža škóncžko hašcha
Na lubosnym podnjebju,
Wo hospodu cžichu my
Tehdy šwěru prošymy.

Rhorosč, štyš, štrach, wšhelke horja,
Čžěžkich cžahow nastorki,
Šsu te žolmy cžahow morja,
Kiž we wulkej šylnosčzi
Čžotnik naschob' žiwjenja
Podnurič tu špytuja.

A měrodwórskej štronje čžemy,
Šdžžž tón cžichi Žoar je,
Pšchezo bale my tam džemy,
Šacž šo město pokaže,
Šdžžž šo junu pschekrašnja
Wěra, lubosčž, nadžija.

Luby Božo, špožčž tež nam
S hnady Twój raj šbožownosčže,
Wjedž naš psches doł šylšow tam
Do kraja wšchaj' wšobodnosčže,
Šdžžž Čži tšchni t Žiona
Ršwalbny šhěrlusch špěwaja.

Tam, haj tam na rajškich honach
Žadamy my wohladacž,
Šchtož tu w sachodnosčže šonach
Njemóžachmy dospóšnacž,
Tam — tam cžahnosčž sachodna
Budže krašnosčž njestóncžna!

J. G. Sataš.

Přilopk.

* S Budyščina. Nascha tudomna jara pilna polizija je šańdženy šchtwórtk jeneho deserteura draždžanšeho regimenta gardy-

ješdných, kotryž bě džer přjedy jako kowarški pod mjenom Diež t Bšchopawy t nam pschupucžowal, šajaka a tudomnemu regimentštemu kommandej pschepodala. Wón rěka po prawym Šruiger. — W Šeinleinskich piwnych kšlamach na mjašowym torhosčju bě hižom blěžichi cžah něchtón w pschipołbnich hodžinach pjenjesh a to kšetro wjele se šaknjeneho pulta kranyl, tola šo poliziji pschi wšchaj próžy nochžyšche radžicž, paducha wušlědžicž. Nětko mějesche polizija šańdženy šchtwórtk šbože, jeneho džělacžerja Žahriga t gmejnšteje kšěže we Wopatej jako tajkeho paducha došahnyčž, kotryž šo wšcheho wušna, jako pschi pschepytowanju wjetšchi džěl kranjnych pjenjesh pschi nim namašachu. — Pšches špšosčjenje jeneho konja wóndano jedyn tudomny pohoncž pod tola jeneho prošedneho wosa pschindže a bu pschi tym kšetro jara wobšhodženy. — Těho runja šo šańdžemu šobotu jedyn šchulski hólčez na žitnych witach psches to cžěžko šrani, šo wón t jenej ratarškej mašchimu, tam na pschedań štejazej, hraj-kašche. — Pšches špróžniwe a pilne štukšowanje nascheje polizije je šo dozpečo, šo šo dundašoj a prošcherjo w našchim měšče jenož rědko pošajaja.

* Blisko Dšeta w Čžechach je šo w jenyh brunizowych podkoptach nješapzy teško wody tam pschedrěko, šdžžž hewjerjo džělachu, šo jedynadwazhčjo šwoje žiwjenje šhubichu. Dołho nje-štrajeshche a woda je šo do dwójich druhich podkoptow pschekamaška, taš šo na 600 ludži, kiž šebi tam šwój kšlěb šakšučichu, žaneho džěka wjazy nima.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Michalška žyrkej: Ernst August Šobr, džělacžer a wobydler na Židowje, t Marju Šajniž t Krafčž.

Křćeni:

Pětrowska žyrkej: Emil Pawol, Korle Augusta Němža, pohoncža a wobydlerja, š. — August Maž, Šandrija Šetmana, džělacžerja, š.

Michalška žyrkej: Jan Bohuwěr, Šandrija Bohuwěra Bšejšči, žiwosčerja w Žžžžach, š. — Emma Marja a Šelena Augusta, Žana Žura, žiwosčerja w Delnjej Kinje, dwójniškej dž. — Šana Marja, Šakuba Kudžele, džělacžerja a wobydlerja na Židowje, dž. — Alwina Augusta Alma, Žana Šibušche, šabrickšeho džělacžerja a wobydlerja na Židowje, dž. — Martha Šelma, Augusta Šilsberga, šorcžmarja pod hřodom, dž. — Emma Šilžbjeta, Korle Augusta Bartušča, murjerja a wobydlerja na Židowje, dž. — Korla Maž, njemandž. š. na Židowje. — Šana Theresia, Korle Augusta Wulki, mšynšeho džělacžerja a wobydlerja na Židowje, dž. — Maž Pawol, njemandž. š. na Židowje. — Marja Martha, Korle Augusta Šauffh, džělacžerja a wobydlerja na Židowje, dž. — Jan Šermann Dia, Žana Urbana, džělacžerja a wobydlerja na Židowje, š. — Jan August, Žana Ššyřory, džělacžerja a wobydlerja w Šhelnje, š. — Emma Theresia, njemandž. dž. w Delnjej Kinje. — Maž August, Šjedriča Augusta Šeicherta, šabrickšeho džělacžerja na Židowje, š.

Katholška žyrkej: Žurij Pawol Šojef, Žana Korle Šandriča, tšchěššeho mišchra tudy, š. — Augusta, njemandž. dž. w Šajnižach.

Zemrjeći:

Džer 29. januara: Michal Čžušchka, krawšči mišchir, 66 l. 4 m. — 3. februa: Šermann, Žana Augusta Šišči, džělacžerja a wobydlerja, š., 6 m. 5 d. — 4., Jan Šurjenž, radžiny šahrodnik, 26 l. — 5., Pětr Šólčž, džělacžer a wobydler w Šibochowje, 47 l. 2 m. 15 d.

Wot pschichodneje pónđžele budža šo wšchelate družiny cžěšleje brunizy t marienscheinšteje do-lyny w mojim škladže na dwórnišchju po jara poniženych pšacžišnach pschjedawacž.

A. Lorenz w Budyščinje.

Rhofeje,

jenož dobrego a šylneho šlodženja, punt po 100, 110, 120, 130, 140—180 np., pschi 5 puntach hišchje tunišcho, porucža

Th. Grumbt

na šwontnej lawškej hašy.

Rošowann štwjelzown

abo

njetrijenny len,

kaž tež wutrijenny len kupuje po kóždej džělbyje mechaniška džělopschadownja w Šajnižach.

Jan Jurij Pahn w Budyšinje,

na torhoschcžu, pódla hlowneje stráže,

poručja sa konfirmandow

czorny lustr, kaschemir, popeline a rips
najlěpsheje dobroscze a po spodziwnje tunich placzišnach.

Sa selenoschwórtkowske dary

šo hodžaza wulka džělba nasad stajenych tworow a sbytkow,
stary lóhcž hižom wot 25 np., je tam tež na pschedań.

Z kšlamach šo kerski rječ!

➔ Swoj sklad ➔

porzellana a steinguta,
dobreje a ord. duteje schklenžy,
tašloschklenžy a stotolejštow,
schpihelownych a fotografijownych woblukow,
nippstich wězow a ryboschklenžownych podstawkow,
a saramowanje w obrazow wšchěch družinow po najtunišchich
placzišnach poručja

Max Mütza
na bohatej hašy cjo. 65.

i kštr i y g r a ž o š y š p r o w n y š y š e

Wotewrjenje khlamow.

Cžesczenym Szerbam Budyšcina a wokolnosceje k dobrocziwemu namjedzenju dawam,
šo šym tudy na bohatej hašy cžiškto 67, w domje knjesa haptfarja G. Menznera,

manufakturowe, płatowe, bawmjane, kaž tež
schtrympowe a modotworowe khlamy

wotewriř.

Šo prózju, šo bych wšchě žadanja, na mnje stajene, pschěš klymatne a dobre po-
skluženje spofojiř, prošchu mje pschěš dobrocziwne wobkědžbowanje podpjeracž. Šo bych
prawdu dopofasař, pschedawam po šlědowazych

placzišnach:

barbunjepuschczate draštne tkaniny, prjedawšchi stary lóhcž	16 np.,
" " " " " " " " " " " "	25 np.,
běle a piřane gardiny	16 np.,
dwójne lustry	23 np.,
piřane alpaki	30 np.,
dobre moiréje	40 np.,
$\frac{10}{4}$ schěroki kaschmir	100 np.,
$\frac{6}{4}$ schirting	15 np.,
piřany barchent	30 np.,
$\frac{10}{4}$ cžiřtowofmjane lama	90 np.,
pozlama	38 np.,
šutno a buřškin, $\frac{10}{4}$ schěroki, cžiřta wolma	200 np.,
džělbu módrocžiřchczanych cžiřtoplatowych $\frac{7}{4}$ schórzuchow po	75 np.,
džělbu cžiřtoplatowych sacžnych rubiščtow, dužent po	325 np.,
schtrymowane bawmjane šofki	40 np.,
" " " " " " " " " " " "	30 np.,
" " " " " " " " " " " "	15 np.,

a hiščeže wjele tyřaz druhich wězow po wo prawdže šměšnyje-tunich placzišnach.

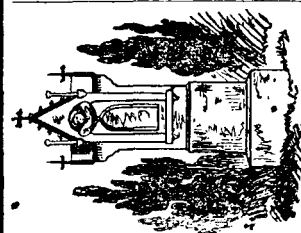
Š pocžescžowanjom

R. Casper,
na bohatej hašy 67, w róžnych khlamach.

Nowe cžeske lubokatowe
šymjo

poručja najtunišcho

G. M. Mican.

F. A. Böhm,
reřbar w Budyšinje,
na swonkejš lawškej hašy 788,

poručja šo k wudžělanju

ROWOWYCH POMNIKOW

š pěltonža a marmora.

Sprawnne pošluženje a tunje placzišny.

NB. Šklad hotowych pomnikow.

Wšicž a drjenje w šlawach

jenož šahjoja, šož bješćicžne našpanjenja wurča, Sonntagšome wicž a drjenje wotwodžerje:
šchłuka po $1\frac{1}{2}$ mt. je jenož prawdžijwe dořćacž pola **Heinr. Jul. Lincke** w Budy-
šcinje na hrodowštej hašy 338.

600 markow!

temu wuplačžu, kiž pschi naložowanju
Dr. Hartungoweje rtneje subja-
zeje wodžicžki (Dr. Hartung's Mund-
und Zahnwasser) šlaton je šapafowanjom
po 1 mark, šdy šašo šubycholenje dořćanje
abo šhuby wonja. (4 šlakony ša 3 hritony.)
Zenicžy rošpóřćanje wobštara **C. M.**
Schumacher in **Steglich bei Berlin.**
Šklady šo šafoža.

Drjewowa aufzia

na hatkowskim reviern.

Šutoru, 18. febrnara, budža šo

9 Am. brěšowych schčžepow,

36 šlotnjow twerbych walczčtow

šjawnje ša hotowe pjenješy na pschěřadžowanje
pschedawacž.

Šapocžatř w 10 hodžin pola rudžanšeho
hata.

Drjewo móže šo derje a loško wot-
wješć.

W Minakale, 13. febrnara 1879.

Šrabinska Einsiedelska inspekzia.

Placizna žitow a produktow w Budyschinje 8. februara 1879.

Žitowy domos: 3773 mýchow.	Na wikach		Na bursy	
	wot mf. np.	hačž mf. np.	wot mf. np.	hačž mf. np.
Wščenža 50 kilogr.	8 63	9 94	8 93	9 82
Rožža = "	6 39	6 64	6 46	6 64
Jeczmenjen = "	6 74	7 25	7 7	7 25
Rowš = "	5 89	6 —	5 80	6 20
Gróch = "	—	—	—	—
Wofa = "	—	—	—	—
Raps = "	—	—	—	—
Zabty = "	12 36	—	—	—
Sejbuschka = "	16 42	—	—	—
Werny = "	1 95	2 34	—	—
Butra 1 = "	1 80	2 —	—	—
Szyno 50 = "	2 40	2 60	—	—
Sšloma 1200 pt.	16 —	20 —	—	—

Wščenžow profatow: 492 shtuf, shtufa po 8 m. — np. (2 fl. 20 nřl.) hačž 18 m. 50 np. (6 fl. 5 nřl.).

Róžž pščenžy po 170 puntach: 14 marow 47 np. (4 fl. 24 nřl. 7 np.) hačž 16 mf. 89 np. (5 fl. 18 nřl. 9 np.) — Róžž rožki po 160 puntach: 10 mf. 22 np. (3 fl. 12 nřl. 2 np.) hačž 10 m. 62 np. (3 fl. 16 nřl. 2 np.) — Róžž jeczmenjenja po 140 puntach: 9 mf. 43 np. (3 fl. 4 nřl. 3 np.) hačž 10 mf. 15 np. (3 fl. 11 nřl. 5 np.) — Róžž rowša po 100 puntach: 1 fl. 28 nřl. 9 np. hačž 2 fl. — nřl. — np. — Róžž jablow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 fl. 12 nřl. 4 np.) — Sejbuschne krupy: 16 m. 42 np. (5 fl. 14 nřl. 2 np.) — Werny: 1 m. 95 np. (19 nřl. 5 np.) hačž 2 m. 34 np. (23 nřl. 4 np.) — Butra: 1 m. 80 np. (18 nřl. hačž 2 m. — np. (20 nřl. — np.) — Szyno po 100 puntach: 2 m. 20 np. (— fl. 22 nřl. — np.) hačž 2 m. 60 np. (— fl. 26 nřl. — np.) — Sšloma (1200 pt.): 16 m. — np. (5 fl. 10 nřl.) hačž 20 m. — np. (6 fl. 20 nřl.).

Dražďžanste mjašowwe placizny

10. februara 1879.

Najlěpšče howjada 66, hrěnje 58—60, šchatne 40—42 np. po puncže rěšnje wahi. Najlěpšče šwinje 51, hrěnje 45—50, bakunarje 43—45 np. po puncže rěšnje wahi. Najlěpšče štopy 68, hrěnje 62, šchatne 50 np. po puncže rěšnje wahi. Najlěpšče čzelata 45—55 np. po puncže rěšnje wahi.

Barlinske šlótne wiki

10. februara 1879.

Na pšchedań štejsche 1518 howjadom, 7323 šwini, 1017 čzelatow, 2998 štopow.

Mjašowwe placizny: najlěpšče howjada 57, hrěnje 48—51, šchatne 38—40 mf. Šwinje (meklenburgste) 47—48, krajne 45—46, ruste 34—36 mf. po 100 puntach rěšnje wahi (Schlachtgewicht). Bakunarje 42 mf. po wotčehnjenu 40—45 pt. rěšnje wahi. Čzelata 40—50, štopy 50—55 np. po 1 puncže rěšnje wahi.

Wšcheměnjnja dla je jedyn róluy kón na knježim dworje we Wutofczizach na pšchedań.

Jedyn hišćeže čzišće nowy krowjazh wós je na pšchedań. Šdže? je šhonicž we wudawańni „Serb. Nowin“.

Twarste drjewo, drjewo sa rožy, košy, pšotowe rhyele, jamowe drjewo, šchtomowe košy se stareho, jara jadroitheho kšójnoweho drjewa leža w lětuschim drjewnišćežu blisko kasowškeho dwórnišćeža pšchi jara dobrym wotwoženju na pšchedań.

Na kupjenje šmyšpleni chyzli šo na podpišaneho abo na hajnika Šholtu w Nychdej wobroczičž.

Tež šu nowe deski wšćeh družinow hotowe.

W Běšym Rhołmzu pola Rafa,

7. februara 1879.

A. Felfel, wšćšćhi hajnik.

Drjewowa aukzia.

Wóndželu, 17. februara t. l., dopołdnja wot 9 hodžin, budža šo w hosćenju w Huszj i husczanškeho knježejo lěša na jenyum drjewnišćežu pšchi lěšnikowym domje pola Huski:

- 10 šmurečowych žerdži, 12 cm. tołštych, 9,5 m. dołhych,
- 3 Rm. mjehčich šcžepow,
- 10 = twjerdych šlyplow, No. 10, 11, 12, 13, 14,
- 8 = mjehčich šlyplow, No. 4, 8, 9,
- 17 = twjerdych pjenčow,
- 9 = mjehčich pjenčow,
- 2,5 stotnjow twjerdych šbytkowych walcžow,
- 0,7 = mjehčich šbytkowych walcžow,
- 6 twjerdych dołhych hromadow,
- 4 šmurečowych dołhych hromadow,

a f wulěšowanjow: jěšor-skafa, wulka kufa, šwěrženž, pšchi kupjelach, dubina, nowy kečchow a f husczanškeho parfa:

- 880 šmurečowych žerdži wšcholateje tołstosće a dołhosće,
- 9 Rm. twjerdych šcžepow,
- 2 = mjehčich šcžepow,
- 83 = twjerdych šlyplow,
- 434 = mjehčich šlyplow,
- 2,4 stotnjow twjerdych šbytkowych walcžow,
- 17,5 = mjehčich šbytkowych walcžow,
- 22 šmurečowych dołhych hromadow,
- 44 hromadow mjehšteje šbytkoweje walcžiny,
- 3 hromady twjerdeje šbytkoweje walcžiny

pod wuměnjnjom našadźenja a pod druhimi prjedy wošjewjomnymi wuměnjnjemi po jenotliwym a po džělbach na pšchěšadźowanje pšchedawacž.

Šhtož chze šebi pšchedajomne drjewa prjedy wobhladačž, ma šo na lěšnika w jeho domje pola Huski wobroczičž, abo šo tež runy pučž bješ dalscheho do mjenowaných lěšowych wotbželenjow podacž.

Šrabinste Schall-Diaucourste hajnište šarjadništwow w Huszj.
Hugo Opelt.

Drjewowa aukzia na malschanškim rewiery.

Šhtwórtk, 20. februara t. l., budža šo drjewa lětuschich niškolěšowych drjewnišćežow, jako

- 100 stotnjow brěšowych a wolšowych walcžow,
- 15 šipowych, wolšowych a brěšowych kłozow

pod šnatnymi wuměnjnjemi na pšchěšadźowanje pšchedawacž.

Pšchěšadźowanje šo dopołdnja w 9 hodžinach pšchi huczijnianstej mostowej kerczynie šapoczinje a šo na hačženjach f dubinje a potom w hajku dale powjedže.

Šrabinste Schall-Diaucourste hajnište šarjadništwow w Malschczach.
Sachka, wšćšćhi hajnik.

Drjewowa aukzia.

Wóndželu, 17. februara, popołdnju w 2 hodžinomaj budža šo pola podpišaneho brěšowe a šmurečowe žerdže, wužitkowe drjewo a dołhe hromady na pšchěšadźowanje pšchedawacž.

We Wjyšokoj pod Čzornobohom,
w februaru 1879.

Jan Rosel.

Wóndželu, 17. februara, dopołdnja w 9 hodžinach budža šo w Brěšowje brěšowe dołhe hromady na pšchěšadźowanje pšchedawacž.

Kreczmar w Brěšowje.

Drjewowa aukzia.

Šzriedu, 19. februara, dopołdnja wot 9 hodžin budža šo na čzičhonjanškim rewiery 65 twjerdych dołhych hromadow a twjerde kłoftry na pšchěšadźowanje pšchedawacž. Wuměnjnja šo pšched aukziju wošjewja.

Šhromadžijina wysche knježejo dwora na drjewnišćežu.

Saint.

Wóndželu, 17. februara, dopołdnja w 9 hodžinach budže šo wulka džělba brěšowych hromadow w tudomnym žandowje pšchi ššelanšćich mjeschach na pšchěšadźowanje pšchedawacž.

J. A. Bed w Šruboczižach.

Aukzionske wězj,

kaž möble, draštu, šchaty štajnje sa pomjenšćene kšóšty f pšchěšadźowanju horjebjerje

W. Gubner, aukzionator,
pod bórklinom 261.

Štare a nowe möble kupuju a pšchedawam po tunich placiznach.

Dikowa concepcionirowana
daloko wuwolana špodžiwnje
hojaza žalba,

šotraž je šo najbóle kóždy raz jako dobra wopokajafa, porucža šo w žerdkach po 30 np. a po 12 np.

wot hrodowšteje haptyki.

P. Strobel, atelier sa njebolosne sašadzenje khumschtnych subow

a plombirowanow po najnowšim systemje.

Wotstronjenje subholenja, subowe oerazije: Na snutškej lawstej hašy čj. 120, po 1 sthodže.

✎ A rycjam wschědnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hač do 5 hodzin. — A hudyum darmo. ✎

Czorne drasczenja

wščelafich družinow, derje dđeržaze a prawdživeje czorneje barby, jafo

czorne lustry,

metr: 70, 88, 95, 105, 110, 125, 130, 150 np.,

stary lóhčj: 40, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 90 np.;

czorne kaschemiry,

metr: 150, 165, 175, 220, 240, 260, 300 np.,

stary lóhčj: 85, 95, 100, 125, 140, 150, 175 np.;

czorne $\frac{3}{4}$ schěrofe ripsy,

metr wot 250 np., stary lóhčj wot 1 mf. 40 np.;

pišane hladke a mustrowane lustry, metr wot 70 np., stary lóhčj wot 40 np.

Kupowanje czornych drasczenjow je wěž dowěrjenja, kóždy pať sprawnu dobru tworwu dostanje.

✎ W khlamach šo šerbški rycži!

August Grützner.

Sa konfirmandow

poručam

kaschemir, rips a alpaka

w czornej a brunej barbje

po najtunišich płacžijnach.

Eduard Hartmann

na snutškomnej lawstej hašy.

Czornožidžany rips a kaschemir

č njewjescžinskej drascže poruča we wulkim wubječtu

Eduard Hartmann

na snutškomnej lawstej hašy.

Ratařska schula w Budyščinje.

Wschichodny kurs šapocžnje šo **póndželu, 21. haprleje t. l.**

Wschipowjedzenja maja šo hač do 15. haprleje t. l. pola podpíšaneho stacz. Baršchonske přjódštajenje pschipowjedžomnych je spodobne. Nowofastupazy schulerjo dyrbja č najmjenscha te wědomnosče wobšedžecž, kaž móža šo w dobrej ludowej schuli nadobheč.

Schulerjo č lěpschimi wědomnosčemi šo do klawow dadža, sa kotrež šo hodža.

Tajzy schulerjo, křž šu šratosčž ša wyschšchu sekundu jeneho gymnasija, jeneje realneje schule I. rjada abo jeneje runoprawneje klawy jeneje druheje schule dostali, móža do selekty, privatim šrijadowaneje, šastupicž, hdžež póbla pschirodnopišnych a ratařskich wucžbow dalewjedžazu wucžbu w němskej literaturje, w stawišnach, w franzowskej, jendželstej a po žabanju w kaczanskej rycži, w algebrje a geometriji dostawaja.

Schulski pienješ wopšchija w porjadnym kursu lětnje 80 M., kotryž ma šo pschi šapocžatku kóždeho schulského leta po 40 M. šaplacžicž.

Schulerjo selekty maja schulski pienješ wot 140 M. w poklětnych džělbach po 70 M. šaplacžicž.

W Budyščinje, 12. januara 1879.

Direkžija
Brugger.

Sedžbu! Sedžbu!

Schtrjrowane jati wot 180 P., čjopšobščite žonjose šupnje č kóžanymu pódščimem wot 170 P. a bróžiču, hotowe kofšle ša mužičich a žonšce wot 175 P. kufnjane tošle č šilgom pódščite 110 P. a wščelafate druhe wěžy po jara tunich płacžijnach poruča

Ernst Stareke w mjažowych hěttach.

Nowjada, wozzy a kwinje

šo wucžišcho a polnišcho wufornija, dnyli hewat

Formjazy a pizowoh pólber.

pschēs šreplina, šabritanta šamaritskeho litera,

Schachšlicžtu č wufaljanjom, ša 1 M. ma na pschēdar **Heinr. Jul. Linecka** w Budyščinje na šrodowskej hašy 338.

Jena šuknja, kotraž šo ša jeneho konfirmanda hodži, je tunjo na pschēdar w Budyščinje čjibto 548, č napschēcža štareje kašerny.

Palenz!

Mój hižom dawno jako wubjerny a čišće Błodżazy

čisty palenz,

kaž tež wščitte družiny **dobrych palenzow** ja s tutym knjesam ratarjam a šafopšchedawarjam poruczejo naspominam a po najtuniškich placzišnach pschedawam.

Ernst Glien,

destillazia

na žitnych a na drzewowych wilach.

Swój kaschejowy magazin

na garbarškej hašy 421,

w kotrymž su stajnje čjelowe kasheje tunjo dostacž, s tutym najtunišeho porucžamoj.

J. A. Sandrik a J. Smarški, tysčerštaj mišchtraj.

A wuwjedženju t w a r b o w , kaž tež k wudželanju twarškich a situazionškich planow porucža so

M. Scheibe, murjerški mišchtr

w Budyščinje, na albertskej hašy.

Kupje, najenske a pschenajenske kontraktu, dołzne a sastawne wopisnma a t. d. najtunišeho wudžela

agent Koplanški

na rešniškej hašy 332, po 2 šthodomaj, s napischecza mjaškowych hčtrow.

Hoščenzenjarjam abo druhim sprawnym wobam može so pschedawanje jeneho artikla, kiž so wšchudže lohko wotbudže, pschi wyškotim dobytku pschepodacž. Frankowane poskiczenja maja so w behu 8 dnjow pošlacž pod M. P. 800 postlagernd Carlsruhe (Baden).

W Splóstu je jena **st w a** s postkóržom pola na pschenajecze.

A. Daurich.

Tšjo šulerjo móža jutry dobre wobhdjenje a jebž dostacž pola knihowarja **Wilhelma Grepery** na šulerškej hašy.

Šulerjo, kotřiž chedža jutry schule w Budyščinje wopytacž, móža wobhdjenje a zyrodu dostacž na malej bratrowskej hašy čžištko 156 a.

Pyta so k jenemu knještwnu bjes džeczi w Budyščinje k jutram t. l. pschi dobrej sdže

Sprawna holza,

kotraž je w kuchni žyle wufojna, kaž tež so na wšče domjaze džela wufstecž dyrbi a so wo tym, kaž tež wo jeje hewakškim sadžerženju pschew najlepše wopisnma wupokacž može. Sdže? to je šhonicž we wudawaršni „Serb. Rowin.“

Pytam k 1. haprleje sprawnu holžu, kotraž so na pšolanje a rjedženje wufsteci a chže tež waricž.

We Wóšporku.

Knjeni hapytarka **Roestersowa.**

K 1. haprleje so na ryczerkubto we Wutolčizach jena **truwjaza dzowka** pyta.

Jena pilna holza se wšy so sa kuchnju pyta a može hnydom fastupicž.

J. G. Oswald,

pjekarški mišchtr na hrodowskej hašy.

Jeneho sabrodnika

pyta k 1. mērza abo 1. haprleje ryczerkubto we Wutolčizach.

Jeneho wuczomnika pyta k jutram

August Pilat, krawc w Butezach.

Jednu hólz,

šyn sprawnych starschich, kiž chže krawczowstwo nawuŕnyč, može pod spodobnymi wuměnenjenjemi a dobrym wobšhadženjom pola podpřišaneho do wuczby stupicž.

A. Muschik, krawcški mišchtr

na wyškotej hašy 221, po 1 šthodu.

Pjekarški wuczomnik.

Jenemu hólzej, kiž chže w Budyščinje pjekarstwo a poprzanzarstwo nawuŕnyč, može so mišchtr wufacž we wudawaršni „Serb. Rowin.“

Wuczomnik pytanj.

Sa moje kolonialtworowe a spirituofowe khlamy pytam jutry abo pošdžišcho wuczomnika, šerbšteje rycze możneho.

Th. Grumbt

na swontnej lawškej hašy.

Saběžak je so jedyn šchery dołhošerschczaty pschirešany poš. Tón, kotremuž je so pschitwadał, nječ jeho sa pschisprawne myto woteda w Bluknitezach čžo. 32.

S Božej pomozu je so namaj džeha rano na poš 1 hodžiny strowa džomczicžka porodžika, sčtož wyškotowjehelenaj wofjewjamoj.

W Budyščinje, 10. februara 1879.

Adolf Rámšch,

Ołga Rámšchowa rođž. Rychtarjež.

Dopomnjencžko

na row

nascheho šwěrneho šulerja, lubeho schulškeho towaršcha a přenjeho nascheje schule

Korle Ernsta Lehmann

s Błózan,

* 7. januara 1864. † 30. januara 1879.

Kaž teženicžko se sčtoma sahe spada, Tak spadny sahe Ty tež do rowa, A nasche wóczko šylšowate hlada A tej lubej hórzy, kiž Čže pschitrywa. Ach podarmo be pilnosč, próžowanje A s nami wufnyč lěto džewjate, Ach podarmo to šazne šradowanje, Šsam jehnjata pašč něhdy šnjefowe.

Wón šam Čže paške pola šwojoh' tróna, Šdžež wobdawa Čže šbožnych towarštwó, Šso blyšchči na hlówje Čži šwěry tróna, Kiž dobył šy, Ty wufki bédžerjo! Haj tak šy bédžil so, se šdychowanjom, Tak dołhi čžaš, tych njedžel tšjeczi, Kaš na naš špominał šy, s požadanjom, Šaš' pschewymacž we naschej šrijedžišni.

Čži derje je! Se ščerpnocžu šy nošyl, Ščtož ruka Boža Tebi nakładže. Čži derje je! Sa čžož šy štyšnje prošyl, Do njebješ pschewadžil Tvoj Wótž Čže je! Nječ šaprahnu tak šylšy žarowanja, Wot naš a lubych Tvojich ronjene; Špi derje, džemajo do tamnoš' ranja, Kiž šbožnym šesthadža! — Čži derje je!

Bucicžanska schula.

Wěncžk

na rowcžk nascheje lubowaneje

Marthy Lenki Rodež

w Butezach,

rodž. 7. septembra 1871,
šemrj. 6. februara 1879.

Nětk čžišche spi w tej komorzy,

Kiž šmjerč Čži šhotowa

We ranju žiwjenja:

Rowcžk čžichi, šeleny.

Nětk čžišche spi w tej komorzy!

Nětk čžišche spi! Dženi radoštny

Bě Tvoje žiwjenje,

Šač k njebjy čžehnišche,

Kaž prošyla šej šy.

Nětk witašch dženi šej radoštny!

Nětk čžišche spi! Kaš lubošne

Ty lube džecžo be,

Pilnosčje pošne wišče,

S wutrobu pschiwušne.

Špi čžišche, džecžo lubošne!

Nětk čžišche spi! My šetrěmy

Ze šylšy rudženja,

Wščaš praji nadžija:

My šaš' so widžimy!

Ty špišch, tak šylšy šetrěmy!

Lipa Serbska, januar 1879, je wušła wotrodženc. Roman z najnowšich časow. (Pokračowanje.) — Dobre wočko. (Spěw.) Předželał J. B. — Marja abo Wjelk w kralowskej holi. Novelka wot M. Haški. (Pokračowanje.) — Kelko ludžow naša zemja sluša? — Rozprawa komisije za hromadženje bajkow, powjedančkow atd.

Štvořitlětna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
Kóžde čislo plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na rózku zwon-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čisć Smolerjec knihičišećernje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 8.

Sobotu, 22. februara.

1879.

Próštna praweho wjele samóže, hdyž je sprawná.

Šerbske lutherste knihowne towarštwó, kotrež pod wjedzenjom f. fararja Zwišcha a druhich knjesow duchownych atd. f wulkim žohnowanjom bjes Šserbami skutkuje, je šašo rjanu knihu wudašo a budža ju towarštwowi kolporteurjo najšferje bóršy ša šobustawy towarštwó rošnoschowacž počecž. Tajkich kolporteurow njed Šserbja do šwojich domow pěknje wita; pšchetóž woni pščinješu knihi, f kotrychž móža Šserbja niž jenož wjele wofšewjenja, ale tež wjele dobytku ša čžaš a wěčnosć čzahnyč. Najnowšcha tajka kniha ma napišmo: Ršchiz a mjecz. Wažne powjeseče f Wožeho kraleštwó. Poršta Wožeho tšeczi džěl. Spišal M. Šsykora, farar w Šsmilnej. — Tuta kniha ma tež pšchidawš, kotryž je šo tež wošebje wudaš a to pod napišmom: Kopješčka a kwětki. Wěncž powjescžow f Wožeho kraleštwó. Spišal M. Šsykora. Wošebity wotčzišćč f tšecžeho džěla „Poršta Wožeho.“ Tónle wošebity wotčzišćč budže najšferje ša tydžen we wudawarni „Serbskich Nowin“ na pšchedař. Bjes tym čžemž f dowolnosćju knjesa špišowarja šlědomazu powjescž tudy jako na pořšku wotčzišćčecž.

I. Nufa.

W šakšich rudnych horach leži 2400 stopnjow wyšoko měšto Šöhstadt; njedaloko tuteho města je wješ Grumbach. Tam je šo štašo, šchtož čžu něš dale powjedacž.

W Grumbachu štejesche šhudy, hubjeny domčž, a w nim bydlešche hewjer Mlynk se šwojej žonu a džěčžimi, a se starej maczerju. To bě wšchudžom wulka šhudoba, ale čzi wobšy ludžo džeržachu šo šwěru f Bohu a lubowachu šo bjes šobu, šo šo kóždy čžłowješ nad tym wješelesche. Nutska w čžištej ištowicžy šedžesche hižom došhe léta šem wudowa Šhryštijana Sofija Wajdawerowa, staruščka maczerka, wšcha ščěra a šesšhjenjena, po čžěle a po dušchi kaž džěčžo. Wona bě šo 5. julija 1758 narodžika a 1793 woženika. Něšajki kusš lohkeho džěla móžesche hišchče něšaf čžinicž, ale jara mašo. Ša stara maczerka bě nimale wšcho šabyla, šchto bě w žimwenju nashoniša, a šchtož bě ju podesčžo, ale jene njebě šabyla, mjenujžy šwojeho lubeho Boha, a te šchpruči a šhěrlišche, kotrež bě w džěčžazych létach nawulka. Zeje jenicžka džowka bě šo f hewjerjom Augustom Mlynkom woženika a hladašche tu staru maczerku, kaž něšdy macž džěčžo hlada a pěštoni, a hdyž šo jeno něšaf hodžesche, kupi lubej starej maczerzy zaktku, a hdyž tež dyrbjesche pošleni kroschil ša nju wudacž. Džowka bě šo 1801 narodžika a bě šo tež hižom šestarika.

Ale něšf pošča Wóh, luby Šnjes, čžěže domapštanje. Šako raš Mlynkowa do hródže štupi, štorčzi ju jeje křowa do čžola. Wona teho doščž kěžbu njeměšesche, a ta rana bu čžim hóršcha, hacž šo na pošledšf raf pšchidwa, kiž bóršy pořšju woblicžža pšchewša, tak šo šforo nicžo wjazy widžecž njemóžesche, f džěžu tež wjazy

njebě a do ludži tež hič njemóžesche, dolež tak žašofna won-
hladašche, šo šo kóždy, šchtož ju wuhlada, na tym nastroži; haj
něšotryžkuliz ani na nju pohladacž njemóžesche, dolež bu čžłowješej
hnydom šlě, hdyž ju widžesche.

Potom paš tón hewal štrowy a šhlyny hewjer Mlynk tež
šthori a šedžesche šhory na šachlowej šawje; šhłowa jecho žašofnje
bolešche, duž njemóžesche wjazy do podkoptow na džěšo. Wón bě,
jako dyrbjesche raš w podkoptach šamjen rošššlecč, nješbože měš;
jako šamjen roššlecčža, šlecčichu jemu wšchelake křuchi do šhłowy a
wurašychu jemu wobej wócžy. Šewal bě šhlyny, rjany muž byš,
něšf bě šrudno na njeho hladač, wócžkowe jabskuzy běšchtej wu-
raženej, a pošverowe šornjatka a křuški šamjenjom běchu we
woblicžu tčžaze wostake. Šlakacž wón njemóžesche, wón žanych
šhšlow wjazy njeměšesche. Druhdy bě šhšchecž, šo f čžěška poštona.
Šdyž knjes farar f njemu pšchidže, šo by jecho trošchtomal, džesche
wón pšchezo: „Ach, luby knježe, ja wěm, šo mje Wóh njemowušćčzi;
ale druhdy je mi tola, kaž bych dyrbjal šwój štrowy rošom šhubicž.“
Šóždu lubu njedželu paš da šo wot šwojeho šhyna še mšchi domjescž,
hewal nihdže a f nikomu njepšchidže. Tutón šhyn bě tež ššaby
na bróšf a móžesche jeno doma něšchto paracž, wón džěšasche hřabje,
ale šaškužba bě jara maša. Šena džowka a jedyn šhyn paš džěšaschaj,
šchtož móžeschtaj, šo byšchtaj šwojeju štaršchaju šdžeržaj a dař
šapšacžikoj, kotraž bě wotwjescž, pšchetóž woni mějachu na šwojej
hubjenej budzy tež hišchče něšchto došha, a džěčži nočžychu, šo
byšchtaj štaršchaj a wowska na gmejštku šhěžu pšchidšli. Šan došta-
wašche kóždy tydžen něšotre šlěborne f tych podkoptow, hdyž bě
wo wocži pšchidšol, tež f šhudžinškich pjenješ bu jemu druhdy
něšchto date, a žony wo wšy tež to a tamne dawachu. Ale pšchi
wšchěm tym bu nufa pšchezo hóršcha a čžišćčesche jich jara: křu-
wicžku dyrbjachu pšchedacž, došh ša Woži šhšš bu pšchezo wjetšchi,
jich budka pšchezo hubjenšcha a čžyšche šforo hromadu špadacž, na
draštu ani pjenješka wazicž njemóžachu, a ša žyše léto njemějachu
dale nicžo jěšć a picž, hacž šchalku čžorneho šhofeja, šuchi šhšš
a w šeli šunkane bėrny.

II. Próštna.

Na jentym pošlenich dnjow wulkeho rózka léta 1861 džesche
Grumbachšfi farar Seltsmann, runje jako wětr f poškozny tak prawje
řěšnje dujesche, je šwojim wučerjom do tamneje hewjeršsteje šhěžki,
šo by starej maczeri Wože wotšafanje wudželit. Ša maczerka tam
šedžesche se štyšnjemaj rukomaj a šo modlesche: „Š hšubiny
wošam šo f tebi“, a potom: „Šo tebi mam žadanje, o Šnježe“
— a knjes farar praji f temu: „Šamjen.“ Pšchi nim štejesche ššepy
hewjer, w štyšnjemaj rukomaj šwoju čžapku džeržo a 58 lét stara
džowka se šawobalenym čžolom a woblicžom a ššephe šhyn se šwojim
blěšym woblicžom, ale tež štrowa džowka f pšchecželnimym wócžšom;
a hdyž čžłowješ na tych wšchěch w hromadže pohlada, dha bě, kaž

by wuſtlyſchał ſłowo: „Knježe, pomhaj, my tónz hjerjenty!“ Duchowny troſchtowaſche jich ſ Božeho ſłowa, wudželi jim Bože wotfaſanje a modleſche ſo ſ Bohu, ſo by jich ſ wyſokofcže poſynjował a ſo nad nimi ſmilit. Wón ſam bě tež hſuboko hnuty wot nuſy, kotruž mějeſche tu pſchod woczomaj. Začo chzycje tón dom wopuſchjeć, praji ſlepy hewjer ſ njemu: „Ach luby Božo, njewſmi mi mój roſomczk!“ Tute ſłowa džěchu duchownemu pſches wutrobu. Tu dyrbjěſche ſo pomoz pſtač, a to bórſy, ſo by na wſchón poſledt poſdže njebyła. Ale kač? A ſ wotkał dyrbjěſche pomoz pſchincž? A na toho dyrbjěſche ſo ſarač ſe ſwojej próſtwu wobrocjeć?

Boł hodžiny wot Grumbacha bóle w dole delka leži wjeſ Schmalzgrube, kotraž je do Grumbacha ſaſarowana. Tam je tež ſchula. Wuczer bě pſcheſadženy, nowy njeběſche pač tam hiſchěže pſchicžahnył. Dokełž džěcži hjes wucžby wotcač njemóžachu, džeržeſche tam ſarač ſam ſchulſtu wucžbu, tač dotho dóniž nowy wuczer njepſchicžahny. To bě runje 7. maheho rózka, dha ryczeſche ſarač ſ džěcžimi wo modlenju. Duž wopraſcha ſo jeneho hólčjeza: Pomha dha nam tež naſcha modlitwa ſchto? A tón hólz wotmolwi na to:

„Próſtwa praveho wjele ſamóže, hdyž je ſprawna.“

Tuto ſłowo bě, kač móže ſebi kóždy myſlicž, ſararje dawno ſnate bylo, ale ženje njebě hiſchěže na njeho tajki ſačifchěč čžiniło, kač runje w tym wofomiku. Jemu bě, kač by jeho ſhuma poběhowala, a jačo po ſchuli ſaſo do Grumbacha horje džěſche, dha džěſche tamneho hólzowe wotmolwjenje ſ nim ſobu, kač napominazy jandžel. Duž wuhlada ſaſo tamnu kudu kžěžu a dyrbjěſche myſlicž na tych wobohich, kotſiž tam w nej bydlachu. Domoj pſchicžebſchi modleſche ſo ſ temu Knjeſej, a tón Knjeſ da jemu wotmolwjenje, ſchto ma čžinicž. Wón ſo ſa blido ſyhdže a napifa ſ jednorymi ſłowami, kač w tamnej kžěžy nuſu namakał, a póbła to piſmo do Lipſta do Lipſczanſkich nowinow ſ napifa: „Pſchecželo čžlowjekow, pój a ſlyſch.“ (Čžonczenje pſchicžodnje.)

Swětne podawki.

Němſke kžěžorſtvo. Na kralowſkim dworje w Dražďžanach ſo kóžde lěto něhdže ſchěſč kralowórfkich balow wotdžerži. Mało ludži ſo praſcha, hač ſo to kralej lubi abo njelubi, a móže byč, ſo ſebi tón abo druhi myſli, ſo je kral a jeho ſwóžba, dokełž tajke bale wotdžeržuje, ſtajnje kraſnje živy. Ale moji lubi čžitarjo, temu tač njeje. Najprjódzy dyrbi kral tajke bale teho dla wotdžeržecž, dokełž wſchelazy kupzy w Dražďžanach pſchi tajkej ſkladnoſcži wjele tworow wotbudža, a ſ druhemu teho dla, dokełž je w Dražďžanach wjele zuſnikow žiwych, kotſiž ſa tajtimi balemi žačoſnje žedža. Njeby teho dla kral tajke bale wotdžeržał, dha by wjele pſchekupzow mórcžalo, dokełž bychu wjele dobytka parowacž dyrbjeli, a zuſnizy njebychu w Dražďžanach wotſtali, čžehož dla bychu čži, kiž maja wobydlenja pſchenajecž, wjele ſchfodomali.

— Dokełž je ſo w nowſchim čžaſu pſches wſchelatu brón wjele njeſboža ſtało, je wſchnoſč ſaſaſnju wudała, po kotrežž ničtón žaneje ſtraſchneje brónje wjazy mčž njeſmě. Čžtóz tajku ſaſaſnju pſchęſtupi, dyrbi kžětro wulku ſchtraſu ſaplacžicž abo wěſty čžaſ w jaſtwje wotſbedžecž.

— Čžehjenje tač mjenowaneje albertſkeje lotterije ſo 26. februara ſtanye, a njech ſo teho dla čži, kotſiž ſu ſebi tajke lotterijſke loſy kupili, w tajkim naſtupanju ſa tym, ſchtož je trjeba, pčnje napraſchuja.

— Čž Barlina piſaja, ſo tam wſchelazy ludžo wopſchijecž nje móža, čžeho dla ſo pſchod wotewrjenjom něčžifchěho rajchſtaga žana Boža ſkuzba njeje wotdžeržala, kač je ſo to tola hewał kóždy krocž ſtało. Woni mēnja, ſo drje teho dla wjele ſ tuteho rajchſtaga njewuđže.

— Pjenjeſy, kotrež ſu ſo ſa tač mjenowanu „Wilhelms-Spende“ nawdała, wopſchijēja 1,749,750 hriwnow (markow), po tajkim 583,250 abo tóſſchto pſches poł milliona toleč. Dač ſ tutych pjenjeſ ma ſo pjećza na to načožicž, ſo kžudži džělacžerjo w ſtarſchich lětach někačju pjenježnu podpjeru doſtanu. (Tač bórſy hač něſchto wěſte w tajkim naſtupanju ſhonimy, to kžěſje woſjewiny. Red.)

— Němſki rajchſtag, kotryž je w tu kžwilu w Barlinje ſhromadženy, njeje hiſchěže wjele wuradžicž móhl, dokełž je ſe ſwojim ſamſnym ſrjadowanjom tóſſchto čžaſa pſchecžinicž dyrbjal a druhdy doſč ſapóſkanzow na wuradžowanje njebě pſchicžko, a ſo po tajkim ničzo wuradžowacž njemóžeſche.

— Se ſtrony wſchnoſcže bě ſo na němſki rajchſtag w Barlinje tón namjet ſtajil, ſo by rajchſtag dowolił, ſo by ſo pſchecžiwu rajchſtagſkimaj ſapóſkanzomaj Fritſchi a Haſelmannej kžudnižy ſa krocžicž ſmělo. Tutaj ſapóſkanzaj ſtaj mjenuizy ſozialdemokrataj a buſchtaj jačo tajkaj pſchod někotrym čžaſom ſ Barlina wupoſanaaj, ſ tym pohroženjom, ſo budžetaj do jaſtwa ſadženaaj, je-li ſo ſo do Barlina wrócžitaj. A wonaj ſtaj, njedžitwajo na tajke pohroženje, na rajchſtag do Barlina pſchijěkoj a by jeju wſchnoſč teho dla rad ſchtrafowala. Ale to ſo je ſapóſkanzami tač lohko nječžini, ſ temu dyrbi wſchnoſč najprjedy dowolnoſč wot rajchſtaga doſtač. Čžon je ju pač ſapowjedzil, prajizy, ſo je kžěžor wſchěch rajchſtagſkich ſapóſkanzow ſ wuradžowanju do Barlina powołał, a ſo ſtaj teho dla tež Fritſcha a Haſelmann pſchicžicž dyrbjaloj a jeju polizija w tym ſadžewacž njeſmě. Duž ſmětaj pomjenowanaj ſozialdemokrataj ſa čžaſ rajchſtagſkich wuradžowanjom w Barlinje wotcač.

— Kač barlinſke nowiny powjedachu, mějeſche ſo prufki ſejm w poſlenich dnjach tuteho tydženja wobſantnyč. Čžač je ſo to ſtało, nam wčžera hiſchěže ſnate njeběſche.

Awſtria. ſo dohlim čžakanju je drje nětko we Winje nowe miniſterſtvo; tola nowe ſo po prawym njehodži mjenowacž, dokełž je do njeho pjeć ſtarých miniſtrow pſchęſchto a ſtaj ſo jenož dwaj nowaj pſchwodaloj, mjenuizy knjeſ Stremayr a hrabja Zaafe, kotraž pač ſtaj wobaj tež hižom awſtriſtaj miniſtraj byloj. Stremayr na měſto doſtalneho miniſtra-pſchodſchdy hrabje Auersperga ſtupił, a baron Zaafe na měſto knjeſa Ungera, miniſtra ſnutſtomnych naležnoſcžow; — hewał je wſcho pſchi ſtarým wotſtało.

— Čžkoda, kotraž je ſo pſches to ſtała, ſo je ſo do brunizowych podkoptow bliſko Džeka w Čžechach podſeuiſka woda dobytka a je, tač rjez, ſatepika, je žačoſnje wulka, dokełž wjele ſtow hewjerjom ſwoje džělo ſhubi. Tola tučži drje w druhich podkoptach, hđžž budže ſo nětko wjele wjazy brunizy (braunkohle) džělacž dyrbjecž, bórſy ſaſo džělo doſtanu, ale wobſedžerjo podkoptow pſches jich powodjenje ſa wjele millionow ſchěſnačkow wobſedženiſtwa ſhubja, je-li ſo ſo woda ſaſo wotſtronicž njeda. Njeſbože je ſo na to waſchne ſtało, ſo jedyn hewjer delka hſuboko w ſemi do jeneje worſchty brunizy ſ kilopom kopny, ſady kotrežž bęſche wulki hat wody. Woda najprjódzy ſ teje džery, kotruž bě kilop wurahyl, jenož ſlabje žyrzeſche, ale dotho njetrajeſche a wona ſo kač ſ wrotami do podkoptow wali, hđžž je ſo 25 hewjerjom tepilo, dokełž ſahe doſč čžeknyč njemóžachu. Woda je ſo potom tež do wſchelacich ſuſodnych podkoptow pſchedrěła a hiſchěže pſchęzy pſchibywa. — Ale to njeje jenicžta ſchfoda, ně, tež měſtu Čžopližam ſatraſchne

schodowanie hrosy. Mienujy tam so hewaf se semje czopka woda zórla, kotraž je taf strowa, so kóžde lęto wjele tyřaz (tawšynt) thorych a thorowatyh ludži do Czopliż pschijędže, so bychu w tamniřchich czoplych kupielach swoju strowoscę sařo dostali. Wřchę domy w Czopliżach řu teho dla ř zušymy hořczeni wobřadżane a tamniřchi thęžerjo tejo pienjes wot swojich podružnikow warbuja, so ř wjetřcha zyke lęto nicžo dżęlacę njetriebaja. — Duř žadyn dżiw njebę, so řo wřchitzy Czopliczenjo řatracznje řtróžichu, jako řo njeřapzy powjeřcę rořřchęri, so řu jich zórla czopleje wody řaprahnyke a so ř nich žana woda wjazy njebęži. Kóždy řebi hnydom pomyšli, so je ř czoplej wodu teř wřcha lořka warba częka a ludžo pľakachu a žaloscędachu, so bęřche řrudnje pschihladowacę. Ludžo bęchu w tajkim řtracęe, so czi, kiř męjachu pienjes w nalutowařni (řparłaffe), tam řhwatachu a řebi řwoje pienjes wupľacęicę dachu. Taf je to zyky tydżeń trako, hacę řu řo ludžo trochu řmęrowali; pschetoř węzy wuřtojni muřojo, kiř řu tam pschihřli, řu prajili, so drje czopliřte czopke zórla w tu řhwilu do powodżenych podkoptow řwoju wodu řcęku, so pať to řastanje, taf bórřy hacę budża podkopti zyke poľne a budže woda w czopliřkich zórlach potom řařo taf wyřřo řtupacę, so budže po řjedawřchim wacznju ř nich bęžecę. — Nęmřki thęžor kóžde lęto řhwilu w Czopliżach pschębywa a je nad tajkim njeřbořom řwoje řobuřelenje telegrafizy wuprajik, a awřtriřki thęžor je tam tóřřcho wuřtojnych muřow póřřak, ř porucženjom, so bychu řwęru řa tym řladali, kaf by řo tej nuřy wotpomhacę hodżiko.

Sendželřta. Sendželřte ministerřtvo nętko ř mozu se wřchęř řtron wojakow na horiwu dobreje nadżije w Afrizy řcęle, so by tam řafrow, kiř řu jene wotdżelenje jendželřřteho wóřřka řalořnje řbili, teř řa to pobiko. So řo to jendželřřtemu wóřřku řtónčnje radži, je drje węřte, ale hdy? to njechodži řo hiřcęje prajicę. — Sendželřczenjo řu na tule wóřnu thętro mjeřřazy, doľelę wjele pienjes a teř wjele ludži řhořřtjuje.

— S Afghaniřtana nicžo wazņeho řkřřcęcę njeje: jendželřřte wóřřko řymřřteho czařa dla tam ř męrom řędži, hđžeř je, a Afghaniřtanojo řo teř njeřibaja.

— Ministerřtvo je generala Napiera ř řebi powořalo a jeho najřřerje do Afriki póřcęle, so by tam wyřřchři kommando pschęcziwo řafřam do ruki wřal.

Franzowřta. W řranzowřřim řejmje řo nętko wo to jedna, hacę maja řo taf mjenowani kommunardojo, ř řchřařje do Kaleđonije póřřani, wobřnadżicę a řařo do řranzowřře wróćicę. Csu to ř wjetřcha ludžo, kiř řa czař nęmřřto-řranzowřře wóřny w Pařřřu palachu, řmalachu, kónzowachu a hewaf wřchelake njeřařanřtwa czerjachu.

Ruřowřta. W řetersburgu řo 16. řebruara w thęžorřřim řymřřkim hrodže parađa a Wořa řkřuřba wotdżerża, doľelę je řtónčny męř ř Turkowřřej wobřanřnjenn. Na parađže řo jenoř czi wojazy thęžorřře garđy wobdżęlicę, kiř bęchu řo ř turkowřře wóřny wróćili. Thęžor po dlu jenotliwych wotdżęlenjom dżęřche a kóžde wotdżelenje wořębe pořtrowi. Wo parađže poda řo do hrodowřře zyřtwe, hđžeř metropolit (arzybiřkop) řřidor najřřjodzy thęžorřři wuřřa, wobřanřnjenje męra nastupazy, cžitacę, po cżimę řo dżakna Wořa řkřuřba řa řbořomnje pschęřratu wóřnu řapocęa. Přřchi wotřęwanju thęřľuřřa „Cęe, Wořo, řhwalimy“ řo ř twjerdżiřny řto řróćę ř kanonow wuřřęli.

— Sčtoř mór w Ruřowřřej nastupa, dħa řo řda, so tam w tu řhwilu nicžo wjazy wo nim widżecę njeje; pschetoř general Łoriř-Meliřow, kotryř je wot ruřřeho thęžora do tyř řrajinow

póřřany, hđžeř mór bęřche, je 17. řebruara do řetersburga telegrafiwowaf, so njeje w tamnyř řtronach w póřřeniřřich dnjach niřtón na mór řthorjęł ani wumřjeł. W jenotajowřřim wotřęřřu bęřřchaj dwaj gradaj řymy. — Łękarjo, kiř řu ř Nęmřřeje, Awřtriřřeje, Rumunřřeje atđ. do Ruřowřřeje póřřani, so bychu tam řa morom řladali, řu ř řetersburga do Mořřwy pschijęli, hđžeř nękotre dny wotřachu, so bychu řebi wřchelake węzy wobřarali, kotreř na řwóř dalsři pucę nuřnje řriebaja. Se-li so mór w czopliřřim czařu ř nowa njeřudzyri, dħa by jich pucę podarmo był, doľelę tam w tu řhwilu řaneho na mór řthorřeneho njenadeřbu.

Turkowřřta. Ruřře wóřřko, kotreř hacę doľal w turkowřřej Rumelijii řtejeřche, řo se wřchęř řpęřřnořcęu na dompucę hotuje a je drje hiřom nęřřcho wóřřka wotjęło. Wone řo ř wjetřcha po czornym morju domoj poda. — W taf mjenowanej Wořharřej pať hiřcęje 80,000 muři ruřřeho wóřřka taf doľřo řtejo wotřanje, hacę budže tam nowy wjeřř wuřwolenny a řwoje řnejřřtvo nastupi. — Wořharřři řejm pjećę 22. abo 23. řebruara w hromadu řtupi a řmęja řapóřřanzzy najřřjedy wuradżicę, kaf ma řo řraj řřadowacę, řajře řmęje wuřřnořcęje a řudy, a potom budže řakle wóľba noweho wořharřřeho wjeřřa.

— So by Wořharřka bjes wóřřka njebyła, hdyř Ruřřojo ř řraja wucęahnu, řo Wořharřjo hiřom dľęřchi czař wot ruřřich wuřřřow a podwuřřřow we wojęřřtwe rořwucęowacę dawaja a budže bórřy nęhđže 100,000 muři taf wuwucęenny, so budża wojęřřře řtuffowanie rořymicę a ř brónju wuřtojnie doľcę wobřhadżecę móř. Ruřři thęžor je jim tóřřcho řanonow, wjele řřęľbow a wóřniřře potřeby, Turřam wotđobęteje, dariř a druħu řřębnu brón řu řebi Wořharřjo pschifupili.

— Sčtoř jednanja bjes Griřřiřřej a Turkowřřej nastupa, dħa drje kommiřřija taf nęřak wuradżuje, ale to wjele njeřpomħa, doľelę turkowřři řultana griřřiřřemu řralej teřko řraja wotřtupicę nočęe, kaf je barliřři řongreř pořřajik.

S y m a.

Sčto w řymje łodej nastacę đa,
Se řnęhom řryje pola?
Sčto cżini, so je w horach mřħa
A řchęđżiwa je ĳola?
Ty móřny, kiř đařř nalęcęe,
Teř řyma pschidńdže wot tebe,
Cęeřcę twojej Wořej moży!

Sčto pschichodny pľód — rořřiny,
Wřchón wuřřyw řlada řwęrnje?
Sčto ĳaji moży pschirody
Pod řemju, cżiřche — męrnje?
Ty, Anježe, w řymje czopľotu,
Móř, pľódnořcę řyjęřch po řraju,
Dżak, řdżeręerjo, budż tebi!

Sčto w horach, doľach dżiwinu,
Wřchón řřót tu řyęzi, řlada?
Ty, kiř đařř řyľnořcę mařemu,
So wuľki pschęđ nim pada,
Wřcho řiwijř, řčtoř tu wodny ĳa,
Sčtoř pyta, řłodu njetřada, —
Budż řhwalba tebi đata!

O đerje nam, so mamy cęe,
Ty řiwijř wřchitko řjenje,
Hđžeř ty řy, porjadł wotřanje,
Kónz nima ľuboscę řenje.
ĳaj, řčtoř je w twojej ľuboscęi,
Łón dżęli řwóř řhľęb ř řhudyři,
Kiř w řymje pľacęa, řřořęa.

My chzemy tebi živi być,
So móhli ſo czi lubić,
Duż nad nami ma wera kćęcź,
S njej njedaj ſo nam ſhubicź.
Po symje pſchińdže nalećże,
Po ſmijerczi węcźne žiwjenje —
Dżak, ſdżerżerjo, czi węcźnje!

Jan Hajnza.

Ze Serbow.

Se žiczenja. Sanđzemu ſobotu bu njedaloſo naſcheje wſy liſtynoſcheć Adolf Weinert morwy namaſany. Po lékařſkim wuprajenju je wón teho dla wumrjel, dokelž je jeho Woža rucźka ſajaka.

Se Eſkónkež. W tudomnym papjerniku ſta ſo wóndano to njeſbože, ſo bu dźelaczerjej Handrijei Kenczeje wot czjerjazeſo rjemjenja lěwa ruka wottorhjenja.

S Hucžiny. Sanđzemu wutoru, 18. februara, wjeczor w 10 hodžinach je w domſkich tudomneho ſahrodnika Bohuměra Flaſha woheń wudyril a tute, kaž teſ woſchě pódlańſke twarjenja, jako hródź, bróžen a wumjeńk do procha a popjeła pſchewobrocził. Stót bu pľomjenjam wutorhjenju, ale wſcha domjaza nadoba, draſta atd., kaž žito, ſhyno, ſłoma, woſy a hoſpodařſki grat ſu ſo ſpalile.

S Ruſka. Tychzenja bė w „Serbſkich Nowinach“ to mēnjenje wuprajene, ſo powoſtanski, kiž buchu pſched nēkotrym czaſom w jenej tudomnej ſtale namaſane, najſterje jenemu wojakej ſluſcheja, kotrehož cžęto ſu po budyſkej bitwje lēta 1813 tudy pohrjebali. Ale temu drje tať njebudže. Pſchetož ſtari ludžo tudy mēnja, ſo ſu to powoſtanski jeneho cžłowjeťa, kotrehož ſu na ſchibjeńzu powēſnyli, kotraž je tam nēhdy ſtała, a jeho cžęto potom pódla ſahrjebali.

„Zaſnit“ piſche:

S Janſchojz, 12. februara. Węcžera wjeczor wokoło 8 hodžin wotpali ſo tudy bróžen žiwnoſcerja Malischa. Wón wonka na poli ſrjedź Janſchojz a pizanſkeho dwórnishecza thoczebuſto-gubinſteje želeſnizy ſamotnje bydli. Tam k Malischezom węcžera k wjeczoru nēkaſki zuſy cžłowjeť pſchińdže. Jaťo jeho Malischowu, kotraž bēſche ſe ſwojimi maľymi dźęcžimi ſama doma, wuhlada, jemu napſhecziwo dźęcžę, ſo njeby do jſtwy pſchischoť. Tón cžłowjeť ſo ju praſchęſche, hačž njemóhł w jich domje nozowacź. Malischowu jemu na to wotmolwi, ſo woni teho dla, dokelž tať ſami wonka bydla, njeſmjedža niťoſo pſchi ſchtrafje nozowacź, a radžęſche jemu, ſo by tola radſcho do Janſchojz abo do Piznja na nóž ſchoť, dokelž nihdže daloto nima, pocza zuſnit na njn ſwarjecź a praji:

„Ja nochzu nihdže, ani w mēſcže ani wo wſy, na nóž woſtacz, hačž jenož tu wonka pſchi waſ.“ A jaťo jemu Malischowu rjekny: „Po tajkim nimacže wy prawych papjerow, hdyž nochzeczę ani w mēſcže ani wo wſy nozowacź“, dha ſo tón cžłowjeť rozhněwa a ſawoľa: „Ty hćupa žónſka! Sćho maſch ſo ſa mojimi papjerami praſchęcź. Cžakaječe, ja chzu wať hižom pomhacź.“ S tajkim hroženjom tón njepleť do hole woteńdže na droſy do Piznja. Po dwēmaj hodžinomaj pať Malischez bróžen we wóhnju ſtejeſche.

Přilopk.

* Se Schüttenoſena piſaja: 78lětny žid Aaron Trent bė pſched nēkotrymi lētami ſwojemu pſchichodnemu ſynej Abramej Kažanej 250 ſchēſnaťow dať, ſ wumēnjenjom, ſo by jemu ſa to wobhydlenje a jēdź hačž do ſmijercze dawac. Dokelž pať ſtary Trent wumrjecź nochzysche a ſo ſdaſche, ſo budže hiſchęcže doľho živy, ſpyta jeho Kažan pſches to wotbyć, ſo chzysche w krótkim czaſu do Ameriki wnczahnyć. Trent teho dla ſwojich 250 ſchēſnaťow naſad žadaſche

a wotnyſli ſebi, jaťo Kažan tele pjenjeſy ſarjekny, ſo na nim wjeczicź. Sanđzemu njedzelu bė Trent ſ Kažanom, kotryž liſty piſaſche, ſam wo jſtwje. Na dobo wjecziwo ſchēdžiwz wulki rēniſki nóž hrabny, a dyri ſ nim ſ wulkej mozu na Kažanowu hćowu. Jaťo na to nadpanjenju ſe ſtółza ſtoci, ſo by ſo wobarať, jeho ſaſtobjeny Trent tať do woblicza ſ nožom praſny, ſo jemu pſches to nóſ wotrubny. Potom ſebi Trent ſam kr pſcheręny, tola haľe tſi dny poſdžischo pſches wukrawjenje wumrje.

* W Klatowje je wóndano jedny 98 lět ſtary wobydleť wumrjel.

Wón je ſo w Belgiskej narodžil a bė w ſwojim ſchēſnatym lēcže do Napoleonoweho wójſka ſaſtupiť. Na wójnje, kotruž Napoleon ſ awſtriſkim kžęžorom wjedžeſche, bu wón ſajaty a pſcheſtupi potom do awſtriſkeho wójſka. Wón je potom hačž do ſwojeje ſmijercze w Cžechach bydliť.

* Wóndano je ſo w jenyť pomorſkim mlynje pola Goldapa žakoſne njeſbože ſtało. Wjeſ dwēmaj mlynſkimaj ſwada pſchi dźęle naſta, tať ſo ſo wonaj bórny ſapoczęſchtaj pſchimacź. Pſchi tym pſches tam a ſem cžahanje koleſam tať bliſto pſchińdžeſchtaj, ſo bniſchtaj wot nich ſhrabnjenaj a žple roſtoćženaj.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanſ Depla. Ww jaw jaw tola, hdyž cžłowjeť ani w nozy mēra nima!

Mots Tunka. Ale, ſćho dha je byťo?

H. D. Hľaj, jaťo wóndano maľenowſke knježe hoľzy ſpacź dźęchn, namaľachu k ſwojemu wulkemu mjerſanju, ſo ſu jich koža na wopať wobrocžene — a bė teho dla rada droha.

M. T. Wó, ſćho ſebi wuradžichu?

H. D. Koža ſaſo natwaricź, to by doľhe paranje byťo, duž ſwoje poſleſhecza wſachu a ſćtož bė dale nuſne a ſo na ſalu podachu, ſo bychu tam ſpať.

M. T. To bė dobre!

H. D. Haj wſchaf haj, ale poczakať! Jaťo w najlępſchim ſpanju ležachu, wajchtať pſchińdže, a chzysche je arretirowacź, dokelž ſebi myſleſche, ſo ſu to zuſy hantwerszy. Ale wón žanu njedobahny, pſchetož te hoľzy bęchu ſo tať ſaſtróžiťe, ſo kžęſje rucže roſcžęčachn.

M. T. Ale hdyž dha ſu te njebožatka potom nozowale?

H. D. Wajchtať ſo hiſchęcže tať nēkať dohľada, ſo ſu to hoľzy a je teho dla ſaſo hromadu woľaſche a je ſmējktajo nuť puſchęſche.

Cyrkwinske powjeſće.

Wěrowani:

Michaľka žyrkej: Pawoľ Oſmar Muta, krawcž tudy, ſ Marju Madlenu Romliček na Židowje.

Křeni:

Michaľka žyrkej: Mag Erwin, Ernſta Hendricha Pſuhla, mlynka w Madžanežach, ſ. — Ernſt Oſkar, Korle Auguſta Nowaka, cigarrydželarja a wobhydlerja pod hřodom, ſ. — Emilia Martha, Wjedriča Ernſta Leſki, kžęžtarja a murjerja we Wulkim Wjelťowje, dź. — Marja Linna, Wjedriča Auguſta Moriza Wicžaſa, cžęſke a wobhydlerja pod hřodom, dź. — Emil Jurij Mag, Maza Oſwalda Bittermanna, kžęžtarja a ſkalarja w Žeńſezach, ſ. — Berta Selma, Jana Auguſta Nowaka, kžęžtarja a koprnitarja w Sajdowje, dź. — Jana Thereſa Wilhelmina, Dny Juľiſa Hęcžera, rycžertublerja w Delnjej Rinje, dź.

Katholiſka žyrkej: Michaľ Jatub, Mikławſcha Kjeczi, žiwnoſcerja w Džęžnitczach, ſ. — Madlena Auguſta, Mikławſcha Mlynka, kublerja w Eſtonej Worſchęzi, dź.

Zemrjeći:

Džęń 8. februara: Wjedrič Auguſť, Handrija Sodana, dźelaczerja a wobhydlerja na Židowje, ſ., 1 l. 7 m. 16 d. — 11., Jan Wjońať, dźelaczęť ſ Wulkich Budęſtež, 48 l. — Jurij Ričard, Franža Jojeſa Auguſta Stüllera, ſchewa a wobhydlerja na Židowje, ſ., 1 l. 4 m. 11 d. — Jan, Handrija Kaplerja, ſkalarja w Wuſchonzu, ſ., 3 m. 19 d.

**Placziſna žitow a produktow
w Budyſchinje 15. februara 1879.**

Žitowy domoſ: 3387 mýchow.	Na wikach		Na burſy	
	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.
Wſchenža 50 kilogr.	8 63	9 64	8 78	9 67
Rožka	6 33	6 58	6 49	6 71
Ječmjien	6 74	7 25	6 88	7 25
Wowſ	5 60	6 —	5 60	6 —
Gróh	—	—	—	—
Wota	—	—	—	—
Rapš	—	—	—	—
Zaſty	12 36	—	—	—
Hejduſchta	16 42	—	—	—
Werny	1 95	2 34	—	—
Wutra	1 90	2 10	—	—
Szyno 50	2 40	2 80	—	—
Słoma 1200 pt.	16 50	20 50	—	—

Wſchimos proſhatow: 528 ſchtuk, ſchtuka po 9 m. — np. (3 tl. — nſl.) hacž 20 m. — np. (6 tl. 20 nſl.).
 Rórz wſchenžy po 170 puntach: 14 marłow 47 np. (4 tl. 24 nſl. 7 np.) hacž 16 mf. 39 np. (5 tl. 13 nſl. 9 np.) — Rórz rožki po 160 puntach: 10 mf. 12 np. (3 tl. 11 nſl. 2 np.) hacž 10 m. 52 np. (3 tl. 15 nſl. 2 np.) — Rórz ječmjienja po 140 puntach: 9 mf. 43 np. (3 tl. 4 nſl. 3 np.) hacž 10 mf. 15 np. (3 tl. 11 nſl. 5 np.) — Rórz wowſa po 100 puntach: 1 tl. 26 nſl. — np. hacž 2 tl. — nſl. — np. — Rórz jaſłow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nſl. 4 np.) — Hejduſchne trupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nſl. 2 np.) — Werny: 1 m. 95 np. (19 nſl. 5 np.) hacž 2 m. 34 np. (23 nſl. 4 np.) — Wutra: 1 m. 90 np. (19 nſl.) hacž 2 m. 10 np. (21 nſl. — np.) — Szyno po 100 puntach: 2 m. 20 np. (— tl. 22 nſl. — np.) hacž 2 m. 80 np. (— tl. 28 nſl. — np.) — Słoma (1200 pt.): 16 m. 50 np. (5 tl. 15 nſl.) hacž 20 m. 50 np. (6 tl. 25 nſl.).

**Draždzjanſke mjaſhowe placziſny
17. februara 1879.**

Najlěpſche howjada 63—65, hrěnje 55—57, ſchpatne 36—40 np. po puncže rěſneje waži. Najlěpſche ſwinje 48, hrěnje 42—46, bakunarjo 43—44 np. po puncže rěſneje waži. Najlěpſche ſtopy 63, hrěnje 60, ſchpatne 50 np. po puncže rěſneje waži. Najlěpſche čzelata 45—55 np. po puncže rěſneje waži.

**Barlinſke ſtónne wiki
17. februara 1879.**

Na pſchedaň ſtejeſche 1441 howjadow, 8332 ſwini, 989 čzelatow, 3840 ſtopow.
 Mjaſhowe placziſny: najlěpſche howjada 57, hrěnje 48—51, ſchpatne 38—40 mf. Szwiny: krajne 45—46, ruſſe 36—37 mf. po 100 puntach rěſneje waži (Schlachtgewicht). Bakunarjo 40—42 mf. po wotčehņenju 45—50 pt. rěſneje waži. Čzelata 45—55 np., ſtopy 45—50 np. po 1 puncže rěſneje waži.

**Rožowany ſtwjelzowy abo
njetrjenny len,**

kaž tež **wutrijenny len** kupuje po kóždej dželbje mehaniska dželopſchadownja w **Sajnižad.**

600 markow!
 temu wuplacžu, kiž pſchi nałożowanju **Dr. Hartungoweje rneje ſubjažeje wodbježki (Dr. Hartung's Mund- und Zahnwasser)**, ſlakon ſe ſapatowanjom po 1 mark, hdy ſašo ſubjybojenje doſtanje abo ſhuby wonja. (4 ſlakony ſa 3 hriwny.)
 Zencizy roſpóſłanje wobſtara **C. M. Schumacher in Stegliz bei Berlin.**
 Składy ſo ſažoža.

Wicž a drjenje w ſtawach

jenož ſaſoja, kaž bješliczne naſhonjenja wucža, **Sonntagſhowe wicž a drjenje wotwodzerje:**
 tač mjenowane wicžowe ſwjaſki, ſchtuka po 1½ mf. je jenož prawdžiwje doſtač pola **Heinr. Jul. Lincke** w Budyſchinje na hrodowſkeje haſy 338.

Howjada, wowzy a ſwinje

ko rucžiſcho a polniſcho wutormja, džiſli hewač pſches **Kreplina**, ſabritanta ſamaritſkeho likera, **formjažy a pižowy pólwer.**
 Schachtlicžku ſ wutafanjom, kač nałożecž, ſa 1 **Ma** na pſchedaň **Heinr. Jul. Lincke** w Budyſchinje na hrodowſkeje haſy 338.

Eſwój ſklad

porzellana a ſteinguta, dobreje a ord. duteje ſchlenžy, taſloſchlenžy a ſlotolejtow, ſchpihelowny a fotoſrafiowny woblutow, nippſkich wězow a rjboſchlenžowny podſtawkow, a ſaramowanje wobraſow wſchěh družinow po najtuniſchich placziſnach porucža
Max Mütza
 na bohatej haſy čjo. 65.

Wotewrjenje khlamow.

Čžeſčeny m Eſerbam Budyſchina a wokolnoſčeje k dobročiwemu namjedženju dawam, ſo ſym tudy na bohatej haſy čžiſklo 67, w domje knjeſa haptylarja **E. Menznera**, **manufakturowe, plátowe, bawmjane, kaž tež ſchtrympowe a modotworowe khlamy** wotewrič.

Ešo próžujo, ſo byh wſchě žadanja, na mnje ſtajene, pſches ſhwatne a dobre poſluženje ſpokojik, proſchu mje pſches dobročiwne wobtedžbowanje podpjeracž. Ešo byh prawdu dopokaſač, pſchedarowam po ſlědowazyh

placziſnach:

barbunjepuſchčžate draſtne tkaniny, prjedawſchi ſtary kóhčž	16 np.,
= piſeje	= 25 np.,
běle a piſane gardiny	= 16 np.,
dwójne luſtry	= 23 np.,
piſane alpaki	= 30 np.,
dobre moiréje	= 40 np.,
10/4 ſchěroki kaſchmir	= 100 np.,
6/4 ſchirting	= 15 np.,
piſany barchent	= 30 np.,
10/4 čžiſtowoſkmjane lama	= 90 np.,
poſlama	= 38 np.,
fuſno a buſſkin, 10/4 ſchěroki, čžiſta wołma	= 200 np.,
dželbu módrocžiſčžanyh čžiſtoplátowny 7/4 ſchóržuchow po	= 75 np.,
dželbu čžiſtoplátowny ſacžnyh rubiſchlow, duzent po	= 325 np.,
ſchtrytowane bawmjane ſofi	= 40 np.,
= žonjaže ſchtrympy	= 30 np.,
= džěcžaze ſchtrympy	= 15 np.,

a hiſčžje wjele tyſkaz druhich wězow po wo prawdže ſměſchņije-tunič placziſnach.
 E počžeſčžowanjom

R. Casper,
 na bohatej haſy 67, w różnyh khlamach.

W khlamach ſo herbſki ryczi!

P. Strobel, atelier za njebolosne sašadjenje khumshtnych subow a plombirowanjow po najnowšim systemje.

Wotstronjenje subholenja, subowe oerazije: Na smutškej lawstej hašy čj. 120, po 1 škodže.

➡ A ryczam wšchědnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hač do 5 hodzin. — A hudy m darmo. ➡

Czorne drasczenja

wšchelakich družinow, derje dzeržaze a prawdžiwjeje czorneje barby, jako

czorne lustrny,

metr: 70, 88, 95, 105, 110, 125, 130, 150 np.,

stary lóhčj: 40, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 90 np.;

czorne kaschemiry,

metr: 150, 165, 175, 220, 240, 260, 300 np.,

stary lóhčj: 85, 95, 100, 125, 140, 150, 175 np.;

czorne $\frac{9}{4}$ šchěrofe ripny,

metr wot 250 np., stary lóhčj wot 1 mf. 40 np.;

pišane hladke a mustrowane lustrny, metr wot 70 np., stary lóhčj wot 40 np.

Kupowanje czornych drasczenjow je wěž dowěrjenja, kóždy pač sprawnu dobu tvorú dostanje.

➡ W khlamach šo šerbški rycži!

August Grützner.

Palenz!

Mój hižom dawno jako wubjerny a čišče šłodžazy

čisty palenz,

kaž tež wšchitke družiny **dobrych palenzow** ja s tutym knjesam ratarjam a sašopšchedawarjam poručezjo naspominam a po najtunišchich płáčžisnach pšchedawam.

Ernst Glien,

destillazija

na žitnych a na drjewowych witač.

We wudawačni „Serb. Nowin“ šu dostać tak mjenowane:

1. Trauungsregister, 2. Taufregister a 3. Todtenregister,

kaž tež šo š sapišam trjebaja, kiž šo lětnje pola wyschnosče wotjedadža abo hewak š žyr-
winym kniham nakožuja. — Tež je dostać formular č:

Rechnung über die Casse der Kirchengemeinde atd.

Rataška schula w Budyschinje.

Wšchichodny kurs šapocznuje šo **póndžetu, 21. haprleje t. l.**

Wšchipošnjedzenja maja šo hač do 15. haprleje t. l. pola podpíšaneho stáč. Bar-
šchonške přjódštajenje pšchipošnjedžomnych je špodobne. Nowosastupazy šchulerjo dyrbja
š najmjenšcha te wědomnosče wobšchědžecž, kaž móža šo w dobrej ludowej schuli nadobycž.
Schulerjo š lěpšchimi wědomnosčemi šo do klawow dadža, ša kotrež šo hodža.

Tajzy schulerjo, kiž šu sračosčž ša wyschschu sekundu jeneho gymnastija, jeneje realneje
schule I. rjada abo jeneje runoprawneje klawy jeneje drugeje schule dostali, móža do selekty,
privatim šrijadowaneje, šastupicž, hčžžž pódla pšchirodnopišnych a rataškich wučebow
dalewjedžazu wučžbu w němskej literaturje, w stawišnach, w franzowskej, jendželstej a
po žadanju w łaczanskej rycži, w algebrje a geometriji dostawaja.

Schulski pjenješ wopšchija w porjadnym kursu lětnje 80 M., kotryž ma šo pšchi
šapoczatku kóždeho schulsteho lěta po 40 M. šapláčžicž.

Schulerjo selekty maja schulski pjenješ wot 140 M. w poklětnych džělbach po 70 M.
šapláčžicž.

W Budyschinje, 12. januara 1879.

Direkzija
Brugger.

Šhofeje,

jenož dobreho a šylneho šłodzenja, punt
po 100, 110, 120, 130, 140—180 np., pšchi
5 puntach hišchěže tunišcho, poručža

Th. Grambt

na šwonknej lawstej hašy.

Hižom wjele lět šlawnje snata prawdžiwu
Ringelhardtsko-Glücknerska žalba, še šchem-
plom: M. Ringelhardt a še šakitanstej marku
na šachilicžach, je pruhowana a poručžena
pšche šofezžer, raf, šarfuntel, šatny, šlony
šplaw, wosabjenje, wopalenje, šuržaze wola,
šahorjenja, wicž a drjenje atd.*)

*) Še š dostaću po 50 a 25 np. w budyš-
maj haptylomaj, kaž tež w haptylach w Bisko-
pizach, Katežach, Šcherachowje, Širšchfeldže, Wjer-
nacžizach, Wostrowzu, Šerchucže, Šeugersdorsje,
Šroššahnowje, Nowofalzu a w Šeifhenersdorsje.
Wopišma móža šo we wšchch haptylach na-
wjedžicž. „Šornja šakitanška marka pšched kóždym
pobražowanjom šakituje.“

Hollandski mlókový pólver.

Tutón, še šarodawnych čžafow dopoka-
šany, š najlepšich šelow a šorjenow pšchi-
hotowaný pólver, po jenej abo po dwemaj
čžizomaj wšchědnje krowom abo wošam na
přenju pizu našyppany, pšchisporja wobžernosčž,
šłodži wjele mlóka a šadžewa jeho wotš-
njenje. Šakčžič płáčži 40 np. a je š dostaću
w hrodowskej haptylach
w Budyschinje.

Šupje, najenske a pšchenajenske kon-
trakty, dožnje a šastawne wopišma a t. d.
najtunišcho wudžela

agent **Koplanski**

na řěniškej hašy 332, po 2 škodomaj,
š napšchěčža mjašowych hčřow.

Ša Budyschin a wokolnošč fmy kamopschedawanje naščeho wubjerneho salonoweho wuhla i **Doblhoffstehe podkopta w Mariascheinu** jenož **knjezej M. Lorenzej**

pschepodali. Po pschepyntanju wobsteji tuto wuhlo i 4227 čjopłoto=jenoščow; 1 ko. wuhla wotpari 6,4 litrow wody, a sawostaja 100 ko. wuhla = 1,46 ko. popjeła.

W Mariascheinu, 21. februara 1879.

Srabinška westphalska hórška direkzia.

Na horejšče dźiwajo, pschedawam wot dženšnisčeho dnja ša hotowe pjenješy:

fruhate wuhlo, zentnar po 52 np.,

hrěnje wuhlo I., bješ prócha, zentnar po 50 np., heftl. po 75 np.,

= = **II.**, = = = 46 = = = 65 =

wot mojeho sklada na dwórniščezju.

Wotwoženje ša zentnar do města płaczi pschi wotewšaczu 50 zentnarjom = 4 np., pschi mjenschim wotewšaczu 5 np.

M. Lorenz w Budyschinje.

Kontor na Goschiz hašh 703 b.

W Budyschinje, **M. G. Freyberg**, w Budyschinje,

62 na bohatej hašh 62, i napschecza pósta,

porucza šwój bohacze srjadowany šklad **čjornych židzeniščezow**, čziščez=wołmjaneho **kašchemira, ripša, doubla, lustra** atd. w dobrej prawdžiwej tworje po špodžiwnje tunich, ale twjerdných płaczišnach i dobročjiwemu wobkědžowanju.

Stupnje ša čžela

we wschittich wulkofščach porucza najtuniščo

C. A. C. Hofer

na jeryowej hašh čjo. 274.

šhofej, derje šłodžazh, punt wot 100 np.

= **palen**, . . . = = 140 =

zotor, ... = = 45—55 =

petroleum, ... = = 14 =

šwěcjenje, ... = = 40 =

magdeburgski tiskah kaš,

turkowište šlowki,

šmaderunkš a brušnizh

porucza

C. Hanska na žitnych wifach.

Mojim čžezčentym wotkupowarjam najpodołniščo i namjedženju dawam, šo šměju wot dženšnisčeho dnja kóždu šobotu pschi žitnych wifach budu i čjopłymi kolbaskami, kotrež i dobročjiwemu wobkědžowanju poruczam. **Robert Wuttge.**

Šchiferowy kryw pod rukowanjom.

Wobpřijany porucza šo i šhotowjenju šchiferowych třechow se wschěch družinow šchifera, a budže šo štajnje próžowacž, wscho džělo, jemu porucžene, najšepje a najtuniščo wobštaracž.

August Schumann,

šchifrotkryješki mišchr w Budyschinje, na žitnych wifach.

Splazne a kožowe šchorošče, **šhiflis**, polluzije, splaznu nje-móz, žoldkowe a delnjow-žiwotne čžerpjenja, **žonjaze šchorošče**, běly šplaw, krejshudošč, rheumatismus, čžeztošklyščenje, padazu šchorošč atd., kaž tež wschě šastarjene bėdnosče do-špotnje šahoji **Dir. Schneider** w Šchorjelzu, Berlinerstraße 7.

Kóždu šobotu rano wot 8 hodžin hačž do 1 hodžiny njedželu w gosčezjezu i bėtemu šonju w Budyschinje i rycžam.

NB. Dofelž mjele džěczi na **widšiščezja** wumrje, ja na to kědžbne čžinjnu, šo móžu w tajkim nastupanju pomhacž, hdyž šo mi to šahje došč i namjedženju da.

Dinklerjowe naturške hojenje chroniškich a druhich šchoroščow.

Ša podpřijany budu šobotu, 1. měrza, w Budyschinje, w hotelu i „bėtemu šonju“, rano wot 9 hačž popoždnu do 3 hodžin i rycžam. Ša hoju woczibolenje, šlowubolenje, piši a wuhry, čžerpjenje w žoldku (wrocjenje), kožokšoroščezje (lišchawy), nje-móz, rheumatismus, tajne šchorošče, šassy, šhiju-, bróšt- a šhribjetbolenje, šymne noši, wicz a drjenje, i žyla wschě šchorošče, kotrež pschěš njeczšistosče w čžele nastanu, pschěš wotštronjenje tutych wutkow a wošebje pschěš wuczšičenje kwoje.

Fr. Ph. Dinkler, naturški lėkar w Draždžanach, Šacobsšaffe 5, I.

Reje

njedželu, 23. februara, na kotrež pscheczelniwje pscheproschuje

Wěhla w Mašchezach.

Šchulerjo, kotřiz čžedža jutry šchule w Budyschinje wopytacž, móža wobydjenje a žyrobu dostacž na mašej bratrowskej hašh čžišto 156 a.

Jeneho kmaneho pohoncza, kiž móže hnydom šastupicž, pyta

ryczerkublo w Šorschizach.

Šenu wulku džowku, kotraž je w kóždym nastupanju kmana a móže šforo nastupicž, pyta

knjejštwow w Madžanzach.

Jena domjaza džowka, kotraž njeje jara młoda a ma dobre wopřijma, šo na ryczerkublo w **Wolborzach** pola Šodžija pyta. Še, kiž wo to rođža, maja šo šame abo pschěš pschistajernicze přjódštajicž.

Pjekarški wuczomnik.

Šenemu hólzej, kiž čže w Budyschinje **pjekarštwow** a popřanjazštwow nawučnyč, móže šo mišchr wutášacž we wudawaršni „Šerb. Nowin.“

Jedyn hólz,

šyn šprawných štaršchich, kiž čže krawcowštwow nawučnyč, móže pod špodobnymi wuměnjemami a dobrým wobšhadženjom pola podpřijaneho do wuczšby štupicž.

A. Muschik, krawški mišchr na wyškoj hašh 221, po 1 šhodu.

Wopomnjenje.

Džen 12. februara wumrje njezapžh a njenadžujžh **Korla Bohuslaw Müller**, 30 lět šem knježi pohoncž na ryczerkublo w Budyschinu a 15 lět w mojej škluzbje. Ša šhm i nim jeneho mojich najšwěrnishchich a najšprawnishchich čželadnikow šhubil, kotrehož škuttowanje bėšče na wschě boš wubjerne. Šeho dopomnjecze budže wot naš štajnje w čžezczi džeržane.

W Budyschinu, 18. februara 1879.

Adolph Steiger.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
Kóžde čisło plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštiki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čisło
688 wotedać, plaći so
wot rynčka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čiše Smolerjec knihičišećernje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čisło 9.

Sobotu, 1. měřca.

1879.

Próštwu praweho wjele samóže, hdyž je sprawnu.

(Stónčjenje s čyřka 8.)

III. Pomož.

Njedzeli, 13. mafeho róžka, bě to pišmo přeni krócz w nowinach wotčyřčowane. Přitom nasajtra pschindžeshtaj 2 listaj, jedyn s Lipka s tšjomi tolerjemi a jedyn s Annaberka s jnym tolerjom, ale džen posdžischo, wutoru, pschindže 92 listow a w nich tak wjele pjenješ, so bě khudeho hewjerjowy doh sesapłacženy a wosta hišče sa njeho 51 nowych pjenježtow wysche. — To šebi tola tamni wbošy ludžo nihdy njeběchu myšliti, so šo jim tajke něšto dostanje. Ale farar praji: Za šo nadžijam, so hišče wjazy dostanje. Duž šlepy hewjer praji: Šdy bych jeno šebi mohł dacž roku hacž k thěžy položicž, so bychmy pschi naschim domje wodu měli a njetriebali dale po nju khodžicž; ale to šnadž na 8 toleř pschindže; na tak wjele pak njetriebam wjazy myšlicž. — Ale Wože žohnowanje bě wulke. Tamne pišmo bu we wjele druhich nowinach wotčyřčowane, a we wschěch městach hromadžowachu šmilne dary sa tu hewjeršku šwójbu. Se wschěch městow a wšow nascheho šafšeho kraja, s hrowow a hětow ščezelchu pjenješy, haj šamo džěči pschindžechu šwój pjenjež; drařtu, schaty, žyrobu, pjenješy, wscho ščezelichu do Grumbacha. Tež s zusy ch krajow s Bajerškeje, Pruskeje a s Čech, haj šamo s Meklenburškeje dary pschindžechu. Wěřta hrabina póřka 50 toleř, jedyn šemjan 40 toleř.

Wošebje wulke wjele měšče nasch šlepy hewjer na kanariku, kotrehož bě jemu něchtón s klětku s Chemnizka póřka a piřka: „dolež wot Wožeje Inbeje štwórby nicžo njewidžicže, dha njech wam kanarif něšto špěwa, so byšče šo na jeho lubošnym hlořu wotšewili.“ A jako bě šlepy klětku přeni ras do ruki wšař, šaspěwa žořty kanarif hnydom šwój lubošny špěwčž. —

Jako bě farar hewjerjowy doh sesapłacžował, a běchu wysche teho hišče 800 toleř hotowych pjenješ hromadže, póřka wón nowe piřnicžto na Lipsčanske a Chemnizke nowiny, kotrež měšče šo takle: „Šubi pschězjeljo, wy šče pschischi, šče pošluchali a pomhali. Wóh je wjeleštomkróčne žohnowanje na moje šłabe šłowo položik. Mlynkežy šu pschěš luboščž, kotruž je jim nimale položja němskeho kraja wopokasala, sa šti dny najšbožomnišchi čłowjekoj, je-li móžeja pjenješ toho šbožomneho činicz. Nětk je doščž dawanja! Nješatłócže mje a mojich khudych Hewjerjež s waschey lubošču. Chzeče-li pak něšto wjazy daricž, dha prošu sa mojich druhich khudych we wšadže!“ Ale to nicžo njepomhache. Ššezzo wjazy pjenješ bu šlanych. Hacž do 19. mafeho róžka, po tajšim hacž do šoboty, dořta farar 700 listow s 1500 tolerjemi wscho hromadže. W Dražžanach šamych bu 1500 toleř nahromadženy, w Lipku 1800 toleř, a sa dwě nježeli dořtachu čži khudži na pjenješach wjazy hacž 500 toleř. Ale hišče pschězo pschindžechu nowe dary.

Ma pošleđt běchu na 7000 toleř hromadu pschischi. To bě pschě wšchu próštwu a modlitwu. Farar Selmann měšče lědom khwile doščž, wschě listy na šo wšacž a kwitónku piřacž.

Rak běchu nětk tam w tym domčžku wschitzy wjeřeli, wowka, macž, nan a džěči. Nan bě tež duřchnu šuknju dořta, kiž bě kaž na njeho šchita; ta šo jemu prawje hodžesche, a duž nětk w nowe šukni ke mšchi khodžesche. — Jako jemu ras farar Selmann praji: „Mlynko, dha jeno tola nětk kufš šwječeže“, pschetož šlepy Mlynk hěblowasche pschězo, šchtož móžesche, wón praji: Šchto dha čzinicz? Čžitacž njemóžu, lěni byčž tež niz a něšto druge šebi sa džěto wšacž njewěm. Nětk bu šašo krawicžka kupjena, a móžachu šwój khofej šašo běny picž; pschichodnu njedzeli mějadu homjaje mjašo s rajšom, šchtož njeběchu sa dořhe lěta wjazy na blidže poměli! tón rajš bě jemu wěšty pschepuřž póřka. Šunu praji šlepy k fararje: Wostajče mi jeno tak wjele pjenješ, so mohł naschey khudžimškej pokladnizy a žyrkwi něšto dacž. Nascha žyrkej je mi tola to najlubšche na šwěče, a Šmalzgrubškej šchuli, hđžž je tón luby hólčezž tajkele rjane wotmolowjenje na wasche praščenje dař, tej chžyl tež rady něšto daricž. Sa tutu šchulu wobštara wón šwón a praji: „Dha budžeja nětko Šmalzgrubšzy tež šo modlicž móž, hdyž šlyšcha šwjaty wječor šwonicz.“ Šwón ma napišmo: „Próštwu praweho wjele samóže, hdyž je sprawnu. Dar šlepeho hewjerja E. A. Mlynka w Grumbachu.“ — Te pjenješy, kiž buchu tak nadawane, šu šo potom wupožčike, a tak bě tym khudym pomhane. Štara wowka njeje dořho po tym wjazy žiwa byka. Wona wumře 9. junija a bě šwoje žiwjenje pschinjěřka na 100 lět 11 měřazow a 4 dny. Šeje džowka bu wot lětarjow šwěru wothladana, a je šo s njej polěpschito.

Tak dha je Wóh tón šnješ tym khudym, pobožnym ludžom pomhač. A to je šo psched naschimaj woczomaj štao. Šu je šo šašo s nowa dopjelnišo, šchtož piřane šteji: „Moje je woboje, šlěboro a škoto, praji tón šnješ zebaot“, a „wotaj šo ke mni w čžasu teje nudy, dha chžu ja čže wumóz a ty dyrbišch mje šchwalicz.“

A ty, mój luby, kiž tole šlyšchich, chžyl w nudy štyřknivy byčž abo šebi čžeže myšle čzinicz, hacž tež budže twoja modlitwa wušlyšchana? Čžakaj na teho šnješa a njeřasaj jemu, kař a s čžim dyrbi tebi pomhacž. Tež dženša je wěrnó a wostanje wěrnó do wěčnosče:

Próštwu praweho wjele samóže, hdyž je sprawnu.

Swětné podawki.

Němske khěžorstwo. Šafške krajne konsistorstwo je s nowa fararjow na to kěžbnych ščinišo, so šo tajzy ludžo, kotřiz wo žyršwinškim wěrowanju, wo šchěženzy a konfirmirowanju šwojich džěči nicžo wjedžecž nochžedža, jako kmóřja do žyrkwinych knihow ša-

pišacj nješmédža, a so maja šo, je-li šo to stašo, jich mjena šašo wummaracj.

— Wulke šněhi pošlenich dnjow šu po zplym šafskim krajju na tym wina byle, šo bě jěšdženje po pucjach a wošebje po železnizach jara wobczěžne a tu a tam na čaš zyle njemóžne. Na jenej železnizy šo puczowarjam tak seńdže, šo dyrbyachu zyłu nóz we wofach pschebucj, dofelž bě čaš w šněhy tczazy wostal a bě šněh koło wokoło tak hluboki, šo jón ničtón pschelěcž njemóžesche. Našajtra šu jich se šanjemi wotwosyli, jako bě někotryžkuliz wot nich kšetro hlódnny pobyl. Šo šo šta na lipko-dražďžaniskej železnizy bjes Dahlenom a Wurzenom. Na někotrych železnizach njejšu nětotre dny ša šobu jěšdžicž móhli. — Wo wšy Welschhufe běchu kšěže tak jara šawěte, šo jenož kóncžki tšěchi a wuheń se šněha won kuľachu. W Eutschihu šo šta, šo šo tšěcha jeneje wulkeje knjezeje brónje wot šněha, kiž na nej ležesche, rošlama a šněh wšchu šnuts-komnosčž bróžnje, tak daloko hacž běšche próšna, š dobom š zyhlemi a drjewowymi kručami napjelni.

— W Krafowje šu šo 15. februara jene domšte wotpalike, to šamo šta šo 12. februara we Wucžezach. Brěńšchi woheń je najšterje psches to nastal, šo běchu len do pjezy natyľali, hđžež bě nětajte wuhlešćko žehłaze wostal a šo len wot njeho šapalik.

— W Keßelsdorfje šańdžemu njedželu hewjer K. Fischer se šwojeje mandželiskej šwój 50lětny jubilej šwjeczesche, na čimž šo, tak rjez, zyła wješ wobdželi. Popoľdnju w 4 hodžinach psches 300 ludži w doškim čašu šobu do zyrkwe džěšche. W přědku džěšćtaj šwat a družka w draščze, kajtaž běšche tam psched 50 lětami moda była, a wnući a wnučžki jubilarow kweťki šczelijachu. Wo zyrkwinskim požohnowanju šo do hoščzenjenža podachu, hđžež běšche hoščžina wuhotowana, kotrežž šo reje pschifantnychu, na kotrychž šo jubilar a jubilarša hacž do ranja husto doščž wobdželijachu.

— W nozy 24. februara w dworje krawza Pfeffertorna w Kanje na jene dobo na tšjoch městach woheń wudhyri, bu pak haščeny, přjedy hacž móžesche šćhdny nacžinicž; pschetož hewal bychu šo nětotši čłowjekojjo jara loško špalicž móhli. Šo bě woheń šaloženy, běšche šjawnje widžecž a bu Pfeffertorn šam teho dla do jastwa wotwjedženy.

— Njebohi šabřikant Hartmann w Chemnihu je šćhěcž tyšaz (tawšynt) hřiwnow wuštajil, š porucženjom, šo maja šo tele pjenjesh bjes tych jeho mótkow rošdželicž, kotrež pschi jeho šmjercžki hiščcže 20 lět stare njeběchu.

— Š Barlina pišaja, šo je tam přjedawšchi wojerški minister, polny maršchal Roon, 23. februara popoľdnju w 1 hodžinje wumrjel. Kšěžor je pschitajal, šo maja wšćhtyžy offizierojjo zyľeho wójška wóškom dnjow, offizierojjo füsilieršeho regimenta čžo. 33, kotrehož čžebny šćef wón bě, džěšacž dnjow a offizierojjo wojerškeho ministerštw šćhtyrnacže dnjow wo njeho žarowacž. — Njebohi polny maršchal hrabja Roon je šo 1803 narodžil a jeho šwójba je šo psched dlěšćim čžašom š Hollandšije do Bruskeje pschešyľliła. Šako bě wón tójšćto lět offizier we wójšku byl, bu šwojeje wobščěrnejje wucženosčeje dla ša wuczerja we wyschšćej wojerškej šćhuli postajeny. Wón šnajesche niz jenož grichišku a łaczanšku rycž, ale tež hebřejšku a š wjetšćha wšćhě nowišće rycže, jako jendželšku, franžowšku, italšku, rušku atd. a bě we wojeršćkich naležnosčžach jara wuštožny a je w tajkim nastupanju wšćhelake knihi wudał. Šako běšche něczčijšchi kšěžor jako pruski kral na thřón štučil, da hrabja Roon knihu čžihćecžecž, w kotrežž wukładowašće, kať ma šo wójško šřjadowacž, šo by kóžde wóškomifnjeje na wójnu hotowe byčž móhlo.

Šutu knihu tež kral do ruki dosta a ju šwěru pschecžita, a doško njetrajesche a wón hrabju Roon ša wojerškeho ministra pomjenowa, š porucženjom, šo by pruske wójško tak šřjadował, kať je to w šwojeje knihu wopišal. Šo je šo tež stašo, hacž runje pruski šejm k temu pjenjesh pschiswolicž nochzysche, a my šmy wšćhtyž widželi, šćto je Roon š tajkim wójškom w Čžechach a Franžowškej došonjal; tola nochžemy pschi tym šapomnicž, šo drje šo bjes Moltki a Wismarka njeby wšćho tak derje radžiko.

— Rommišija, kiž mějesche wuradžicž, šćto ma šo na němšćich mjeschach šazlonicž, je postajila, šo by šo ša zentnať rožki a majša 25 np. žla šapłacžiko, ša pschenžu, jeczmeri, wosš atd. 50 np., ša wupłody woliwowych rostlinow ša zentnať 13 np., ša kłotr (šožej) palneho drjewa 5 np., ša zentnať kšunjela 10 hřiwnow; ša konje, mule, wóšty 10 hr., ša byki a křwy 6 hr., ša woťy 20 hřiwnow (šotrež hacž dotal jenož 15 hr. dawachu), ša hrowjase młodžata do 1 lěta 4, ša čželata do 6 njedžel 2 hr., ša šwinje 2 hr. 50 np., ša wozny 1 hr. atd.

— Šarlinške šudništwo je dwě šozialdemokratskeje knjeni teho dla, dofelž běšćtej w šjawnej šhromadžijnje na kšćeschćžijansku wěru a na duchownštwo žadławje šwaritej, k 6 njedželam jastwa wotšudžiko. Šena řeka Stagemannowa a družka Canziusowa.

— Dofelž je šćótny mór w Bruskej š wjetšćha šastal, dha je šafške ministerštw šnutsšomnych naležnosčžow wosjewiko, šo šwě šo — š wuwjacžom meršeburgšćeho knježerstwa (regierungsbezirk) — š Bruskeje šćót šašo do Šafšćej pschedawacž.

— Šjatk, 21. februara, bu pruski šejm wobšantňjeny a wobšantazu rycž městpschedšyha krajneho ministerštw, hrabja Stolberg-Wernigerode, čžitafše.

— We Wróšćlawju (Wreslaw) dosta pschi tak mjenowanej wužšćej wóšbje jeneho rajchštagšćeho šapóšćanza šozialdemokrat Kräcker 7544 a prawišnikški radžicžel Freund 8959 hřošow, po tajkim je pošleńšchi wušwoleny. — Š tuteje wóšby je pak widžecž, šo maja wróšćlawšzy demokřatojo hiščćže wulku móz. Přjedawšchi šapóšćanz, na kotrehož měšto je nětko napomnjeny Freund štučil, běšche šozialdemokrat a je psched někotrym čžašom wumrjel. Freund k tak mjenowanej dopřědkaršćej štronje šćušćha.

Awštria. Čžopła woda w Čžoplicach šo hiščćže wróćžila njeje a čžedža šebi tam nětko na to wašćnje pomhacž, šo tam, hđžež šo wona se šemje won žórlesche, hřuboku džěru do hřubokosče rhyja, hacž šćóncžnje na wodu šamu trječja. Še-li šo šo jim to radži, čžedža potom delka w šemi toštu murju na tajke wašćnje natwaricž, šo čžopła woda njeby wjazny do ošćšćkich podkoptow běžecž móhla a psches to nušwana była, tak wyšoko štućacž, šo by šo šašo po štarym wašćnju se šemje won žóřliła. Wězy wuštožni mjenja, šo šo ta wěz radži, ale šo budže wjele pjenjes kšošćtowacž. Š šo by šo wona radžika, wo to nětko w čžoplicšćich zyrkwjach wšćhědnje Šoha prošćha a to šo tež w tamnišćej židowšćej modleńni štawa; pschetož židowšća wošada ma tam tež jene čžopłowodowe žóřko, kotrež je pak w tu kšwilu tež šaprašćo.

— Šonowjene winške ministerštw šnadž, kať šo š najmjěńšćha nětko šda, tejo šapóšćanzow ša šo dobudže, šo budže tak šćufkowacž móz, kať šo šćušćha. Najwadžnišćha wěz ša nje je bošnišćko-herzegowinšća naležnosčž, pschetož ta wjele pjenjes žada a te dyrbi winški šejm přjedy pschiswolicž, hacž móža šo nakožicž.

Jendželšća. Š pschedhoriva dobreje nadžije w Afřizy je pomjesčž pschisćhla, šo je šo tam jendželšće wójško w tu kšwilu tak postajiko, šo jemu kašrojo njebudža šćhdodžicž móz. Wjes tym tam tejo wojakow š Jendželšćej pschijědže, š kotrymž budže potom

tamniſche jendželſke wójſko taſ byłne, ſo drje budže jich ſbież móz a ł méréj nuſowacž.

Franzowiſta. Wułka licžba taſ mjenowaných komunardow, ł ſchtraffe do Kaledonije póbłaných, budže najſterje wobhnađžena, taſ ſo budža ſo domoj wrócizž ſmécž; pſchetoz prénja a druha komora franzowiſkeho ſejma a teſ ſamo miniſterſtwo ſu w tym pſcheš jene.

Ŕuſowſta. Zuſy lėkarjo, do Ŕuſowſteje cžłowiſkeho móra dla póbłani, ſu do teje krajiny pſchijėli, hđžez tutón mór knježeſche, ale hacž dotal tam, kaſ ſami piſaja, hiſcže žaneho thoreho njeſbu nadeſchli, dokelž je tam mór hješ tym faſtał.

Bołharſta. Sapóbłanzy prénjeho bołharſkeho ſejma ſu ſo w mėſcze Tyrnowje ſhromadžili, ſo bychu najprjódzy ſrjadowanje kraja wuradžili a potom wječha wuſwolili. Sa pſchedſydu ſejma budže najſterje wėſty Bantow abo bołharſki najwſchſchi biſkop wuſwoleny.

Dziwna ſtaroſcž.

Šmėt ma pſchezo wułku ſtaroſcž,
Šcho ja jenož ſapocžnu,
Šdyž mi dadža wułkow' narocž,
A ſo móznje roſwiju.

Jeni mėnja, ſo ja waricž
Pſche ſujercž budu krepčicžki,
Druſy, ſo ja ł nowa twaricž
Budu tórmil babelſki;

Pał ſo pónidu koſcže łamacž
Turkam abo Madžaram,
Pał ſo budu Rėmzow hamacž,
Pſchetwaricž jich ł Škłowjanam;

Pał ſo lėnitam ja ſchcžepicž
Pilnoſcž budu do ſtamow,
Lidoram pał pjenješ licžicž
Wobſtajnje do móſchnicžkow;

Pał ſo budu hadam rubicž
Pliżawam jėd ł jaſyła,
Hkupym do roſoma trubicž,
So je mudroſcž ſławniſcha;

So ja Žendželcžanam ſahnacž
Chžu wſchón loſcht po Žubiſkej,
Paducham do hłowy nahnacž,
So ſam cžert jim dobry njej';

Wójſka brón, wſchė wułke ſchtuki
Pſchedžėlacž do radliżow,
Šſerbſkim holecžkam teſ na łuki
Prawje lóžkich ſerpitow;

A ſo ſchtomy ł korjenjemi
Torhacž budu ſe ſemje,
Haj, ſo ja po wſchitkej ſemi
Dokonjam teſ njemóžne.

Štare žónki pał ſej baja,
(Ma cžoz chžyli kėdžbowacž),
So ja budu — wone praja —
Šso wſchėm holecžkam ſpodobacž.

Branibor.

Ze Serbow.

Š Budyſchina. Šandženu wjedželu, pónđželu a wutoru mėjachmy tudy a we woloſnoſcži taſki ſnėhowy mjecžel, kaſkiž drje tehdy njeje hórſki bycž móhł, jaſo popež Lubiza ruſte wójſko pſcheš balkanſke hory wjedžeſche. Tutón mjecžel, kotryž njedželu ł rańſchim

wėtrom, pónđželu ł wjecžornišchim a wutoru ſaſo ł rańſchim ſwoju wobradu wudžėleſche, je nam teſto ſnėha namjetał, ſo bė na pucžach a želeſnizach doſcž ſadžėwkw, taſ ſo je ſrjedu jara maſo ludži do mėſta pſchicžko, haj nėkotražuliz hoſpoſa abo hołza njebė ſo ł młokom ł nam naſtajiła, dokelž do prėbka wjedžeſche, ſo njeby w ſnėſy wu- lėcž móhła. Ma želeſnizy, ł Drađžan ſem wjedžazej, ſu drje najſterje ſrjedu na ranje nėhdže tečazy wſtali, dokelž ſmy w Budyſchinje liſty a nowiny wot tam, kotrež na poſcže hewal hižom rano doſtawamy, haſle pſchipođnju doſtali.

— Šchož pomjedancžko „Segor a Lubiza“ naſtupa, ſmy ſtyſcheli, ſo je ſo w Šſerbach derje lubiko. Duž dowolamy ſebi tudy pſchispomnicž, ſo je naſ general Mirkowicž w Budyſchinje wopytał, ale to bėſche hiſcže do wójny a wón bė tehdy hiſcže połkownik (oberſt). Wón bu w ruſto-turkowiſkej wójnje ſa generala powyſcheny a tamnu ſtronu Balkana wot jeneje turkowiſkeje granaty ſtraſchnje ranjeny, je ſo pał ſaſo wuhojil a ſo w lėcžu ſandženeho lėta ſe ſwojim wójſkom do Połſkeje wrócil a nėtko najſterje w Wařſchawje pſchebywa. Bratr Bogolubowa je naſ teſ w ſwojim cžaſu tudy wopytał a bė tehdy połkownik w ruſkim generalſtabje a w ſpomnjenej wójnje jaſo wojeſki wėžy wuſtojnny wot ruſkeho kžžora ł cžornohórſtemu wječkej póbłany. Komarowiſki ſmy nėkotrych w Drađžanach widželi a jedyn hrabia Komarowiſki je teſ pſched nėkotrymi lėtami Budyſchin wopytał. A ſchož popa Pėtrowicža Awerkija naſtupa, teho my njeſnajemy, ſa to pał biſkopa Pėtrowicža Awerkija w bołharſkim mėſcze Wrazy. Wón bė nėhdže pſched 14 lėtami — tehdy hiſcže duchowny a ł dobom wuczer na realzy w Tyrnowje — cžėtacž dyrbjał, dokelž chžychu jeho Turkojo ſkónzowacž. Bołharſzy pſchekupzy bėchu jeho do Lipſta ſobu wſali. Tam bėſche wón ſaſtyſchał, ſo w Ružizy ſłowjanſki lud bydli a bė ſo teho dla do Budyſchina podał, hđžez jeho ludžo bórſy na mnje (redaktora „Serb. Nowin“) poſaſachu a je wón potom drje pođbra lėta abo dlėhe pſchi mni bydlił. Poſdžicžko je ſo do Šſerbije pſchėbydlił a ſo potom wot tam do Bołharſkeje wrócil, hđžez jeho ſa biſkopa wuſwolichu. Wón je redaktora w nowſchim cžaſu ł ſebi do Wrazy pſcheproſył a chže ſo tam redaktor teſ podacž, hdyž budže w Bołharſkej wſcho w dobrym porjadku, je-li ſo jemu Wóh žiwjenje, ſtrowoſcž a pjenjeſy ſpožcži. Š Bołharſkej chže ſo pſcheš cžorne morjo a kruč Ŕuſowſteje domoj wrócizž a pſchi teſ ſkladnoſcži Kijow a w jeho woloſnoſcži teſ Segora a Lubizu wopytacž.

— W naſtupanju Mlynkež ſwójby w Grumbachu, kotrež nufu a mumóženje knješ ſarat Šſyhora w knižzy „Kopjeſcha a kwėtki“ wopiſuje, a ſmy tydženja ſapocžatk tuteho pomjedancžka wot- cžiſcžecž dali, nam jedyn cžitał „Serbſkich Nowin“ ſlėdowaze piſche: „So ſcže podawł w Grumbachu w „Serbſkich Nowinach“ wotcžiſcžecž dali, je ſo mi jara ſpodobało a Wam ſa to ſwój džał praju. Šnadž budže Wam lubo naſhonicž, ſo je knješ duchowny Seltmann, w pomjedancžku naſpomnjeny, nėtko w Hermannſdorfe pola Annaberga, a ſo je jeho najmłódscha dżowka hižom nėkotry cžaš knjeni mandželſka jeneho Šſerba, mjenujzy ł. Š. Mättiga, w tu khwilu wyſchſkeho wuczerja na realzy w Döbelnje, kiž pał je ſa ſararja do Hartmannſdorfa pola Dippoldiſwaldu deſignirowany. Piſkał tutych ryncžkow mėjeſche ſkladnoſcž, w ſpocžatku januara tuteho lėta ł knješom duchow- nym Seltmannom a jeho ſwójbu dwaj dnaj w hromadže pobycž.“ M.

— Budyſka poližija ſwėru ſa ſchłódnymi dundakami ſlėdži. Tał je wona tudy wóndano jeneho nürnbergſkeho pſchekupza, kotryž bėſche hižom pſched lėtom jebanja dla ł Šmėſacžnemu jaſtwu wot- budženy, wuſlėdžila a jeho hnydom do Nürnbergga póbłala. — Nėhdže

5 robotow sa robotu bē so na tudomnych wicjnych dnjach stalo, so bē nēkajki ujebolat kōždy ras mēch wowša franj a wysche teho w šušodnych dworach i zuseho konjazeho gratu, šo tam tehdy namakazeho, brač, ščtož bē šo jemu spodobalo. W pošlensich dnjach šańdzeneho tydženja je pač jeho polizija došahnyla. — Šewak bu jedyn 25lētny čłowječ, kotryž nepōzyciwosč pšecčiwio jenej 6lētnej holčzy sawinowa, do jastwa wotwjedženy, teho runja tež jedyn pincžnik, kotryž bē šo sastojnīkam wyschnosče spjecžik.

— Šańženy pjatč wječzor 1/2 11 hodžin je šo w Hajnizach jena, t tamniškej fabrizy šuščaza kōlnja wotpalila.

Š Komorowa pola Katež. Žako bēšče našč dotalny šušlfi vīkar, knješ Jaromir Gorliza, hižom šobotu, 9. februara, pšched kralowškim wotrješnym šušlškim inspektarjom Dr. Wildom i Budyščina jako staty wucžer pščišahač, bu wōn 13. februara wot lokalneho šušlškeho inspektarja, t. fararja Golčža w Katežach, do šwojeho wazneho sastojnštwa šwjedženšzy šapokasany. Pšchi tutej škladnosčzi šo najprjōdžy ščerlusch wušpēwa a jako bēšče potom knješ farar rjanu, wutrobny hnujazu rycž tač derje na knjesa wucžerja, taž tež na šušlške džecžzi džeržak, šo šapokasanje šamo na pēčne wuščnje šta.

Skepsane wjesele.

Wōndy na křōzna kmōtr bēch prošeny, —

O rjane wjesele!

Snēh leži wulki, lōhč přec' wysoki,

O krasne wjesele —

Spēšnje na sankach budu we Wochozach!

Počina padač, sylnje deščowac,

Aw jaw, zo zrudoba!

„Do woza, Janko, přahaj šumlikow!“

Aw jaw, to njespēcha!

Ale što pomha, hinak so njehodži.

Prēnje so zmjety*) nēkak přewinu,

Ale to lēdoma;

Druhi pak wjetši wza mje jateho;

Aw jaw, to zrudoba!

Zlama so wōz a w snēhu mje tčaceho

Wudobyč dyrbja dobri wosadni,

Wōz nēkak zahojic. —

Zrudny sym dom so snowač, aw jaw jaw!

Mōtka sym njewidžač! —

Sl . . . . . nski.

*) Abo: sepje. Red.

Přilopk.

* Ša wčzerawškim je polizija w Draždžanach jeneho pječarškeho i Chemniža w pječarškej hospodže šajala, kotryž bē doma šwojemu nanej, jenemu bohatelymu pječarškemu mištrej, 2000 hriwnow franj a i nimi do Draždžan pšchijel, hđžež čžysche je pšecčinič.

* W Thalwizach pola Draždžan šu w tyčle dnjach jenu holžu do jastwa wotwjedli, kotraž bē šradžu porodžila a šwoje džecžo w šahrodže bura, pola kotrehož šuščesche, šahrjebala.

* W Blauen w Boigtlandže šu hižom šašo jeneho deferteura šajeli. Wōn šradžu pola šwojej macžerje pšchewywasche. Žako dwaj polizistaj, jeho pytažaj, do jeho wobhydenja šupiščtaj, čžeknjenz i wofna na hašu dele ščocžzi a čžekny. Pošdžiščo šu jeho došahnyli a do jastwa wotwjedli.

* Žedyn jednacžlētny holčžez je njedželu, 15. februara, brožen rycžerškubla w Liebstadtu šapalič. Wōndy škōstnič je šo teho hižom wušnač.

* W Prashy čžysche pšched nēkotrymi dnjemi jedyn stary šuščobnik wofna čžisčicž a bēšče šo, šo by doščz wyščo došahnyčž mōhč, na jedyn drjewjany stōlž štupeč. Dofelž pač šo pšchi šwojim džēle jara daloko won šhili, dha pšchi tym runowahu šhubi, pšchi čžimž šo se stōlža wobšunyo a na hašu dele padže. Pšchi tym šo tač wobščhodži, šo dyrbjesche po nēkotrych hodžinach wumrjecž.

* W Kalwizach pola Dahlena šu padušchi šańženu pōndželu w nožy i pivačnje konja a mały wōs franjli. Padušchi šu najprjedy do Dschaga jeli, potom pač šo na worženški šuškeji wobrocžili. Kaž šo šda, šu to čži šami njebolatojo, kotřiz bēchu šańženu šobotu w nožy na jenym kuble w Zehrenu pola Miščna i jeneho wosa hižom jeneho konja wušchahnyli, buchu pač pšchi wušchahanju drugeho wot bura pytnjeni a wotčžerjeni.

* Šańženy tydžen pola kublerja Grünziga w Zschöppchenu hnoj i jamy kidachu a pšchi tym čžeto nowonarodženeho džēščža namakachu. Dofelž na přjedawšchu Grünzigowu šuščobnu džowku najbōle tukachu, kotraž nēčto w Großenu šuščesche, šu ju do jastwa wotwjedli. Pšchi pšchekšychenju pšched šudom je šo tež wona wušnač, šo je džecžo do hnojoweje jamy čžihnyla.

* Na jenej železnicy w Americy bēščtaj dwaj čžahaj w hromadu prašnykoi, pšchi čžimž jedyn muž žiwjenje, drugi pač jenu nohu šhubi. Dofelž towarštwo, kotremuž ta železnica šuščha, ani wudowje šabiteho, ani temu mužej, kiž bē jenu nohu šhubič, žaneho šarunanja dacž nočžysche, džēščtaj wobaj ščoržicž. Wōnaj tež douščtaj, pšchetož šudnič wušbudži, šo ma wudowa 5000 dollarow šarunanja, jenonohaty muž pač 15,000 dostacž. Žako šo ta wudowa nab tajkim wušbudženjom džiwasche, šo praščejo, hacž je noha drožičha, dyžli muž, jej šudnič wotmolwi, šo šo temu tač ma; pšchetož ša šhubjenu nohu ničtōn druhu njedostanje a tež niž ša 15,000 dollarow, bjes tym šo wudowa, kotraž 5000 dollarow wobšebžzi, lōhčto drugeho muža namata a to šnadž wjele šēpšcheho, hacž je přeni byč.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hans Depla. W to bē krašny kwaš!

Mots Tunka. Ale hđže dha?

H. D. Tam bōle delka w holi. Hižom na pucžu t wērowaju mējachu lacžne žōldki šwoju wulku šrudobu, pšchetož nawoženja, hacž runje je bohaty, pšched žanej korečmu šastacž njeda.

M. T. Što paš kvašarjo prajachu?

S. D. No woni bëchu jara mjeršazy, jako šo s wërowanja do kvašneho domu wróćizichu, a poczachu šo bicz a ščlë, ščalki a talerje wokoło mjetacz.

M. T. A to džë je krasne wješele bylo?

S. D. Haj, ale krasnosczë bu potom hiščeje wjele wjetšča, pšchetoz jena stara žona posdžizšcho nawoženjoweho bratra tak wuplštowa, šo jemu krej jenož tak ščczuru s noža na blidowy rub bëžeshe.

M. T. Aw jam jam tola!

Cyrkwinske powjesće.

Křéeni:

Pëtrowska žyrkej: Helena Emma, Michala Ernsta Binzela, džëlaczerja, dž. — Pawol Ernst, Jana Horšči, džëlaczerja a wobydlerja, š. — Meta

Gertruda Hedwiga, Gustawa Bohuwëra Czernjeh, hoščenjarja-najenka, dž. — Kurt Arthur, Pëtra Augusta Rječzi, wobšydneho mëšczana a tyscheškeho mištra, š. —

Michalska žyrkej: Friedrita Wilhelmina Hilžbjeta, Hermannu Pawola Martina, murjerja a wobydlerja pod hrodom, dž. — Jan Hermann, Michala Urbana, kžëzerja a pohoncez na Židowje, š. — Pawol Ernst, Jana Rycharja, džëlaczerja a wobydlerja pod hrodom, š. — Hilžbjeta Alma, Jana Augusta Rysyka, šchošarja w dobruschanski papjerniku, dž. — Korla Kurt, Korle Emila Hermannu, kublerja w Šëlanach, š.

Katolska žyrkej: Germina Josefa, Franza Steinbacha, fabrikšeho direktarja w Hajnizach, dž.

Zemrjeći:

Džen 15. februara: Maria swudowjena Stillerowa s Katez, w džëlaczerškej kžëzi na Židowje, 64 l. 2 d. — 17., Martha Augusta Margaretha, Hermannu Schmidta, seminaršeho wyschšeho wuczjerja, dž., 3 m. — 20., Laura Antonia Graulez, Korle Richarda Bilza, pšchëpuz a wobydlerja w Šëlanach, mandžëška, 34 l. 1 m. 10 d.

„Thuringia“, šawëšczaze towarštvo w Erfurczë.

My s tutym k šjawnemu nawjedženju dawamy, šo šmy mësto knjesa **W. Matheisa** w Budyščinje knjesej **Germannej Kunadej**, pšchëpuzej tam, agenturu našcheho towarštwa pšchëpotali a prošymy, šo bychu šo we wšchëch, to šamo nastupazych šawëščenškich naležnosczach na pošlëišcho pomjenowaneho knjesa wobroczič chžyli.

W Lipsku, 15. februara 1879.

Generalna agentura Thuringije.
I. Schneider & Co.

Džitwajo na prjódštejaze wošjewjenje poruczam šo k wobstaranju namjetow na šawëščenje pšchë wohen a pucjowanške nješbože wšchëch družinow po tunišk wumenjenjach. Prámije šu pšchimëzene a twjerde, bjes doplaczjowanškeje pšchëškuchnosczë.

Prospekty, namjetne papjery a powšchittomne šawëšczaze wumenjenja móža šo darmo dostacz.

W Budyščinje, 15. februara 1879.

Germann Kunad, šastupjet Thuringije.

Poruczenje.

Kamjenjorešbarnja **Oskar Wohl** w Budyščinje,
na lubiškëj dróšy czížko 508 c., s napschëczja Tuchorja,

porucza šo k šhotowjenju wšchëch družinow rowowych pomnikow s marmora, granita a pëškowza, kaž tež k ponowjenju starych pomnikow, tež k wšchittim do rešbarštwa šluchazym džëlam, a pšchëdawa wšchelake gypsowe a šahrodniške figury a wazy.

Pod rukowanjom trajnosczë, šchwarneho pišma a tunišk placzišnow porucza šo

Oskar Wohl, rešbar.

Wopšchëdawanje

šerbškich špëwarškich knihi, jenož derje wjasanyh, w koži a šomoczë s wobittom po poniženych placzišnach pola

C. Fornera,

knihiwjasatnja na hospitalskej hašy.

Emil Wehrle na jerjowej hašy

porucza wulki wubjerš pižanošmuhaty drasczenjow k selenošchtwórtkowskim daram a to bawmjane, polwolmjane a wolmjane, stary löhcz 25 np. a dróžšcho. Težo runja poruczam šwój šklad czornych drasczenjow ša konfirmadow po najtuniškich placzišnach.

Šchlenčzane, porzellanowe a steingutowe twory

we wulkim wubjerku a to bële, pišane a se šlotom pšchëne, po poniženych placzišnach pšchëdawa

Rudolph Wilhelm

na šerbškej hašy czížko 20.

Woknowu a šahrodnišku šchlenzu,

rjanu a toštju, kaž tež pišane rosetty, kromy a moušelinowu šchlenzu, dale špishelownu šchlenzu, s facettami a bješ nich, porucza we wulkim wubjerku po poniženych placzišnach

Rudolph Wilhelm

na šerbškej hašy czížko 20.

Šchlenčzerške dejmanty,

jara rjane a lohko rešaze, šchtuku po 3—36 markach, we wulkim wubjerku porucza

Rudolph Wilhelm

na šerbškej hašy czížko 20.

We wudawatni „Serbskich Nowin“ šu ša 50 š dostacz: **Šherlushe a špëwy** wot **Pëtra Alónka**. Piaty šchëwot. Težo runja tež 1., 2., 3. a 4. šchëwot ša 50 š. — Piaty šchëwot wopšchija najprjódžy wšchelake šherlushe k dopomnjëczju na lubych šerjetyh; potom šlëduja špëwy na krala a kralowški dom, na wšchelakich duchownych a wuczjerjow, na šerbškich wojakow, na australiškich Šerbow, dale namatamy džakne špëwy, fermuščne špëwy, šerbške wótežinske špëwy, wšchelake žortniwe špëwy, špëwy na kšchczíšnach a kwapach atd. Wopšchijëczë tuteho pjateho šchëwota je tajke, šo budže šo wšchittim wošëbie lubicz.

Wopilštvo, tež w najwšchšim šhodžentu, hoji pod rukowanjom, tež bješ nawjedženja pazijenta, a bješ šchtoby ša štroweč, wunamakar **Th. Konekty**, Droguišt, Berlin, Bernauerstr. 99. Žadane šuttowanje šrëbrow, wote mnje wunamakanyh, je wot pazijentow pšchëd kralowštimi pruškimi a kralowštimi bajerštimi woltrešnyimi šudami pšchëš pšchëšahu wobtwërdžene. Duž njëch šo löždy w runej mërje na mnje wobroczi a na pobražowarjow njëdëžuj, dolež wšchelazy bješ nimi tež šwoje mjeno šalschuj a nješlanštvo czërja. Šastojšy wobtwërdžene a š pšchëšahu wobšwëdžene wopilšma darmo a štawto.

W kštamach ho herbski ryczi!

Swój sklad

porzellana a steinguta,
dobreje a ord. duteje šklenzy,
taflošklenzy a slotolejstow,
špichelownych a fotografijownych woblukow,
nippskich wězow a rybošklenzownych podstawkow,
a saramowanje w obrazow wšech družinow po najtunischich
placzišnych porucza

Max Mütza
na bohatej hašy czo. 65.

Sa Budyschin a wokolnosć fmy šamopschewanje nascheho wubjerneho
salonoweho wuhla s Doblhoffstecho podkopyka w Mariascheinu jenož

knjesej M. Lorenzei

pschepodali. Po pschepytanju wobšteji tuto wuhlo s 4227 čopkoto-jenosćow;
1 ko. wuhla wotpari 6,4 litrow wody, a šawostaja 100 ko. wuhla = 1,46 ko.
popjela.

W Mariascheinu, 21. februara 1879.

Srabinška westphalska hórška direkzia.

Na horejšče džiwojo, pschedawam wot dženšnischeho dnja sa hotowe
pjenjeh:

fruchate wuhlo, zentnar po 52 np.,
šrěnje wuhlo I., bjes prócha, zentnar po 50 np., heftl. po 75 np.,
= = **II.**, = = = 46 = = = 65 =

wot mojeho sklada na dwórniščeju.

Wotwoženje sa zentnar do města placzi pschi wotowšaczu 50 zentnarjom
= 4 np., pschi mjenschim wotowšaczu 5 np.

M. Lorenz w Budyschinje.
Kontor na Goschiz hašy 703^b.

Ratařska schula w Budyschinje.

Wšichodny kurs šapocznje ho **póndzelu, 21. haprleje t. l.**

Wšichowodny kurs šapocznje ho **hacž do 15. haprleje t. l.** pola podpisaneho stacž. Par-
šchonste prjódktajenje pschowodnomych je spodobne. Stowosastupazy šchulerjo dychbja
s najmjenscha te wědomnosće wobšedžecž, kaž móža ho w dobrej ludowej schuli nadobycž.

Schulerjo s lěpschimi wědomnosćemi ho do klawow dadža, sa kotrejž ho hodža.

Tajžy schulerjo, kiž su sraťosć sa wyschschu sekundu jeneho gymnasija, jeneje realneje
schule I. rjada abo jeneje runoprawneje klawy jeneje drugeje schule dostali, móža do selekty,
privatim šradowaneje, šastupicž, hžezž póbla pschirodnopisnych a ratařskich wucžbow
dalewjedžazu wucžbu w němškej literaturje, w stawisnach, w franzowskej, jendželškej a
po žadanju w łacjanškej ryczi, w algebrje a geometriji dostawaja.

Schulski pjenjeh wopšchija w porjadnym kursu lětnje 80 $\mathcal{A}$, kotryž ma ho pschi
šapocžatku kóždeho schulškeho lěta po 40 $\mathcal{A}$ šapłaczičž.

Schulerjo selekty maja schulski pjenjeh wot 140 $\mathcal{A}$ w pollětnych džělbach po 70 $\mathcal{A}$
šapłaczičž.

W Budyschinje, 12. januara 1879.

Direkzia
Brugger.

Wuwjedženju t w a r b o w, kaž tež k wudžě-
lanju twarškich a šituazionskich planow porucza ho

M. Scheibe, murjerški mištr
w Budyschinje, na albertskej hašy.

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

Würzburgsche

runflizowe šymjo

dopósnateje najlěpscheje dobroty porucza naj-
tunischjo **Carl Noack.**

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

W kštamach ho herbski ryczi!

Hosceńz k stotej hwěsdy.

Ť tutym čzěsčěnym Ťserbam Budyschina a wokolnosčje najpodwolnišcho Ť nawjedženju dawam, so hym horca pomjenowany hosceńz wot džěnsnišeho dnja do sarjadowanja wšał.

Ťa poručam moje nowostjadowane stwy Ť **dobrymi ložemi**, kaž tež tunje a dobre wobjedowanie sa pucžowarjom, a nadžijam so, so budu psches tunje a spěščne poštuženje požadanjam tych, kiž mje wopytaja, na kóžde wašnje doseč čžinič móg.

Ť počzěsčowanjom

Jan Bohuměr Böhma.

Čzěsčěnym Ťserbam žebi dowolam wosjewić, so wot pschichodneje šoboty, 8. měrza, w kžěži knjenje wudowy **Klemmoweje** płat wjazy pschedawacž nje budu, ale so budu to w pódlanškej kžěži knjenje wudowy **Dominikoweje** čžiško 65 na bohatej hašy čžinič, a prošcu, so bychu mje, kaž w mojim přjedawšchim pschěbntku, nětko w mojej nowej pschedawatni dobročžiwje wopytowali. **Ťa pschedženo ja kóždu šobotu płat wuměnjam.**

Jan Jurij Pech Ť Wjelecžina.

Čzěsčěnym Ťserbam Łasa a wokolnosčje Ť tutym Ť nawjedženju dawam, so — da-li Böh — 11. měrza na **lasowšči hermaut** Ť wulkim wubjerkom **bělych, furowych a módrnych platow** pschijědu a prošcu teho dla wo dobročžiwje wobkěžbowanje. — **Ťa pschedženo so wote mnje płat wuměnja.**

Jan Jurij Pech Ť Wjelecžina.

K wopomnjenju

na njebočžičku

Hanu, Jana Augusta Bjenady

w Rašchowje mandželsku,

prjedy swud. Wyrzacžez, rodž. Rščižanež.

† 15. januara 1879.

Šacž runje nětk na stare lěta,
Wy luba macžě — mandželska,
Ťe Böh Waš wolał Ť teho šwěta
Dha tola so 'schcže sahe sda;
Böh mě — kiž bě to jeho wola —
Šdy našch čžaš šbóžnje wumrjecž je,
Duž njerudžcže so, lubi, tola
„Ščtož čžini Böh, wšcho dobre je.“

Wot fromnych staršchich narodžena
Bě Rščižanež we Wyršcžez
A přeni krocž tam woženjena
Bě Ť Wyrzacžom w tej šamej wšy.
A tuto mandželstwo te běšče
Wšchał pschezo jara šbožomme,
Pať jara sahe Ť kónžej džěšče,
Šdyž sašcho bě lět šchěpnacže.

Wot šydom Ť džěla matych džěcži
Böh jeje luboh' mandželskoh' —
Kiž bě jej najšubšči na šwěcži —
Ťi sahe psches šmjerčž přjecž wša joh'
A tak ta šama šwubowjena
Lět šydom dohho sawofsta
A jeho row, — tak wurudžena —
Tež jara hušto wopyta.

A hdyž tón čžaš bě pschecžiniča
Ťe šyrotami w šrudobje,
Dha je so sašo woženila —
Tam Ť Bjenadu we Rašchowje

A je tak Ť nim tu žiwa była
Na pol a šydomnacže lět
A pschezo jara lubo mēla
Toh' druhoh' mandželskoh' tež nēt.
Budž Bohu džal! Ť šama běšče
Tu čžila, štrowa wobštajnje,
A ničtón žebi njemyšlesche,
So jeje čžaš žno wušchol je,
Po' Boha pať bě wobšantnjene,
Tu Ť žebi wšacž do šbóžnosčje,
Duž lětarstwo wšchě nałožene
Tu žiwu šdžerjecž njemžejše.

Duž pjatnateho januara
Wjes dohjej čžejškej šhoroscže,
Žen' a šchěcždžebat lětow stara,
Ťso psches šmjerčž wot Waš džěšlesche
A sawostaji na tym šwěcži
Toh' jara šrudnoh' mandželskoh',
Tež šydom jara šrudnych džěcži —
Ťsu ščtyri džowki — šynow tšjo.

Böh trošchtuj Waš, hdyž wurudženi
Nēt Ť njebju sa nej šladacže,
Tam junu Wy Ť nej šjednocženi
Na wěcžne sašo budžecže.
Šdyž je Wašch běh so minyl w šwěcži,
Šaj, dha ta Wašcha luba macž
Waš, luby nano, lube džěcži
We njebju budže powitacž.

Dha špicže nětko, luba šana,
Tam na tym nowym kēřchowje,
Šacž junu Ť rowa sawofšana
Džěn pošłeni tam budžecže.
Tam junu Ť nowa šjednocženi
Ťso čžemny wěcžnje šradowacž
W tej šbóžnosčži tam pschekrašjnjeni,
Kiž budže do wěcžnosčje tracž.

Subowany pschecžel

Bohuměr Wolf w Budestezach
psches B. M.—ta.

Ratarške towarštwo we Wulkim Wjelskowje

wutoru, 4. měrza.

Wščitomnosč wšchitlich šobustawow je nusna.
Ťšchědžyda.

Ťserbske holcži,

kotrež čžedža w Budyschinje šchicž abo waricž wufnycž, móža duščne wobhdjenje dostacž. Wšcho balsche je šhonicž we wudawatni „Serbskich Nowin.“

Žedyn **krawski** móže trajaze džělo dostacž pola **Liehnarja** w Sarncžu.

Jena holža,

kotraž je na warjenje kžětro wuštojna, ma dobre wopišma a kóžde domjaze džělo rad wobštara, so Ť 1. haprleje t. l. pyta. **Hermann Lehmann,** mydkať na hornecžerškej hašy.

Jena domška holža

Ť dobrymi wopišmami a kotraž so pschedžanym džělom njeboji, móže bórjo město dostacž pola pjeťaršeho mišchtra **W. Pašliššcha** na Šoščiz hašy (Šošchwiz) 721.

2 **hulnej džowzy**, kiž matej dobre wopišma, móžetej hnydom abo 1. haprleje t. l. na knježim dworcju w **Mütkenbergu** pschi šastanišcžcu prufteje hornjołuzišteje železnizy šastupicž. Lětna šda 50—60 toleť.

Šródžne džowki

šo hnydom a pošdžišcho, pschi wyškojej šdžě a šarunanju wudawškow na pucžu, pytaja a maja so pschipowjedžicž w šlužbnym bureauwje knjenje **Šleinstückoweje** na lawškich hrjebjach čžiško 681 delka blifko theatra.

Ťslub šwojeje čžetki **Šauže Rosalije Michaelez** Ť knjesom **Janom Augustom Tempelom**, dešignirowanym druhim štatym wucžerjom pschi tudomnej šchuli, dowolam žebi lubym šwójbnym a pschecželam Ť tutym najpodwolnišcho Ť nawjedženju dacž.

W šarškim domje w **Poršchizach**, 23. februara 1879.

Hermann Julius Grautmann, P.

Šauža Rosalia Michaelez,

Jan August Tempel,

šlubjenaj.

Lubym pschecželam a šnatym dowolam žebi šwój šlub Ť knježnu **Berthu Šentsšelez**, džowku knjesa **Augusta Šentsšela**, Ť tutym najpodwolnišcho Ť nawjedženju dacž.

W Budyschinje, 23. februara 1879.

Moriz Mörba.

Prěnje čislo

noweho „Lužičana“, kiž je cyle lěto wotpočował, na nowy tydžěn wuńdže.

Redakcija „Lužičana“.

(Ť temu čžištu jena pschiloša.)

Pschiloha k czišku 9 „Serbskich Nowin.“

Šsobotu, 1. měrza 1879.

P. Strobel, atelier za njebolosne sařadjenje křumšchtnych subow a plombirowanjow po najnowšim systemje.

Wotkronjenje subyboljenja, subowe operazije: Na snutškej lawškej hašy cž. 120, po 1 řhodže.

➤ A rycjam wšědnje dopořduja a popořduju wot 8 hač do 5 hodžin. — A řudym darmo. ➤

Čzorne drascženja

wšchelakich družinow, derje dđeržaze a prawdžiwjeje čzorneje barby, jako

čzorne lustry,

metr: 70, 88, 95, 105, 110, 125, 130, 150 np.,

řtary lóhčž: 40, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 90 np.;

čzorne kařchemiry,

metr: 150, 165, 175, 220, 240, 260, 300 np.,

řtary lóhčž: 85, 95, 100, 125, 140, 150, 175 np.;

čzorne $\frac{9}{4}$ řchěroke ripřy,

metr wot 250 np., řtary lóhčž wot 1 mř. 40 np.;

piřane hladke a mustrowane lustry, metr wot 70 np., řtary lóhčž wot 40 np.

Řupowanje čzornych drascženjow je wěž dowěrjenja, lóžby pař řprawnu dobu tvorů dostanje.

➤ W řhlamach řo řerbski rycži!

August Grützner.

F. A. Böhme, řěřbar w Budyřinje,
na swonknej lawškej hašy 788,
porucža řo k wudžětanju

rowowych pomnikow

ř pěřkowza a marmora.

Sřprawne pořkluženje a tunje płačžisny.

NB. Štkad řotowych pomnikow.

Jan Jurij Pahn w Budyřinje,

na torhořchczu, pódla řtowneje řtraže,

porucža řa konfirmandow

čzorny lustr, kařchemir, popeline a ripř
najlěpřajeje dobrořcže a po řpodžiwne tunich płačžisnach.

Ša řelenořchwóřtkowske dary

řo řodžaza wulla dželba nařad řtajenych tworow a řbyřkow,
řtary lóhčž řizom wot 25 np., je tam tež na přřhedan.

Šwój kařcheřowny magazin

na řarbařřkej hašy 421,

w kotrymž řu řtajnje čželowe kařcheře tunjo dořtačž, ř tutym najtuniřřo porucžamoj.

J. A. Gandril a ř. Smarřli, řyřchěřřtaj miřřchtraj.

Mořkowahi

derje twarjene tunjo porucža

Wilh. Benad, řratokowař
na řerjowej hašy 274.

➤ Wřřitke řem řkufřchaze porjedženja,
taž tež porjedjenje řřijaznych mařřinow wón
najlěpře wobřtara.

Řhofej, derje řřodžazny, punt wot 100 np.

= paleny, . . . = = 140 =

zokor, ... = = 45-55 =

petroleum, ... = = 14 =

řwěcženje, ... = = 40 =

magdeburgřřki řřřahy řař,

turkowřřte řřlowki,

řřmaderuntř a řřukniřny

porucža

C. Hanska na řitnych wřřřach.

600 markow!

řtemu wuplačžu, řiz přři nařožowanju
Dr. řartungoweje řřneje řubja-
zeje wodžicžři (Dr. Hartung's Mund-
und Zahnwasser), řřakon ře řapatoranjom
po 1 marř, řřdy řařo řubyboljenje dořtanje
abo ř řuby wonja. (4 řřakony řa 3 řřriwny.)

Řenicžny rořpóřřtanje wobřtara C. M.
řřumacher in Stegliz bei Berlin.

Štkadny řo řařořa.

Wotewrjenje khlamow.

Czesczenym Szerbam Budyschina a wokolnoscyje k dobrocziwemu nawjedzenju dawam, so hym tudy na bohatej haŝy czisko 67, w domje knjesa haptkarcja **S. Menznera**,

manufakturowe, platowe, bawmjane, kaž tež schtrympowe a modotworowe khlamy

wotewrif.

So prózuj, so bych wschě žadania, na mnje stajene, psches khwatne a dobre po-
słuženje spotojti, proschu mje psches dobrocziwje wobkledźbowanje podpjeracz. So bych
prambu dopokasał, pschedawam po šlědowaznych

placziŝnach:

barbunjepuschezate draŝtne tkaniny, prjedawŝi stary kóhcz	16 np.,
pišeje	25 np.,
běte a pišane gardiny	16 np.,
dmójne lustry	23 np.,
pišane alpaki	30 np.,
dobre moiréje	40 np.,
10/4 schěroki kaŝchmir	100 np.,
6/4 schirting	15 np.,
pišany barchent	30 np.,
10/4 czistowokmjane lama	90 np.,
pochlama	38 np.,
ŝutno a butŝin, 10/4 schěroki, czista wokma	200 np.,
džělbu módroczifschězanych czistoplatowych 7/4 schórzychow po	75 np.,
džělbu czistoplatowych ŝacznych rubiŝchów, duzent po	325 np.,
schtryfkowane bawmjane ŝofi	40 np.,
„ „ žonjaze schtrympy	30 np.,
„ „ džěczaze schtrympy	15 np.,

a hiŝeje wjele tyŝaz druhich wězow po wo prawdže ŝměŝnje-tunich placziŝnach.

So poczeŝczowanjom

R. Casper,

na bohatej haŝy 67, w rožnych khlamach.

Konfirmaziji poruczam derje ŝwjaŝane **ŝpě-
waŝke knihi** w ŝomoczanych a kožanych ŝwjaŝku
najtuniŝcho.

Aug. Schönka
w hauenŝteinskej haŝy.

Palenz!

Mój hižom dawno jako wubjerny a czisčje šlódžazy

czisty palenz,

kaž tež wschitke družiny **dobrych palenzow** ja s tutym knjesam ratarjam
a ŝaŝopschedawarjam poruczejo naspominam a po najtuniŝchich placziŝnach
pschedawam.

Ernst Glien,

destillazja

na žitnych a na drjewowych wikach.

Wo

P. Kneifelowej wloŝowej tinkturje.

Schtóž na khorojte wupadowanje wloŝow

czetpi a je do czista ŝhubicz nožce, njech s polnej dowěru hornju tał derje lékaŝny, kaž tež ŝastojuŝny
pruhowanu tinkturu naloža; so pak wona niž jenož wupadowanje wloŝow, kaž tež ŝo ŝapoczazu plěchawo-
wěŝeje wotŝtroni, ale tež, hđžež ŝu jenož hiŝeje najŝnadniŝche khorowki, tež tym, kiž s zyla žanych
wloŝow wjaž nimaja, ŝaŝo wloŝy napłodži, je psches wěry hódne wopisima wyŝokoczěŝčeznych ludži, bjez
nimi tež wot wyŝchnoŝe wobtwjerdžene, njedwělenje dopokasaŝe a móža ŝo tajke wopisima stajnje nawjedžic
w jenicčkej pschedawaini w Budyschinje, kotruž ma **Heinr. Jul. Lincka**. Placziŝna ŝa bleschu 1, 2 a 3 ml.

Khofeje,

jenož dobrego a ŝylneho šlódženja, punt
po 100, 110, 120, 130, 140—180 np., pschi
5 puntach hiŝeje tuniŝcho, porucza

Th. Grumt
na ŝwontnej lawŝkej haŝy.

**Roŝowany ŝtwjelzowy abo
njetrjenny len,**

kaž tež **wutrijny len** kupuje po kóždej
džělbe mehaniska džěłopschadownja w
ŝajnižach.

Wot najwjetŝeje wažnosčje ŝa
woczji kóždeho. Prawdžiwa
Dr. Whitowa
wodžicžka wot Traugotta Ehrhardta
w Großbreitenbachu w Thüringŝkej je
wot lěta 1822 ŝwětoŝlawna. Štafanja
a ŝlacon po 1 marzy poŝežele mi **budyiŝka
hrodowŝka a rakecjanŝka haptka.**

Wuczaji s listow: Knjesej Tr. Ehrhardtej. Dolež
ŝtej mi pschisplanej 2 ŝlaconaj Waŝeje prawdžimeje
Dr. Whitoweje wodžicžki tał wubjernje pomhaloj,
proschu. (Štafanje.) Darmŝtedt, 20./2. 78. H. D. Egger-
ŝtedt. Dale: ŝa dawam Waŝeje prawdžimeje Dr.
Whitowej wodžicžki najlěpŝeje wopisimo, so je
najlěpŝeje bje-wiŝemi ŝredkami ŝa woczji, teho dla
Waŝ proschu. (Štafanje.) Garmišen, 10./2. 78.
Johanna Wäcker. Dale: So ja prjedy hjeŝ ŝchleizy
žaneho piŝmita ŝpójnacž njemóžach a dženka, hdyž
je mi wot Waŝ doŝtata prawdžiwa Dr. Whitowa
wodžicžka jara dobru ŝlužbu czinila, ŝaŝo s byhlu
czitacz móžu atd. (Štafanje.) Janowiec, 23./9. 78.
W. Szozawinski.

**Šchiferowy kryw pod rufo-
wanjom.**

Podpišany porucza ŝo k ŝhotowjenju ŝchi-
ferowych tšěchow se wschěch družinow ŝchifera,
a budže ŝo stajnje prózowacz, wscho džělo,
jemu porucžene, najlěpje a najtuniŝcho wob-
ŝtaracz.

August Schumann,

ŝchifrokrnjeŝki miŝtr w Budyschinje,
na žitnych wikach.

Splažne a kožowe khorosčje, **ŝyfi-
tis**, polužije, splažnu nje-
móž, žoldkowe a delnjo-
žitowne czěrpenja, **žonjaze khorosčje**,
běny ŝpaw, krejŝhudoŝcz, rheumatizmus,
czěžłohlyŝenje, padazu khorosčž atd.,
kaž tež wschě ŝastarjene bėdnosčje do-
ŝpójnje ŝahoji **Dir. Schneider** w Šho-
rjelzu, Berlinerstraße 7.

Róždu kobotu rano wot 8
hodžin hacž do 1 hodžiny njedželu w
hočžěnzju k bėtemu konju w Budyschinje
k rycžam.

NB. Dolež wjele džěci na wi-
dliŝčija mumarje, ja na to kėžbne
czinju, so móžu w tajkim nastupanju
pomhačž, hdyž ŝo mi to ŝahe doŝčž
k nawjedženju da.

Štvořtlětna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
Kožde čislo plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na rózku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot rynčka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čisć Smoleřjec knihičičernje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 10.

Sobotu, 8. měřca.

1879.

Australiski lišt

Handrija Alberta i Machlowa.

Hacž runje tutón lišt tež na wězy i přjedawšich lět spomina a teho dla tež křětro stare wězy powjeda, dha šym tola teho mēnjenja, so drje je wotčijšćenja hōdnny, wošebje dokelž njejšmy w „Serbskich Nowinach“ hižom dokle czašy w Eserbach, do Australije so pschěšydliwšich, nicžo štyšeli. Za bēch i Handrijom Albertom w mlodych lětach dobry pschēczel, a dokelž bēch jeho pschēs jeho nana wote mnje někotry krōč postrowicž dať, bē so wón tež na mnje dopomniť a je mi něhdže takle pišať: D. Keř.

W šwojim šydomadwazytym lēcze ja 7. augusta 1848 šwój narodny dom a wótzny kraj wopušćečich a podach so psches Lubij, Šhorjelz, Kōhlfurt*), Barlin po železnicy do Hamburga, hdžež 8. augusta popođnju w 4 hodžinach dojēdžech. Tam wubrach šebi hospodu w hosćejny k džiwnemu mužej, hdžež někotre dny wostach, šebi Hamburg wobhladowach a wšchelate wězy nakupich. Džen 14. augusta stupichmy, wšcho šobu wšawšchi, na lōdž „Alfred“, šchtož bē jara rjana pšachtowa špěšnyjēdžaza lōdž. My na njej najajtra na morjo wujēdžechmy. Ale runje tutón džen bēchu Danizy rēku Rōbjō, po kotrymž do morja pschijēdžechmy, blokrowacž (wob- lehnycž) pocželi**), a něhdže wokoło pođodnja wuhladachmy wulku danisku wōjnisku lōdž, kotraž runje na naš cžerjesche. Našch kapitan šo wulzy naštrōža a buchu na lōdži wšchē wētrowe pšachty tak napjate, so wona kaž wuščeleny šhip po wōdže lēcžesche a to cžim rucžišcho, dokelž mējachmy jara špodobny wētr. Daniska lōdž, kotraž nam trochu k bokej jēdžesche, njemējesche teho dla tak dobry wētr a njemōžesche šo k nam tak pschibitizicž, so by na naš tšēlecž mōhla. Tola honjesche naš hacž do wječzora, hdžež šo wrōczi.

W nozy šo wētr wobroczi a nam tak šylnje napšchecžiwō bujesche, so buchmy daloko nasad šahnaczi, tak šo rano i nowa tu danisku lōdž wuhladachmy. Tola šo wona — najšterje štrachneho wētra dla — ja nami njehonjesche. Tōnle šylny wētr trajesche 14 dnjow a džēchu žolmy tak wyšoko, kaž šu našche najwjetšche kužiške hory. Ale ja njemējach žaneje hrošy psched tym, so šo šnadž podnurimy; tola šchorichu i wjetšcha wšchitzy ludžo na lōdži na mōřsku šhorōcž, ja pať wostach strowz, kaž tež pošdžišcho na žytnym pučžu. Tak bēšche šapocžatť na našchim mōřskim pučžu hubjeny dosč, tola mi je šo žyle dušdnje minyť, dokelž bēch strowy a mōžach na wšcho kēdžbowacž, šchtož naš na morju wobdawasche.

W šwojim czašu pschijēdžechmy k pođodnišchey Amerizy a to do brašilskeho pschistawa Rio de Janeiro, hdžež šchtyri dny wostachmy, so bychmy šo i cžerštwěj wodu šastarali. Tam bēšche krašnje a

njemōžach šo nad tym rjanym pschistawom (hafenom), nad tymi pschekrašnymi pšodami a nade wšchitkami druhimi rjanosćemi dosč wudžiwacž. W tajkej rjanosći njebēch pschirodu (naturu) hišchže ženje widžit.

Wot jow hacž do pschēdhorowa dobreje nadžije w Afrizy mējachmy štajnje dobry wētr, wot tam pať mōžne wētry, šymu a bēšch, hacž šo šfōncžnje k našchemu požadanemu krajey pschi- blizachmy a jōn 6. dezembra jara našdala wuhladachmy. Šafle po 4dženškim dobrym jēdženju do pschistawa Abelaidy pschijēdžechmy, hdžež tež bōřny na kraj wustupichmy.

Našch pschijēd bu bōřny po wšchey wokolnošći šnaty a wjele přjedawšich Nēmzow, kiž bēchu šo šem pschēšydli, i wšami po naš pschijēdžechu a naš dale do kraja dowjesechu. Tež mje jedyn nēmški ratať se wšy Longeville wot lōdže na kraj a to do šwojeho domu šobu wša a šym potom jeho špodžiwnje rjane žně šobu domoj šchowacž pomhāt.

W lēcze 1849 a to 21. februara buch i mojej nēčejšchey lubej mandželškej, Šaňžu Šajnzēž i Brēšēž pola Wōšporka, w Bethaniji wot knjesa duchowneho Majera wērowany a šwjecžach šwój kwapš pola jeneho nēmškeho šchewza w Tamundže. Wot tam šym šo potom hnydom na mōj nowokupjeny kraj pschēšydliť, hdžež pať bēšche wopřēdka šemja mōj štōlž, blido a lōžo a njebjo moja tšēcha.

Mōj kruch šemje, kotryž bēch kupiť, wopšchijesche 20 akrow ležomnošće, bēšche pať, kaž tež wšcha wokolnošć, žyle pušty, tak šo njebē nihdže ani najmjenšcha hēťka widžecž. Tola šhonich, so je we wokolnošći wot druhich tež kraj kupjeny. — To wšcho pať mje njemolesche; ja pocžach hnydom na špodobnej mēštnosći mojeje šemje mašu kšēžtu twaricž, ju derje wulēpich a woblēpich a tež bōřny wobčahnych. Za mējach dwē štwē i někotrymi pētnymi wořkami a durjemi a i mašym pjezakom, na kotrymž k nusy warjach a wječzor šwēcžich. Ach! tak jara rjenje bē tola w tutej kšēžzy, a hacž runje bēšche wona po prawym křětro jara šchpatna, dha šo mi w njej tola i žyla ženje njeje štyštať a njejšym šo ja tež ženje šwojeho wucžehnjēnja kať.

(Šfōncženje ja tždžen.)

Swētne podawki.

Nēmške křēžorštwō. Kaž šmy hižom tždženja pišali, šu wulke šnēhi ludžom wšchelate wobčēžnosće nacžinili, haj ludžo šu tež we wulkim šnēhu tčazny wostali a pschi tym šmjeršnyli. Tak bu 24. februara rano džēlacžer K. A. Šāhchen na pučžu, i Koršymja do Šombarka wjedžazym, morwy namařany. Wōn njeje najšterje wječzor přjedny pschi wulkim šnēhowym mjeczelu dale hič mōhť, do šnēha paňyť a šmjeršnyli. — Dale je šchewz Albert Zeiler se Škafrowa na pučžu bjes Škafrowom a Tradowom 25. februara wječzor wulkeho šnēha dla ležo wostāt a šmjeršnyli. Wōn bē

*) Tešby hišchže barlinsko-šhorjelška železnica njebēšche a dyrbjesche šo teho dla na Kōhlfurt wokoło jēdžicž. Red.

**) To šo teho dla šta, dokelž mējesche daniski kral Šleswig-Hōlšteina dla i Nēmzami wōjnu. Red.

38 lět stary a sawostaji wudowu a pjeć njewotczehnjnych džěczi. — Tež je džělaczer C. G. Anders i Oberlichtenawa wječor 25. februara domoj duzy wyshe Bienertez mlyna w Oberlichtenawje i mosta do rěcznišćeja, se hñehom napjelnjeneho, panyl a so tam saduřyl. — Hewal je pak tkaž F. G. Anders — tež i Oberlichtenawa — wječor 26. februara so i Roitšcha domoj wróćeje w jenej hñehomej šepi tčazy wořak a tam smjeršnyl. Wón bě 46 lět stary a sawostaji wudowu a 6 džěczi. — Wyshe teho pišaja i Großenhaina, so je so tannišči džělaczer Buschbeck w nozy wot njeđeje i pónđzeli na müllbiškich ležomnoščach i pucza sabkudžil a najšterje po dlěšim wokołobudženju i mucžnosće ležo wořak a smjeršnyl.

— Kral Albert je knježemu hajnikaj Šäšingej w Lichtenwalbže albrechtšči kšchiz a přjedawšchemu gmejnstemu přjódštejerjej Stiehlerjej w Niederzwońiku powšchitkomne čěžne smajno spožčik. — Kralowa Karola je so 27. februara do Regensburga pobała.

— W nastupanju teho, so je wulki hñeh wšchelach pucžowarjow na jich pucžu sadžeržak, powjedaja wšchelake nowiny bješ druhim šlědowaze. Tak dyrbjěšče so jedyn pucžowar, kiž chyzšče i Draždžan do jeneho woigtlandškeho města jěcž, so by so tam wěrowacž dał, hñeha dla dwójzy wróćicž, a jako jeho ludžo teho dla wobžarowachu, mēnjěšče wón, so wšchak runje tak psche wšchu mēru šhwatnje nima, dolelž chze šebi hižom štečžu žonu wšacž. — Wutoru šedžěšchaj na čžěškim dwórnišćeju nawoženja a njewjesta, wobaj najrjěšcho wuhotowanaj, njewjesta i myrthowym wēnzom a so smahowazym šchlewjerjom, ale žadyn čzah njebē, kiž by jeju wotwjeř, a jako bēšchaj dohko doščž škoržikoj a žalošćikoj, jimaj ničžo dale wyshe njewořta, hacž so dyrbjěšchaj so šašo do města wróćicž. — Na dwórnišćeju w Chemnitzu bě na tym šamym dnju jedyn nawoženja se wšchēmi kwašarjemi, kiž bēchu i jeho bofa, pschijēl a chyzšče i nimi do Draždžan jěcž, hđžž njewjesta na njeho čžakasche. Ale jako bēchu so wjele króčž prašcheli, hacž tam tola škónčnje žadyn čzah njepojědže, dyrbjach so na pošledku psche-šwēdčicž, so tón džen i kwaša ničžo njebudže. Woni teho dla dwórnišćeju poššnywšchi hłowu wopušchčichu, i čžichu na hñehi a wētry jara morkotajo.

— Někotre draždžanšče nowiny powjedaja, so budže šafšči šejm dla nowošradowanja šudnistwow lohko doščž w mēřazu meji abo juniju, na krótki čžas w hromadu powołany. Hewal by so wón po štamym porjadku hagle w šapocžatku oktobra t. l. w Draždžanach šhromadžik.

— W 10. wólbnym wotkrješu, do kotrehož město Döbeln a wokolnoščž škuscha, bu rycžeršublet a tajny radžiczel König, kiž so i konservativnej štronje džerži, ša rajchstagškeho šapóšłanza wušwoleny. Sozialdemokrat Burckhardt dosta tež psches 4000 hšošow, König pak 6600.

— W Arimicžawje je so wóndano Behrez fabrika wotpalika a je psches to wokoło 50 ludži šwoje wšchēdne džěto šhubiko.

— Š Barlina pišaja, so je šmjercž polneho marschala hrabje Roona kšěžorej jara i wutrobje šchla, dolelž je w nim šašo jeneho stareho šwērneho šastojnika šhubik. Roon, kotryž bēšče rajchstagšči šapóšłanz, bē teho dla do Barlina pschijēl, so by na rajchstagu šobu wuradžowal. Na pucžu bē so někaš šahymnik, i čžehož tak šchorje, so dyrbjěšče wumrjecž. Wón je na šwoje kublo w Korbizach w pruskej šornjej Šužizy šhowany a sawostaji dweju šynow, kiž štaj offizieraj; jedyn je w šedanškej bitwje panyl. Njebohi Roon bēšče jara pobožny muž, pschetož wón wšchēdnje modleřku hodžinu

se šwojimi ludžimi wotdžerža. A so njeje jenož w šłowach pobožny byl, ale tež w škuttach, to wopofajuje bješ tym tež to, so je wšchēm šwojim šlužobnikam a čželadnikam hódny pienješ wotkasał a hewal tež njeje na šhubych ludži šapomnik.

— W tchyle dnjach so na němškim rajchstagu wošebje wotón nowy, po naujecže wječcha Bismarka i wuradžowanju přjódš-položeny šakon jednasche, po kotrymž bychu so pschichodnje rajchstagšči šapóšłanz šudnišcy wotštrašowacž móhli, hđžž bychu šnadž w rajchstagu wótre rycže džerželi. Šacž do šchwórtka, hđžž my tole pišachmy, njebēšče hišchče wēšte, hacž budže tutón šakon ša dobry špóšnaty, wjele wjazy so šdasche, so budže wot wjetšchiny rajchstaga šacžišnjeny, dolelž najwjazy šapóšłanzow pschecžiwu njemu rycžěšče. Ša njón wošebje wječch Bismark někotre króčž šwoje wjele šamožate šlowo praji a je šnadž móžno, so je to teško pomhako, so wjetšchinu rajchstaga na šwój bof ščžehnje a tak špomnjeny šakon pschecžišchczi. Ale njewēsta ta wēž hišchče hacž do šchwórtka bēšče.

— W rajchstagu budže pjećža tón namjet štajeny, so by so ša Šsaš a Lothringku wošebite knjeřstwo postajiko a so by tam i šhwilemi pruski krónprynž tak dohko knjeřik, hacž budžetej pomjenowanej provincy i jenemu němštemu krajej pschifantknjenej. Šacž dotal škuschtej drje i Němžam, niž pak i žanemu němštemu krajej.

Austria. W Šžoplicach njeje drje so čžopla woda tak dalošo wróćika, so by šama wot šebje se šemje won žórlika, tola pak je so psches rycže do hłubokoščže to dožpělo, so šu tam přjedawšče čžopke žórlko naryli. Duž je w Šžoplicach wulke wjelele a šu tule dobru powjescž tež bóršy na wšchē bofi telegrafitowali. Na to je wot awštrijškeho kšěžora šbožopšchējazy telegramu pschifšchot, kaž tež wot němškeho kšěžora a wjele druhich wošebnych knjeřich. W Šžoplicach šu pak dwaj dnjej šwjecžili, tak so ani pschekupške šhlamty njewotewriču a město bē i šchorh-jemi rjenje wupušchene. Pschi tym pak tež na Bohu njeřbu šabyli, ale šu tam dwójzy džaknu Božu šlužbu wotdžerželi. — Šchtož pak nětko čžopku wodu šamu nastupa, dha je hišchče njewēšte, hacž budža ju i murjowanymi hacženjemi i temu nufowacž, so budže so šama na wječch šemje won žórlieč abo hacž budža ju i hłubiny horje plumpacž.

Šendželška. Š pschedorowa dobreje nadžije njeřbu dale žane powjescže pschifšchke, hacž so so tam Šendželščenje, kaž tež šafrojo i mērom sadžeržuja. Šendželščenje mjenujzy teho dla ničžo njecžinja, dolelž šu šlabi a čžedža hagle tu wojeřku pomoz wotčžakacž, kotraž so i Šendželščeje po morju i nim wješe; šafrojo pak žanych nadpadow wjazy na Šendželščanow njecžinja, dolelž čži w šwojich twjerđžifnach derje wobwarnowani šedža a šu i šanonami tak bohacže šastarani, so šafrow i wuššelenymi šartecžami a granatami jenož tak i hromadami powaleja. Duž tam wjazy nadpady čžinicž njehadža, ale čžedža wotčžakacž, hacž Šendželščenje won do runeho pola pschidnu.

— Š Afghaniščeje je nowa powjescž pschifšchka, so je Šchir-Mi wumrjel. Duž móže to šnadž wěrnó byčž a to čžim bóle, dolelž je pjećža jeho šyn Šakub-šhan šam na jendželškeho generala pišak, i pschifšpomnjenjom, so čžže i Šendželščanami dobre pschecželstwo džeržecž.

Franzowška. Tutón kraj dale a bóle njemērnkam do ruři pada a šda šo nam, so tam, je-li so šo škuttowanju tajkich rypatow bóršy mjety njestaji, šferje a šepje někaška hara wudyri. Woni najpřjódžy i možu na to džěłaja, so ma šo přjedawšče ministertwo wobškoržicž a krucže wotštrašowacž, dolelž je pjećža pschecžiwu republiky škuttowacž čžyžo; woni čžedža dale, so by wjetšcha džěłba

nětczišeho ministerstwa se služby stupiša, dolež njejšu pjećza dolež spravni mužojo, a woni chzedža skóncznje, so bychu šo wschitzy, do Kaledonije póšlani komunardojo wobhnadžili. Schtož přenje nastupa, dha to po prawym dale nicžo njeje, hačž so chzedža radikalni republikanarjo pokasacž, fajtu wulku móž maja; schtož druge nastupa, dha je k temu wina, so chzedža tych ministrów wotstronicž, kotřiž wobhnadžanju wschitkich komunardow napschecziwo steja; a tlecže žadanje ma sa nich tu wažnošcž, so chzedža měrných wobydlerjow kraja psches strach w pošluschnošczi k šebi šdžeržecž; pschetož to budže rjana krašnošcž, hdyž šo teško mordarjow a šapalerjow domoj wróci.

Ruřowšta. Š Chartowa pišaja, so je tam něchtón wjetča Krapotkina, najwchšichšeho šastojnika tamnišcheje krajiny, taš strachnje tšeliš, so je tón po krótkim čařu wumrjecž dyrbjaš. Teho, kiž je to šcžiniš, hišcže wušlědžili njejšu, tola mēnja, so je to někaži revoluzionar byl. — Špodžiwne je, so je bratr šatsšeleneho Krapotkina tež čžlowješ revoluzionarškeho šmyšlenja a je teho dla tež psched někotrymi lětami š Ruskeje čžetaš a nětko pjećza w Šchwajcarskej pschebhwa.

— Wóndano bē šo šhětro wjele ludži špšóschašo, dolež rēkašce, so je w Petersburgu jedyn čžlowješ na čžlowiši mór šthorik. A dolež bē to šhěžoržyny lētaš, Dr. Botkin, wunješš, dha to ludžo čžim šterje wěrjachu. Ale nětko je šo po šwěrnym pschepytowanju wjele druhich lētarjow pokasašo, so ma tón čžlowješ venerišku šhorošcž a budže po někotrym čžařu šašo štrowy. Wón wschaš by tež, hdy budžišce na čžlowiši mór šthorik, hižom dawno morwy abo hižom dawno šašo žyle štrowy byl. — A schtož š žyša čžlowiši mór tež w tej štronje nastupa, hdyž bēšce wudyril, dha wschitzy lētarjo pišaja, njech šu ruřžy, němžy, awštrijžy atd., so na njón ničtón wjazy šhoroy njeje a šo šnadž tež, kaž šo šba, wjazy njewudyril, dolež je tam hižom čžopky čžaš šastupil a šo tola tuta šhorošcž wróciška njeje. Wjenužyž přjedy šo bojachu, so šo to štanje, taš bóršy hačž šo woczopli.

— Wobštejnenja bjes Ruřowškej a Šendželškej šu šo po šdacžu polēpschite; pschetož jendželške ministerštwó je k temu namjetej pschšstupišo, so by šo nowa konferenza powołaša, na kotrejž bychu šo te mēžy do lēpscheho rjadu štajiše, kotrejž šu na barlińškim kongrešu šanjerodžene wostaše. Š nim škušcha wošebje tež bolharška naležnošcž w taš mjenowanej Rumelij. — Šendželške ministerštwó je teho dla tež noweho póšlanža do Petersburga póšlašo, a dotalny jendželški póšlanž w Konštantinoplu, wēšty Layard, wulki njepšchecžel Ruřowškeje, nochže tam nětko wjazy póšlanž byčž.

Bolharška. Šačž dotal je bolharški šejm w Tyrnowje jenož pschihotowaze šhromadžišny džeržak; hdyž budže wscho derje pschemyšlene, čže šwojeho pschedšydu atd. wušwolicž. Pschedšyda budže najšterje aržybškop Anthimos. — Bolharški šejm lieži 230 šobuštawow. Š nich je 93, kiž šu wot luda wušwoleni. Dale je bjes nimi 31 šastupjerjow wokrēšnych šudništrow, 31 šarjadowazych wokrēšow a 31 šastupjerjow š wjēšnych a mēšcžanskich přjódštējerjow. Wjšche teho šu duchownštwó, šudništwa atd. wjazy abo mjenje je šapóšlanžami šastupjene a ruřš kommišar je 21 powołaš, bjes nimi 11 Turkow.

Turkowška. Šo tej mērije, kaž ruřš wójšto š Turkowškeje přjecž čžehnje a kraj wuprōšni, turkowške wójško mēšta a kraj wobšadži.

Šo ja Čže njelubuju.

Šo ja Čže njelubuju,
Čži ludžo bajaču,
Ša š nimi njehšošuju:
Ša Tebje lubuju!
Šo ja Čže njelubuju,
To šebi myšlišč tež?
Šdyž šo Čži pschiblišuju,
Dha mi Ty š pucža džesč.
Šo ja Čže njelubuju —
Ty pschi tym wostanješč?
Na to Čži wošpjetuju:
Šta wēcznje njebudžješč!
Šo ja Čže njelubuju,
Mi k myšlam njepšchidže;
Ša tebje wobžaruju,
Ty moje wjēšele.
Šo ja Čže njelubuju,
Šsej njemóht wumyšlicž;
Ša Tebje wopšakuju —
Móht to Čži potajicž?
Šo ja Čže njelubuju,
Štaj šebi š wutrobž;
Póš, njech Čže wošošuju,
Móš jandželš wostaš mi!
Šo ja Čže njelubuju —
Šsej napišč do šněha,
Dha k lētu, njēžortuju,
Šsy moja mandželšta.

Branibor.

Ze Serbow.

Š Budyščina. Šo tym, schtož bēšce wóndano ministerštwó šnutškwoných naležnošcžow w nastupanju štótneho móra wošjewišo, šebi ludžo myšlachu, so budža nětko w našcej woškolnošczi šašo štótne wški wotdžeržane. Ale temu taš njeje, pschetož tudomne hamšte hetmanštwó njeje dowolišo, so bychu šo štótne wški 5. mērža w Něšwacžidle wotdžeržale. — Š Drjomtu w Delnich Łužicach chžychu drje 1. mērža štótne wški wotdžeržecž, ale pucže bēchu taš je šněhom šawēte, so jón ani škoczata ani ludžo pschelēšcž njemóžachu. Duž š wšwó nicžo njebu. — Dolež šu w Madžanežach jeneho šhoreho psa morili a potom jako štaženeho špšnali, njēšmjedža šo w Budyščinje psy dwanacže njedžel ša šobu na hašy šinaš pokasacž, džyli š groczanym abo želešnym pranzom, a to teho dla, dolež je šnadž morjeny poš pschi šwojim žiwjenju a to šhoroy (štaženy) w mēšcže pobyš a tam šnadž druhich pšow štušal.

— Šandženu wutoru, 4. mērža, je šo na tudomnym gymnašiju pod pschedšydstwom k. rektora profēšora Dr. Kreušlera š jēdnacžimi abiturijentami maturitatne pruhowanje wotdžeržalo a šu jo wschitzy wobštali. Bjes nimi je tež jedyn Šserb, mjenujuž k. Mättig š Wajiz, kotryž budže w Lipšku bohawuczenošcž študowacž. — Brušowanje tajkich młodych ludži, kotřiž chzedža po jutrach do budyšškeho gymnašija šastupicž, štanje šo pōndželu, 21. haprleje, dopošdnja w 8 hōdžinach. Pschšipowjedženja, ertne abo pišne, maja šo hačž do 5. haprleje pola k. rektora štacž. Čži, kiž chzedža šastupicž, maja šchcženške wopišmo, přenje a druge wobšwēdcženje, so šu jim jētra šchcžēpjene a šašo šchcžēpjene, a potom hišcže wopišmo se šwojeje pošlēnišcheje ščule šobupšchinješč a šo, je-li někaš móžno, rektorej do 21. haprleje šami přjódštajicž. — Wucžba na tudomnej pschššupškej ščuli šo 21. haprleje šapocžnje.

Š Guřki. Našch wššokoczēšcženy hrabiniški dom je wulka šrudoba potrjedšika, pschetož šnjeni mandželšta naščeho majoratškeho šnješa hrabje Korle Šchall-Miaucour je šrjedu rano w 3 hō-

džinach wumrjela. Wona bě haſke wot meje koſſcheho lěta woženjena.

§ Lipin. Tudomny kowaſki miſſſtr, Jan Wyrzacž, běſche njezdělu, 23. februara, w Zaſu ke miſſchi pobyl a potom po ſwojim powoſanju tam a w Raďſzy ſ ludžimi to a druhe ryčecž měł, tať ſo běſche ſo haſke pó čimje ſ Raďſki na dompučž podať. A hačž runje běſche tehdom ſněhomu mjeczjel, dha ſo jemu to tola najſterje njeje ſtraſſſne ſdať, dokeľž je pučž ſ Raďſki hačž do Lipin krotki a jemu derje ſnaty, a wyſſche teho tola teľž ſ radſežanſkich ležomnoſečow hačž na lipjanſte železniza wjedže, kotraž móžeſche w nuſy teľž ſa pučž ſklužicž. Ale wbohemu Wyrzacžej je ſo — Bohu žel — tať ſeſchto, kaťž někotremužkuliž druhemu, kiž běſche pſchi mjeczjelu a ſněhměčžu na najſnacžišchim pučžu a ſo tola ſabluđži a pſches to žiwjenje pſchiſadži. Na Wyrzacža je pſchi domojhiczju teľž bludjenje pſchiſchto a wón je ſo, měſto ſo by runje won ſchoť, na prawy boť ſwinyť a tať niť k ranju, ale k połodnju horje ſchoť. Dokeľž njeběſche domoj pſchiſchoť, dha jeho naſajtra pytačž džěchu a teľž ſkóncznje dopołodnja w 10 hodžinach na drěwczanſkich ležomnoſečach hiſſheče žiweho namakaču. Ale po tym, hačž běchu jeho domoj donjeſli a ſebi wſchu próžu dawachu, ſo bychu jeho teľž dale pſchi žiwjenju ſdžerželi, je wón tola tón ſamý džěń (póndželu) popołodnju w 4 hodžinach wumrjel. Wón bě haſke 49 lět ſtary a ſawoſtaji wudowu a ſchěſečž džěcži, wot kotrychž hiſſheče žane wotroſečene njeje.

§ Riſſiſchowa. Sańdženu ſrjedu wječor je ſo tudomny krawz Maiwald, 25 lět ſtary, na dompučžu ſ Wóſporka ſabluđžik, w jenyh kerkach ležo woſtať a tam ſmjerſnyť. Tam jeho naſajtra morweho namakaču.

§ wojerowſkeho wokrjeſa. Wokrjeſny wubjerť je wón-dano wobſanſnyť, ſo maja bjeſ druhim ſlědowaze gmejny myta dla pučžetwarjenja doſtačž: wyſokobuſowſka 160, němczanſka 45, dubrinſka 45, lubhoſečjanſka 70, poľſheczjanſka 45, kocžinjanſka 70, hoſečjanſka 60, brěžkowſka 30, čžiſowſka 20, lejnjanſka 100, tačzanſka 150, bjeſdowſka 20, blunjanſka 25, ſabrodſka 200, nowoſučzanſka 50, židžinjanſka 20, kinajchſka 40, wultocžkiſkowſka 316, ſpalowſka 220, nartſka 75, bukojnjanſka 50, mucžowſka 50, nowomeſſheczjanſka 100, kaſowſka 90, ſtróžanſka 25, ſtyczjanſka 90, ſhečjeńečzanſka 40, hermančzanſka 50, lipjanſka 20, tranjanſka 20, ſeſſſhanſka 30, kuczjanſka 50 a bjerwaldſka 30 A.

§ Lipſka. W tutyh dnjach je k. Jan Kencž ſ Ketliž theologiſke pruhowanje pro candidatura et licentia concionandi k hwalobnje wobſtať.

Přilopk.

* W jenej lubiſſkej reſtauraziji ſańdženy tydžeń wo to mjeto-waču, hačž móže žadyn 40 ſchleńečkow palenza ſa ſobu wupicž. Žedyn muž, kotryž ſo Melzer mjenuje, chžyſche hnydom wopoľſačž, ſo móže to dokonječž a wón teľž wo prawdže 40 ſchleńečkow palenza ſa poľ hodžiny wupi; ſapkačžik je njeſbožowny wjetu ſe ſwojim žiwjenjom. Žeho hłowa bóry po wupicžu poſlenjeje ſchleńečki na blido padže, ſo ſo ženje wjazy njeby ſběhnyť.

* W Schiedanje je jedyn ſbožowny nan, kotryž ſo ſe ſchewſtrowm žiwi, w tyhle dnjach narodjenje ſwojeho ſchtyri a ſtizeťeho džěſečža pola ſtawniťa woſjewiť. Žeho přenjej dwě žonje běſchtej jemu 8 džěcži pſchinjeſkoi, jeho ſtečža žona pať w 24 lětach ſwojeho žohnowaneho mandželſtwa nětko 26 džěcži.

* Ženeho reſniťa w Langenchursdorffe ſu wón-dano do jaſtwa tyňnyti, dokeľž bě jemu krawu, pola Cellenberga ſahrjebanu, kotraž

bě pſchi čzelenju ſlaťnyťa, ſtrađžu wurjebať, 60 puntow mjaſa ſ njeje wurěſať a pſchedať. W ſwójbomaj tamniſcheho ſararja a wuczjerja, wot kotrejuž bě ſo tajke mjaſo jědťo, ſu někotři pſches to ſthorili.

* Arumawſki čjaſnikar Wdolf Žirka džěſche ſańdženu ſobotu na bal, ſa kotryž dyrbi wón nětko, Bohu žel, kžětro wjele pľacžicž. Žaťo wón mjenujžy rano ſ bala domoj pſchińdže, namaka ſwoje khlamy wotewrjene a bě ſ nič woſoťo 70 ſtotyč a ſlěbornyč čjaſnikow kranjennyč. Waduſchi, hačž doťal hiſſheče njeſpóſnacži, běchu tať njehanbicžimi, ſo ſo hiſſheče teľž do jeho pjenjeźneho kaſſečža dobuchu a ſ njeho 104 ſchěſnakow kranychu a ſo ſ nimi na ženjeſahwidjenje ſdalichu.

* W Burgu pola Magdeburga pſchińdže njedawno jedyn nawoženja ſ njewjeſtu k duchownemu a žadaſche ſebi někotre piſma wot njeho, kytrež wonaj ſa ſtawniſtowo trjebaſchtať. Žaťo ſo duchowny praſheſche, hačž ſo teľž datať w zyrkwi wěrowačž, wotmolwiſchtať, ſo to čžinicž njebudžetať, dokeľž k temu pjenjeſy nimatať. Duťž jimaj ſarať praji, ſo čže jeju radlubje darmo ſwěrowačž a wonaj na to ſlubwiſchtať, ſo čžetať ſo zyrkwinižy wěrowačž dacž. Na druhi džěń pať doſta ſarať liſť wot njewjeſty, w kotrymž jemu piſaſche, ſo ſo jenoť potom wěrowačž da, hdyž jej duchowny njewjeſečžinſku draſtu kupi. Žarať tajkeje wulkeje njehanbicžiwoweče dla ſ tymi ludžimi ničžo wjazy nočžyſche čžinicž měčž.

* § Wóľſteje w ſlědowazym žadlawym podawku piſaja, kotryž je ſo pſched dwěmaj njezdělomaj njedaloťo měſta Rowna ſtať. Žedyn hajniť jědžeſche ſe ſwojej žonu na ſanjach do měſta, jaťo na dobo njedaloťo hromadu wjeľkow wuhlada. Konjeť ſo pſched wjeľkami tať naſtróžeſchtať, ſo ſo ſpľoſchiſchtať a ſ wulkim khwatkom do měſta čžerjeſchtať, pſchi čžimž ſo ſanje powalichu a hajniť ſe žonu ſ nič na drohu padže, pohoncž pať hiſſheče ſbožownje na ſanjach ſedžo woſta a hu bje wſheje ſchody hačž do měſta wlecženy. Tam wón ludžom wo njeſbožu ſwojeho knjeſa powjedatſche, kotřiž hnydom ſ tſělbami wobronjeni ſ měſta hajniťej na pomoz čžehnjechu, tola pſhepoſdže pſchińdžechu, pſchetoť hajniť a jeho žona běſchtať hižom wot wjeľkow do wjele kuſtow roſtorhanaj a ſ wjeťſcheho džěľa ſežcanaj.

Hans Depla a Mots Tunka.

Jan ſ Depla. Snajeſch, Motſo, ſwěrjo, kotrež mordať reka? Mots Tunka. Haj, to ja ſnaju; to je tſhórjowy wuj a druhdže jemu teľž kuna rekaťa, a rad woſoťo kaſy, hdyž je nowy ſněh panyť. . . .

Š. D. To trjechi.

M. T. A wón kury a hoľbje kónzuje.

Š. D. To teľž trjechi; pſchetoť pola naſ mamy teľž jeneho tajkeho; wón, tať rjez, po čžiſkľach abo numrach kžodži. Žoni pſchi nowym ſněhu w tym čžiſkle jeneho křapona wotwjedže a lěťa w druhim čžiſkle teľž křapona.

M. T. Čšto dha ludžo k temu praja?

Š. D. Ĥm, woni měnja, ſo je ſebi lěťa wěſeče myſliť: druſy maja póſnizy plinžy, dha dyrby k póſniſkemu ſwjedženjeť teľž něſchto kmane měčž.

M. T. Ww jaw na tajkeho kurjazeho morderarja?

Cyrkwinske powjeſeće.

Wěrowani:

Pěťrowſka zyrkeť: Žurij Pyrſchla, džěťacžer, ſ Marju, ſwudowjenej Ĥohniť, rođženej Rowaťe.

Michalska zyrkej: Wjedrich August Kolba, dzělaczet a wobydlet tudy, i Hanu Kobaniz i Jenkez. — Korla Bohulub Kolba, dzělaczet a wobydlet w Kamjenzu, i Hanu Mariu Krawczę pod hrodem.

Křćeni:

Michalska zyrkej: Gustav Adolf, Moriza Rusle, formarja a wobydlerja na Židowje, f. — Jana Khrystiana, Jana Augusta Scholtz, hospodariskeho pomocnika w Delnjeje Rinje, dz. — Mag Dta, Gustava Ernsta Hencza, wobhedzerja ležomnoščow na Židowje, f.

Katholiska zyrkej: Jan August, Jana Augusta Piffarja, murjerja tudy, f. — Mag Dta, Wjedricha Wilhelma Gubšcha na Židowje, f. — Gustav Jan, Jana Korle Augusta Zumpy, murjerja w Bělečezach, f.

Zemrjeći:

Džen 19. februara: Robert Mag, Korle Augusta Kachnera, hornjeho młynka w Malecziach, dwójnik f., 11. 14 d. — Martha Madlena, Jana Horaka, postillona a wobydlerja tudy, dz., 21. 7 m. — 20., Johanna Emilija, Korle Augusta Kranza, dzělaczerja a wobydlerja, dz., 17 d. — 23., Johanna Karolina, njeboh Jana Šamoczi, bywšeho tublerja w Błohaschczach, samostajena dz., 12. 4 m. — Arthur Richard, Alberta Pampucha, dzělaczerja na železnizy, f., 6 m. 14 d. — 24., Jana Augusta Lorenza, dzělaczerja a wobydlerja na Židowje, mormonardžena dz. — Michal Jafub, Mikławšcha Kjeczi, žiwnoščerja w Džiwocziach, f., 21 d. — Ernsta Krawza, dzělaczerja w Grubocziach, mormonardženy f. — Jan August, Korle Ernsta Galki, jahrodnika w Bobolach, f., 3 l. 7 m. — 25., Pawol, Korle Augusta Měta, pohoncza, f., 5 d. — Jan Ernst, Jana Augusta Wojnarja, dzělaczerja a wobydlerja na Židowje, f., 5 m. 11 d.

6000 M. šo po 4 procentach na mindelstodobru hypoteku wupožči. Wot koho? je šhonicz we wudawarni „Serb. Nowin.“

W Kamjenej pola Kafez je kšěza czo. 28 se jahrodu a s šjomi kórzami pola hnydom na pschedań. Wěšta dzělba kupnych pjenješ móže stejo wostacž. Wšcho dalsche je tam šhonicz.

W Kšahowje je kšěza cziško 32 s truchom pola na pschedań. Wšcho dalsche je tam šhonicz.

Wlišto měšta je jena kšěza s 2 stwomaj a se šadowej a šolotowej šahrodu na pschedań a móže wjetšči dzěl kupnych pjenješ na nej stejo wostacž. Dalsche je šhonicz we wudawarni „Serb. Nowin.“

Trjebany konjazy grat a žedla,

šo bych s nimi rumowaf, tunjo pschedam.
E. G. Leuner
na šhulstkej hašy 122.

Kolmas

w originalnych šudobjach a kašczjafach po 1 fil. dosta w czerstwej tworje
E. G. Leuner
na šhulstkej hašy 122.

Rožowu appreturu ša wšchě kožanewězn, kožowu laf, masšinski wolij, kolmas, czerstwu sparowu mas, želešowu laf, rybotuf, jatrotuf, wodunjepschepušczjath šchórnjazy mas poruczeja najtunišcho

drogowe šhlamh
O. Jungnickel & Co.
na žitnych wikach.

Wšchě družiny

Spěwarškich kniži

ša konfirmantske dary porucza tunjo
Gustav Rämisch na bohatej hašy 83.

Dolho žadany, wot Mačicy wudaty

Towařšny Spěwnik

z pridatymi hłosami je we wudawarni **Serbsk. Nowin** a pola k. překupca **Mjerwy** na mjasnym torhošcu za 1 hr. 50 np., w partijach (z najmjeńša 10 ex.) pak za 1 hr. 20 np. dostać.

Čzorne a cžemnobrunne klejdy se wšchěch štoffow, wšchitke najlěpšche fabrikaty ša **konfirmadow** atd.

Jaqueth se šufna, židy, trikota, mustrowaneho šufna (šamm-garna), se šomota a diagonala, šamšny fabrikat, dobreho pschirěša a šprawnego dzěla porucza po tunich, a po žadanju, tež po twjerdych płaczišnych

H. Kayser

na žitnej hašy w domje f. **Carla Noada.**

W šhlamach šo šerbszy ryczi!

Karrirowane pošleschczowe tkaniny, wupjerki, matrazowu drell, běly šmuhaty płat, běly damašt, šchifon, šhirting, dowlas, kretonne, madopolam, kopschwinu, běly płat atd. porucza najtunišcho

H. Kayser

na žitnej hašy w domje f. **Carla Noada.**

Ša krawzow a šchwalečow poruczam wšchě družiny **podšchwifow (futura)** po jara poniženych płaczišnych

H. Kayser

na žitnej hašy w domje f. **Carla Noada.**

C i g a r r y .

No. 25:

100	šhtuf	3 M.	50 š,
10	=	=	36 =
1	=	=	4 =

No. 30:

100	šhtuf	2 M.	75 š,
10	=	=	28 =
1	=	=	3 =

No. 55:

100	šhtuf	2 M.	20 š,
10	=	=	23 =
2	=	=	5 =

C i g a r r y .

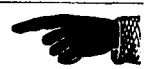
C i g a r r y .

poruczataj

Rothe & Drache
na hospitalstkej hašy.

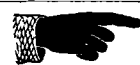
Nowe wulke mešske cigarry,

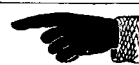
poruczataj

100	šhtuf	2 M.	80 š,
1	šhtufu	3 š,	

Rothe & Drache
na hospitalstkej hašy.

Šedzbu! Šedzbu!

Šchryškowane jati wot 180 š, cžopšopšchite žonjaze šupnje s kožanymi pódušchemi wot 170 š a dróžšcho, hotowe **tošhle** ša mužškich a žonške wot 175 š, **šufnjane tošle** s filzom pošchite 110 š a wšchelale drube wězn po jara tunich płaczišnych porucza

Ernst Starcke w mjažownych hětkach.

Šymfki jěsduj plan železnizow, placjazny wot 15. oktobra 1878.

Se Šhorjelca do Draždjan.

Se Šhorjelca	140	30	450	80	1055	245	434	745
Lubija	29	337	534	846	1148	336	518	831
Budyšcina	238	47	611	926	1227	414	566	911
Wistopiz	—	431	642	967	1258	445	627	942
Arnsdorfa	—	451	79	1034	125	512	652	106
Radeberga	—	51	720	1034	135	523	72	1017
Do Draždjan	347	529	748	115	26	551	733	1045

Se Draždjan do Šhorjelca.

Se Draždjan	60	910	1210	256	50	80	1115	1230
Radeberga	637	945	1247	331	534	837	1152	—
Arnsdorfa	651	957	1	341	548	849	124	—
Wistopiz	716	1022	138	43	614	914	1227	—
Budyšcina	754	1068	28	436	650	951	14	150
Lubija	838	1148	248	515	732	1038	141	219
Do Šhorjelca	919	1228	323	568	813	1117	216	250

Se Budyšcina do Wjelecizna.

Wotjěd f Budyšcina	762	1225	25	440	915
Džěnitěz	*	*	*	*	*
Budfelež	*	*	*	*	*
Pšichjěd do Wjelecizna	832	18	238	523	948

Se Wjelecizna do Budyšcina.

Wotjěd f Wjelecizna	650	1019	110	264	650
Budfelež	*	*	*	*	*
Džěnitěz	*	*	*	*	*
Pšichjěd do Budyšcina	726	1053	141	333	728

Se Kamjenca do Draždjan.

Se Kamjenca	60	95	1210	45	743
Połcizny	623	928	1233	438	812
Großbröhndorfa	633	938	1243	449	824
Arnsdorfa	79	1024	125	512	860
Radeberga	720	1034	135	523	95
Do Draždjan	748	115	26	551	940

Se Draždjan do Kamjenca.

Se Draždjan	60	910	1210	520	80
Radeberga	637	945	1247	558	837
Arnsdorfa	710	1025	130	620	90
Großbröhndorfa	729	1040	150	638	916
Połcizny	742	1049	23	648	928
Do Kamjenca	88	119	229	76	946

Gjahi hornjoluzijskeje železnizy.

Se Kohlfurta do Šokolzj.

Wotjěd f Kohlfurta	40	100	148	430
Górki	451	1028	214	526
Ništeje	59	1036	222	544
Witowa	531	1048	233	69
Klětna	548	1059	—	626
Wujejda	68	119	250	652
Kafa	627	1119	30	711
Wojerez	658	1137	318	—
Wjškofeho Wufowa	740	1157	336	—
Kuhlanda	835	1211	348	—
Mückenberga	859	1225	41	—
Pleša	914	1236	—	—
Witowa	927	1249	420	—
Kufowa	103	14	432	—
Pšichjěd do Šokolzj	1026	121	446	—

Se Šokolzj do Kohlfurta.

Wotjěd se Šokolzj	—	620	1035	347
Kufowa	—	653	1058	49
Witowa	—	719	1110	421
Pleša	—	732	—	429
Mückenberga	—	755	1128	441
Kuhlanda	—	833	1142	455
Wjškofeho Wufowa	—	859	1155	58
Wojerez	526	932	1214	527
Kafa	552	956	—	542
Wujejda	622	1017	—	553
Klětna	641	1029	—	60
Witowa	75	1048	—	610
Ništeje	732	119	12	622
Górki	756	1119	19	629
Pšichjěd do Kohlfurta	850	122	135	655

Placizina žitow a produktow w Budyšcinje 1. měrza 1879.

Žitowy domos: 3857 mechow.	Na wiskach		Na burzy	
	wot	hač	wot	hač
	mf. np.	mf. np.	mf. np.	mf. np.
Pščenja 50 kilogr.	8 93	9 94	8 78	9 67
Rožka =	6 46	6 64	6 49	6 71
Jeczmenj =	6 74	7 10	6 88	7 10
Wowš =	5 90	6 10	5 60	6 —
Gróh =	—	—	—	—
Wota =	—	—	—	—
Raps =	—	—	—	—
Jahny =	12 36	—	—	—
Šejduščka =	16 42	—	—	—
Berny =	1 95	2 34	—	—
Wutra 1 =	2 10	2 30	—	—
Šyno 50 =	2 40	2 60	—	—
Štoma 1200 pt.	17 50	21 —	—	—

Pšichiwos prošatow: 172 šchtu, šchtuka po 10 m. 50 np. (3 tl. 15 nšl.) hač 21 m. 50 np. (7 tl. 5 nšl.).

Rórz pščenizy po 170 puntach: 15 marow 18 np. (5 tl. 1 nšl. 8 np.) hač 16 mf. 89 np. (5 tl. 18 nšl. 9 np.) — Rórz rožki po 160 puntach: 10 mf. 33 np. (3 tl. 13 nšl. 3 np.) hač 10 m. 62 np. (3 tl. 16 nšl. 2 np.) — Rórz jeczmenjenja po 140 puntach: 9 mf. 43 np. (3 tl. 4 nšl. 3 np.) hač 9 mf. 94 np. (3 tl. 9 nšl. 4 np.) — Rórz wowša po 100 puntach: 1 tl.

29 nšl. — np. hač 2 tl. 1 nšl. — np. — Rórz jahlow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nšl. 4 np.) — Šejduščne krupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nšl. 2 np.) — Berny: 1 m. 95 np. (19 nšl. 5 np.) hač 2 m. 34 np. (23 nšl. 4 np.) — Wutra: 2 m. 10 np. (21 nšl.) hač 2 m. 30 np. (23 nšl. — np.) — Šyno po 100 puntach: 2 m. 40 np. (— tl. 24 nšl. — np.) hač 2 m. 60 np. (— tl. 26 nšl. — np.) — Štoma (1200 pt.): 17 m. 50 np. (5 tl. 25 nšl.) hač 21 m. — np. (7 tl. — nšl.).

Dražďjanŝte mjašowe placiziny

3. měrza 1879.

Najlěpše howjada 60—63, šrenje 52—54, ščpatne 33—36 np. po puncze rěšnjeje wahi. Najlěpše šwinje 48, šrenje 42—48, bačunarje 45—46 mf. po puncze rěšnjeje wahi. Najlěpše štopy 63, šrenje 57, ščpatne 50 np. po puncze rěšnjeje wahi. Najlěpše čzelata 45—55 np. po puncze rěšnjeje wahi.

Barlinŝte štótnu witi

3. měrza 1879.

Na pšchedan ŝteječe 1650 howjadow, 6376 šwini, 1100 čzelatow, 6000 štopow.

Mjašowe placiziny: najlěpše howjada 58—59, šrenje 49—52, ščpatne 39—41 mf. Šwinje: meffenburgŝte 47—48, krajne 45—46, ruŝte 38—40 mf. po 100 puntach rěšnjeje wahi (Schlachtgewicht). Čzelata 40—50 np., štopy 40—45 np. po 1 puncze rěšnjeje wahi.

Nowowotewrjene

manufakturnotworowe šhlandy

R. Casper

na bohatej hašy čjo. 67, róžk hauensteinskeje haŝi, na bohatej hašy čjo. 67, róžk hauensteinskeje haŝi, porucza šo derje hodjaze ša konfirmadow

čjerne lustry,

metr 65 np., 80 np., 100 np., 105 a 110 np.,

štary kóhč 38 np., 46 np., 60 np., 65 a 70 np.;

čjerne 9/4 ščeroke kašmiry,

metr 160 np., 175 np., 185 np., 200 np., 225 np., 250 a 275 np.,

štary kóhč 95 np., 100 np., 110 np., 120 np., 130 np., 150 a 160 np.;

čjerne ripŝy,

metr 100 np. a štary kóhč 60 np.;

alpacca, muŝtrowany a hladki, metr 60 np. a štary kóhč 38 np., kaž tež ščtrjmy, plat, fučno a buškin, hewat hiščeje wjele štow druhich artiklow po jara tunich placizinach. Wošebje šo na to kězbnu čžini, šo ša šop pšchedawarjo wyšoki rabatt doŝtanu. **R. C.**

Čžezčženym Šerbam šebi dowolam wošjewicž, šo wot pšchichodneje šoboty, 8. měrza, w kžěži knjenje wudowy Klemmoweje plat wjazny pšchedawacž nje= budu, ale šo budu to w pódlanŝkej kžěži knjenje wudowy Dominikoweje čžičkło 65 na bohatej hašy čžinič, a proŝču, šo bychu mje, kaž w mojim prje= dawŝchim pščebnytku, nětko w mojej noweje pšchedawatni dobročžiwje wopytowali. Ša pšchedženo ja kóždu šobotu plat wuměnjam.

Jan Jurij Pech f Wjelecizna.

Čžezčženym Šerbam Kafa a wokolnoŝče f tutym k namjedženju dawam, šo — da-li Wóh — 11. měrza na lašowŝki hermant f wulkim wubjerkom bělňh, furownh a módryh plátow pšchijědu a proŝču teho dla wo dobročžiwje wobkězbowanje. — Ša pšchedženo šo wote mnje plat wuměnja.

Jan Jurij Pech f Wjelecizna.

Telegrafiski bureau w přédkownym twarjenju póšta (na bohatej hašy), po jenym šchodze, je kóždy džěn wotewrjeny wot rano 8 hač wječor 9 hodžin.

P. Strobel, atelier sa njebolosne sařadzenje křumŝtnych ŝubow a plombirowanjom po najnowŝim ŝystemje.

Wotŝtronjenje ŝubholjenja, ŝubowe operazije: Na ŝnitsknej lawŝkej hařy č. 120, po 1 ŝhodje.

➔ A ryczam wŝchodnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hač do 5 hodjin. — A řudym darmo. ➔

Čorne drařezjenja

wŝchelatič družinow, derje dđeržaze a prawdžiweje čorneje barby, jačo

čorne luŝtry,

metr: 70, 88, 95, 105, 110, 125, 130, 150 np.,

ŝtary lóhč: 40, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 90 np.;

čorne kařchemiry,

metr: 150, 165, 175, 220, 240, 260, 300 np.,

ŝtary lóhč: 85, 95, 100, 125, 140, 150, 175 np.;

čorne $\frac{9}{4}$ ŝcheroke ripny,

metr wot 250 np., ŝtary lóhč wot 1 mř. 40 np.;

piřane hladke a muŝtrowane luŝtry, metr wot 70 np., ŝtary lóhč wot 40 np.

Rupowanje čornych drařezjenjom je wěz doměrjenja, kóždy pař ŝprawnu dobu tvoriti doŝtanje.

➔ W křlamach řo řerbŝki ryczi!

August Grützner.

Poručenje.

Kamjenjoreřbarňa **Oskar Wohl** w Budyřchinje, na lubiřŝkej drořy č. 508.e., i napschecza Duchorja,

porucza řo ř ihotowjenju wŝchých družinow rowowych pomnikow ř marmora, granita a pęřowza, kař tež ř ponowjenju ŝtarych pomnikow, tež ř wŝchitkim do reřbarřtwa řlukŝchazym džeřlam, a pŝhedawa wŝchelate gypŝowe a řahrodniřke figury a wařy.

Řod rukowanjom trajnořcze, řchwarneho piřma a tunich pláčziřnow porucza řo

Oskar Wohl,
reřbar.

➔ Šwój ŝklad ➔

porzellana a ŝteinguta,
dobřeje a ord. duteje řchleňzy,
tařlořchleňzy a ŝtotoleřŝtow,
řchpihelowych a fotograřijowych woblukow,
nippřkič wězow a rňbořchleňzowych podřtawkwow,
a řaramowanje wob řařow wŝchých družinow po najtuniřchich pláčziřnach porucza

Max Mütza
na bohatej hařy č. 65.

Emil Wehrle na jerjowej hařy

porucza wulki mubjerť piřanořřmuhathych drařezjenjom ř ŝelenořchtwóřtkowřŝim darom a to bawmjane, polwolmjane a wolmjane, ŝtary lóhč 25 np. a drořřcho. Teho runja poruczam řwój ŝklad čornych drařezjenjom řa konřirmandow po najtuniřchich pláčziřnach.

Čurkowski rjeblořty tobak

(jara řyřny),

pařčiti po 20 np,

poruczataj

Rothe & Drache
na hořpitalŝkej hařy.

Splařne a kořowe řhororecze, řnyřis, polluřije, řplařnu nje-móž, řořdkowe a delnjó-řiwotne čerťpenja, řonjaze řhororecze, bęty řplaw, řrejřhudořč, řheumatizmus, čžeřřchleňŝenje, padazu řhororecž atd., kař tež wŝchě řařtariene řebnořcze dořpólnje řahoji Dir. **Schneider** w řchořjelzu, Berlinerŝtraře 7.

➔ Kóřdu řobotu rano wot 10 hodjin hač do 6 hodjin popoldnju w hořceňzu „ř bętemu konju“, wó řřtwje Nr. 3, w Budyřchinje ř ryczam.

NB. Doleř wjele džeřzi na wi-dliřchcza wumrije, ja na to ředžbne čřinju, řo móžu w tařkim nařtupanju pomhačž, řdňž řo mi to řaře dořčž ř nawjedženju da.

Dinklerjowe naturřke hojenje chronicich a druhich řhororecžow.

Řa podpřiřany budu řobotu, 15. męřza, w Budyřchinje, w hotelu ř „bętemu konju“, wó řřtwje No. 10, rano wot 9 hač po-poldnju do 4 hodjin ř ryczam.

Fr. Ph. Dinkler, naturřki řekar
w Drařžbanach, řacobřgaře 5, I.

W křlamach řo řerbŝki ryczi!

W křlamach řo řerbŝki ryczi!

Čerstvje palemy tvařski a polny kalk

poruča šašo kalkowa paleńnja

W. W. Siebörger's Erben
w Cunnersdorfsje pola Šhorjelca.

S tutym dowolam šebi najpodvolnišcho k nawjedženju dacž, so šym
knjezej **J. G. Klingst Nachfolger** w Budyščinje
jenički sklad

mojeje winopschewarńnje a šampagneroweje fabрики sa Budyščin a wokolnoščž
pschepodał a jemu tež polnomož dał, po mojim placišnosfourancze en gros a en detail
pschewamacž.

W Draždžanach, w februaru 1879.

W. F. Seeger,

winopschewarńnja a šampagnerowa fabrika.

Mi wot knjeza **W. F. Seegera** w Draždžanach pschepodaty sklad **wina a šam-
pagnera** dowolam šebi k temu poručicž, so by šo prawje husto wužiwał, a nadžijam
šo, so budu s jeho wschelafosčžu, kaž tež s placišnamy, dobroščži winow pětńje pschi-
mjerjenymy, wschitkim špodobnym požadanjam doščž cžiničž mōž.

J. G. Klingst Nachfolger

na bohatej hašy No. 86/24.

W o s j e w j e n j e .

Škadofchtomowe towařstwo we wokrješu budyškeho hamitskeho hetmanstwa je wob-
šantnyło, pod wěštny wuměnjenymy někotrych škadofchtomowych wothladowarjow na šwoje
kšofsty w Budyščinje wumucžicž dacž. Wucžba wopchija cžas wot 1. haprleje hacž do
15. meje, položju měšaza augusta a žyly měšaz oktober. Šmani ludžy, kiž wo to rođža
a maja w tudomnym wokrješu, je-li mōžno, wobšydnj byčž, nashonja wscho dalsche pola
knjeza ōkonoma **Arndta Waldewega** w Budyščinje, kaž tež pola podpřšaneho.

Seeger nad Delńej Rinn.

44. Na hlownym torhosčžu 44.

Samburgska wustajeńza šamohibakow.

Šenož hiščeze krotki cžas widžecž!

Pschi mojim pschewyanju w Draždžanach šo mi ta wyšofa cžesčž dosta,
so mje tež Šeho Wlajestofščž kral **Albert** wopchta a šwoju špofojnoščž nad wusta-
jeńzu wupraji. — Šastupny pjenješ sa dorofščženych 30 š, sa džecži 15 š.

Wo bohaty wopchit prošy

W. Prinzlau.

Šwedske šapalki,

1 paket s 10 šachticžkami 20 np.,
poručataj

Rothe & Drache
na hospitalskej hašy.

== Rhofej, ==

cžisty a derje šłodžazny, pschewawam punt po
96, 100, 110, 120, 130, 140 a 180 np.,
pschi kupjenju 5 puntow punt wo 5 np. tunišcho.

== Bokor, ==

žyly, punt po 45, 48, 52, 54, 60 np.,
mlěty, = = 42, 44, 46, 48, 52 np.,
pschi kupjenju 5 puntow tunišcho,

poruča

Carl Noack na žitnej hašy,
njedalofu torhosčžca.

Džiwocžanste šerbste ev. luth. mišionste
towařstwo šmėje — da-li Bóh — jutje, 9.
měrza, popofdnju w dwěmaj w Lehuertez
domje w Šofowje mišionstu hodžinu.

Pětr Šlónk.

Bukičanske ratarške towařstwo

pōndželu, 10. měrza, popofdnju w 4 hodž.

Pschednoščk knjeza kublerja **Bimmera** wo
wobdželanju role a wobhladowanje najwadžni-
škeho rólneho gratu. **Pschedhuda.**

Bukičanske serbske towařstwo

zmėje přichodnu **srjedu, 12. měrca**, wječor
w 7 hodžinach swoje posedženje. Sobustawy a
přeceljo Šerbstwa so k temu najnaležnišo pře-
prošuja.

Džeński porjad: 1) registranda; 2) přednošk
k. wučerja **Suški** z Wujezda: „Pohlad na naj-
starše lužiske stawizny“; 3) zabawa.

Předsydstwo.

2 hylnej džowzy, kiž matej dobre wo-
přšma, mōžetej hnydom abo 1. haprleje t. l.
na knježim dworje w **Mückenbergu** pschi sa-
štanisčezju pruskeje horufołužiškeje železnicy
šastupicž. Šětna šda 50—60 toleč.

Šedyn dobry mowčez, šrentojo a konjazny
wotrocžny, domste a hrođžne džowki pytaja
šo psches pschistajazu žonu **Šeynoldowu** w
Budyščinje.

Šedyn **šowarški** mōže hnydom džěfo dostacž.
Šdže? to je šhonicž we wudawarńi „Šerb.
Nowin.“

Šedyn **šrawški** mōže trajaze džěfo dostacž
pola **Šiešnarja** w Šaryčju.

Na row

njebo **Jana Augusta Šalki**

w Bobolžach,

† 26. mateho rōžta 1879.

Tajka wulka šrudoba
Dolhi cžas nje' tudy była,
Kaž je šrjedu tydženja
Šalkez dom tu potrjedhita,
Šdyž je jich šynt jenički
Wot nich šchoł do wěčnoščže.

Šsrjedža jeho žiwjenja,
Psches pošchtwōrta lěta stary,
To pschi šbožu, wješelu
Nje' šej myšlit ničto jary,
So jom' šmjercž tak blifko je,
Bóh joh' wothal wofašche.

Njeplacž, njeplacž štyštniwje,
Špravna dušča, stary džědo:
Šchož Bóh cžini, dobre je.
Šlej, po krotkim cžasu šnano
Wy tež sa nim pōndžecze
Do tej' wěčnej' šbōžnoščže.

Štaršchi a tež pschecželjo,
Kiž šcže Wy jom' blifko stali,
A kiž šcže Wy wo njoh' šo
Pschi joh' kašcžu napšakali:
Bóh, kiž da Wam žiwjenje,
Wopušcžicž Waš njebudže.

Šdyž to šlōnzo šwěcžicž budže,
Džicze, luba macze Wy,
Na joh' rowčž tam šadžecž rōže;
Ššwěrnny nan njech šrjepi je,
Šrjepi s tyni šyšlami,
Šotrez du jom' k wutrobi.

„Lubaj štarškej, njeplakajtaj,
Mi šo s Boha derje džje;
Waškej šrudžbje měru štajtaj,
Šdyž Waj' šynt mjaž' nješchindže.
Budž Wōžnje krotšje Jano Ty,
Šacž pschindže šašowidjenje.“

Jena šuhodžina.

Prěnje čo. noweho „Lužičana“

je wušlo.

Wopřijeće: Čornohōrski wječh **Nikola I.**
(z podobiznu). Podał **J. Pječh** a **Šewnin**. — Štu-
dentske žiwjenje w Čechach. Wot **J. E. Šmolerja**.
— Přiklad nadobneho wōčěinstwa. Špisał **J. Pječh**.
— **Dr. Šetermann** wo Ruskej a **Rusach**. Poda-
wa J. B. Š. — Drobne šlowjanske powjestki. —
Hudžbna pokazka. — Z Budyšina a Lužicy.

Sobotu, 8. měrza 1879.

Aukzionske wězy,

kaž möble, draštu, schaty stajnje sa pomjenšene křósty k pschěhadžowanju horjebjerje

W. Sübner, aukzionator,
pod bórklinom 261.

Stare a nowe möble kupuju a pschědawam po tunich placzišnach.

Rožowaný stwjelzowny abo njetrijenny len,

kaž tež wutrijenny len kupuje po kóždej džělbe mechaniska džěłopšhadownja w Hajnišach.

Kóslaze kóžki

kupuje po najwysšich placzišnach a šurowe tože derje a tunjo wuharuje

Gustav Rauda
na garbarškej hašy 426.

J. T. Dyrch

na tošchbaru

porucza šwój čžěłokaschczowý magazin po najtunišich placzišnach.

Konfirmazionske a druhe rukazny, schlipy, pschěd-koschiki, šle, šlankowjaski atd. porucza najtunišho

Karl Vogel

na šnatskej lawškej hašy 124.

600 markow!

temu wuplaczu, liž pschi naložowanju **Dr. Hartungoweje rtneje subjazeje wodžežki** (Dr. Hartung's Mund- und Zahnwasser), šlapon se šapafowanjom po 1 mark, hdy šašo subybolenje dostanje abo š huby wonja. (4 šlapony ša 3 šrinowy.)

Šenicžy rospóšlanje wobštara **C. M. Schumacher in Steglitz bei Berlin.**

Šklady šo šačoza.

Aromatisku wicžnu watu: 50 np. a 80 np.,
šenchlonjedowý ekstrakt: bleschu 50 np.,
šulzbergške šlušowe šhrepki: bl. 56 np.,
šchwablowne mydło, šmołomydło, glycerino-
běny bróštyrop: bl. 75 np.,
šchmřětoješlinowý aether: bl. 30 np.,
mydło atd.

porucza

hrodowška hapnyka
w Budyščinje.

Rošchena a wošebje derje džěržana draška je na pschědaň na garbarškej hašy čjo. 362 w khlamach. — Tež šo tam wošelake pišne džěta, jako bagatelške škoržby atd. wot jeneho, šerbšteje rycže móžneho najlěpše wobštara.

Ša Budyščin a wokolnošć šmy šamopschědawanje našcheho wubjerneho šalonoweho wuhla š **Doblhoffšeho podkopta** w **Mariascheinu** jenož **knjesej M. Lorenzej**

pschěpodali. Šo pschěpytanju wobšteji tuto wuhlo š 4227 čžopłoto-jenošćow; 1 ko. wuhla wotpari 6,4 litrow wody, a šawoštaja 100 ko. wuhla = 1,46 ko. popjela.

W **Mariascheinu**, 21. februara 1879.

Šrabinška westphalska hórška direkcia.

Na horejšche džiwajo, pschědawam wot džěšnišcheho dnja ša hotowe pjenješy:

fruhate wuhlo, zentnar po 52 np.,

šrěnje wuhlo I., bješ prócha, zentnar po 50 np., hektl. po 75 np.,

= = **II.**, = = = 46 = = = 65 =

wot mojeho šklada na dwórnišchczu.

Wotwoženje ša zentnar do měšta placzi pschi wotewšaczu 50 zentnarjom = 4 np., pschi mjěnišchim wotewšaczu 5 np.

M. Lorenz w Budyščinje.

Kontor na Šošiz hašy 703^b.

Jan Jurij Pahn w Budyšinje,

na torhošchczu, pódla hłowneje štraže,

porucza ša konfirmandow

čžorny lustr, kašchemir, popeline a ripš
najlěpšchje dobrošćeje a po špodžiwne tunich placzišnach.

Ša šelenošchwórtkowske dary

Šo hodžaza wulka džělba našad štajennyh tworow a šbhtow,
šary lóhež hižom wot 25 np., je tam tež na pschědaň.

W Budyščinje, **M. G. Freyberg**, w Budyščinje,

62 na bohatej hašy 62, š napschecza póšta,

porucza šwój bohacze šradowaný šklad **čžornych židženišchczow**, čžiščěwołmjaneho **kašchemira, ripša, doubla, lustra** atd. w dobrej prawdžiwnej tworje po špodžiwne tunich, ale twjerdyh placzišnach k dobročžiwemu wobšedžowanju.

Ššwój

manufakturnotworowý šklad,

šotryž je se wšchittimi mužaznymi potrebnosćemi, š **budštinom** atd., kaž tež wošebje š **čžornymi židženišchczami** a **wołmjenišchczami** najlěpše wuhotowaný, š tutym najpodwolnišho porucžam.

W Kamjenžu, na torhošchczu.

Franz Fiedler.

Mój hiżom dawno jako wubjerny a czijeże słodżazy

czisty palenz,

każ też wschitke družiny **dobrych palenzow** ja i tutym knjesam ratarjam a sãhopschedararjam poruczejo napominam a po najtuniſkich płaczisnach pſchedarwam.

Ernst Glien,
destillazia
na žitnych a na drzewowych wiskach.

W o p i ſ m o .

Wiſhes knjeni Sellerowu w Sohnſdorfje mi poruczena **prawdziwa Ringelhardtſko-Glücknerska žalba***) je mi jara bolazy bróſt, na kotrymž bėdu jėſſjenja nastale, kiž mi ſatraſchnu bolosėz czyniachu, žyle wuhajita. Sa něotre dny horjenje ſhubich, bróſt ſo pſchėdze, ja mōžach potom dōryh ſwoje nowonarodžene dżeczatto ſaſo czėřicėz. K lėpſchemu druhich czėřwjazdyh a k dżatej knjeni Ringelhardtowej ja to tudy ſjawnje wobſhwėdėzam a potaſuju woſhebje baby na tutu wubjernu žalbu.

Ženjena **Anna Lehmannowa** w Kamizgu pola Luſſiga nad Lėbjom w Czechach, 18. novembra 1876.

*) Prawdziwa **(M. RINGELHARDT)** a ſakitanſkej na ſchachtlicžach, je do-
ſe ſchtempom: **MARKU:** ſtaėz po 25 a 50 up.
w **budyſkimaj haptykomaiz**, kaſ też w haptykach w Lubiju, Žitawje, Woſtrowzu, Groſſſchōnawje, Wiernacizach, Wōſportu, Neugersdorfje, Wiſtopizach, Raſezach, Schėrachowje, Dirſchfeldze, Herrnhucze, Nowoſalzu, Seiffennersdorfje, Gaſchtrowje atd. — **Wopisma** mōža ſo tam nawjedzicė.
NB. Wiſchi kupjenju tuteje žalby njech kōždy ſwėru wobłėdźbuje, haėz je na ſchachtlicžach horni ſchtempl a ſakitanſka marla, dotełž ſo něto wiſchelate podražowanja ſtawaja.

„Thuringia“, ſawėſczaze towařtwa w Erfurczė.

My i tutym k ſjawnemu nawjedženju dawamy, ſo ſmy mėsto knjeſa **W. Matheisa** w Budyſchinje knjeſej **Germannej Kunackej**, pſchėkupzej tam, agenturu naſchego towařtwa pſchėpodali a proſnymy, ſo bychu ſo we wschėch, to ſamo naſtupazyh **ſawėſczėnſkich naleźnoſczach** na poſleńſcho pomjenowaneho knjeſa wobrocizėz dźyli.

W Lipſku, 15. februara 1879.

Generalna agentura Thuringije.
J. Schneider & Co.

Dźiwajo na prjōdłſtejaze woſjewjenje poruczam ſo i wobſtaranju namjetow na **ſawėſczėnje pſche moſen a pucjowanſke njeſbože** wschėch družinow po tunich wumėnjenjach. Prāmije ſu **pſchimėrzene a twjerde**, bjeſ doplacjowanſteje pſchibluſchnoſczė. **Proſpekty, namjetne papjery a powſchitkomne ſawėſczėzaje wumėnjenja** mōža ſo darmo doſtać.

W Budyſchinje, 15. februara 1879.

Sermann Kunack, ſaſtupjeť Thuringije.

Ratařska ſchula w Budyſchinje.

Wiſchodny kurs ſapocznje ſo **pōndźelu, 21. haprleje t. l.**

Wiſchpowjedzenia maja ſo haėz do 15. haprleje t. l. pola podpisaneho ſtaėz. Parſchonſte prjōdłſtawjenje pſchpowjedzōmnych je ſpodobne. Nowoſtaſtupazy ſchulerjo dyrbja i najmjeſſſcha te wėdomnoſczė wobſchėdźecė, kaſ mōža ſo w dobrej ludowej ſchuli nadobycė.

Schulerjo i lėpſchimi wėdomnoſczėmi ſo do klaſow dabja, ſa kotrež ſo hōdja.

Tajzy ſchulerjo, kiž ſu ſraſoſcz ja wiſchſchu ſekundu jeneho gymnafija, jeneje realneje ſchule I. riada abo jeneje rumopravnje klaſy jeneje drugeje ſchule doſtali, mōža do ſelekty, privatim ſradowaneje, ſaſtupicėz, hōdžej pōdla pſchirodnopisnych a ratařſkich wucjbow bawėjedźazu wuczbu w nėmſtej literaturje, w ſtawisnach, w franzowſtej, jendźelſtej a po ſadaniu w kaėzanſtej ryczi, w algebrje a geometriji doſtawaja.

Schulſki pjenjeſ wopſchija w porjadnym kurſu lėtnje 80 *M.*, kotryž ma ſo pſchi ſapoczatku kōždeho ſchulſkeho lėta po 40 *M.* ſaptaćicėz.

Schulerjo ſelekty maja ſchulſki pjenjeſ wot 140 *M.* w poklėtnych dźėlbach po 70 *M.* ſaptaćicėz.

W Budyſchinje, 12. januara 1879.

Direkzija
Brugger.

Wſchpſchajoz oſchawogolm uſſoz wu ge oſz

Wſchpſchajoz oſchawogolm uſſoz wu ge oſz

Wſchpſchajoz oſchawogolm uſſoz wu ge oſz

Wſchpſchajoz oſchawogolm uſſoz wu ge oſz

Wſchpſchajoz oſchawogolm uſſoz wu ge oſz

Wſchpſchajoz oſchawogolm uſſoz wu ge oſz

Wſchpſchajoz oſchawogolm uſſoz wu ge oſz

Wſchpſchajoz oſchawogolm uſſoz wu ge oſz

Schleńczane, porzellanowe
a ſteingutowe twory

we wulkim wubjerku a to bėle, piſane a ſe
ſlotom pſſchene, po poniźenych płaczisnach
pſchedarwa **Rudolph Wilhelm**
na herbſtej haſy czjėko 20.

Wotnowu a ſahrodniſku
ſchleńzu,

rjanu a toſtu, kaſ też piſane roſetty, kromy
a moukelinowu ſchleńzu, dale ſchpihelowu
ſchleńzu, i facetami a bjeſ nich, poruczja
we wulkim wubjerku po poniźenych płaczisnach

Rudolph Wilhelm
na herbſtej haſy czjėko 20.

Schleńczjeriſke dejmanty,

jara rjane a loſko reſaje, ſchtuku po 3—36
markach, we wulkim wubjerku poruczja

Rudolph Wilhelm
na herbſtej haſy czjėko 20.

Wűrzburgiſte

runklizowe ſymjo

dopōſnateje najlėpſcheje dobroty poruczja naj-
tmniſcho **Carl Noack.**

Wopilſtwa, teſ w najwſchſchim
ſthodźenku, hōji pod
rukowanjom, teſ bjeſ nawjedzenia pazjenta, a bjeſ
ſchody ja ſtrowoſcz, wunamakat **Th. Ronckty,**
Droguiſt, Berlin, Bernauerſtr. 99. ſadane ſtuffo-
wanje ſredow, wote muje wunamakanyh, je wot
pazjentow pſchėd kralowſtmi pruſtimi a kralowſtmi
bajerſkimi wotkrejnymi ſudami pſchėz pſchibahu wot-
twjerdzene. Duž njech ſo kōždy w rumej mėrje na
muje wobroczi a na podražowariow njełėdźbuj, dotełž
wiſchelazy bjeſ nimi teſ ſwoje mjeno ſaſchujja a
njeſaſaſtwa czjėrja. Saſtojniſzy wottwjerdzene
a i pſchibahu wobſhwėdėzene wopisma darmo a franto.

Wo B. Aneifelowej
wloſzowej tinkturje.

Na wloſky bėdnyh i tutym woſpjet na horejſchu
tinkuru kėdźbnyh czinimy, jako wo prawdze na naj-
lėpſchi, je-li niž jenićki w ſtuffu ſprawny ſred
pſche wupadowanje wloſkow, kaſ też ſo by czlowjeť
ſhubjene wloſky i nowa doſtal, a je wona woſhebje
tež ſa žōwite, kotrymž wloſky huſto wot pſchemėrneho
nałōžowanja wolija a pomady wupaduja, woſhebje
jara wužitna. — Tutu tinkuru ma w bleschach po
1, 2, a 3 mk. w Budyſchinje prawdziwu jenož knjeſ
Geur. Zul. Linda na pſchėdan.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 M, z přinjesenjom do
domu 1 M 15 ₰
Kóždy čislo płaci 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na rózku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, płaci so
wot rynčka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čiše Smolerjec knihičišećernje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 11.

Sobotu, 15. měrca.

1879.

Australiski list

Handrija Alberta s Rachtlowa.

(Stónčenje.)

Sako druhy moju křěžku widžichu, tež na swoju kupjenu ležomnosć pschindžechu a twaricž pozčachu, so dołho njetrajeske a bu tu wjele domow hotowych. My tež bórny na twarjenje maleje zyrkwje myšlachmy a ju tež w krótkim čašku, ale wot zyhlow natarichmy. W tutej zyrkwicžy nam potom k. duchowny Majer kóždych 6 njedžel Božu škuzbu džeržeske a Bože wotfasanje wudželeske.

Moju wokolnosć běchu s wjetšcha šami Němzy wobšlynyli. Wona bě radostnje rjana krajina a my mjenowachmy ju „Róžowu Dolinu.“ Ale kaž na sem nicžo dospołne njeje, tač běšce tež tudy, pschetož tale krajina sa ratařstwo dosć wody njemějeske, dofelž dyrbachmy hluboko sa nej rycž a bě potom hišće želena. Teho dla pscheda sa tři lěta so mnu wóšom šwójbom swoje wobšedženstwo a czechnychmy se wšchem stotom a druhej nadobu na wjele wofach něhdže 400 jendželstich mil*) dalolo do Portlanda w krajine Wiktoriji, — a mějeske nascha čyrjoda stotu, hačž runjež běšce wulka, tola na pucžu wšchudže dosć pizy.

Na tutym pucžowanju, kotrež štyri njedžele trajeske, šo Běrgař, Měrcžin, Šundrak a Něncž k nam pschindochu. Tuczki běchu se Šserbow runje do Australije pschijeli a s nami na postajene město czechnichu, hđžež wšchitzy strowi a čžiki pschicžezechmy. Wo tymle pucžowanju móhli Tebi wjele pišacž, šchtož by sa Tebje wěšće sajmawe bylo, ale mi k temu městna pobrachuje.

W tutej nowej krajine šmy 18 měřazow pschebyli, přjedy hačž šmy kraj kupili, dofelž wopředka tón njedostachmy, kotryž šo nam lubjeske, wo tón pak, kotryž bě dostacž, njerodžachmy, — hačž bu stónčnje pola Mount Rose (Róžoweje Hory) kraj na pschěšadžowanje pschedawany, hđžež my ležomnosće, na kotrychž hišće w tu křwilu bydlimy, kupichmy, dofelž šo nam lubjachu. — Njedaloko tuteje hory, něhdže 2 jendželstkeji mili wote mnje, leži město Penshurst a s druheje strony město Hamilton, kotrež pak je 18 jendželstich mil wot naš šdalene. Bješ tutymaj městomaj běšce tehdy wšcho pušte, nětko je pak krajina derje wobhydlena, dofelž wjele ludži šem pschicžezje.

Moje nablížšce město je šo w běhu čaška křětro jara powještchito a ma w tu křwilu tři zyrkwje, dwaj pjenježnaj bankaj, štyri hošćenizy, tři wulke pschekupste khlamy, jeneho pjeřarja, jeneho řesnika, jene póštike šastojnstwo, šudništwo, krajnu šchulu a tež lěčarja.

Moje tudomne wobšedženstwo wopšchija 350 akrow, stotu pak w tu křwilu wjele nimam, dofelž šmy 19 šchut na stótny mór šhubiž. Tola mam pschego hišće wulkeho a maleho homjaseho stotu 60 šchut, štyri czechke czechnite a dwaj řejdnaj konje, dwaj dwělětnaj řřebžaj, 10 šwini, kopu kur, 12 huš a 12 kacžkow. —

Se 70 kóřow wuřywa šym 1400 buschelow žita wumkóžil a šym 120 měchow bėrnow mēł, wot kotrychž tuna (20 centnarjow) 20 toleř 20 nřl. płacži. Šswoje žně pošyřuju s mařchinu, kotraž mje 224 toleř křošchtuje.

Moje nome domšte šym wulke a mařiwne twaricž dač a na nje wokoło 2000 toleř wazil, a póblanske twarjenja mje tež wjele pjenješ křošchtuja. Ale tež na džěczoch nejšym křudy; Bóh křež je mi dwanacze strowych a čžikych džěcži wobradžil a to 7 šynow a 5 džowtkow. Moji štyo staršči šynojo maja tež hižom wobšedženstwa a to Jan 320, Bohuwer 150 a Šandrij 130 akrow. Woni wote mnje něhdže 130 mil daloko bydla a jich štrona mjenuje šo herschanska krajina. Dwě mojej młódskeji džěcži křodžitej hišće do šchule a najmłódske budže hačle křodžicž.

Šandrij Albert.

Pschispomnjenje. Mój pschecžel Albert je mi šwoju a šwojeje lubeje mandželškeje fotografiju pošlač a mje pschi tym prošyl, šo by tež moju dostač. Tutu proštwu jemu lubjerač dopjelnu, ale hdyž mje wón stónčnje na wopytanje pschepřošchuje, dha jemu wuřyřšćenje tajke proštwy wěšće winojty wořtanu.

S. Keř.

Swětne podawki.

Němške křěžorstwo. W Draždžanach je šaridženy tydžer hrabinka Hohenau, šawostajena wudowa pruskeho přynza Albrechta, wumrjela. Wona mějeske blisťo Draždžan rjany hróđ, teho dla „Albrechtsburg“ mjenowany, dofelž bě jón jej přynz Albrecht nataricž dač. Tutón hróđ čžetaj nětko jeje dwaj šymaj pschedacž. Wona j štaj offizieraj.

— Tón tydžer s Draždžan pišaja, šo šo šakki šejm w nalěčžu w hromadu njepowoła, kaž běchu to někotre nowiny wudawake a my tež sa nimi pišali. — W Draždžanach čžedža narodny džer němskeho křěžora (22. měřza) bješ druhim se wšchelačimi šwjedženštimi hošćinami šwječicž.

— Dofelž je němški kanžler, wjerch Bismarck wořjewil, šo je stótny mór w pruskim kraleřtwje žyle šastak, dha šmē šo nětko škót šašo s Pruskeje do Šakškeje pschedawacž. — Šakšzy wojazy, kotřž teho dla, šo šo njeby stótny mór s Pruskeje do Šakškeje pschenješł, we wokolnosći města Lüžena na šakšopruskich nijelach štejachu, šu šo nětko šašo k šwojim regimentam wróćžili. — W nastupanju stótneho móra je šakške ministřstwo šnutštownych nalěžnosćow wořjewilo, šo šmēdža šo nětko šašo wšchudže stótnu wiki wotdžeržecž. W Pruskeji šmē šo to tež štacž.

— Š Warlina pišaja, šo je šakon pschepanyč, po kotrymž bychu šo pschichodnje rajchštadžy šapóšłanzhy šudnišzy wotšchtrařowacž móhli, hdyž bychu šo šnadž na rajchštadžu na nětko pschijšłodželi

*) Němška mila wopšchija 7500 kilometrow, jendželstka pak jenož 1609. Red.

abo rycze, sa wobstejenje kraja schłódné, dżerželi, — to rěka, so jón rajchstag sa dobry spósnal njeje. Tola njeje ta wěz hišcže stónčžena; pschetož rajchstag je komisiiju postajik, kotraž ma postajicž, na kajke wašnje by so pschecžiwio tajkim sapóštanžam se strony rajchstaga sameho sakrocžicž móhlo, tak so njeby žaneje řudniřteje pomozny trjeba bylo. — Hewak je rajchstag wřhelake sumny, kotrež řo sa te abo druge naleznořce řadachu, řhětro jara poniřik. — W nastupanju rozpschecžeranja řtótneho mora řo na to řkoržesche, so wón tola jara wjele řchłody w našchim kraju cžini a so dyrbjařo řo teho dla, doleř jón howjada ř Bółřteje a Ruřow-řteje do kraja pschijesku, se wřchej mozu pschecžiwio pschijewdženju tajkeho řtotu dželacž. Wřetř Wismarř na to praji, so je wón w řwojim cžaku w rajchstagu tón namjet řtajiř, so by kóždy, kiž tajki řtót řradžu do kraja pschijewdže, kručje řhostany byl, ale so je řo jeho namjet teho dla řacžisnyř, doleř někotři řapóřtanžy pschecžiwio njemu rycžachu, a so je řo sa tajkich pschestupnikow jenož řnadna řchtrařa postajika. Duř řadny džiw njeje, so řo zuřy howjasy řtót ř hromadani psches němřte mjesny pschiwodža. — řako běřche to Wismarř prajiř, wřstupi řapóřtanž Lasser, kotryž běřche wořebje tehdy pschecžiwio jeho namjetej rycžak, a řo ř jědojtnymi řłowami do Wismarřa da, tak so jemu tón teř řlódko njewotmolwojesche. A jako jedyn druhi Wismarřowy pschecžiwioř, wěřny Řichter, wřstupi, dha Wismarř řalu wopuřcži a to hišcže dwóžy řčini, hdyž Řichter ř nowa rycžecž pocža. Tola řdajře řo, so wjetřčina rajchstaga Wismarřej pschipadowařche.

— Němřki řhěžor řo wóndano se řwojej wyřbokej řnjenju mandželřtej pó řřtwje pschehodžowařche, pschi tym pař řo na řladkim řchpundowanju wuřunty a dó řřtwy pany. řo pař jemu dale nicžo njeje řchłodžiko, hacž so je řo na jenej řtronje trochu wobodřek.

— řolny marřchal řrabja Moltka je w tychle dnjach řwój 60lětny wojeřřki jubilej řwojecžik; pschetož 8. měrza 1819 je wón do wójřka řastupik. řo by njeměrej wuřchok, kotryž budžiřche jeho trjedřik, hdy budžiřche w řarlinje wostak, běřche řo ř řwojemu bratrej w mječze řageburgu podak. řam pař teř žyle bjes njeměra njewotěndže, pschetož tamniřchi řymnařijařtojo běřchu jemu ř cžesčzi řakłowy cžah řradowali a hewak teř tamniřche wojeřřte towarřřtwo pschiridže, so by jemu sbože pschakto. Řhěžor a řhěžorka běřchtaj řbožopřchējazy telegramm póřkako. řako řo Moltka po někotrych dnjach řařo do řarlina wróczi, namaka tam wuřku hromadu řbožopřchējazy řiřrow, bjes nimi jedyn wot wječřa Wismarřa a teho runja wot teho ruřřkeho řegimenta, kotrehož cžesřny oberřt wón je. Hewak nadeřdže wón teř jara wjele cžesřnych darow, bjes kotrymž řu něotre jara drohe.

— Wóndano běřche jena deputazia do řarlina pschijěka, so by tam džaknu adreřu řakřich řjemjeřnikow a řabrikantow na Wismarřa řa to wotědaka, doleř cže wón tudomne dželto na to wařchnje wobarnowacž, so řo na wuřkrajne twory a wudželki řhětro wuřke žlo pólóži. řako Wismarř, kotryž runje doma njeběřche, hdyž běřche tuta řakřka deputazia pola njeho řpomnjenu adreřu wotědaka, tuto řřoni, póřka wón hnydom ř jeje řobuřřawam a da jich ř řebi na wobjed pschepřořcž, hdyž ř nimi jara pschecželniwoje powjedajřche.

— řchtož žlo nastupa, kotrež budže řo pschichodnje na němřkich mjesach we wjetřchej abo mjeniřchej měrje dawacž dyrbjeć, dha je ř jeho postajenju wot rajchstaga deputazia postajena, kotraž budže dře do jutrow se řwojim dželom hotowa, tak so budže rajchstag potom tu wěz dowuradžicž móž.

Wuřřtria. We Wuřřřtej je rěka řiřa se řwojich řrijohow wřstupika a pódlanřki kraj wjele mil daloko powodžika. Wjele

wřřow je žyle ponurjentych, w druhich jenož řoncžki řřchow abo wuřnjow ř wody won řutaja; bliřko męřta řzegeřina řo teř po řeleřniřy řěřdžicž njehodži, doleř řu hacženja, na kotrychž je natarjena, we wuřřim řtrasche. ře-li so by je woda pschedřeka, by řa řzegeřin jara řle bylo; tola řda řo, so tamniřche hacženja wudžerža, doleř wo dnjo a w nozy nimale 2000 ludži na jich wobtwjerdženju a powjetřchenju dželta. — ř bliřkoseče męřřařřka Dorosny, kotrež ma 8000 wobydlerjow, piřaja 10. měrza: W nozy w dwęmaj hodžinomaj běřche řwonjenje a řřelenje ř Dorosny řřyřchecž a řrudne wołanje wobydlerjow na to pokařowařche, so je řo woda ř nim pschedřeka. Woni do řolasa cžęřaja a popořdnju běřche řiřom wořoko řchtrjoř řrow řhěžow pódmlętych a řpowalanych. řajwňřřřche męřto je tam to, hdyž žyrej řteji a tam něřko cži wobydlerjo pschebwaja, kiž njeřřu řahe dořč wucžetnyč móhli. Woda w tamniřchej wokolnořczi je 5 haj 6 kóhczji řřuboka. Wřřchnořč je ř dalřchich řron cžolny póřkaka, so byřhu řo ř nimi Dorosnacženjo se řtracha wumóhli.

— Wuřřřřka řhěžorka w tu řřwilu w řendželřtej pschebwaja a řo tam na řiřchžich řoitwach pilnje wobdžela. Wona je teho dla wořom řěřnych řonjow řobu řřak; pschetož pschi tamniřchich řiřchžich řoitwach cži, kiž řa řiřřku cžęřja, na řonjoř jęřhaja.

řtalia. ř Neapela piřaja, so je tamniřchi pschirřakny řud řudniřte jednanje pschecžiwio řařanančje, kiž cžyřřche italskeho řkala řřonžowacž, 8. měrza řřoncžik. Wón bu ř řwjerčzi wotřudženy. řako jemu tajke wuřřudjenje wosjewidchu, jeho to njemamařche, haj, wón řwojemu rycžniřej praji, so pola řkala řa njeho přořřcž njęřmę. Ale doleř řu jeho wot tych dwanacžich pschirřaknych (Weschorne) jeno ředny řa winowateho řpóřnali, dha móže pschezo byč, so jeho řral řumbert na tajke wařchnje wobřnadži, so řwjerřtnu řchtrařu do jastwa pschemęni.

řranzowřka. Někotři řapóřtanžy řranzowřřkeho řejma řu namjet řtajiřli, so by řo priedawřche řranzowřřte miniřřřřtwo, kotrež běřche řak=řMahon postajik, wobřkoržiko a řudžiko. řsejm je tu naleznořč komisiiji, ř 21 řapóřřtanžow wobřřejazyř, ř pschehładanju a pschepytanju pschepodak, a je wuřka wjetřčina tuteje komisiije něřko wobřantnyřa, so ma řo wola namjetřajerjow řřacž, řo wořebje na to řepjerajo, so řu priedawřřchi miniřřro pschecžiwio řepubliřanřy řmyřřlenym mužam řřutkowali. Ale řaž řo řda, řnadž nicžo ř teje wěžy njebudže a wjetřčina řranzowřřkeho řejma tón namjet lořko dořč řacžisnje, doleř řo jej řda, so wina miniřřrow dořč dopokařana njeje. řak ř najmjeniřřa řranzowřřte nowiny piřaja.

řendželřka. ř Afghaniřřana hewak žane wařne powjescže njęřřu pschirřřte, hacž so je řchir=Ali wo prawdže wumřjel a so je něřto jeho řyn řakub afghaniřřki řnježer. řo pař wón bjes řrejpschelecža dozpęř njeje, doleř cžyřřche po řchir=Aliwojey řwjerčzi jeho bratr ř řnježerjom byč a ř brónju wo to wojowařche. Ale řakub je jeho řbiř.

řuřřowřka. řřłowjeczi mór je žyle řakřak, řaž zuř řęřarjo, do řuřřowřřte póřřlani, domoj piřachju, a je po tajkim řo řřako, řchtož řmy węřchžili, jako řo woni na pucž do tamnych řronow řotowachju. řy řmy mjenuřy prajiřli, so dyrbja řo řřwatnje na pucž podacž, hewak w řuřřowřřtej wjazy žaneho tajkeho řhoreho njenamakařa, řajřicž cžęřža tam widžicž. — Něřko general řoriř Melikow te řhěže řpalicž dawa, w kotrychž řu ludžo na mór řhori byli abo wumřjeli; tola dořřanu cži, kotrymž tute řhěže řřuřřachju, pólne řarunanje.

řořřarřka. řřyřřřřkop Anthimos je řa pschedřřydu řořřarřřkeho řejma wuřřwoleny. — řa narodnym dnju ruřřkeho řhěžora

„Zašnit“ pišče:

© Gogolowka. Póndželu, 17. februara, namatachu w tudomnych hlinjanych jamach njeboheho cźlowjeka. Wón běšče njedželu tudy w korcžmje był, w njej trochu popik a potom wušchoł. Najšterje je šo šabudžik, w tych jamach ležo wostał a tam šrudnu šarjercž namatał. Wón běšče džělacžet š Rhoczěbusja a derje doščj šwoblekany.

© Luboščja. Wutoru, 18. februara, nadeněžechu tudy na poli pšchi železnizy prošćerškeho cźlowjeka ležazeho. Šo napohladže běšče šhory a njemóžěšče nicžo wjazy rycžecž. Pšchi nim njeběchu žane papjery a hewał nicžo, šhiba dvě šuchej štibzy. Ludžo jeho do Luboščja donješechu, hđžžž na druhi džei wumrje. Tak ani njeshonichu, šwotkal wón běšče.

P ř i l o p k .

* Šakšće wojeřšte pomozne towařštwu šu šonšče lěto šwojim pomozny potrebnym invalidam a wojeřškim wudowam a šyrotam 66,323 hriwnow wudžěliše a tak 1715 wošobow š pjenježnej podpjeru šwješeliše.

* Džowka wěšćeho Neumanna (Nemmana) kotryž bě šo w Bjer-nacžizach (Bernstadt) w Šakšćej narodžik a šo wot tam do Šendžel-šćeje pščešydlisk, je špomnjenemu měřtu wošom a tšjeczji tyšaz (taw-šynt) hriwnow wotkaša. Šendželški generalny konsul w Lipsu je tute pjenješy hižom wuplacžik.

* W Ronewizach pola Lipska je 10. měrza woda jeneho bliskćeho hata hacženja pšchedrěka a Ronewizy štrašćnje wobšćhodžika.

* Šedyn mandželški dyrbješče 25. februara š Lindiga do Šahle po babu hicž, kotryž jeho mandželšta nušnje trjebašče. Došelž běšče šněš wulki, dha baba bóršy wušta a njemóžěšče dale. Duž ju tón bur, kiž běšče šylny cźlowjek, na šhribjet wša a ju, hacž runje š wulkej próžu, tola šbožownje š kožu šwojeje, na nju cžakazeje žony pšchinješe.

* W Koprajnu pola Šlagenfurtha je 1. měrza jena šněšowa lawina jene buršće kublo šašypnyła a wšćón šćót w nim šarasyła. Wobhydlerjo kubla hišćeje w prawym cžaku, pščeš ropot na štra-čotnošč žedžbni šćinjeni, cžeknychu. — Teho runja je jena lawina měřćazćo Šleiberg žyle šašypnyła a je šo pščeš to wulke nješbože štało. Wot 37 šašypnjnych ludži šu halle 27 se šněša wuryli a pohrjebali. Šaptyka a gmejnska šhěža štej žyle roštorhanej a šu šo pščeš to wšće gmejnske pišma a pjenješy šhubiše. — W šamšnej nozy šo njedaloko Šleiberga wulka lawina na drohu wali a w šebi jedyn žyly mašćeradny cžah, kotryž na pošenški bal cžeknješče, po-šhryeba. Šaž praja, je šo na nim 30 paršćonow wobdžělišo, kotšiz šu wšćitzy žiwjenje šhubili.

* W dymokurškim lěšu w Cžechach widžěšče šobotu, 22. febr., jedyn hajnik tołšty kur š jeneje lěšneje hěty šćupacž. Wón teho dla špěšćnje do hěty šhwatašče a namaka tam na hromadže ša-palenyh walcžćow cžělo jeneho muža, hižom š wjetšća špalene, w kotrymž wón wěšćeho šhěžćarja Šurycha šejna. Žako mordar je šhěžćar Šoracžet wušlědženy, kotryž šo bóršy wušna, šo je Šurycha na špomnjenym dnju w lěšu trjehik a šo š nim šwadžik. Na to štaj šo bóršy pšćimacž šapocžakoj, pšchi cžimž je wón Šurychej š tajškim šławtom na šćowu dyršik, šo je šo temu nop pušnył, a šo je jeho potom do wóhinja cžišnył.

* © Šušćkowa w Cžechach pišaja wo šlědowazym žadławym podawku. Šedyn bur, kotryž bě se šwojim hólžom do lěšneje korcžmy njedaloko Šušćkowa šastupik, bě tam pšchi rošrycžowanju njekedžbliwje na to špomnik, šo je ša 500 šćěšćakow šćotu w Šušćkowje pšćedał. Žako bě bur po šhwilzy korcžmu wopušćežik

a na drošy pščeš lěš džěšče, šo na dobo šejady njeho wušćeli a wón mormy na šemju paje. Šeho hólćez, kotryž měješče pje-nješy wot pšćedateho šćota pšchi šebi, wróczi šo šhwatajo do korcžmy a tam korcžmaržy šrudny podawš wupomjeda. Ša pak jeho š jeho wulķemu špodžiwanju do komory šamšny. Bóršy na to škšćešče hólž korcžmarja do póblanšćej šćwy šastupicž a wot-pošćha šlědowaze rošrycžowanje bješ korcžmarjom a jeho žonu. „Wón je mormy, měješče pak jenož 36 krajzarjow w móšćni.“ „„Mužo, njerycž tak wóšćje, jeho šyn, kotrehož šym do komory šamšnyła, ma pjenješy pšchi šebi.““ „„Mó, dha jeho do pjezy tyš-njemoj.““ Šo wušćyšćawšći hólćez we wulķim šćachu š wošna šćoczi, bješćešče š šhwatkom do Šušćkowa a wošjewi wšćo poliziji. Na to šo hnydom žandarwojo do lěšneje korcžmy podachu a tam korcžmarja a jeho žonu šajachu; pšćetož to bě tola šjawne, šo bě korcžmar bura šatšeliš, a běšče tež jeho šyna šćonžowacž čhył.

* Šćtož Cžoplizy nastupa, dha je tamnišća cžopla woda nětko w tajšćej móžnošči doryta, šo štej dvě parowej plumpje trjeba, šo byšćtej ju wupumpowalej. Duž šu tam nadžije pošni, šo budže woda ša wšće šupjele došahacž, a je tam teho dla šašo wšćo dobreje myšle.

* Wšće próžowanja, Šzegedin pšćed powodženjom wobarno-wacž, nješku nicžo pomhaše, pšćetož wot tam 12. měrza na wuheršće ministeršćwo telegrafirowachu: Woda šo pščeš pšćedrěte ha-cženja šćěroko š měřtu wala. Wobhydlerjo cžekaja, wšćo je w najwjetšćim šćašće.

* We Waršćawje a we wošolnošči je pščeš wulku wodu žakošne nješbože nastalo. 14. februara je řeka Wišćla wyšće Waršćawy hacženja pšćedrěka a do šćola wošćo 5—6 kwadratnyh mil powodžika. Wjele tyšaz ludži je pščeš to wobhydlenie, wšćón šćót a žito šhubišo. Wulka woda je pščeš tawšynt konjow a hwojadow a wšćo, šćtož šu ša šymu jako šyna, šćomy, bėrnow atd. nahromadžili, šobu wšća abo šćasyła.

* Maršćal Maš-Mahon je pšćedšyžče franžowšćej republiki pišak, šo wón, hdyž by čhył franžowšći šejm jeho ministrow wob-šćorćicž a šudžicž, šebi žada, šo bychu jeho šobu šudžili.

* Šćal kraja Birma w Šudiji je pšćed někotrym cžakom šćěšćž a wošboundžćat pryzow šwojeho šćalowšćeho domu šćonžowacž dał.

* „„Ale, cźlowjecže“, řekny jedyn mišćtr šwojemu šušćodej, „„praj mi jeno, kajše Šy cigarry kurišć; pšćetož te tola helšzy šumjerdža.““ „„Ach hlaj wšćaf, luby šušćodo,““ wotmolwi tón, „„hdyž šo cigarra žehlicž nochze, dha ju do wolijoweho nopášćka tyšnu, ju derje wušušću a potom šo wona pali, kaž najlěpišće šućžwo.““

Hans Depla a Mots Tunka.

Šanš Depla. Džiwna kup ma hušto došč tež džiwny kónž!
Mots Tunka. Šajtu kup dha měnišć?

Š. D. Hlaj we wulķim Depšću njedaloko Mužakowa je šebi wóndano młody burik wot wěšćeho Šhrobolnje kóšćatko ša drohi pjenješ kupik, mjenujžy ša 28 hriwnow. Ale kup běšče šo pod tym wumėnjemjom šćala, šo dyrbi jemu Šhrobolnja kóšćatko do korcžmy pšćimwjećž.

M. T. Šćto pak běšče dale?

Š. D. Šacž runje běšče šněš pokšćežja kóšćja hluboki, dha Šhrobolnja tola domoj šhwatašče a žonje powjedášče, tak derje je kóšćatko pšćedał. Duž jemu jeho žona pošna wješćela pomha kóšćatko do korcžmy došćnacž.

M. T. Ach na to wšćo kóšćatko w tajšćim wulķim šněhu!

Š. D. Šaj wšćaf haj! Ale bješ tym bě šo burik domašak, šo je šćupje kupik, a jako Šhrobolniž cźlowjekaj kóšćatko do korcžmy

pschimedzjeschtaj, njehasche je wón bracz, so na to sepjerajo, so je jemu Schrobolnja dyrbial kóslatko sam pschimedzjeschtaj. Tón jeho paf jako s tym sdbori, so chze jemu kóslatko hacz do jeho doma dowjescz. To so tež sta a nimale poł wšy so bu dzjesche.

M. T. A shto potom?

S. D. Nó jako Schrobolnja człowjetaj s kóslatkom pschmed burikowiy dom pschimedzjeschtaj a chzyschtaj jo do dwora dowjescz, dha na jene dobo burikowa žona s tolstym kneblom pschibezja, wołajo, so to sfoczjo nihdy a na nihdy do dwora nuts njepuschczji.

M. T. Shto potom czinjeschtaj?

S. D. Slaj, s tej žonu so tola bicz njemózeschtaj, a teho dla jimatj dale niczjo wysche njewosta, hacz so dyrbjjeschtaj so se swojim kóslatkom jako domoj wrócziczj.

M. T. Ale njeje dha wone w tym wulkim kněhu žaneje jchfody czerpiko?

S. D. To mamy hiszcze dozafaczj.

M. T. Aw jaw tola na tajke wifowanje! To móht jedyn hnydom nijefotaczj!

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Michałka zyrtej: Korla Bombajbóh Anders, jšewz a wobhydler na Židowje, s Karolinu Augustu Ulrichcz tam. — Gandraj Raden, kowal-wob-hedzer w Škonej Borščezji, s Marju Helenu Voigtz s Jenicz.

Křćeni:

Pěrowsta zyrtej: Arthur Kurt, Pětra Šwory, pohoncza, s. — Michałka zyrtej: Max Ewald, Gustawa Waga Kaplerja, 2. wuczjerja na Židowje, s. — Klara Theresja Marja, Křhřtiana Bjedricha Hermsa, póst-šteho pošelnika a wobhydlerja we Wulkim Bjelkownje, dz. — Pawoł Dta, Bohumila Wicjasa, cigaryndžetaria a wobhydlerja pod hrobom, s.

Zemrjeći:

Dzeń 27. februara: Jan Lešchawa, dzělaczet a wobhydler tuby, 58 l. — 28. Johanna Jordancz, njebo Jana Burka, wumjenkaria w Škonej Borščezji, wudowa, 77 l. 4 m. — 3. mērza, Korla Bohuwěr Šchotta, mlynšt dzělaczet w Delnjej Rinje, 65 l. 3 m. 4 d. — Jan Bohuwěr Kšchizant, dzělaczet a wobhydler, 59 l. 8 m. — 4., Křhřtiana Šcharlotta Dumšczcz, Jana Gandraja Bjedricha, murjerja a wobhydlerja, mandželsta, 55 l. 6 m. — Pawoł Richard, njemandž. s. na Židowje, 5 m. — Korla Ernst, Jana Augusta Kopačza, dzělaczerja a wobhydlerja na Židowje, s., 7 m. 20 d. — Jana Křhřtiana, njebo Augusta Ramscha, mēsčezjana, dz., 49 l. 5 m. — 5., Madlena rodzjena Bjeczcz, njebo Bohuwěra Běmarja, křezjerja, wudowa, 71 l.

6000 M. so po 4 procentach na mindel-škodobru hypoteku pytaja. Wot koho? je šhonicz we wudawařni „Serb. Nowin.“

W Ramjonej pola Rakez je křezja czo. 28 se sahrodu a s tšjomj kórzami pola hnydom na pschedań. Wěsta dzělba kupnych pjenjes móže stej wořtačz. Wšcho dalsche je tam šhonicz.

Wlišto mēsta je jena křezja s 2 štwomaj a se řadowej a řolotowej sahrodu na pschedań a móže wjetšchi dzěl kupnych pjenjes na nej stej wořtačz. Dalsche je šhonicz we wudawařni „Serb. Nowin.“

W Šechowje je jena jenořchowa křezja, s 1 kórzom pola, s 1 kórzom lufi a s rjanej řadowej sahrodu, se řwobodnje rufi na pschedań. Wšcho dalsche je czjřkto 30 tam šhonicz.

Brěrowe a řhójnowe řymjo, kaž tež řhójnowe řadženki řu na pschedań. Šdže? to je šhonicz we wudawařni „Serb. N.“

Wulku dzělbu řadowych a řalejowych řštomow, kaž tež wšchelatic pschaznych řekow ma dla wurumowanja řruha řahrodny tunjo na pschedań. **A. Droščuk,** wifowazy řahrodniř.

Würzburgske runklizowe řymjo, řakowe a druge rostlinowe řymjo, kaž tež polne řymjeschka řnateje dobrořczje poruczja

A. Droščuk, wifowazy řahrodniř.

Wrobsteiske wowřzne řymjeńtne řymjo a czertwjeno-džeczelowe řymjo ma na pschedań

tubler **Stephan** w Budeřteřach.

Nowe jerje,

1 kopu 2 marzy, 3 řčtuki 10 np.

Syrop,

jara řłódku a czjřstóřłódzazj, punt po 20 np., poruczja

Sermann Šmadč na bohatej řaszy.

☞ Dobročiwemu wobředźbowanju! ☜

na bohatej řaszy 67, **R. Casper** na bohatej řaszy 67, na rózku řanenřeinskeje řaski, na rózku řanenřeinskeje řaski, poruczja czjeszczonym Šserbam řwój bohacze wuhotowany řklad řlatowych, wurčšnych, řčtrjnparskich a řawmjanych tworow

po řłędowazym řlacžišnofourancze:

$\frac{5}{4}$ řustrj, řładke, řřmuhate a řarrirowane, řa 57 centimetrov = stary řóheč	23 np.,
$\frac{11}{8}$ řyřhi, běte, řarrirowane a wřchelatic řarbow = 57	= = = = 20 np.,
$\frac{6}{4}$ a $\frac{7}{4}$ řhirtjngi	teho runja 15, 20, 25, 30 np.,
řčoržuchj s moirėja, jendželřteho řlatu a řattuna, řčtuka 30, 40, 50, 60, 75, 90 np.,	
$\frac{5}{4}$ řama	stary řóheč 25 np.,
$\frac{6}{4}$ řłejdowj řattun	= = = = 16 np.,
$\frac{6}{4}$ řipř-přkėj	= = = = 25 np.,
$\frac{6}{4}$ řawmjane řonjaze řčtrjnpj	= = = = 35 np.,
řmūzaze řokj, řřma twora	= = = = 30 np.,
džeczaze řčtrjnpj, běte a řřřane	15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 np.,
$\frac{9}{4}$ czorne řakřemjry	stary řóheč 100 np.,
$\frac{6}{4}$ a $\frac{7}{4}$ řčřeroe czorne a řřřane wóřłokufna, řarřent řa 57 cm. = stary řóheč	70 np., a řewak řto druge řartikłow po jara tunich řlacžišnach.

R. C.

Ř e d ž b u!

Czjeszczonym Šserbam Budyřčina a wokolnořeze ř narwjedzenju, so ja s 1. řaprleje t. l. řonjazophrowe řhłamy wotewřju, s dobom tež řtare řonjaze řłobuki ř pschegarnirowanju, řarbjenu, řłofanju atd. řorjebjeru a so budže moje řtajne řrózowanje, wřchitkim, řř mje wopřtaja, najřpawniřcho a najřtaniřcho pošłuzecz.

s počezczowanjom
Moritz Höniger
na řerbskej řaszy.

Sa konfirmandow

poruczam běte řpódnje řuknje wot 2 marřow a dróžřcho, řtulpy a řhor- narje, nowe řarnitury, řřze, řřrawatowe řantj, řukajzy, dny- řaczne řubjřka atd. po žyle tunich, ale twjerdnych řlacžišnach.

Moritz Höniger.

**Placzišna žitow a produktow
w Budyšinje 8. měrza 1879.**

Žitowy domos: 3219 mětow.	Na wiačach		Na buršy	
	wot mf.	hačž np.	wot mf.	hačž np.
Pščenja 50 kilogr.	8 93	9 88	8 78	9 67
Roža " "	6 46	6 64	6 49	6 71
Jeczmienj " "	6 74	7 3	6 88	7 10
Wowš " "	5 70	6 —	5 80	6 —
Gróh " "	—	—	—	—
Wofa " "	—	—	—	—
Haps " "	—	—	—	—
Jahly " "	12 36	—	—	—
Sejdušča " "	16 42	—	—	—
Běrnj " "	1 95	2 34	—	—
Wutra 1 " "	2 —	2 20	—	—
Šahno 50 " "	2 —	2 60	—	—
Štoma 1200 pt.	17 50	21 —	—	—

Pščinowš proškator: 556 šhtuf, šhtuta po 10 m. — np. (3 tl. 10 nšl.) hačž 21 m. — np. (7 tl. — nšl.).
 Kórz pščenžy po 170 puntach: 15 marow 18 np. (5 tl. 1 nšl. 8 np.) hačž 16 mf. 79 np. (5 tl. 17 nšl. 9 np.) — Kórz rožki po 160 puntach: 10 mf. 33 np. (3 tl. 13 nšl. 3 np.) hačž 10 m. 62 np. (3 tl. 16 nšl. 2 np.) — Kórz jeczmijenja po 140 puntach: 9 mf. 43 np. (3 tl. 4 nšl. 3 np.) hačž 9 mf. 84 np. (3 tl. 8 nšl. 4 np.) — Kórz wowša po 100 puntach: 1 tl.

27 nšl. — np. hačž 2 tl. — nšl. — np. — Kórz jahlow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nšl. 4 np.) — Sejduščne krupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nšl. 2 np.) — Běrnj: 1 m. 95 np. (19 nšl. 5 np.) hačž 2 m. 34 np. (23 nšl. 4 np.) — Wutra: 2 m. — np. (20 nšl.) hačž 2 m. 20 np. (22 nšl. — np.) — Šahno po 100 puntach: 2 m. — np. (— tl. 20 nšl. — np.) hačž 2 m. 60 np. (— tl. 26 nšl. — np.) — Štoma (1200 pt.): 17 m. 50 np. (5 tl. 25 nšl.) hačž 21 m. — np. (7 tl. — nšl.).

**Draždzjanste mjašowje placzišny
10. měrza 1879.**

Najlěpšče howjada 60—63, hrěnje 52—54, šchatne 33—36 np. po puncže rějneje wahi. Najlěpšče šwinje 49, hrěnje 42—48, bafunarje 46—48 np. po puncže rějneje wahi. Najlěpšče stopy 65, hrěnje 57, šchatne 50 np. po puncže rějneje wahi. Najlěpšče čzelata 45—55 np. po puncže rějneje wahi.

**Barlinske stótnje wiki
10. měrza 1879.**

Na pšchedań stejčje 2284 howjadom, 7183 šwini, 1418 čzelatow, 5570 škopow.
 Mjašowje placzišny: najlěpšče howjada 54, hrěnje 48, šchatne 36—41 mf. Šwinje: meklenburgšče 47—48, krajne 45—46, ruske 40—42 mf. po 100 puntach rějneje wahi (Schlachtwiecht), bafunarje 44 mf. po wotčehnjenu 45 pt. rějneje wahi. Čzelata 30 a 50 np., stopy 45—50 np. po 1 puncže rějneje wahi.

Wukzia palneho drjewja

na dubjanskim revieru

póndželu, 17. měrza t. l., dopoldnja w 9 hodžinach,

62 Am. šamrěłoweho mětšchaneho drjewja,

53 = twjerdnych pjenkow a

100 stotnjow brěšownych walcžkow.

W Barče, 10. měrza 1879.

Wiedemann, wjshšahi hajnit.

Wulka aukzia čašnikow (segerjow).

Prjecčehnjenu dla budže šo

hrjedu a šhtwórtk, 19. a 20. měrza t. l.,

pšches knjesa autzionatarja Wilhelma w mojim pšcheyttku (na bohatej hašy 64) dopoldnja wot 10 hodžin mój hiščeže sawostaty tworowy šklad, wopšchijazy:

pariske pendule, regulateurny, dybsacžne čašniki (se škota a plěbora), ščěnowe čašniki, hrjazadla, čašnikowe rječaski, nózne čašniki, pariske budžerje atd. atd.

na pšchěbadžowanje pšchedawacž. — Wšchitke čašniki derje du.

Balduin Šholza.

Jan Jurij Pahn w Budyšinje,

na torhoschczu, pódlu hłowneje straže,

porucza sa konfirmadow

čjorny lustr, kašchemir, popeline a rips

najlěpščeje dobroseže a po spodžiwne tunich placzišnach.

Sa selenoschwórtkowske dary

šo hodžaza wulka džělba nasad štajenych tworow a šbyttkow, stary lóhčž hižom wot 25 np., je tam tež na pšchedań.

Njedželu, 16. měrza, popoldnju w 3 hodžinach budže šo na howrijowskich ležownosčach tojšchto

brěšownych dolhich hromadow

na pšchěbadžowanje pšchedawacž.

Šlabowski w Račlowje.

Póndželu, 17. měrza, dopoldnja w 9 hodžinach budže šo

25 hromadow walcžneho drjewja

a tojšchto pjenkow i wurodowanju bjes kumščizami a konjzami na pšchěbadžowanje pšchedawacž.

Wšhla.

Drjewowa aukzia.

Šhtwórtk, 20. měrza, budže šo džělba dolhich hromadow a pjenkow w Šsmoščezjach na pšchěbadžowanje pšchedawacž. Šchromačžišna rano w 9 hodžinach pšchi forczmjne w Šsmoščezjach.

Drjewowa aukzia

na lupjanskim revieru.

Šhtwórtk, 20. měrza, ma šo 152 buščizownych kšójnowych dolhich hromadow šjawnje na pšchěbadžowanje pšchedawacž.

Sapoczatt 1/2 10 hodžin na šchěženčjanstej drošy pšchi kšabowskich mjesach.

W Minakale, 12. měrza 1879.

Grabinska Einsiedelska inspekzia.

Ważne ja šapšchědawarijow.

Mój bohacž wuhotowany šklad, wopšchijazy: kattu, šlowjazy a dybsacžne rubiška, běle gardiny najkrašnich muštrov, móšlowe kattu móbrego čahčyža a nje-puščžate, čjorny kasšemit a čjorny double-lust, tešo runja wšchitke nowosče ja klejdy móžu ja tež w najlěpšchěj dobroslěži, tat tež po wulkej tunjosežji porucžič.

En gros a en détail.

Na bohatej hašy **M. G. Freyberg** na bohatej hašy 62.

W šhtamach šo šerbšti rycji.

Ššwój kašchězowy magazin

na garbarštej hašy 421,

w totrnyž šu štajnje čjelowe kaščeže tunjo došcač, i tutym najtunišch porucžamoj. Š. Š. Šandert a Š. Šmaršt, tyšchěšaj mišchtraj.

F. A. Böhme, rešbar w Budyschinje,
na swonknej lawiskej hašy 788,
poruča šo k wudželanju

rowowych pomnikow

š pškowza a marmora.

Sprawne poškušenje a tunje płaczišny.

NB. Sklad hotowych pomnikow.

Sa Budyschin a wokolnošć šmy šamopšchedawanje našeho wubjerneho šalonowego wuhla š **Doblhoffseho podkopta** w **Mariascheinu** jenož **tujesej M. Lorenzej**

pšchepodali. Šo pšchepytanju wobšteji tuto wuhlo š 4227 čzopłoto-jenošćow; 1 ko. wuhla wotpari 6,4 litrow wody, a šawostaja 100 ko. wuhla = 1,46 ko. popjela.

W Mariascheinu, 21. februara 1879.

Šrabinška westphalska hórška direktzia.

Na horejške džiwajo, pšchedawam wot džensnišeho dnja ša hotowe pjenjesy:

fruchate wuhlo, zentnar po 52 np.,

šrénje wuhlo I., bjes prócha, zentnar po 50 np., hektl. po 75 np.,

" " **II.,** " " " " = 46 " " = 65 "

wot mojeho šklada na dwórnišćeju.

Wotwoženje ša zentnar do města płaczi pšchi wotewšaczu 50 zentnarjow = 4 np., pšchi mjeišchim wotewšaczu 5 np.

M. Lorenz w Budyschinje.

Kontor na Šošiz hašy 703^b.

Ratařska škula w Budyschinje.

Pšchichodny kurs šapocznje šo **póndželu, 21. haprleje t. l.**

Pšchipowjedženja maja šo hač do 15. haprleje t. l. pola podpřikaneho štač. Baršchonšte přjódštajenje pšchipowjedžomnych je špodobne. Nowošastupazy šchulerjo dyrbja š najmjeišča te wědomnošće wobšedžec, kaž móža šo w dobrej ludowej šchuli nadobyc.

Šchulerjo š lepšchimi wědomnošćemi šo do klawow dadža, ša kotrež šo hodža.

Tajzy šchulerjo, kiž šu šratocšć ša wyšchšchu šekundu jeneho gymnastija, jeneje realneje šchule I. rjada abo jeneje runopravneje klawy jeneje družjeje šchule dostali, móža do selekty, privatim šrijadowaneje, šastupicšć, šdžezšć póbla pšchirodnopišnych a ratařškich wučebow dalewjedžazu wučebu w němškej literaturje, w štawišnach, w franžowškej, jendželškej a po žadanju w kaczanškej ryczi, w algebrje a geometriji dostawaja.

Šchulški pjenjes wopšchija w porjadnym kursu šetnje 80 $\mathcal{M}$, kotryž ma šo pšchi šapocžatku kóžděho šchulšeho leta po 40 $\mathcal{M}$ šaplacžicž.

Šchulerjo selekty maja šchulški pjenjes wot 140 $\mathcal{M}$ w pošlětnych džělbach po 70 $\mathcal{M}$ šaplacžicž.

W Budyschinje, 12. januara 1879.

Direkzija
Brugger.

Čžesčennem Ššerbam šebi dowolam wošjewicž, šo wot džensnišeho dnja w kžězi knjenje wudowy **Alémoweje** płat wjazzy pšchedawacž njebudu, ale šo budu to w pódlanškej kžězi knjenje wudowy **Dominitoweje** čžišlo 65 na bohatej hašy čžinicž, a prošchu, šo bychu mje, kaž w mojim přešdawšchim pšchebnytku, nětko w mojej nowej pšchedawaršni dobročiniwje wopytowali. Ša pšchedženo ja kóždu šobotu płat wuměnam.

Jan Jurij Pech š Wšelecžina.

! Šedžbu!

Sa něčžišchi čžadž poručam elegantne klobuki a mezy po najtunišchich płaczišnach.
Louis Michael w Bufežach.

Rošchena a wošebje derje džeržana draška je na pšchedaň na garbarškej hašy čžo. 362 w khlamach. — Tež šo tam wšchelate pišne džěla, jako bagatelške škoržby atd. wot jeneho, šerbškeje rycze móžneho najšlepje wobštaraja.

Konfirmazionske a družje rukazzy, šchlipy, pšched-koššliki, ššě, šlamkošwjasiki atd. poruča najtunišcho

Karl Vogel

na šnutškej lawiskej hašy 124.

J. G. Dyrch

na toššbarku

poruča šwój čžělokawšćowjow magazijn po najtunišchich płaczišnach.

Rošowany štwjelzowjow abo njetrijeny len,

kaž tež **wutrijeny len** kupuje po kóždej džělbeje mehaniska džěłopšchadownja w Šajnižach.

Šóšlaze kóžki

kupuje po najwyšchich płaczišnach a šurowe kóže derje a tunjo wuharuje

Gustav Rauda

na garbarškej hašy 426.

P. Šneifelowa

wložowa tinktura,

dopóšnaty najšlepšchi, je-li niž jenicžti wo prawdže šprawy wložšpomocžazy šredč (čžitajeje šekarške mēnjenja, wopišma a wjerške nawěšštki); wšcho dalšche w pšchipožoženej papjerzy. — Na pšchedaň ma ju jenož w bleščach po 1, 2 a 3 m. w Budyschinje k. Šeitr. Šul. Šinda.

600 markow!

temu wuplacžu, kiž pšchi našožowanju **Dr. Hartungoweje rtneje šubjažce wozžěžki** (Dr. Hartung's Mund- und Zahnwasser), šflakon še šapafowanjom po 1 mark, šdy šašo šubšbolenje doštanje abo šhuby wonja. (4 šflakony ša 3 šhriwny.)

Jenicžzy rošpóšlanje wobštara **C. M. Schumacher** in Šteglitz bei Berlin.

Šklady šo šašoža.

Wopilstwo, tež w najwyšchšchim ššhodžentku, hoiž pob rukowanjom, tež bjes nawjedženja pazijenta, a bjes šchłody ša šrowošć, wunamafar **Th. Šonekht,** Droguist, Berlin, Bernauerstr. 99. Žadane štušrowanje šredčow, wote mnje wunamafaných, je wot pazijentow pšched kralowštkimi pruštkimi a kralowštkimi šajerštkimi wotřešnyimi šudami pšchěš pšchibahu wobštwjeržene. Duž nješ kóždy w runcy mērie na mnje wobroczi a na podobražowarjow nješedžbuš, došlež wšchelazy bjes nimi tež šwójce mjeno šalkšuja a nješafantwo čžerža. Šaštojšzy wobštwjeržene a š pšchibahu wobšwědežene wopišma darmo a franko.

Čzorne a čžemnobrunne **klejdy** se vschěch stoffow, wschitke najlěpsche fabrikaty sa **konfirmadow** atd.

Jaqueth se bukna, židy, trikota, mustrowaneho bukna (kam = garna), se šomota a diagonala, šamšny fabrikat, dobrego pschireša a sprawného džela poručža po tunich, a po žadanju, tež po twjerdych płacžisnach

H. Kayser

na žitnej hašy w domje f. Carla Roada.

W khlamach šo šerbskžh rycži!

Narrirowane pošleschjowe tkaniny, wupjerki, matrazowy drell, běly šmuhaty plat, běly damast, schison, shirting, dowlas, kretonné, madopolam, kopschwinu, běly plat atd. poručža najtunišcho

H. Kayser

na žitnej hašy w domje f. Carla Roada.

Sa krawzow a schwalcžow poručžam wschě družiny **podschiwkow (futura)** po jara poniženych płacžisnach

H. Kayser

na žitnej hašy w domje f. Carla Roada.

W tunich khlamach

je wulki wubjerč jara dobrych **stupnjow** šašo na škladže, kotrež šo po jara tunich płacžisnach pschedawaja. Wone šu s kože abo se serže, s gumijowym čehnidlom abo f schńorowanju, a je jich tejkto, šo možesch šebi je sa najmjeišchu, kaž tež sa najmjejšchu nohu wubracž. — Šewal je tam wjele druhich wězow po poniženych, ale twjerdych płacžisnach na pschedań.

Ernst Starcke

w tunich khlamach w mjašowych hětkach.

Wšchepoloženje wobhydlenja.

Dženšniški džen šym šo s Nowych Borschiz do **Barta** pschěhdlať a tam moje šuttkowanje powšchittomnje dale powjedu, kotrež šym šnjedželsteje šhorosčaje dla wustajicž dyrbjal. Prošchu teho dla pschi šhorosčach w Boreče a we wokolnošči, kaž tež we wokrješu mojeho prjedawšeho šuttkowanja wo dobročjive wobtežbowanje.

Wilhelm Kölbel,

praktiski ranlěkar a babjenž.

R rycžam: rano w šymje hač do 9 hodžin,
w lěčje hač do 8 hodžin,
pschipołdnju wot 2 hač do 3 hodžin.

Czišło 17 a 23 „Serbskich Nowin“ 1878 šo w jich wudawarńi šašo kupuje.

Penšion.

Někotki šchulerjo abo mlodži ludžo, kotřiz tudomne šchule wopytuja, móža w jenej familiji wobhydlenje s žyrobu pod špodobnymi wuměnjemami dostacž. Wšcho dalsche je šhonicž pola **J. Winklerja** na hornčjerškej hašy čzišło 466 w dworje.

Šslužobna holza, kotraž je šmana a špravna, šo f 1. hapreleje pyta. Wšcho dalsche je našhonicž na žyhelisťej hašy čzišło 481, po 2 šhodomaj.

Šólčez, kotřiz čže **pjekarštw**o nawuťnyčž, móže po jutrach t. l. pod špodobnymi wuměnjemami do wučžby štipicž pola **Wicžasa** w Wulkich Debšezach.

Jednu hólz,

kiž čže **tyšcherštw**o nawuťnyčž, móže něť abo f jutram do wučžby štipicž pola **J. Zimmermanna**, tyšcheršeho mišchtra w Nowych Kopyrzach.

Jednu hólz, kotřiz čže **kowaštw**o nawuťnyčž, móže do wučžby štipicž pola **Augusta Šružaja** w Meschizach pola Bufež.

Lumir

ma nětko swoje posedženje koždu **wutoru** wječor.

Wpšokke myto

dostanje tón, kotřiz mi f šašobostacžu šlědowaznych wězow, mojej žonje 9. resp. 10. februara w nadpadže šaměščenja ducha wotešatych, pomha. Wone šu:

jedyn bišamowy muff s pjerjom watrowany,

jena čzornožidžana bukna se ščerej gasu podšchita,

jedyn čzornošomocžany klobuť s twětku (róžu),

por zajťowych štifletow, s bšhščžazej kožu wobšadžanych,

jedyn čzorny pschedeschčžniť se želesnymi štawcžkami a bělym pschimadlom,

jena bruna kožana tošča s mošafnym biglom,

jedyn portemonnaie s nopamineje ššforpišny a s worzelowym biglom.

Kralowški pólbernik w Šnaschezach.

Ernst Luža, gradželkar.

Šalubowany korcžmar.

Šdyž šo takle praschamh,
Šchťo je mlodženz pschistojny,
Kiž po pucžu nowpjansťom
Wšchědnje hanja s kiješťom.

Maťny je a špěšchniwy,
Na šajecžka podobny,
Bleščku a tež brēmješchťo
Nošy štajnje najlubšchťo.

Lubi, duž šo njemolčže,
Ale šwěru hladajcže:

To njeť mlodženz pschistojny,
To je wudowž šchědžiny.

To je najerit forczmicžki
W malej wješzy Pomolni,

Šhodži pucže dalofe
K šwojej lubej njewješcže.

Šchťo je s nutša brēmješchťa,
Kiž tať pěnje šwite ma?

Ššuknju nješe w brēmješchťu
Njewješcže wón f wješelu.

Šchťo dha we tej bleščzy je?
Wišchnjowy to palenz je;

Tón wšchaf jara lubo ma
Šeho luba njewješťa.

Duž něť wěšcže šawěšcže,
Kajti džě to forczmar je,

Kiž wšchaf hanja wobštajnje
Tajke pucže dalofe.

A. Š.

Maćica Serbska.

Na lěto 1878 su do maćičneje pokladnicy swój přinošk (2 hriwnje) zaplaćili: k. wučer Rostok w Drječnje, k. farar Imiš w Hodžiju, k. farar Gold w Rakecach, k. farar Mrózak w Hrodžišću, k. farar Kubica w Wjelećinje, k. farar Mrózak w Budestecach, k. wučer Krawc w Budestecach, k. Dr. Dučman w Budyšinje, k. překupc Mjerwa w Budyšinje, k. Dr. Muka w Lipsku, k. farar Dučman w Radworju, k. musejny kustos Patera w Prazy, k. tyšerški mištr Mlynk w Zaryču, k. farar Hórnik w Budyšinje. (Pokračowanje.)
Přispomnjenje. Přinoški z prjedawšich lět su w „Casopisu“ kwittowane.

Překupc **M. Mjerwa,**
pokladnik Maćicy Serbskeje.

Wot redaktora. Sa tydžen šo w „Serbskich Nowinach“ nowe powjedancžko šapocžnje.

(K temu čzišću jena pschitoša.)

P. Strobel, atelier sa njebolosne sašadzenje khumšchtnych subow a plombirowanjonow po najnowšchim systemje.

Wotstronjenje subyboljenja, subowce operacije: Na snutščnei lawškei hašy čy. 120, po 1 sthodže.

➔ A rycjam wšchědnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hačy do 5 hodžin. — A šhudym darmo. ➔

Czorne draščenzenja

wščelakich družinow, derje dđeržaze a prawdžitweje czorneje barby, jako

czorne lustry,

metr: 70, 88, 95, 105, 110, 125, 130, 150 np.,
stary kóhčy: 40, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 90 np.;

czorne kaschemiry,

metr: 150, 165, 175, 220, 240, 260, 300 np.,
stary kóhčy: 85, 95, 100, 125, 140, 150, 175 np.;

czorne 3/4 šchěrofe ripšy,

metr wot 250 np., stary kóhčy wot 1 mł. 40 np.;

pišane hladke a mustrowane lustry, metr wot 70 np., stary kóhčy wot 40 np.

Rupowanje czornych draščenzenjonow je wěž dowěrjenja, kóždy pak šprawnu dobu tvoru dostanje.

➔ W khlamach šo šerbški rycži!

August Grützner.

Schwediske sapalki,

1 paket s 10 šchachtliczkami 20 np.,
poručataj

Rothe & Drache
na hospitalskei hašy.

Turkowski rjeblojty tobak

(jara šylny),
pakežik po 20 np.,
poručataj

Rothe & Drache
na hospitalskei hašy.

Wšchě družiny

špěwarškich knihi

ša konfirmandiške dary poruča tunjo
Gustav Rämisch na bohatej hašy 83.

W khlamach šo šerbški rycži!

➔ **Šwój šklad** ➔

porzellana a steinguta,
dobreje a ord. duteje šchlenžy,
taslošchlenžy a slotolejstow,
šchpichelownych a fotografiownych woblukow,
nippškich wězow a rjeblošchlenžownych podstawkow,
a šarawanje wobrasow wšchěch družinow po najtunišchich
placžifnach poruča

Max Mütza
na bohatej hašy čy. 65.

➔ **Nowe wulke mešske cigarry,** ➔

100 šchtuk 2 M. 80 š,
1 = — = 3 =

poručataj

Rothe & Drache
na hospitalskei hašy.

C i g a r r y.

No. 25:

100 šchtuk 3 M. 50 š,
10 = — = 36 =
1 = — = 4 =

No. 30:

100 šchtuk 2 M. 75 š,
10 = — = 28 =
1 = — = 3 =

No. 55:

100 šchtuk 2 M. 20 š,
10 = — = 23 =
2 = — = 5 =

C i g a r r y.

poručataj

Rothe & Drache
na hospitalskei hašy.

W khlamach šo šerbški rycži!

C i g a r r y.

Splažne

a kožowe khorosče, špiti-
lis, polluzije, splažnu nje-
móz, žokdowe a delno-
životne czěrpjenja, **zonjaze khorosče,**
běty splaw, krejthudoščy, rheumatismus,
čěžkošhynschenje, padazu khorosčy atb.,
taž tež wšchě šastarjene bėdnosče do-
špołnje šahoji **Dir. Schneider** w Šho-
rjelzu, Berlinerstraße 7.

➔ **Róždu šobotu** rano wot
10 hodžin hačy do 6 hodžin popoldnju
w hoščeřižu „š bėlemu konju“, wó štwje
Nr. 3, w Budyščinje k rycžam.

NB. Dofelž wjele dđeržy na wi-
dliščyža wumrje, ja na to kėžybne
čžinju, šo móžu w tajkim nastupanju
pomhačy, hdyž šo mi to šahe doščy
k nawjedženju da.

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
Kóžde čislo plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za rawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na róžku zwon-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čisě Smolerjec knihičišećernje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 12.

Sobotu, 22. měřca.

1879.

K nawjedženju.

Či žami čzesćeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiž chzedža sa nje na **druhe štwórtlěto 1879** do přědka placžic, njech nětko 80 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotedadža. Či, kotřiž žebi „Serbske Nowiny“ psches póst pschinjesć dawaja, njech tola njesapomnja, žebi je tam bórny stasacž. Na šchtwórtlěto šaplaczi žo sa „Serbske Nowiny“ na šakskich a pruskich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho kžězorstwa 1 marka, s pschinjesenjom do domu 1 marka 15 np.

Redakzia.

Szegebinske powodjenje.*)

Szegebin (praj Szegebin) je wulke město we Wuherstej, kotrež mějeske wokoło 70,000 wobydlerjow a něscho psches 6000 twarjenjow. Łójscho tutych twarjenjow bu s kamjenjow natwarjenych, wjetšchi džel pač bě s hlinjanymi scženami. Njedalofo Szegebina běži řeka Tisza (herbski bychmy prajili: Čiřba), do kotrejež dale horka wjele řeczkwow žwoje wody sczele. Kraj na wobemaj bokomaj řeki Tiszy je najbóle ščěroka, jara plódna runina, cžehož dla žu Madžarjo, jako do Wuhersteje pschiczežechu, s tuteje plódněje strony Škwowjanow, tam tehdom bydlazych, do njeplódnych horatych krajinow wuhnali a žo žami w najplódněškej wuherstej semi šahydli. Žo tajkim je tež kraj wokoło Szegebina, kaž tež dale dele po wobemaj brjohomaj Tiszy, wot madžarskeho luda wobydleny, kiž wuherbskich Škwowjanow, to je Škwowakow a Šserbow wschudže, hdžěž jenož móže, pschescžeha a podežisčcžuje.

Řeka Tisza je hižom w prjedawšich cžahach wokołny kraj hušto dosć powodžala, cžehož dla je žo njedaloko njeje w nowišim cžahu pschezo wjazy a wjazy hacženjow natwarilo, ale to žo njeje po rofomnym rjedže stako, tak so jene hacženja, móhł rjež, druhim šchodžachu, dokelž běchu na tym wina, so pschi powodženju wulke wody s kóždym lětom pač na tej, pač na tamnej stronje řeki wjazy mozy dobywachu, hacž bě to prjedy bylo. Tak běšche tež w šzegebinskej wokołnosći a je teho dla tamnišcha měšcžanška rada wuherste ministerstwo hižom wjele krócž prošyla, so bychu žo hacženja řeki Tiszy do lěpskeho rjadu stajite a by tak Szegebin psched šchodowanjom wobarnowanu był. Tola ministerstwo njeje ničžo k polěpsčenju teje wězy cžiniło, ale s džěla po madžarskej lěnosći a s džěla po žwojim wulžycžinjazym waschnju pjenješ na njewužitne waschnje rosmjetało, tak so ja to, šchtóž wo prawdže wužitł nježe, ženje žanych pjenješ njemějesche. S teho je tež pschischo, so žu madžarszy ministrio něhdže w 10 lětach krajeje na 1000 millionow dołha naprawkali. Na to pozčinjaja nětko tež žami Madžarjo morkotacž, wošebje dokelž je w tu

řhwilu wulka džělba tuteho žameho luda psches hubjene šarjadowanje (verwaltung) krajneje wyschnosće wulku šchodu cžěpika.

My žmy hižom tydženja na to spomnili, so je řeka Tisza žwoje brjohi pschekrocžila a wokołnemu krajeje, wošebje pač městu Szegebinej s wulkim strachom hrosy. My běchmy tež pschitajili, so je w nozy k 12. měřza wulka woda pošlenje hacženja pschedrěka a žo ščěroka k městu wala. Šchtóž je žo dale stako, wo tym wschelake nowiny takle pišaja:

S Wina, 12. měřza, wječor. Žo polnozy je woda pošlenje hacženja pschedrěka. Šatraschny polnózny wětr žołny na Szegebin cžěrjesche. Rano w 10 hodžinach bě žo hižom psches 50 twarjenjow šahypnylo. Dwě tšecžinje města pod wodu stejeschtej. Wšyche teho wohen w jenej fabrizy wudyri, kotraž žo wotpali. Židowška synagoga je žo šahypnyla a je psches to wjele židow žiwjenje šhubilo, kiž běchu tam wukhowanku pytali. — S Pěschta, 12. měřza. Woda žo s dweju bokow se šatraschnym šchumjenjom na Szegebin wala. Twarjenja po rjadu padaja. Wobydlerjo cžělaja k Nowemu Szegebinej. Dom šyrotow je žo šahypnył, twjerdžisna, póst a telegrafstwo žu powodžene.

S Pěschta, 13. měřza. Powjesće se Szegebina žu dale a bóle hrošbněšche. Žyke žwojby žu šatepiene. Wjetšchi džel twarjenjow je spowalany a woda, pschifryta s rospadankami a wschelakej domjazej nadobu, wscho s wulkej mozu dale nježe. Wjele ludži je žiwjenje šhubilo a šchtóž je žmjercži wucžeknył, móže proščeski kři do ruki wsacž. Wšchón wokołny kraj je wjele mil daloko hšuboko pod wodu podnuryeny. — S Pěschta, 13. měřza, popołdnju. W Szegebinje hubjenstwo hišcže pschezo pschibjera. Čžołny, s kotrymž žu s druhich městow na pomoz pschijěli, njemóža wjele wšutkowacž, dokelž je wscha woda s rospadankami napjeljena. Žedyn cžołm žo powroczi a šydom žonškich žo psches to šatepi. Na železnizy je žo wčera psches 10,000 cžłowjekow darmo wotwjesćž móhlo. — S Pěschta, 14. měřza. Woda hišcže pschezo pschibywa a šatraschny wětr štoro wschitku pomoz šadžewa, pschetož wón cžołmam štajnje s powrocženjom hrosy.

S Wina, 14. měřza, wječor. Se Szegebina telegrafiruja: Wutupjenje, nusa a hubjenstwo rostu. Tšahazy ludži dyrkotajo khowanku pytaja. Čžołmow njeje dosć a by jich džěšacž krócž wjazy trjeba bylo. Šta cžłowškich cžělow pod šahypnyjnymi domami

*) My chychmy, kaž žmy tydženja našpomnili, dženska s nowym powjedacžkom šapocžecž, ale dokelž chze tola tež wjele našchich cžitariow wjedecž, tak je žo se šzegebinskim powodženjom mělo, dha dyrčimy powjedacžko hacž do pschichodneho cžišla wostorecžicž. — S dobom njech žebi našchi cžitario na přenjejej stronje šandženeho cžišla 7500 a 1609 do 7,500 a 1,609 porjedža.

Redakzia.

leża, dokełż ludžo sahe došč nječčefachu. Wot 6000 twarjenjow šu 400 hižom špomalane. Wobhydlerjo šu w žačošnym položenju. Někotři šami šwoje domy šapalachu, šebi myšlo, šo po jich wotpalenju ša nje pjenješy doštanu, dokełż šu šawěščene. Ženož někotre šta twjerdže twarjenych kžěžow šnadž štejo woštanu. Wjele ludži je dyrbjało džen a nož na šhtomach šedžecž, přjedy hacž móžešče šo jim pomhacž. — Š Peščta, 15. mērza. Šubjenštwo w Šzegeđinje hišččje rubježnizy a padušchi pomjetšchujaj, tola šu wojazy wčžera někotrych tajkich njebolakow došahnyli, a je teho dla nětko w tajkim nastupanju něščto lěpje. Wjele ludži je hłodu a šymneho wjedra dla wumrjelo. Tež tajke twarjenja, kotrež šu twjerdže š kamjenjow natwarjene, jene po druhim padajaj, a šda šo, šo jich jara mašo štejo woštanje.

Š Wina, 17. mērza. Dješ tymi, kotřiž šu se Šzegeđina čjekli, je khorosčž dištheritis wudyrila a tojščto ludži je na nju hižom wumrjelo. — W Šzegeđinje je šo pjecža něhdže 4800 domškich šašhynnyšo a nimale 2000 čžlowjekow wo žiwjenje pšchijčžo. — Š Peščta, 17. mērza. Něka Liša počžina špadowacž. W Nowym Šzegeđinje je wjele tyšaz (tawšynt) ludži, kiž šu se Šzegeđina šbožomnje čjekli. Še wšchčch bokow čžekanzam khlěb a draštu ščžeku, kaž tež tym, kiž šu na hacženjach pola Šzegeđina woštali. — Tojščto šzegeđinškich ludži je wowrótniko a je jich ššiadwazpčži tajkich do peščtške šbudneje kžěže pšchijewšennyč.

Še Šzegeđina, 17. mērza. Awštriski kžěžor je dženša dopošdnja šem pšchijěl. Wón bóršy do jeneje kóbdže štupi, šo by wobhladowaš, kaš je tu woda šašhadžala. Na powitazje šłowa tamnišchego měšččžanošty wón rjekny: „Wulka wutroba bolosčž je mje šem pšchewođžala; ja čžyž se šwojimaj šamšhymaj woczžomaj widžecž, kaš je šo tutemu nješbožomnemu měštu šeščžo; wutroba mje boli, hdyž tole wulke nješbože widžu. Ja šo nadžijam, šo šašo lěpšče čžajšy pšchijindu a Šzegeđin šašo šatečžje. Mjerudžče šo pšče wšchu mērju, pomoz pšchijndže!“ — Pšchipošdnju šo kžěžor šašo domoj wróčži.

Šwětnje podawki.

Němške kžěžorštwo. Dokełż je w Čžechach a to žyle bliško šaškich mjelow — w Peterswaldže — š nowa škótny mór wudyril, dha šo na šaštkočžěškich mjelach wot Šermšdorfa pola Frauenšteina hacž do Langburkeršdorfa pola Noweho Měšta howjadaj, šonje, wóššly a mule do Šašškeje pušččžicž nješmėdžaj. Po dalschich mjelach je paš jeno pšchijewženje howjadow š Čžech šašajane. Dale šo nješmėdžaj žane škótnje wiki wotdžeržecž we wokrješu pirnašeho, dippoldišwaldšeho, annabergšeho a marienbergšeho hamiškeho hetmanštwaj, kaž tež we wokrješu ščherachowškeho, nowošalžškeho, ebersbachškeho, groššchönawškeho a žitawškeho šudniškeho hamta. Šewal je pšchjedawanje wužitkoweho škotu w Dražžžanach šašajane. Mjješy šu wot šaškich wojakow wobšadžene a šu tam tež š budyškeho wójšta někotři podoffizieroj šo podpjeranju žandarmow poššłani.

— W Lubiju počžaj šo 11. mērza wokoło 11 hodžin w domškich Žana Ulricha palicž. Wobčē pšchi šhlynym wětrje štaru šłomjanu ščču bóršy šašubi; dalschi štrach měješče paš bóršy kónž, dokełż hnydom se šhławami pšchijėdžechu a mužštwaj š wulkim šhwalštom nimale wšchu domjazu nadobu šłomjenjam wutorhnychu.

— Ministerštwo šnutšškonnych naležnoščžow je hajnišej Šduardej Ričterej na rycčerkuble Wištopizach (Wišchheim) wulku šłěbornu medaillu š napišmom „ša došholětnu šwěrnju šklužbu“ špožčžiko, dokełż tam wón hižom 40 lět šwěru w šklužbe šteji.

— Lětušče našymške manšwry XII. (kralowškeho šaškeho) armee-

šorpsa šo jenož po diwišijach štanu a šmėje přēnja infanterie-diwišija šwoje manšwry w Šuzžizy. Do njeje škluščeja dražžžanšstaj grenadierregimentaj 100 a 101, žitawški regiment 102 a budyški 103, šreibergški bataillon ščžow Nr. 12 a dražžžanški pošno-artilleriški regiment Nr. 12. — Druha infanterie-diwišija šmėje šwoje manšwry w Šoigtlandže. Do njeje škluščeja chemniški regiment 104, dražžžanški regiment 108, lipščžanšstaj regimentaj 106 a 107, mišchonški bataillon ščžow Nr. 13 a pirnašto-šreibergški pošno-artilleriški regiment Nr. 28. — Manšwry šašškeje jėšdneje diwišije štanu šo wokoło Šipšta. Do njeho škluščeja 6 regimenty jėšdnyč a dwě jėšdnej batteriji.

— Ministerštwo šnutšškonnych naležnoščžow je žwikawššemu realnemu ščuleršej Šalkneršej je Šchedewiž šłěbornu medaillu špožčžiko, dokełż je w lětomaj 1876 a 1878 tš džččži š hłubokeje wody wučžahnyš a jich š tym pšchi žiwjenju šdžeržak.

— Kral Albert je šo wčžera do Šarlina podaš, šo by tam dženša (šobotu) němššemu kžěžorej š Šeho narodnemu dnju šbože pščaš.

— W Dražžžanach šu ša šzegeđinškich pomowdženyč šmilne dary ššadowacž počželi a je přynž Šurij ša nič šam 500 hriwnow daril.

— Š Šarlina pišajaj, šo je němški kžěžor wot teho, šo bē wóndano njejabžy wó šštwje panjš, tola hišččje někaš šłaby woštaš. Duž šu jemu lěkarjoj poručžili, šo šo njeby pšchi ššladnoščži šwojedženja šwojeho narodneho dnja (22. mērza) jara napinaš, dokełż móššo jemu to loško ščhodžicž. Kžěžor je teho dla poštašil, šo jemu na tutym dnju dale ničtón šbožo pšchecž nješmė, kšiba kralowšžy přynžojaj a přynžošhny, kaž tež žužy wjerčhojaj, kiž šu tajkeho šbožopšchecžaj dla do Šarlina pšchijěli.

— Na němškim rajčštagu šu šakon ša dobry špóšnali, kaš ma šo taš mjenowana winowa wošč šahanjecž, šo bychu winizy w Němžach pšchjed nješ wobarnowane byše. Šdyž šo mjenušžy tajka wošč w žanej winizy šalehnje, dha doško njetraje a winizaj je taš škažena, šo dyrbja šo wšchē pjenki wušpacž. — Dale je rajčštag šakon ša dobry špóšnal, w kotrymž je poštajene, kaške ptacžki šo šojicž a ščelēcž nješmėdžaj, dokełż šu ša ratašštwo a šahrodništwo wužitne.

— Na rajčštagu ministroj tež wo tym rošsprawu dawachu, ščto je šo w tym nastupanju štašo, šo by Šarlin se šwojej wokolnoščžu pšchjed šozialdemokratškim nadjadami šašitany woštaš. Šapóššanz Liebknecht, kotryž šo š šozialdemokratam džerži, najpřjódžy pšchecžiwu tajšemu ššutšowanju jara wótrje rycčžesche a čžyššche potom tež to šamolwicž, šo šozialdemokratšžy šapóššanzly w rajčštagu wot šwojich štolžow nješšu poštanjšli, jašo drušy šapóššanzly štanjšchu a kžěžorej šławu wunješechu. A jašo wón pšchi tym wo republizy rycčžecž počžaj, šo drušy šapóššanzly taš rošnjemdrichu, šo taš doško „dele, dele!“ woašchu, hacž wón rycčžecž šašta a šo š ščetti, na kotrež šapóššanzly šwoje rycče džeržaj, dele poda.

Awštria. Jašo bēšče awštriski kžěžor do Šzegeđina pšchijěl, šo by tam wšcho wobhladowaš a wobohim pomowdženyč troščt wudželaš, čžyžchu jemu někotři ludžo wěrnosčž šatašicž a wulšosčž nješbožaj pomjenššicž. Taš čžyššče jemu jedn nješččžanški šaštojniš tu šžu napojšhnyč, šo je šo jenož 24 čžlowjekow tepišo. Tajka šžaj paš bēšče tamniššemu katholicššemu ššaremu duchownemu tola pšče wšchu mērju a wón teho dla šhroble wuššupi a prašaj: „Nješ kžěžoro, to njeje wěrnjo, ščtož je šo Šam w tymle nastupanju prašiko!“ a potom šam pšchijštajaj, kaš wjele ššow tepjenych je wón šam widžil. Ššo šamo rošhmi, šo tón šelžany šaštojniš kžěššje ručžej žošašče a šo pšchjed kžěžorom wjazy nješpošašaj. — Přjedy hacž kžěžor Šzegeđin

wopuszczę, wón rjekny: „Szegebin řo řařo rjeńřchi pořbėhņje, hać Ź je hdy prjedy był. Ğaj, wřcho dyrbi řo řtać, řo Szegebin řařo pořtanje!“

— My řmę horka prajili, řo Madźarjo wuherřkich Szeřbow na wřchė mőżne wařhnje podćziřhcęzja a přeřećehaja, tať řo mőżemy jich w někotrym wařhnju ř Turkami přřirunacę. Njedaloto Szegeбина pať řerbiře mėřto Maľa Riřinda leři. Wobydlerjo Szegeбина řu pať řkoro wřchitęz Madźarjo a teho dla řadyn dęiw njebė, řo woni, řpo- minajo na řkőř, kotruř je madźarřki lud teř řiřindřkim Szeřbam cęiniť, řo řtrachowachu, tutęch Szeřbow w řwojeř nury wo pomoz prořęę. Ale řiřindřę Szeřbia tajęz njeřřećećęzjenjo njebėchu, kać řebi řzegebinřęz Madźarjo myřlachu. Woni jim jich řkőř ř luboćęzju płaćęachu a jich nuřowachu, řo bychu ř nim do Riřindy přřiřli. A řo řu to řzegebinřęz Madźarjo řczinili, to řo wė, a řu teho dla nětko wřchė řiřindřke domy hać do heńbjerřkow ře řzegebinřkimi po- wodęenymi napjelņene. Tajka řmilnoćę řiřindřkich Szeřbow je pať řo teř řhėřorej wulęz řpodobaľa, a wón je jich teho dla jara pořhwalit.

Ruřkowiřka. Wot tych zuřęch řekarjow, kottřř buchu do Ruřkowiřeje pőřłani, řo bychu tam řa cęłowjećęim morom řlėdęili, řo wřchelazy řařo na dompućę hotuja, dofelř tam niħdę žaneho tajřeho mora wuřlėdęicę njemőża. Woni piřaja, řo řu wřchudęom pobyli, ědęę je wón řařhadęať, ale řo je tam wřchudęom ěiřom dawno řařtať, dofelř řu jőn ruřę řekarjo na wuřtojne wařhnje bőřę řahnali. Někotři ludęo mėnjachu, řo mőħł tutőn mőř tola řnadę ěiřęęe w nalećęu ř nowa wudęricę, ale zuřę řekarjo řu teho mėnjenja, řo drje řo to njeřtanje; přęetoř ěiřom nětko je tam hać do 15 gradow cęopłoty a řhoroćę řo niħdę ř nowa njepokaže.

Bořharřka. Bořharřki řejm drje wuradęuje, ale hać dotal ěiřęęe wjele wuradęil njeje. Teho řtuffowanje to jara řadęewa, řo jőn rumelřęz Bořharjo, řiř maja ř nowa pod turkowiřke řnjeřřtwo přřinić, dęęi wote dnja ř prořtwami nadbėhuja, řo by jich někať přęed tajřim njeřboęom wobarnowať. Bořharřki řejm ěęze teho dla pjeća deputaęiju na europiřkich wjeřchow pőřłacę a jich wo pomoz řa rumelřkich Bořharow prořęę. — W tajřim řtrařęe cęi řu, jedyn ř teje powjeřęe řpőřnaje, po kotreř je 20,000 bořharřkich řamilijow ř ruřkim wőřřkom řobu cęahņęlo, jako tuto Abdrianopol a wokołnoćę wopuszczę.

Ze Serbow.

© Budyřřina. Lėto wot lėta řo we wřchėch dobręch němřkich lutherřkich cęařopiřach a zęřkwinych nowinach Řiethowe řjane řniřki řa młodęęh řřećećęzjanow porućeja, kottřř řu řwőj řřęęeńřki řlub wobnowili. A te řniřki řu wo prawdęe tajřeho porućeņa ěődne. Duř řu, wjazyřtrőćę nakładowane, we wjazy dęęili 100,000 eřemplarach po wřchėm němřkim řraju wuřřęęećęerane. Ženoř nam Szeřbam ěiřęęe pobrachowachu. Tajřemu njedostatřej řu řnjeřa řtudentojo Jan Keńc ř Ketliř, Hermann a Pawoł Wjazka ř Barta, wotpomhali, tute wařne řniřki jara řjenje na řerbiřki přęelōęiwřři. Teľe řniřki pėņje řwjařane, řu řa 30 pje- njeřřkow pola ř. přęęępęza Ad. Kāmřřa na řerbiřkej ěařę a pola ř. ř. Ğ. Smoleřja we wudawařni „Serřkich Nowin“ dořtać. Kmotřja abo řarřři, řiř ěęęęęa řwojemu lubemu mőřkej abo řwo- jemu lubemu dęęećęzju, kotreř řwőj řřęęeńřki řlub wobnowi, wařņę dar na pućę řiwjenja podacę, njech tute řniřki wuřwola. Řich na- piřmo je: **Boři wodęeť** řa młodęęh řřęęećęzjanow po wob- nowjenju řřęęeńřřkeho řluba.

— Lėtuřęe rekrutirowanje budyřřkeho wojeřřkeho wokręęa řo w přřichodņym mėřęazu řapocęņje a to 7. ěaprleje rano wot 7 ěodę.

na řřeľeńni w Biřkopizach, ědęę maja řo na tutęm dnju młodęi ludęo, ř rekrutirowanju poľowani, bjeř druhim teř ře řlėdowazęęę wřřow prjődřřtaicę, mjenujęz: ř Řħanez pola Ğodęija a ře Semiz; 8. ěaprleje: ř Lutęjez, Męęęęořja a Birkerodę; 9. ěaprleje: ř Panez, Paľowa, Ğęęrwjenęch Kořliř, Spęteř, řtachowa, Lėdęborez, Luniř, Trjechowow a Ğornęeho Wujeřda; 12. ěaprleje na budyřřkej řřeľeńni: młodęi ludęo ř Budyřřina, kotruřę mjeno řo ř piřmiřom A hać Ğ řapocęņje, a 15. ěaprleje cęi, kotruřę mjeno řo ř piřmiřom Ğ hać ř řapocęina; 16. ěaprleje: młodęi ludęo ř Warnoćęřiz, Wuriř, Barta, Bořantez, Bořęęe, Žęęe, Bėleje Ğory, řahorja, Bőņjez, Břeřowa, Boboľ, Boľborz, Błohařęęe, Debręe, řanez, Boranez, Břemjenja, Břeřņki, Břeřņę, Bronja, Buřojņę, Břeřę, Bőřka, Kāmęeneje ř Ğajom, Kāmęeneje pola Katez, Konęeř pola Bořřřiz, řtanez, Kořłowa, Kobliz a Řħelna ře řęhibjeńęęnej Korcęmu, Komorowa pola Kluffřa, Komorowa pola Katez, Kortiņęz, Kőřłow, Kořatņje, Daliz, Darina, Łoroņiz, Dęeniķeř, Demjan, Dobruřęe, Dobrořęęe, Dobrařęęe, Dobranez, Debiřřkowa, Debřęe ř Lejnom, Delan, Druřęe, Břeřņki pola Ğuřki, Kocęięz, Droędęija, Ğařłowa, Dřęećęina, Dřobow, Dubrawki, Bėľęe, řiřka, Ğuřki, Ğlinę, Ğna- řęęe, Kobjelņja; 17. ěaprleje: ř Ğodęija ř Bőřęerizami, Ğoľę, Ğrodęiřęęe, Wulęe Dubrawę, Budeřteř, řięęeņa, Wulęeho Wjel- kowa, Ğruboćęicę ře řřokolęu a řařeņęu, Ğrubjeľęęiz, Kundraćęiz, Ğory, Ğućęięz ř Nowej Wjeřtu a řleiřęigom, Ğajņiz, Poľpięz ř Riřliřu, Ğoleřřowa ř Ğoleřřowřej Dubrawu, řeńęe, řeřřiz, řa- řoņęz ř Nowej řařoņęu, řeńřęęe, Rupeje ř řařřęejom, Budyřřinka, Mateje Dubrawę, Mateje Bořřęęe ř Dęiwocęięzami a řrařřowom, Řħőjņicęři, Subrińicęři ř Nowej Wjeřtu, řajđowa, řięęeńka ř Bőęeř- řřim Młęnom, Mateho Wjelkowa, Kluffřa, Křatez a Katez ř Kacęej Korcęmu, Řęħiweje Bořřęęe, Kubiřiz, Kumiřiz, Łuřęa ř Nowęm Łuřęom, Řiřanja ř Mařęm Řiřanjom, Řibonja, Řipicęa, Řeťonja, Řemiřřowa, Řahowa, Řomřta pola Řinakaľa ř Řħřőřom, Řomřta pola Řjeřřwacęidla ř Řiřęej Ğoru, Řibochowa, Řuħa ř Pőřřħőřnom a No- węm Řuħom, Řupoje ř Řupjanskej Dubrawku a Buřowku a Lutobęęom; 18. ěaprleje: ř Maľřęe ř Nowęmi Maľřęzami, Maľeřęe, Lubjeńęa, Mėřřowa, Mjeřřiz, Řinakaľa ř řatřom, Řiřķeř ř Wulřim a Maľęm Přęęędrjenjom, Řniřřonęa ř Maľęmi Boboľzami, Męřęęe, Ma- dęanez, Nowej Wřęy pola Ğuřki, Mjeřřornja, Mjeřřařęęe ř řraħu, Mjeřřwacęidla, Noweje Wřęy pola Mjeřřwacęidla a Katez, Noweje Wřęy nad řpřewju ř Řuħeřřalom, Delņeje Ğōřki ř Lubořom, Del- njeje Řiny ř Křalowęm Młęnom, Delņeěo Ğunjowa, Męęeje Wřęy, Ğnėwřęe, Ğornjeje Bořřęęe, Ğornjeje Ğōřki, Ğornjeje Řiny, Ğor- njeěo Ğunjowa ř řeřřawu, Ğownjowa, řřowjow ř Mjeradřom, řořđeř ř Ğžorneęami, řplőřka ř Řħőjņizu, Řećęiz, řomorez, řluř- niķeř, řřęħiwećęiz, řřęħiřęęe, řřećęe, Bořřiz ř Nowęmi Bořřę- zami, Bőřřiz, Řħwacęiz, Řħařowa, Řaboz, Řačłowa, Řakojo; 19. ěaprleje: ř Mađworja ř řajom a Ğžornęm Ğodlerjom, Řařřowa, Řatarjez, řřeřřina, řđęerje, řařřowa, řřłoneje Bořřęęe, řařęęa, řęęeř, řřłoneķeř, řřmochęęiz, Ğžornęch Kořliř, řđęerja, řidowa ře řřmoliřami, řřemiřřowa, Dęęęniķeř, řřulřęęe, řřowrjez, řor- nořřę, řřeřęeńę, řęęięz, řaćęonja, řřeľan, řřōřiřęęe, Dęęęorez, řęęęoņiz ř Nowęmi řęęęoņizami, řęęeńeriz, řřupina, řřobhowa ř řřońęu, řadez, řřōře, řajiz, řiřřowow, řřutoľęiz ř řanezami, řřęęořeje, řęęęch Kořliř, řęęeřeľa, řęęetrowa, řęęeřřa pola řęęeř a řřōřporka, řřořęęa, řęęeřřowa, řęęeřęęe, řřowa a řęęeřřowa. — Dale 21. ěaprleje: ř řjedruřřa, Řħemբjerřa, řiřoř, řorřęmja, řořřwez, řřořařęęe, řřowwodez ře řombarkom; 22. ěaprleje: ře řđęarja, řřupowa, řucęiz a řęęećęina. — řotom řmėęe řo 23. ěaprleje tať mjenowane lořřowanje.

— Hacz runje je dženka, hđez tole pišamy, w prothyzy sa-
poczatk nalécza pschypowjedzemy, dha tola hishcze na wschelafich
budyflich hašach hromadki sněha leža, na wokolnych polach je pať
s wjetšcha wottał. Sańdzemy schtwórtk mějachmy tolstu kurjawa a
je-li wěrnó, so po kóždej mierzstej kurjawy je 100 dnjow šylny
deshcž fastupi, dha by to něhđže na 27. junija, po tajkim loško
doscž do šynowych žnjow trjedhiko a temu, kiž směje tehdy hishcze
šyno ležo, schtobu nacžinilo. — Shtož wulku wodu nastupa, dha
wona pschi pošlenim šněhowym tacžu w rězy, tať daloko hacž
psches město bėžesche, na žane waschnje straschna njebėsche. Dale
dele hižom niže Šonwjowa je pať woda s rěcznišcžza wustupila a
wokolne ležomnosčje powodžila, shtož pať, kaž nam powjedachu,
shtódnje njeje, ale, hdyž šo w prawej měrje stanje, powodžene
ležomnosčje pohnoji.

— Wot 1. haprleje kamjenisko-budyfki póst wschědnje rano w
5 hodžinach s Kamjenža wotjědže.

Přilopk.

* Kral Albert je sa Szegebin awostriskemu a wuherstemu po-
šokstwu w Dražďžanach 3000 markow pschepodacž dať.

* Sańdzemy schtwórtk wječor w Lubiju sa jentym mužom
šlědžiču, kotryž bě pola jeneho rěšnika kolbašu kranył. Paducha
došahnychu a pschi jeho pschepytanju wysche kolbašy tež 2 wopacžnaj
dwajmarkowskaj, 2 pjeczmarkowskaj a 1 wopacžny tolerfski pjenjes
namafachu. Pošdžišcho hishcze šhonicu, so je tón šamy zušy
čłowjek pola někotrych rěšnikow w Lubiju hižom wopacžne pjenjesy
wudawať. Duž jeho hnydom do jastwa wotwjedžechu, hđez wón
wupraji, so je džělaczeť Schwarz s Budyšchina a so je pjenjesy
šam džělať. Tutón čłowjek je pjecža tajkeje winy dla hižom raš
pokhostany.

* Mjedzeli rano je šo krawfski miščtr Stenda w Žitawje nje-
daloko tamnišceho dwórnishcžza na železnizy psches čah pschějěč
dať a wottorže jemu čah pschi tym hłowu žyle wot čžěta. Psches
wschelake nješbože bě wón do wulkeho došha pschischoť a šebi teho
dla žiwjenje wšať. Spodžiwnje je, so je tón šamy wjedžěť lokomotivy,
psches kotrehož maschinu njedawno jedyn železniski džělaczeť žiwjenje
šhubi, tež Stenda pschějěť.

* Sańdzemu pónđzeli prošeschtaj dwaj handwerskaj pola
pivarža Galanga w Žitawje wo pjenjesy, dofelž pať žane wopišma
pschi šebi njemějeschtaj, wot njeho nicžo njedostaschtaj. Pošdžišcho
pivarž jeneho wot njeju w šwojim dworje sašy nadenđže. Po
krótkim rošryčowanju nješolať pivarža Galanga s tajkim gławtom
na hłowu dyri, so tón hnydom myšle šhubi a na semju paže.
Na to škóšnik čžetny, bu pať po krótkim čžašu wot polizije w
jenej korcžnje wušlědženy. Žako čžychu jeho jimacž, šo tať wo-
barasche, so móžachu jeho lědma wošmjo mužojo šwjafacž; rjemjenje
wón kaž čžetke šchnórki roštorha a dyrbjachu jeho teho dla w
jastwje do rječčasow šamfnycz.

* Paducha, kotryž je 5. dezembra w šańdzonym lěče na nje-
hańbicžiwje waschnje na železnizy póstfski wós pola Klingenberga nad-
panyť a wurubil, hishcze njejšu wušlědžili. Kralowšta wyschnosčž
w Freibergu je nětko wosjewita, so tón, kotryž rubježnika jej po-
mjenuje abo wunamka, 500 hriwnow myta dostanje. Šižom 73 ludži
je tuteje naležnosčje dla w pschepytowanju bylo, ale kóždy bėsche
škóncžnje njewinowaty, a bėchu wopacžnje na njeho tukali.

* Tež w jastwje šapocžnu kranyčž; we Waldheimu mjenujžy
wopyta jedyn rěšnik s Hanoverskeje w nožy jastwowy magazin,
so by tam kranyť, tola jeho hishcze w prawym čžašu popadnychu.

Tón čłowjek je haťle w pošlenjej našymje s tamnišceho jastwa
puschčženy.

* Wutoru, 18. měrza, šu jenu šlužobnu džowku kublerja Rich-
tera w Bappendorfje pola Šainichena na hunje mowu ležo namafali.
Wona je pschi delemjetanju šlomy s pratrow na huno panyha a
psches to na mėsčje šmjercž namafala.

* Wulki wětr je 13. měrza w Šchlesynfkej wschelaku schtobu
nacžinil, w lěbach je wón jara wjele schtomow roššlamať a wot
kžěšow tšědi wottorhať. — W Neumartu stej w čžašu wulkeho
wětra dwě džěsčzi psches šaduschenje šmjercž namafalej. Wonej
bėsčtej wot staršcžaju, kotraž w fabrizy džěkajaj, dó jstwy šamfnjenej
a bėsčtej šatepilej. Wětr bě pať dym s kchachlow dó jstwy hnať
a tón jej šadušyť.

* W Wilshofenje (w Bajerfkej) je šo wóndano w jenej nožy
šatraschna škóscž štaťa. Mjenujžy někajki škóšnik, je-li so jich
wjazy bylo njeje, je do pinzy pivarža Štocmehera šalěť a tam
wschelafim wulkim piwonym šudam čžop wurasyl, tať so je psches
3000 ejmarjow piva do pinzy wuběžalo.

* S Wuhersteje pišaja: W jenej wšy njedaloko Miškolza šu
burjo jenu žonu, kotruž sa kusťarku džeržachu, žiwu spalili. Woni
durje a wofna kžěže, w kotrežž wboha žona byblesche, s deskami sa-
bichu, našypachu toťo wotolo šlomu a drjewo a šapalichu potom
kžěžu, tať so bu nješbožowna žona žyle do popjeka spalena.

* Se Szegebinu pišaja, so wot tych 6000 twarjenjow, kotrež
tam do powodžjenja bėchu, lědy 60 stejo wostanje a šo šašo tať
wuporjědžicž dađža, so budža ludžo w nich bydlicž móž.

* Sedyn šzegebinfski mėsččžan s dwěmaj mašymaj džěsčžomaj
psched wodu čželasche, ale woda tať rucže pschibjerasche, so jemu
dale nicžo wysche njewosta, hacž na jedyn schtom šalěťčž. Wón bě
tež hižom jene džěčžo šbožomnje na schtom horje donješť, jako pať
tam s druhim lěšesche, jeho možy wopuschčžichu a wón dyrbjesche
to druhe džěčžo puschčžicž. Wone do wody padže a wón je njeje
šašo wohladať.

* Žako čžysche w Szegebinje jedyn muž s wošycžkom, na ko-
tryž bě wschelake smachi škladť, so by je wulkej wodže wutorhnyť, s
dwora wujěčž, woda njejabžy wrota do dwora wurasyl, kotrež na
teho muža padžechu a jeho psched wocžomaj jeho žony šarasychu.

* — Žona: „Ale, mužo, Ty pať šy šašo tať pošdže domoj
pschischoť!“ — Muž: „Wščať je haťle na poš dwanacžich!“ —
Žona: „Pohladať jenož na čžašnik (seget), tón džě na tšj pokasuje!“
— Muž: „Ale, luba žona, Ty budžesč tola šwojemu mandželstemu
wjazy wěricž, dnyli čžašnikej!“

* „Šsudnik s wobštorženemu: „Ale, kať móžecže jenož tať
hruby byčž a šwojej žonje tať s jědžu wo hłowu čžišnyčž?“
Wobštorženy: „„Rješ šudniko, šnajecže Wy moju žonu?““
Šsudnik: „Ně, mój knježe.“ Wobštorženy: „„Nó, dha taťle nje-
ryčžecže; hdy byšcžje ju šnali, byšcžje hinať rycželi!““

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanš Depla. Ludžo napominaja, so dyrbišch šebi pjenjesy
šwěru wobhladačž, prjedy hacž je bjerjesch.

Mots Tunka. Ach, s holzami je tež tať.

Š. D. Nó, haj wščať haj, ale tež pschi druhej škladnosčž
dyrbisč woczi pėtnje rošđeracž.

M. T. Ale, sčto dha mēnišch?

Š. D. Šlaj, wóndano jedyn s Delnjeho Dólcžta do wolenžy
pschidžže, so by tam wolij biť. Ale jako mēch wušypny, njebě to
žane lane šymjo, ale bėsche to rožka.

M. T. Ale, to je tola dživnje! Může dha šo lane šymjo do rozki pšcheměnicž.

H. D. Motšo, njebledž wšchał tola tak dživnje! Tón muž mějesche doma mēch s lanym šymjom a mēch s rozku stejo; a dofelž do wolenyž khwatašche, běšche wopacžny mēch hrabnył.

M. T. A sčto dha s tej rozku w wolenyž cžinjesehe?

H. D. Wón ju wša, šo by ju domoj donješł a na jeje město lane šymjo pšchinješł.

M. T. Sčto pať ludžo prajachu?

H. D. Woni šo jemu šmējachu.

M. T. Haj wšchał haj: nēcžeje horjo, nēcžeji šmēch!

Naschim cžesčennym cžitarjam!

Naschi cžesčeni cžitarjo sawěsčje radži widža, hdyž „Serbske Nowiny“ prawje wjele „Se Šerbow“ pišaja, a wšcho prawje pětnje na drobne. Haj, to ja rady wěrju. Ale hdy byšcže Wy wjedželi, kať cžejšo je sa naš, prawje wjele „se Šerbow“ naschonicž! Sčto šo tu a tam w Němžach a w druhich krajach stawa, wo tym naš skóncžnje zuse nowiny powucža; ale „se Šerbow“ dyrbinym šebi s wulkej prózu wšcho šami w hromadu šberacž. A po Šerbach přeťi a pó dlu tola tež kšodžicž njemóžemy a kufacž, sčto šo tu a tam stawa. Duž dyrbinym šo s tym špofojicž, sčtož nam ludžo do redakcije „Serb. Nowin“ powjedacž pšchinđu, abo sčtož nam tón abo druhi dobrocžiwty Šerb s listom pósczele. Duž šo w naschich ludhych Šerbach wjele wjele stanje, wo cžimž my nicžo njeshonimym, ani Wy. A kať dha to pšchinđuže?

Cžasto šo stanje, šo něchtó rjeknje: „We Wonežach je šo to a to stalo: sčto by to pšchego do „Serb. Nowin“ stajicž dať?“ „Haj“, wotmolwi šušod, „cžeho dla dha sa zušych ludži naležnosčže pjenjeshy prjecž mjetacž!“ — a nicžo njeshonimym. A tónle njedostatť nam wjele šchodži. Ně wšchał, ně!! Hdyž je šo tu abo tam něsčto stalo, n. pšch. we Wonežach je Woži woheň byl, w Tamežach je šebi něchtó žiwjenje wšať, abo w Šsemežach staj dwaj šbožomnaj mandželstaj ššeborny abo škoty kwaš šwjecžikoj, abo w Malowje šu mjedžany pjeršcženi a druge jara stare wěžy wuhřjebali: hdyž nam něchtó tajšele něsčto abo něsčto podobne powjedacž pšchinđuže, dha to „Serb. Now.“ radlubje wotečžišcžja a to **zple darmo**, haj my hišcže šmy tajšemu něšomu wulžy džaťowni. Wjazyž šhonimym — a lubšcho nam je, a wjazyž maja naschi cžitarjo šabatny.

Njeměť-li pať něchtó štkadnosčž, nam tajšele něsčto ertnje wu-powjedacž, dha šnadž móht nam to w listčiku napišacž. A sčtož te 10 np., kiž na póscže sa marťu da, šam pšacžicž nochže, temu džě šmy šwólňiwu je wróćicž. Je-li powjesčž mólčžka, móhla šo traž na póštku šhartku napišacž, ta jenož 5 np. pšacži. Naj-lubšcho je nam pšchi tym, hdyž šo šerbski piša; škóncžnje pať je nam kóžda rycž prawa: my wšchě rycže rošymimym.

Ma cžož pať ma šo pšchi wšchěm dopowjedanju a dopiškowanju wošebnje kēžšbowacž, je to: budžče prawje šwědomnicži, t. r. prajče a pišajče šamu wěrnosčž a wšcho tať nadrobnje hacž móžno. Šdyž je n. pšch. něchtó wo žiwjenje pšchischoť, dha šo wobhonječče, kať se šwójbnyym a šchcženyym mjenom rēka? s wotkel je a hđže pšchēbnywa? kať stary je? kaťšle ma powofanje? je wo-ženjenny? a je-li, hacž a kať wjele ma džěcži? kať a pšchēs cžo a hđže a hdy je wo žiwjenje pšchischoť atd. — Je-li hđže Woži woheň byl, cžzemy wjedžecž, sčto je šo wotpalit? a hacž je tublet, šhěžkar, wumjenkar abo sčto? šu šo domšle špalit? hřóđže? kólnje? wumjenť? atd., sčto běšche sawěšcžene? běšche woheň ša-koženny? a hđže je wušchoť? atd.

Cžim wjazyž wuštojnym powjesčžow pať doštanjenny, cžim wjazyž naschi cžitarjo šhonja. Duž powjedajče a pišajče nam prawje pilnje, lubi cžitarjo!

Redakcija „Serbskich Nowin.“

Cyrkwinske powjesče.

Zutšje, njedželu, 23. mērza, šmēje šo w šchžnjež zyrkwi w Dražďžanach ša ewangelišch Šerbow šerbška Woža šlužba s wudželenjom Wožeho wotšasanja. Woža šlužba šo dopotbnja w jednacžich šapocžnje. — Špowjedž budže k. duchowny Šmiš s šodžija, přebowanje k. duchowny Dr. Kalich s šornjeho Wušejša džeržecž.

Křćeni:

Michaška zyrkej: Minna Marja, Šjedriča Žuliuša Reimanna, šam-tarja a wobhdlerja na Židowje, dž. — Jan Šermann, Jana Augusta Šop-pera, džělacžerja a wobhdlerja w Čžichonžach, š.

Zemřeji:

Džen 5. mērza: Žba Šoleština, Jana Šetrka, listynošerja, dž., 2 m. 21 d. — 7., Mag, Jana Wošuwěra Žaneža, cžěšle a wobhdlerja, š., 2 d. — Marja Šüttigež, Michala Šeschawy, šhěžerja tudh, mandželšta, 73 l. — 8., Mag Šichard, Žuliuša Šuchša, cigarrydžělarja na Židowje, š., 6 m. 17 d. — 11., Šorla Šje-drič Wošša, wobšedžer ležomnosčžow na Židowje, 75 l. 11 m. 6 d.

Jan Jurij Pahn w Budyšinje,

na torhosčžu, pó dla hłowneje štraže,

porucža ša konfirmandow

cžorny lustr, kašchemir, popeline a rips
najlěpišcheje dobroščeje a po špodžiwnje tunich placžisnadh.

Ša šelenošwórtkowske dary

šo hodžaza wulka džělba nasadh štajennyh tworow a šbytkow,
šary lóhcž hižom wot 25 np., je tam tež na pšchedaň.

Drjewowa aukcija.

Ššchichodny pjatk, 28. mērza k. l., do-pošdnja w 10 hodžinach budže šo na tať mje-nowanym Mólšlez burštim tuble we Šulškej Šubernižy něhđže 50 brěšowych rjanych, šyl-nych dołhich hromadow, s 20lětneho drjewa, ša hotowe pjenjeshy na pšchēšadžowanje pšchē-dawacž. Ulrich.

Dołho žadany, wot Mačicy wudaty

Towaršny Špěwnik

z přidatymi hłosami je we wudawařni Šerbsk. Nowin a pola k. překupca Mjerwy na mjasnym torhošću za 1 hr. 50 np., w partijach (z najmješša 10 ex.) pak za 1 hr. 20 np. dostać.

Blaczińska żitow a produktow w Budyschinje 15. měrza 1879.

Żitowy domos: 3779 męchow.	Na wifach		Na buršy	
	wot mf.	hacž np.	wot mf.	hacž np.
Wšcheriza 50 kilogr.	8 81	9 70	8 78	9 67
Rožka " "	6 46	6 64	6 49	6 71
Jeczmieni " "	6 74	7 25	6 88	7 10
Wowš " "	5 80	6 10	5 80	6 —
Gróh " "	—	—	—	—
Wofa " "	—	—	—	—
Naps " "	—	—	—	—
Zahy " "	12 36	—	—	—
Hejdušča " "	16 42	—	—	—
Běny " "	1 95	2 34	—	—
Wutra 1 " "	2 —	2 30	—	—
Sahno 50 " "	2 40	2 70	—	—
Słoma 1200 pt.	17 50	21 —	—	—

Wšchwoš prohatow: 448 šchtuf, šchtufa po 10 m. — np. (3 tl. 10 nšl.) hacž 22 m. 50 np. (7 tl. 15 nšl.).

Rórz pščenizy po 170 puntach: 14 marcow 97 np. (4 tl. 29 nšl. 7 np.) hacž 16 mf. 79 np. (5 tl. 17 nšl. 9 np.) — Rórz rožki po 160 puntach: 10 mf. 33 np. (3 tl. 13 nšl. 3 np.) hacž 10 m. 62 np. (3 tl. 16 nšl. 2 np.) — Rórz jeczmijenja po 140 puntach: 9 mf. 43 np. (3 tl. 4 nšl. 3 np.) hacž 10 mf. 14 np. (3 tl. 11 nšl. 4 np.) — Rórz wowša po 100 puntach: 1 tl.

W Budyschinje, M. G. Freyberg, w Budyschinje,

62 na bohatej hašy 62, s napschecza póšta,

porucza swój bohacze sriadowany skład **cjornych židzenišeczow**, cziszcze-wołmjaneho **kašchemira, ripsa, doubla, lustra** atd. w dobrej prawdziwej tworje po spodzijnje tunich, ale twjerdych placzišnych ł dobroczitwemu wob-kežbowanju.

W tunich khlamach

je wulki wubjerť jara dobrych **stupnjow** sašo na skladze, kotrež so po jara tunich placzišnych pšchedawaja. Wone su s kože abo se serže, s gumijowym czech-nidłom abo ł schńorowanju, a je jich tejko, so móžesch hebi je sa najmjenschu, kaž tež sa najwjetschu nohu wubracz. — **Cželowe stupnje** wot 40 np. — Sewak je tam wjele druhich wězow po poniženych, ale twjerdych placzišnych na pšchedań.

Ernst Starcke

w tunich khlamach w mjašowych hečkach.

Czorne drasczenja

wšchelaticz družinow, derje dzeržaze a prawdziweje czorneje barby, jako

czorne lustru,

metr: 70, 88, 95, 105, 110, 125, 130, 150 np.,
stary łóhcž: 40, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 90 np.;

czorne kašchemiru,

metr: 150, 165, 175, 220, 240, 260, 300 np.,
stary łóhcž: 85, 95, 100, 125, 140, 150, 175 np.;

czorne 3/4 šchěroke ripsu,

metr wot 250 np., stary łóhcž wot 1 mf. 40 np.;

pišane **hladke a mustrowane lustru**, metr wot 70 np., stary łóhcž wot 40 np.

Kupowanje **cjornych** drasczenjow je wěž dowěrjenja, łóždy pať sprawnu dobru tworcu dostanje.

W khlamach so herbski ryczi!

6000 M. so po 4 procentach na mindel-škodobru hypoteku pytaja. **Wot koho?** je šhonicž we wudawańni „Serb. Nowin.“

Blisko města je jena kšěža s 2 stwomaj a je šadowej a šolotowej sašrodu na pšchedań a móže wjetschi džel kupnych pjenes na njej stejo wostacž. Dalsche je šhonicž we wudawańni „Serb. Nowin.“

Kšěža czisžko 30 w Barcze pola Wóšporka, s 211 □ prutami pola je pšchemjenja dla hnydom na pšchedań. Wšcho dalsche je pola jeje wobšedzerja šhonicž.

We Lušy je jena **dwajššohowa kšěža** je šwobodneje ruki na pšchedań a je wšcho dalsche pola wješkneho rychtarja **Jana Seniki** tam šhonicž.

W Kakezach je **kšěža** czisžko 78 s hróžžu a sašrodu, kaž tež s pođra kórzom pola a kufi je šwobodneje ruki na pšchedań. Wšcho dalsche je pola wobšedzerja tam šhonicž.

Brešowe a kšójnowe šymjo, kaž tež **kšójnowe šadženki** su na pšchedań. Šdže? to je šhonicž we wudawańni „Serb. N.“

Brešowe šadženki.

Něšhto stow kop jara rjanych 3- a 4lětnych brešowych šadženkow ma na pšchedań **Silbenz** w Łuczijnje.

Würzburgske runklizowe šymjo

dopósnateje najšlepšcheje dobroty porucza naj-tunišcho **Carl Noack.**

Rošowany stwjelzowny abo njetrijeny len,

kaž tež **wutrijeny len** kupuje po kóždej dželbje mehaniska džětopšchadownja w **Sajniach.**

August Grützner.

Pšchedawanje schulскеho domu.

Pjatk, 28. mërza t. l., dopoldnja wot 11 hacž do 12 hodžin budže šo w hosceńzu we Worzhnje worzhynski starý schulski dom pod někotrymi, w termiji wošewjomnymi wuměnjemi, šjawnje na pšchěšadžowanje pšchedawacž.

Worzhynske schulske prjodfstejerstwo.

Drjewowa aukzia!

Srjedu, 26. mërza t. l., dopoldnja wot 10 hodžin, budže šo w pšchi w cžanski m schtyłstkim lěšu něhdže 100 dołhich hromadow liščoweho drjewa, bjes nim tojšcho wojnarskeho drjewa, šjawnje sa hotowe pjenjesh na pšchěšadžowanje pšchedawacž. Šhromadžisna w korežnje w Pšchi w cžizach.

W Drěnjowje, 12. mërza 1879.

A. Weissbach, schtyłsti hajnik.

Drjewowa aukzia.

W hosceńzu w Nješwacžidle budža šo wutoru, 1. haprleje t. l., dopoldnja wot 9 hodžin

šlědomaze, w 2 drjewniščezomaj we wotdželenju 16 g (Šyhoriz kšójny pola Noweje Wšy) a 31 a (we Łomšy pšchi bóšćicžansko-šcheshowstkim pucžu), kaž tež we wotdželenjomaj 4 e a 5 g (pšchi hermančžanski a pšowjanski pucžu) nješwacžilškeho lěšoweho reviera pšchi-hotowane kšójnowe drjewa, jako:

80 šchtomow	12—36 ctm.	šrjedžnjeje toštosče,	10—20 m.	dołhosče,
44 rošpacženych drjewnow	12—15 =	hornjeje =	4,5 =	=
129 kłozow	16—52 =	=	2,5—5 =	=
550 bunowych a pšotnych žerdži	3—5 =	delnjeje =	4 =	=
54 žerdži	10—15 =	=	8—10 =	=

9 Nm. wužitkowych šchězepow,
216 = palnych šchězepow,
70 = knypłow,
244 = pjenkow,
298 = šbytkowych walcžtow,
30 stotnjow walcžtow,
25 dołhich hromadow wulěšowaneho drjewa,

po jenotliwym a po dželbach pod wuměnjemi, pšched aukziju wošewjomnymi, na pšchěšadžowanje pšchedawacž.

Tošte drjewa leža njedaloko šchušaja pola Noweje Wšy w drjewniščezu wotdželenja 16 d.

Prošy šo, šebi drjewa prjedy w drjewniščezach wobhladač a cžiška, kotrej šo sa toho hodža, sa aukziju naspomnicž.

Dašče wufasanje ba podpřišany.

W Nješwacžidle, 19. mërza 1879.

Wyšchšchi hajnik Nowottne.

Š e d ž b u !

Gžescženym Šserbam Budyščina a wokolnosče k nawjedženju, šo ja s 1. haprleje t. l. žonjazopchowe khlamy wotewrju, s dobom tež stare žonjaze klobuki k pšchegarniowanju, barbjenju, płokanju atd. horjebjeru a šo budže moje štajne prózowanje, wschittim, kiž mje wopytaja, najšprawnišcho a najtunišcho pošluzecž.

S pocžescžowanjom
Moritz Höniger
na šerbstej hašy.

Drjewowa aukzia.

Jutše, njedželu, jako 23. mërza, budže šo na Rudstarež kuble w Stróži dželba drjewa, twariškeho drjewa, pšotowych rphelow, žerdžow a walcžtow — popoldnju 1/22 hodžin sa hotowe pjenjesh na pšchěšadžowanje pšchedawacž.

W Stróži pola Šucziny, 19. mërza 1879.

Šo poručnosći.

Aukzionske wěžy,

kaž möble, drařtu, šchaty štajnje sa pomjenšchene kšosty k pšchěšadžowanju horjebjerje

W. Šübner, aukzionator,
pod bórklinom 261.

Štare a nowe möble kupuju a pšchedawam po tunich płacžisnach.

Khofej,

čžiřty a derje šłobžazy, pšchedawam punt po 96, 100, 110, 120, 130, 140 a 180 np., pšchi kupjenju 5 puntow punt wo 5 np. tunišcho.

Bokor,

žyky, punt po 45, 48, 52, 54, 60 np., mlěty, = = 42, 44, 46, 48, 52 np., pšchi kupjenju 5 puntow tunišcho, poručza

Carl Noack na žitnej hašy,
njedaloko torhosčaja.

Wo W. Šneifelowej wlošowej tinkturje.

Pšche kšhorojte wupadowanje wlošow, kaž tež pšches šapocžinazu plěchawosč je bjesdwělne pomhazy, je-li niž jenicžki šredk hornja, lětaršy najlepje poručzana, šastojnšy pruhowana tinktura. Šo pať tež dołholětni plěchacze pšches nju šašo wlošy na hłowje dostanu, je pšches mnohe, šamo šastojnšy wotwjeržene wopiřma, bjesdwělne dopokasane, kotrychž wšchelake möža šo nawjedžicž w pšchewarni w Budyščinje pola knješa Šeiner. Šul. Šindt. Płacžisna sa bleschu 1, 2 abo 3 M.

600 markow!

temu wuplacžu, kiž pšchi naložowanju Dr. Šartungoweje rtneje šubjažeje wodžicžki (Dr. Hartung's Mund- und Zahnwasser), šlafon se šapafowanjom po 1 marč, šdy šašo šubybolenje dostanje abo šhuby wonja. (4 šlafony ša 3 hriwny.)

Jenicžy rošpškanje wobštara C. M. Šchumacher in Štegliz bei Berlin.

Šklady šo šažoza.

Na jerzowej hašy. **Oscar Rinke,** Na jerzowej hašy. kóžkar,

poručza šwój bohacže wuhotowany šklad měžow se židy a štoffa ša 1 M hacž do 3 M 50 š.

➔ Swój sklād ➔

porzellana a steinguta,
dobrzeje a ord. duteje schklenzy,
tafloschklenzy a slotolejstow,
schpichelownych a fotografijownych wobluftow,
nippskich wężow a ryboschklenzownych podstawkow,
a saramowanje w obrazow wschých družinow po najtunischich
placzišnuach porucza

Max Mütza
na bohatej hašy czo. 65.

Zelesniczne schěny

kaž tež

T=noscherje

poruczataj we wschých dołhoszczach a rozměrach po najtunischich placzišnuach

Gebr. Joachimsthal.

Wotewrjenje khlamow.

Czesczenym Szerbam Budyščina a wokolnosceje k nawjedzenju, so bym tudy na
hornczerškej hašy czištko 531, w tchězi knjesa samkaršeho mišchtra Ziebigera,

sejlerstwo

wotewrit. Za budu šebi psches dobre posluženje a tunje placzišny doměrjenje sašlužić
a šdžerjeć pytać.

W Budyščinje, w měrzu 1879.

S pozjećowanjom ho porucza

G. Fuhrmann, sejlerški mišchtr.

W nakładze **F. A. Reichela** w Budyščinje šu wuschke jako najlepše a narjerše
herbske modlerške knihi,
kiž so wošebje jako
selenoštwórkowe, kwasne, narododzenške
a hodowe daty
pschihodža, dofelž šu schazy, kotrež ani
mole ani seršaw nježeru:

Dr. Mertena Luthera

Domjaza postilla

trajnje do deskow a kože swjasana sa 12 mf.

Jana Arndta

Paradiš Sarodka

swjasana do kože 4 mf., do papy 3 mf.

Korle Sajuricha Bogatkého

Schaz: Kaschczik

swjas. do kože se santom 3 1/2 mf., do papy 3 mf.

Nikodemušowe knizki

abo Powjestwo wo žiwjenju Jesom Schryšta

swjas. 1 mf., sešchite 75 np.

Dr. Valentin Ernst Löschera

zprkwine klucze

abo

nusne rozswuczenje wot kšesczijanskich
zprkwinych a hwjatych wafšnyow.

Dostacž pola **F. A. Reichela** w Budyščinje.

Wosy pschedawanje.

Saczinjene nowe a tež hižom trjebane
schklenčane wosy, kaž tež maše lohke poschějšy
ma tunjo na pschedań

Cimburek, woshtwarjer,
na žitnych wikach blisko theatra.

Khofej,

czišće a šynnje šłodžazy, punt po 10 nšl.,
mam w starej dobrej družinje sašo na pschedań.

Th. Grumbt.

Paleny khofej,

derje šłodžazy, punt po 12 nšl., najlepje
porucza

Th. Grumbt.

Lumir

ma nětko swoje posedzenje kóždu wutoru
wječor.

Pension.

Někotři šchulerjo abo młodži ludžo, kotřiž
tudomne schule wopytuja, móža w jonej sa-
miliji wobydjenje i zyrubu pod spodobnymi
wuměnjenjami dostacž. Wschó dalšce je šho-
nicž pola **J. Winklerja** na hornczerškej hašy
czištko 466 w dworje.

Na jenu žiwnosć blisko Budyščina ho
jena klužobna dżowka pyta. Wot koho?
to je šhonicž we wudawańni „Serb. Nowin.“

Stwinska holza.

Dla šhorjenja botalneje stwinsteje holzy
ho k 1. haprleje na knježi dwór w Saryczu
jena herbška holza pyta. Něščto nashonjenja
w schicžu a blotowanju ho žada.

L. Fiedler.

Služobna holza, kotraž je
fmana a
sprawna, ho k 1. haprleje pyta. Wschó dalšce
je nashonicž na zyhelnškej hašy czištko 481,
po 2 šhodomaj.

Seneho **wuczomnika** pod spodob-
nymi wuměnjenjami pyta

A. Stöba, pjekarški mišchtr
na garbaškej hašy 373.

Jedyn hólz, kotryž chce **kowarstwo** na-
wufnyć, móže do wuczby stupić pola **Augusta**
Krujaza w Meschizach pola Bufež.

Czešnemu nawoženju

mišchtrej **Setmanej** w Kubščizach
a jeho lubej czešnej **njewjescze**
wutrobne pschecze k mandželstwu.

D wutrobne šbože ja pschěju Wam
A s wěrnosćju ja Wam tež prajicž mam,
So šbože Wam starschěj sašlužišchtaj,
šdžy radlubje šhudym dawaschtaj.

D lubi, na Sesuša nješapomnicze,
A na kwas Wj jeho tež pscheproschecze;
Tam, hžez wschaf knjes Sesuž na kwasu je,
So mandželstwo radži a rjenje keže.

Duž prošymy, Wozjo, cze najnutnišcho,
Ty chžyl žimaj zohuowacž mandželstwo,
So móhloj ho wonaj tu sradowacž

A sa to czi czešć k šhwalbu dacž.
A w šrodžišchěžu Waj' swjasł ho wobšantnje,
Šrób twjerdy pak tež našč Wóh šam je:
šdžyž na njeho nadžiju stajicze,
Dha ženje ho strachowacž njetriebacze.

G. B.

Maćica Serbska.

Na lěto 1878 su do maćičneje pokladnicy swój
přinošk (4 hriwny) zaplaćili: kk. wučer Jordan
w Popojcach, wučer Mućink w Zemicach, diak
Birnich w Klukšu, farař Handrik w Malešecach,
kubler Wanak w Khelnje, kantor Šolta w Ra-
dworju, student Hanowski w Lipsku, kaplan
Kubaš w Njebjelčicach, wučer A. Swoboda
w Cechach, gymnasiast Isidor Wik w Rychnowje
w Cechach, wyšši wučer Mättig w Budyšinje,
farař Jenč w Palowje, mlynski J. Hajnca w
Njeswaćidle.

Přispomnjenje. Přinoški z přjedawšich lět
su w „Casopisu“ kwittowane.

Překupc **M. Mjerwa,**
pokladnik Maćicy Serbskeje.

Lipa Serbska, februar 1879, je wušla
wotrodzenc. Roman z najnowšich časow. Spisał
J. B. (Pokračowanje.) — Marja abo Wjelk w
kralowskej holi. Novelka wot M. Haški. (Pokra-
čowanje.) — Něšto wo južnych Słowjanach pod
turkowskim knjejestwom. J. L. — Rozprawa wo
zžěrcy za čišć Sejlerjowych spisow lěta 1878.
Wot J. Krala.

Pschiloha k čizku 12 „Serbskich Nowin.“

Šsobotu, 22. mërza 1879.

P. Strobel, atelier sa njebolosne sašadjenje khumšchtnych subow a plombirowanjow po najnowšchim ssystemje.

Wotstronjenje subyboljenja, subowe operazije: Na snutsknej lawstkei hašy ej. 120, po 1 sšhodje.

➔ A rycjam wsšhednje dopoldnja a popoldnju wot 8 hač do 5 hodzin. — A šhudym darmo. ➔

Čzorne a čžemnobrunne klejdy se wsšhedj stoffow, wsšhitke najšlepše fabrikaty sa konfirmadow atd.

Jaqueth se šukna, židy, trikota, mustrowaneho šukna (kam = garna), se šomota a diagonalna, šamšny fabrikat, dobrego pschirša a sprawného džela poručža po tunich, a po žadanju, tež po twjerdyh placžisnach

H. Kayser

na žitnej hašy w domje k. Carla Noacka.

W šhlamach šo šerbsžy rycži!

Karrirowane pošleschčzowe tkaniny, wupjerki, matrazowy drell, běly šmuhaty plat, běly damašt, šifon, šhirting, dowlas, kretoné, madopolam, kopschwinu, běly plat atd. poručža najtunišcho

H. Kayser

na žitnej hašy w domje k. Carla Noacka.

Sa krawzow a šchwalcžow poručžam wsšch družiny podschiwtow (futura) po jara poniženych placžisnach

H. Kayser

na žitnej hašy w domje k. Carla Noacka.

➔ A dobročiwemu wobkedžbowanju! ➔

Na bohatej hašy 67, na ržku hauensteinkeje haški. **R. Casper** Na bohatej hašy 67, na ržku hauensteinkeje haški. poručža čžesčžentym Šserbam šwój bohacže wuhotowany šklad **platownych, wurššnych, šchtrjmparskich a bawmjanyh tworow**

po šlédowaznym placžisnotourancže:

$\frac{5}{4}$ lüstrn, hladke, šmuhate a karrirowane, sa 57 centimetrow = stary kóhčž	23 np.,
$\frac{11}{8}$ žyži, běle, karrirowane a wsšchelatich barbow = 57	" " " " 20 np.,
$\frac{6}{4}$ a $\frac{7}{4}$ šhirtingi	teho runja 15, 20, 25, 30 np.,
šchóržuchi s moireja, jendželsteho platu a kattuna, ščtuka	30, 40, 50, 60, 75, 90 np.,
$\frac{5}{4}$ lama	stary kóhčž 25 np.,
$\frac{6}{4}$ klejdowy kattun	" " " " 16 np.,
$\frac{6}{4}$ " " " " " " " " " " " "	" " " " 25 np.,
$\frac{6}{4}$ rips-pitej	" " " " 35 np.,
bawmjane žonjaze šchtrjmpy	" " " " 30 np.,
muzaze šofti, prima twora	" " " " 45, 50 np.,
džeczaze šchtrjmpy, běle a pišane	15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 np.,
$\frac{9}{4}$ čzorne kaschemiry	stary kóhčž 100 np.,
$\frac{6}{4}$ a $\frac{7}{4}$ šchéroke čzorne a pišane wóštokufna, barchent sa 57 cm. = stary kóhčž	70 np.,

a hewal sto druhich artiklow po jara tunich placžisnach.

R. C.

Wazne sa šakopschedawarjow.

Mój bohacže wuhotowany šklad, wopšchijazy: kattun, šlowjaze a dyšfacžne rubiška, běle gardiny najšrašnišchich mustrow, móšlowe kattuny módreho čžišchčža a nje-pušchčžate, čzorny kaschemir a čzorny double-lüstr, teho runja wsšhitke nowošče sa klejdy móžu ja kaž w najšlepšej dobroščži, tak tež po wulkej tunjosečži poručžicž.

En gros a en détail.

Na bohatej hašy **M. G. Freyberg** na bohatej hašy 62.

➔ W šhlamach šo šerbski rycži. ➔

Nowe jerje,

1 kopu 2 maržy, 3 ščtuki 10 np.

Syrop,

jara ščódky a čžištokšódkžazy, punt po 20 np., poručža

Sermann Dunáč
na bohatej hašy.

! Šedžbu!

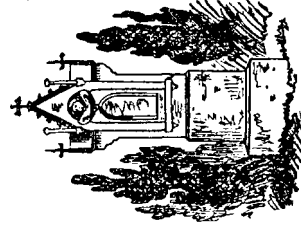
Sa netčžiščji čžajš poručžam elegantne ščlobuki a mežy po najtunišchich placžisnach. **Louis Michael** w Bukežach.

Štanjenjoreššarja **Oskar Wohl** w Budyščinje, na lubiščkej drošy čžičko 508 e., i napschčža Luchorja,

poručža šo k šchotowjenju wsšch družinow rowowohych ponitow i marmora, gravita a pššowžža, kaž tež k ponowjenju ščarhych pomnikow, tež k wsšchitkim do reššarštwy ščušchžnym dželam, a pššedawu wsšchelatych gypšow a šahrodnišče figury a wafy.

Šob rukowanjom trajnosče, ščwarneho pišma a tunich placžisnow poručža šo

Oskar Wohl,
reššar.

Šóšlaze kóžki

kupuje po najwjšchich placžisnach a šurowe kóže derje a tunjo wuharuje

Gustav Naucka
na garbatškej hašy 426.

Sa konfirmadow

porucžam **bële spódnje kufnje** wot 2 marcow a dróžscho, **stulpy a khor-**
narje, nowe garnitury, **rúže**, **khrawatowe banth**, **rukajzy**, **dyb-**
faczne rubiška atd. po zyle tunich, ale twjerdych płacziśnach.

Moritz Höniger.

Sa Budyschin a wokolnošč fmy samopšchedawanje našeho wubjerneho
salonowego wuhla s **Doblhoffsteho podkopta** w **Mariascheinu** jenož
knjesej M. Lorenzej

pschepodali. Po pschepytanju wobšteji tuto wuhlo s 4227 czopłoto-jenoscžow;
1 ko. wuhla wotpari 6,4 litrow wody, a sawostaja 100 ko. wuhla = 1,46 ko.
popjeka.

W **Mariascheinu**, 21. februara 1879.

Srabinška westphalska hórška direkzia.

Na horejške džiwajo, pschedawam wot dženšnišeho dnja ja hotowe
pjenjesy:

kruchate wuhlo, zentnat po 52 np.,
krénje wuhlo I., bjes prócha, zentnat po 50 np., hettl. po 75 np.,
= = **II.**, = = = 46 = = = 65 =

wot mojeho sklada na dwórniščezu.

Wotwoženje sa zentnat do města płaczi pschi wotewšacžu 50 zentnarjow
= 4 np., pschi mjénšchim wotewšacžu 5 np.

M. Lorenz w Budyschinje.

Rontor na Goschiz hašy 703^b.

Palenz!

Mój hižom dawno jako wubjerny a czisčje štódzazy

czisty palenz,

kaž tež wschitke družiny **dobrych palenzow** ja s tutym knjesam ratarjam
a sašopschedawarjam poruczejo naspominam a po najtunišchich płacziśnach
pschedawam.

Ernst Glien,

destillazja

na žitnych a na drjewowych wilach.

Ratařska schula w Budyschinje.

Wschichodny kurs sapocnje šo **póndžetu, 21. haprleje t. l.**

Wschipowjedženja maja šo hačž do 15. haprleje t. l. pola podpisaneho stacž. Par-
schonste prjódštajenje pschipowjedžownych je spodobne. Nowosastupazy schulerjo dyrba
s najmjenscha te wědomnosčje wobšedžecž, kaž móža šo w dobrej ludowej schuli nadobycž.

Schulerjo s lěpschimi wědomnosčjemi šo do kłašow dadža, ja kotrež šo hodža.

Tajzy schulerjo, kiž šu srałosčž sa wyschschu sekundu jeneho gymnastija, jeneje realneje
schule I. rjada abo jeneje runoprawneje kłašy jeneje drugeje schule dostali, móža do selekty,
privatim sriadowaneje, sastupicž, hđžež pódbla pschirodnopišnych a ratařskich wucžbow
dalewjedžazu wucžbu w němškej literaturje, w stawišnach, w franzowskej, jendželstej a
po žadanju w łacžanskej rycži, w algebrje a geometriji dostawaja.

Schulski pjenjes wopšchija w porjadnym kursu lětnje 80 $\mathcal{M}$, kotryž ma šo pschi
sapoczatku kóždeho schulsteho lěta po 40 $\mathcal{M}$ sapłacžicž.

Schulerjo selekty maja schulski pjenjes wot 140 $\mathcal{M}$ w pollětnych džělbach po 70 $\mathcal{M}$
sapłacžicž.

W **Budyschinje**, 12. januara 1879.

Direkzia
Brugger.

вѣдѣючій ошчюговѣм укъа ву ге оѣ

УПОС ПУЕУПЕП СМПА

аюувар

фрјууѣѣаѣу

нѣуаоаоу іфлѣ іпѣгоо аугѣааи вѣлѣ вѣуѣлѣ

аоѣѣѣуаѣѣѣ

флуаоѣ

оуѣѣ іоѣѣ

Wschē družiny

spěwarškich kniži

sa konfirmantske dary porucža tunjo
Gustav Rämisch na bohatej hašy 83.

Konfirmationske a druge
rukajzy, schlipy, pschēd-
koschitki, šlě, stamkoswjaški
atd. porucža najtunišcho

Karl Vogel

na smutškej lawstkej hašy 124.

J. G. Burch

na toschbarku

porucža šwój czělōkashčezowy magazin po
najtunišchich płacziśnach.

Splažne a kóžowe khorosčje, **špfi-**
lis, polluzije, splažnu nje-
móz, žoldtowe a delnjo-

životne czětpjenja, **žonjaze khorosčje**,
bēth splaw, krejšhubosčž, rheumatismus,
czěžtoštyschenje, padazu khorosčž atd.,
kaž tež wschē sastarjene bēdnosčje do-
spolnje sahaji **Dr. Schneider** w Cho-
rjelzu, Berlinerstraße 7.

Wóždu **šobotu** rano wot
10 hodžin hačž do 6 hodžin popođnju
w hoščenzu „k bēkemu konju“, wó ištwe
Nr. 3, w Budyschinje k rycžam.

NB. Dotelž wjele džěči na **wi-**
dlisčjeza wumrje, ja na to kēžbne
czinjū, šo móžu w tajtim nastupanju
pomhacž, hđžž šo mi to sahe dosčž
k nawjedženju da.

Dinklerjowe naturiste hojenje

chronišchich a

druhich khorosčžow.

Sa podpisaný budu **šobotu, 29. mērza**,
w **Budyschinje**, w hotelu k „bēkemu konju“,
wó ištwe No. 10, rano wot 9 hačž po-
pođnju do 4 hodžin k rycžam.

Fr. Ph. Dinkler, naturiski lětar
w **Dražbžanach**, **Jacobsgasse 5, I.**

Štwórtlětna předplata
we wudawarni 80 ₯
a na němskich póstach
1 ₯, z přinjesenjom do
domu 1 ₯ 15 ₯
Kóžde čislo plaći 8 ₯

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 ₯

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čisć Smolerjec knihičišećernje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 13.

Sobotu, 29. měřca.

1879.

 K nawjedženju. Či žami čěšćeni wotebjerarjo „Serbskich Nowinow“, kotřiž chzedža
nječ nětko 80 np. we wudawarni „Serbskich Nowinow“ wotedadža. Či, kotřiž žebi „Serbske Nowiny“ psches
póst psčinješč dawaja, nječ tola njesapomnja, žebi je tam bóršy štasacž. Na šchtwórtlěto šaplaczi žo ša „Serbske
Nowiny“ na šafskich a pruskich póstach, kaž tež w druhich krajach němskeho kžěžorštwa 1 marka, š psčinješenjom do
domu 1 marka 15 np.

Redakzja.

Přichidawč š powjesczjam wo šzegebinskim powodženju.

Se Šzegešina pišaja 19. měřza: Woda pomatu špaduje, ale
štajnje; hižom žu ju někotre hašy wotbyče, rospadanki pař kžodženje
po nič šadžewaja a na druhich hašach hišćež truchi třěchow wo-
koto płowaja. Woda je wo džewjatnacže centimetrov špadnyła.
Wjedro je čzopke. Šhniče žmjerdženje pschibjera. W Nowym
Šzegebinje žu wežera 267 čžělow pohřebali. — 20. měřza: Šzege-
binsžy přjedawšči wobydlerjo žu nětko w bližšich a dalschich
městach a wšach wščitžy wobydlenje doštali. Dženža běšče šašo
35 čžělow wupožonych, kotřž běchu wojazy š wody wuczahali,
tola ničtón tu njebě, kotřž by mormych šnač. Wšchudže žo ša
powodženych pjenješy škladuja a je štoro million ščěšnatow naw-
datych. Šrabja Šalšy je 50,000 ščěšnatow darič. Lieutenant
Subowicž je se žwojimi wojakami tač pilnje džekač, šo je na krej-
pluwanje šthorik. (Šo nowšich powjesczach je šašo někač štrowy.)
Wón je na 500 ludži psched žmjerčžu w žołmach wobarnowač a
budžišče š pomozu žwojich wojakow hišćež wjazy š wody wumóž
móhč, hdy budžišče wjazy čžołmow měč. Wón je hušto, hdyž
běchu jeho čžołmy š wuczahanyimi ludžimi tač polne, šo nimale
š podnurjenjom hrožachu, druhich njesbožownych š gwałtom wot
čžołmow wotštorowacž dyrbjač. Žedyn tajki bě žo ša kromu jeneho
hižom pschepjeluneneho čžołma tač twjerdže pschimnyč, šo jeho wojazy
hinač wotbyčž njemóžachu, hacž šo jemu se žerdžemi tač dołho na
ružy bijachu, doniž wón pušćeži. Wón žo psched jich woczomaj
tepi; ružy běšchtej jemu wšćej rosbitej.

Šwarz Šunfalby je š dwěmaj pomoznikomaj ša ščtyri dny
576 čžłowjekow wumóhč. Šo je jich tač wjele psched žmjerčžu wo-
barnowač, to na tym leži, šo žo wón do domow, pošpadanych,
šwazi. W tym abo druhim tajkim domje druhdy hišćež 10—20
žiwych ludži težesche. — Awštriska kžěžorka, kotřž běšče žo psched
někotrym čžajšom do Žendželsteje na tamnišče wulke lišćež hoitwy
podača, nochže tam šzegebinskeho njesboža dla dlěhe wostacž, ale je žo
na dompučž podača. Wjes tym je wona ša powodženych 5000
ščěšnatow darika.

Šzegebin, 21. měřza. Woda řeki Šišy je wežera wo dwaj
žólaj a w měščze žamym wo jedyn žól španyła. Wwrumowanje
hašow, š rospadankami a š pierščěžu šanješnych, kžětro jara po-

kracžuje. Na někotrych hašach, hdyž je woda wotběžala, dženska tač
mjenowane wurěšne twory a pšat ludžom teho dla jara tunjo psche-
dawachu, dofelž běchu mofre a bychu žo pschi dlěžšim leženju šfashče.
— Wežera dweju čžłowjekow došahnychu, kotřžž běščaj š druhich
ludži domow móble a druhu domjazu nadobu š čžołmom přecž wo-
šyčoj a to potom po železnicy do druhich městow na pschedaň pošćakoj.
Wšchnošč je teho dla wosjewiła, šo budže kžžby ša paducha špónaty,
kiž ma druhich ludži wěžy a je bóršy wyschnošći njeschepoda.

Se Šzegešina, 22. měřza: Wjedro je čzopke, woda dale a
bóle špaduje; pošojza hacženjom, kiž žu na brjoju řeki Šišy na-
šwarjene, je šucha, teho runja štej w Šzegebinje dwě hašy tač
wusšhnykej, šo žo tam hodži kžodžicž. — Šhorošč džiteritis hišćež
pschego jara šč šahhadža, wošebje bjes džěčžimi a je teho dla hospital
blisko dwórnishćeža šradowany. W Nowym Šzegebinje bu dženska
šašo 56 čžělow pohřebanych, w Šžwreghu 35. Najwjazy žmjer-
dženja čžěla tepjenych šwěrjatow čžinja; pschetož tych je jara wjele.
Na kóčži a psy, kiž žu wodže wuczekke, žo nětko ščěla, dofelž žu
žo někotre šfashče a maja ludžo teho dla psched nimi štrach.

W Šzegebinje tež něšcto južnych Ššerbow bydli a to wokofo
šwojeje žyrkicžki, kotřžž tam maja. Tuta žyrkej a jich domy
žu najmjene wot powodženja čžerpili, dofelž na městnošči šteja,
kotřžž je w měščze najwyschšča.

Se Šzegešina, 24. měřza. Desčecž a wětr štej wina, šo dženska
woda šašo pschibjera. Tam, hdyž žu jene hacženja pscheryte, šo by
woda čžim šterje wotběžecž móhč, je žo tejšo řadow a wotplawjenych
ščtomow nawalačo, šo móže malo wody wotběžecž. Duž wo dnjo
a w nožy džekaja, šo bychu tute šadžewki wotštronili.

We wšćech krajach žo ša šzegebinskich woschšodženych bohacže
pjenješy šhromadžuja, niž jenož w Němžach, ale tež w Šranžowškej,
Žendželstej, Štaliji atd. Němski kžěžor je 6000 hriwnow darič, bamž
Šeo 500 frankow a w Šarlinje běchu jene nowiny ša jedyn džej
12,000 hriwnow (markow) nahromadžike. Tajke pjenješy žo na
wuhěršte ministerstwo ščěžu a žo wot tuteho nětko na to pschihoty
čžinja, šo bychu žo počžaje pomozy potrebnyh rošdawacž. Šo pač
je čžěžka wěž, dofelž maja žo čži ludžo, kiž žu Šzegebin wopušćežili,
přjedy wuščědžicž a napišacž.

Swětne podawki.

Němske křezorstwo. Narodny džen němskeho křezora bu sańdženu šobotu we wschěch sakskich městach a tež s džela we wjetšich wšach na bóle a mjenje šwjedženste waschnje šwjeczeny. — Kral Albert, prynz Jurij a prynzefyna Jurjowa běchu pak šo do Barlina podali, šo bychu tam šami křezorej šbože pšcheli. Wón je jich jara lubošnje witaš. Nasajtra šo kralej Albertej sakskej rajchstagšy šapóšlanzy přjódštajichu, křiba czi niz, kiž šu sozialdemokratskeho smyšlenja, kaž Bebel, Liebknecht atd. Hewaš je kral Albert w Barlinie tež wustajenižu mlóčnych wupšodow wopytaš a tam wscho šwěru wobhladowaš. Šedyn sakski wjetšchi kubler pišče w jenyh draždžanskich nowinach w nastupanju tuteje wustajenižy, šo sakske mlóčne wupšody tak wubjerne byš njejšu, kaž s nětotryh druhich krajow; šo pak to na tym leži, dokež w Sakskej došć a nadošć dobreje pizy ša šlót nimamy a hewaš tež došć šwěru ša mlókom, ša butru- a twarožšdželanjom nješhadamy. Wón měni, šo nihdže tejšo hubjeneho mlóta na wikt nješčinješ, kaž w Sakskej. (— Redaktor njemóže wo tym šudžić, by teho dla rad wot jeneho šerbškeho wuštojneho ratarja šhoniš, hacž tón wjetšchi kubler wěrnosć rycži abo, kaž šo nam šda, njeprawje hani.) — Wot tych 5 czešnych mytow, kotrež běchu ša sakskich wustajerjow postajene, je twarožkar Wólšle w Baneczach pola Maleho Wjelkowa jene došak.

— Kralowa Karola je sańdženu wutoru wustajenižu žonjazych wudžěškow w Lubiju wopytaš a pječa šwoju špokojnosć s njej wuprajija.

— Kral Albert je komornikej Gartenej, kiž hižom 50 lět pola rycerš-kublerja a šlósčtrškeho bohota Šoferna w Šolcznizy škuži, powšchitlowne czešne myto špožći. — Teho runja je kral tuto šnamjo šchošarjej šcherachowškeho hrodu, Augustinej Šnyjej, ša jeho 50lětnu šwěrnú škužbu špožći.

— W Šchönbachu pola Kamjenza šu šo 20. mērza w nožy nětotre twarjenja kublerš Wendtoweje, domške křeznika W. Šchošty a domške, kaž tež bróžen kublerja G. G. Šawki wotpalika.

— Tež wšichšchi appellazionški šud je pšchetupza Šchweinita w Šipšku š schtrafej wot 3000 hriwnow (markow) a š šapšaczenju šudniškich kšóštow wotšbudžik, dokež bě wón šalšchowanu butru ša dobru pšchedawaš.

— Wšchi železnizy, kotraž šo bješ Šafonizu a Šifšopizami twari, je šo 16. mērza kowańnja, twaržomaj Šettneraj a Šindneraj škušchaza, wotpalika. — Teho runja je wohen sańdženu njedželu w nožy šorcžny wo wšy Štaucha křótko potom do procha a šopješa pšchewobrocžik, jako běchu ju pošleni rejwarjo a rejwaški wopušćejili.

— Š Barlina pišaja, šo je křezor w nowinach džakowne pišmo wotečišćecž daš ša te wschelate šbožopšchecža, kotrež šu šo jemu pšchi škladnosći jeho narodneho dnja še wschěch štron došake. — Wobodrjenje, kotrež došta, jako pšched nětotrymi njedželemi na šladkim šchpundowanju padže, je nimale žyle šajiko.

— Šod petiziju, w kotrež šo rajchstag wo položenje žla na žušokrajne drjewo prošy, šu jara wošebni knježa šodpišani, mjenužy 4 prynzojo, 1 wójwoda (herzog), 5 wječow, 50 hrabjow, 30 baronow a 51 druhich šemjanow; dale pošnomóžnikojo jeneje wjelwójwodki, jeneje prynzefyny a jeneje hrabinki. Šfóncžnje je šo šodpišako 7 njšemjanskich rycerškublerjow, 1 ratarške towašstwo a 5 mēšćezanskich radow.

— Šifašo-Šothringšta budže najškerje jako wošebity, we wēštnym

nastupanju šamostatny němski kraj šrijadowana a doštanje křezorškeho namēštnika (statthalter) a šwój krajny šejm. Š namēštnikom budže loško došć general Šanteuffel.

Auštria. Šo rajchšrathškim pšchēšhadanju wschěch lětnyh došhodow a wudawškow tych awštrifškich krajow, kotrež pod winiškim ministerštwom šteja, je šo wuššedžiko, šo budže 25 millionow šchēšnakow pobrachowacž. A dokež ma ministerštwo wšche teho hišćecže wschelati došy pšacžicž, dha je wone wobšanknyš, š šapšaczenju tutyh wudawškow 100 millionow šchēšnakow pošćicž. — Š došhodami tych awštrifškich krajow, kotrež pod wuherškim ministerštwom šteja, je hišćecže hubjeiščo a teho dla wuherške ministerštwo tež s kóždym lětom wjazy pošćujuje, a wuherški šejm to tež pšchišwoluje. Šunje tak tež winiški rajchšrath cžini.

— Ššerbški poššanž we Winije, Dr. Šuricž, je wumrjel a šu teho dla jednanja, kotrež šo bješ Awštriju a Ššerbiju pšchetupškich naležnosćow dla džeržachu, hacž do pšchijšda noweho šerbškeho poššlanza pšchetorhjene.

— We Winije, w Šrašy a w druhich awštrifškich městach pošćinaja nětko jara ša lichownikami šlédžicž, a je loško móžno, šo budže š nowa postajene, šak wuššoka šmē daš byčž. (— Ma němskim rachštagu šo tež wo to jedna, pšchetož kóždy, kiž ma wocži š wibženju, je šo došhladaš, šo njewobmjesowana daš mjeiščich wobšedžerjow jenož do nješboža wjedže. Tež je namjet štajeny, šo nješmē ničtón wjazy „wechsel“ šodpišacž, kiž njeje pšchetupž, dokež je njewobmjesowane wechšlowe prawo tež wjele ludžom š nješbožu byš.)

Štalia. W ŠMilanje sańdženu njedželu wschelate republikanške a sozialdemokratske towaršstwa, bješ nimi tež tójščo s druhich městow, š cžejšči tych, kiž běchu w nowarškej bitwje panyli, wošebny šwjedžen wotdžeržachu. Wšchi tutej škladnosći nasta šbēžš, dokež czi, kiž běchu šo na šwjedžen šhromadžili, na pšchitašnje pošizije njepoškušchachu. Duž šo maka bitwa šta, w kotrež bu š woběju štronow tójščo ranjenyh.

Šranzowška. Hacž runje je něćžišče šranzowške ministerštwo do teho šwoliko, šo šmē šo jara wjele šomunardow, kiž w šwojim cžaju w Šarišu žadlawje knježachu a tam šš šahadžachu, š Šalifornije domoj wrocžicž, dha tak mjenowani radikalni republikanarjo s nim tola hišćecže špokojni njejšu. Woni čžedža najšprjódžy mēčž, šo by šranzowški šejm nětko šwoje wuradžowanja šašo w Šarišu džeržak, a šo bychu šo wschitzy krajni šastojnizy wotšadžili, šotšiz njejšu šrucže republikanizy smyšleni. — Ššensche žadanje budže drje dopjeljene, hacž runjež móže šo štačž, šo parizy njeměrnizy na šhromadženyh šejmškich šapóšlanžow pšchicžahnu, šo bychu jich šnadž š temu abo druhemu wobšanknjenju nušowali. Šo je w Šarišu loška wēž, dokež je Šaris wulki a je teho dla bješ jeho wobydlerjemi wjele njeměrneho luda. Šajte nušowanje je šo hižom nětotry křócž štašo a by teho dla poš prawym lēpje byš, šhby by šranzowški šejm radšcho w mašym mēšće Šersajllešu wuradžowaš, šdžež nětko je. — Šchtož druge žadanje nastupa, dha to dale ničšo njerēka, hacž šo čžedža šrucži republikanarjo šami te šastojniške mēšta došacž, njedžiwajo na to, hacž šu š temu šmani abo njemani. — Šnowy pšchedšyda republiki, knješ Šševy, ma poš šajškim došć njeměrne žiwjenje.

Šendželška. Šako šo wóndano jedyn šapóšlanž w jendželškim šejmje ministerštwo prašchēšče, cžeho dla je wone jendželške wójniške kóžže s šliškošće Šonštantinopla wotwošako, minister Šalibšury wotmolwi, šo je šo to teho dla štašo, dokež je šjawnje widžecž, šo ma ruške knježestwo najššechu wolu, wschē postajenja šarlinškeho šongreša šwěru dopjelnicž, a šo by teho dla njelepje byš, jendželškim

łódziam dlehe psched Konstantinoplom pschewymacz dacz. — S Afgha-nistana a s pschedhorima dobreje nadzije (hdzeż sru zulufastrojo) žane waźne powjescze pschisckle njejsu.

Ruřkowiřta. Po najnowřkej powjesczi je we Wjetlanzy s nowa jena 10lętna holeczka na człowjeczi mór řchorika. Nęmski lękar Dr. Riemann telegrafiruje 24. męrza, řo je ta holeczka hiřom 4 dni řhora, řo pař je nadzija, řo bórřu wotřhorje. Wona leři řama w jenej řhęzi a njeřmę nichtón k njei, řhiba lękarjo. Wobydlerjo teho doma, w kotromž wona prjedy bęřche, njeřmjedža teř s druhimi ludźimi w hromadu pschineč, hdž teř řu hacž dotal řtrowi wostali. — (Nęmskim lękarjam je tuto řchorjenje w tym nastupanju lubo, dofelž řo bojachu, řo budža řo domoj wróćicz dyrbcjeć, nicžo wot moru njewidźiwřhi. — Ta holeczka je pař hjes tym wumrjeta.)

— Ğacž runje řu hacle psched nękotrymi czařami w Petersburgu tóřřcho tař mjenowaných nihilistow, to řęła, tajřkih ludži wuřlędźili a řadźili, kiž chzedža wřchón dotalny krajny porjad powróćicz, wyschnořce a zyrkwje řahnacž, dha to tola wjele pomhařo njeje. Mjenujzy jako řo wóndano general Drentelen, kotryž je rořkařowar tajneje polizije w Petersburgu, po jenej hařy wjeřeřche, pschijęcha jedyn człowjek na řonju a na Drentelena řęli — a na to czařařche. Drentelen, kotryž bę njeřranjeny wostal, pschikařa řwojim ludžom, řo bychu řa tym człowjekom honili. Woni drje to řęřiničnu, ale wón jim, hacž runje jemu tóu pany, tola wucžekny, dofelž jeho wóř je řpęřchnymaj řonjomaj wotwjeře.

Turkowiřta. Wot ruřkeho wóřřta wjele wjaży w tař mjenowanęj bořharřkej Rumeliji njeje a je pjecža wyschřhi rořkařowar tamniřkeho ruřkeho wóřřta, general Todleben, řwoju hłownu kwarřturu hiřom do ruřkeho pschimóřřkeho męřta Dbeřy pschepołożiř. Ruřke wóřřto řo mjenujzy s wjetřcha po czornym morju s Turkowiřkeje domoj wosy.

— W Konstantinoplu je žařořna pjenęřna nufa a njejsu tam řkoro žane druge, řhiba turkowiřke papjerjane pjenęřy widžęcž, kotrež pař řu w płaćiřnje tař řpanyře, řo papjeru, kiž ma nęhdže 10 nřl. płaćicz, jenož řa 10 np. bjeru. A wřchitzy řařtojnizy řwoju řdu w tajřkih njeřnicžomnych papjerach dořtamu.

— Bořharřki řejm hiřęće je hacž k wuřwolenju wjeřęcha dozpęř njeje. — Sa kommandeura bořharřkeho wóřřta budže řuadž prjedawřhi ruřki general Czernjajew wubrany.

Ze Serbow.

§ Budyřčina. Šsobotu, džen 1. męrza t. l., męjeřche řo na tudomnym krajnořtawřřkim seminaru pruhowanje dla pschijecza nowyř wucžomžow řa řchęřtu řjadomnjy řpomnjeneho wuřtawu. Pruhowaných bu 43 mlódbęžow, a to w nabořinje, prawopiřku, řtylu, ličenju, řpęwanju, kaž teř w huřle, klavier a byrglehracžu. Po řkónčenym pruhowanju pruhowanřta komiřřija 26 s niř jako řmaných wubra, 17 jako mařo pschihotowaných wotpofařawřhi. Mjes pschijatymi řu řřjo Šserbjo: Jan Ernřt Ğokbjan s Lętonja, Jan Ernřt Albert Nowař s řhwacžiz a Jan August Strauch s Czornowa pola Bufeř; czi druřy řu cziřle Nęmzy: Otto Better s Dederana, Alwin Bogt s Frankenthala, Robert Ğanřř s Ebersbacha, Louis Riřřha s Ğalřřtrowa, Bruno Freude s Ebersbacha, Ernřt Sembdner s Ğalřřtrowa, Paul Erler s Budyřčina, Heinrich Schróter s Bjernacžiz, Felix Burkhardt s Turehawy, Ğustav Paul a Rudolf Unger s Budyřčina, Mag Šchäffer s Ramjenza, Alwin Zeibig s Połcžnizy, Richard Benžig s Wopateje, Otto Gurka s Kennersdorfa, Paul Obenaus s Ğrořenhajna, Martin Wurfcha s Połcžnizy, Alwin Teich s Ğarthawy, Fedor Šahn s Połcžnizy, Paul Kirřchner s Ğuřki, Alwin Czerny s Delnyř

Oderwiř, Ğermann Sturm a Bruno Riřter s Ğalřřtrowa. — Lętuřche pruhowanja abiturijentow tudomneho ewangęřřkeho seminara řa-pocžachu řo 22. februara a trajachu hacž do 22. męrza. Pruhowaných bu 17 mlódbęžow w 3 wotdžęlenjach, kotřiz s wobřtačom egzama kandidaturu wucžęřřtwu dozpicu. Mjes nimi bęchu řřjo Šserbjo, mjenujzy ř. Jan Bohuwęř Lukařř s Nječanja pola Kelliz, ř. Jan Ernřt KačLowz s Wulfich Debęř pola Budestęz a ř. Jan August Wrobel s Bofchę; czi druřy bęchu cziřle Nęmzy: Emil Thürmer s Łuha, Ğustav Ğäbler s Ğartawy, Wylem Šchöna s Langburfersdorfa, Paul Klausch s Budyřčina, Emil Šchäfer ře Semiz, Emil Riřter s Buzkowa, Korla Knořpe s Delneho Riesdorfa, Dřwin Ğartmann s Böhlawy, Moriz Preuřřha s Belmsdorfa, Reinhold Ğülřa s Reichenawa, August Baumhętel s Wopateje, Alwin Förřter s Noweho Męřta, Ğustav Róřřřka s Wjelecžina a Emil Koftig s Ğnadenfelda w Ğornej Šchleřhņřkej. W nastupanju wędomořčow dořtachu pjecžo censuru II, řchřřjo III, řędinjo IV a jedyn dořta censuru V. W hudžbnym nastupanju pař dozpi jedyn censuru II, řchřřjo dozpicu censuru III, řchřřjo IV a pjecžo V. řřjo bęchu wot hudžby diřpenřitowani. Ğdže pomjenowani řřjo Šserbjo wucžęřřtwu nastupja, to hiřęće twjerdže pořtajene njeje. řeno tař wjele je węřte, řo ř. Lukařř do lubiřřkeho wotřjeřa pschidžę, řř. KačLowz a Wrobel pař w budyřkim wotřjeřu wostanjetaj. F.

— Pschi řerbřkej Božej řkuzbje, kotraž řo řařidženu njedžęlu řa protestantřřkih Šserbow w Draždžanach wotdžęřža, bęřche 331 řpowjednych ludži, mjenujzy 140 muřřkih a 191 žonřkih. — Kaž řny hiřom tydženja napomnili, džeržęřche ř. řarař Dr. Kalich s Ğornjeho Wujęřba přędowanje a ř. řarař Ğmiřř s Ğodžija řpowjednu ryčž, řpęwanje je pař ř. řantor emeritus Michalř wobřtarař, kotryž bęřche prjedy w Kotežach a nęřto w Draždžanach bydli.

— Řhęřorowy narodny džen (22. męrza) bu tudy rano ře řwonjenjom řwonow a s wojęřřkej hudžbu witany. Węřchęřanřke węže (tórny), kaž teř wřchelake privatne domy bęchu s řhorhojemi wupyřřene. W řchulach řo tutón džen teř řwjedženřzy wobenđže a pschipořdnju męjachu offizjerojo w řwojim řařinje řwjedženřřki wobjed, na kotrymž řo teř wřchitzy, tudy bydłazy reřerwni offizjerojo wobdžęlicu. — řiřom pschęř tydžen mamy jara njelubořne wjedro. Šřynny a wótry, řuchi a řymny węř hjes pschęřtačža wot ranja duje. řyma w nozy hacž pschęř 6 gradow Reaumura dořaha a teho dla teř wo dnjo a w nozy mjerřnje. § jenym řłowom: wjedro je jara njelubořne, a je lořko mőřno, řo budže teř pólnym řłodam řchłodžicz, dofelž ře řnęřom řawodžete njejsu.

— Šařidženu pónđžęlu je tudy pjecža węřty Lęřřchau řpyřal, řwojemu nanej s jędom řawdacž. řako chžyřche mjenujzy tón nan rano řhořej picž, tónle tař džiwnje woneřęche, řo wón wot njeho njepijęřche, ale jón do hapyřki donjeře, řo bychu jón pschępyřali. Tam bórřy namafařu, řo je tóřřcho řořforoweho pólwera do njeho řypnjene. Dofelž na jeho 35lętneho řyna tukachu, řo je tařřu hrořnolęč wobęřhoř, řu tuteho do jařřwa wotwjedli; hacž pař je winowate, dyrbi hacle pschępyřtanje pofařacž. řo wřřak řo wón teř hewař runje řhwalobnje řadžeržal njeje, je s teho widžęcž, dofelž w tudomnych nęmskich nominach nękotre řařy řa řobu řtejęřche, řo jeho nan řa njeho nicžo wjaży njeřpłaći.

— Wóndano bęřche nęřtón homjaje mjařo do męřta na pschędař pschinjęřł. řo bu jemu pař wřate a řničžene, dofelž řo dopofařa, řo je wot jeneje řhoreje řruwy.

§ Pschitwęćiz. Tudy je řo 23. męrza jena řajma, řnježemu najęřkej řkufchaza a 150 řop wowa řwopřhijaza, do cziřta wot-

palika; wona na jenyum poli njedalofo wšy stejše. Ludžo mjenja, so drje je šo huadz nětak wot zigarry sapalika, dofelž blisko njeje pucz nimo wjedže.

Š Róškow. Tudy šu 21. mērza zigarrydžekarja F. A. Šantušča w jenyum wódniku morweho namakali. Raž šo šda, je šo wón šam tepik. Wón bě něhdže 35 lět stary, nježenjeny a wopifstwu jara poddaty.

Š* Š Mikkez. Šandženu šobotu dopoždnja, jako na 22. dnju mērza, wuidže pola tudomneho žiwnošcerja Šurja Šalerja šrašny wohen, kiž w krótkim čašu, pšči wulkim měštku, kiž tehdy duješče, wšitke twarjenja špomnjeneje žiwnošče, jako domške š hródzju, bróžnju a kólnju š khlěwami, kaž tež domške a bróžeň kžerja Šandrija Šlückliha do prócha a popješa pšewobroczi. Šalerjez mandželstaj a Šlücklihowa běchu w Budyščinje, Šlücklich pať na džele a jako domoj pšhiběžachu, namakachu jich statoki w popjele. Wot domjazeje nadoby šu zusy ludžo něščto wunošyli. Wohen je pola Šalerja horka w domškich, kiž mējachu zyhlowanu třechu, wušchoť; na kajke wašnje pať, šo wušlědžic njehodži. Šyka-wow běšče pjecz na pomoz pšhijělo a to: kuhowška, radworška, šmochčžanška, lahowska a wutoščžanška. Šaler mējšeše šawěščene. — Dwě Šalerjez džěšči, kotrejž běšchtej šamej doma, mójšešchtej tať nětak š pošlěžu cžeknyč.

Š Wóšporka. Tudomny lěkar, f. Dr. Šan Šrnšt Kanig, je 26. mērza po dwěnjedželstej cžěžtej šhorošči wumrjel.

Še Šeščženžy. Na město našeho dotalnego žandarma, f. Šillinga, je nětko f. Šur jako žandarm postajeny.

Na row mojeje lubeje hošpošy

njebo wudomny **Marie Šawšhoweje** se Židowa.

† 17. mērza 1879.

Špi nětk derje, Marija,
Moja luba hošpoša.

D, kať nětk cži derje je,
Prjecž šu wšitke bolosče.

Twoja noha bolaza,

Na kotruž šy wumrjela,
Ta cže wjažy njeboli.

D, kať je nětk derje cži.

W mēščje w kžěži hojerškej
(Ščtož šej ništon myšlik njej),
Šdžez bě pomoz lěkarška,
Wóh cže pšes šnijercž wotwoša.

Šóndželu pšched tydženjom
Še šwěta šy wuščka dom,
Duž hu wčjera tydženja
Na Tuchor tam hrjebana.

Šsydom a pjecz džěšat lět
Bě ty haťke stara nětk;
Duž ščče dotho — porno mi —
Mójšeše byčž na šwěczi.

To šej stary ščědžiwž ja
Mějššom myšlik, Marija,
Šo šdu — kať šo štalo je —
Pšewodžecž ja f rowu cže.

Duž tež ty, o macžerka,
Špi nětk derje do toh' dnja,
Šačž naš Wóh Šnješ šawoša
A nam š huadny šbóžnoščž da.

Špěť Šlónk.

P ř i l o p k.

* Šo by šašo šydko dostak, je ščtwórtk popoždnju jedyn muž na štolpjanskej dróšy š šadowych ščtomikow podšamať a šo potom

šam pšcheradžil. Wón bě haťke 18. mērza š zwikawšeho jastwa puschčženy, hdžez běšče 10 mēšazow jebanštwu dla šedžak. Na šwoje nowe pšchestupjenje najšterje šlěťne darmotne wobnydlenje w jastwje doštanje.

* W Šadebergu šu 20. mērza 15lětnego hólza Šillera pšči tym došahnyli, jako wón runje šapalenu štomu do kólnje wóški Šobšta cžišny. Šolizija je młodeho ščóšnika hnydom do jastwa šadžika.

* Raž šo šda, dha šo cžasto trichiny w amerikanškich šwinjach a w hubjenje šuščenych plezach nam pšes morjo pšchwjěš. Še wšchelakich měštach a wošebje w pošlědnich dnjach tež w Šoburgu buchu amerikanške pleza (šhinki) wot šolizije prjecž wšate, dofelž bě pšes jedženje tajšeho mjaša wjele ludži šfhoriko a wumrjelo. Šaj, tež kóčžli šame šo pšched trichinami domobaracž nje-móža. Wóndano je jena kóčžka w Šipiku, kotraž bě wot jeneho trichinojšeho amerikanšeho pleza žraťka, ša tji dny šlatnyša.

* W Šaalfeldu wóndano jeneho muža pšocherštwu dla do džery tytnychu. Jako dyrbješče wón po šhjoč dnjach jastwo a město wopuschčžicž, čžyšče wón to jenož pod tym wuměnenjom cžinicž, šo jemu nowu draštu dabžja, dofelž šo jemu jeho stara drašta jara roštorhana šdašče. Ššo wě, šo jeho žadanje dopjelnicž nochžychu. Šo šhwilžy šo došladowať do pšocherjoweho jastwa šašo wróczi, ale kať šo naštróža, jako pšocherja zyle našeho pšched šobu wuhlada; wón bě šwoju draštu w šhachlach špalit a njemóješče šo po tajšim š jastwa puschčžicž, prjedy hačž jemu město Šaalfeld nowu draštu njekupi. Na tajke wašnje bě dundať šwoje wotpošladanje došahnyť.

* Šedyn Šendželčan, kotryž je njedawno w Šgyptowškej wokoło puczowať, pišče, šo je tam jara wulka drohota, a šo dyrbja ludžo wulki ščód cžerpicž. Wón je wokoło 200 mil njěšbožomny kraj pšchepuczowať a wšchudžom šamu nušu a hubjenštwu nadešchoť. W mēščje Šowje wuhlada wón wjele ludži na hašach ščodu wumrjecž, we wšchitkich wšach, kotrejž wón wopyta, šhješčešče wón wołanje a žalosčjenje. Džěczi, kotryčž cžěla š nicžeho dale njewobštejachu, hačž š koscže a kože, torhachu šo kať njemdre wo truch khlěba a wo bělišny ščodow, kotrejž wón bješ nich rošdžěli.

Hans Depla a Mots Tunka.

Šanš Depla. Š wotkal dha dženkža džěšč, Motšo?
Mots Tunka. Š mošporščeje wokołnoščje.

S. D. Šhto da běšče tam noweho?

M. T. Šm, ja šo tam s něotrymi šerbštini holččkami trje-
chich a te mi skoržachu, tajtu hańbu je jim jena žona nacžinila.

S. D. A šhto je to bylo?

M. T. Nó w jenej tamniškej wšy chychu pšchelcze hólžam
kšofeja nawaricž a chychu k temu tež zasty měčž. Duž postany
hošpofa a džěšče do městasčka, hdžez zasty natupi, ale s tym wu-
mėnjenjom, šo je knježe holžy hańke potom šaplacžja, hdžž rožku
doštanu.

S. D. Aw jaw tola na tajtu žonu, kiž wbohe holččki tak do
hańby nješe.

Cyrkwinske powjesće.

Křćeni:

Pětrowska žyrkej: Olga Katharina, Germanna Adolfa Rämšcha, wob-
šybnego měšcžana a pšchetupža, dž. — Oskar Max Pawol, Jana Bohuwěra

Kobanje, měšcžana a rěšnišeho mištra, š. — Max Emil, Jana Bohuwěra
Šchramy, štražnika, š.

Michaška žyrkej: Adolf Max, Pětra Adolfa Pšigiga, cigarrhdželarja
a wobhdlerja na Židowje, š. — Jurij Max, Jana Adolfa Hausera, kšěžerja
a šabrickšeho džělacžerja na Židowje, š. — Margaretha Olga, Augusta Emila
Bjedricha, montěra a wobhdlerja na Židowje, dž. — Johanna Emma, njemandž.
dž. na Židowje. — Šana Marija Hedwiga, Hendricha Emila Antona Gšldnera,
murjerja a wobhdlerja pod hrodom, dž. — Jurij Albert, Jurja Baltija Medera,
cigarrhdželarja a wobhdlerja na Židowje, š.

Katholška žyrkej: Pětr Pawol, Jurja Augusta Kofle, žiwnošczerja w
Šajdowje, š. — Josef Fridolin, Josefa Zurschiny, šabrickšeho džělacžerja w
Šajniczach, š. — Marija Theresia, Ernšta Michala Barta, wštki w Budyščinje, dž.

Zemrjeći:

Džen 11. měrza: Jana Augusta Kšchizanka, kublerja w Ešelanach, morwo-
narodž. š. — 13., Jan Bohuwěr Broda, štražnik w tudomnym pšbverniku, 65 l.
— 16., Korla August Šolusch, přjedawšči hajnik w Delnjej Šórzhy, 52 l. —
Šana, Michala Urbana, kšěžerja a wštki na Židowje, mandželša, 41 l. 2 d. —
17., Korla August Čzornak, mthynski, 47 l. — 19., Adolf Max, Pětra Adolfa
Pšigiga, cigarrhdželarja a wobhdlerja na Židowje, š., 15 d.

Jan Jurij Pahn

na torhošcžu, pódla hłowneje štraže,

porucžja nowe doštate tkaniny w najrjeńšich barbach a w najnowšich muštrach, jako:

mir luštr	metr wot 43 np.,	šтары лóбчэ wot 25 np.,
jenobarbne luštry, jara šiwěčžate	" " 70 " " " "	40 " "
šchěroke kašchemiry	" " 1.40 " " " "	80 " "
pižane popeliny, čžišta wolma	" " 1.05 " " " "	60 " "
kattuny	" " 30 " " " "	17 " "
pikejowy kattun	" " 43 " " " "	25 " "
pošlescžowy kattun	" " 43 " " " "	25 " "
podšhiwčowy kattun	" " 21 " " " "	12 " "
čzorne židžane tkaniny	" " 3.50 " " " "	2 mf.
jaquetty wot		5 mf.,
talma a dešcžowe mantle wot		6 "
moirejowe šchóržuchi wot		75 np.

W šklamach šo šerbštiki rycži.

Čzorne kašchemiry, thibety, ripsy we wšchitkich šchěrokošcžach a pšacžijnach,
kattuny, pikeje a madopolamy, čzermjene, polwolmjane a polžidžane draštně
tkaniny we wšchelakich družinach,

čzorne a pižane židžane draštně tkaniny, jaki, jaquety a mantle atd.,

wolmjane, kattunowe a židžane rubišcžja na hłowu we wšchěch wulkosčžach,

porucžja we wulkim wubjerku po najtunišich pšacžijnach

Heinrich Preu & Co.

w Budyščinje, na bohatej hašy 66.

W šklamach šo šerbštiki rycži.

W o s j e w j e n j e.

Najnowšče tabelle šchcženjom a wěrowanjow

po wukašni ewangelško-lutheršeho krajneho konsistorstwa wot 5. měrza 1879 šu we wu-
dawašni „Serbskich Rowin“ doštačž.

„Lipa Serbska“

čislo 6

přichodnu wutoru wuńdže.

Redakcija.

**Blacziſna żitow a produktow
w Budniſcinje 22. mierzja 1879.**

Żitowy domow:	Na wikach		Na burjy	
	wot	hacj	wot	hacj
4057 mierzow.	mf.	np.	mf.	np.
Wiceniſza 50 klogr.	8 93	9 82	8 78	9 67
Roſta " "	6 52	6 64	6 49	6 71
Jeczniſjeri " "	6 66	7 25	6 88	7 10
Wowſb " "	5 70	6 10	5 80	6 —
Gróh " "	—	—	—	—
Wofa " "	—	—	—	—
Raps " "	—	—	—	—
Zahty " "	12 36	—	—	—
Sejduſſta " "	16 42	—	—	—
Deruy " "	1 95	2 34	—	—
Wutra 1 " "	2 —	2 40	—	—
Szyno 50 " "	2 20	2 60	—	—
Szoma 1200 pt.	17 50	20 50	—	—

Wſchimos proſhatow: 468 ſhtut, ſhtuta po 9 m. 50 np. (3 tl. 5 nſl.) hacj 21 m. 50 np. (7 tl. 5 nſl.).

Rórz pſcheny po 170 puntach: 15 marſow 18 np. (5 tl. 1 nſl. 8 np.) hacj 16 mf. 69 np. (5 tl. 16 nſl. 9 np.) — Rórz roſti po 160 puntach: 10 mf. 43 np. (3 tl. 14 nſl. 3 np.) hacj 10 m. 62 np. (3 tl. 16 nſl. 2 np.) — Rórz jeczniſjeria po 140 puntach: 9 mf. 32 np. (3 tl. 3 nſl. 2 np.) hacj 10 mf. 14 np. (3 tl. 11 nſl. 4 np.) — Rórz wowſa po 100 puntach: 1 tl.

27 nſl. — np. hacj 2 tl. 1 nſl. — np. — Rórz jahtow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nſl. 4 np.) — Sejduſſne krupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nſl. 2 np.) — Deruy: 1 m. 95 np. (19 nſl. 5 np.) hacj 2 m. 34 np. (23 nſl. 4 np.) — Wutra: 2 m. — np. (20 nſl.) hacj 2 m. 40 np. (24 nſl. — np.) — Szyno po 100 puntach: 2 m. 20 np. (— tl. 22 nſl. — np.) hacj 2 m. 60 np. (— tl. 26 nſl. — np.) — Szoma (1200 pt.): 17 m. 50 np. (5 tl. 25 nſl.) hacj 20 m. 50 np. (6 tl. 25 nſl.).

**Drajdżanſte mjaſowe pſacziſny
24. mierzja 1879.**

Najleſſſche howjada 60—63, frenje 52—54, ſchpatne 30—33 np. po puncze reſneje wahi. Najleſſſche ſwinje 50, frenje 42—45, bakunarie 47—48 np. po puncze reſneje wahi. Najleſſſche ſtopy 63, frenje 57, ſchpatne 50 np. po puncze reſneje wahi. Najleſſſche czelata 45—55 np. po puncze reſneje wahi.

**Barliſſke ſtótne wiki
24. mierzja 1879.**

Na pſchedań ſtejeſche 2736 howjadow, 7063 ſwini, 1195 czelatow, 10,156 ſtopow.

Mjaſowe pſacziſny: najleſſſche howjada 54—56, frenje 48—50, ſchpatne 36—41 mf. Szwinje: meſenburgiſte 45—46, frajne 42—44, ruſte 37—39 mf. po 100 puntach reſneje wahi (Schlachtgewicht), bakunarie 43—45 mf. po wotczehujenju 45 pt. reſneje wahi. Czelata 45—50 np., ſtopy 45—50 a 55 np. po 1 puncze reſneje wahi.

Drjewowa aukzia.

W hoſceſenju w Soleschowje budza ſo
wutoru, 1. haperleje t. l., dopoldnja wot 9 hodzin

ſtędowaze, w 2 drjewniſzczomaj we wotdżelenju 16g (Szchoriz khójny pola Noweje Wſby) a 31a (we Komſzy pſchi boſchiczanſko-ſcheſchowſkim puczju), kaſ tež we wotdżelenjomaj 4e a 5g (pſchi hermanczanſkim a ſchowjanſkim puczju) **njeſhwaczilſkeho** leſhoweho reviera pſchi-hotowane khójnowe drjewa, jako:

80 ſchtomow	12—36 ctm.	ſrjednjeje toſtoſcze,	10—20 m.	doſchoſcze,
44 roſpaczenych drjewnow	12—15 =	hornjeje =	4,5 =	=
129 kłozow	16—52 =	=	2,5—5 =	=
550 bunowych a płótnych żerdzi	3—5 =	delnjeje =	4 =	=
54 żerdzi	10—15 =	=	8—10 =	=

9 Nm. wužitkowych ſchczępow,
216 = palnych ſchczępow,
70 = ſnyplow,
244 = pjeritow,
298 = ſbytkowych walczkw,
30 ſtotnijow walczkw,
25 doſkich hromadow wuleſhowanego drjewa,
po jenotliwym a po dżelbach pod numenjenjemi, pſched aukziju woſjewjomnymi, na pſche-ſadżowanje pſchedawaczj.

Toſkte drjewa leſa njedaloko ſchuſeja pola Noweje Wſby w drjewniſzczju wotdżelenja 16 d.

Broſy ſo, ſebi drjewa priedy w drjewniſzczjach wobhladacz a czjſbla, kotreſ ſo ſa koho hodſa, ſa aukziju naſpommiczj.

Dalſche wukaſanje da podpſany.

W Njeſhwaczidle, 19. mierzja 1879.

Wyſchſchi hajnik **Nowotne.**

Tuta aukzia ſmeje ſo w hoſceſenju w Soleschowje, niſ pak w Njeſhwaczidle, kaſ je w cz. 12 wotczjſzczane.

Emil Wehrle

na jerjowej haſy

porucza ſwój ſklad czornych czjſczewolmjananych a poſwolmjananych kaſchemirow, kaſ tež rips a alpacca, gladke piſane ripsy a luſtr, ſtary lohcj po 25 np. a droſſſcho, muſtro-wany, ſtary lohcj po 38 np. a droſſſcho.

Schottſke ſtoſy, 3/4 ſcheroke, ſtary lohcj 55 np. a droſſſcho, 5/4 ſcheroke, ſtary lohcj 25 np. a droſſſcho.

3/4 ſcheroke njeputſzczate kattuſy, ſtary lohcj wot 17 np., módrocziſczj, barchenty, theſorſtomódre, 5/4 ſcheroke, ſtary lohcj wot 25 np., ſchawliki, ſchlipſy a dyſſaczne ru-ſiſſka atd. we wulkim wubjerku.

W Brėſhnyſy pola Delnjeje Horki je dwajſchowowa khęſa czjſtko 6 ſe ſolotowej a ſadowej ſahrodu ſe ſwobodneje ruki na pſchedań.

Jena dwajſchowowa khęſa, ſ dwėmaj kór-zomaj pola a ſe ſolotowej ſahrodu je na pſchedań a ma ſo 700 toleſ napſaczičj. Wſcho dalſche je ſhonicz pola **Eduarda** **Wencza** w Rhaſowje.

W Kafezach je khęſa czjſtko 78 ſ hródſu a ſahrodu, kaſ tež ſ poſdra kórzom pola a luſti ſe ſwobodneje ruki na pſchedań. Wſcho dalſche je pola wobſedżerja tam ſhoniczj.

Wliſto meſta je jena khęſa ſ 2 ſtwomaj a ſe ſadowej a ſolotowej ſahrodu na pſchedań a móſe wjetſchi dżel kupnych pjenjeſ na nej ſtejo moſtač. Dalſche je ſhonicz we wudawarni „Serb. Nowin.“

Drjewowa aukzia.

Schtwórk, 3. haperleje, budza ſo na ſuhowſkim a khaſowſkim revieru 36 brė-ſowych ſbytkowych hromadow, kaſ tež 25 Nm. dubowych a brėjowych pjeritow na pſcheſadżo-wanje pſchedawaczj. Schromadziſna dopoſdnja w 9 hodzinach w kerczjach pola Rhaſowa.
W Rhaſowje, 27. mierzja 1879.

Behrens.

Drjewowa aukzia.

na minakalſkim revieru.

Schtwórk, 3. haperleje t. l., budza ſo
3 ſchmrekwowe ſchtomy,
51 khójnowych a ſchmrekwowych kłozow,
21 Nm. twjerdych ſchczępow,
145,5 = mjehſich
121,5 = = pjeritow,
11 ſtotnijow twjerdych walczkw,
32 = mjehſich
82 ſchtut brėſoweho gratoweho drjewa,
35 = wulſchoweho a
3 ſchtuki woſbżoweho drjewjanżoweho
drjewa

ſa hotowe pjenjeſy ſjawnje na pſcheſadżowanje pſchedawaczj.

Sapoczajt w 9 hodzinach w drjewniſzczju w hromadniku njedaloko budyſteho ſchuſeja.

W Minakale, 26. mierzja 1879.

Grabinſta Einſtedelſta inſpezia.

ſ jutram porucza

zofor,

drobny, punt po 42, 44, 46, 48, 50 np.
zykly, punt po 45, 48, 54, 60, 64 np.
pſchi wotewſaczju 5 puntow hiſſcze tuniſcho,
wulke a male roſynki,
ſlódke a hórke mandle,
ſhnt, muſſſkatowj worjedj a
ſafran,

wſcho w najleſſſchej dobroſczi a po najtuni-ſchich pſacziſnach

Th. Grumbt

na ſwonkownej lawſtej haſy.

F. A. Böhme, rěšbař w Budyschinje,
na swonknej lawskej hašy 788,
porucza šo k wudžělanju

rowowych pomnikow

z pěstowca a marmora.

Sprawne posluženje a tunje płaczišny.

NB. Sklad hotowych pomnikow.

Železnicezne schěny

kaž tež

T=wošcherje

poruczataj we wšchěch dołhosćach a rosměrach po najtunišchich płaczišnach
Gebr. Joachimsthal.

Na składže mam wot nětčičkeho czaša:

rjany šhorjelski kalf,

kaž z kachlow pichuńdže,

pr. heftoliter 1 marku 80 up., pr. 100 centnarjow 85 markow,

kaž tež stajnje czerstwy

Ludwigsdorfski (šhorjelski) twarny kalf

po najtuniškej płaczišnje z mojeho skada pschi dwórnišćeju pódla noweho domu kralow-
steho hamtskeho hetmanstwa.

C. Domascha,

kalf-, wuhlo-, cement- a hnojnych šredow pschedawařnja.

Ratařska schula w Budyschinje.

Wšichodny kurs šapoczišnje šo **póndželu, 21. haprleje t. l.**

Wšichowodjenje maja šo hač do 15. haprleje t. l. pola podpisaneho stacž. Par-
šchonšte přijódstajenje pschowodjenje je spodobne. Nowosastupazy šulerjo dyrbja
z najmjenšcha te wědomnosće wobkedžecž, kaž móža šo w dobrej ludowej schuli nadobycž.

Schulerjo z lěpschimi wědomnosćemi šo do klawow dadža, ša kotrež šo hodža.

Tajzy schulerjo, kiž šu šratosć ša wyschschu sekundu jeneho gymnastija, jeneje realneje
schule I. rjada abo jeneje runoprawneje klawy jeneje druheje schule dostali, móža do selekty,
privatim šradowaneje, šastupicž, hđžež pódla pschowodnopišnych a ratařskich wučebow
dalewjedžazu wučžbu w němškej literaturje, w stawišnach, w franzowskej, jendželškej a
po žadanju w łacžanskej ryczi, w algebrje a geometriji dostawaja.

Schulski pienjes wopschija w porjadnym kursu lětnje 80 *M.*, kotryž ma šo pschi
šapocžatku kóždého schulškeho lěta po 40 *M.* šaplaczič.

Schulerjo selekty maja schulski pienjes wot 140 *M.* w poklětnych džělbach po 70 *M.*
šaplaczič.

W Budyschinje, 12. januara 1879.

Direkzija
Brugger.

Wotewrjenje khlamow.

Čžeščenym Šerbam Budyschina a wokolnosće k namjedženju, šo šym tudy na
hornejerkeje hašy čizklo 531, w kžězi knjesa samtarškeho mištrra Siebigera,

š e j l e r š t w o

wotewriř. Za budu šebi psches dobre posluženje a tunje płaczišny dowěrjenje šakžucž
a šdžeržecž pytačž.

W Budyschinje, w měrzu 1879.

Š pocžešćowanjom šo porucza

C. Fuhrmann, šejlerški mištr.

Šupne, najeniške a pschenajeniške kontrakti, dołžne a šastawne pišma, proštwy atd.
najtunišcho napiske

agent **Koplansky** na mjašowym torhosćeju 332, po 2 šhodomaj,
z napschecža mjašowych heřow.

Měhdže 70 kop šuchich ššěšnych katow,
16 stopow dołhich, kopu po 13 *M.*, je hišćeže
na delnjowujesdžanskim dwórnišćeju na
pschedaň.

W Delnim Wujesdže, 22. měrza 1879.
A. Šreša, hosćeržar.

Sšymjeńtne běrnny
k šadženju pschedawa rycžeršublo w
Sarnčžu.

Š přijódstajemu hermankej po-
ruczam po jara tunich płaczišnach:
šwierščne kofšle, nóžny
kofšle, dželarške kofšle, de-
mišety, šhornarje, man-
šcheti, šhlipšy, šhrawaty,
dnhšacžne rubiška, špód-
ne jecžki, špódne šholowy,
špódne šuknje, ššóržuchi,
poslešćežowe krynny, gar-
diny, kofšlowe šastawki,
wuschowanja, šhirtiny, šif-
šon, ložowe damasty, pišej
a barchent.

Julius Lange,

šchatowa fabrika w Budyschinje
na lawskich hrjebjach 686,
z napschecža noweje měšćejaniškeje schule.

Wosjewjenje.

Wjeljenje **mlódeho piva** ša jutry w
Kopržach stanje šo 5., 8. a 9. haprleje
rano.

C. Schmidt.

Ratařske towarštwó we Mašym
Wjelšowje

woturu, 1. haprleje, wječor w 6 hodž.

Wšchědžyda.

Bukičanske serbske towarštwó

změje srjedu, 2. haprleje, wječor 7 hodži-
nach swoje posedženje, na kotrež šo sobu-
stawy a přečeljo Šerbstwa najnaležnišo
přešrošuja.

Džeński porjad: 1. registranda, 2. pu-
čowanje po Tyrolskej a Włóskej, před-
nošk k. wučerja Wojnarja a k. kublerja
Čemjery, 3. zabawa.

Předsydstwo.

Čžeščenym Šerbam a Šerbowkam k na-
wjedženju, šo budu nětko šašo njedželu ša
špowjednych ludži **šhofej waricž** a prošcu
teho dla wo dobročiwne wobkedžowanje.

Šródžina pod bóršlinom,
z napschecža štareho šeminara.

Na jenu žiwnosć blisťo Budyschina šo
jena šlužobna džowka pyta. Wot koho?
to je šhonicž we wudawarňi „Šerb. Nowin.“

Krajnostawski bank.

Dań sa dotalne, se **4 procentami** sadanjene **nalutowańniske** **skladki** ƚo wot 1. haprleje 1879 na **3¹/₂ procenta** poniži.

W Budyŝchinje, 25. měrza 1879.

Krajnostawski bank kralowskeho sakskeho hornjolužiŝkeho markhrabinŝtwa.
Seehauŝen. Bauersachs.

Wŝchepoloženje khlamow.

S tutym najpodwolniŝcho ƚ nawjedženju dawam, so ja ƚwoje **kolonialnotworowe a destillazionske khlamy** bližŝchu **w u t o r u**, jako **1. haprleje**,

do noweje rózƚneje kbeže na ƚerbŝtej haŝy a pŝchi hornjeříŝkich a butrownych wiƚach pŝchepoložu. Swojim lubym wotkupowarjam sa dowěrjenje, mi dotal pŝcheczelniwje wopokasane, ƚo najwutrobnŝcho dŝakujo, proŝchu jich, so bychu mi je teŝ w mojich nownych khlamach wopokasali a mje prawje huŝto wopytowali.

S poczeŝczowanjom

Ad. Rämŝch.

Wotewrjenje restaurazije.

Czeŝczonym Sserbam Budyŝchina a wofolnoŝce s tutym ƚ nawjedženju dawam, ƚo ƚym dženŝa ƚwoju **nowoŝrjadowanu restauraziju** (na wulkej bratrowŝkej haŝy) wotewriŝ. Za budu ƚo ŝtajnje prózowacŝ, ƚo bych ƚwojim czeŝczonym hoŝczam s dobrymi jedzemi, kaŝ teŝ s ŝ. bajerskim, leŝanskim, czeŝkim a jednorym piwom poŝluŝiŝć móhŝ.

W Budyŝchinje, 22. měrza 1879.

S poczeŝczowanjom

Traugott May.

Drasty

ƚo w mojich konŝekzijonŝkich khlamach w krótkim czaŝu po měrje derje pŝchŝteŝaje a po najnowŝkich pŝchŝreŝtach po 3 marƚach a droŝŝcho dŝelaja.

H. Kayser

na ƚitnej haŝy 52, w kbeži ƚ. Carla Moadka.

W khlamach ƚo ƚerbŝki rycŝi.
NB. Nětotre holecŝki, kotreŝ chzedŝa ŝchwalcŝiŝtowo nawuknecŝ, móŝa hiŝcŝe pola mje měŝto doŝtaŝć.

ŝtwinŝka holza.

Dla ŝthorjenja dotalneje ŝtwinŝteje holzy ƚo ƚ 1. haprleje na kujeŝi dwór w Sarycŝu jena ƚerbŝka holza pyta. Něŝchto naŝhonjenja w ŝchicŝu a blotowanju ƚo ŝada.

L. Fiedler.

Jedyn gratiŝiŝtr, konjazy wotrocŝkojo, domŝke a hródbne dŝowki ƚo pytaja pŝchŝeŝ pŝchŝŝtajazu ŝonu **Seynoldowu** w Budyŝchinje.

Jedyn **ƚrěnt** s dobrymi wopiŝmami móŝe měŝto doŝtaŝć na kujeŝim dworje w Sarycŝu.

Jedyn **rólny wotrocŝk** móŝe na měŝce do ƚluŝby ŝtupicŝ na kujeŝim dworje w Wutołcŝizach.

Konjazy wotrocŝk.

Jedyn s dobrymi wopiŝmami wuhotowany konjazy wotrocŝk móŝe hnydom měŝto doŝtaŝć na kujeŝim dworje w Sarycŝu. Lětna ŝda haŝć do 160 M.

Jedyn holecŝez je wŝy, kiŝ chze **lakiraŝtowo a molerŝtowo** nawuknecŝ, pola podpŝiŝaneho pod ŝpodobnymi wuměnjenjemi měŝto doŝtanje.
Eruŝt ŝomas, moler a lakiraŝ na kufelnŝtej haŝy 672.

Holecŝez ŝprawných ŝtarŝchich, kiŝ chze **krawŝtowo** nawuknecŝ, kaŝ teŝ jedyn wuwuknjeny krawŝti, móŝetaj dobre měŝto namafacŝ pola krawŝteho miŝchtra **ŝiŝnarja** w Sarycŝu.

Tón dobry pŝcheczel, kotremuŝ ƚym ja ŝańdŝenu ƚobotu brěmjecŝko dowėriŝ, w kotrymŝ bėchu ƚuknja, kholowy a laŝ, chŝyŝ tola taŝ dobry byŝć a je něto pola mje abo we wudawaŝni „Serb. Nowin“ wotėdacŝ.

Wotrocŝk **Sobrak**

pola ƚ. gmejnŝteho prjódŝtejerja **Domaschki** w Komorowje pola **Rateŝ**.

9999krócznu hrimotazu ƚlamu **Sermannej** **Meltŝy** w Brěŝnyje ƚ jeho 36. narodnemu dnju, ƚo bychu jenoŝ jeho noŝe taŝ s nózniow wulėtaŝe.
Jan Pawol.

Palma měra

na rom

Korle Gusty Förstarja,

rodzeneho 23. augusta 1849 w Lichanju, ŝemreŝeteho 18. měrza 1879 w Rhywacŝizach.

Wėh njewėŝtoŝce na tym ƚwėcŝi Tu Tvoja ƚmjerŝć nam ŝjewi ŝaŝ, So tu ƚmy pucŝowafŝke dŝecŝi, Haŝć naŝch Wėh wotŝal woŝa naŝ S tej drohi, kiŝ je bėdŝeŝtowo Wot kolebki haŝć do rowa.

Haj, luby, taŝ teŝ Ty ƚy ƚy wuŝchol, Sso minyŝ wŝchelnim ŝtrachotam, Do ŝwobodnoŝce kraja doŝchol, Šdŝez wotpocŝujecŝ něto tam Po prózy teho Ɲiwjenja; Spi derje haŝć do ŝudnoŝ dnja.

Mly, kiŝ ƚmy s Tobu pŝchėbywali We ŝrudobie a wjeŝelu, Ssmly hiŝcŝe tudy ŝawoŝtali A ŝpominamy ŝa Tobn, Kaŝ Ty we naŝchej ŝrjedŝiŝni Naŝ njenadŝujy wopuŝcŝeŝi.

Twój wotŝhod teŝ tu wopŝafuja Macŝ, jedyn bratr a ƚotrow pjecŝ, ŝich wŝchelke podeŝdŝenja hnuja, Kiŝ budŝa jich kŝób pŝchemėnjecŝ Na ŝemi teho ŝachoda, Haŝć b'dŝe jich wjeŝezor Ɲiwjenja.

Njeŝ, hdyŝ čŝi lubi ƚyŝly ronja Na hórku Tvojoh' hinjenja, We wutrobach tón troŝch wŝchaf ŝhonja A radoŝcŝ ŝaŝowidŝenja, Kiŝ budŝe tam na tamnym dnju. Měr budŝ něŝk proŝej Tvojemu!

Gusta Gataŝ.

P. Strobel, atelier sa njebolosne sařadženje křumšchtnych subow a plombirowanjow po najnowšim systemje.

Wotřtronjenje subyboljenja, subowe operazije: Na snuřtskej lawřkej hařy cž. 120, po 1 řhodje.

☛ A rycjam wřhědnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hač do 5 hodjin. — A řhudym darmo. ☛

Winowe placžiřny

W. J. Seegera,

winowe khlamy a champagnerowa fabrika w Draždjanach.

Czerwjeny Bordeaux	fa blesču	100—450	ř.
běly teho runja	=	=	=
pfalzke a rheinske wino	=	150—300	=
moselske wino	=	80—600	=
frantske a elřařske wino	=	75—300	=
wuherske a awřtriske wino	=	75—400	=
falkke krajne wino	=	90—600	=
burgundske wino	=	50—90	=
řpaniske a portugisyske wino	=	150—300	=
jere a řlódke kapke wina	=	200—600	=
champangiske, franřowske, prawdžiwne (wřhelackich firmow)	=	170—600	=
champangiske, řambneje fabriki, ř franřowskich a němskich winow	=	400—600	=
dale:		200—300	=
Borter, Barclay, Perkins & Co. } w Londonje	=	40—50	=
India Pale Ale, Bass & Co. }	=		
Edinburgh Ale, Roy w Edinburghu	=	45—60	=

Stad sa Budyschin a wokolnosć pola
J. G. Klingst Nachfolger na bohatej hařy ^{86/24}.
 Podrobno placžiřnoslisty darmo.

Palenz!

Mój hiřom dawno jako wubjerny a cžiře řlódžazy

cžiřty palenz,

kař teř wřhitke družiny dobrnych palenzow ja ř tutym knjesam ratarjam a řařopschedarjam poručejo nařpominam a po najtuniřchich placžiřnach řřchedarjam.

Ernst Glien,

destillazja

na řitnych a na drjewownych wikach.

Řjanobarbjernja a cžiřchěrnia

Wilhelma Kellinga w Budyschinje

poruče řo sa priřódřtejazy nalećni cřař ř řřchobarbjenu a řařořhotowjenju mōblownych a drařtynych stoffow wřchěch družinow w najnowřchich barbach a muřtrach.

Teř řo muřžaze a řonjaze drařćenja w řyřym wobarbja.

Sa konfirmandow

poručam běle řpōdnje řutnje wot 2 marřow a drōřřcho, řtulpy a řhor-narje, nowe garnitury, rüže, řhrawatowe banty, ruřajřny, dyb-sacjne rubiřka atd. po řyle tunich, ale twjerdych placžiřnach.

Moritz Höniger.

Tunje cigarry,

řto řa 1 marřu 20 np. a 1 marřu 50 np., řhocřebuřki rořkathy tobař, řjebłathy tobař

řřchedarja najtuniřcho

Moritz Mörba

na mjařowym torřořchěžu.

Řhofej,

punt po 80 np. a drōřřcho, cžiřeře řlódžazu tworu,

řofor,

řyřly a mlěty, punt po 40 np. a drōřřcho, poručeja

Moritz Mörba

na mjařowym torřořchěžu.

Řhofej,

cžiřeře a řylnje řlódžazu, punt po 10 nřl., mam w starej dobrej družinje řařo na řřchedarj.

Th. Grumbt.

Řaleny řhofej,

derje řlódžazu, punt po 12 nřl., najřěpje poručeja

Th. Grumbt.

Aukziōnske wězy,

kař mōble, drařtu, řchathy řtajnje řa pomjenřchene řhōřty ř řřchedaržowanju horjebjerje

W. Gübner, aukziōnator,
 pod bōřřlinom 261.

☛ Stare a nowe mōble kupuju a řřchedarjam po tunich placžiřnach.

Řōřlatka a řōřłaze řōřki

kupuje po najnowřchich placžiřnach

A. Grepera, ruřajřar
 w Rařezach.

Řořowany řtwjelzowny abo njetřjenny len,

kař teř wutřjenny len kupuje po řōřdej dželbje meřhaniska dželkopřchadownja w řajniřach.

Řōřłaze řōřki

kupuje po najnowřchich placžiřnach a řurowe řože derje a tunjo wuharuje

Gustav Rauda

na garbarřkej hařy 426.

Czorne a czémnobrunne klejdy se wschých stoffow, wschitke najlěpsche fabrikaty sa **konfirmadow** atd.

Jaqueth se šukna, židy, trikota, mustrowaneho šukna (kam-garna), se šomota a diagonalna, šamšny fabrikat, dobreho pschirěša a šprawneho džěła porucža po tunich, a po žadanju, tež po twjerdnych płacžisnach

H. Kayser

na žitnej hašy w domje f. Carla Noacka.

W khlamach šo šerbskži rycži!

Karrirowane pošleschězowe tkaniny, wupjerki, matrazowy drell, běly šmuhathy plat, běly damast, šchifon, šhirting, dowlas, kretonné, madopolam, kopschwinu, běly plat atd. porucža najtunišcho

H. Kayser

na žitnej hašy w domje f. Carla Noacka.

Sa krawzow a šchwalcžow porucžam wschě družiny **podšiwkow** (futura) po jara poniženych płacžisnach

H. Kayser

na žitnej hašy w domje f. Carla Noacka.

W khlamach šo šerbski rycži!

Swój sklad

porzellana a steinguta,
 dobreje a ord. duteje schklenžy,
 tafloschklenžy a slotolejstow,
 šchpihelowych a fotografijowych woblurow,
 nippfskich wčzow a ryboschklenžowych podstawkow,
 a šaramowanje w obrašow wschých družinow po najtunišchich płacžisnach porucža

Max Mütza
 na bohatej hašy czo. 65.

W khlamach šo šerbski rycži!

W tunich khlamach

je wulki wubjerš jara dobrych **šupnjow** šašo na skladže, kotrež šo po jara tunich płacžisnach pschedawaja. Wone šu i kože abo se serže, i gumijowym czehnidlom abo f šchnórowanju, a je jich teško, šo móžesch šebi je ša najmjenšchu, kaž tež ša najwjetšchu nohu wubracž. — **Cželowe šupnje** wot 40 np. — Sewal je tam wjele druhich wčzow po poniženych, ale twjerdnych płacžisnach na pschedań.

Ernst Starcke

w tunich khlamach w mjašotowych hětkach.

Š e d ž b u!

Czesczenym Šerbam Budyščina a wokolnošče f nawjedzenju, šo ja i l. haprleje t. l. žonjazopnychowe khlamy wotewrju, i dobom tež stare žonjaze klobuki f pschegarnirowanju, barbjenju, płokanju atd. horjebjeru a šo budže moje štajne prózowanje, wschitkim, kiž nje wopntaja, najšprawnišcho a najtunišcho pošlužecž.

S pocžescžowanjom
Moritz Höniger
 na šerbskej hašy.

Wšerbskži rycži ušchogolju ušerba wu 98 rycži

Wosław, Jędrzej, Szymon
 aiojvriq
 wryjwłjśaśaśu
 nliwaaodny ipłd yragoq zugašoa uaw! včyplod
Wosław, Jędrzej, Szymon
 Wławaosł

Na jertzowej hašy. **Oscar Rinke**, Na jertzowej hašy.
 fózkar,
 porucža šwój bohacže wuhotowany šklad mčzow se židy a stoffa ša 1 M hačž do 3 M 50 š.

Rhofej
 cžisty a derje šlodžazy, pschedawam punt po 96, 100, 110, 120, 130, 140 a 180 np., pschi kupjenju 5 puntow punt wo 5 np. tunišcho.

Bokor
 žyky, punt po 45, 48, 52, 54, 60 np., mlěty, = = 42, 44, 46, 48, 52 np., pschi kupjenju 5 puntow tunišcho,

porucža **Carl Noack** na žitnej hašy, njedaloku torhošchěža.

Würzburgste runklizowe šymjo
 dopóšnateje najlěpscheje dobroty porucža najtunišcho **Carl Noack**.

600 markow!
 temu wuplacžu, kiž pschi naložowanju **Dr. Hartungoweje rčneje šubjazeje wodžicžki** (Dr. Hartung's Mund- und Zahnwasser), šlafon se šapakowanjom po 1 marš, šdy šašo šubybolenje dostanje abo i huby wonja. (4 šlafony ša 3 hriwny.)
 Ženicžy rošpóštanje wobštara **E. M. Schumacher** in Stegliz bei Berlin.
 Šklady šo šaloža.

J. C. Dyrch
 na tošcharku
 porucža šwój cželokalšchězowy magaziu po najtunišchich płacžisnach.

Czorne drasczenia

wščelafich družinow, derje džeržaze a prawdžimeje czorneje barby, jačo

czorne lustry,

metr: 70, 88, 95, 105, 110, 125, 130, 150 np.,

stary lóhcž: 40, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 90 np.;

czorne kaschemiry,

metr: 150, 165, 175, 220, 240, 260, 300 np.,

stary lóhcž: 85, 95, 100, 125, 140, 150, 175 np.;

czorne $\frac{3}{4}$ ščeroke ripšy,

metr wot 250 np., stary lóhcž wot 1 mř. 40 np.;

piřane hladke a mustrowane lustry, metr wot 70 np., stary lóhcž wot 40 np.

Kupowanje czornych drasczenjow je wěž dowěrzenja, kóždy pař sprawnu dobru tvorú dostanje.

➔ W khlamach řo řerbřki rycži!

August Grützner.

Jan Jurij Pahn w Budyšinje,

na torhosčyczn, pódla hlowneje straže,

porucža řa konfirmandow

czorny lustr, kaschemir, popeline a ripš
najlěpřeje dobrořeje a po řpodžiwnje tunich plačžiřnach.

Řa selenošchwórtkowske dary

řo hodžaza wulka džělba našad řtajennych tworow a řbntkow,
stary lóhcž hiřom wot 25 np., je tam tež na řřchedaň.

Ważne řa řařopschedawarjow.

Wóji bohacže wuhotowany řklad, wopřihjazy: kattan, řlowjazze a dyřřařžne rubiřřka, běle gardiny najkřařniřřich mustrow, móblowe kattan y módreho czřiřčęja a nje-puřřčęzate, czorny kaschemir a czorny double-lustr, teho runja wřřitke nowořeje řa kłejřy móžu ja kaž w najlěpřeje dobrořeji, tak tež po wulkeji tunjořčęji porucžicž.

En gros a en détail.

Na bohatej hařy **M. G. Freyberg** na bohatej hařy
62. 62.

➔ W khlamach řo řerbřki rycži. ➔

Ř o r u c ž e n j e.

Řamjenjoreřřbařnja **Oskar Wohl** w Budyřřinje,
na lubiřřteji drořři czřiřkło 508 e., ř nariřčęza řudhorja,

porucža řo ř řhotowjenju wřřčęch družinow **rowowych pomnikow** ř marmora, granita a řęřřowza, kaž tež ř řonowjenju řtarych pomnikow, tež ř wřřitkim do řęřřbařřtwa řkluřřazym džęlam, a řřchedawa wřřelake gypřowe a řa řrodniřřke řigury a wařy.

Řod ruřřowanjom trajnořeje, řřwarneho piřma a tunich plačžiřnow porucža řo

Oskar Wohl,
řęřbař.

Dikowa conceřionirowana
daloko wuwolana řpodžiwnje
hojaza řařba,

kotraž je řo najbóle kóždy rař jako dobra
wopokřařa, porucža řo w řerdřach po 30 np.
a po 12 np.

wot hrodowřeje haptyki.

Nowe řerje,

1 kopy 2 marży, 3 řčtuki 10 np.

Syrop,

jara řłódky a czřiřřłódžazy, punt po 20 np.,
porucža

Sermann Kunad
na bohatej hařy.

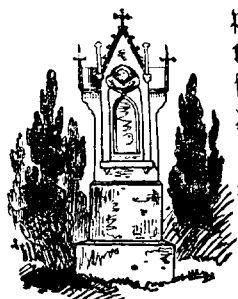
Řhofej,

wóřebje dobrų a řřlnų řłódžazy,
punt po 80, 90, 100, 110, 120 np.,

řokor,

młęty a řřky, punt po 40, 45, 50 np.,
porucža

Sermann Kunad
na bohatej hařy.

Řiřom wjele lét řlawnje řnata prawdžiwa
Ringelhardtřko-Glücknerska řařba, ře řčtem-
plom: M. Ringelhardt a ře řakitanřkej marķu
na řřachlicžřtach, je pruhowana a porucžena
w řiře kofęzowej, raf. řarřuntel, řakřy, řłonų
řplaw, wofabjenje, wopalenje, řurjaze wofa,
řahorjenja, wicž a drjenje atd.*)

*) Ře ř dostaczu po 50 a 25 np. w budyřři-
maj haptyfomaj, kaž tež w haptyřach w Wiřřo-
piřach, Rařezach, řčherachowje, řiriřřfeldže, Węř-
nacziřach, Wofřrowzu, řerrnhucže, řeugersdorřje,
Grořřřchónawje, Rowofařu a w řeifhenersdorřje.
Wopiřma móža řo we wřřčęch haptyřach na-
wjedžicž. „Řornja řakitanřka marķa řřčed kóždym
pobrazowanjom řakituře.“

➔ Dobrocziwemu wobkedzbowanju! ➔

Na bohatej haſy 67, na rózku hauenſteinskeje haſki. **R. Casper** Na bohatej haſy 67, na rózku hauenſteinskeje haſki.
porucza czeſeženym Szerbam ſwój bohacze wuhotowany ſklad **platonych, wurcziwych, ſchtrjmparſkich a bawmjannych tworow**

po ſlédowaznym placziſnofourancze:

6/4 njepuſchczaty	draſtny kattun , ſa 57 centimetrow abo ſtary lóhcž	16 np.,
"	" pitėj	25 "
"	" módrocziſchėj	23 "
"	" ripſopitėje	35 "
"	" móblowe ſtoffn	25 "
kattunowe	hlówjaze rubiſchka	40 "
wulke piſane	dybſaczne rubiſchka	25 "
džeczaze	dybſaczne rubiſchka	8 "
6/4 módre	ſchórzuchi	50 "
pollama		ſtary lóhcž 25 "
heflowanſke wutki		40 "
zwjernowe gardiny , 5/4, 6/4, 7/4, 8/4, 9/4, 10/4		20—40 np.,
wulke	ſawalaze rubiſchka	4 m. 50 np.,
blidowe rubn, deſi, ſ platu, ſutna a heflowutki		200 np.,
luſtry		ſtary lóhcž 23 "
piſane	alpacca	" = 30 "
3/4 ſchéroſe	kaſchemiry	" = 100 "
žonjaze ſchtrjmpn		" = 30 "
muzaze ſoft		" = 40 "
džeczaze ſchtrjmpn wot		" = 15 "

kaž tež **tepiſki, damast, ſomot, ložowe krywadla, ſutno, buſſtin** a tyſkazy druhich artiklow po jara tunich placziſnuch. **Wój ſklad wobſteji jenož ſ dobrych, ſprawnych tworow a ja proſchu teho dla wo dobrocziwe wobkedzbowanje.**

☞ poczeſczowanjom

Na bohatej haſy 67. **R. Casper.** Na bohatej haſy 67.

Ca Budyſchin a wokolnoſež ſmy ſamopſchedawanje naſcheho wubjerneho ſalonoweho wuhla ſ **Doblhoffſteho podkopta w Mariascheinu** jenož **knjeſej M. Lorenzej**

pſchepodali. Wo pſchepytanju wobſteji tuto wuhlo ſ 4227 czopkoto-jenoſczow; 1 ko. wuhla wotpari 6,4 litrow wody, a ſawoſtaja 100 ko. wuhla = 1,46 ko. popjeſa.

W Mariascheinu, 21. februara 1879.

Srabinſka weſtphalſka hórkſta direkcia.

Na horejſche džiwojo, pſchedawam wot dženſniſcheho dnja ſa hotowe pjenjeſy:

- kruchate wuhlo**, zentnat po 52 np.,
- ſrénje wuhlo I**, bjeſ prócha, zentnat po 50 np., hektl. po 75 np.,
- " " **II**, " " " " = 46 " " = 65 "

wot mojeho ſklada na dwórniſchczu.

Wotwoženje ſa zentnat do měſta placzi pſchi wotewſaczu 50 zentnarjom = 4 np., pſchi mjehſchim wotewſaczu 5 np.

M. Lorenz w Budyſchinje.

Kontor na Hoſchiz haſy 703^b.

☞ Swój kaſcheczowy magazin

na garbarſkeje haſy 421,

w kotrymž ſu ſtajnje czélowe kaſchecze tunjo doſtač, ſ tutym najtuniſcho poruczamoj.

J. S. Sandrik a **J. Smarſli**, tyſcherſtaj miſchtraj.

W nakladze **J. A. Reichela** w Budyſchinje ſu wuſchle jaſo najlépſche a narjenſche **ſerbſke modlerſke knihi**,

kiž ſo woſebje jaſo ſelenoſchtwórkowe, kwaſne, narododženſke a hodowe dary

pſchihodža, dofelž ſu ſchazy, kotrež ani mole ani ſerſaw nježeru:

Dr. **Mertena** **Luthera**

Domjaza poſtilla

trajnje do deſſow a tože ſwjasaſa ſa 12 mf.

Jana Arndta

Paradiſz-Sarodka

ſwjasaſa do tože 4 mf., do papy 3 mf.

Korle Hajuriſka Bogatſkeho

Schaz: Kaſchecz i k

ſwjaf. do tože ſe ſantom 3 1/2 mf., do papy 3 mf.

Nikodemuſſowe knižki

abo **Powjeſtvo wo žiwjenju Jeſom ſhryſta** ſwjaf. 1 mf., ſeſchite 75 np.

Dr. **Valentin Ernſt Löſchera**

zyrkwine klucze

abo

nufne roſwuczenje wot **kſcheſczjanskich zyrkwinych a ſwjatnych waſchnjom.**

Doſtač pola **F. A. Reichela** w Budyſchinje.

Drasczenja.

Wulka dželba klejdowych ſtoffow, 4—15 lóhcžow dolhich, ſo nětko, ſo bychu ſo prawje rucze wurumowale, po kóždej jenož někat pſchiměrjonej placziſnje pſchedawa.

M. G. Freyberg

na bohatej haſy, ſ napyſhecza poſta.

Wjaty ſeſchiwf!

We wudawařni "Serbſkich Nowin" ſu ſa 50 **ſ** doſtač: **ſhěrluſche a ſpěwn** wot **Pětra Malonka**. Wjaty ſeſchiwf. Teho runja tež 1., 2., 3. a 4. ſeſchiwf ſa 50 **ſ**. — Wjaty ſeſchiwf wopſchija najprijódžn wſchelake ſhěrluſche k dopomnjeczju na lubych ſermrjetnych; potom ſléduja ſpěwn na krala a kralowſki dom, na wſchelakich duchownych a wuczerjom, na ſerbſkich wojakow, na austraſkich Szerbow, dale namaſamy dżakne ſpěwn, kermuſchne ſpěwn, ſerbſke wótcziſke ſpěwn, wſchelake žortnive ſpěwn, ſpěwn na kſchczjinnach a kwaſach atd. Wopſchijecze tuteho pjateho ſeſchiwka je tajke, ſo budže ſo wſchitkim woſebje lubičž.

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čisć Smoleřec knihičisćerńje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 14.

Sobotu, 5. haprleje.

1879.

Njedzelu wječor.

(Powjedanczko.)

„Tu bym ja knjes a to nikocho nicžo njestara, hdže ja du a hdže wječor wostawam. Ty pať mje na pokoj wostaj!“ Takle Bulatež Pěta pschi durjach stejo šwarjesche. Wón bě na družštwje a khodžesche hewal do dwora na džěto. Dženša bě njedzela, duž chyzsche do korcžmy, ale žona by rady chyzła, so by doma wostať, teho dla bě k njemu rjekta: „Alle Pětrje, njehasch dha tola radscho kusť pola naš doma wostacž?“ S tym pať jemu rjenje pschińdže.

Žona tať srudna na šwoje tři džěczi pohlada, kiž so s bojosću psched nanom, kiž bě tať šurowje porhczaj, k macžeri czisć czachu. Duž wuhlada knihu, kotruž najstarschi hólz — nimale 12 lět stary — w rukomaj mješesche. Nětk jej bě, kať by hišcže kusť nadžije mēla, so muža doma šđeržzi. Hišcže junu chyzsche so swažicž, jeho doma šđeržecž. Muž bě drje hižom mēzu šhrabnyť a mješesche klinku w ruzh, so by s durjemi won schoť, ale wona hišcže junu tať prawje pscheczelniwje praji: „Luby šloty Pětrje, wostań tu jeno hišcže khwilku, a pošluchaj, kať mōže Šanť rjenje czitacž. Wšchědny džěń ty khwile nimasch, na jeho pošluchacž; wostań jeno khwilku, so by něfotre rynczki šišyschať.“

Muž wosta stejo. Jeho najstarschi bě jeho zyke wješele. To so jemu lubjesche, hdžj jeho knjes wucžet khwalesche; a haťle njedawno bě knjes wucžet prajiť: „Bulako, tón wasch Šan je dušchny hólz, nad tym mam šwoje wješele; tón khadlcžka šebi prózu dawa, s teho wam hišcže něšcho hódne budže.“ Duž tež nětk nasch Pětr hinať njemōžesche, hacž khwilu pošluchacž, kať tón hólz čžita. Wón šebi praji: Njeh tam w korcžmje hišcže khwilu na mnje czakaju, ja tam czaka došč pschińdu. Duž k Šanej praji: „Mó hólczje, dha wotczjń knihi a czitaj kusť, ale rucžel!“

Šan s wješelom šwoje knihi hrabny, kotrež bě šebi po kemschach na farje pola knjesa duchowneho požczjł a pocžza czitacž. Te mješesche džěczi běchu rucžny štyknyke, kať běchu to w schuli šwucžene a hladachu na bratra, kiž tať dušchnje a srosemliwje šwoju wēž czitasche.

To bě rjane powjedanczko, kiž bě tať prawje se žiwjenja wsate. Tam so powjedasche wo mlódyhmaj mandželstimaj, kiž běšchtaj so lubo mētoj a so woženitój. Muž a žona, wobaj džeržeschtaj so k Wožemu škowu, běšchtaj džělawaj a šwěrnaj. Ma jene dobo běchu šti a falschni pscheczeljo muža wot dobreho pucža prjecž k šebi ščajnyli a jemu džiwje žiwjenje nawucžili. Žona jeho prošy, ale to nicžo njepomha. Nětk tam do jich doma nusa a khudoba nuts czehnje, a hewal bě tam tať rjenje byťo. Šunu muž wječor pošdže schmatajo domoj pschińdže, mšda je wscha pschecžinjena. Žona jemu šahodnje to porokuje a pocžina plakacž, došelž njewē, hdže sa so a sa džěczi khlēba nabjerje. Duž so muž roščkobi a žonu na hrube waschnje pschebije.

Nasch Bulatež Pěta bě pschi durjach stať, jako tón hólz tole czitasche; ta wēž jemu k wutrobje džěšche; to czitanje so jemu šěpje lubjesche, hacž bě šebi myšlil. Nětk klinku s ruki pušcžzi, položi mēzu na khachlowu ławu a šynny so na ławu. Jako tón hólz czitasche, kať bě tón muž šwoju žonu biť, praji Pěta šebi do brody: „Tajkile wjedromy rapať!“ Žona bě dyš a dyš na njeho pohlada, kať by so bojala, šcho budže Pětr prajicž. Alle jeje bojosć a hrosa pschego bóle wotebjerasche. Jako wón na teho pjaneho człowjeka, kiž bě šwoju žonu biť, taťle sawrēšta, žona psched so hladajo šdychny. Bulatež Pětrej bě, jako jeho žona taťle šdychny, kať by jemu něchtón do wutrobje kšóť, — njebe wón tež hušto na žonu a džěczi šabyť, a njebe wón tež wczera wječor wšchu šwoju šdu pschehrať a pschepiť, a njebe wón tež psched malej khwilu žonu našwariť? Njehasche wón nětkle runje šašo hicz a šwoje pošlenje kroschki pschepicž? Nětkle wón špōšna, so so njetrjebať na teho muža, wo kotrymž bě w tym powjedanczku ryčž, hnēwacž, ale so móhť wjele šterje šameho šebje wobškoržowacž. Wón teho dla šwoje woblicžo s rukomaj pschikry. Džěczi to njewidžachu, došelž k nanej s khribjetom šedžachu a pošluchachu nutrinje na bratra, kiž jim czitasche, macž pať to widžesche a horza modlitwa jej s wutrobje k Bohu štupašche.

Tón hólz dale czitasche. Nětk so powjedasche, kať tón muž džěń wote dnja bóle pijesche, potom doma wšcho bijesche a won njetasche; nusa bu džěń wote dnja hóršcha. Duž pošla Wóh tón knjes czěžku khorosć na teho muža: hacž pschi žiwjenju wostanje abo wumrje, to nichtón prajicž njemōžesche. Ta žona pať jeho pyta a hlada, wona šhoda trada, šymu mrěje a njepi wo dnjo a w nozy, se wšchj šwěru jeho paše, so na pošledť tež jeje mozy wobšlabnu. Alle khory šašo woczěštwi po doščj khorosćzi. W tutym czasju je khory widžil, kajku lubosć ma jeho žona k njemu. Wón bě ju biť, wona je jemu dobrotu cziniła; wón bě wšcho pschecžinjaj, wona je so nětk sa njeho starała. Jako nowy człowjek wón se šwojeho koža stanje, pocžnje šwěru džělacž a so psched pschecžinjenjom na kēdžbu bjerje. Tak so jemu s jeho žonu poradži, so šašo šěpsche dny pschińdu, w domje je dobry porjad, nusa ma kōnz a šbožo tu šašo je. Wobaj štaj w mērje w hromadže žiwaj a pola njeju nětk wobštajnje rēla: Špěwaj a džěłaj!

Hólz bě s czitanjom hotowy. Ta wēž ma rjane škōnczenje. Šan šdychny: Džakowano Bohu! Šemu bě, kať by to powjedanczko, kotrež Šanť czitasche, wo nim powjedaťo, kať by wón šam „tón wjedromy rapať“ byť, kiž dhrbjesche psches tajke czěžke domapytanje šašo na prawy pucž pschińcž.

Šanť knihi šacžini a hlada na nana, kať by prajicž chyzł: „Mano, njemōžu ja dušchnje czitacž?“ Šan pať myšlaty na šchpundowanje dele hlada, na jeho woblicžu je widžecž, so je w jeho wutrobje njemēr a so so tam mōznje pocžina hibacž. — Tak tež je.

Dženš do towarštwja swojich pjanyh towaršchow njenidže. Wón woſtanje doma. Macz pſchinješe ſopu k wjeczeri a ſchlu bérnow; Janſ ſpěwa modlitwu, nan ju ſobu ſpěwa. To wón hewaſ njebe činiſ. Zeſo wobliczo je pſcheczjelne a wjeſeſe. Duž maſa Marka k njemu pſchindže a ſo jemu na klin ſynje a počnje ſ nim ryczeč a jemu powjedacž. Bulafez Pětr tež ſ njei ryczi a te druge džeczi ſo tež nana to a tamne praſcheja. To je tola taſ rjenje, hđhž nan neſchto powjeda. Wſcho je poſne wjeſela. Nichtón njeje bóle wjeſeſy, hačž macž.

Bo wjeczeri hiſchče ſhwilu w hromadže ſedža, potom džeczi k měrej du. Jaſo beču te lehnycž, ſtaj muž a žona w hromadže ſamaj rycžaloj. Schto ſtaj ſebi powjedaloj, to tu njeſmēm pſcheradžicž, pſchetož do tajkich mandželſkich wězow ſo žadyn tſeczi tylacž njeſmēm. Tole paſ čžu tola prajicž, ſo be, jaſo měſacž hiſchče poſdže pſcheš woſnowe ſchleńzy kuſaſche, derje widžecž, ſo tam macž ſ wulfej bibliju ſedžeſche a Pětr na nju poſlučaſche, jaſo wona čitaſche. Wobaj mějeſchtej ſylſy we woczomaj; to paſ njebeču žane ſrudne ſylſy, ale wjeſeſe, pſchetož ſchtóž by jimaj do woczow pohladaſ, by widžil, ſo tam dwaj měrnaj, ſbožomnaj čłowjekaj ſedžitaj.

Bulafez Pětra w pjanyh towarštwje ženje wjažy widžili njejſu, ale kóždu nježelu w zyrkwi. Zeſo Janſ paſ be wſchón horby na to, ſo možeſche nětko kóždu nježelu wjeczor nowe powjedancžto prjódčžitacž.

Skr.

Swětne podawki.

Němſke kžějorſtvo. Draždžanſki pſchibažny ſud je džěla-czerja Haasu ſ Arnſdorfa k ſmjerczi wotſudžil, dokeſž je wón wěſtu Tichertu, ſ pſatom wifowazu, ſaraſyl a wurubil.

— Sa ſaſki armeekorps je po wobſanſnjenju němſkeho rajchſtaga něhdže poſchtwórta milliona hriwnow (na lěto 1879?) wuſtajenych; 50,000 hriwnow je ſo wotčahnyſo, dokeſž je žyropa tuſiſcha.

— Lubijſkemu wuczerſtemu ſeminarej je njebohi pſchekupž Müller w Hirſchfeldže 30,000 hriwnow wotkaſaſ, ſ tym poſtajenjom ſo maja ſ danje tuteho kapitala kóžde lěto ſchtyrjo kłudži ſeminarſtjo pjenježnu podpjeru doſtač a to dwaj po 300 hriwnow a dwaj po 180 hriwnow, k temu hiſchče kóždy 15 hriwnow na kupjenje knihow.

— Kral Albert je ſwaſtej ſaſkich wojeſkich towarštwow 600 hriwnow daril a to k dopomnjenju na ſkoty mandželſki jubilej němſkeho kžějora.

— S Barlina piſaja, ſo je tam 27. mērža Waldemar, 11lětny ſyn pruſkeho kónprynza, na diſtheritiſ wumrjeſ. Wón be 24. mērža, kaž ſo ſdaſche, jenož ſ lohka ſchorjeſ, taſ ſo be khorocž hačž do wjeczora 26. mērža po ſdacžu žyle nejſtraſchna. Ale w nožy wokoło 2 hodžin počža hórje byč a na poſ ſchtyrjoch jeho Boža rucžka ſmjertnje ſaja. Prynž Waldemar beſche hewaſ jara ſtrowy a čzerſtwy hólčez. — Druge kónprynzowe džeczi ſu ſtrowe woſtaſe, dokeſž ſu wot ſchorjeneho bratra wotdželene byſe, a po pohrjebje je ſo kónprynž ſ nimi, kaž tež ſ knjenju kónprynžeſynnu do Wiesbadena podaſ, a to čjim ſterje, dokeſž beſchtej w kónprynzowym hrodže džecžiwuczerka a jena komornicža tež na diſtheritiſ ſchorjeſej.

— Kónprynž ma hiſchče dweju ſtarſcheju ſynow, najſtarſchi na univerſitečze ſtuduje a druhi je kóžniſ a jeſdži nětko na ſwojej kóžži po zuſych morjač. — Džed prynza Waldemara — němſki kžějor — je ſo nad jeho ſmjercžu tež jara ſrudžil.

— Wječch Wiſmarſ ſwjeczjeſche 1. haprleje ſwój ſchtyriſchčěčž džekaty narodny džej a doſta pſchi tutej ſkladnoſczi wjele ertnyč

a liſtnych ſbožopſcheczow. Tež hrabja Moltka beſche pſchichoſ. — Na tym ſamym dnju bu w Kólnje nad Rheimom jeho ſtatua, kotruž ſu jemu tam poſtajili, na ſwjedženſke waſchne wotfryta. Wěſty Andrea, kiž paſ je hižom wumrjeſ, je přeni naſtorſ k ſačženju tuteho pomnika daſ.

— Poſtajenja, wot kotrych wězow ma ſo na němſkich mjesač žlo pſacžicž, budža haſle po jutracž na rajchſtagu podrobno pſchehladaſe a teho dla drje haſle wokoło ſwjatkow wěſtoſčž ſhonimy.

— W Bertholzju pola Schwedta w nožy 22. mērža woheń wudhri a ſa poſ hodžiny 16 twarjenjom w pſomjenjach ſtejeſche a beſche bjeſ nimi 6 domſkich. Wſchi tej ſatraſchnej ſpěſchnoſczi, ſ kotrejž ſo woheń roſpſcheczerawe, mējachu ludžo čžinicž, ſo ſ najmjeſſcha ſ hoſym žiwjenjom wucžeknyču. Žadyn čłowjek ſo ſpaſil njeje, tola je 17 ſwójbow — ſ wjeſſcha džěkaſkich — ſwoje wobhdenje ſhubilo. — Bo poſnožy ſo w knjezej, je ſčžinu krytej womečženi palicž počža a ſo woweča hródž ſ dwēmaj bróžnjomaj wotpaſi. Wſchi tym je ſo 700 wozow a 280 jehnjatow ſpaſilo.

— W Hagenje, 2 mili wot Schwecžina, mējachu 23. mērža wulke wóhnjowe njeſbože. Něhdže wokoło 11 hodžin, jaſo wſcho w přenim ſpanju ležeſche, w domſkich jeneho kublerja woheń wuńdže. Njemdry wětr palaze tſěſchne walcžki ſe wſchej možu koto wokoło mjetaſche a ſa džěpacž minutow tež hiſchče tſi druge burſke dwory, jedyn kžěkaſki dom a někotre druge kžěze w pſomjenjach ſtejaču. Wobhđlerjo ſ wjeſſcha jenož w koſchlach ſ domow wuſtafaču. Žena žona beſche ſwoje maſe džeczo ſobu wſacž ſabyſa a ſo haſle na to dopomni, jaſo ſo dom hižom wſchitón paleſche. Duž ſebi woprědka nichtón do njeho njeſwaži, hačž ſlónčžnje jedyn hajnik do domu ſkoczi a to džeczo tež ſbožownje wunjeſe. Ale lědy be wón ſaſo na dworje, dha ſo kžěza ſe ſtraſchnym wrjeſnjenjom ſaſhpnny. Štót je ſo ſ wjeſſcha wſchón ſpaſil, haj woheń be taſ ſurowy, ſo je tež wſchón hnoj do proča pſchewobrocžil.

Awſtria. Awſtriſka kžějorka je ſo ſ Žendželſteje domoj wrócžila a najſterje do Szegedina a wokołnoſcže pojědže. — Wuherſke wſchnoſcže ſo pječža wo ſzegedinſkich powodženyh jara hubjenje ſtaraja. Tučži wot tyč millionow pjenjeſ hačž doſta ſtoro ničzo njejſu doſtali, kaž awſtriſko-němſke nowiny piſaja, haj tež mađjarſke nowiny ſu ſ tym njeſpoſojne. W tej žylej naležnoſczi žadyn porjad widžecž njeje; wjele drje ſo ryczi, ale maſo, jara maſo ſo čžini. Taſ ſo ſlědowaze powjeda: Dokeſž beſche tehdy, jaſo be powodženje ſaſtupiſo, jara ſymny a deſchčžikožy čžaſ a teho dla ſa tyč, kiž beču čžekacž dyrbjeli, čžopka draſta jara trěbna, beſche bohaty hrabja Alexander Karolſki wſchitke taſ mjenowane kóžy (na wotmjane konjaže deſi podobne) w mēſcže Beſchčeje poſupil a je ſe ſpěſchnym čžahom do Szegedina poſkſal, ſo byču ſo tam bjeſ tyč roſdake, koſkiž čžopkeje draſty nimaja. Žena knjeni, kotraž je ſo dwē nježeli poſdžičho tež ſ tym wotpohladanjom do Szegedina podaſa, ſo by tam draſtu wudželiſa, je paſ nětko knjeſej hrabi piſaſa, ſo tute kóžy w magazinje tamniſcheho dwórniſchčža w dobrym mērje leža. — Khlěba beču ludžo tež tejko do Szegedina a wokołnoſcže poſkſali, ſo tamniſchi mēſchčžanoſta w nowinach woſjewi, ſo žaneho wjažy ſkacž njetrebaja; ale tejko mudroſcže njeje pſchi tym nabyſ, ſo by ſa wobohich ludži tež něſchto drugeje žyrobny kupil, hačž runje ma pjenjeſ doſčž a na doſčž. Duž žadyn džiw njeje, ſo ſu hubjeneje žiwnoſcže dla bjeſ tymi, kiž ſu wodže wucžekli, wſchelaſe ſtraſchne khorocžje wudhriſe.

Franzowſka. S radikalno-republikaſkeje ſtrony be ſo wóndano tón namjet ſtajil, ſo by franzowſki ſejm ſo ſ maſeho mēſtaſchta Verſailla do franzowſkeho hłowneho mēſta — do Parifa —

wrócił a tam, kaj je so to do pošlenjeje wójny stało, swoje wuradzowanja mól. To drje by we wschelatim nastupanju pětna wěz była, ale w druhim napohladze sašo dosć straschna; pschetož pschi nęczišchich wobštejenjach Parisa móhto so lohko stacz, so by na prěnim lěpschim duju czejóda njeměrnikow na šejm pschiczaćahnyła a jón rošehnała, hdy by nochyži po jeje woli cziuić. — Pschi wschěm tym je pať druga komora tutón namjet sa dobry spósnata, prěnja je pať so pschecziwo njemu wuprajita, tať so nětko francowski šejm hišchće dlěhe w Versaillesu wostanje.

Jendželsta. Š Afghaništana šu pomjeseče pschischće, so šo tamnišchi wječy Šakub-šhan pjecza šašo na wójnu pschecziwo Jendželčanam hotuje. — Birmaški kral je šo teź nětať na Jendželčanow roškobit a šnadź teho dla teź nětať wójna nastanje. Š bojošcju psched tym šu jendželšy pschekupzy birmašte města wopušćili, w kotrychž hacź dotal bydlachu. — Na pschedhorowo dobreje nadžije je šo hacź dotal něhdže 7000 muži noweho jendželšeho wójska pó-škalo, so by tamnišchu jendželštu wojeřtu móž tať pschisporiko, so by wona zulušćrow š wěšćošču šbicž móhła. Duž budžemy drje wot tam štoro wo nětaťch bitwach šlyšćeč.

Ruřowšta. Tydženja šmy po druhich nowinach pišali, so je w Wjetlanzy jena holćka na cžłowjeczi mór šhorjela — a teź wumrjela. Ale ta wěz šo tať nima. Najprjódzy njeje dopo-kašane, so je šhorošć tuteje holćki cžłowjeczi mór był, a š druhemu — je wona šašo zyle štrowa. — General Loris-Melikow, kotryž hewať kóždy džen do Petersbnrga telegrafirowašće, tať w astrachanski kraju š šhorošću šteji, je w šwojim pošlenim telegramme š wjedženju dať, so je taťe wschědne telegrafirowanje zyle wyšće, dokelž šo nicžo wažne nještawa. Wón budže teho dla pschichodnje jenož tehdy telegramm wotpóškacž, hdyž je wo prawdže trjeba. — Šchtož teho cžłowjeka nastupa, tiž je na penerala Drentelena ščelit, dha jeho pjecza hišchće nješbu wušlědžili.

Turkowska. Dokelž wjele na to polašuje, so rumelišy Bošharjo pschecziwo turkowskemu wójsku postanu, hdyž tam to pschiczejnje, chzedža nětko knježerštwu wobšantnyć, so ma šo Rumelija hacź na dalsče wot znšeho wójska wobšadžicž. Tuto wójsko ma š rusšeho, awštriššeho, jendželššeho a italsšeho wotdželenja wobšćacž, tola njebudže žane wotdželenje š drugim w jnym a tym šantym měšće.

Ze Serbow.

Š Budyšćina. Šo tym, jako běchmy tydženja šwoju šćóžbu na njelubosne šymne wjedro wušćóžili, je šo to špodžiwnje š lěpschemu pscheměniko, tať so mějachmy, hdyž bě šo njedželu wětr š połodnja wobročič, š kóždym dnjom wjetřchu cžoplotu. Wona běšće šrjebu hacź do 15 gradow pschibyla. — Š němšćich nowinach běšće wo-šjewjene, so budža tu dženša, 5. haprleje, šćótno wiki wotdžeržane, ale po pošdžičim wošjewjenju šo to teho dla šćacž njemóže, dokelž w blišćich Čzechach šćótny mór knježi. — Š Prusšej pať šo taťe wiki wotdžerža, pschetož kulowska raba je š namjedženju dała, so budža 7. haprleje w Kulowje hermanť a šćótno wiki, na cžož wo-šebje teho dla šćožbne cžinimy, dokelž je tutón hermanť w šakšćich protyřach wopaki štajeny.)

— (W. N.) Šańdžemu šobotu blifko hoščeržna š „šjom šipam“ polizija jeneho wóštu-pošelnika šadžerža, dokelž měješče bješ šwo-šjimi druhimi wězami 2 centnaršej póšvera ležo, kotryž běšće pschēs měšto pschewješť. Dokelž pschi tym to njeběšće wobšedžbowať, šchtož je po šakonju taťeje šćrašćneje wězby dla trjeba, dha drje bješ šćtrařny njewoteridže. — Dale powjedaja „W. N.“, so šu šańdžemu njedželu

šjo hólzy še Židowa w jenej, blifko měšta ležajej restauraziji bješchu nordhausenššeho palenja šćanyli a jón teź bórřny wupili. Šedyn wot nich běšće šo tať wopit, so dyrbjachu jeho, dokelž běchu jeho towaršćojo cžekli a wón šam nicžo prajicž njemóžesče, tať došho do měšćezanski bčtelnjow tyřnyć, hacź šo jemu ryč a rořom šašo wróczi.

— Šćera je šo w kolonnadže šahrody pschi měšćezanski pivařni wulka wušćajenja pjeriny wotewřika a traje hacź do wječzora 7. haprleje. Wona je hódna ju wobšladacž, pschetož je tam wjele jara řjanych a š džěla teź špodžiwnych řur, huř, hořbjow, řacžkow atd. widžecž. Šastup 30 np., ša džězi darmo.

Š Wórku pola Budyšćina. Šamnu šrjebu popořdnju wořoko 3 hodžin běšće tudy tójšćto pschipowjedariřow nalěža widžecž, nje-šujzy něhdže pošdra šta řabijow, kotrež na jnym poli njedaloko šchušejoweje řhěže řhwilu pschebychu. Ššched wječzoram wořoko 6 hodžin něhdže 80 bacžonow š Mařšezam dele cžehnjesče.

Š Roswodcz. Tudy budže, kať šo šda, nowa řchnla twa-řjena. — Šot něšotreho cžaša šem mamy tudy teź želesniřte ša-řtawniřćečo, tať šo do Budeřtez abo Wjelecžina řhodžicž njetrjebamy, hdyž čžemy w tu abo w tamnu štronu po želesniřzy řěcž.

Š Mikowa. Tudy šu šo njedželu, 16. mērza, wječzora w 10 hodžinach domřte řhěžkarja Šana Řijanřa wotpalile. Šošeni je na řubi wušćol. — Šudomny cžěřla Šeńko je pschi wóhnyju w ųowej Wřny na taťe wařchnje šćřobowať, so je šebi jemu řuku wuminyť.

Š Wóřporka. Tudy šańdžemu njedželu, 30. mērza, rano wořoko 5 hodžin w domřćich zřhlekryřerššeho miřćtra Kreuzigera wořeni wuńdže, kotryž pať, dokelž běšće pomož špěřčna, jenož na řěču a řubju wobniřšewany wosta. Šola je šo tam wjele žita špaliko. Kreuziger měješče řawěščene. Šať je wořeni wušćol, njeje řnate.

Š Nješdasčez šu nam tu powješć pschinješli, so je tam 28. mērza wulke řadko bacžonow nimo cžahnyšo.

Š* Š Šahowa. Šižom dlěšći cžaš šo tudy wot něšotrych cžesče dořtojnnych muřow ta řhwalobna myřlicžka řlyšćeč da-šwašće, so by tola jara duřchnje bylo, hdy by šo teź tudy jene řerbske towarřtwu, po pschikladže druhich tajřćich towarřštwow, ša-řožiko. Dnž řeńdže šo džen 30. mērza w tudomnym hoščeržnu czejóđka wóćčiniřzy řmyřšlenych muřow š wumjedženju horka špou-šnjeneho řhwalobneho řćutka. Ššchitomni šo ša nuřnotu taťšeho towarřštwu jenohłóřnje wuprajachu. Ša šařtojnřkow buchju wušwo-šeni: Šan ųlyńť, tyřćerřki miřćtra w Šaryčzu, jako pschedřyda, š. wučer řeřler še Šaryčža, měřštopřchedřyda, Š. W. ųlyńť jun. še Šaryčža, piřmawjedžer, a š. Š. W. řěťřć š Wntolcžiz jako pošćladniř. Ša wnbjerkownikow šo wušwolichu: ša Šahow: žiw-šuoščer š. Šau Wanať, ša řušč: řowarřki miřćtra š. ųugust řěťřć, ša řerónzu: žiwnoščer š. řorla řrań, ša řaněžy: š. Š. Wanať a ša Wntolcžizy: řowarřki miřćtra š. řrnř řěťřć. Dokelž šu přeni šařtojniřzy wšćitzy še Šaryčža, dha bu nowošakožene towarř-štwu teź „šaryčžanski řerbske towarřtwu“ pomjenowane. Ššchi šćončženju naščeje rořprawy dowolamy šebi na wóćčiniřzy řmyřšlenych Ššerbow naščeje wořolnoščje tu prošštwu wuprajicž, so bychu naš pschēs pschisřup š našchemu towarřštwu w našćim přjóđkwšćacžu poš-šjeracž čžyli.

Š Šrapowa. Š nozy wot njedžele š pošndželi, jako 31. mērza, rano w dněmaj hodžinomaj w brožni tudomneje řublerřki, wudomny Ščneiderřki, wořeni wudyři a tutu broženi, kať teź drjewjenž do prošča a pošpěka pschewobročzi. Ššćomjenjam hodžesče šo jenož

mało wutorhnycz, dokelż woheń we wołomiku twarjenje pschewsa. Pschi tym ło wjele słomy, jena žitocziszczaza maschina a něščto hospodařského gratu spali. Schneiderka mješesche sawěščzene. Woheń je najskerje sałoženy.

B.

Š Wyžoŭkeje pola Kamjeniza. Hajniški dom, t tudomnemu knjejshtwu škušchazy, je ło šrjedu, 26. měrza, wječzor wotpalik. Kaŭ je woheń wušchoł, njeje snate.

Š Wojerez. Tudy ło sańdženu njedželu 19lětny mlody człowjek, s mjenom Th. Leder, wobwěšny. Wón bu něhdže hodžinu prjedy fajaty, dokelż šylnje na njeho tukachu, so je nimale 600 hrivnow pjenješ wsał, kotrež bėchu pschew tšjomi njedželemi pschekupzej Ottej tudy franjene. Šacž runje njeje t temu stał, so je tute pjenješy franj, je tola lóhzy móžny, so je jeho ške šwědomnje t tajtemu štutkej hnało.

W.

Š Wojerez. Žało wóndano tudomny wósta Šajasch w holi pola Wojerez šhtomy na jenu hórku walecz pomhašche, pscheczihny ło jedyn šhtom tał nješbožownje, so Šajaschej nohu šlama.

Š Roschle. Próšnostejaza kšěža tudomneho tyscherja Blumenberga je ło 17. měrza do czjsta wotpalika. Kaŭ je woheń wušchoł, njeje snate.

Š Šaprejž. Tudy šhtwórtk, 20. měrza, woheń wudyrri a wšchě twarjenja žiwnoščerja Kašchpra, kaž tež bróžen a hródž

žiwnoščerja Rownaza sa kótki czaš do procha a popjeła pschewobroczi.

E. Ch.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanš Depla. Šdže dha pał šy sańdženu njedželu šhodžik, Motso?

Mots Tunka. Ža bėch te mšchi njedalofo męsta.

Š. D. Že ło czi tam lubiko?

M. T. Na kemschach bė jara rjenje, ale jafo paczerške džeczi t woltariej pschindžechu a knješ duchomny je pocža woprashowacz wo kšchesczjanškej wěrje, hlaj, dha pocžachu ludžo cžekacz. Duž jich wón napominasche, so bychu tola wotczaknyli, ale to wjele njepomhašche.

Š. D. Ale cžeho dla mējachu tał nusno?

M. T. Žich czaš bėšche pschischol, so dyrhjachu na torhoschczo a tón a tamny bėšche lacžny.

Š. D. Bėchu dha to wšchitzy roščžetali?

M. T. Ně, dobri kšchesczijenjo bėchu w žyrkwi wostali.

Cyrkwinske powjesće.

Křćeni:

Michašta žyrkej: Gustav Šandrij, Šandrija Šodana, dželaczerja a wobhdlerja na Židowje, š. — Marja Augusta, Korle Augusta Kiedela, šahrobniŭa w Šrubjelczizach, dž. — Šda Martha, Šjedricha Augusta Šermannna Šörniga, šobuwobšedžerja fabriki a wobhdlerja na Židowje, dž.

Žena forczma

w jara wopytanym połoženju, dokelż ło tam něhdže 7 puczow šsenocža, je wobštejenjom dla hnydom na pschenajecže. Wšcho dalsche je šhonicž

pola wobšedžerja Jana Šchimana w Komorowje pola Raŭez.

W Bolborzach je žiwnošč cžihło 11 na pschedań. Wšcho dalsche je pola wobšedžerja tam šhonicž.

W Šsmochczizach je žiwnošč cžihło 25 se 4 akrami, 233 □ prutami ležomnoščow se šwobodnje ruki na pschedań a je wšcho dalsche tam šhonicž.

W Brěšnyzy pola Delnjeje Šórki je dwajšchobowa kšěža cžihło 6 se šolotowej a šadowej šahrodu se šwobodnje ruki na pschedań.

Šene polo, kaž tež jena šuka, w najlěpšchim połoženju a žyle bliško Wudyšchina, štej na pschenajecže, teho runja je tež štejaze, šylne drzewo w jenotliwym abo w žyłym na pschedań. Šdže? to je šhonicž we wudawańni „Šerb. Nowin.“

Někotre pčołne kolče s mjedom šu w Wudyšchinje na pschedań. Pola koho? to je šhonicž w wudawańni „Šerb. Nowin.“

Šene hiščcže šforo nowe kólnjowe wrota, jedyn drjewjany šhódb, šchtyri trjebane šhomoty a někotre wołna šu na pschedań na różowej hašy cžihło 622 I.

Wóšf

kupuje po najwšchšchich płaczışnach
Otto Engert.

Wšchedawarńja kšumšchtnych kwětkow

Anny Rostoweje rodž. Lehmannez

porucža najnowšche w kwětkach w špodžiwnje wulkim wubjerku, teho runja tež

šlomjane klobuki,

kaž tež hotowe a krašnje garnirowane klobuki, dale

agraffy a židžane banty

a hewak tež druge, do pšchnistwa škušchaze artikle po tunich płaczışnach t dobrocziwemu wobšedžowanju.

Š pocžescžowanjom

Anna Rostowa rodž. Lehmannez

w Wudyšchinje, na žitnych wilach 604, s napscheczja „štoteje hwěšdy.“

W šhlamacž ło šerbški ryczi!

Nowo štate!

Na bohatej hašy
67.

R. Casper

Na bohatej hašy
67.

porucža cželcženym Šserbam ša prjódštėjazy nalětni czaš

dželbu ¼ ščěrolich	draštnych kattunow	57 centimetrow abo štary kóhcz	16 np.,
= = =	madapolama	= = =	25 =
= = =	pitėja	= = =	25 =
= = =	kópra	= = =	28 =
= = =	móblownych štoffow	= = =	25 =
= = =	móblownych krettonow	= = =	30 =
= = =	purpura	= = =	35 =
= = =	toiles	= = =	35 =

kaž tež pišanych dnyšacznych rubišchtow, pollama, módre šchórzuchi, heřloštoff, žwjernowe gardiny, šawalaze rubišhta, šlidowe ruby, luštrny wšchěch barbow, ripšy, kašchemiry, došpołnje šrijadowany wubjerš šchtrnympariškich tworow, tepichow, damašta, šomota, ložownych krywadłow, šukna a buřština, wyšche teho tyžaz druhich artiklow po špodžiwnje tunich płaczışnach.

Mój šklad wobšteji jenož s dobrnych a šprawnych tworow.

Möble

porucža

Paul Šholta, tyschěrski miščtr,
na garbarškej hašy 430.

Wotewrjenje khlamow.

Ō tutym czesczenym Sserbam najpodwolnischŏ ŧ nawjedzenju dawam, so bym dženŧa tudy na **horncejerŧkej haŧy 459**, pod mojej firmu

kolonialtworowe, tobakowe a cigarrowe khlamy

wotewriŧ. Ō najlubofniŧkej prŧŧtwu, so by ŧo moje prijŏdkowacze pŧcheczelnimje podpjeraŧo, lubju ja tym, kiŧ mje wopytaja, ŧpŧŧchne a ŧprawne poŧkluŧjenje.

W Budyŧchinje, 2. haprleje 1879.

Ō poczeŧczowanjom

S. Stelzer.

Wotewrjenje khlamow.

Czesczenym Sserbam Budyŧchina a wokolnoŧcze ŧ tutym najpodwolnischŏ ŧ nawjedzenju dawam, so bym na dženŧniŧchim dnju w tudomnym meŧcze w domje ŧwojeju ŧarŧŧcheju

13 na ŧerbŧkej haŧy 13

(hač dotal meŧeŧche tutŏn lokal knjeŧ pŧchekupz **Ad. Nämŧch** wotnajaty)

kolonialtworowe, tobakowe a cigarrowe khlamy

ŧ dobom ŧ

deŧtillaziju

pod firmu

Arno Möckel

wotewriŧ.

Ō ŧwoje prijŏdkowacze dobrocziwemu wobkedŧbowanju poruczejo, lubju pŧchi ŧprawnym a ŧwernym poŧkluŧjenju wŧchomŏŧno tunje placziŧny.

W Budyŧchinje, 3. haprleje 1879.

Ō poczeŧczowanjom

Arno Möckel.

Wotewrjenje khlamow.

Czesczenym Sserbam Budyŧchina a wokolnoŧcze ŧ nawjedzenju, so bym tudy na **horncejerŧkej haŧy czŧŧkŧo 531**, w kŧeŧi knjeŧa ŧamkarŧkeho miŧchtra **Ziebigera**,

ŧ e j l e r ŧ t w o

wotewriŧ. Ja budu ŧebi pŧches dobre poŧkluŧjenje a tunje placziŧny dowercjenje ŧaŧkluŧicŧ a ŧdzerŧecŧ pŧtacŧ.

W Budyŧchinje, w meŧzu 1879.

Ō poczeŧczowanjom ŧo porucza

G. Fuhrmann, ŧejlerŧki miŧchtr.

Restaurazia a materialtworowe khlamy

D. Kusche w Rakezach.

Czesczenym Sserbam Rakez a wokolnoŧcze ŧ tutym najpodwolnischŏ ŧ nawjedzenju, so bym **khlamy**, prjedy knjeŧej **Zindlerjeje** ŧkluŧchaze, kupiŧ a ŧo, wo pilne wopytowanje proŧŧo, ŧ tutym najlŧepje poruczam.

Ō poczeŧczowanjom

D. Kusche.

W o ŧ j e w j e n j e.

Najnowŧche tabelle ŧŧcheczenjow a wŧrowanjow

po wulaŧni ewangelŧko-lutherŧkeho krajneho konŧistorŧtwa wot 5. meŧza 1879 ŧu we wu-dawaŧni „Serbŧŧich Nowin“ doŧtacŧ.

Durŧthoffŧke ŧuche droŧdŧe.

Tutŏn dopoŧaŧany najlŧepŧŧi fabrikat we wŧŧchŧdnje czerŧtweje hibanjaŧmaneje tworje teŧ ja neŧto, hdyŧ je fabrika placziŧnu poniŧiŧa, po najtuniŧkeje placziŧnje poruczam.

Seinrich Lindner.

Würzburgŧke runklizowe ŧymjo

w ŧnatej najlŧepŧŧej dobroŧcŧi,

ŧuche droŧdŧe,

wŧŧchŧdnje czerŧtwe, porucza

Carl Noack na ŧitnej haŧy.

Schtŏŧ

chze ŧebi dacŧ ŧ wuczeŧanych wloŧow rjane pletwo dŧelacŧ, njech na ŧukelnŧŧu haŧu czŧŧkŧo 668 dŧe ŧ

Antonej Grindler.

Tam ŧu teŧ nowe pletwa na pŧchedaŧi.

Spisni jědny plan železnizow;
placazaj wot 15. oktobra 1878.

Se Šchorjelza do Draždjan.

Se Šchorjelza	140	30	450	80	1055	246	434	745
Lubija	29	37	534	840	1148	336	518	831
Budhšcina	238	47	611	926	1227	414	556	911
Biskopiz	—	431	642	957	1258	445	627	942
Arnsdorfa	—	451	79	1024	125	512	652	106
Radeberga	—	51	720	1034	135	523	72	1017
Do Draždjan	347	529	748	115	26	551	733	1045

S Draždjan do Šchorjelza.

S Draždjan	60	910	1210	256	50	80	1115	1230
Radeberga	637	945	1247	331	534	837	1152	—
Arnsdorfa	651	957	11	341	548	849	124	—
Biskopiz	716	1022	128	43	614	914	1227	—
Budhšcina	754	1058	26	436	650	951	14	150
Lubija	838	1148	248	515	792	1036	141	219
Do Šchorjelza	919	1228	323	556	813	1117	216	250

S Budhšcina do Wjeleczina.

Wotjěd i Budhšcina	752	1225	25	440	915
Džěznicez	*	*	*	*	*
Budestez	*	*	*	*	*
Roswodez	*	*	*	*	*
Pšchijěd do Wjeleczina	832	18	238	523	948

S Wjeleczina do Budhšcina.

Wotjěd i Wjeleczina	650	1019	110	254	650
Roswodez	*	*	*	*	*
Budestez	*	*	*	*	*
Džěznicez	*	*	*	*	*
Pšchijěd do Budhšcina	726	1053	141	333	728

S Kamjenza do Draždjan.

S Kamjenza	60	95	1210	45	743
Polecznizy	623	928	1233	436	812
Großbröhndorfa	633	938	1243	449	824
Arnsdorfa	79	1024	125	512	850
Radeberga	720	1034	135	523	95
Do Draždjan	748	115	26	551	940

S Draždjan do Kamjenza.

S Draždjan	60	910	1210	520	80
Radeberga	637	945	1247	558	837
Arnsdorfa	710	1025	130	620	90
Großbröhndorfa	729	1040	150	636	916
Polecznizy	742	1049	23	646	926
Do Kamjenza	88	119	229	76	946

Gzahi hornjoluziskeje železnizy.

S Kohlfurta do Esokolzy.

Wotjěd i Kohlfurta	40	100	148	430
Górti	451	1028	214	526
Nisteje	59	1036	222	544
Witowa	531	1048	233	69
Klětna	548	1059	—	626
Wujesda	68	119	250	652
Kafa	627	1119	30	711
Wojerez	658	1137	318	—
Wyšokohu Bufowa	740	1157	326	—
Ruhlanda	835	1211	348	—
Müdenberga	859	1225	41	—
Plessa	914	1236	—	—
Witowa	937	1249	420	—
Rufowa	103	14	432	—
Pšchijěd do Esokolzy	1026	121	445	—

Se Esokolzy do Kohlfurta.

Wotjěd se Esokolzy	—	620	1035	347
Rufowa	—	653	1058	49
Witowa	—	719	1110	421
Plessa	—	732	—	420
Müdenberga	—	755	1128	441
Ruhlanda	—	833	1142	455
Wyšokohu Bufowa	—	859	1155	58
Wojerez	525	932	1214	527
Kafa	552	966	—	543
Wujesda	622	1017	—	533
Klětna	641	1029	—	60
Witowa	75	1048	—	610
Nisteje	732	118	12	622
Górti	756	1119	19	629
Pšchijěd do Kohlfurta	850	122	135	655

**Placzišna žitow a produktow
w Budhšcinje 29. měrza 1879.**

Žitowy domoz: 4559 měchow.	Na wikach		Na bursy	
	wot mf. np.	hacž mf. np.	wot mf. np.	hacž mf. np.
Pšchizna 50 kilogr.	8 99	9 88	8 78	9 67
Rožka =	6 64	6 84	6 49	6 77
Ječznjen =	6 88	7 25	6 88	7 10
Wowš =	5 75	6 20	5 80	6 20
Broch =	—	—	—	—
Wofa =	—	—	—	—
Raps =	—	—	—	—
Hahty =	12 36	—	—	—
Pejbuschka =	16 42	—	—	—
Berny =	1 95	2 34	—	—
Butra 1 =	2 20	2 40	—	—
Sajno 50 =	2 20	2 60	—	—
Šafoma 1200 pt.	17 50	20	—	—

Pšchimos prohatow: 428 šhtuf, šhtufa po 10 m. — np. (3 tl. 10 nřl.) hacž 22 m. 50 np. (7 tl. 15 nřl.).

Rórz pšchizny po 170 puntach: 15 mactow 28 np. (5 tl. 2 nřl. 8 np.) hacž 16 mf. 79 np. (5 tl. 17 nřl. 9 np.) — Rórz rožki po 160 puntach: 10 mf. 62 np. (3 tl. 16 nřl. 2 np.) hacž 10 m. 94 np. (3 tl. 19 nřl. 4 np.) — Rórz ječznjenja po 140 puntach: 9 mf. 36 np. (3 tl. 3 nřl. 6 np.) hacž 10 mf. 14 np. (3 tl. 11 nřl. 4 np.) — Rórz wowša po 100 puntach: 1 tl.

27 nřl. — np. hacž 2 tl. 1 nřl. — np. — Rórz jahlow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nřl. 4 np.) — Pejbuschne krupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nřl. 2 np.) — Berny: 1 m. 95 np. (19 nřl. 5 np.) hacž 2 m. 34 np. (23 nřl. 4 np.) — Butra: 2 m. 20 np. (22 nřl.) hacž 2 m. 40 np. (24 nřl. — np.) — Sajno po 100 puntach: 2 m. 20 np. (— tl. 22 nřl. — np.) hacž 2 m. 60 np. (— tl. 26 nřl. — np.) — Šafoma (1200 pt.): 17 m. 50 np. (5 tl. 25 nřl.) hacž 20 m. — np. (6 tl. 20 nřl.).

Draždjanste mjašowe placzišny
31. měrza 1879.

Najlěpšce hownjada 60—63, hrěnje 52—54, šchpatne 30—33 np. po puncže rěšnjeje wahi. Najlěpšce šwinje 48, hrěnje 42—45, bačunarije 46—48 np. po puncže rěšnjeje wahi. Najlěpšce štopy 60, hrěnje 55, šchpatne 30 np. po puncže rěšnjeje wahi. Najlěpšce čzelata 45—55 np. po puncže rěšnjeje wahi.

Barlinste šlotne witi
31. měrza 1879.

Na pšchedań steješce 2193 hownjadow, 6522 šwini, 1171 čzelatow, 12324 štopow.

Mjašowe placzišny: najlěpšce hownjada 56—60, hrěnje 50—54, šchpatne 40—42 mf. Šwinje: meklenburgske 45—46, krajne 42—43, ruške 34—36 mf. po 100 puntach rěšnjeje wahi (Schlachgetwicht), bačunarije 43—45 mf. po wotečehnjenju 45 pt. rěšnjeje wahi. Čzelata 40—50 np., štopy 45—50 a 55 np. po 1 puncže rěšnjeje wahi.

Drjewowa aukzia.

Na hermanczanski revieru budže šo
wutoru, 15. haprjeje 1879, rano wot 9 hodzin
160 hromadow khójnowych hařow,
40 ⁷/₄ kóhczowškich klostrow khójnowych šchčžepow,
20 = = = pjerikow a
20 = = = tuleczkow,

na pšchadžowanje pšchedawacž.
Šchromadžina pšchi holešchowski pucžu pola šajecžeho kuta.

Müller.

Na škladže mam wot něczišceho čzaša:

rjany šchorjelški kalf,

kaž i khachlow pšchindže,
pr. hektoliter 1 marku 80 np., pr. 100 centnarjow 85 markow,
kaž tež štajnje čzerstwý

Ludwigsdorfski (šchorjelški) twarny kalf

po najtunišceje placzišnje i mojeho šklada pšchi dwórnišceju pódla noweho domu kralow-
škeho hamškeho hetmanštwaa.

G. Domaschka,
kalf-, wuhlo-, cement- a hnojnych šredkow pšchedawarnja.

Najwjetschi šklad

šlonjaných klobukow

porucža po špodžiwnje tunich placzišnach

Moritz Höniger

na šerbskeje hařy 29.

Šwój wulki wubjert

židžaných a štořowých mězow

po najnowšich fačonach porucža, šo by je šterje wurumowať, po najtunišch placzišnach

Heinrich Lange na bohatej hařy 67,
i napschecža k. Klingst Nachfolger.

Telegrafiski burean w přědkownym twarženju
póšta (na bohatej hařy), po jentym šhodže, je kóždy
džen wotewrjeny wot rano 7 hacž wječor 9 hodžin.

Krajnostawski bank.

Dan ja dotalne, se **4 procentami** sadanjene **nalutowarniske skladki** so wot 1. haprleje 1879 na **3¹/₂ procenta** poniži.

W Budyschinje, 25. měrza 1879.

Krajnostawski bank kralowskeho sakskeho hornjolužiskeho markhrabinstwa.
Seehausen. Banersachs.

W tunich khlamach

je wulki wubjerk jara dobrych **stupnjow** šašo na škladže, kotrež so po jara tunich placzišnych pschedawaja. Wone su s kože abo se serže, s gumijowym czech-
 midkom abo s schnórowanju, a je jich teško, so móžesch šebi je sa najmjenšchu, kaž tež sa najwjětšchu nohu wubracž. Dobre **žonjaze stiefletty** wot 3 mk. a **džeczaze kožane stupnje** wot 125 np. **Cželowe stupnje** wot 40 np. Šewak je tam wjele druhich wězow po poniženych, ale twjerdych placzišnych na pschedań.

Ernst Starcke

w tunich khlamach w mjašownych hětkach.

Ważne ja šašopšchedawarjow.

Wój bohacze wuhotowany šklad, wopšchijazy: **kattun, hłowjaze a dybsacžne rubiška, běle gardiny** najkrajnišich muštrów, **möblowe kattuny** mōdneho cžišcžja a nje-
 pušcžjate, **czorny kaschemir a czorny double-lustr**, teho runja wšchitke nowosčje sa klejdy móžu ja kaž w najlěpschjej dobroščje, tak tež po wulkej tunjosečje porucžić.

En gros a en détail.

Na bohatej hašy **M. G. Freyberg** na bohatej hašy 62.

W khlamach so šerbski rycži.

всплощав ошмоговлм ухѣра ву 98 оѣ
ΠΡΟΣ ΠΑΡΕΛΛΗΛΗ ΣΑΙΤΗΓ
 αιογνρε
 φινγινξζαδβ
 ηλβαοδνγ ιφλδ ιηαγοε αυαεβλατ νανι υξζιηδ
αοξζφλιναξξειξ
φηναοξζ
 ουζζι ιοαε

Lamane nudle

porucža najtunišcho
Max Zieger na šerbskej hašy.

- Bernstajnowy laf,
- kopallaf,
- wosowy laf,
- želejowy laf,
- porzelanowy laf,
- škatif,
- lanowolijowy firniš,
- blajwajš we woliju,

kaž tež wšchē druge **barby** najtunišcho porucža
Max Zieger na šerbskej hašy.

Prawdžiwe
mišchonške winowe kižalo
 porucža
Max Zieger na šerbskej hašy.

Nowe jerje,
 1 kopu 2 marzy, 3 šhtuki 10 np.

Syrup,
 jara šłōdki a cžištošłōdžazy, punt po 20 np.,
 porucža
Sermann Kunad
 na bohatej hašy.

Šhofej,
 wošebje dobry a šylub šłōdžazy,
 punt po 80, 90, 100, 110, 120 np.,
 mlěty a žyty, punt po 40, 45, 50 np.,
 porucža
Sermann Kunad
 na bohatej hašy.

Kōslaze kōžki
 kupuje po najwyschšich placzišnych a šurowe
 kože derje a tunjo wuharuje
Gustav Nauda
 na garbaškej hašy 426.

Kōslaze, kōslaze, kōslaze kōžki
 kupuje štajnje po najwyschšich placzišnych
H. Lange
 na žitnych wikach pšchi katoliškeje šerbskej žyrkwi.

Kōslaze a kōsaze kōžki
 kupuje po najwyschšich placzišnych
A. Grepera, rukajzat
 w Kalezach.

Možowany štwjelzowny abo
njetrjemny len,
 kaž tež **wutrijemny len** kupuje po kōždej
 džělbeje mehaniska džělkopšchadownja w
Šajnižach.

Hollandski mlōkowny pōlver.
 Tutōn, se starodawnych cžafow dopoka-
 šany, s najlěpschich šelow a korjenjow pšchi-
 hotowany pōlver, po jenej abo po dwěmaj
 kžizomaj wšchēdnje kruwom abo wołam na
 prenju pizu našypnany, pšchisporja wobžernosč,
 plōdži wjele mlōka a šadžewa jeho wokif-
 njenje. Šafczik placzi 40 np. a je s dostacžu
 w **hrodowskej haptny**
 w Budyschinje.

Wot najwjětšchje wažnosčje sa
woczi kōždeho. Prawdžiwa
 Dr. Whitowa
 wōdžicžka wot Traugotta Ehrhardta
 w Grošbreitenbachu w Thuringstej je
 wot lěta 1822 šwětošławnna. Štafanja
 a šlacōn po 1 marzy pošcžele mi **budniška**
hrodowška a rafczjanška haptnyka.

Wucžaji s listow: Knjesej Tr. Ehrhardtej. Wašča
 prawdžiwa Dr. Whitowa wocžowa wōdžicžka mi
 tak wošebje derje cžini, so šo šam došč džakowacž
 njemožu a ju wšchēm porucžecž budu. (Štafanje.)
 Nieden, 27./3. 78. Wětr Rümelt. Dale: Dofelž šym
 nētto na wocžomaj bēdny a šo mi wot jeneho pšch-
 ežela, kotremuž je Wašča prawdžiwa Dr. Whitowa
 wocžowa wōdžicžka tež pomhala, radžesche, so by
 ju natožil. (Štafanje.) Aux Chembes, 29./3. 78.
 Madame Studa.

J. C. Zyrch
 na tošchbarku
 porucža šwōj cželokafčžowny magazin po
 najtunišich placzišnych.

Wlošome pletwa,
 pšches kōhčž dōlže, hižom sa 3 A 50 š, šu
 štajnje dostacž na malej bratrowskej hašy 155.
 Tež šo tam tajke pletwa s wucžehanych
 wlošow džělaja. **Alara Bobek.**

Bantowe, tallowe, žanfowe, bělotworowe khlamy a šchatowa fabrika

na snutsknej lawstkej
hašy 136,

A. Rietschler,

na snutsknej lawstkej
hašy 136,

porucza k nětczišchemu czašu wšchě šem škusčaze artikle najtunišcho:

gardiny s mulla, filet-gaze, 20 a 30 np. a dróžičho,
ložowe krywadla 2 mf. 20 np. a dróžičho,
korsetky 85 np. a dróžičho,
šwierščne kofšle 1 mf. 75 np. a dróžičho,
wojerske a dželarške kofšle 1 mf. 50 np. a dróžičho,
žonjaze a džeczaze kofšle, kholowy, neglijžjowe jeczki,
wuschitwane a hladke žonjaze khornarje a manschetny,
šhoržuchy s kattuna, płatu, moiréja a alpacca, jara tunjo,
šhirting 18 np., ššiffon, madapolam a krétounny,
kofšlowe sastawki s płatu a šhirtinga,
mužaze a hólczaze šchemisety, khornarje a manschetny,
khravaty a šhitysy, jara tunjo,
bórny, ššnóry, wobrubny a knefle, jara tunjo, atd. atd.

Generalna zhromadžizna towařstwa Maćicy Serbskeje srjedu po jutrach, 16. haprleje,

popołdnju w 2 hodžinomaj w sali hosćeńca „k złotej krónje“ w Budyšinje.

Džeński porjad: 1) Lětne rozprawy. 2) Nowowólby. 3) Wobzanknjenja wo stajenych namjetach.

Wšitke sobustawy na tutu zhromadžiznu najpodwolnišo přeprašuju

předsydstwo Maćicy Serbskeje.

Supne, najeniške a pščenajeniške kontraktny, dožnje a sastawne pišma, próštwy atd. najtunišcho napische

agent **Koplansky** w režniškej hašy 332, po 2 šhodomaj,
s napisčecza mjašowych hětkow.

Moje wobydjenje wjazny na žitnej hašy njeje, ale
ja bydlu na **bohatej hašy** pola knjenje **Dominikoweje**
a prošchu wo dalšche dowěrjenje.

Dietrichowa, baba.

Nalětnja skhadžowanka

serbskeje studowaceje mlodosće změje so
wutoru, 15. haprleje, jako 3. džen jutrow,
w Khróscicach w hosćeńcu k. **Truca**.
Započatk popołdnju w 2 hodž.

Wutoru, 8. haprleje, budže we Wuježku
pod Čžornobohom

mlode piwo

vpelnjene.

Čžeczonym Ššerbam a Ššerbowkam k na-
wjedženju, so budu nětko šako njeđzeli sa
špowjednych ludži **thofej waričz** a prošchu
teho dla wo dobročžiwne wobkěđžowanje.

Žróđžina pod bórklinom,
s napisčecza stareho seminara.

S tutym najpodwolnišcho k nawjedženju
dawam, so nětko nětotre měšazy do Budy-
ščina njeprašidnu; hdy budu tam šako pšchi-
khadžecž, to w šwojim czašu w „Serbskich
Nowinach“ wošjewju.

S počžezžowanjom

Dr. Ph. Dinkler w Dražđžanach,
naturški lékař.

Freiberger Bl. 21, po 2 šhodomaj.

Sserbske hólczki,

kotrež chžebža w Budyščinje ščicž abo waričž
wufnyčž, móža duščne wobydjenje dostacž.
Wšcho dalšche je šhonicž we wudawařni
„Serbskich Nowin.“

Šólžy se wšow, kotřiž tudomne šchule
wopytuja, móža tuni a dobry
penšion dostacž na schuleřskej hašy čžo. 1.,
po 3 šhodach.

Kmane domjaze a hróđžne džowki šo py-
taja pšches pšchistajazu žonu **Seynoldowu**
w Budyščinje.

Jena kmana džowka sa tsi kruny šo pšchi
wyškofej šđže pyta. Šđže? to je šhonicž we
wudawařni „Serbskich Nowin.“

Šedny hólczez se wšy, kotryž chže **sankar-
stwo** nawufnyčž, móže do wucžby štipicž
pola sankarškeho mišchtra **Ziebigera** na
hornezetškej hašy 531.

Šedny hólczez se wšy, kiž chže **lakirarstwo**
a **molerstwo** nawufnyčž, pola podpřšaneho
pod špodobnymi wuměnženjami město dostanje.

Ernst Thomas, moler a lakirar
na bukelnškej hašy 672.

Tón dobry pšhecžel, kotremuž šym ja
šandženu šobotu brēmješchto dowěřit, w ko-
trymuž běchu šuknja, kholowy a laž, chžy tola
tak dobry byčž a je nětko pola mje abo we
wudawařni „Serb. Nowin“ wotědacž.

Wotročž **Sobrak**

pola k. gmejnskeho přjóđštejercja Domašchki
w Komorowje pola Katež.

Ša šym nufowany, s tutym wošjewicž, šo
ja ša mojego šyna nicžo wjazny nješaplacž.

Jan Lipicz

w Komorowje pola Katež.

Wšchitkim tym šamym, s kotrymuž 28 lět
dotho jako knježi šahrodnik we Wutolčžizach
w Lubosčzi a pšhecželnošči šjenocženy běch,
kaž tež wšchitkim, kotrymuž pšchi pšchěšydlenu
ruku šawdacž njemóžach, pražu tudy šjawnje

wutrobne Bože mje!

W Sahorju, 28. měrza 1879.

Pětr Pjetschka.

S Dopomnjenju

na dobreho šušboda,

njebo **Handrija Bergmanna**
w Kubšchizach.

D šmjerčž, šchto dyržbu ja čži prajicž,
Šchto šy šej tola myšlita?

Wšchěb trótkim šy mi muža wšafa,
A nětko šako šušboda.

Wón wšchaf, kaž nan mi tudy běšče,

So móžach jom' wšcho wufstoržicž,

A štajnje mi tu k radže běšče,

So móžach šo jom' dowěřicž.

Šow horže šylšy pšcheliwam ja,

Wo Tebe, dušcha bjes falscha,

A pražu nětk: Špi čžišchinko,

Ty dobry, šwěrnny šušbodo!

E. B.

Maćica Serbska.

Na lěto 1878 su do maćičnje pokladnicy swój
přinošk (4 hriwny) zaplaćili: kk. stud. Rězak,
stud. Delenčeka, stud. Libš, stud. Kilank,
wšitcy w Prazy, kantor Hatnik w Bukecach,
faraž Jäkel w Huscy, praeses Lusčanski w
Prazy, wučer Šolta w Komorowje, stud. Křižank
w Tübingenu, wučer Kubica w Bolborcach,
kantor Kral w Kluku, kantor Liška w Hodžiju.
Přispomnjenje. Přinoški z přjedawšich lět
su w „Časopisu“ kwittowane.

Prekucp **M. Mjerwa**,
pokladnik Maćicy Serbskeje.

Lipa Serbska, měre 1879, je wušla
a wopřija: Narodowe a
wotrodženc. Roman z najnowšich časow. Spisał
J. B. (Pokračowanje.) — Marja abo Wjelk w
kralowskej holi. Novelka wot M. Haški. (Pokra-
čowanje.) — Něšto wo južnych Šłowjanach pod
turkowskim knježstwom. J. L. (Škónčenje.) —
Rozprawa wo zběrey za čisč Sejlerjowych spisow
lěta 1878. Wot J. Krala. (Škónčenje.)

Wot redakcije.

Se wšchelatich štron, šwotkal běšče hewaf
čžěžko powječžez dostacž, šu nam, džiwajo
na našču próštwu w čžisple 12 „Serb. Nowin“,
nětko rošprawu wo tym abo druhim podanfu
póškali abo nam we wudawařni šamej napřšacž
dali, — ša čžož šwój najlubošnišch džak prajimny
a s dohom wo dalšche powječžez prošimny.

(Š temu čžisple jena pšchitoha.)

Czorne drasczenja

wščelafich družinow, derje dżerżaze a prawdżiweje czorneje barby, jako

czorne lustru,

metr: 70, 88, 95, 105, 110, 125, 130, 150 np.,

stary kóhcż: 40, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 90 np.;

czorne kaschemiru,

metr: 150, 165, 175, 220, 240, 260, 300 np.,

stary kóhcż: 85, 95, 100, 125, 140, 150, 175 np.;

czorne $\frac{9}{4}$ schërofe ripsu,

metr wot 250 np., stary kóhcż wot 1 mf. 40 np.;

pišane hladke a mustrowane lustru, metr wot 70 np., stary kóhcż wot 40 np.

Kupowanje czornych drasczenjow je wëż dowërjenja, kóždy pať sprawnu dobru tworó doſtanje.

W khlamach ho Serbski ryczi!

August Grützner.

Jan Jurij Pahn

na torhoſchežu, pódla hłowneje ſtraže,

porucza nowe doſtate tkaniny w najrjeńſchich barbach a w najnowſchich muſtrach, jako:

mir luſtr	metr wot 43 np.,	stary kóhcż wot 25 np.,
jenobarbne luſtr, jara ſiwëczate	" " 70 "	" " 40 "
$\frac{9}{4}$ schërofe kaschemiru	" " 1.40 "	" " 80 "
pišane popeliny, czĩa wolma	" " 1.05 "	" " 60 "
$\frac{6}{4}$ kattun	" " 30 "	" " 17 "
$\frac{6}{4}$ pišejowy kattun	" " 43 "	" " 25 "
$\frac{6}{4}$ poſleſhežowy kattun	" " 43 "	" " 25 "
$\frac{6}{4}$ podſchwiłkowy kattun	" " 21 "	" " 12 "
$\frac{5}{4}$ czorne židžane tkaniny	" " 3.50 "	" " 2 mf.
jaquetty wot	" " 5 mf.,	
talma a deſhežowe mantle wot	" " 6 "	
moirejowe ſchóržuchi wot	" " 75 np.	

W khlamach ho Serbski ryczi.

Emil Wehrle

na jerjowej haſy

porucza ſwój ſklad czornych czĩſczewolnijanych a polwolnijanych kaschemirow, kaź teź rips a alpaca, hladke pišane ripsy a luſtr, stary kóhcż po 25 np. a dróžſcho, mustrowany, stary kóhcż po 38 np. a dróžſcho.

Schotſke koſty, $\frac{9}{4}$ schërofe, stary kóhcż 55 np. a dróžſcho, $\frac{5}{4}$ schërofe, stary kóhcż 25 np. a dróžſcho.

$\frac{9}{4}$ schërofe njepuſhežate kattuny, stary kóhcż wot 17 np., mōdroczĩſhež, barſenty, khezorſkomōdre, $\frac{5}{4}$ schërofe, stary kóhcż wot 25 np., ſhawliki, ſchlipſy a dybſacžne rubiſhka atd. we wulim wubjerku.

Moſtowahi

derje twarjene tunjo porucza

Wilh. Benad, gratokowar
na jerjowej haſy 274.

Wſchitke hem kluſchaze porjedženja, kaź teź porjedženje ſchijazyh maſchinow wón najlëpje wobſtara.

Stupnje ſa czëla

we wſchitkich wulkoſcžach porucza najtuniſcho
C. A. C. Hofer
na jerjowej haſy cžo. 274.

Czorne kaschemiry, thibety, ripsy we wschittkich schërofoszczach a placzisznach,
kattuny, pifeje a madopolamy, czerwjene, polwolmjane a polzidzane drastne
tkaniny we wschelafich družinach,
czorne a pikane zidzane drastne tkaniny, jaki, jaquety a mantle atd.,
wolmjane, kattunowe a zidzane rubishecza na głowu we wschëch wulkofoszczach,
porucza we wulkim wubjerku po najtunischich placzisznach

Heinrich Preu & Co.

w Budyschinje, na bohatej hašy 66.

W khlamach šo herbšti ryczi.

Winowe placziszny

W. J. Seegera,

winowe khlamy a champagnerowa fabrika
w Draždžanach.

Czerwjeny Bordeaux	fa bleschu	100—450 ₰,
bëky teho runja	=	150—300 =
psalžste a rheinste wino	=	80—600 =
moselste wino	=	75—300 =
frankste a elsažste wino	=	75—400 =
wuherske a awstriske wino	=	90—600 =
sažste krajne wino	=	50—90 =
burgundste wino	=	150—300 =
španiske a portugisyske wino	=	200—600 =
jere a šlódke kapske wina	=	170—600 =
champangste, franzowste, prawdžiwé (wschelafich firmow)	=	400—600 =
champangste, šamšneje fabriti, i franzowstich a němstich winow	=	200—300 =
dale:		
Porter, Barclay, Perkins & Co. } w Londonje	=	40—50 =
India Pale Ale, Bass & Co. }	=	45—60 =
Edinburgh Ale, Roy w Edinburghu	=	

Skład ša Budyschin a wokolnošč pola
J. G. Klingst Nachfolger na bohatej hašy 86/24.
Podrobno placzishofistny darmo.

Palenz!

Mój hižom dawno jako wubjerny a čistšë šlódžazy

čistšy palenz,

kaž tež wschittke družiny **dobrych palenzow** ja i tutym knjesam ratarjam
a šašopschedawarjam poruczejo naspominam a po najtunischich placzishofistnach
pšchedawam.

Ernst Glien,

destillazija

na žitnych a na drjewowych wikalch.

Železnicžne schëny

kaž tež

T=noscherje

poruczataj we wschëch dolhoszczach a rošmërach po najtunischich placzishofistnach
Gebr. Joachimsthal.

Drasczenja.

Wulka dželba flejdowych
stoffow, 4—15 löhczow dol-
hich, šo nëtko, šo bychu šo
prawje rucze wurumowa-
le, po kóždej jenož nëkat
pšchimërijenej placzishofuje
pšchedawa.

M. G. Freyberg

na bohatej hašy, i napshecza pošta.

Šhofej,

čistšë a šylnje šlódžazy, punt po 10 nšl.,
mam w starej dobrej družinje šašo na pšchedan.
Th. Grumbt.

Paleny khofej,

berje šlódžazy, punt po 12 nšl., najšëpše
porucza **Th. Grumbt.**

Š jutram porucza

žofor,

drobny, punt po 42, 44, 46, 48, 50 np.
žyky, punt po 45, 48, 54, 60, 64 np.
pšchi wotewšaczu 5 puntow hišheče tunišcho,
wulke a male rošnyki,
šlódke a hórke mandle,
žynt, musškatowy worjed a
šafnan,

wšcho w najšëpšhej dobroščëzi a po najtuni-
schich placzishofistnach

Th. Grumbt

na swontownej lawškej hašy.

Na jeryowej hašy. **Oscar Rinke,** Na jeryowej hašy.

kóžlar,

porucza šwój bohacže wuhotowany šklad
mëžow še židy a stoffa ša 1 ₰ hačž do
3 ₰ 50 ₰.

P. Strobel, atelier sa njebolosne sazadzenje khumschtynch subow a plombirowanjow po najnowsim systemje.

Wotstronjenje subyboljenja, subowe operazije: Na snutsknej lawskej hašy cz. 120, po 1 sthodge.

✎ A ryczam wschędnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hač do 5 hodzin. — A hudy m darmo. ✎

Czorne a częmnobrunne klejdy se wschędch stoffow, wschitte najlępsche fabrikaty sa konfirmadow atd.

Jaqueth se sukna, židy, trikota, mustrowaneho sukna (kamm-garna), se šomota a diagonalna, šamšny fabrikat, dobreho pschiręsa a šprawneho džęla poručęa po tunich, a po žadanju, tež po twjerdych placzišnjach

H. Kayser

na žitnej hašy w domje f. Carla Noada.

W khlamach šo šerbšy ryczi!

Karrirowane pošleschęzowe tkaniny, wupjerki, matrazowy drell, bęly šmuhaty plat, bęly damast, schison, šhirting, dowlas, kretonné, madopolam, kopschitwinu, bęly plat atd. poručęa najtunišcho

H. Kayser

na žitnej hašy w domje f. Carla Noada.

Sa krawzow a schwalczow poručęam wschęd družiny podschiwkow (futura) po jara poniženych placzišnjach

H. Kayser

na žitnej hašy w domje f. Carla Noada.

Sermanste placzišny.

Schulste ranzi 1 mt. a dróžšcho, pucjowanste kofry a ruczne kofry 3 mt. a dr., pschedeschęzniki s mehaniku 2,50 a dr., rouleary, šhtuka 85 cm. ščeroła, 90 np. a dr., gardiny, šhtuka 22 metrow 85 cm., 9 mt. a dr., š. šhirting, lóhež 18 np. a dr., šchiffon, lóhež 25 np., šwierščne kofšle 1,50 a dr., šhtulpy, šhornarje, garnitury, židžane banty,

šo bych je škerje wurumowal, po placzišnjach, kaž šym šam sa nje placzil.

Moritz Höniger

na šerbškej hašy 29.

Droguerijowe a barbotworowe khlamy

Otto Engert

na snutskomnej lawskej hašy 122

poručęa f. priódbstęjazemu lętnjemu częšu najtunišcho

wolijowe barby

we wschędch snatych wotščęnach f. barbjenju kęžow, špundowanjow atd., hnydom f. barbjenju pschihotowane, kaž tež wschęd kuche semske a molešske barby w najwjetšim wubjerku, dale špundowanški šwęcęzaju lak we wschelafich barbach, bernštajnlaki, kopallaki, želešolak, damarlak, terpentinowy wolij němsti a franžowsti, dwóžy warjeny, lanowolijowy štrik, jara derje šknyhęzaju, klij Ia. kóšnski, kaž tež w ordinarnych dobroščęach, pinšle wschędch wulkoščęzow, paleny gyps atd.

Drasty

šo w mojih konfekzijonšich khlamach w krotkim częšu po męrije derje pschistejaze a po najnowšich pschiręstach po 3 markach a dróžšcho džęlaja.

H. Kayser

na žitnej hašy 52, w kęži f. Carla Noada.

W khlamach šo šerbški ryczi.

NB. Nětotre holčži, kotrež čęzedęa schwalczitwo nawuknyč, móža hiščęje pola mje město dostać.

Khofej,

čęšty a derje ščodžęzaju, pschędawam punt po 96, 100, 110, 120, 130, 140 a 180 np., pschi kupjenju 5 puntow punt wo 5 np. tunišcho.

Bokor,

žęty, punt po 45, 48, 52, 54, 60 np., mlęty, = = 42, 44, 46, 48, 52 np., pschi kupjenju 5 puntow tunišcho,

poručęa

Carl Noad na žitnej hašy, njeđaloko torhoščęza.

Tunje cigarry,

što sa 1 marku 20 np. a 1 marku 50 np.,

šhocębuski rolkaty tobač, rjeblaty tobač

pschędawa najtunišcho

Moritz Mörba

na mjašowym torhoščęzu.

Khofej,

punt po 80 np. a dróžšcho, čęščęščodžęzaju tworu,

žofor,

žęty a mlęty, punt po 40 np. a dróžšcho, poručęa

Moritz Mörba

na mjašowym torhoščęzu.

I^a. Portland-cement,

marka „Šwęšda“,

dopóšnaty najlępschi, štajnje žyle runo-męrny a hiščęje wot žaneho druheho fabrikata po dobroščęzi njepšchetrečęny, poručęa najtunišcho po 1/1 a 1/2 tunach

Otto Engert

na snutsknej lawskej hašy 122.

Pschepoloženje khlamow.

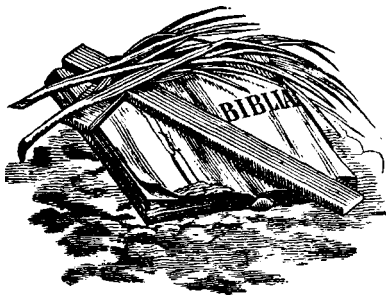
S tutym najpodwolnischo k nawjedženju dawam, so bhm ja swoje kolonialnotworowe a destillazionske khlamy

w u t o r u, 1. haprleje,

do noweje różkneje kbeže na herbstej hašy a pschi hornčerskich a butrownych wikach pschepoložil. Sswojim lubnym wotkupowarjam sa dowěrjenje, mi dotal pscheczelniwje wopokasane, so najwutrobnischo džakuj, proschu jich, so bychu mi je tež w mojich nowych khlamach wopokasali a mje prawje husto wopytowali.

S poczesčowanjom

Ad. Rämisch.

August Bietich,

rěšbař w Budyschinje, na Soschiz hašy 724,
porucza swój sklad hotownych

rowowych pomnikow

dobrego džela a po tunej płaczišnje. — Róžde pono-
wjenje so derje a tunjo wobstara. — W rěšbarni so
herbski ryczi.

P o r u c z e n j e.

Stamjenjorěšbarnja **Oskar Wohl** w Budyschinje,
na lubisštej drošy czikto 508 e., i napschecza Duchorja,

porucza so k sshotowjenju wschěch družinow **rowowych pom-
nikow** i marmora, granita a pěstowza, kaž tež k ponowjenju
starych pomnikow, tež k wschitkim do rěšbařstwa kšusčazym džě-
lam, a pschewawa wschelake gypsowe a sa hrodniške
figury a wasy.

Pod rukowanjom trajnosče, schwarneho pišma a tunich
płaczišnom porucza so

Oskar Wohl,
rěšbař.

Ratařska schula w Budyschinje.

Pschichodny kurs sapocznje so **póndželu, 21. haprleje t. l.**

Pschipowjedženja maja so hač do 15. haprleje t. l. pola podpiskaneho stacž. Par-
schonste prjódstajenje pschipowjedzomnych je spodobne. Nowofastupazy schulerjo dyrbja
i najmjeišča te wědomnosče wobšedžecž, kaž móža so w dobrej ludowej schuli nadobycž.

Schulerjo i lěpschimi wědomnosčemi so do kšawow dadža, sa kotrejž so hodža.

Tajzy schulerjo, kiž su srašosč sa wyschschu sekundu jeneho gymnastija, jeneje realneje
schule I. rjada abo jeneje runopravneje kšawy jeneje drugeje schule dostali, móža do selekty,
privatim sradowaneje, sastupicž, hdžež pódla pschirodnospisnych a ratařskich wucžbow
dalewjedžazu wucžbu w němskej literaturje, w stawisnach, w franzowskej, jendželstej a
po žadanju w kaczanskej ryczi, w algebrje a geometriji dostawaja.

Schulski pjenješ wopschija w porjadnym kurzu lětnje 80 M., kotryž ma so pschi
sapoczatku kóždeho schulsteho leta po 40 M. sapłaczič.

Schulerjo selekty maja schulski pjenješ wot 140 M. w pollětnych džělbach po 70 M.
sapłaczič.

W Budyschinje, 12. januara 1879.

Direkzija
Brugger.

Jara rjany tuni khofej,

punt po 90, 100, 110 a 120 np.,
pschi wotkupjenju 5 puntow punt 5 np. tunischo,
porucza

Carl Pötschka.

Zofor,

zbył a mlěty, punt po 42, 45 a 48 np.,
pschi wotkupjenju 5 puntow tunischo,
porucza

Carl Pötschka.

Turkowske blowki,

jara rjane kšódkle a tež wulke,
punt sa jenož 20 np.,
pschewawa

Carl Pötschka.

Paleny khofej,

punt sa 90 np. a dróžšcho,
porucza

Carl Pötschka.

Rjane nowe polnojerje,

schufu sa 3, 4 a 5 np.,
ma na pschewani

Carl Pötschka.

C. F. Ranisch,

schewski mischtr,

pschi bohatym tórmje,

porucza wschě do schewstwa kšusčaze artikle,
jako: mužaze, žonzaze, holczaze a džeczaze
stislety i kože abo tkaniny, danczaze stupnje
i kože, plišča, filza, paša atd., czesczonym
Serbam a Serbowkam po wschomóžno
najtunisich płaczišnach.

S wobhdlenjom na bo-
hatej hašy 91, pódla pósta.

Štvořtlětna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
K óžde čislo plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštiki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na rózku zwon-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čisć Smolerjec knihičičeřnje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 15.

Sobotu, 12. haprleje.

1879.

Na jutry.

Č 2. džěla „Zionstich hřowow“, kiž so čisćeća.

Čso njebješa hnujće
A wyřtajće nam!
Wy wěřiti dujće
Wón lubosnu ě nam!
Něť wichor řo ľeha
Jerusalemstí,
A palma řo řběha
Nam ě wjeřekofczi.

Wy lilije w doli,
D řatčějće dha!
Njěch řywy na poli
Čso posběhuj!
Njěch kwětkojta ľuka
Čso řafeleni,
Njěch řijalka puřa
Čso bjeř rózemi!

Wy harřy, o čřeřcěje
Něť řesufa mi!
Čso řhěrľuřche njeřcě
Řacž ě wyřkofczi!
Řiž dobu přes ranę
Nam wujednanje,
Tón se řmjercě řtany
A ř rowa něť dje.

Wy řoria a řraje
Čso řawjeřelcě!
Přes řhřki a řaje
Njěch řlinczenje dje!
Přřo řhwalí njěch řeho,
Řiž řtanę ě mi!
Se řmjercě přes njeho
Čsmę wumojeni.

A. Domařřka, d.

Nanam a maczerjam.

Něťo w jutrownym čřařu, hđžež džěči ř nowa do řchule řa-
řtupuja, čřu řudy ě ľěpřchemu řarřchich a džěči něřotre řłowa wo
řchuli prajicž.

Čschulřki wučer ě jedyn najľěpřchich přřeczelow řoždeho domu,
w řotřymž džěči řořtu, řokelž wón po řwojím powołanju na to
džěla, řo byřhu džěči něřřto narwuře a řo ě řdobřym řřeřcziřanam
wotčřahnyře.

Wučer řař ma, džiwonje řořcž, druhdy wulfich njepřřeczelow
tam, hđžež by řtych řamřhch najmjenje přtař: mjenujřy w řarřchifřich
řomach.

Alle řajře řu to řarřchifře řomę, hđžež ma wučer njepřře-
czelow? Čo řu řajře řomę, hđžež řarřchi přřed džěčřimi na
wučerja řwarja a řo na njeho řuntworja, abo hđžež řarřchi
njewopomnřa, řo řyrřba woni řami wučerřej přřchi řeho čřeřřim
džěle ľubjerad pomozni byčž; přřetož hdyž řarřchi wo to nje-
rodžřa, řacž wučerjowę řywo řořcě abo njerořcě, abo hdyž řnadž
řami řodřorřujřa, řřtož ě po řwojím řwěřomnřu řwarř: dha ě
wučerjowę džěle ľohřo řodarmo; a řarřchi mōžřa řotom na řwoje
njeporadžene džěči přłakacž.

Řnajo a wōřebje maczerje druhdy řtoržřa, řo ě wučer w
řchuli „hřořny“ na džěči.

Řjemōžne wřřař řre njeje, řo by wučer řo řař w něčřim
přřehľadař, řunje řař řerje řaž řo řurři čřłowjeř řež druhdy w
něčřim přřehľada; we wulfim řyřřku řař ma wučer wěřcě řrawje,
hdyž ě na džěči řruty: a džěči abo řarřchi řu řami na řym
wina, hdyž wučer řwari abo řež řřořta.

Čřarřchi a džěči řaju řo w řwojiej mōžřy, řo džěči řa řyře
ľěřo řaneho řřořtanja njedōřtanu, abo řo řo řřořtanje řola řara řo-
řěřřo řtanje. Ča čřu wřřhitřim řarřřim řudy přřeradžicž, řajři
řřěřř abo řezepř ě mōj njebōř nan řa řu wěž mēř; a řudžřa-
ľi woni čřinič, řaž ě mōj njebōř nan čřiniř, řudžę wučer ř ě
džěčřimi ř řořojom, a řotom řež řane řřořtanja njebudžřa.

Čřdyž řa řočřach do řchule řřodžicž, mōj nan ře mni prajřeře:
„Čř řyrřbiřch wučerja řořřuchacž a řyrřbiřch řwěřu wulfnyč. Wu-

džęřch-ľi to čřinič, njekřyřdnjeřch w řchuli řanych řuřow; njebudžęřch-
ľi řař řa řym čřinič, řudžęřch ě wučerjowym řuřam řotom řoma
hřřchcě mōje nanowřře řuři řřyřowacž.“

Mōjej řarřřej řo řo najľěpřřim wjedženju a ře wřřčej řwěř-
nořcřu řa řař džěči řarřřchřaj: ale řane přłeńczenje řola řař njebě;
„wōřehę řanka“ a „wōřehę řanki“ ničřo njęřnajeřche: a řa řara
řerje wjedžřach, řřto řo řęřa, hdyž nan abo macž řijetaj.

Čař ě řo řřařo, řo řa w řchuli řenje řanych řuřow řřyřnyř
njęřřym; a hdy řudžęch hdy řane řuři řřyřnyř, dha ř wěřřořcřu
njebudžęch řoma na wučerja řřořřil, řokelž ř řořnej wěřřořcřu
wjedžřach, řo řarřřej řłowo džęřřitaj, a řo řudžřa řoma ř nowa
řuři, hdy řudžęch řřnyř, řo ě wučer mje řřořřař; přřetož mōj
nan by druhdy ě njęřřořojnym ľudžom prajř: „Wučer ma ř
řřořřanjom řřajřje řrawje! Wučer njekřebawřřchi njekřořřa; a hdyž
wón řonřřořč řořřořřa, ě džęčřo řižo džęřacžřřořč řřořřanje řařřuřřiřo!“

Řnajo a maczerje, wy řař řerje, řaž řa, ř wāřřchich řchulřřich
ľěř pomnřcě, řo řu něřotre džęčřo — mōhř řęř — řoždy džęř řřořřane,
druhe řař — mōhř řęř — řenje? Čřęřo řla? Čřdyž řu džęčři hřořne,
řyrřbi wučer řež „hřořny“ (řruty) byčž; a hdyž řu džęči řęřne a
ě wulfňenju řwōľne, ě wučer ř wutřobu řad „duřřny“ přřecziřwo
wāřřim džęčřom.

Čęřo řla hjęřcě wy řu wěž řami do řuřow: řčřelcě wy
wučerřej řo řřkřuřřne a řwōľne džęčři do řchule! Řořřkřuřřne
a řwōľne džęčři řanych řřřřařow njedōřřawaju. Čřřtož řař
řwojím džęčřom řowōľa, přřecziřwo nanęř a maczeri a druhim
řorořčęřnym řčęřęřotacž a řo řubacž, abo řřtož ě řiř ľōřřřřwam
a řchibakřřow mjeľczi, řon ě řam wina na řym, hdyž wučer ľubřhch
Řęřřřow a ľube řęřniř po řořnej řařřuřřbję řřořřa.

Čřwřate přřřmo prajř: „Řořřkřuřřajcě wāřřchich wučerjow a
řořčřiřcě řo řim: přřetož woni wāřřchich řuřřow řla řachujřa,
řařo čři, řořřiž řaju řačňowanje řacž řa ře řame; řo byřhu řo
ř wjeřekofcřu čřiniři, a niž ře řdyřřowanjom: přřetož řo řa wāř
njeje“ (řobře njeje). Řębr. 13, 17.

Jedyn, kiž njeje wučer.

Swětne podawki.

Němske křěžorstwo. Herrnhutska generalna shromadźisna, kotraž šo porjadnje po dwanaćich lětach wotdźeržuje, šo lětša, 26. meje, w Herrnhucze wotdźerži.

— W Remnigzu pola Lubija šu šo domste, hródž a bróžen křěžniča Augusta Nycze wotpalife. Nycza běše saměščeny.

— Nětko wschitke wotdźelenja saksteho wójsta, kotrej w Draždžanach pať tu pať tam bydlaču, w nowych, pódla šebje natarjennych kasernach pschěbnaja; jenož khori šo hatle w czopliskim czašu se stareho lazaretha do noweho pschěhdla.

— W Oberleutersdorffe je šo 2. haprleje w nozy Prašez forczma „Garzschänke“ wotpalifa, a w Niedersteinje pola Kamjenža 7. haprleje rano w 1 hodzinje wohen w bróžni kublerja Haasy wudyrni a tutu, kaž tež Haasz domste, wschě twarjenja kublerja W. Schäfer, křěžniča Gräfy a hewal hišcže Magerez bróžen a wumjeit do procha a popjeka pschewobroczi.

— Kral Albert je kantorej Schönej w Neukirchemu sakšlužbny kichž spožčik.

— S Barlina pišaja, šo budže němski rajchstag, hač runje je dołhe prósniny postajil (mjenujzy hač do 28. haprleje), tola šnadž se šwojimi džělami hač do šwjatkow hotowy. To by tež jara derje bylo, pschetož někotryžkuliz pschekupz njewě, kať by kupowať, a někotryžkuliz fabrikant njewě, kať by pschedawať, doleť wobaj hišcže nicžo wěšte njewěštaj, kajke žlo a kajke dawki rajchstag na te abo druhe twory połoži.

— Na skoty kwapš, kotryž budže němski křěžor lětša hotowacž, pjecza tež ruski a awstrijski křěžor pschijědžetaj. Hewal chze wschě wschelafich wjetchow tež italski kral na njón pschicž.

— Wschelake wězy, kotrej šo cžłowjeczeho móra dla s Rušowskeje do Němzow wosycž nješmėdžachu, šmėdža šo nětko sašo psches mjesh do kraja puschecicž, doleť je nimale wěšte, šo je cžłowjeczi mór w Ruškej hižom tóhdy šastať.

— W někotrych němskich městach šu šo w nowškim czašu sašo někotre towarštwu šakasať, doleť mějachu sozjaldemokratisi napohlad.

— Křěžor je wschšchemu dwórškemu předarzej Hengstenbergej na tym dnju, na kotrymž je tuto šastojnstwo psched 25 lětami nastupil, komthurški kichž kralowskeho hohenzollernskeho domjazeho rjada spožčik a jemu šamorucžnje spišany sbožopschėjazy list pšškať.

Awstria. S Wina pišaja, šo je tež italski kral Humbert ša šzegedinskich nješbožownych 10,000 frankow darik. (Šedyn frant płaczi něhdže 80 np.)

— Schulerjo awstrijskich wschšchich škulow njetrjebachu wot teho czaša, hdžez bė nowy škulski šakon do žiwjenja šupil, ke mšchi khodzicž; nětko pať je wufasnja wuschka, šo maja to šwėru cžinicž.

— W Awstriji šu po tajkim škóncžnje tež špšnali, šo móžetej šwoboda a Boža šlužba jara derje pódla šebje wobštacž.

— W Bošnji a Herzegowinje kšescžijenjo pod nowym awstrijskim knještwwom tu krašnosčž namakali nješbu, kajkuž wotečakowachu, a šu teho dla kšėtro jara nješpóžjni. Najbóle jich to mjeršy, šo dyrbja turkowskim šemjanam hišcže te šame bješškóncžne dawki dawacž, kaž je to w turkowskim czašu bylo, a šo tamniški Turkojo teho dla žatobnje hordže na kóždeho kšescžijana šhladuja.

Franzowška. Doleť chze nowe republikanske ministerštwu wschitke šchule pod wobkėdžbowanje šwėtneje wschšnosčže štajicž, šu franžowskžy biskopjo wobšankli, šo pschecžiwu tajkemu wotpohladanju

wobaracž a šwėru na to dźeržecž, šo bychu wěšte šchule tež dale pod duchownškim dohladowanjom wostale.

— Doleť je jendželške ministerštwu w pošlėnškim czašu šjawnje pošasať, šo Gricham wjazy pschecžiwu Turkam pomhacž nochze, dha w Franzowskej w tu khwilu jara na Šendželčanow šwarja a to teho dla cžim bóle, doleť je franžowske ministerštwu runje na napominanje jendželškeho ministerštwu ša Grichow rycžecž počať. — Haj wschaf haj, wėrcže jenož Šendželčanam! Čži jenož tať dołho k lėpšchemu rycža, doniž jim to jich wužitk dowoli.

Šendželška. Raž najnowšchi telegramm s Londona pomjeda, je tam s pschedhorima dobreje nadžije šlėdowaza powješč pschisška. Žaťo 12. mėrza něhdže 104 muži wot regimenta 88 wulki rymť wosow s žyrobu ša jendželške wójsto pschewodžesche, buchu woni bjes Derbhjom a Lüneburgom něhdže wot 4000 žulukafrow nadpadnjeni a pschemóženi, jenož 40 mužojo šo psches žulukafrow pschebichu a psched nimi do Lüneburga cžeknychu. Dffizier, kiž wojakow wjedžesche, je morjenny a teho runja drje tež wschitzy drušy mužštwu. Žulukastram 20 wosow s žyrobu a wójnskej potrjebu do ruki pany. Šemu rafetowu šanonu, kotruž bėchu tež dobyli, šu bóršy štejo wostajili, tať šo šu ju Šendželčenjo šašo dostali.

— Doleť šu Franzowskojo, wšebje pať Šendželčenjo egiptškemu měštokralej wjele pjenes požčili, je jendželške ministerštwu hižom šuezski šanal do šwojeje ruki wsať. Pošdžišcho je wone s dohom s franžowskim ministerštwom měštokralej dweju mužow pschinušowať, kotrajž mataj nade wschitkimi jeho dołhodami a wudawkami roškasowacž. To je šebi wón khwilu lubicž dať, hač je jeju wóndano wot šebje wotehnať. Na to šu nětko Šendželčenjo jara njemdri a žadaja šebi, šo by šo nětcžišchi měštokral wotšadžik a druhi na jeho město postajil.

Rušowška. Wo cžłowjecžim moru nicžo wjazy škyšecž njeje a šda šo, šo je do cžista wutupjenny, ša to pať tať mjenowani nihilistjo w Rušowskej šlė dočž sakhadžea a šu w nowškim czašu dweju cžłowjekow škóncžowali. Najpošledy je młoda nihilistka, kotraž Kacžka rėka, jeneho študenta w Moskwe šatšėlika a to pjecza teho dla, doleť je pscheradniť byť. — Šedyn general po druhim šo s Turkowskeje domoj wróčza a wóndano je general Totleben, hač dotal najwyschšchi roškasowať nad ruskim, w europiskej Turkowskej štejazym wójštom, do Petersburga pschijěť.

Turkowška. Ruske knježerstwo je druhim knježerstwwom k namjedženju daťo, šo ruske wójsto hač do 3. meje bolharšku Rumeliju wopuschcži, a šo bychu teho dla tute druhe knježerstwa wot tuteho czaša pėknje ša tym hładate, šo šo njeby s nowa w bolharškej Rumeliji wot Turkow šatrašne krejpschecže štaťo. Mjenujzy rumelšzy Bolharjo šu s tym jara nješpóžjni, šo je jich barliški kongreš wot druhich Bolharow wottorhnyť a šašo pod stare turkowske knještwwu šakudžik. Duž je lohťo móžno, šo pschecžiwu Turkam postanu, hdžy jich cži s nowa pschescžehacž pócžnu.

Ze Serbow.

S Budyšchina. Wjedro bėše po hermanku šašo njelubošnje wėštkojte a nimale žyle šuche, tať šo nihdže na prochu njepobrachowasche. Čžopkota bėše šrjedu hač do 2 gradow španyka. Ludžo tajki cžaf ša štromy njedžerža a je tež wjele wo šchjubošenju škyšecž. Dešcžza hač do pomjenowaneho dnja hišcže pschėzo pobrachowasche, hač runje bė njebo s wjetšcha štajnje pomróczene.

— Tudomnemu seminarškemu direktorej Šeunerej došta šo šaňdženu šrjedu, džėn 9. haprleje, wyššoka cžescž: Šeho majestoscž, našch lubowany kral Albert bėše jemu s džitwanjom na jeho

40létne švērne a sašlužbne skutkowanje sa zyrkej a schulu ryczerški kšichž 1. klawy sašlužbneho rjadu mikofczjowje spožezki, a bu jemu tón samy wot k. krajneho hetmana i Deusta w pschitomosczji k. krajneho starscheho Šempela, landesbestalty i Bšcheschwiza, knjezeškeho radžicžela i Timplinga, dwórškeho radžicžela Webera, zyrkwinskeho radžicžela Schmidta a seminarškich wyschšich wuczerjow Šknera, Schmidta I., Frenzela a Fiedlerja w sali krajnostawškeho seminarata i pschisprawnej ryczu šwjedžeršy pschepodaty. F.

— Kral Albert je tudomneho fotogafa k. M. Matthaeuja sa „kralowškeho dwórškeho fotografa“ pomjenowal.

— Štóny mór, kiž je šo w šušodnyh Čzechach žalošnje jara roššchérk, pučowarjam a wošebje tym, kiž se štotom wikuja, pať sadžewki do pučja kladže, pať šchodu czini. Mjenujzy se šušodnyh Čzech šwědža pučowarjo jenož we Wuhančizach, na žitawško-friedlanskim šchušuju, na hermsdorffsko-markersdorffskej dróšy a w Nowej Wopatej do Sakskeje pschstupicž, dyrbja šo pať tam tež i dobom dešinficirowacž dacž, to reka, ludžo, k temu postajeni, jich a jich smachi i chlorkalkom abo i druhimi šwědkami tať pschekurja, so wschě šchódnosczje i nič wucžerja. — A šchtož naspomnjenyh wikowarjow nastupa, dha je jich šchoda teho dla wulka, dofelž nětko i žyła wikowacž njemóža. Š Čzech žadyn šfót do Sakskeje pschiwjeseč njepmědža a se Sakskeje do Čzech pať žaneho pschedacž njemóža, dofelž šo tam kóždy boji, so jemu bóršy šlafnje.

— Bólne myšče, kaž je šlyšhecž, w tudomnej wokolnosczji w šaidženej symje kónž wsale nješju. Duž je kralowške hamške hetmanstwo pschifakalo, so maja šo se wschey pilnosczu sahanjecž, a porucža k temu šlědowaze šwědk: 1) šabowanje myšči sa pluhom, 2) šaliwanje džerow i hnojnyzu abo wodu, 3) pašlestajenje a to pať hošenheimške abo jednore wózne pašle; přeššče šu pola želešopšchekupza Brauna w Budyščinje dostacž; 4) šmjercžkurjenje i jülichštimi kadžazymi kachlemi, kiž šu tež pola k. Brauna sa 4 m. 75 np. na pschedan a 5) kladjenje czerštwyh šošforpillow do myšchazyh džerow.

— Loni běšmy w „Serbskich Nowinach“ na to špomnili, so je wotročk Š. W. Wagner (i Brěšnyki) šwojemu hospodarjei, kublerjei Š. Klugej w Žyžezach, konja se šedlom, wušdu atd. franjš a potom i nim cžeknyš. Za wěž je 18. mērza psched wokrješnym šudom tudy šwój kónž namakala, pschetož jeje dla šo na tutym dnju šudniške jednanje pschecžiwu Wagnerej wotdžerža. Šchi tym pať tež druge, wot njeho wobenžene paduchštwu na šwětko pschidžechu. Mjenujzy wón bē namakany dyššacžny cžafnik, kotryž bēšče džělacžer Š. Frycža i Madžanež na jenej tamniškej knježej kuzy w juniju abo juliju 1878 šhubiš, pschi šebi ššhowal a njebē jón Frycži šašo daš, hacž runjež wjedžesche, so jemu škufcha. Dale bēšče wón pohoncžej Šelbigej w Wichanju jedyn dyššacžny cžafnik a 2 m. 30 np. pjenješ franjš. Šeho šteczje paduchštwu nastupa franjenje naspomnje-neho konja, i kotrymž bē w nožy wot 15. k 16. septembra i Žyžez wujěchal. Wyšče teho bēšče por wyššofich šchšorni, 18 hriwnow hódnyh, šobu wsal, a kón bēšče se šwojim gratom i najmjenscha 418 hriwnow hódny. Wón bē i nim 16. septembra psched wjeczorom do Wirny pschijěchal, tať so bēšče kón nimale 8 mil sa šobu hieč dyrbjaš, a jeho tam konjazemu rešnikaj Mycži sa 45 hriwnow pschedaš. Dofelž bēšče to jara mašy pjenješ, dha Mycžu dla šatajenja paduchštwu wobštoržichu, pschetož wón móžesche jako wěžy wuštojny muž derje wjedžecž, so móže jenož paduch tajškeho konja sa 45 hriwnow pschedacž a tež hišcžje šedlo atd. pschidwadč. Mycža teho konja tež šarěšal njeje, ale je jeho bóršy sa 200 hriwnow dale pschedaš. Tola radži šo jemu, so šo i wobštoržjenja někať wu-

pleczje a šwobodny domoj woteńdže. Wagner bu pať k 1 létu a 4 njedželam jaštwu wotšudženy, tola bučny jemu 6 njedžele, kotrež bēšče hižom šedžal, wot šchtrašy wotcžehnjene.

Š Hajniz. Katholšy wobydlerjo tudy a we wokolnyh wšach šu hižom dawno žadanje wuprajili, so by šo w Hajnizach sa nič katholška privatna kšapaka abo zyrkwicžka natwarila, w kotrejž by duchowny i Budyščina i wopředka měšacžnje junu Wože šlužby džeržal a šwjate šakramenty wudželaš. Na twarbu tajšje zyrkwicžki i tórnikom budže něhdže 5000 abo 6000 hriwnow trjeba. — Duž je šo 30. mērza wubjerš postajiš, kiž ma sa tym hladacž, so by šo ta wěž do štukta štajila. Šo „Kath. Post.“

Š Noweje Wšy nad Šprewju. Našch nowy wucžer, knjes Š. Š. Kachlowž, kiž je wóndano budyški krajnostawški seminar po kšwalobnje wobštatym pruhowanju wopušcžki, šo na nowy tydžen k nam pschekyšli.

M. Še Semiz. W pēškowej jamje pola hošcženza „šakštemu jěšdnemu“ pschi Tumizach namakachu w tutyh dnjach kōšče žyškeho wotroscženeho cžłowjeka a něšchto kneslow a druhich powoštankow, i kotrychž je špōšnacž, so je to franžowški wojať w tej wójnje byš, kotruž Napoleon I. w našchim kraju wjedžišče. Najškeršcho je tón wojať pschi tej škladnosczji žiwjenje šhubiš, jako Rušoj Šranžowšow nadpadžechu, kiž mējachu wulki cžah pólverowych wošow šakitacž. Rušoj wšchě tute wošy šapalichu, tať so wschón pólver rošbuchny.

— Rjany šwjedžen mējachmy psched tydženjom w našchim šmilnjanskim Wožim domje, hdžez šo 5 kšudym džěczom biblije darichu. Mjeboshi šahrodnik Wafda se Šmilneje je 60 tolet k temu wuštajiš a jeho wudowa 30 a trječowška gmejna 15 hriwnow pschidwala, tať so móže šo nětk kōžde létu pječžom džěczom tajki dar poššicžicž. Knjes duchowny Ššyfora džeržesche pschi tym rjamu rycž. — Šmilnjanski drugi wucžer, k. Šneider, pocžehnje po jutrach do Wyššofeje pola Rōnigštejna a na jeho měšto pschidžje k. Wudať, w tu kšwilu w Šohlandže nad Šprewju. — Tam do Šohlanda pať pschidžje sa pomoznika našchego bura Ščäšera šyn, kotryž je po kšwalobnje wobštatym pruhowanju seminar wopušcžki.

Š Šěžowa. Tudy bu 7. hapreje w režy Šalschtrómje cžěko šukelniškeho pomoznika Š. Menzela namakane. Tutón je najškerje hižom 10. mērza na dompučzu bliško šchpitalskeho mosta do reki panyš a šo tepiš, potom pať je jeho cžěko woda po režy tať daloko donješka, hdžez šu je namakali.

Š Šowjow. Našch nowy wucžer, k. Šarbať, kiž bēšče hacž dotal w Nowej Wšy nad Šprewju, šo w tyčle dnjach k nam pschekyšli.

Š Šalowow. Šchěšnacželětny Šoka i Brušow, tudy w šlužbje pola kublerja Šampa šejazy, je šwoje mlode žiwjenje 31. mērza na šlědowaze nješbožowne wašchne ššoncžki. Wón mjenujzy na brěšy, hižom kšětro jara podrubanej, lajnu pschiwjašowasche, i kotrejž mējesche šo potom brěša podtorhnyčž, jať ta njejabzy panyš a wón pschi tym i cžolom tať móžnje wo brěšu dyri, so sa poš hodžiny wumrje. Mječ je tuto nješbože druhim k warnowanju, so šo njebychju na tajki podrubany šchštom šwažili, ale přjedy pschiwjašowali, hdyž šchštom hišcžje twjerdže šteji. A. B.

P ř i l o p k.

* Šańdženy pjatť je jedyn wóšomlětny hólczez njedaloko Škrimmicžawa kamjenje na koliju želešnyzu pošožiš, šchtož šo pať, Wobu džakowano, šaše doščž pntny. Šólž je, kaž wón praješče, rašchžyš rady widžecž, kajki je to napohlad, hdyž šo cžah powrócži.

* S jeneje šwójby w Striesenje pola Draždžan šu šo na jenyum dnju tji džěczi šhubife. Hacz dotal je njejšu nihdže namakacj móhli.

* W Kochlihu šu šo 8. haprleje domske džělaczerja Hungera wotpalife.

* W Lipstu šmėdža pšy hižom šašo dwanacze njedžel jenož s pranzom wokoło běhacj, dofelž je šo tam jedyn štaženy poš posafak, kotryž je, prjedy hacj jeho šarasychu, někotrych čłowjekow kušnył. Teho runja šu w Bosenhošu pola Langhešena jeneho štaženeho pša šatšěliti, kotryž bě we wokolnoščzi wšchelafe pšy a we Weišenbornu jeneho mlodeho muža kušnył.

* W Großrückeršwaldže pola Marienberga bě kónz februara jedyn štaženy poš někotry čaš w hródbi pšehybwał, w kotrejž dvě krumje a jene čzelo stejachu. Njedawno dyrbyjachu nětko jenu krumu šarasyč, dofelž bě pola njeje štaženosčj wudyrka, čzelo je na tutu žadławu šhorosčj šamo šlatnyło.

* W Langenwiesy džěšchtaj muž a žona na džělo a wostajišchtaj dvě mlódsčej džěczi doma, jeje dó jstwy šanfnywšchi. Tutej džěczi běšchtej pošpiata a ¾ léta starej. Šako štaršče džěczi je šchule pšchindžechu a štwu wotewriču, běšče štwu pošna kura a pošpiata-létne džěcjo pódla kolebki morwe ležěšče a bě horni džěl jeho čžela žyle špicženy. Majšterje bě šo jemu wot wóhnja na wóhniščezju drašta šapalifa a wone njebě ju šahašycz móhlo. Mjenišče džěcjo běšče žyle štrowe.

* W Adorfu je w tychle dnjach jena kruma wulke nješbože nacžiniša. W hamškich nowinach běchu šfótne wiki wošjewjene, kotrejž paš šo potom dla šfótneho móra w Čzechach nješmėdžachu wotdžeržecj. Tola njedžiwajo na to bě šebi jedyn bur se Ščoneka rjanu krumu kupil. Dužy domoj šo kruma špłóšča a burej taš štrašnje do brjucha štorcži, šo s jneho čzrejewa wustupichu. Džiwja kruma na to do měšta wróčjo běžěšče, wšcho powalejo, šchož šo jej napschecžjo štaji. Šakle potom, jako běšče hiščezje džěczazy wós s dwėmaj džěczomaj do řěti štorcžika, bu wot jeneho wožaka šatšělana.

* S Dollenčena w Delnej Łužicy pišaja, šo je tam wěšta Wilhelmina Schmidtez šwoje njemandžěške nowonarodžene džěcjo pšched dwėmaj njedželomaj šfónžowala. Temu džěcju, kotrejž šańdženu wutoru namakachu, bě kř pšcherěšny a ert s lupinowymi bělišnami šatyšany. Čžělo bě žyle nahe špody jeneho šchtoma w holi pohrjebane. — Šfóštniza nětko w jastwje w Dollenčenje šedži.

* W Köpeniku pola Barlina je jedyn njekmany šyn, kóžniš Geier, šwojeho nana se šekeru šarasył. Štary šprawy muž bě šebi 100 tolet nahromadžil a tele čžyšče jeho šyn mēcž; dofelž paš jemu nan je dacj nochžyšče, wón jeho šarasy a špyta čžetnyč. Tola ša něotre dny šu jeho wušlėdžili a do jastwa wotwojedi.

* Ša pomnik, kotryž čžedža maršchalej Moltkej w Řölnje štajič, je tam hižom 62,000 hriwnow nawdatyč.

* W Hornich Brušach šu šo 1. haprleje domske džělaczerja Šerbricha wotpalife a hižom tóššto prjedy, mjenužy 2. mērza je woheń kžěžu wěštego Ščěreho do proča a popjeła pšchewobrocžil.

* W Tremlešu w Čzechach čžyšče hoščezėzar Myšlik šwoju študžėń wucžišczicj dacj, kotraž bě hižom něotre léta žyle šakryta a jeje woda njewužita była. Študnjėš Molin do njeje lėšěšče, ale bóřy s řěbla dele padže, wěšty Truškil a polizist Rada šo teho dla ša nim do študnje podašchtaj, ale jimaj šo runje taš šėńdže. Wšchėch tšjoch bě šty powětr šadušył a šakle potom, hdyž běchu jón se šapalenej šłomu šahnali, móžachu jich čžěla wucžahnyč.

* W Szegedinu nětko želešniške wosy ša žyrkwoje trjebaja. Na wuherškim dwórníšczezju štaj tam dwaj mnichaj šwoje šastojniške šyđlo do jeneho želešniškeho wosa štečzeje klašy pšchepołožiko. Wšchė

nowonarodžene džěczi šo do teho wosa pšchinješu, hdyž jich potom kšchczija a jich mjena do žyrkwiniškich knihow šapikuja. Tež šemrjeczi dyrbja šo tam pola duchowneho wošjewicj.

* W řězy Donawje je wóndano jedyn bur jenu wjěšchu rybu popanył, kotraž mēšěšče na jenyum taš mjenowanym pjeru awštrifšija šašlužbny kšchiz wišajo.

* Na čžornym morju mēšachu pšchi špoczatkututeho mēšaza taš šylnė wětry, šo šo dwaj dnjej ša šobu po nim jěšdžicj njeho-džěšče. A bliško Samary na kraju wětr tež taš šakhadžěšče, šo na želešnižy jěšdžicj njemóžachu.

Hans Depla a Mots Tunka.

Šanš Depla. Šm, hdyž ja šašo s Kulowa domoj póńdu, dha šebi wěšče druhi pucz wušwolu, hacj tón běšče, po kotrymž šym wóndano s kulowšeho hermanša domoj šchoł.

Mots Tunka. Běšče dha na puczju štrašnje?

Š. D. Ně, štrašnje runje won niž, ale mjeršaze.

M. T. Ale šcho dha je było?

Š. D. Šlaj, ja dužy do jeneje korežmy šastupich a šebi palenza štašach. Korežmar paš mēnjěšče, šo ja žanych pjenješ nimam a mi teho dla ničjo dacj nochžyšče.

M. T. Ale taš je jenož něšcho tajkeho prajicj móhł?

Š. D. Šm, wón bě žašofnje pjany a šo na šemju wali, kaž mēč řěpy. Šako paš čžyčju jeho šbėhnyč, wón praji, šo to trjeba njeje, a hižom šam štanje, dofelž je pola gardyšulanow był.

M. T. Štaže dha?

Š. D. Ně wšchaf, wón to došonjecj njemóžěšče. Duž žona kšj hračny a jeho taš dołho bijěšče, doniž wón tola někaš štanj.

M. T. A šcho potom bě?

Š. D. W nožy je na to wofna wubił a našajtra žonu s kžěže wuhnał.

M. T. Aw jaw jaw tola!

M. T. Ach nahračnošč, ach nahračnošč,
Kaš njelubofna šy ty!

Š. D. Šaj, šchtóž wšchaf nima nihdy došč,
Tón nješ tež nihdy šyty!

M. T. Šaj prawje mašch; a druhemu čłowjekej tež ničjo njepopščeje.

Š. D. Ale šcho dha mēnišch?

M. T. W Murjom běšče wóndano aučzia a šo tam tež džělo pšchedawaschė. Šo tajkim šebi kšhude žony wušłachu, šo budža tunje džělo kupicj móž; ale to njebě!

Š. D. A čžeho dla niž?

M. T. Na pšchėšadžowanje bě tež jedyn šerbšfo-nėmšfi bohacž pšchišchoł a tón, hdyž čžyčju te žony něšcho kupicj, kóždy ras wjazy šadži, štajnje wołajo „noch šünš Fenige!“ — a taš wón wšcho šam pošupi.

Š. D. Šm, to šo mi njelubi.

M. T. Druhym tež niž.

M. T. Šanš, je to wo prawdže wěrnno, šo bacžony džěczi nošča?

Š. D. Šm, ja njewėm, ale ludžo taš pomjedaja.

M. T. Ale hdyž dha?

Š. D. Šlaj, jako ja šańdženu njedželu pšchėš Busč džěch, jedyn hólz na druhého wołaschė: „Šandrijo, šy nowšče „Šerbšfe Nowiny“ čžitaš?“ „„Šaj!““ tón wotmolwi. „A šy tam čžitaš,

fo su bacżony nimo Njesbaschez czahnyli?" „„Gaj, ale szto dha to Tebje stara?"“ „„Ró,“ tón prěni hólz rjekny, „nětko je tola wěrnó, fo bacżony džěczi noscha; pschetoz Mudraczkezy maja maleho hólza a nascha macz prajesche, fo je jeho jim bacżon s wuhnyjom nuts walik.“

M. X. Ró, hdyž Gzi tuto šwědczenje došaha, dha njech moje dla bacżony džěczi noscha.

Cyrkwinske powjesće.

Křěni:

Pětrowska zyrkej: Hermann Bruno, Korle Eduarda Dpicza, džělaczerja a wobhydlerja, š. — Max Eta, Jana Bohuwěra Dencza, rěsnitkeho mištra a

hosceizaria-wobhedzerja, š. — Korla August, Bětra Měrczina, fabrikšeho džělaczerja, š.

Michalska zyrkej: Theresia Jana, Bjedriča Wylema Alberta, fabrikšeho džělaczerja a wobhydlerja na Židowje, dž. — Šilžbjeta Frieda, Gendriča Roberta Henniga, kamjenjoczišchezja a wobhydlerja pod hrodom, dž. — Korla Ernst, Jana Bohuwěra Oswalda, džělaczerja a wobhydlerja na Židowje, š.

Zemrjeći:

Džen 26. měrza: Marja Madlena Bjetaschez, Jana Wróbla, sahrodnita, mandželsta, 65 l. 8 m. — Jana Augusta, Jana Bohuwěra Schmitza, železowjerczerja a wobhydlerja w Natarjezach, dž., 9 m. 7 d. — Jana, njemandž. dž. w Zeitkezach, 2 l. 10 m. 4 d. — 27., Jurij Skop, džělaczerj s Brěmjenja, 57 l. — 29., Marja Madlena Bžez, Augusta Gruhla, křěztarja w Słonej Borschczi, mandželsta, 32 l. 10 m. — 1. haprleje: Marja Emma, Korle Augusta Hajšči, džělaczerja a wobhydlerja na Židowje, dž., 3 l. 8 m. 15 d.

Šichepoloženje khlamow.

Mojim čzesčentym wotebjerarjam najpodwolnischo wosjewjam, fo šym dženšnišči džen moje kolonialtworowe khlamy a destillaziju s křěže šwudowjeneye knjenje Möckeloweje do noweje róztkneje křěže na šerbškej hašy czikšlo 17, pschi starej kasernje a hornoczerskich wikach, pschepoložik. Šso džakujó sa dowěrjenje, mi 11 lět dolžo spožčene, prošchu, mje tež w mojich nowych khlamach s nim pocžesčicž a budu šo ja prózowacz, temu šamemu kóždy czas došč czinitž.

W Budyščinje, 1. haprleje 1879.

Š pocžesčowanjom

Ad. Rämisch.

3600 markow

žyrkwinych pjenes, kotrej pschi porjadnym danplaczenju wupowjedzenju podczikšnje nješku, šu na prěnju hypotheku s žyrkwineje pokladnicy w Borschizach wot 1. julija t. l. wupožčicž.

W Borschizach, 7. hapr. 1879.

Žyrkwine prjódkstejerstwo

psches

šararja Hermann Juliusa Trautmanna, pschedšydu.

Zena forcžma

w jara wopytany položenju, dokelž šo tam něhdže 7 pucžow šjenoczja, je wobštejenjom dla hnydom na pschenajecže. Šscho dalsche je šhonicž

pola wobhedzerja Jana Šchimana w Komorowje pola Katez.

W Šsmochczizach je žiwnošč czikšlo 25 se 4 akrami, 233 □prutami ležownosčow se šwobodneje rufi na pschedań a je wscho dalsche tam šhonicž.

Žiwnošč

czikšlo 51 w Malešezach se 6 kórzami pola a kufi ma šo 15. haprleje 1879, dopokdnja w 10 hodžinach, na pschedadžowanje pschedawacz. Wuměnenja šo psched aužiju wosjewja.

Serbia.

W Bolborzach je křěža czikšlo 15 se šahrodu a 180 □prutami pola na pschedań a je wscho dalsche tam šhonicž.

W Hornjej Borschczi je žiwnošč czikšlo 1 s 22 kórzami a žiwnošč czikšlo 7 s 30 kórzami pola a kufi, kaž tež se wškitim inventarom na pschedań. Těho runja je tam jena lohka šchyršydatata dwajpschěžna kuczja s nowym konjazym gratom a jedyn wodny kamjeitny kotoš, 32 khan wopšchjazy, na pschedań.

W Šodžiju je jena dwajšchobowa křěža se šahrodu a se 6/4 pola s naplacenjom 600 toler na pschedań. Šscho dalsche je šhonicž pola J. Eduarda Dencza we Bussy.

Jedyn dobry krumjazy wos je na pschedań pola Jakuba w Dobruschi.

Jedyn nowy wos sa dvě krumje abo sa jeneho konja je na pschedań w kowarni w Malešezach.

Někotre pčolne kolče s mjedom šu w Budyščinje na pschedań. Pola koho? to je šhonicž w wudawarni „Serb. Nowin.“

10 kolčow pčolow je na pschedań w Kratezach czikšlo 22.

Něhdže 5—6 kop tsilětnje karpjazeje nahady (šag) je w Bussy na pschedań a je wscho dalsche pola gmejnskeho prjódkstejerja tam šhonicž.

Schwobjaza šmjercž,

žyle wěsty šredť s šaniczenju schwobow a prawdžiwych dalmatški insektowych pólver,

najlěpschi šredť s šaniczenju muchow, šchczónwow, tkhow atd., poruczeja

drogowe khlamy

haptkjarja D. Jungnidel & Co.

na žitnych wikach.

Pschi budyško-mužatowštim šchušuju w kholmanach pschi samostach mam ja džělbu twatškeho drzewa něhdže wot 300 šchtomow — kubikšfu štopu po 30 mp. — na pschedań.

R. Domasška, hosceizat w Šamorje.

Wosjewjenje.

Sarjadowanje šalltnjeje šsenoczeneje britanniašlědbroweje fabрики pschedawa šwoje tworowe šarady dla štonczjenja konturfa a dopolneho wurumowanja pschednytom

wo 75 procentow pod takšu

Sa jenož 14. — dostanješ šlědowazy šprawny britanniašlědbrowy šerwice s najšmanškeho a najlěpskeho britanniašlědbora, (šotrež hewat 50 martow placzešče)

a šo sa bětowostacže tworj 25 lět rufuje.

6 britanniašlědbrowych šlidowych nožow s jendželštimi worzelowymi brinkami,

6 prawdžiwych jendž. britanniašlědbrowych widlicžtom, najšmanškeje najczějškeje dobroščje,

6 mašiwnych britanniašlědbrowych jedžnych kžizow, 6 najšmanškich britanniašlědbrowych kšofejowych kžicžtow,

1 mašiwny britanniašlědbrowy mlafoczepať,

1 czěžki britanniašlědbrowy šopczepať, najlěpscheje družiny,

2 rjanaj britanniašlědbrowaj šalon-šlidowaj šwěcznikaj,

6 najšm. britanniašlědbrowych jejowych kšelijškow,

1 pšitny britanniašlědbrowy šopczepowj abo šoforowj kšachčžit,

1 kmanj britanniašlědbrowy thejowj žydzat

36 šchuf.

Dostacž psches „postworschuš (nachnahme)“ abo psches poštanje pjenes wot

Vereinigte

Britanniasilber-Fabriks-Depot

Wien, Landstrasse Matthäusgasse 2.

Šchtož šo njelubi, šo w bėhu 8 dnjow nasad wosmje.

Šo zepjerajo na najštrašnišče dopofajma rukuju wšchěm na kóžomocjenje a pudherjokšadofč czěpjazym wěšte šahosenje sa 14 dnjow. Najrějške wopšma šu s kšuzbjje. Šhudyň darmo.

Fr. Bauer, Specialist, Bertheim a. W.

Synski jędny plan żeleznizow,
placjazy wot 15. oktobra 1878.

Se Chorjelza do Drazdjan.

Se Chorjelza	140	30	450	80	1055	245	434	745
Lubija	29	37	534	846	1148	336	518	831
Budyŝcina	238	47	611	926	1227	414	566	911
Biŝkopiz	—	431	642	957	1258	445	627	942
Arnsdorfa	—	451	79	1024	125	512	652	106
Kadeberga	—	51	70	1034	135	523	72	1017
Do Drazdjan	347	529	748	115	26	561	733	1045

S Drazdjan do Chorjelza.

S Drazdjan	60	910	1210	256	50	80	1115	1230
Kadeberga	637	945	1247	331	534	837	1152	—
Arnsdorfa	651	957	11	341	548	849	124	—
Biŝkopiz	716	1022	128	43	614	914	1227	—
Budyŝcina	754	1058	26	436	650	951	14	150
Lubija	838	1148	248	515	732	1036	141	219
Do Chorjelza	919	1228	328	568	813	1117	216	250

S Budyŝcina do Wjelecjina.

Wotjęd i Budyŝcina	752	1225	25	440	915
Dżęnitęz	*	*	*	*	*
Budeŝtez	*	*	*	*	*
Koŝwodez	*	*	*	*	*
Pŝchijęd do Wjelecjina	832	18	238	523	948

S Wjelecjina do Budyŝcina.

Wotjęd i Wjelecjina	650	1019	110	254	650
Koŝwodez	*	*	*	*	*
Budeŝtez	*	*	*	*	*
Dżęnitęz	*	*	*	*	*
Pŝchijęd do Budyŝcina	726	1053	141	333	728

S Kamjeniza do Drazdjan.

S Kamjeniza	60	95	1210	45	743
Potczęnz	623	928	1233	436	812
Groŝröhřsdorfa	639	938	1243	448	824
Arnsdorfa	79	1024	125	512	850
Kadeberga	720	1034	135	523	95
Do Drazdjan	748	115	26	561	940

S Drazdjan do Kamjeniza.

S Drazdjan	60	910	1210	520	80
Kadeberga	637	945	1247	558	837
Arnsdorfa	710	1025	130	620	90
Groŝröhřsdorfa	729	1040	150	636	916
Potczęnz	742	1049	23	646	926
Do Kamjeniza	88	119	229	76	946

Gzahi hornjołuziŝteje żeleznizy.

S Kohnfurta do Szokolzy.

Wotjęd i Kohnfurta	40	100	148	430
Hörti	451	1028	214	526
Kiŝteje	59	1036	222	544
Mitowa	531	1048	233	69
Klętna	548	1059	—	626
Wujęda	68	119	250	652
Kafa	627	1119	30	711
Wojerez	658	1137	318	—
Wyŝkofeho Wufowa	740	1157	336	—
Kuhlanda	835	1211	348	—
Müdenberga	859	1225	41	—
Pleŝa	914	1236	—	—
Witowa	937	1249	420	—
Kufowa	103	14	432	—
Pŝchijęd do Szokolzy	1026	121	445	—

Se Szokolzy do Kohnfurta.

Wotjęd se Szokolzy	—	620	1035	347
Kufowa	—	653	1058	49
Witowa	—	719	1110	421
Pleŝa	—	732	—	429
Müdenberga	—	755	1128	441
Kuhlanda	—	833	1142	455
Wyŝkofeho Wufowa	—	859	1155	58
Wojerez	525	932	1214	527
Kafa	552	956	—	543
Wujęda	622	1017	—	553
Klętna	641	1029	—	60
Mitowa	75	1048	—	610
Kiŝteje	732	118	12	622
Hörti	756	119	19	629
Pŝchijęd do Kohnfurta	850	122	135	655

Telegrafiski bureau w przedkownym twarzeniu poŝta (na bohatej haŝy), po jenyum ŝhodę, je kōzdy dzeń wotewrjeny wot rano 7 haćz wječor 9 hodżin.

Placziŝna żitow a produktow
w Budyŝcinje 5. haprleje 1879.

Żitowy domoŝ: 4547 męchow.	Na miŝach		Na burŝy	
	wot	haćz	wot	haćz
	mf.	np.	mf.	np.
Pŝchenja 50 kilogr.	8 99	9 82	8 78	9 67
Rožka =	6 46	6 77	6 49	6 77
Jeczmięń =	6 96	7 46	6 88	7 25
Wowŝ =	5 90	6 20	5 80	6 20
Gróh =	—	—	—	—
Wofa =	—	—	—	—
Rapŝ =	—	—	—	—
Żahy =	12 36	—	—	—
Żejduŝka =	16 42	—	—	—
Bęry =	1 95	2 34	—	—
Butra 1 =	2 10	2 40	—	—
Szyno 50 =	2 40	2 90	—	—
Szłoma 1200 pt.	17 50	20	—	—

Pŝchitowŝ proŝkatow: 384 ŝhtut, ŝhtuta po 7 m. 50 np. (2 tl. 15 nŝl.) haćz 21 m. 50 np. (7 tl. 50 nŝl.).

Rórz pŝcheny po 170 puntach: 15 marow 28 np. (5 tl. 2 nŝl. 8 np.) haćz 16 mf. 69 np. (5 tl. 16 nŝl. 9 np.) — Rórz rożki po 160 puntach: 10 mf. 33 np. (3 tl. 13 nŝl. 3 np.) haćz 10 m. 83 np. (3 tl. 18 nŝl. 3 np.) — Rórz jeczmięnia po 140 puntach: 9 mf. 74 np. (3 tl. 7 nŝl. 4 np.) haćz 10 mf. 44 np. (3 tl. 14 nŝl. 4 np.) — Rórz wowŝa po 100 puntach: 1 tl.

Drjewowa aukzia na drobjanŝkim revieru.

Wutoru, 15. haprleje (tęczi dzeń jutrow), budża ŝo w drjewniŝczę pŝchi woŝnyŝkim haćze pola Drobow a w hromadniku
18 ŝhtomow khójnoweŝo twarŝteŝo drjewo,
149 khójnowych deŝkowych klozow wŝchelateje toŝtoŝczę a doŝhoŝczę,
77 pŝotowych rŝhlow,
12 khójnowych żerdżow,
67 ŝhtomowych kolikow,
każ też wŝchelate wolŝchowe a bręŝowe wużittowe drjewo a po ŝpobobanju też khójnowe ŝczępowe a pjenkowe drjewo, kaćz też khójnowe walczki ŝjawuje ŝa hotowe pjenjehy na pŝchębadżowanie pŝchedawacź. — Sapoczatk w 1/2 10 hodżin pŝchi woŝnyŝkim haćze.
W Minafale, 9. haprleje 1879.

Grabinŝta Einŝiedelŝta inŝpetzia.

Drjewowa aukzia.

W tudomnym rycęrkublerŝkim lęku budże ŝo
wutoru, 15. haprleje, popołdnju w 3 hodżinach
70 hromadow doŝheho ŝylneho drjewo — i wulkeho dżęla bręŝow — na pŝchębadżowanie pŝchedawacź. — Placzeŝiŝte a wotwjeŝne wumęnenja ŝo pŝchęd aukziju ŝamej woŝjewja.
W Hornjej Hórzhy, 9. haprleje 1879.

Rycęrkublerŝke ŝarjadniŝtwo.

Drjewowa aukzia.

Na hermanczęnŝkim revieru budże ŝo
wutoru, 15. haprleje 1879, rano wot 9 hodżin
160 hromadow khójnowych haŝow,
40 3/4łohęczowŝkich kloŝtrow khójnowych ŝczępow,
20 = = pjenkow a
20 = = kuleczkow
na pŝchębadżowanie pŝchedawacź.
ŝhromadżiŝna pŝchi hohęchowŝkim pucżu pola ŝajeczeho kuta.
Müller.

Drjewowa aukzia. Dżeczęlowa aukzia.

Tęczi dzeń jutrow dopołdnja w 9 hodż. budże ŝo na wukranczęnŝkim knjeżim revieru bliŝko zŝhelnicze Luŝazije w Malej Subrniczzy nęhdże 40 kop bręŝowych walczkow na pŝchębadżowanie pŝchedawacź. ŝhroma- dżiŝna na zŝhelniczi Luŝazije.
Wutoru, jako 3. dzeń jutrow, popołdnju w 3 hodżinach, budże ŝo dżeczęlowy wużitt na poŝhtwórtu akra leżownoŝczę, pŝchęd dwórnniŝczę leżazeje, na pŝchęna jeczę pŝchębadżowacź.
ŝhromadżiŝna pŝchi pŝchedawarŝni knjeŝa
Jan Graf. Domafŝki. Żokufŝ.

Drjewowa aukcija.

Wutoru, jako 15. haprleje, dopoľdnja w 9 hodzinach budze ƒo w Delanach pola Budyschina dźelba dołhich hromadow na pscheƒadźowanje pschedawacź.

A. Purscha.

Aukcija.

Wutoru, jako 15. haprleje, popoľdnju wot 2 hodzin budza ƒo w Butezach w sáhrodniskej žiwnošći cźiřło 64 tŕi kruny a wschelaki rolny grat na pscheƒadźowanje pschedawacź.

Aukcija pszolow.

Wutoru, 15. haprleje t. l., popoľdnju w 1 hodzinie budze ƒo we wobydlenju knjenje wudowjeneye hajnikoweje **Schönoweje** w Lichanju ƒydom derje wobstejaných pszolnych koleczow a něshto dźiwjoniskich kaschczikow ƒa hotowe pjenjeŕy na pscheƒadźowanje pschedawacź.

Aukcionske wězy,

kaź móble, draŕtu, ƒchaty stajnje ƒa pomjenšene kšóŕty i pscheƒadźowanju horjebjerje

W. Sübner, aukcionator,
pod bórklinom 261.

Stare a nowe móble kupuju a pschedawam po tunich placźišnach.

Rožowany ƒwjelzowny abo njetrjenny len,

kaź teź wutryenny len kupuje po kóždej dźelbje mehaniska dźekopschadownja w Hajnizach.

Kóslaze kóžki

kupuje po najwyschich placźišnach a ƒurowe tože derje a tunjo wuharuje

Gustav Naucka
na garbarškej hařy 426.

Kóslaze, kóslaze, kóslaze kóžki

kupuje stajnje po najwyschich placźišnach

H. Lange

na žitnych wikach pschi katholickej ƒerbškej zyrctwi.

Kóslaze a kofaze kóžki

kupuje po najwyschich placźišnach

A. Grepera, rukajzar
w Rategach.

Čzerstwy ƒchtomowny wóřk,

twjerdy a bėžazy, poruczeja najtuniřcho drogowe ƒhlamy

haptŕarja **D. Jungnickela & Co.**
na žitnych wikach.

J. C. Dyrch

na tořchbaru

porucza ƒwój cźelokaschczowny magazin po najtuniřchich placźišnach.

Pschedawanje kalka.

Oberneundorffski (p. Šhorjelca) krunaty kalk, ƒorta I., centnař ƒa *M* 1,15, ƒa hektoliter *M* 2,30.

Najlěpschi cźeřki cžorny kalk, wubjernje dobry ƒa zŕhlowy kryw, centnař ƒa *M* 1,80.

Prawdźiwny Gogolinski krunaty kalk, centnař ƒa *M* 1,20.

Wřhelake druge **hydrauliske kalki**.

Prawdźiwny ƒchczecziński Portland-cement, tuna ƒa *M* 12,50.

Wřhi wotkupjenju wjetřich dźelbow wjele tuniřcho.

ƒa ƒym jeniczki wobstarat **neundorffskoho kalka** w Budyschinje a pschisppominam, ƒo jemu na dobrořći žadym druhi runja njeje.

N. Lorenz

na privatnym dwórniřchczu a na Hořchiz hařy (Gořchwiž) 703b.

Stótny półver i czerstwy ƒelow. Korneuburgski ƒtótny półver.

Półver psche kółku. Półver psche pripotawu prořatow.

Lochwitski balsam. Zischankowy ƒařowy półver

porucza

hrodowska haptŕka w Budyschinje.

Čswój wulki wubjert

židžaných a ƒtořowych mězow

po najnowřchich ƒařonach porucza, ƒo by je ƒerje wurumował, po najtuniřchich placźišnach

Heinrich Lange na bohatej hařy 67,
i napschecza t. Klingst Nachfolger.

Čswój kaschczowny magazin

na garbarškej hařy 421,

w kotrymž ƒu stajnje cźelowe kaschcze tunjo dořtač, i tutym najtuniřcho porucžamoj.

J. R. Gandrit a J. Smarŕli, tyschertskaj uniřchtraj.

Kowowe pomniki

wřhelakich formow a wulkosczow po ƒpodźiwnje tunich placźišnach, kaź teź

massivno-marmorowe pomniki

wot 50 hacź 60 toleř najpodwolniřcho porucza

rěřbat **Santo-Passo**

na ƒerbškim keřchowje 842.

NB. Wřchě ponowjenja ƒo derje a tunjo wobstaraja.

Runklizz,

prawdźiwne czerwjene **altenburgske**, wořebje jako ƒornješcho ƒadźecz, teho runja kulojte žolte **oberndorffske**, kaź teź **trawue, warjenjowe a kwět-kowe ƒymjenja** najlěpscheye dobrořcze ma na pschedař

N. Klausch, ƒahrodnik.

Wložowe pletwa

i wucžebaných wložow, kaź teź rjeczařŕi, brořche a ƒchiziki i wložow najtuniřcho dźeřa

Joachimowa

blisťo lawřkeho tórma a noweje ƒchule.

Teź ƒu hotowe nowe pletwa atd. pola nje na pschedař.

Šchtož

čže ƒebi dacź i wucžebaných wložow rjane pletwo dźeřacz, njech na ƒukeliřku hařu cźiřło 668 dže t

Antonej Grindlej.

Tam ƒu teź nowe pletwa na pschedař.

Wložowe pletwa,

pschěš lóhcz dołhe, hižom ƒa 3 *M* 50 *M*, ƒu ƒtajnje dořtač na małej bratrowřkej hařy 155.

Teź ƒo tam tajke pletwa i wucžebaných wložow dźeřaja.

Mara Bobet.

Nalětnja skhadźowanka

serbskeje studowaceje mlodosće změje so wutoru, 15. haprleje, jako 3. džeň jutrow, w Khróscicach w hořceńcu k. Truca. Započatk popoľdnju w 2 hodź.

Generalna zhomadžizna towarštwa Maćicy Serbskeje

srjedu po jutrah, 16. haprleje,

popođnju w 2 hodzinomaj w sali hosćenca „k złotej krónje“ w Budyšinje.

Dzeński porjad: 1) Lětne rozprawy. 2) Nowowólby. 3) Wobzanknjenja wo stajenych namjetach.

Wšitke sobustawy na tutu zhomadžiznu najpodwolnišo přeprašuje
předsydstwo Maćicy Serbskeje.

Druhi džen jutrow

spěwański koncert

w Bötšchkež hosćenju w Bukecach.

Sapocžatk w 6 hodžinach.

Lubosuje pscheproschuje

Eastup 40 np.

spěwańske towarštwo.

Wschewjacze khlamow.

Czješćenym Sserbam Budyšcina a wokolnosće najpodwolnišcho k nawjedženju, so hym ja

na **czajnikowe khlamy** na
bohatej hasy 64 (Uhren=Geschäft) bohatej hasy 64

wot knjesa **B. Scholz** kupit a proschu, so bych doměrjenje, mojemu prjedomnišej spožčene, tež na mnje pschenjesč chzpli. Moje stajne prózowanje budže, so bych se sprawnej a tunjej tworju, kaž tež s dobrym dźěłom wschēm požadanjam mojich czješćenych wopytowarjow dosč čini.

S próstwu, so by so moje prjódkwasće dobrocziwje podpjeralo a s pschispomnjenjom, so hym ja Serbskeje rycze móžny, sawostanu
s pocžeschowanjom

Franz Marschner, czajnikar.

Lubym Sserbam

Wojerez a wokolnosće k nawjedženju, so hym so tudy jako

l é k a r

sahndli. Moje wobydlenie mam w kžezji, něhdn towarzej **Rudolfej kluščazej, w hrodowskej hašy čizlo 30.** —
Pschistup hižom rano wot 7 hodžin.

W Wojerezach.

Alexander Meyer,

praktiski lékař, ranhojer a sabjenz.

We Wellerež kniharni (Oscar Bösgel) su dostacž: **Biblište stawisny** abo biblište historije stareho a noweho testamenta se słowami hwyateho pišma powjedane a se schpruchami a kžerluschowymi schtuczkami wukladžene, sa schule a domy, s wjazny hacž sto bibliškimi wobrasami. Sałožk wuppertalskeho towarštwa.

Spocženž w Worzhnje.

Wónđzelu, 2. džen jutrow, na reje najpodwolnišcho pscheproschuje

Adolf Neumann.

Ryčespytny wotrjad M. S.

změje srjedu po jutrah, 16. haprleje, wot 10 hodžin dopođnja posedzenje w hosćenca „k złotej krónje.“

Předsyda.

Krótke posedzenje

maćičneho předsydstwa a wubjerka 16. haprleje dopođnja w 11 hodžinach w hosćenca „k złotej krónje.“

Dzeński porjad: Zamolwjenje nowych maćičnych sobustawow.

Předsyda M. S.

J. E. Smoleř.

Wuczomnik pytanj.

Zedym mlody čłowjek jako **wuczomnik** pod spodobnymi wuměnjenjami dobre město namata w

drogowych khlamach
O. Jungnickel & Co.
na žitnych wifach.

Jena mlókowa dzowka so k 1. meji na rycžerfublo w Szmočczizach pyta.

Jena tmana dzowka ja tsi krowy so pschi wybokej šdže pyta. Šdže? to je štonič we wudawarni „Serbskich Nowin.“

Dwaj krawskaj móžetaj do dźěla stupicž na garbarškej hašy čizlo 377.

Jene knižki s nalutowarnje (sparkašy) krajnostawšeho banka buchju namatane a su šašo dostacž we wudawarni „Serb. Nowin.“

Ja hym nusowany, s tutym wosjemicž, so ja ja mojeho hyna nicžo wjazny njepłaczu.

Jan Lipicž

w Komorowje pola Rakež.

(Přidajóšlanc.)

Njed kždby na to kěžbu da
A hwojej hubje w wusdže ma,
Wo bližšeho so njestara,
Šsam hwoju hańbu wobhlada.

Se stara babka prajiła:

To na šwěcže je haniba!

Tón drašty nima na čžele,

Wón kžodži nahi po šwěcže.

Na mošoh' hyna kěžbujcže,

Na jeho drašty hladajcže!

Haj, tón je pilny, džětawy,

Tež pěknj je a schi'wany

Wón murjerški tež mišchtr je

A twari kžezje wyboke,

Wón twari wjele tunišcho,

Šacž drusy, duž tež lubi so.

Šchto dha ludjo k temu mjenja?

Aža drje wěcže njeje přenja!

Haj, w wulkej macž je starosczi,

So hyna žana njerodži.

Tak dželche junu hwynej macž,

Šso dyrbi kžuch kupowacž.

Šdžž, hyno, chželch hčž na žžitwu,

Dha čžini to w nowym kžuchu.

Duž k pschepuzkej staj khwatałoj,

So byschtaj kžuch kupitoj;

A hdyž něł placžicž dyrbjeschtaj,

Dha pjenjes wschaf dosč nimataj.

A šchto pat tola čžinjeschtaj?

Dwě hritwnje jenož nawdaschtaj.

A k druhom' kupkej khwatajo

Tam lubzy kupi rubišcho.

A tajke bē to wješele,

Šdžž - lubzy tón dar pschinješe!

„Haj, wulzy čžinju najlubšcho,

To je tež moje bohatstwo!“

Šhērľuř 298, 1.

Šdžž ja nješhym na tym w wini,
Dha mój Bóh wscho berje čžini.

Maćica Serbska.

Na lěto 1878 su do maćičneje pokladnicy swój přinošk (4 hriwny) zaplaćili: kk. M. P., Dr. Sauerwein w Batelnje w Hanoverskej, rentier Rabowski w Bukecach, wučer Nyčka w Essenje, redaktor Smoleř w Budyšinje, knihikupc Pjech w Lipsku, farař Hermann w Wotrowje, knježi najenk Wjeńk w Zdžerju, seminarski wyšši wučer Fiedler w Budyšinje.

Na lěto 1879 zaplaćichu: katholska Bjesada w Jasońcy, farař Hermann w Wotrowje, A. P., A. R. a K. B.

Přispomnjenje. Přinoški z prjedawšich lět su w „Časopisu“ kwittowane.

Překupc **M. Mjerwa,**
pokladnik Maćicy Serbskeje.

(K temu čžizlu jena pschiloša.)

Wschiloha k cizklu 15 „Serbskich Nowin.“

Šobotu, 12. haprleje 1879.

Čorne kašchemiry, thibety, ripny we wschitkich scherokoscjach a placzišnach, kattuny, pikeje a madopolamy, čerwjene, polwolmjane a polžidžane draštne tkaniny we wschelafich družinach, čorne a pižane židžane draštne tkaniny, jaki, jaquety a mantle atd., wolmjane, kattunowe a židžane rubiščeža na hłowu we wschěch wulkoscjach, poručža we wulkim wubjerku po najtunišchich placzišnach

Heinrich Preu & Co.

w Budyščinje, na bohatej hašy 66.

W khlamach šo šerbski ryczi.

C. F. Ranisch,

šewski mistr,

psihi bohatym tórmje,

poručža wschě do šewstwa klušchaze artikle, jako: mužaje, žonjaje, holecjaje a džercjaje šiflety s kože abo tkaniny, domjaje šupnje s kože, plúšcha, filža, paža atd., čžescženym Šerbam a Šerbowkam po wschomóžnu najtunišchich placzišnach.

W wobhdlenjom na bohatej hašy 91, pódla pósta.

Droguerijowe a barbotworowe khlamy

Otto Engert

na snutškonnej lawškej hašy 122

poručžaja k prjódštejazemu lětnjemu čžažu najtunišcho

wolijowe barby

we wschěch snatych wotščženach k barbjenju kžžow, šhpundowanjow atd., hnydom k barbjenju pschihotowane, kaž tež wschě kuche semske a molerške barby w najwjěšchim wubjerku, dale šhpundowanški hwěczazy lak we wschelafich barbach, bernstajnlaki, kopallaki, želesolak, damarlak, terpentynowy wolij němški a franžowški, dwóžy warjeny, lanowolijowy štrniš, jara derje šhnyjazy, klij la. kóšuski, kaž tež w ordinarnych dobroščjach, pinšle wschěch wulkoscžow, paleny gyps atd.

Čorne draščženja

wschelafich družinow, derje džercžaje a prawdžiweje čorneje barby, jako

čorne lustry,

metr: 70, 88, 95, 105, 110, 125, 130, 150 np.,

šтары lóhčž: 40, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 90 np.;

čorne kašchemiry,

metr: 150, 165, 175, 220, 240, 260, 300 np.,

šтары lóhčž: 85, 95, 100, 125, 140, 150, 175 np.;

čorne $\frac{9}{4}$ šcheroke ripny,

metr wot 250 np., šтары lóhčž wot 1 mf. 40 np.;

pižane hladke a mustrowane lustry, metr wot 70 np., šтары lóhčž wot 40 np.

Kupowanje čornych draščženjow je wěž doměrženja, kóždy pak šprawnu dobru tworú doštanje.

W khlamach šo šerbski ryczi!

August Grützner.

P. Strobel, atelier ša njebolosne šašadženje khumšchtnych šubow a plombirowanjow po najnowšchim šystemje.

Wotštronjenje šubhólenja, šubowe operazije: Na snutškonnej lawškej hašy čž. 120, po 1 šthodže.

A rycžam wschědnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hačž do 5 hodžtu. — Šhudy m darmo.

Jan Jurij Pahn

na torhoszczu, pódla hłowneje straże,

porucza nowe dostate tkaniny w najrjeńskich barbach a w najnowších mustrach, jako:

mir lustr	metr wot 43 up.,	stary łóbcz wot 25 up.,
jenobarbne lustry, jara śwęcżate	" " 70 " "	" " " 40 "
⁸ / ₄ schërofe kaschemiry	" " 1.40 " "	" " " 80 "
piżane popeliny, czysta wołma	" " 1.05 " "	" " " 60 "
⁶ / ₄ kattuny	" " 30 " "	" " " 17 "
⁶ / ₄ pifejowy kattun	" " 43 " "	" " " 25 "
⁶ / ₄ poßleszczowy kattun	" " 43 " "	" " " 25 "
⁶ / ₄ podschiwłowy kattun	" " 21 " "	" " " 12 "
⁵ / ₄ czorne židżane tkaniny	" " 3.50 " "	" " " 2 mf.
jaquetty wot	. . . . . 5 mf.,	
talma a deßsčżowe mantle wot	. . . . . 6 "	
moirejowe schörzndhi wot	. . . . . 75 up.	

W khlamach ßo herbski ryczi.

Železnicežne schëny

kaž tež

T=noscherje

poruczataj we wsčhëch dolhosčżach a rosmërach po najtunißchich płaczißnach
Gebr. Joachimsthal.

Na składže mam wot nëtczißcheho cžaßa:

rjanw schorjelski kalk,

kaž s křachłow pschindže,
pr. hektoliter 1 marku 80 up., pr. 100 centnarjow 85 markow,

kaž tež stajnje czerstwy

Ludwigsdorßski (schorjelski) twarny kalk

po najtunißchij płaczißnje s mojejho składa pschi dwörnischčżu pódla noweho domu kralow-
skëho hamtskëho hetmanstrowa.

C. Domasčka,

kalk-, wuhlo-, cement- a hnójnych křëdkow pschedawarnja.

Poruczenie.

Kamjenjorëßbarnja **Oskar Wohl** w Budyschinje,
na lubijskej droßi czizkło 508c., s napischčża Tuchorja,

porucza ßo k shtowjenju wsčhëch družinow rowowych pom-
nikow s marmora, granita a pëßtowza, kaž tež k ponowjenju
starych pomnikow, tež k wsčitkim do rëßbarstwa kłusčaznym dže-
lam, a pschedawa wschelake gyprowe a sa hrodnißke
figury a wasy.

Pod rukowanjom trajnosčże, schwarneho pißma a tunich
płaczißnow porucza ßo

Oskar Wohl,
rëßbar.

всѣхъ поручаю новыхъ тканей въ муштрахъ, какъ:

ПАНЪ ЮРИЙ ПАХЪ

въ Торосѣ, подъ главной стражей,

предлагаетъ новыя добрыя ткани въ новѣйшихъ муштрахъ, какъ:

мидъ люстръ . . . . . метръ въ 43 арш., старыя лѣбцы въ 25 арш.,

однобѣрные люстры, ярка свѣчае . . . . . " " 70 " " " 40 " "

⁸/₄ шѣрофы касхемирны . . . . . " " 1.40 " " " 80 " "

пизанскыя попельны, чиста вольма . . . . . " " 1.05 " " " 60 " "

⁶/₄ катунъ . . . . . " " 30 " " " 17 " "

⁶/₄ пѣкельный катунъ . . . . . " " 43 " " " 25 " "

⁶/₄ поßлесчельный катунъ . . . . . " " 43 " " " 25 " "

⁶/₄ подшивельный катунъ . . . . . " " 21 " " " 12 " "

⁵/₄ черныя жиджаныя ткани . . . . . " " 3.50 " " " 2 мф.

жакетты въ . . . . . 5 мф.,

талма а дешельныя манты въ . . . . . 6 " "

моирельныя шорзанды въ . . . . . 75 арш.

В клямахъ ßо гербскыя рѣчи.

I. Portland-cement,

марка „Swëßda“,

дopóснаты найлëпшчи, стайnje зылë рунo-
мëрны а hиschčже wot žанëho дpуheho
fabpиката по добpосчжи нѣпсчетpичëны,
поруча najтунисчho по ¹/₁ а ¹/₂ тунач

Otto Engert
на смутскëй лавстëй хаßы 122.

Khofej,

чзисчже а hыlnje kłodžazy, punt по 10 нßл.,
mam w старëй добpëй družинje жаßо на псчëдан.

Th. Grumbt.

Paleny khofej,

berje kłodžazy, punt по 12 нßл., найлëпje
поруча

Th. Grumbt.

Wotewrjenje khlamow.

Gzefezonym Szerbam Budyshina a wokolnosce s tutym najpodwolnischo k nawjedzenju dawam, so bym na dzenisnim dniu w tudomnym mesce w domje swojeju starscheju

13 na herbskej haży 13

(hacž dotal mesce tuton lokal knjes pschekupz **Ad. Rämsh** wotnajaty)

kolonialtworowe, tobakowe a cigarrowe khlamy

s dobom s

destillaziju

pod firmu

Arno Möckel

wotewrif.

Swoje prjodkwasce dobrocziwemu wobkedzbowanju poruczejo, lubju pschi sprawnym a swernym posluženju wschomozno tunje placzisny.

W Budyshinje, 3. haprleje 1879.

S poczeszowanjom

Arno Möckel.

Emil Wehrle

na jerjowej haży

porucza swój sklad czornych czisczewolmjanych a polwolmjanych kaschemirow, kaž tež rips a alpacca, hladke pišane ripsy a lustr, stary kochž po 25 np. a drožšcho, mustrowany, stary kochž po 38 np. a drožšcho.

Schottiske kofy, $\frac{3}{4}$ scheroke, stary kochž 55 np. a drožšcho, $\frac{5}{4}$ scheroke, stary kochž 25 np. a drožšcho.

$\frac{3}{4}$ scheroke njepuschcate kattuny, stary kochž wot 17 np., modroczišce, barchenty, khezorskomodre, $\frac{5}{4}$ scheroke, stary kochž wot 25 np., schawliki, schlipy a dybsacžne rubiška atd. we wulkim wubjertu.

Palenz!

Mój hižom dawno jako wubjerny a czisze klobžazy

czisty palenz,

kaž tež wschitke družiny **dobrych palenzow** ja s tutym knjesam ratarjam a jašopschedawarjam poruczejo naspominam a po najtunisich placzisnach pschedawam.

Ernst Glien,

destillazia

na žitnych a na drjewonnych wifach.

Pschedawarnja khumichtnych kwětkow

Anny Rostoweje rodž. Lehmanez

porucza najnowsche w kwětkach w spodžiwije wulkim wubjertu, teho runja tež

blomjane klobuki,

kaž tež hotowe a kraŋnje garnirowane klobuki, dale

agrašy a židžane banty

a hewať tež druge, do pschisnistwa kłuschaze artikle po tunich placzisnach k dobrocziwemu wobkedzbowanju.

S poczeszowanjom

Anna Rostowa rodž. Lehmanez

w Budyshinje, na žitnych wifach 604, s napschecža „skoteje hwěšdy.“

W khlamach so herbski ryczi!

Jara rjany tuni khofej,

punt po 90, 100, 110 a 120 np., pschi wotkupjenju 5 puntow punt 5 np. tunišcho, porucža

Carl Pötschka.

Zofor,

žhy a mlěty, punt po 42, 45 a 48 np., pschi wotkupjenju 5 puntow tunišcho, porucža

Carl Pötschka.

Turkowske blowki,

jara rjane klobke a tež wulke, punt sa jenož 20 np., pschedawa

Carl Pötschka.

Paleny khofej,

punt sa 90 np. a drožšcho, porucža

Carl Pötschka.

Rjane nowe polnojerje,

schtuksa sa 3, 4 a 5 np., ma na pschedaŋ

Carl Pötschka.

Na jerjowej haży. **Oscar Rinke,** Na jerjowej haży. **kóžlar,**

porucža swój bohacze wuhotowany sklad mězow se židy a stoffa sa 1 M hacž do 3 M 50 g.

Nowe jerje,

1 kopu 2 marzy, 3 shtuki 10 np.

Syrop,

jara škódky a czystošćodźazy, punt po 20 np.,
porucza

Sermann Runač
na bohatej hašy.

Rhofej,

wožebje dobryh a šylny škódzazy,
punt po 80, 90, 100, 110, 120 np.,

žokor,

mlečy a žyly, punt po 40, 45, 50 np.,
porucza

Sermann Runač
na bohatej hašy.

== Rhofej, ==

czisty a derje škódzazy, pschedawam punt po
96, 100, 110, 120, 130, 140 a 180 np.,
pschi kupjenju 5 puntow punt wo 5 np. tunišcho.

== Bokor, ==

žyly, punt po 45, 48, 52, 54, 60 np.,
mléčy, = = 42, 44, 46, 48, 52 np.,
pschi kupjenju 5 puntow tunišcho,
porucza

Carl Roač na žitnej hašy,
njedaloko torhošćeža.

Würzburgske runklizowe knyjo

w snatej najlepšćej dobrošći,

šuche droždze,

wšćednje czerstwe, porucza

Carl Roač na žitnej hašy.

Prawdžiwje mišhonšće winowe kizalo

porucza

Max Zieger na šerbšćej hašy.

Zamane nudle

porucza najtunišcho

Max Zieger na šerbšćej hašy.

Bernstajnowy lač,
kopallač,

wošowy lač,

želešowy lač,

porzellanowy lač,

šifatif,

lanowolijowy širniš,

blajwašš we woliju,

taž tež wšće druge **barby** najtunišcho porucza
Max Zieger na šerbšćej hašy.

Winowe placžisny

W. J. Seegera,

winowe khlamy a champagnerowa fabrika
w **Dražďanach.**

Czerwjeny Bordeaux	sa bleschu	100—450 =
běly teho runja	=	150—300 =
pfalžske a rheinske wino	=	80—600 =
mošelske wino	=	75—300 =
frantske a elsašske wino	=	75—400 =
wuherške a awstriske wino	=	90—600 =
sašske krajne wino	=	50—90 =
burgundske wino	=	150—300 =
španiske a portugisyske wino	=	200—600 =
žere a škódky kapske wina	=	170—600 =
champangske, franžowske, prawdžiwje (wšćelaticy širnow)	=	400—600 =
champangske, šamšnjeje fabryki, i franžowskich a němskich winow	=	200—300 =
dale:		
Porter, Barclay, Perkins & Co. } w Londonje	=	40—50 =
India Pale Ale, Bass & Co. }	=	
Edinburgh Ale, Roy w Edinburghu	=	45—60 =

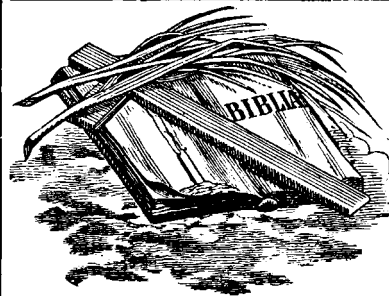
Skład sa Budyschin a wokolnošć pola
J. G. Klingst Nachfolger na bohatej hašy ^{86/24}.
Podrobne placžisnosćy darmo.

W tunich khlamach

je wulki wubjerč jara dobrych **stupnjow** šašo na skladže, kotraž šo po jara tunich placžisnach pschedawaja. Wone šu i kože abo se serže, i gumijowym čeh-
nidlom abo i šchnórowanju, a je jich teško, šo móžesć šebi je ša najmješichu,
kaž tež ša najmješću nohu wubračž. Dobre **žonjaze stiefletty** wot 3 mf.
a **džeczaze kožane stupnje** wot 125 np. **Cželowe stupnje** wot 40 np.
Šewak je tam wjele druhich wězow po poniženych, ale twjerdych placžisnach
na pschedaň.

Ernst Starcke

w tunich khlamach w mjašowych hětkach.

August Bietsch,

rešbar w Budyschinje, na Šošćiz hašy 724,
porucza šwój sklad hotowych

rowowych pomnikow

dobrego džela a po tunjej placžisnje. — Róžde pono-
wjenje šo derje a tunjo wobštara. — W rešbarni šo
šerbšći ryczi.

Attest.

Moja žena je tři lěta drjenje w nohomaj mela, natožowanje šlawneje **Ringelhardtsko-
Glücknerskeje žalby** *) ša 8 dnjow dopotnje šahojenje wustuttowa. Ša teho bla i dobrej
wolu tutón wožebity hojazy šredl šlawnje wošewjam.

Kaspar Gefer w Ober-Kotzawje pola šofa w Wajeršćej,
3. oktobra 1877.

*) Prawdžiwja
je ščtemplom: **(M. RINGELHARDT)** a šakitanšćej ~~na~~ na šachćlicžkach, je do-
marku: ~~na~~ štačž po 25 a 50 np.

w **budyschinaj haptyšomaj**, kaž tež w haptyščach w Lubiju, Žitawje, Woštrawju, Groššchönawje,
Wjernacžicach, Wšporcu, Neugersdorfje, Wistopizach, Rakežach, Šchěrachowje, Širšchfeldže, Šerrn-
hucže, Nowoalžu, Šeifhemersdorfje, Šalschtrowje atd. — **Wopisna móža šo tam nawjedžić.**
NB. Pschi kupjenju tuteje žalby njedž kóždy šwěru wobkěžbuje, hacž je na šachćlicžkach
horni ščtempl a šakitanšća marša, botelž šo nětko wšćelate podražowanja šlawaja.

Šupne, najeniške a pschenajeniške kontraktty, došćne a šastawne pišma, proštwy atd.
najtunišcho napisće

agent **Koplansky** w rešnišćej hašy 332, po 2 šchodowaj,
i napisćeža mjašowych hětkow.

Štwortlětna předplata
we wudawarni 80 ₯
a na němskich póstach
1 ₯, z přinjesenjom do
domu 1 ₯ 15 ₯
Kóžde čisło plaći 8 ₯

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin naróžku zwon-
neje lawskeje hasy čisło
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 ₯

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čiše Smoleřjec knihičišeřnje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čisło 16.

Sobotu, 19. haprleje.

1879.

Wołaj šo ke mni w czařu nusy, dha čžu cze wumóz.

(Luby knjes redaktora! Ğdyž běch wopiřanje šzegedinskeho powodźenja w „Serbskich Nowinach“ čítał, čjítach potom tež powjedanczko „Wołaj šo ke mni w czařu nusy, dha čžu cze wumóz“, kotrež w knižkach steji, kiž maja napišmo „Wopjesčka a kwětki“. Za šym je we wudawarni „Serb. Nowin“ kupił a tam ša nje 20 np. dał. To šu rjane knižki a duž prošu Waš, šo byšcže powjedanczko, wote mnje naspomijene, w „Serbskich Nowinach“ wošjewili, šnadź šo šebi tute knižki potom hišcže nětotrežkuliz kupi, wošebje, hdyž tudy pšchispominam, šo šu w nich hišcže wošelake druže jara rjane powjedanczka.

A. B.

Wot redaktora. Š dowolnošću f. fararja Šyřorn, kiž je tute knižki spiřał, njed šo to powjedanczko tudy wotčjišcži, pšchi čzimž pšchispominamy, šo šu knižki „Wopjesčka a kwětki“ po prawym š wjetšjeje knihi „Kšhiž a mjecz“, wot lutherškeho knihowneho towarštwu wudateje, wošebje wotčjišcžane.)

Čłowjekojo šu čžeko a nočzedža šo wjazy šchtrařowacž dacž wot mojeho ducha, praji Wóh tón Knjes a da liježny pšchišč. Ale tajšej ryčži šwět dženša wjazy njewěri. „Šwotfal dha dyrbjala šo woda wšacž?“ woni praja. — Duž dyrbi Wóh luby Knjes druhdy šwětej pořacž, šo ma hišcže došč wodny š liježny. Š tym pař nočžu prajicž, šo šu runje te krajiny, kotrež Wóh š wulkej wodu domapřta, pšched druhimi hrěščne a najbóle hódne, šo bychu šhořtane byše. Ně, to prajicž nočžu. Ale to čžu pšchispomnicž, (niž pař, kaž by to moja ryčž była,) šo tón Knjes praji: Ze-li šo wy pokutu njecznicže, budžecže wy tež tajki kónž wšacž.

Ğdy budžesche pšched něotrymi lětami, něščto dnjow do šwjatkow, do mětkta Šchłölena pola Dipka profeta pšchischoł a prajik: „Budžo, njehotuježe šo na šwjatki, wy šmějeczje na šwjatki wulku wodu“, jemu ničto to njebudžesche wěrič. Budžesche wón tym čžěšlam, kiž tam drjewo čžěřachu, prajik: „Donjesče wašche šhóžny na horu, jutšje wam precž šplumnu“, dha budžechu šo na njeho š zylej šchiju wošczerjeli. Abo budžesche tamny profeta holecžtu šetkał a jej prajik: „Twoje rjane bēte drařty, w kotrychž čžesč šwjatki na reje hičž, jeno na boř pořož, ty budžesč šo čžorne wobletacž, pšchetož tu budže wulki pohrjeb“, ja njewēm, šchto budžesche jemu ta holecžka wotmolwiča. Najhubjejšcho pař drje budžesche tamny profeta pšchi tyč pohř, kiž tam runje š wofa tuny š piwom dele bjerichu. Ğaj, šchtož budžesche tam čžyř napominacž a wěščezicž, temu budžesche šo šesčšo, kaž pobožnemu Noahej, kotrehož tórnje wušmēchowachu, jačo šebi počža šwój kaščč na šuchim twaricž, a šo džiwachu, kař šechže na šuchim š čžokmom wořoko jēdžicž. Ale, šchtož bē šo prjedy šmjak, šo bōřty potom wjazy njēšmējesche, jačo šo počža žofnicž a woda pšchibywašche, Noah pař w mērie

w šwojim kaščču šedžesche. — Tot je tež napominał, jemu šu šo tež šmjeli; wón bu wumóženy, namača šwój Boar, woni w Šodomje a Šomorje pař šo špalicchu. — Šchryřtuř je hrořty, — Šerufalem je jeho ša to hanił — a bu ša to štaženy.

Wšchēch dnjow kónž pař hišcže tu njeje. Tež dženša šo ludžo napominaju, ale ša to ma něotryžkuliz napominač hubjenty džak. Šzudny džen pšchiščže, kaž paduch w nozy. Woni budu jēšč a picž, kupowacž a pšchedawacž, šo ženicž a šo wudawacž, a potom nahle pšchiščže; wón tu budže, šo to ničtón njepytnje.

Runje takle bē to w Šchłölenje. Žadny čłowjek šebi njemyšlesche, šo móhta tón džen jich mača rēčžka, kotraž šchēřcha njeje, hacž pšchērow, kotryž móže džēcžo lōhko pšchēřocžicž, tař pšchibycž, šo šhēže, šchtomy a štały podtorha. Wořoko šwacžiny drje Bože njewjedro pšchicžeže a počža kuřt trjepicž. Někaři hólž, kiž runje šehle kulešche, mējesche pšchi tym šwoje šlupe žorty š Božim njewjedrom, ale to bu jemu šoro šlē šapřacžene. Wón je dyrbjak na šchtom šalēšč a tam šu jemu jeho žorty čžaša došč šaščke. A runje tař je tehdy něchtónžkuliz, kiž do Božeho šłowa ničžo njedžeržesche a teho dla do žaneho Božeho doma njēřhodžesche, pař doma, pař wonka na poli, hdyž runje bēšche, šo š lubemu Bohu wořacž nawuřnył.

Tola ja tu nočžu wo tej žylej wulkej wodowej nusy powjedacž. To je šnata wēž, šo buchu tam šhēže a brožnje špowalane, šo šu ludžo po wšchēm němskim kraju dawali a pomhali. Za čžyř tu jeno jenu wēž powjedacž, kotraž nam pořafuje, kař džiwnje Wóh Knjes tym pomha, kiž šo jemu dowěřja. Wěřno pař je wšcho, šchtož jow powjedam, na to móže šo kōždy špuščezecž.

Čžesče hódny mēščezan, š mjenom Šrawž, šedžishe wo jštwe, jačo šo njewjedro šapocža. Wón hrabnje ša modleřkimi a modli šo š žylej wutrobu. Bjes tym, šo šo tař nutrne modli, njepytnje, šo šo woda počžina š durjemi nuts dohymacž; wona pšchēzo bóle pšchibywa, ale nařch Šrawž myřli, šo tař šlē njebudže. Šeno šwoje kurjarka čže na šuche šadžicž. Wón štaji jedyn wobročeny štolž na druhi a štyfa te kurjarka do njeho, te pař tam nočzedža wořacž, pšchēzo šašo jemu je štolža wušřakaju. Tař šaščže čžař a woda tař šhwatnje wyřche a wyřche šupa, šo dyrbi Šrawž na to myřlicž, kař by šam wodže wučženył. Ale hłaj! jačo čže durje wotčžinicž, ta wēž nješčže, dokelž je woda w šhēži wyřřcha, hacž wo jštwe, duž, hdyž tež se wšchey mozu štorča, durje tola wotčžinicž njemóže. Pšchēzo wyřche woda šupa. Něř dolēše š wořnu. Ale, mój Božo, žyła haša je šama rēta. Šhóžny a deřki, wořy a řary, pšchi a bróny, rēble a řhamory, řoža a řolebki, blida a štolžy, to wšcho tam wořoko pšuma, wot wodny řobu štorhujene. Hišcže pař wšřoko, a woda šo počžnje š wořnom nuts čžišcžecž. Na najštwe štej jeho žona a džowka, tej wo pomoz wořatej a byřčtej jeho rad wumóhlej, ale njemóžetej pšchēš wodu. Něř čžetej horka řapundo-

wanje wottorhacž, so móht nan někať horje pšhilěscž; ta wěz pať tež njeńdže, dokelž žaneje řetery a řochorow njemějšchtej. Woda pať delka ř mozu pšchibhwa. Řižom wó řstwje wřcho wokoło pľuwasche. Šchto něť? „Woľaj řo ře mni w cžafřu nufř!“ praji Wóh. A to nařchemu miřhtrej hnydom do myřlow přhińdže. Wón je řo ř hľořom a wutrobnje modliť, řo chžyť řo tón Řnjes nad nim řmilicž. Žona a dźowka móžěřchtej to horka řlyřhecž, řo řo wón niž jeno wo to modleřche, řo by Wóh jeho wumóhľ, ale tež, řo chžyť Wóh jeho ludži řohnowacž, řo byřhu, je-li řo dyrbjať tu wumrjecž, temu domapyťanju řebi řlužicž dali ř prawje řylnej wěrje do řbóžnika nařchich duřchow. Žako bė ř modlitwu hotowy, widži, řo blido pocžina pľuwacž, a toľe blido dyrbjeřche jemu něť to bycž, řchtož bė Noačej jeho kařchč. Tón Řnjes jemu do myřlow da, řo by to blido wobrocžil, tať, řo blidowe nohi horje řteja. To něť řčžini, řyđže řo do blida a dđerži ř jenej ruku jemu blidowu nohu, potom wjeře řo na blidže ředžo hacž ř řhachlam, kotrej hacž ř hřjadam dořahachu a dđerži řo ř druhej ruku řhachlow. Durje a woľna bėřhu řiřchcže řačžinjene, ale woda řo řižom wřchudže nutřpuloľeřche. Wėđy je nařch Řrawž hacž ř řhachlam — dħa na jene dobo woda řyľe pařmo pľuhow, brónow a druřich wėžow do woľna řtorcži, řo řo řchľeřžy a wobľufi řlamaju a řo woda ř mozu do řstwje wala. Maľu řhwilku a wó řstwje toľta cžma; řyľa řstwa je poľna wody. Nařchemu Řrawzej je, kať by w rowje ľežal, a wjeľe hinať tež njebė; wón ř hľowu do hřjadow řtorka. Čžėmna nóž je wokoło njeho, ale w jeho wutrobje je řwėťkořcž, přchetož ewangelijon je móž Woža, řbóžnyř a wjeřeľyřch čžinič wřchėch, řiž na to wěrja. Wón řawoľa ř hľořom: „Řnježe, do twojeju rukow porucžam řwojeho duřa.“ Žeho ludžo řlyřcha drje jeho hľoř a mėnja, řo je to jeho pořľenje řłowo, a njemóžja jemu pomhacž.

Alle jeho řłowo njebu jeno wot niř přchėř řchpundowanje řlyřchane, wono bu tež w njeľeřbach řlyřchane; wucho teho, řiž řam pomhacž móže, hdyž je ř cžłowřtej pomožu nimo, bė proštwu woboheho Řrawža tež wuřlyřchalo. „Tať daloko a niž dale; tu njeř řo ľehnu twoje horde řoľny.“ To bė Řnjeřowe wotmoľwjenje na modlitwu řwojeho wotrocžka.

Woda přchėřta přchibhwacž. Řižom nařch Řrawž cžuje, řo ř hľowu wjazy do hřjadow njeřtorka. Šařo pocžina řo ľuř řwėťka přchėř mutnu wodu přchecžiččowacž. Něť widži řařo durjowe wudwjeľna a woľna a, o ľaľki džiwo je! woda, kotraž bė ř woľnow řo nutřwalila, wuřadži durje a wuliwa řo ř durjemi. Nařch Řrawž je řo hacž dotal řhachlow dđeržal; te řo něť řařhřnu, blido, na kotřnyž ředži, pľuwa ř durjam, něť ředži na blidže řřjedž durjom. Alle woda je řiřchcže tať wulka a řoľmi řo tať ř mozu, řo řebi Řrawž njeřwėri, ř blida dele řľěcž. Duž řo řa řeľeřnu řařhřpu dđeržěřche, řiž bė do duri řabita. Žona a dźowka řtejeřchtej na řřhodže a bėřchtej na tu myřľicžľu přchilčľej, jemu pořtronť přchicžičňnyč. To řo řimaj tež někať poradži. Řrawž řebi něť pořtronť wokoło ruki řwi, a řona a dźowka cžehnjěřchťaj jeho hacž ř řřhodej. Něť pať bė řónž ř jeho mozu. Wón ničžo wjazy wo řebi njewjedžěřche. Tej řonje domjeđěřchtej jeho horje, poľožičťej jeho do ľoža. Wo řhwili přchilńdžechu přchecželjo ře řuřobřtwa, řiž bėřhu řebi řėble řtajili a ř woľnom nutř řalėřli, a přchilńeřechu wřchelate pořhľnjaze wėžy, řo by tón řyľe wořľabnjeny řařo ř možam přchilřhof. Tón pať řo pocža řylnje pocžicž, potom wuřny a doľho cžilčhe řpařche. Tať bu bėřřy ř nim ľėpje. — Tón, řiž tule wėz wam powjeda, přchilńdže nařajtra na to mėřto, hdyž bė řo to njeřbože řtaľo, a widžeřche, řo nařch džiwońje řdđeržany Řrawž ř druřimi wó řtwje řtejeřche a prierřchč a wřchelati njerjad, řiž tam dwaj řoľhčej wřřoko ľežěřche, ř woľnom won niřtařche.

Wón pať tež Woħa ľubeho Řnjeřa řhwaleřche přchėde wıřčėm ludom, prajizy: Řdyž tón Řnjeř tyř jatyř Žionřľich řařo powjeđže, dħa budžemy jako cži, kotřnyž řo džiře. Teħdom budže nařch řt poľny řmjecža a nařch řařyť poľny řhwalenja: teħdy řřeknu bjes pohanami: Tón Řnjeř je wulku wėz na niř cžiniť. Tón Řnjeř je wulku wėz na nař cžiniť, teho my řo řwjeřelny. Řnježe, wobrocž nařche řařtowo, jako ty te wody ř poľnju wuřľuřchilč. (Řřalm 126.)

Nadpad na ruřteho řhėžora.

Wulka hřofnořcž je řo w Řetersburgu řtaľa, wėřty Šřoľowjew je tam na ruřteho řhėžora Alexandra řľėľiť. Řjenujzy jako řo tutón poľńdželu, 14. ģapřleje, njeďaloťo řwojeho hřodu, kať ģewal, dopoľđnja wokoło 9 ģodžin wuřhadžowalčhe, jemu přchilřojnje řwobľeľany cžłowjeť napřchecžiwowo džěřche. Žako bėřche řo řhėžorej přchilřiljiť, wón ř jeneho dyřľaka řwojeje řuťnje revolver (řchėřcžřokľatu piřtoliju) hřabny a na řhėžora wuřľeli, ale jeho njetřeřchi. Řhėžor, řiž njebėřche wobbrónjeny, řo po tutyř wuřľelenju wřocži a tón mordať ģiřchcže ři řřocž na řhėžora wuřľeli, jeho pať řadyn rař njetřeřchi. Bjes tym bėřhu ludžo přchilřocžili a jedyn řwařnik (přchėdawal řwařa, kať řo jene ře řura abo řwařa džėľane ruřke pičže mjenuje) bėřche najpřėřilřhi, řiž řo na teho nadpadnika wali, druřy ludžo tež přchilřocžichu a jeho přchilřnyřhu, přchi cžimž jeho tať biřachu, řo drje budžichu jeho řabili, hdy byřhu jeho poliřiřtojo ludžom njewutorhnyli. Wón řeka, kať řny řižom nařpomnili, Šřoľowjew (řoľobit) a wudawa, řo je niřľchi řhėžorřki řařtojniť; wón mjeřěřche mjenujzy řaľku mėžu na hľowje, řaľkuž maja řařtojniřy miniřterřtwa řinanřom.

Powjescž wo nadpadže na řhėžora Alexandra řo řpėřňnje po wıřčėm Řetersburgu rořnjeře a ludžo wřchėř powoľanjow přchėd řhėžorřki hřod řhwatařhu, řo byřhu pať přchėd řhėžora řtupili a jemu řbože přcheli abo jemu ř cžěřcži přchėd hřodom řławu woľali. Řhėžor řřekny ř deputaziji petersburgřteho řemjanřtwa a wřčėm druřim, řiž bėřhu do hřodu přchilřili, řo je jeho Wóh přchėd njeřbožom řwarnowal a řo wón to řa řnamjo dđerži, řo je jeho řiwjenje ģiřchcže řa wóťny řraj řřėbne, kotřemuž budže ř dotalnej ľubořcžu řwoje pořľenje ľėta wopřowacž, kať je hacž dotal wřchė řwoje řiwe dny wóťnyřemu řrajey řlužil. Wjecžor bėřche řyľe mėřto najřrařniřcho pořwėcžene a jako řhėžor potom po mėřcže wokoło řěđžěřche, jeho lud ř wulkej horľiwocžju najľubořniřcho řtrowjeřche.

Na ruřteho řhėžora řtaj ģewal řižom dwaj řľoľtnikaj řľėľaľoj, toľa njeje jeho řadyn řřeřchil. Přėni nadpad řta řo 16. ģapřleje 1866, hdyž řozialilř Karakořow na njeho wuřľeli, ale řhėžora njetřeřchi, dokelž bė jemu přchi wuřľelenju piřtolije burřki řny Řomiřarow na ruku dyřil a teho dla ľulka nimo řhėžora řľecža. Řhėžor bė to řam widžil a da jeho bėřřy do řhėžorřteho hřodu powoľacž, hdyž řo jemu džatowalčhe a jeho řa řemjana powyřchi. Ruřřy řemjenjo pať Řomiřarowej řejto pjenjeř nawdachu, řo móžěřche řebi řřane řemjanřte ľubľo ľupicž.

Druhi řas a to 6. ģunija 1867, jako bė řo řhėžor Alexander do Řariřa na tamniřhu řwėťnu wuřťajenju podal a řo ř teħdomniřchim řhėžorom Napoleonom w jenyř a tym řamym wofu wjeřěřche, wuřľeli tam Řoľať Bjerjeřowřki na ruřteho řhėžora, ale jeho tež njetřeřchi, dokelž bėřche wıřchilřhi řařtojniť Řaimbeaux ře řwojim řonjom bjes nadpadnika a řhėžorřki wóľ řocžil, řo ľulka do řonja řľecža a teho mori; wobaj řhėžoraj pať njeranjenaj wofťařchťaj.

Tón řřocž je to najřřerje někaľki nihililř byť, řiž je na řhėžora Alexandra řľėľiť. Alle tónľe njeřkutť budže nihililřtam wėřcže ř řchľodže řlužicž; přchetož tať doľho, hacž cži jenož wıřchilřch abo

nížšich fastojnikow pscheczechachu a kónzowachu, ruski lud jara pscheczivo nim njeběšče, tola nětko, hdyž woni tež na kžězora du, to šebi žadyn Ruša lubicž njeda, njech je wyšoki a wošebny abo niski a khdny. Róždy Ruša wě, kajtu lubošć je nětcžički ruski kžězor hižom niskemu ludej wopokasał a jóu s putow wotrocžkownstwa (leibeigenstwa) wumóhł, a wschitzy czuja, kajtu šwobodnošč móža w pschirunanju s prjedawšchini lětami wuzimacž. Duž šo ruskim nihilistam nětko najšterje tať póúdzje, kaž němškim sozjaldemokratam, jako bě šo prjedy na němšeho kžězora tšětko.

Swětne podawki.

Němske kžězorstwo. S Draždžan pišaja, šo šo kral Albert do Wina poda, šo by tam awstriskemu kžězorej a jeho knjeni mandželskej k jeju 25lětnemu mandželskemu jubileju sbože pschał. A dokeľž budže awstriski kžězor šwój šlěborny kwaš 23. haprleje šwjeczicž, dha kral Albert, kotryž je šo 23. haprleje narodžik, šwój narodny džen njebudže lětša w Draždžanach šwjeczicž a njebudže teho dla tež na tutym dnju žana wulka wojeřska parada wotdžeržana, kaž je šo to hewał druhe lěta staťo.

— W Miigelnu šu šo 15. haprleje w nozy w 2 hodžinomaj tšiči bróžnje wotpalite, 11. haprleje šo w Kreiniku jena bróženi wotpali a 12. haprleje woheń w Sahlasanu domske a bróženi kublerja Šöniki do procha a popjeła pschewobroczi.

— W ruskej žyrtwi w Draždžanach šo 15. haprleje džakna Woža štužba ša wukhowanje ruskeho kžězora psched mordarškej ruku džeržejše, na kotruž bě kral Albert šwojeho wyschšeho komornika s Wersdorfa póšlať.

— S Warlina pišaja, šo je němški kžězor wot teje powjescze, šo bu na ruskeho kžězora tšělene, jara njelubošnje hnuty był. Kžězor je teho dla hnydom něfotry křócž do Petersburga telegrafrowacž dať, šo by wscho najpodrobnišcho šhoniť.

— Powschitkomne wudawki němškeho kžězorstwa wopšhijaja něšdcho psches 90 millionow hriwnow a wjetšiči džěl tutych pjenjes šo na wójško nałožiči. Pruska k temu něhdže 44 millionow, Šafka pať nimale 5 millionow hriwnow nawda.

Awstria. Na kžězorskim dworje w Winje budže šo šlěborny kwaš kžězorskej majestošćow 23., 24. a 25. haprleje šwjeczicž a wotczakujaja tam wjele zušych wječchow a druhich wošebnych knježič na tute dny.

Sendželska. S Afghaništana jendželskim nowinam pišaja, šo tamniški kral Šakub-šhan do teho šwolicž nochže, šchtož šebi Sendželcženjo wot njeho žadaja a šo šnadž šo tam teho dla wójna bóršy s nowa šapocžnje.

Rušowita. Še wschěch krajow šo kžězorej Alexandrej teho dla šbožopšhecžja dostawaja, dokeľž njeje pschi mordarškim nadpadže na žane wašchnje šchfodu cžerpit. Najprěni bě němški kžězor, kotryž šbožopšhecžjazy telegramm póšla, potom awstriski kžězor a awstriska kžězorka, wschitzy drušy europižy kralojo a wječchojo, kaž tež pschedšyda franžowškej republiki a pschedšyda amerikanškej unije. — A s Rušowškej šameje še wschěch štron deputazije do Petersburga pschitšhadžeja, šo bychu kžězorej šbožo pscheli a jemu šwoju šwěrnošć wobšwědcžili.

— S Mořkwy pišaja, šo šu tam zušy lětarjo, cžłowjeczcho mora dla do Wjetlanti a wokolnoščje póšlani, w tydšle dnjach pschijěli a šo na dompuč podadža, dokeľž je cžłowjeczki mór w Rušowškej žyle šastať. Woni tam s žyła žaneho cžłowjeka, na tutón mór šchorjeneho, wuhladałi nješbu; pschetož tež ta hołcžka, kotrejž

chychu wóndano mór pschizpicž, běšče na druhu, mjenje štrašchnu šchorošć šchorjela a bě bóršy šašo štrawa.

Turkowska. Šacž a wot kajteho wójška budže bošharška Rumelija wobšadžena, hdyž ruske wójško wot tam hačž do 3. meje wotcžehnje, njeje hišchče pschezo wucžinjene.

Ze Serbow.

S Budyščina. Towarštwu Maćicy Serbskeje mějesche šaúdzenu šrjedu, jako 16. haprleje, tudy šwoju lětušchu generalnu šhromadžijnju a to w hoščěnzju „k škotej křónje“. Šo powitanju šhromadženyh šobustawow a hoščiči psches towarštwoweho pschedšydu, k. redaktora Šmolerja, šo wot njeho k. šobustaw Dr. Šauerwein wošebje postrowi, kotryž, hačž runje Němž, tola tež Šserbstwo lubo ma a je hižom jako delnošerbški pěšnjeť wustupit. — Na to cžitashče k. šarať Jencž s Paloma mjena tych, kotrychž běšče dopoldnja tuteho dnja pschedšydstwo a wubjerť M. S. jako nowe šobustawy pschijať, a šu to: k. wučer Ščužka w Kachlowje, k. kantor Šur w Königsšhainje pola Wostrowža, k. šarať Šrusch-wiza w Šjerbnje w Delnich Šužizach, k. Dr. Šrolmus, wyschšiči wučer na katholicškim seminaru w Budyščinje, k. Marko Šmoleť, knihowjednik wudawařnje „Serb. Nowin“ a Šmolerjež cžičšcžěrnje, k. wučer Šan Šrnst Kachlowž w Nowej Wšy nad Šprewju, k. referendar Šorla Šrnst Mütterlein w Budyščinje, k. šarať Šäfelner w Wulškim Kadschowje, k. wučer Šabik w Šornim Wujesdže, k. lěkar Dr. Šeschowški w Šodžiju, k. wučer Šozor w Šodžiju, k. Šrnst Šanowški, particulier w Budyščinje, k. kubler Šhróštať w Špytežach a k. lěkar Dr. Šětrenž w Malešchězach. Šo je tejšo nowych šobustawow ša jene lěto, kaž jich wot šačženja towarštwu hišchče ženje na jedyn ras šastupit njeje. — Šotom cžitashče k. kaplan Šóla, pišmawjedžer towarštwu, lětnu rošprawu, w kotrejž bjes druhim praji, šo je Maćica Serbska tež w šaúdzěnyh lěčže ša cžescž a wužitť Šserbstwa po šwojich, hačž runje šlabych mozach škutkowała. Ššchedšydstwo a wubjerť štaj loni pjecz pošebženjom mětoj, w kotrychž wošebje wo knižne naležnoščje jednaschtej. — Wu- daša je Maćica Serbska wot lěto: 1) jedyn šeschinw šwojeho „Časopisa“ pod redakčiju k. šararja Šórnika. Šutón šeschinw je bohaty po šwojim wopšhijecžu a šu do njeho špěny dali k.: wučer Š. Šehla, Šemilija Š., profesor Dr. Šful (tež jedyn w šacžanškej rycži), k. Šošik s Šjerbna w delno-šerbškej rycži; dale rycžespytne nastawki wot k. Šórnika, Dr. Šfula, dodawki do šłownika wot k. wučerja Šhežki, k. šararja Ducžmana a k. Šórnika, a škóncžnje šajimawy nastawť wot k. Dr. Ducžmana: Něšdcho s geologiskeho twara wokolnoščje Budyščina s mikrofotografiskim wobrašom; 2) hižom došho wotczakowany a s wječelošću witany „Špěwnik“, šestajeny wot k. wyschšeho šeminarškeho wučerja Šiedlerja, a 3) „Ššchedženat“, protyku ša Šserbow, w 5000 exemplarach. Šeje špišar je pschezo hišchče k. šarať Šada w Šarcže. Šoni je 11 nowych šobustawow do Maćicy šastupit a dwaj štaj wumrjełoj, mjenujžy k. student duchownštwu Šorla Šohuwěr Šschizžanť se Šcžijez a k. kubler-wumjenkar Šabowški w Šufezach.

(Škóncženje.)

S Šucžiny. Š domškich tudomneho šowarja Šurja Šěta 14. haprleje wječzor na nješnate wašchnje woheń wuúdzje a je do procha a popjeła pschewobroczi.

S Delnjeho Wujesda. Šola tudomneho kžěžnika Nowaka murjerjo tšiči wjelbiki murjowachu, ale prjedy hačž běchu s tym žyle hotowi, šo wone njejabžy šašpnychu. Šijo murjerjo, kž pschi twarbje džělaču, hišchče derje došč woteúdzěchu; pschetož jedyn

horca bjez škofdy stejo wosta, drugi pak so w nekajim kucžiku, do kotrehož bješe kšétje rucje škofzik, cžiky a strowy wuhrowa, ale tjezi so sobu sašypny. Tola pokasa so, jako jeho hnydom s rospadankow wuhriebachu, so jemu žadyn staw straschnje wobškodženy njeje. Nowak sam je najbóle škodowak, mjenujzy na pjenjesach, dokelž je dyrbjak s nowa twaricz pocžecz. Sčto je na tym sašypnjenju wina, nješkmjy šhonili.

Dopis.

H. S. Biskopiz. W tudomniškim ratařskim towarštwje mějesche 7. hapr. wuczer Mucžnik se Semiz dlěški pschednosčt wo pčžořarštwje. Wón poskiczi najprjódžy historiski pschedlad wšeho teho, sčtož je so wot starobawnych cžakow hač do dženšnišeho dnja w pčžořarštwje stało, kak su tež Szerbja w tym samym skutkowali, a spomni na kšwalbu njebočizičkeho fararja Šchëracha a na nječizičkeho k. fararja Rädü w Barcže, kiž je na 13 lět šlawny wodžer šlowneho pčžořarškeho towarštwja był. — Potom wón pokasa, kak ma ratarš-

stwo s pčžořarštwja dobytk a sčto može pčžořarštwje pschijnješcz, hdyž so na prawe waschnje plahuje a haji a hdyž ma wobšedžer jenož kusk sboža. Dale powjedasche wón wšchelake w nastupanju wothladanja a plahowanja pčžořow a pokasa w pošlenim wotdželenju šwojeje rucje, sčto ma ratar cžinicž, hdyž čže pčžořarštwje podpjeracz. Wón radžesche bjez druhim, so dyrbi prawje wjele běleho džeczela na pola a kufi šycz, na pjeršchczowje hromady a do sašrodčow pak wšchelte rostliny, kotrež pčžořy lubuja, kaž rešedu, ščoncžne rōže atd., tež dyrbi do pčotow kčžejate kečki a pschi puczach a w sašhrodach pilnje šadome sčtomny šadžecz atd. atd. — Šches postanjenje so jemu wšchitzy pschitomni džakowachu. — Někotre nježele prjedy džeržesche wón tón samy pschednosčt w našim towarštwje sa rjemješnikow; tola wón tudy to do přebka staji, sčtož mějesche sa pschitomnych rjemješnikow wjazy wažnosčje. — Šižom 11. februara bješe wón w ratařskim towarštwje w Wopatej tajki pschednosčt džeržak, hdyž bješe jeho tamniški pschedšyda, k. rycžeršubler s Oriegern nad Spremborgom, k temu pscheprošyl.

Placizna žitow a produktow w Budyschinje 12. haprleje 1879.

Žitowy domos: 2259 měchow.	Na wifach		Na bursy	
	wot mf. np.	hač mf. np.	wot mf. np.	hač mf. np.
Šchěriža 50 kilogr.	8 99	9 82	8 78	9 67
Rōžta " "	6 52	6 77	6 49	6 77
Jeczmen " "	6 96	7 39	6 88	7 25
Wowš " "	5 70	6 10	5 80	6 20
Šróč " "	—	—	—	—
Wota " "	—	—	—	—
Raps " "	—	—	—	—
Šahly " "	12 36	—	—	—
Šejduščka " "	16 42	—	—	—
Wěrn " "	1 95	2 34	—	—
Wutra 1 " "	2 70	2 90	—	—
Ššyno 50 " "	2 20	2 80	—	—
Ššłoma 1200 pt.	17 50	20 —	—	—

Šchimos prošatow: 184 ščtuf, ščtufa po 8 m. — np. (2 tl. 20 nšl.) hač 21 m. 50 np. (7 tl. 5 nšl.).

Rōž pšchězy po 170 puntach: 15 marčow 28 np. (5 tl. 2 nšl. 8 np.) hač 16 mf. 69 np. (5 tl. 16 nšl. 9 np.) — Rōž rōžki po 160 puntach: 10 mf. 43 np. (3 tl. 14 nšl. 3 np.) hač 10 m. 83 np. (3 tl. 18 nšl. 3 np.) — Rōž jeczmenja po 140 puntach: 9 mf. 74 np. (3 tl. 7 nšl. 4 np.) hač 10 mf. 34 np. (3 tl. 13 nšl. 4 np.) — Rōž wotowša po 100 puntach: 1 tl. 27 nšl. — np. hač 2 tl. 1 nšl. — np. — Rōž jašłow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nšl. 4 np.) — Šejduščne krupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nšl. 2 np.) — Wěrn: 1 m. 95 np. (19 nšl. 5 np.) hač 2 m. 34 np. (23 nšl. 4 np.) — Wutra: 2 m. 70 np. (27 nšl.) hač 2 m. 90 np. (29 nšl. — np.) — Ššyno po 100 puntach: 2 m. 20 np. (— tl. 22 nšl. — np.) hač 2 m. 80 np. (— tl. 28 nšl. — np.) — Ššłoma (1200 pt.): 17 m. 50 np. (5 tl. 25 nšl.) hač 20 m. — np. (6 tl. 20 nšl.).

3600 markow

žyrkwinych pjenješ, kotrež pschi porjadnym danplaczenju wupowjedzenju podcziznjene nješku, šu na přenju hypotheku s žyrkwineje pokladnizy w Borschizach wot 1. julija t. l. wupožezicz.

W Borschizach, 7. hapr. 1879.

Žyrkwine prjódštejerštw

psches

fararja Hermannu Juliusa Trautmannu, pschedšydu.

Zena forczma

w jara wopytanyh položenu, dokelž so tam něhdže 7 puczow šjenocža, je wobštejenjom dla hnydom na pschenajeczje. Wšcho dalsche je šhonicž

poła wobšedžerja Zana Šchimana w Komorowje poła Katež.

W Rupej poła Klutšcha je kšžža cžiščło 11 na pschenajeczje a je wšcho dalsche poła wobšedžerja tam šhonicž.

W Šipinach je kowarňja s bydlenškim twarjenjom, hrōdžu a šadowej sašrodu, kaž tež s kručom poła a kufi k 1. meji na pschenajeczje a je wšcho dalsche tam šhonicž. — Tež je tam tōjščto drjewoweho wuhla na pschedaň.

Zene hišchje ščoro nowe kōlnjowe wrota, jedyn drjewjany šhōd, ščtyri trjebane kšomoty a někotre wofna šu na pschedaň na rōžowej hašy cžiščło 622 I.

Drjewowa aukzia

na hatkowskim revieru.

Wutoru, 22. haprleje, budže šo

50 kšojnowych twarškich sčtomow a 33 deščowych kšozow,

po špodobanju kupžow tež kšojnowe šchčžepowe drjewo, pjenšowe drjewo a walcžki šlawnje sa hotowe pjenješy na pschekadžowanje pschedawacz.

Šapoczatk w 10 hodžinach w drjewnišchczju šady Wješela.

W Minakale, 17. haprleje 1879.

Šrabinska Einsiedelska inspekzia.

Aukzionske wěžy,

kaž möble, draštu, šchaty šlawnje sa pomjenšchene kšōšty k pschekadžowanju horjebjerje

W. Šübner, aukzionator,

pod bōrklinom 261.

Štare a nowe möble kupuju a pschedawam po tunich placžijnach.

Jedyn nowy wōs sa dně krawje abo sa jeneho konja je na pschedaň w kowatni w Malešchczach.

Aromatisku wiczju watu: 50 np. a 80 np.,

fendlonjedowy ekstrakt: bl. 50 np.,
sulzbergste šlušowje kšrepti: bl. 56 np.,

běly brōššhrop: bl. 75 np.,
šchmrčojehlinowy aether: bleschu 30 np.,

šchwablowne mydlo, šmolomydlo,
glycerinomydlo atd.

poruczja hrodowska haptyka w Budyschinje.

Kōslaze kōžki

kupuje po najwšchšchich placžijnach a šurowe kōže derje a tunjo wuharuje

Gustav Nanda

na garbatškej hašy 426.

Kōslaze, kōslaze, kōslaze kōžki

kupuje šlawnje po najwšchšchich placžijnach

H. Lange

na žitnych wifach pschi katholicškej šerbškej žyrkwi.

Kōslaze a kōsaze kōžki

kupuje po najwšchšchich placžijnach

A. Grepera, rukajzar

w Katežach.

Rožowany štwjelzowny abo njetrijenny len,

kaž tež wutrijenny len kupuje po kōždej dželbje mehaniska džekopšchadownja w Šajnzach.

Sčtōž

čže šebi dacž s wucžebaných wlošow rjane pletwo dželacz, njech na kufelšku hašy cžiščło 668 dže k

Antonej Grindlej.

Tam šu tež nowe pletwa na pschedaň.

Wschedawanje kalka.

Oberneundorfski (p. Sborjelza) **kruchaty kalk**, sorta I., centnat sa M 1,15, sa hektoliter M 2,30.

Najlepschi **cjeski czorny kalk**, wubjernje dobry sa zyhlowy kryw, centnat sa M 1,80.

Prawdziwy **Gogolinski kruchaty kalk**, centnat sa M 1,20.

Wschelake druhe **hydrauliske kalki**.

Prawdziwy **schjeczinski Portland-cement**, tuna sa M 12,50.

Psci wotkupjenju wjetskich dzelbow wjele tunischo.

Sa hym jeniczki wobstarat **neundorfskeho kalka** w Budyshcinje a pschispominam, so jemu na dobrosczi zadyh drugi runja njeje.

N. Lorenz

na privatnym dwornishezju a na Goschiz hasy (Goschiz) 703b.

Na skladze mam wot netczisheho czaša:

rijany sborjelski kalk,

taž s khachlow pschindze,

pr. hektoliter 1 marku 80 np., pr. 100 centnarjow 85 markow,

taž tež stajnje czerstwy

Ludwigsdorfski (sborjelski) twarny kalk

po najtunishej placzishnje s mojego skada pschi dwornishezju podla noweho domu kralow-
sheho hamtskeho hetmanswa.

G. Domascha,

kalk-, wuhlo-, cement- a hnójnych šredtow pschedawarja.

Šwój wulki wubjert

židžanych a stoffowych mězow

po najnowschich faconach porucza, so by je sterje wurumowal, po najtunisichich placzishnach

Heinrich Lange na bohatej hasy 67,

s napshezca t. Klingst Nachfolger.

Palenz!

Mož hižom dawno jako wubjerny a czisze šlodžazy

czisty palenz,

taž tež wschitke družiny **dobrych palenzow** ja s tutym knjesam ratarjam a šafopschedawarjam poruczejo naspominam a po najtunisichich placzishnach pschedawam.

Ernst Glien,

destillazia

na žitnych a na drjewowych wikach.

Wschedawarja khumishtnych kwetkow

Anny Rostoweje rodž. Lehmannez

porucza najnowshe w kwetkach w spodžiwnje wulkim wubjertu, teho runja tež

šlomjane klobuki,

taž tež hotowe a krašnje garnirowane klobuki, dale

agrašy a židžane banty

a hewal tež druhe, do pschisnišwa šluschaze artikle po tunich placzishnach t dobrocziwemu wობtežbowanju.

S pocžeszowanjom

Anna Rostowa rodž. Lehmannez

w Budyshcinje, na žitnych wikach 604, s napshezca „štoteje hwěšdy.“

W khlamach šo šerbski ryczi!

Šupne, najenške a pschenajenške kontrakty, dolžne a sastawne pišma, proštwy atd. najtunischo napishe

agent **Koplansky** w rešništej hasy 332, po 2 šhodomaj, s napshezca mjašowych hětow.

Psci budyško-mužatowskim schušeju w khól-
mantach pschi samostach mam ja dzelbu **twar-
skeho drjewa** nehđe wot 300 štomow —
tubistku stopu po 30 np. — na pschedań.

P. Domascha, hosceženat w Šamorje.

Runklizz,

prawdziwe czerwjene **altenburgske,**
wošebje jako šornjescho šadžecz, teho
runja kulojte žolte **oberndorfske,** kaž
tež **trawne, warjenjowe a kwet-
kowe šymjenja** najlepsheje dobroscze
ma na pschedań

N. Klausch, šahrodnik.

Ia. Portland-cement,

marka „Šwešda“,

dopšnaty najlepschi, stajnje zyle runo-
měrny a hišheže wot žaneho druheho
šabrikata po dobrosczi njepšchetrechenn,
porucza najtunischo po $\frac{1}{1}$ a $\frac{1}{2}$ tunach

Otto Engert

na šnutštej lawškej hasy 122.

Nowe jerje,

1 kopu 2 marzy, 3 štuki 10 np.

Syrop,

jara šlódki a czistošlódžazy, punt po 20 np.,
porucza

Sermann Kunak

na bohatej hasy.

Pravdziwe

nišchonste winowe kizato

porucza

Max Zieger na šerbstej hasy.

Šamane nudle

porucza najtunischo

Max Zieger na šerbstej hasy.

Bernštajnowy laf,

kopallať,

wošowy laf,

želešowy laf,

porzelanowy laf,

šifatif,

lanowolijowy širniš,

blajwajš we woliju,

kaž tež wsche druhe **barby** najtunischo porucza

Max Zieger na šerbstej hasy.

Šo zepjerajo na najkrašnišhe dopošma
rntuju wišem na ložomo-
czenje a puderjoštobocz czerpžazym wešte sa-
hojenje sa 14 dnjom. Najrejšhe wopišma šu
t šlužbe. Šhuhym darmo.

Fr. Bauer, Specialist,
Wertheim a. M.

Jan Jurij Pahn

na torhoszczu, pódla głowneje straże,

porucza nowe dostate tkaniny w najrjenskich barbach a w najnowszich mustrach, jako:

mir lustr	metr wot 43 np.,	stary łóbcz wot 25 np.,
jenobarbne lustry, jara śwęcżate	" " 70	" " " " 40
⁸ / ₄ schéroke kaschemiry	" " 1.40	" " " " 80
piżane popeliny, czysta wołna	" " 1.05	" " " " 60
⁶ / ₄ kattuny	" " 30	" " " " 17
⁶ / ₄ pifejowy kattun	" " 43	" " " " 25
⁶ / ₄ poźleszczowy kattun	" " 43	" " " " 25
⁶ / ₄ podschiwkowy kattun	" " 21	" " " " 12
⁵ / ₄ czorne židżane tkaniny	" " 3.50	" " " " 2 mf.
jaquetty wot	5 mf.,	
talma a deszczowe mantle wot	6 "	
moirejowe schórżuchi wot	75 np.	

W khlamach 80 herbsti ryczi.

Jara rjany tuni khofej,

punt po 90, 100, 110 a 120 np.,
pšchi wotkupjenju 5 puntow punt 5 np. tunišcho,
porucza

Carl Böttschka.

Zofor,

žyły a mléty, punt po 42, 45 a 48 np.,
pšchi wotkupjenju 5 puntow tunišcho,
porucza

Carl Böttschka.

Turkowske płowki,

jara rjane płódké a tež wulke,
punt sa jenož 20 np.,
pšchedawa

Carl Böttschka.

Paleny khofej,

punt sa 90 np. a dróžšcho,
porucza

Carl Böttschka.

Rjane nowe polnojerje,

šchtuku sa 3, 4 a 5 np.,
ma na pšchedań

Carl Böttschka.

Paleny khofej,

derje płódžazy, punt po 12 nšl., najlěpje
porucza

Th. Grumbt.

W tunich khlamach

je wulki wubjert jara dobrych **stupnjow** jako na składže, kotrež 80 po jara tunich płaczišnach pšchedawaja. Wone 8u s kože abo se serže, s gumijowym czechnidłom abo s schnórowanju, a je jich teško, so móžesz 8ebi je sa najmjenšchu, kaž tež sa najwjetšchu nohu wubracž. Dobre **žoujaze stiefletty** wot 3 mf. a **džeczaze kožane stupnje** wot 125 np. **Cželowe stupnje** wot 40 np. 8ewat je tam wjele druhich wězow po poniženych, ale twjerdyh płaczišnach na pšchedań.

Ernst Starcke

w tunich khlamach w mjašowych hětkach.

Droguerijowe a barbotworowe khlamy

Otto Engert

na šnutškomnej lawškej hašh 122

poruczeja k prjódštėjazemu lětnjemu cžasu najtunišcho

wolijowe barby

we wschěch snatych wotščženach k barbjenju kšěžow, šhpundowanjow atd., huydom k barbjenju pšchihotowane, kaž tež wschě šuché semske a molerške barby w najwjetšchim wubjertu, dale šhpundowanški śwęcžazy lak we wschelakich barbach, bernštajnłaki, kopallaki, želesolak, damarłak, terpentinowy wolij němšti a franzowšti, dwójžy warjeny, lanowolijowy šrnih, jara derje šhnyžazy, klij Ia. kóluski, kaž tež w ordinarnych dobroščžach, piusle wschěch wulkosčžow, paleny gyps atd.

Želesniczne šchěny

kaž tež

T=noscherje

porucžataj we wschěch dołhosčžach a rozměrach po najtuniškich płaczišnach

Gebr. Joachimsthal.

Rowowe pomniki

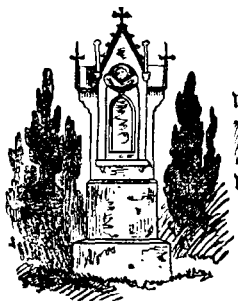
wschelach formow a wulkoszczow po spodzijiwnje tunich placzisznych, kaž tež
massivno-marmorowe pomniki

wot 50 hačž 60 tolet najpodwolnischjo porucža

rěšbař **Santo-Basso**

na šerbstkim kěčowje 842.

NB. Wščě ponowjenja šo derje a tunjo wobstaraja.

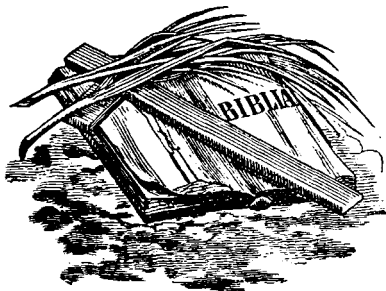

August Rietsch,

rěšbař w Budyščinje, na Šojchiz hašy 724,
 porucža šwój sšlad hotowych

rowowych pomnikow

dobrego džěla a po tunjej placzishnje. — Róžde pono-
 wjenje šo derje a tunjo wobstara. — W rěšbařni šo
 šerbstki ryczi.

Bantowe, tullowe, zankowe, bělotworowe khlamy a šchatowa fabrika

na snuštkej lawstkei
 hašy 136,

A. Rietschler,

na snuštkej lawstkei
 hašy 136,

porucža k něčezišchemu cžahu wščě šem šluschaze artikle najtunišcho:

- gardiny s mulla, filet-gaze, 20 a 30 np. a dróžšcho,
- ložowe krywadla 2 mf. 20 np. a dróžšcho,
- korsetty 85 np. a dróžšcho,
- šwjersšne kofšle 1 mf. 75 np. a dróžšcho,
- wojerške a džělařske kofšle 1 mf. 50 np. a dróžšcho,
- žonjaze a džěczaze kofšle, kšolowy, neglizžejowe jecžki,
- wušchwiane a hladke žonjaze kšornarje a mansčety,
- šchoržuchy s kattuna, platu, moirěja a alpacca, jara tunjo,
- šhirtling 18 np., šchiffon, madapolan a krětonny,
- kofšlowe saskawki s platu a šhirtinga,
- mužjaze a hólčjaze šchemisety, kšornarje a mansčety,
- kšravaty a šklipsy, jara tunjo,
- bordny, šchnóry, wobrubny a knesse, jara tunjo, atd. atd.

Wo

P. Kneifelowej

wložowej tinkturje.

Šchtóž na khoroste wupadowanje wložow

čžetpi a je do čžista šhubičž nochže, njech s polnej dowěru hornju tak derje lěkařizy, kaž tež sastojnšy
 pruhowanu tinkturu natoža; šo pař wona niž jenož wupadowanje wložow, kaž tež šo šapoczžazu plěchawoščž
 wěšče wotštroni, ale tež, hđžež šu jenož hiščeže najšnadnišče kšochorki, tež tym, kiž s žyła žanych
 wložow wjaz nimaža, šabo wložny napłodži, je psches wěry hódne wopišma wyššocžesčeznych ludži, bjes
 nimi tež wot wyššnosče wobtwěržžene, njedwělenje dopořajane a móža šo tajže wopišma štajnje nawjedžičž
 w jenicžkej pschedawarini w Budyščinje, kotruž ma **Heinr. Jul. Lincka**. Placzišna ša bleschu 1, 2 a 3 mf.

Pschewšacže khlamow.

Čžesčeznym Šserbam Budyščina a wokolnosče najpodwolnischjo k nawje-
 džěnju, šo šym ja

na
 bohatej hasy 64

čžaknikowe khlamy

na
 bohatej hasy 64

(Uhren-Geschäft)

wot knješa **B. Scholz** kupit a prošchu, šo bñchu dowěrjenje, mojemu
 přjedomničkej špožčžene, tež na mnje pschenjesčž čžyžli. Moje štajne próžowanje
 budže, šo bñch je šprawnej a tunjej tworů, kaž tež s dobrym džěkom wščěm
 požadanjam mojich čžesčeznych wopytowarjow doščž čžinik.

S próštww, šo bñ šo moje přjódčšwacže dobročžiwje podpjeralo a s pschi-
 špomnjenjom, šo šym ja šerbstkeje rycže móžny, šawoštanu
 s počžesčžowanjom

Franz Marxhner, čžaknikar.

Wosjewjenje.

Sarjadowanje šallitneje ššenocženeje britannia-
 ššlěbroweje fabrike pschedawa šwójje tworowne šarady
 dla ššončženja konkurša a dospołneho wurumowanja
 pschewšytow

ššow 75 procentow pod takšu.

Sa jenož mf. 14. — dostanješch ššlědowazy
 ššprawny britanniaššlěbrowy ššerwice s najšman-
 išchego a najššepšchego britanniaššlěbrowa,
 (ššotrez hewat 50 markow placžesčje)

a ššo ša běšowosčžacže tworů 25 ššet rufuse.

- 6 britanniaššlěbrowych ššlědowych nožow s jendžel-
 šštimi worželowymi brinkami,
- 6 prawdžiwych jendž. britanniaššlěbrowych widlicž-
 ťow, najššmanjščjeje najčžezžičžje dobročžje,
- 6 maššiwych britanniaššlěbrowych jědžnych kžizow,
- 6 najššmanjšchich britanniaššlěbrowych kšofejowych
 kžicžčow,
- 1 maššiwny britanniaššlěbrowy młotocžerpař,
- 1 čžezki britanniaššlěbrowy ššopucžerpař, najššepšchje
 družiny,
- 2 rjanaj britanniaššlěbrowaj ššalon-ššlědowaj ššwěcz-
 nišaj,
- 6 najššm. britanniaššlěbrowych jejowych kšelishččow,
- 1 ššerw britanniaššlěbrowy popjerjowý abo žokorowý
 ššajčžčit,
- 1 ššmany britanniaššlěbrowy thejowý žhđžat

36 ššchut.

Dostacž psches „postworščhuš (nachnahme)“ abo
 psches poššlanje pjenješ wot

Vereinigte

Britanniasilber-Fabriks-Depot

Wien, Landstrasse Matthäusgasse 2.

Ššchtož ššo njelubi, ššo w běhu 8 dnjow nasad wojmje.

„вѣщюшюго ошомогошу ухѣо шу ге оѣ

WYPSZEWYJE SNIPI

•aoyvax

φρυσυλζοζαδϋ

nšwawatny ipřa yřagag augžžaat vavš wšyžod

ααζαφλ!αδζα!

φρυσυλζ

αυυλ! ουαε

== Rhofej, ==

čžisty a derje ššlědžazy, pschedawam punt po
 96, 100, 110, 120, 130, 140 a 180 np.,
 pschi kupjenju 5 puntow punt wo 5 np. tunišcho.

== Bokor, ==

žhly, punt po 45, 48, 52, 54, 60 np.,
 mlěty, = = 42, 44, 46, 48, 52 np.,
 pschi kupjenju 5 puntow tunišcho,

porucža

Carl Noack na žitnej hašy,
 njedaloko torhosčžca.

Wše Wšellerež knihařni (**Oscar Rösger**)
 ššu dostacž: **Bibliske ššawišny** abo bibliske
 historije ššarežo a noweho šštestamenta je ššro-
 wami ššwjateho piššma powjedane a se ššchpru-
 čhami a kšerluschowymi ššchucžčkami wukladžžene,
 šša ššchule a domy, s wjazy hačž ššto bibliskimi
 wobrazami. Ššakozž wupperthalschego towaršštw.

P. Strobel, atelier za njebolosne sašadjenje krumfchtynych subow a plombirowanijow po najnowšim systemje.

Wotstronjenje subyboljenja, subowe operacije: Na snutsknej lawstkej hašy čj. 120, po 1 sthodže.

✎ A rycjam wschědnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hač do 5 hodzin. — A šudym darmo. ✎

A wobkedźbowanju.

Barny destowy rěsač w Biskopizach (prjedy Luchsenburg) porucza rjane jědlowe a kšojnowe deski wschěch tolstosćow a dołhosćow, a to:

$\frac{5}{4}$ "	tolšte,	8°	dołhe,	zol	po 12—13 np.,
1"	=	=	=	=	9—10 =
$\frac{7}{8}$ "	=	=	=	=	$7\frac{1}{2}$ —8 =
$\frac{3}{4}$ "	=	=	=	=	6—7 =

Wschitte družiny latow, kaž tež schwartow najtunišcho, rěs w zylm a po jenotliwym, twarske drzewo a kšozy k rěsanju, kubikometr po 5 mk., pschi wjetšim wotkupjenju franko na twarske město.

Najpodwolnišcho

G. Lippold.

Emil Flegel, kóžkař na žitnej hašy,

w domje k. czašnikarja Röglera,

porucza mězny se židy, stoffa a platu w najnowšich mustrach a po najtunišich placzišnach. — Pjelzowe mězny so pod rukowanjom psche schodowanje wot wohnja a molow na kšowanje horjebjeru.

Kože a kóžki so po najbrožšich placzišnach kupuja.

✎ Möblowy magazin ✎

M. Zannascha, tyscherškeho mišchtra

w Budyschinje na herbskej hašy čjo. 20

porucza wschitte, i wschelakeho drjewo džělane möble, kotrež młodži ludžo, hdyž so woženja, sa domjazu nadobu trjebaja, po najtunišich placzišnach.

Porucjenje.

Swoj bohacze wuhotowany sklad kšachlow běhych a pišanych barbow, kaž tež wschelake horny a mlóčkowe kudobje, jako mlóczinki atd., w najwjetšim wubjerku porucza po najtunišich placzišnach

W. Beeg, hornežerški mišchtr
na garbarškej hašy čjo. 362.

Wosjewjenje.

Provincialne towarštwó sa snutskomne mišionstwo w Budyschinje.

Generalna šhromadžišna

šhtwórtk, 24. haprleje, popoldnju w 3 hodžinach w auli gymnastija.

Dženški porjad:

1. Rozprawa wo towarštwowym štkowanju wot pošklenjeje generalneje šhromadžišny.
2. Rozprawa pokladnika a justifikacija šliczbowanijow, w nastupanju letow 1877 a 1878 prjódtkoploženych.
3. Pšchednosch k njesa duchowneho Richtera i Leutewig wo pšchedawanju pišmow a wo kolportazi.

Ssobustawy towarštwó a pšhecželjo snutskomneho mišionstwa so k prawje bohatemu wopytanju tuteje generalneje šhromadžišny najpodwolnišcho pšcheproschuja.

W Budyschinje, 12. haprleje 1879.

P s c h e d ž y d s t w o.
i Wąkdorf, pšchedšyda.

Agentura barlinsko-kölnjanskeho wohenšawěšćazeho towarštwó

njeje wjazy na bohatej hašy, ale je nětko na škulerškej hašy 4, po 1 sthodže.

W Budyschinje, w haprleji 1879.

Bruno Deutter.

C. F. Ranisch,

šchewski mišchtr,

pschi bohatym tórmje, porucza wschě do šchewstwa kšuchaze artikle, jako: mužaze, žonjaze, holczaze a džěczaze šiflety i kože abo itaniny, domjazje stupnje i kože, plišcha, filza, paša atd., cžěšćenym Šerbam a Šerbowkam po wschomóžno najtunišich placzišnach.

✎ S wobhdlenjom na bohatej hašy 91, pódla pósta.

Wosjewjenje.

Džiwoczašte herbske ew. luth. mišionste towarštwó směje, da-li Bóh, juskje popoldnju w 3 hodžinach w Lehnertez domje w Zofowje mišionstu hodžinu.

Pětr Wlónk.

Wložowe pletwa

i wucžebnych wložow, kaž tež rjeczaški, bróšče a kšiziki i wložow najtunišcho džěla

Joachimowa

blisko lawstkeho tórmá a noweje šchule.

✎ Tež so hotowe nowe pletwa atd. pola mje na pšchedań.

A pšchenajeczu

je jena stwa w Brěšy pola Šodžija, w jehym mašiwym twarjenju sa herbsku šwóžbu, kotraž dwórškeho džěla hladacž njetrjeba. Wšcho dalšče je tam cžiško 12 šhonicž.

Jene pěčne wobhdjenje, 2 stwě, 3 komory, kuchnju, pšchedsalu a pinzu wopšchijaze, tež se šahrodu, kotrež móže so 1. julija wobczahnyč, je na pšchenajecze w Budyschinje na lubijskej hašy 508 K.

Wurjerjo

móža džěko dostacž pola

A. Róthiga w Škonej Woršchći.

Jeneho wucžomnika pyta po jutrach Šorla Gunz, tyscherški mišchtr w Delnim Wujesdže.

Jena holczka,

herbskeje rycze móžna, kotraž je hakle šchulu wuhodžila, móže město dostacž. Šdže? to je šhonicž pola knjenje wucžerki Šorlizoweje w Komorowje pola Rakez.

Jena pěštonča so k 1. junijej 1879 pyta na šwonkownej lawstkej hašy 796, po jehym šthodže.

Jedym cžornobrny poš je so pšchidwał a je šašo dostacž pola J. Šchlezy w Łustu.

Štwórtlétna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
Kóždy čísló plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin naróžku zwon-
neje lawskeje hasy čísló
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čísé Smolerjec knihičišćeřnje w maćičnym domje w Budyšinje.

Číslo 17.

Sobotu, 26. haprleje.

1879.

Nadpad na ruskeho křezora.

Lěto šo hišće njeje minyło a je šo hižom pjecž nadpadom na wyškich knjezerjow stało: to je hrósbne šjewjenje w Europje. Loni 11. meje Šudel němskeho křezora w Berlinje nadpadže a hižom 2. junija šašo Mobiling na njeho tšeli; — 25. oktobra čyžyše Monkoski w Madridu španiskeho krala Alfonša stónzowacž; — 17. nowembra pať w Neaplu Pařanante ša italskim kralom Šumbertom křo — a nětko 14. haprleje je Šsołowjew šchtyri křócž ša šobu ša ruskim křezorom Alexandrom tšeli: njejšu to žadlawe štkuti?! — Nam šo šda, šo je šo w pošlenich lětach wjazy škeho, dylži dobrego mucziko abo šo šo š najmjenscha njeje dočž dobrego nawucziko a šo ma ta nawjedžitošć, š kotrejž šo něčžički šwět tať jara škwali, najškerje tóššchto džerow, š kotrymž je njepoškušnosč a wšchelaka škóšć do njeje šalěšla a nětko šle štkuti do šwěta šadža.

Šchtož pať nadpad nastupa, kotryž je šo, kať šmy hižom tšdženja našpominli, 14. haprleje w Petersburgu stať, dha šu wo nim nětko trochu podrobnishe powjescže pšchishe.

Žako běšhe nadpadnik na křezora šchtyri křócž wutšeliť, počža wón čžetacž, a šo by lěpje bžžecž móhť, šo šwjercšchnu šuknju wušlečže a wot šo čžišny. Tšdženja šmy po dostatych powjescžach powjedali, šo je jeho jedyn kšafnik najpřeni došahnyť, po nowishej rošprawje pať to jedyn wojak ščžini, kotremuž šo šeldwebel Ragošin pšchidwa, a wobaj teho škóšnika na šemju čžišnyšchaj. Wóřy teť wjazy ludži pšchisťocž a šo š pukami do njeho dachu, polizisťo jeho pať ludžom wutorhnychu a na polizajštwó wotwjedžechu. Křezor běšhe wšchón tutón čžaf štejo wostať a šo haťle po wotwjedženju Šsołowjewa do jeneho wosa šhny a šo do křezorskeho hrodu dowjese.

Šo je šo na křezora nadpad stať, to šo hnydom po wšchém měšče rošnješe. Wšchitzy přynžojo, ministřo, generalojo, zuřy pošlanzy atd. šo teho dla hnydom do křezorskeho hrodu podachu a luda šo pšchezo wjazy a wjazy pšched hrodom šhromadžowashe, hura wošajo a š mžami a škobufami machajo. Někotři čžyžy bjes tym rusku narodnu hymnu „Wožo, žarja čžrani“ (Wožo, křezora šwarnui) šanjescž ale pšched hurawošanjom to došonjecž njemóžachu. (Ruska narodna hymna šo teť pšchi tajkich škladnosčach špěwa, kať našcha „Toť krala žohnui Wóh!“)

Šaťle po někotrym čžafu křezor na altan won wuštupi, křónpřynž Alexander běšhe š prawizy a křezorowy bratr Miklawš š lěwizy. Wšstanje ludu běšhe jara wulke a nětko šo teť špominjena hymna wot žyše šhromadžišny horliwje špěwashe. Wo jeje wušpěwanju šo křezor šašo do šwojeje štwy wóćži, ludžo pať štajnje pšchihadžachu a wotkadžachu, tať šo na torhšchčžu pšched hrodom pšchezo nimale jenaf wjele luda wosta. Něhžže na poš tšjoch hodžin popošdnju křezor na wotewřenym wosu, do kotrehož běšchaj jenož dwaj šchumlej šapšchšnjenaj, šam bjes šlužobnika š hrodu pšchijedže

a šo šřjedža pšches ludži wjesešhe. To pať, šo wón š tym wulke dowěrjenje š šwojim poddanam pošafa, šo ludžom jara lubješhe, a woni teť šwoje špodobanje na wšhe móžne waschnje wopošafowachu. Křezor njemóžeshe hinať, dylži žyše pošaku jecž, doťelž šo lud woťoko wosa čžišćeshe. Wón šo do žyřtwje kafarškeje Wožeje macžerje poda, šo by šo tam Bohu ša wušhowanje pšched mordarškej ruku džakowať. Doťho njetrajeshe a žyša žyřkej běšhe š ludom pšchepjelijena. Wo škóščenaj modlitwje šo křezor šašo do hrodu wóćži.

Wjes tym bžču šo domy š šhorhojemi wušpšchike a wjecžor běšhe žyše měšto najkšafnischo pošwěčžene. Křezor teho dla teť po měšče jšdžeshe, šo by wobydlerjam š tym šnamjo džakownosče ša jich šobucžucže dať. Žako šo nimo theatra wjesešhe, š wosa wuštupi a do njeho šašdže, hžžž jeho šhromadženi š hurawošanjom poštrowichu a jemu š čžesčži narodnu hymnu wušpěwachu.

Žako bžču Šsołowjewa na polizajštwó pšchidjedli, běšhe wón wšchón njemóžny, a mēnjachu tam, šo je to wot teho, doťelž běšhe šo lud š pukami do njeho dať. Me jedyn lěkar, kiž wušlada, šo jemu pēnki še rta šstupaja, mēnjese, šo je šebi wón najškerje š jedom šawdať; čžehož dla jemu potom pšchecžiwó jeho woli lěkarštwó pšche jēd do žiwota dele wjedžechu. To teť pošhase. Potom jeho wušlečžechu a šwěru wobhladowachu, pšchi čžimž namakachu, šo ma pod pažu špody šameju ramjenjom dwaj wóřeschkaj pšchilēpienaj. W tutymaj běšhe teť jēd a škóščnje šo Šsołowjew wušna, šo je teť pod nohčžemi jēd mēť a jón pšchi čžžkanju pošřjel. Lěkar jemu na to prajese, šo je jēd, doťelž je wētr na njón ducž móhť, na mozy šhubiť a jeho teho dla njeje na měšče moriť; wón šo na to mjeršashe a šawoša: „To wšchaf šebi ja njejšym myšliť!“

Wjecžor křetro pošdže bžču šo jeho mozy wóćžike a móžachu jeho po tajkim pšchepšchowacž a wuwoprašchowacž.

Na praschenje, kať wón řeka, wotmolwi wón najpředy, šo šo šopow mjenuje, potom praji pať, šo Šsołow řeka. Tutej mjeni móžesh mjenujzy jara hušto w šušowškej ššššecž, něhžže kať w ššššach „Müller“ abo „Schulze“ a je teho dla w šušowškej čžžžto, praweho šopowa abo Šsołowowa, kotrehož poštasch, bóřny wušlědžicž. Duž jemu nočžyžy tať prawje wēricž, šo je prawe mjeno prajiť, wostajichu pať to, a praschachu šo, šwotkal je? Wón wotmolwi, šo je w pošlenschim čžafu w Petersburgu poš wšchelakich šnatych bydliť, šo pať jich na žane waschnje mjenowacž njebudže, doťelž móhťo jim to šchfodžicž, a šu tola njewinowacž; pšchetož šchtož je čžiniť, je šam še šwojeje wole čžiniť, a njeje nikomu ani njepiňnyť, kaťke ma wotpošladanje.

Wjes tym bžču jeho draštu podrobnje pšchepšchali, ale w njej ničžo druge njenamakali, dylži křuch papjery, wottorhšnjeny š němskich nowinow „Herold“. A na křomje teje papjery bē žónške mjeno

„Helena Konstantinowna Szokolowjewa“; a tónle kufť papjery ſ tymile mjenami tež k temu pomhaſche, ſo nadpadnikowe prawe mjeno wuſlědźichu. Mjenujzy, kaſ we wſchěch druhich měſtach, tať ſu tež w Petersburgu mjena a wobydlenja wſchěch wobydlerjow napiſane.

Duſ bórſy na polizajſtowo pobjachu a ſo dachu praſchecź, hač ſo žadyn Konſtantin Szokolowjew w Petersburgu bydli? Ale budſe ſo někotryſkuliſ praſchecź, cžeho dla dha ſo runje ſa Konſtantinom praſchachu? Na to mamy wotmolwicź, ſo ma w Ruſowſkej kóſde bžecźo pódla ſwojeho mjena tež bórſy mjeno ſwojeho nana a ſo tež ſtajnje ſ tuthmaj dwěmaj mjenomaj mjenuje. Po tajkim bē lohťo prajicź, ſo nan Heleny Konſtantinowny ſ kſchecženym mjenom hinať rěkač njemóže, dyſli Konſtantin.

Na polizajſtowe tež hnydom namaľachu, ſo na tať mjenowanym Kamjennym Dſtrowje (kamjentej kupje) w Petersburgu niſſchji lěkar Konſtantin Szokolowjew bydli. Tam ſo k njemu podachu a wot njeho ſhoničhu, ſo je woſomidžebat lět ſtary, ſo ma žonu hiſchecze žiwu, tſjoch ſynow a jenu dźowku. A jako ſo jeho wopraſchachu, tať jeho dźowka rěka, wotmolwi wón: Helena. Na daľſche na- praſchowanje wón powjedafche, ſo je jeho ſtarſchi ſyn ſaſtojniť pſchi žloniſtowe a ſo druhi ſyn w tu kwiľu w hoſpitalu leſi. W naſtupanju tſecžeho ſyna wón praji, ſo tón Alexander rěka, ſo je 34 lět ſtary a w ſwojim cžaſu gymnaji (wulku ſchulu) wu- kłodſki a potom na univerſitecze ſtudowať, jón pať hiſom w druhim lěcze wopuſchecziť a wuczeťſke měſto w Toropjezu njedaloťo Piſkowa doſtať. Wot tam je pſched někotrym cžaſom domoj pſchiſchoť a pola ſtarſcheju bydliť, teju pať 12. haľreje wopuſchecziť, prajizy, ſo do Moſkwy pojědže, dokeľž je tam nowe měſto doſtať.

Skóncžnje ſo ſtareho Szokolowjewa praſchachu, hač ma žane fotografie wot ſwojich ſynow, na cžož wón wſchě tſi pſchinjeſe. W tej, kotraž bēſche wot najmlódsžeho ſyna, woni podobifnu teho nadpadnika ſpóſnachu a ſo potom k njemu wróczičhu. A jako jemu tam wſcho wuľkadowachu, ſchtož bēchu ſhoniť, dha wón dale přecź njemóžeſche, ale ſo wuľna, ſo je ſyn naſpomnjeneho lěkarja a ſo wo prawdže Alexander Konſtantinowicź Szoko- wjew rěka.

Hač je dale ſchto waſne powjedať a hač k tať mjenowanym nihiliftam ſluſcha, kiť chzedža wſchto nocź, wěru a něcziſche krajne ſrjadowanje ſahnač a ſaniczič, to ſnate njeje, dokeľž ſo ſudniſke pſchepſyſchowanje ſjawnje njewjedže. A wotſudženju Szokolowjewa je kžětor ſchecžoch ſudnikow pomjenowať a ſa jich pſchedſhydu ſwojeho bratra, wjelikeho knjaſa Niťoľaja Niťoľajowicza, poſtajiť.

Swětné podawki.

Němſke kžětorſtowo. Tydženja po powjedanju draſdžanſkich nowinow piſachmy, ſo kral Albert ſwój lětſchi narodny džen (23. haľreje) njebudže doma ſwjeczič, dokeľž ſo na tym ſamym dnju ſlěborny kwaſ awſtriſkeho kžětora wotdžerziť a kral Albert teho dla do Wina pojědže. Ale poſlěniſche ſo ſtaťo njeje, pſchetož wón je w Draſdžanach woſtať a je ſo tam po tajkim tež, kaſ druhe lěta, ſrjedu k cžeczi kraloweho narodneho dnja pſychna wojeťſka parada wotdžeržala. To ſamo je ſo tež w Budyſchinje ſtaťo, kaſ tež w druhich ſaſkich měſtach, hžez wójſko ſteji. Sewať bē w ſaſkich měſtach a tež w někotrych wjetſchich wſchach tójſchto domow ſ khorhojemi wupſchennyh, w ſchulach ſo na woſebne waſchne na krala ſpominaſche a ſwjedženifke hoſčizny tež tu a tam kralowych cžeczerjow ſhromadžowachu.

— Wěſty Bieľcha w Draſdžanach je ſwojemu rodnemu měſtu Chemniķej 450,000 hriwnow (150,000 toľeť) wotkať. — W

ſaſkich horatyh ſtronach je piatť tydženja wjele ſněha naſchlo, tať ſo tu a tam na poť kóhčža toľſty leſeſche. Na někotrych ſchuſejach bē tójſchto woſow w ſepjach tečazyh woſtaťo, tať ſo dſrbjachu ludžo woſy a konje ſe ſněha wuſypowacź. Na želeſniſy bjeſ Annabergom a Weipertom jedyn cžať ſněha dla tečazy woſta a móžachu jón haťle ſa dwě hodžiny wudobycź. — W Nowej Laubje je ſo 15. haľreje wječzor Knoblochez forczma wotpaľa. — W hornjopózkowſkim knjeſim lěſu bu 15. haľreje mlynť-wob- ſedžer a drjewopſchekupž Gändchen morwy namaľany a je nimale wěſte, ſo je ſebi w cžezkich myſlach ſam žiwjenje wſať. — W Groſſenhainje je ſo pſchi wóhny, kiť 15. haľreje na kubi jeneho doma wudyri, Krillez 2lětny hólczez ſaduſyl. Wón bē ſe ſwojim 6lětnym bratrom na tutu kuby ſaľeť a ſtaj tam wonaj tutón woheť, kotryž bu pať bórſy ſaſo poduſcheny, na někaťe waſchne ſamiſchkriloj.

— S Barlina piſaja, ſo je němſki kžětor 18. haľreje dopoldnja do Wiesbadena pſchijěť, hžez bu wot wſchto nocžow a luda naj- pſchecželniſcho poſtrowjeny. Wón tam něhže dwě njedželi woſtanje a ſo potom ſaſo do Barlina wróczi, ſo by ſo wot tam na hród Wabelſberg podať.

— S Würzburga piſaja, ſo bu tam jedyn podoffizier wot wojeťſkeho ſuda k pječom měſazam jaſtwa wotſudženy, dokeľž bēſche ſ wojaťami ſlě ſaľhadžat, jich plifťowať, ſa wuſchi cžahať atd. Wón je tež ſwoje podoffizierſtowo ſhubiť a budže po wotſedženju jaſtwa jako niſki wojať dale ſkuzicź dſrbjecź.

Awſtria. Tutón tydžen bēſche ſa awſtriſku kžětorſku ſwójbu, tať rjez, ſwjedženifki tydžen; pſchetož kžětor a kžětorka ſwjeczeſchaj ſwój 25lětny mandželſki jubilej a pſchi tutej ſkłodnoſczi někotre dny ſa ſobu deputazije ſe wſchěch awſtriſkich krajow a wjetſchich měſtom do Wina pſchithadžachu a wyſokimaj jubilaromaj ſwoje ſbožo- pſchecža pſchinjeſechu.

Franzowſka. Hač dotalne franzowſke miniſterſtowo hiſchecze doľho w ſkuzbje woſtanje, to pocžina pſchezo bóle njewěſte byčž. Mjenujzy radikaľna, móhť rjez, kommunardiſta ſtrona, kotraž pſche- wróczenje něcziſchich wobſtejenjow — je-li trjeba, tež ſ gwaltom — žada, ſtajnje wjazy moſy dobywa. To je woſebje na tym widžicź, ſo bu ſtary revoluzionar a ſbžer Blanqui ſa ſejmſkeho ſapóſtlanza wuſwoleny, hač runje wón ſ žyľa žaneho prawa k temu nima.

Žendželſka. Žendželſtemu wójſku, ſzulukaframí wojowazemu, ſo pocžina ſchlahczič. General Chelmsford bu 2. haľreje wot zuluľaſrow nadpanjeny, wón jich pať wotraſy, pſchi cžimž woni na 1200 morwyh ſhubichu. Kapitán Wood je ſe ſwojim wójſtom ſ kraja Waſutow něhže 2200 hoľjadow, 240 koni a 3000 mowzow wotehnať. — Zuluľaſrjo, něhže 11,000 muſi ſylni, 3. haľreje lěhwo generala Chelmsforda pola Gingoľowa ſ nowa nadpanychu, ale wón jich ſaſo wotraſy a wſche teho 4. haľreje njepſchecželow, kiť bēchu žendželſtu maľu twjerdžimnu Etowe ſe wſchěch ſtron wob- lehnly, ſbožomnje wotcziſchcža a tať ekowſkich Žendželčanow wot wulkeho ſtracha wumó. Zuluľaſrjo ſchťodowachu něhže 2500 a Žendželčenjo něhže 220 muſi.

Ruſowſka. Dokeľž, kaſ ſo ſda, wjele ludži w Ruſowſkej nowu ſwobodu, krajej wot kžětora Alexandra datu, ſnjecž njemóže a ju jenož ſlě naloſa, je ruſki kžětor někto ſchecžoch tať mjenowaných generalgubernatorow poſtajiť, koťſiž maja kruzje ſa porjadkami w kraju hľadacź. We wulkim džeľe Ruſowſkeje je teho dla w tu kwiľu tať, jako by tam wójſki ſakon knjeſi. To je drje w wěſtym naſtupanju k wobžarowanju, ale w Barlinje wſchaf ſebi tež ſkóncžnje

hinat pomhać njemóžachu, hacž so gwaft gwałtej napschecziwo stajachu.

Esperia. Turkowŝy Albaneŝojo, rubježny a njeměrny lud, řu wóndano ř wulkej mozu řerbŝte njesy pŝchecocžili a tam tójšyto řerbŝkich wřow wurubili, prjedy hacž řo tejto řerbŝteho wójšta řhromadži, řo móžesche jich ř kraja wubicž. Esperia wjeřch je řo teho dla pola turkowŝteho sultana wobcžežował a potne řarunanje řa řwojich wobřkłodžennyh poddanow řadał, prajizy, řo wón potom, hdyž řo tajke řarunanje njeŝtanje, řam se řerbŝkim wójškom na Albanesow pocžełnje, řo by jich pokhořtał, kaž řebi řařluža.

Ze Serbow.

Š Budyřčina. (Rošprawa wo generalnej řhromadžijnje towařtwa Maćicy Serbskeje, 16. ģaprjeje t. l. Štónćenje ř cžiška 16.) Řo powřitkomnej rošprawje maćicžneho piřmawjedźerja, ř. kapłana Róle, maćicžny pokladnik, ř. pŝchecupž Mjeřwa (Mörbe) rošprawa wo dořhodach a wudawřach towařtwa cžitařche, ř cžeřož bė widžecž, řo je dořhodow byto 2014 ř. 32 ř, wudawřow pař 1740 ř. 78 ř, tař řo je řo řamóženje towařtwa w pokřlenim łecže wo 273 ř. 54 ř pŝchisporilo a něřto 881 ř. 43 ř wopřichja. — Potom maćicžny řnihownik, ř. řeminařřki wyřchři wucžer Fiedler, wo řnihowni rošprawa da, kotraž pokľařa, řo je řnihownja towařtwa wo 145 cžiškow pŝchirořka a to wokřebye pŝches dary řobuřtawow, towařtww a wucžennyh řjenocženiřtww. — Dale pomjedľařche maćicžny řnihisřkadnik, ř. meřchcžanřki wucžer Kapler, kař wjele řnihil, wot Maćicy Serbskeje wudatych, je řo řanđžene łeto rošpřchedało a kař wjele je jich hiřchcže na řkladže wostało. Rošpřchedało je řo 600 řnihil a nimale 5000 protyřow, na řkladže pař je 8000 řnihil. Řřchi tym řo tež na to řpomni, řo je Maćica Serbska wřchelake řnihil do budyřteje hojełnje darila, řo byřhu řhori Šserbja, tam pŝchewyřazy, něřřto řmaneho cžitacž mełi, a ř. wucžer Šchořka rořeřtaja, řo řo tam tute řnihil pilnje cžitaja a jara wužite wopokľařuja. — Štónćenje maćicžny wubjerřownik, ř. řarař Jencž ř Palowa, rošprawa wo řřitřowanju maćicžneho wubjerřa da a pŝchi tym tež na maćicžnu łežomnořcž řpomni, prajizy, řo je wřchě řlicžbowanja w dořwym porjadku namařał. Žemu bu řa jeřo řwėrne řřitřowanje a wobřtaranje wot řhromadžijnny wutrobny džak prajeny a řława wunjeřena, kaž bė řo to tež wřchėm dořhim řařtojnĩkam towařtwa po jich rošprawach dořtało. — Potom řo po pořtajełnu maćicžnyh wuřtawřow řři řobuřtawy pŝchewyřřyřtwa a dwa j řobuřtawaj wubjerřa wulořowachu, tola buřhu wřchě řařo na dalřche řchecž łet ř nowa wuřwoleni. — Řo křótkej pŝchewyřřyřda řhromadžijnje ř nawjedženju da, řo řu řařtupjerjo towařtwa wobřanřli, řnjeřej řarařej Řadže w Bawcže tař njenowanu wotivnu tařlu pŝchewodacž jařo řwėdcženje wo tym, kař wyřřoko to Maćica Serbska waži, řo je wón hiřom 25 łet řpiřanje protyřki „Přchewyřena“ wobřtarał a na to wulku próžu a wjele džėla naložił. Řa tute j tařli řłedowaze řteji:

Šwėrnemu Šserbe j wotcžinze j, wyřřokodostojnemu řnjeřej, řnjeřej Řoberte j Řermannej Řadže, dořjeřařřužbnemu řarařej w Bawcže, hořřiwemu řobuřtawej Maćicy Serbskeje a wudawarjej řerbŝteje protyřki, pŝchi řřkadnořcži řeřo 25 łetneho protyřcžneho jubileja 1879 ř džakownym pŝchisřnacžom řeřo řařřužbneje džėławořcže řa řerbŝki lud pokřwecžene wot pŝchewyřřyřtwa a wubjerřa Maćicy Serbskeje.

Šřto řłėborne woneřchka Ružiřa wje,
Šřto Šserbjo Łe je ř radořcžu pořřrowjeju,
Šřto řožđicžke řrono tam džakownje bije,
Řđžež Šserbjo řwój řtatof řej wuřwolichu?
Šřto řławy řo řorla, řřto pokřwecžuje
Šřo řebi dženiř džakowne cžeřcžowanje?

Šřtwóřřřřřřřř řo miny, řo řerbŝtemu łube j
Ty protyřku řerbŝku něřř wudawał řy!
Řlej, w meřřach a na wřach, tež w řhežcžicžny řhude j
Ty ó j „Přchewyřena“ w Šserbach je řadowny.
Š nim wuliwał bohate řohnowanje
Šřy na řona řerbŝteje narodnořcže.

Duž cžeřtny wėnz řebi tež Maćiza plecže,
Řiž wotcžiniřtwa řařřužby pŝchisřnawa,
Ř pŝchewyře: Řjeř řa tajke wotcžiniřtwa cžeřcže
Łži Řnjeřowa miřocž řow do řwřenja,
Řđžež ře řwojim džėřom mařch pořtajełny
Ty piřmowřtwa wopomnił njesařodny! —

Řa to meřjachu řo po dženiřřim porjedže namjety, wot řobuřtawow řtajełne, wujednacž. Řa jřprijóđy řo tón namjet řtaji, řo by řo po tym nėmřřim řchulřřim řpėwniku, kotryž ma řo po porucžnořcži řnjeřa wotřejneho řchulřřteho inspeřtora Dr. Řilda w Budyřchinje řa řchule budyřřteho řamřřteho řetmanřtwa wudacž, tež podobny nėmřřořerbŝki řpėwnik wokřebye wudał a řo pŝches to řerbŝte řchulřřte řpėwanje pŝchew řchřodowanjom wobarnowało. Řo dlėřřim wuradžowanju bu wobřanřnjenje, tu naležnořcž wėřtej kommiřiji ř dowuradženju pŝchewodacž a buřhu do njeje wuřwoleni ř. řantor Řozor, ř. řeminařřki wyřchři wucžer Fiedler, ř. řantor Řral ř Řluřřcha, ř. řarař Řróřak ř Řrodžiřchcža, ř. wucžer Mucžinř ře Semiz, ř. meřchcžanřki wucžer Kapler, ř. ředaktor Šmołer a ř. řantor Šchořka w Řadworju. Ša pŝchewyřřyřdu tute je kommiřije řo ř. řeminařřki wyřchři wucžer Fiedler wubra. — (Řona potom bórřy po řtónćenju generalne je řhromadžijnny w řhromadu řtupi a wobřanřny, řo by Maćica Serbska najłėpje cžiniřa, hdy by řpėwy, wot ř. Dr. Řilda porucžene, wřchitře po jich nėmřřim teřcže a ře řerbŝtim pŝchewyřřkom tař bórřy hacž móžno w řhromadže wotcžisřchcžecž dařa a w tym padže, hdy byřhu řo něřotre pŝchewyřřki wumowřtaječ mełe, na jich řarunanje originalne řerbŝte řpėwy pŝchisřchcžecž dařa. Řřchi tym by pař Maćica tež řwoje dořalne řchulřřte řpėwy dale na řkladže džeržecž meła.) — Dale řo na generalnej řhromadžijnje namjetowařche, řo by řo ř maćicžnyh řobuřtawow pädagogiřři wotřjad ř nowa řařožil. Řo řo tež řta a do njeřo řařtupidču: ř. řarař Řróřak ř Budeřtež, dale ř. řantor Řral, ř. řarař Řórnik, ř. wucžer Mucžinř, ř. wucžer Šchořka ř Budyřčina, ř. wucžer Řeřler ře řarycža, ř. wucžer Řagner ř Butež, ř. wucžer Řral ře Šřofolžy, ř. wucžer Řordan ř Řopo jž, ř. řarař Řeřbařř ř Budyřčina, ř. řarař Řmiřch ř Řodžiřja, ř. řarař Řróřak ř Řrodžiřchcža, ř. řarař Řubiřa ř Řjelecžina. Ša pŝchewyřřyřdu tuteho towařtwa řo ř. řarař Řróřak ř Budeřtež wuřwoli. — Potom řo na to řpomni, řo je rycžespyřtny wotřjad tón řamón dženiř rano pod pŝchewyřřyřřtom ř. pŝeřřora Dr. Řřula pokředženje meł, a wokřewi řo wot ř. řarařa Jencža, řo řo tež řarozitnořtny wotřjad ř nowa řařoži. Do njeřo řařtupidču ř. řarař Jencž ř Palowa, ř. wucžer Řeřler ře řarycža a ř. wucžer Kapler, Dr. Duceřman, řarař Řórnik a řeřerendar Mütterlein ř Budyřčina. Řnjeř řeminařřki wyřchři wucžer Fiedler ř Budyřčina a ř. wucžer Řořřof ř Drjecžina ř nawjedženju daleřtaji, řo pŝchirodořpyřtny wotřjad tež bórřy řařo do řwřenja řtupi. — Řa to cžitajche řo łiřt, w kotryřž řo jene towařřtwa na to wobcžežowařche, řo maćicžne řnihil porjadnje dořcž njedowřawa. Řřchecžimo temu pař řo řřawnje dořokľařa, řo

bu so tute knihi kóždy króč porjadnje na to město wotedaše, s wotkal bu so po wěšteji štkadnosći na spomnjene towarštwo wobstaracž měše. Ze-li so je naspomnjene towarštwo potom njeje do- stało, dha to wina Macicy njeje, ale bu to wjele wjazy czi sa- winowali, kiž bu je s postajeneho města na towarštwo wotedačž měli. — Skóncznje so postaji, so bndu so hudžbne kompozicije f. kantora Rozora na kóšty Macicy wotpišale a so w maciciznej knihowni šhowale. K temu f. farar Jenčž 10. a f. pschekupž Mjeřwa 5. a dari, sa czož so jimaj šwaruy dżak wupraji. — Jako bē so potom protokol cžital a podpisał, so f. pschecyda tym, kiž bēdu so na šhromadžisnje a jeje wuradžowanjach wob- dželili, wutrobnje podžakowa a na to generalnu šhromadžisnu wobšantny.

— Dotalny wucžer nabožiny na tudomnej realnej schuli, f. kandidat duchownstwa Mättig, je sa fararja w Schöneseldže (w Němzach) designowany.

§ Hucžiny. Sańdzeneho 17. haprleje wołoko poknozy bu so tudy twarjenja, herbam njebo kžeznika Kobanje škusaze, ni- male do cžista wotpalike, jako domste s kruwańnu, bróžen s hródbu a drjewjenjom. Woheń je najšterje sažožený.

§ Bufež. Dotalny wifar abo fastupnik našeho šchtwórtého schulského městna, f. Bartko, bu wot schulskeje inspekcije sa fastu- nika do Malecizž póšłany a na tuto městno kandidat wucžerstwa f. Lukasz s Njehanja, kotryž je sańdzene jutry budyšti seminar wopušcžiti, postajeny. Wón je šwój hamt po jutrach nastupit. Dokelž pak je nětko našch šterczi wucžer, f. Keřk, šhorit, a so f. šwojim staršchim do Rodez pschecydblil, dha bu nam, hacž so s nim sašo polěpschi, hacž na dalsche jako jeho fastupnik kandidat wucžer- stwa f. Mergšching s Glaschütte (Němž, s draždzanskeho Friedrich- stadtskeho seminaru) póšłany. — Našcha schula je wot šwojich dobro- cželow w pošlenich létach dwaj legataj dostała. Přeni je bibliske wustajenje njeboheho f. Wehle nad Něczinom, kotryž džeczom žyheho schulského wokrješa placzi a s kotrehož buch u lěta 18 džeczzi s biblijami wobdarjene, pjatnacze se šerbskimi a tsi s němškimi. Druhe je wustajenje njeb. knjesa a knjenje s Rindt nad Bufezami a Koprzami, jenož sa schulske džeczzi mjenowaneju dweju wšow, s kotrehož tute jutry najprjedy šchěčž khduschich konfirmandow psches f. rycžerftublerja Šähnela nad Koprzami kóždy po 15 hriwnach dostachu, wysche teho pak tež, kaž druhe lěta, wšchitke schulske džeczzi s Koprz a Bufez, kotrež žane trjebachu, schulske cžitarske knihi a atlanty. Džak a cžezčž tajkim dobroczelam!

§ Koršymja. Našche cžezčzene schulske přjódštejerstwo njeje lutowalo, so by sašo šerbskeho wucžerja šem dostało. Ze to knjes Korla Bohuměr Ault, hacž dotal wucžer w Malecizžach. Na dnju jeho pschecyhlenja f. nam, mjenujžy šchtwórtk, 17. haprleje, jemu f. farar Mróšak, schulske přjódštejerstwo a schulske džeczzi s chorhoju a hudžbu w pětnym cžahu hacž do Rozwodez napsche- cžiwu džechu a jeho pschecželniwje postrowichu. Semu f. cžezčzi bēdu rjane cžestne wrota natwarjene a tež schula bē jara rjenje wupyšchena. Sańdzenu póndželu bu potom f. Ault wot f. fararja Mróšaka na šwjedženšte waschuje do šwojeho fastojnstwa šapokasany.

§ Palowa. Tudy bu sańdzenu wutoru f. Šchöna jako pomozny wucžer psches f. fararja Jenčža do šwojeho fastojnstwa šapokasany.

§ Kluscha. Našch dotalny diakonuš f. Birnich je sa tu- domneho fararja designowany.

§ Rakež. Pjatk tydženja, 18. haprleje, dopódnja w 9 ho- džinach bēšche so na tudomnym knjezim dworje w mjašobuscherńi

palicž pocžalo, tola bu woheń rucže hašcheny, dokelž jón saše dosčž wuhladaču. Spomnjena šuscherńja dhrbjesche so pak nimale žyle podtorhacž, dokelž bēšche s lóhta twarjena, a tóšchto mjaša, kotrež bē tam na šuschenje powěšujene, so pschi tym šfasy.

§ Wulkeho Radschowa. Kandidat duchownstwa f. Nowak s Rakež je tudy sa fararja wušwoleny a je so hižom sańdzeny tydžen šem pschecydblil.

§ Woržyna. Wutoru, 15. haprleje, dopódnja w 11 hodžinach je w jenej hródbi tudomneho knjejistwa wotrocžž Josef Stanjok s Gieshübla w Čzechach njejabzy na semju panyl a so pschi tym tak na hlownje wobšchodžiti, so na měščze morny wosta.

§ Wojerež. Sańdzenu njedželu bu tudy našch designirowany archidiaconuš, f. Wieder s Horow, kiž je po wotemřeczju přjedaw- scheho duchowneho, f. Röhny, tuto fastojnstwo tak dotho fastaral, po poruczenju pruskeho krajneho konfistorstwa šwjedženšy do šwo- jeho fastojnstwa šapokasany. Šwjedženški škutk šapocža so rano w 8 hodžinach se šwonjenjom a s němškej Božej šlužbu, pschi kotrežž so najprjódžy šherlusch s pschemodom pschecželow wuspěwa. Šo štkónczenju teho šameho stupi kralowski superintendent f. Karas na woltař a wošjewi pschitomnym žyrkwineje wošady a žyrkwinschemu přjódštejerstwu, kotrež bēšche wołoko woltarja, rjenje se šelenymi rostlinami wudebjeneho, město šajalo, dowolnosčž konfistorstwa f. na- stupjenju f. Wiedera na archidiaconatske městno, a f. diakonuš Kopp potom originalny restript wyschšcheho žyrkwinskeho knježerstwa pschi- tomnym přjódčžitarsche. Na to stupi emeritirowany duchowny, f. Pech s Lejna, na woltař a pschecžita dotalny žiwjeiški kšód noweho knjesa duchowneho. Šo tutym šapocža so ordinacija psches f. superintendenta a tón šamty s dobom w rjanej wutrobnej ryczi, jako bēšche najprjódžy f. Wieder na praschjenja šwojeho přjódčžstajeneho, so cžze šwoju jemu s tutym pschepodatu wošadu štajnje s duchow- nym wolkšewjenjom fastaracž, s ruku a se rtom šlubit, noweho duschepastyria pod požohnowanjom teho knjesa jeho šadku psche- poda. Nětko pschecyachu jemu tuczi tšjo fastojnstwy bratšja f. jeho krašnemu ale pak tež cžezčtemu fastojnstwu s wutrobu šbože. Šo wuspěwanju šchtucžki „Njeh štajnje šawostanu, o Božo, pschi tebi“ stupi ordinirowany f. duchowny na kšetku a džeržesche na šakožtu šezjenja tuteje njebžele šwoje nastupne předowanje a modlitwu. Šherlusch „Ach wostań pschi naš s hnadu“ štkónczi w 10 hodžinach šwjedžen. — Šchtóž je f. Wiedera šlyšchal, móže s wješekej wutrobu prajicž: Derje nam, so šmy tajkeho duchowneho dostali, to je wěščze prawy a šwěrnny šlužobnik teho knjesa. A wošebje wy, lubi Šserbja, wješecze so, so macze Šserba sa duchowneho, kotrychž je w našchim cžahu tak malo a kiž we wšchelach ewangelško- lutherskich wošadach pruskeje Łužicy pobrachuja. L.

§ Tyhelka. Tudy pjatk, 11. haprleje, na ranje woheń w bróžni kžeznika Michala Rónza wudyri a tule, kaž tež hródbje a domste do procha a popjela pschewobroczi. Rónzežy bu jara wjele šchodowali, dokelž je so jim wšcha domjaza nadoba, štoro wšchón polny a hospodarski grat spalit a wysche teho tež hišchče dně šwinjeczi. Rónz njemějesche šawěščene. Rak je woheń wušchot, njeje snate, tola je drje f. wěrcje podobne, so je sažožený.

Se židžinoho. Našch dotalny wucžer, f. Malink, kotryž je pjecža 54 lět s wucžerjom byl, je so nětko emeritirovacž dał. Němški kžezor jako pruski kral je jemu pschi tutej štkadnosći rycžerški kšicž kralowskeho hohenzollernskeho domjazežo rjadu (ordena) špožčiti.

§ Wunšchowa. Tudy tamnu šrijedu, 15. haprleje, w nožy wołoko 12 hodžin woheń wuńdže a bu so twarjenja kšalža Gabriela, šahrodnika Krawza, šahrodnika Matušcha a Ramšcha wot-

palike. Dofelž wohen fřjedž nozy wurđže, je šo jim storo wšocho do čžišta spaliko.

Š Krngelcz. Tudy sta šo 1. haprleje pořwoczenje norweje škole pišes k. fararja Rencža a bu wot njeho pšchi tutej škadnoscei nowy knjes wuczeř sapofafany.

Š wojerowskih stronow. Wóndano je jedyn njeuwuczeny w „Serbskich Nowinach“ powjedał, čžeho dla je wón bjes pukow škulu wukhodžik. Dofelž pak je knjes Smoleř w Budyřchinje wóndano wořjewiř, šo by jemu prawje a lubo byřo, hdy bychu ludžo jemu tu a tamu powjeczř sa Nowiny pšchipořkřali, sa kotrejež wotczřiřczzenje potom nicžeho šapřaczičz njetrejbadža, čžu dženřa ja, kiž teč njeřřym wjele dale piezy pobyl, bjes wotczřinjenja mojeje móřhnye tudy řobu dželičz, čžeho dla řym rař w škuli řlinku řrydnyl, a ř čžemu je ta řlinka wužiřna byřa. — řdyž běč tař daloko, řo řeřaře, řo po jutřach do škole pónřdu, mi mój džěd powjedaře, řo w škuli njeřřmēm lóřy byczř; a wón pšchiftaji: „řladař jeno řo přenjeho puřa!“ řa řpoddřiwany na džěda řukach a řebi myřlach, hacž dħa je runje přeni puř něřčto tař řařořnje ře. řjewēm wjazy, hacž bē džěd řhódař, řčto ja myřlach, abo hacž běč tehle přenjeho puřa dla jeho prařčatř; to pař hiřčče derje pomnju, řo džěd potom ře uni prařeře: „ře-li řo přenjeho puřa njeřrydnjeřch, to potom druħeho a řečzeħo teč njeřrydnjeřch!“ řeřř wjedžach, řčto bē wón mēniř; a moja řprawna wola bēře, řo čžu řo řwēru lóřyřtwu řladacz, dofelž — řo pukow bořach. — řař bēč bjes porořa něřotre řěřa pšchethodžik, jařo nowy wuczeř, hdyž rař moje piřanje pšchehladowaře, mi na wopaki piřane řřowo pořafa a mi na to řařtu plištu wotkoži, řo njeuwjedžach, hacž mi řřowa hiřčče řteji. — řo móže hólz řa wopaki piřane řřowo řawzu řrydnycž, bē mi hacž do tamneho dnja njeřnajomne byřo, dofelž bē džěd jeno lóřyřtwu jařo něřčto njeprawe mjenowař; potom po plišče pař wjedžach, řo njedōřaha, hdyž džěczō řo w škuli pšchiftoinje řadžerži a na wuczerjowe rořwucžowanje řwēru pořřuchřa, ale řo dyrbi řwōje myřle pšchi wřchřřim ħromadu bracz, řčtož wuczeř jemu czřinicž pšchifaže. — řři mēřazy po tamnej řawzu bēč ja přeni bjes mojimi řchulřřimi towařřchemi. řo řchulřřich řěřach pař njeřřym řenje do tyř wuřřořczōw pšchřiřchōř, řo budžeh njeuwjedžat, řař ma jene abo druge řřowo řo piřacz; a ja řo w dobo nadžřiam, řo budže knjes wudawař Nowinow mi tudy wobřwēdczičz móž, řo je teč tole moje powjedanje bjes řmólřow napřřane. Č.

P ř i l o p k .

* řjedželu, 20. haprleje, řu w řartensteinu pořa řwřřawy řärřeleř 22řřetnu řřuwōwnu džōwřu do jařřwa wotwjedřli, dofelž bē wona džeri přredy w brōžni džěczō porodžřla a to řamo do řřna řřhowařa, hdyž bē řo řaduřřřō.

* W Wyřřokoj (Weiřřig) pořa řrořřehaina padže njedželu pšched jutřami jedyn řřřřřny hólczēž do řřudnje. řařo to jeho towařřchōjo widžachu, woni wořajo a řchřēczō rořczčelachu, jenož jedyn mař hólz tam řtejo wořta. řón řo na řuku podnūrjeneho džēřeřa, kotřaž řo na wořomř ř wōdy řbēže, dořhlada, a ju ħnyřom řřrabyňwřřchř ře wřchēj mozu wořaře: „ja mam jeho řuku!“ řa to wřchřře druge džēřči ř řřudni pšchibēžachu a wuczeřeřch mařeho hólza ř wōdy, kotřyž po tym bōřř řařo wožřwi.

* W řeřřřtu wóndano adwōřata řarřronřalwřa w jeho řomorje řřōnzowaneho namařachu, řřowa bē jemu ře řeřeru wotrřbana, kotřaž pōđla czēřa řeřeře. řjenjeřř, czāřniř a piřeřczējenje bēchu jemu řubjene, teħo runja řřczřř ř pjenjeřřnemu řařchēřu, w kotřymž něřdže

60,000 řchēřřnařow w řřotyř a papjerjanyř pjenjeřach řeřeře. řařbōle na džewřatnacželēřneho řřuwōwnřa řřōnzowaneho adwōřata tuřachu. řřřuwōwnřa řu mjenurzy w řpomnjenej nozy w wjeřōřym towařřtwōje widželi, hdyž wón jenož tař ř pjenjeřami wořoko mjetarře, tola njebē potom niřdže wjazy widžecz, hacž řu jeho řřōncžnje pšched něřotřřmi dnjami dořřahnyřli. řón je řo řwōjeħo ujeřřřta ħřōm wuřřař.

Hans Depla a Mots Tunka.

řanř Depla. řdže pař řy řhodžř, Motřo?

Mots Tunka. Wokořo Wulřeje řurjamy.

ř. D. řař dħa tam jutřowny czāř řwječřichu? řařřerje tola czřře?

ř. T. řó, wřchřřy niž; pšchetož jařo jedyn muž czřřchi pjař wot řřarřřřaczřa domoj pšchřřdže, řo jeho řona na njeħo ħuntorjeře; pšchi tym řo pocžēřčtaj czāřaczř po wařřnyju řřa a řōczřři, tař řo řo jemu nadwōbleřař rořđřē. ř řōbotu rano wón řařo přeczřu džēře a jařo ħařle jutřowniczřu rano řařo domoj pšchřřdže, řo řona ř nowa do njeħo řa a jemu řčawl ře řchře wottorřny, prařřy, řo je řōn teč jejny, a ř pšchřdawřeř jemu ħōđnu řawzu wotkoži. řón pař řu potom řadřawje potořka.

ř. D. Ale tola řři a řaňba na řařřeho czřłowjeřa!!

ř. D. řař dħa je wuřřařenza pjeriny w Budyřchinje wuřřanyřa?

ř. T. řara řčwarņe.

ř. D. řjebudže dħa teč řurjaza wuřřařenza wořēbjē wotdžeržana, my mamy w nařčēj wřř řurjatkō, kotřēž by tam wēřečē přāmřju dořřařo.

ř. T. řařte dħa to je?

ř. D. řó, wone je ħřōm pšches řřřczēři řēř řtare a hiřčče řa řatu bēħa, a řař řata bōřczři, tař řurjatkō mōřczři.

ř. T. ře dħa řřapont abo řotořřřka?

ř. D. řm, řemurřř đře ma a teč něřař řřerři wořa a řo po wřř řhodžo dořčř naduwa.

ř. T. řř, ař na to řēřne řurjatkō, řřř!

Cyrkwinske powjesēe.

Wērowani:

řichalřta řřřēj: řustaw řduard řařřř, řřgarřřdželaczēř a wōbhřēř na řřowōje, ře řořřř Emilřju řuřřandēř pod ħřōdom. — řjedřřch řřřem řōřřřřing, mařřřřřři džēřaczēř a wōbhřēř na řřowōje, ř řelenu řařřřřřu řčřōnbachēř tam. — řan řřřř řuřřřřř, řeřēř a wōbhřēř w Budyřchinje, ř řaňřu řelenu řubřž ře řřowō. — řan řřřřř, řubřēř w řēřōnej Wōřřčczři, ř řarřř Emilřju Wřczāřēř ř Budyřřřina.

Křēeni:

řēřowřřta řřřēj: řřřarř, řēřra řřawza, domownřa, ř. — řelma ředwřga, řana řugurřta řanturřa, mūrjerja a wōbhřēřerja, dž. — řarř řugo, řana řugurřta řēřřarřa, řčewza a wōbhřēřerja, ř. — řugurř řarř, řustawa řbolřa řamřřa, džēřaczēřerja a wōbhřēřerja, ř.

řichalřta řřřēj: řřwřna řřa, n. dž. na řřowōje. — řřřřa řřřř, n. dž. ře řřowō. — řana řřēřřa, řorle řugurřta řřřřřarřa, řubřerja w řřwřřřř, dž. — řorla řugurř, njeřandž. ř. w Nowyř čřřřōnřach. — řemma řarřř řugurřna, řorle řōħurēřra řřřřřarřa, řřgarřřdželaczēřerja a wōbhřēřerja na řřowōje, dž. — řan řugurř, řana řchōřř, řēžřarřa w řelnej řřřē, ř. — řemma řřma, řugurřta Motřka, džēřaczēřerja a wōbhřēřerja w čřřřōnřach, dž. — řorla řōħurēř, řandřřa řēřčēřpana, džēřaczēřerja a wōbhřēřerja w řēřēřach, ř.

Katholřřta řřřēj: řustaw řarř, řřchāřa řřēřarřa, džēřaczēřerja na řřowōje, ř.

Zemřeēi:

řžen 2. haprleje: řandřř řēřřřřř, wulřřōřarřrođniř w čřōrnjowōje, 54 l. — ř., řřma řelenu, řřchāřa řřta w řčřřēřach, dž., 9 m. — řorla řugurř, n. ř. w řōwnjowōje. — ř., řan řurřř, řana řorle Wřczāřa, džēřōwjedžerja w papjerņřu w řēřōnřēřach, ř., 19 d.

Cynniski jědny plan železnizow,

placzązgy wot 15. oktobra 1878.

Se Chorjelza do Draždjan.

Se Chorjelza	140	30	450	80	1055	245	434	745
Lubija	29	37	534	84	1148	336	518	831
Budychčina	238	47	611	926	1227	414	556	911
Wifkopiz	—	431	642	957	1268	445	627	942
Arnšdorfa	—	451	79	1024	125	512	652	106
Kadeberga	—	51	720	1034	135	523	72	1017
Do Draždjan	347	529	748	115	26	551	733	1045

S Draždjan do Chorjelza.

S Draždjan	60	910	1210	258	50	80	1115	1230
Kadeberga	637	945	1247	311	534	837	1152	—
Arnšdorfa	651	957	11	341	548	849	124	—
Wifkopiz	716	1022	128	43	614	914	1227	—
Budychčina	754	1058	26	436	650	951	14	150
Lubija	838	1148	28	415	732	141	219	260
Do Chorjelza	919	1228	323	566	813	1117	216	—

S Wudychčina do Wjeleczina.

Wotjěd i Wudychčina	752	1225	25	440	915	*	*	*
Džěznik	*	*	*	*	*	*	*	*
Wudestěz	*	*	*	*	*	*	*	*
Košowodez	*	*	*	*	*	*	*	*
Wichijěd do Wjeleczina	832	18	238	523	948	*	*	*

S Wjeleczina do Wudychčina.

Wotjěd i Wjeleczina	650	1019	110	254	650	*	*	*
Košowodez	*	*	*	*	*	*	*	*
Wudestěz	*	*	*	*	*	*	*	*
Džěznik	*	*	*	*	*	*	*	*
Wichijěd do Wudychčina	726	1053	141	338	728	*	*	*

S Kamjenza do Draždjan.

S Kamjenza	60	95	1210	45	743	*	*	*
Počizny	623	928	1233	436	812	*	*	*
Grochrohršdorfa	633	938	1243	449	824	*	*	*
Arnšdorfa	79	1024	125	512	850	*	*	*
Kadeberga	720	1034	135	523	95	*	*	*
Do Draždjan	748	115	26	551	940	*	*	*

S Draždjan do Kamjenza.

S Draždjan	60	910	1210	520	80	*	*	*
Kadeberga	637	945	1247	568	837	*	*	*
Arnšdorfa	710	1025	130	620	90	*	*	*
Grochrohršdorfa	729	1040	150	636	916	*	*	*
Počizny	742	1049	23	646	926	*	*	*
Do Kamjenza	88	119	229	76	946	*	*	*

Czahi hornjoluzijskeje železnizy.

S Kohnfurta do Esotolzy.

Wotjěd i Kohnfurta	40	106	148	430	*	*	*
Horki	451	1028	214	526	*	*	*
Rifteje	59	1036	222	544	*	*	*
Mitowa	531	1048	233	—	*	*	*
Klětna	548	1059	—	626	*	*	*
Wujesda	68	119	250	652	*	*	*
Kafa	627	1119	30	711	*	*	*
Wojerez	658	1137	318	—	*	*	*
Wyšpoteho Bukowa	740	1157	336	—	*	*	*
Ruhlana	835	1211	348	—	*	*	*
Mückenberga	859	1225	41	—	*	*	*
Plessa	914	1236	—	—	*	*	*
Witowa	937	1249	420	—	*	*	*
Mukowa	103	14	432	—	*	*	*
Wichijěd do Esotolzy	1026	121	445	—	*	*	*

Se Esotolzy do Kohnfurta.

Wotjěd se Esotolzy	—	620	1035	347	*	*	*
Mukowa	—	653	1058	49	*	*	*
Witowa	—	719	1110	421	*	*	*
Plessa	—	732	—	429	*	*	*
Mückenberga	—	755	1128	441	*	*	*
Ruhlana	—	833	1142	455	*	*	*
Wyšpoteho Bukowa	—	859	1155	58	*	*	*
Wojerez	525	922	1214	527	*	*	*
Kafa	552	956	—	542	*	*	*
Wujesda	622	1017	—	553	*	*	*
Klětna	641	1029	—	60	*	*	*
Mitowa	75	1048	—	610	*	*	*
Rifteje	732	118	12	622	*	*	*
Horki	766	1119	19	629	*	*	*
Wichijěd do Kohnfurta	850	122	135	655	*	*	*

Placizina žitow a produktow

w Wudychčinje 19. haprleje 1879.

Žitowny domos: 4012 mětow.	Na wifach		Na buršy	
	wot	hacž	wot	hacž
	mf.	np.	mf.	np.
Pščeniza 50 kilogr.	8 99	9 82	8 78	9 67
Rožka	6 77	6 90	6 49	6 77
Žeczmjen	6 96	7 39	6 88	7 25
Wowš	6 —	6 50	5 80	6 30
Gróch	—	—	—	—
Wofa	—	—	—	—
Raps	—	—	—	—
Zahst	12 36	—	—	—
Sejdušča	16 42	—	—	—
Běny	1 95	2 34	—	—
Butra 1	2 60	2 80	—	—
Sžyno 50	2 50	2 70	—	—
Sžoma 1200 pt.	17 50	20 —	—	—

Pšchimos prořatow: 292 šhtuf, šhtuka po 9 m. 50 np. (3 tl. 5 nřl.) hacž 21 m. — np. (7 tl. — nřl.).

Rórz pščenizy po 170 puntach: 15 martow 28 np. (5 tl. 2 nřl. 8 np.) hacž 16 mf. 69 np. (5 tl. 16 nřl. 9 np.) — Rórz rožki po 160 puntach: 10 mf. 83 np. (3 tl. 18 nřl. 3 np.) hacž 11 m. 4 np. (3 tl. 20 nřl. 4 np.) — Rórz žeczmjenja po 140 puntach: 9 mf. 74 np. (3 tl. 7 nřl. 4 np.) hacž 10 mf. 34 np. (3 tl. 13 nřl. 4 np.) — Rórz wowša po 100 puntach: 1 tl. 27 nřl. — np. hacž 2 tl. 1 nřl. — np. — Rórz jahlow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nřl. 4 np.) — Sejduščne frupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nřl. 2 np.) — Běny: 1 m. 95 np. (19 nřl. 5 np.) hacž 2 m. 34 np. (23 nřl. 4 np.) — Butra: 2 m. 60 np. (26 nřl.) hacž 2 m. 80 np. (28 nřl. — np.) — Sžyno po 100 puntach: 2 m. 50 np. (— tl. 25 nřl. — np.) hacž 2 m. 70 np. (— tl. 27 nřl. — np.) — Sžoma (1200 pt.): 17 m. 50 np. (5 tl. 25 nřl.) hacž 20 m. — np. (6 tl. 20 nřl.).

Draždjaniske mjašowe placizny

21. haprleje 1879.

Najlěpše hownjada 57, hřenje 52—54, špbatne 30—33 np. po puncze rěšnjeje wahi. Najlěpše hwinje 48, hřenje 42—45, bakunarjo 42—46 np. po puncze rěšnjeje wahi. Najlěpše štopy 57, hřenje 54, špbatne 30 np. po puncze rěšnjeje wahi. Najlěpše czelata 45—55 np. po puncze rěšnjeje wahi.

Barlinske škótno witi

21. haprleje 1879.

Na pšchedań stejese 3091 hownjadom, 7081 hwinje, 1389 czelatom, 14,414 štopow. Mjašowe placizny: najlěpše hownjada 54, hřenje 48—51, špbatne 39—43 mf. Sžwinje: meklenburgiske 44—45, krajne 41—43, ruske 36—38 mf., po 100 puntach rěšnjeje wahi (Schlachtgewicht). — Bakunarjo 42 mf. po wotczechnjenu 40—50 puntow rěšnjeje wahi, czelata 35—45 a 50 np., štopy 35—45 np. po 1 puncze rěšnjeje wahi.

W Lipinach je kowarńja i bydleńskim twarjenjom, hróbžu a šadowej jahrodu, kaž tež i fruchom pola a kufi t. 1. meji na pšchedań najecze a je wšcho dalške tam šhonicz. — Tež je tam tojšcho drjewoweho wuhla na pšchedań.

Pšchi budyšto-mužakowski šchuškej w škól-mankach pšchi samostach mam ja džělbu twaršeho drzewa něhdze wot 300 šhtomow — kubikstu štopu po 30 np. — na pšchedań.

A. Domasčka, hosczeńzar w Hamorje. Wulka džělba dobreje sofy t hnojenu leži dla njedostatka městna tunjo na pšchedań w mydlowej fabrizy **Moriz Lehmann** na bo-hatej hašy.

Kóslaze kóžki

kupuje po najwyšichich placiznach a šurowe kože derje a tunjo wuharuje

Gustav Naucka
na garbarškej hašy 426.

Kóslaze, kóslaze, kóslaze kóžki

kupuje stajnje po najwyšichich placiznach

H. Lange
na žitnych wifach pšchi katolskej hřerbstej žyrfwi.

Kóslaze a kofaze kóžki

kupuje po najwyšichich placiznach

A. Grepera, rukajzar w Katezach.

Železniczne šchěny

kaž tež

T-noscherje

poruczataj we wšchěch dokhoszczach a rosměrach po najtunišchich placiznach
Gebr. Joachimsthal.

Emil Flegel, kóžkar na žitnej hašy,

w domje t. czařnikarja Röglera,

porucza mězj se židny, stoffa a platu w najnowšich mustrach a po najtunišchich placiznach. — Pielžowe mězj šo pod rukowanjom pšche škodowanje wot wohnja a molow na khowanje horjebjeru.

Šože a kóžki šo po najdróžichich placiznach kupuja.

Poruczenje.

Sžwój bohacze wuhotowany šklad kšachlow běnych a pišanych barbow, kaž tež wšchelate hownzy a mlóčkome hřudobje, jako mlóczjinki atd., w najwjetšim wubjektu porucza po najtunišchich placiznach

W. Beeg, hornčerški mišchtr na garbarškej hašy czo. 362.

Telegrafiski bureau w přědłownym twarjenju pósta (na bohatej hašy), po jěnym šhobdže, je kóždy džěń wotewrjeny wot rano 7 hacž wječor 9 hōdžin.

Wobkedźbowanju.

Barny deskowy rěšak w Biskopizach (prjedy Luchsenburg) porucza rjane jědlowe a křojnowe deski wšchěch tolstocěžow a dotholcěžow, a to:

5/4"	tolšte,	8°	dołhe,	zol	po	12—13	np.,
1"	"	"	"	"	"	9—10	"
7/8"	"	"	"	"	"	7 1/2—8	"
3/4"	"	"	"	"	"	6—7	"

Wschitte družiny **latow**, kaž tež **šwartow** najtunišcho, rěs w zhytm a po jenotliwym, **twarske drjewo** a **klozy** k rěšanju, kubikmetr po 5 mk., pschi wjetšjim wotkupjenju franco na twarske město.

Najpodwolnišcho

G. Lippold.

Wšchedawanje kalka.

Oberneundorfski (p. Šhorjelza) **kruchaty kalk**, sorta I., centnať sa M 1,15, sa hektoliter M 2,30.

Najlěpšichi **czěski czorny kalk**, wubjernje dobry sa zhyłowy křyw, centnať sa M 1,80.

Prawdžiwny **Gogolinski kruchaty kalk**, centnať sa M 1,20.

Wschelake druhe **hydrauliske kalki**.

Prawdžiwny **ščežecziński Portland-cement**, tuna sa M 12,50.

Pschi wotkupjenju wjetšich džěłbow wjele tunišcho.

Sa šym jenički wobstarat **neundorfskeho kalka** w Budyščinje a pschispominam, so jemu na dobrosczi žadym druhu runja njeje.

M. Lorenz

na privatnym dwórniščeju a na Goschiz hašy (Goschwitz) 703b.

Palenz!

Mój hižom dawno jako wubjerny a czisze šłodžazy

czisty palenz,

kaž tež wschitte družiny **dobrych palenzow** ja s tutym knjesam ratarjam a šašpšchedawarjam poruczejo naspominam a po najtunišchich płaczišnach pschedawam.

Ernst Glien,

destillazia

na žitnych a na drjewowych wikach.

Wšchedawarňa křumšchtnych kwětkow

Anny Rostoweje rodž. Lehmannez

porucza najnowšche w kwětkach w špodžiwnje wulkim wubjerku, teho runja tež

šlomjane klobuki,

kaž tež hotowe a krasnje garnizowane klobuki, dale

agrašy a židžane banty

a hewak tež druhe, do pschništwa škušaze artikle po tunich płaczišnach k dobrocziwemu wobkedźbowanju.

© poczešcžowanjom

Anna Rostowa rodž. Lehmannez

w Budyščinje, na žitnych wikach 604, s napschecza „štoje hwěšdy.“

W šklamach šo šerbški ryczi!

Agentura barlinsko-kölnjanskeho wohenšawěšcžazeho towaršstwa

njeje wjazy na bohatej hašy, ale je nětko na škulerskej hašy 4, po 1 šhodže.

W Budyščinje, w haprleji 1879.

Bruno Deutter.

Šupne, najenške a pschenajenške kontrakti, dolžne a šastawne pišma, proštwy atd. najtunišcho napišče

agent **Koplansky** w rěšniškej hašy 332, po 2 šhodomaj, s napschecza wjašowych hětkow.

Možowany štwjelzowy abo njetrijeny len,

kaž tež **wutrijeny len** kupuje po kóždej džělbje mehanista džěłopschadownja w **Sajnižach**.

Šamobarbjenju

šawmjanych, płatowych, wolmjanych, židžanych štošow we wšchěch barbach mam ja džělbju štajnje na pschedaň.

Šeintr. Šul. Lincka

na hrodowškej hašy 338.

Najlěpšichi

wolij sa šhijaze maschiny

w wulkich bleskach po 50 np. a 1 mk. porucza jako něšto wošebne

Šeintr. Šul. Lincka

na hrodowškej hašy 338.

Šamaritski likör

po 75 np. dosta šašo

Šeintr. Šul. Lincka

na hrodowškej hašy 338.

Butrowy półver,

k šmjetanje do butrobaša šezinjeny, pschisporja niz jenož butru, ale ju tež wošebje šłódnju czini. — Ma jón jenož na pschedaň

Šeintr. Šul. Lincka

na hrodowškej hašy 338.

Signirtintu

k zejchowanju měchow, wošowych płachtow, kistow atd., kaž tež k czornjenju kóže bleschu po 30 np.

ma jenož

Šeintr. Šul. Lincka

na hrodowškej hašy 338.

Hižom wjele lět šlawnje šnata prawdžiwna Ringelhardtsko-Glöcknerska žabha, se šchemplom: M. Ringelhardt a se šakitanškej marku na šachšlicžach, je pruhowana a porucžena psche kofcžozet, raf, šarfunkel, šafij, šłony špław, wofabjenje, wopalenje, šurjaze wofa, šahorjenja, wicz a drjenje atd.)*

*) Ze k dostacžu po 50 a 25 np. w budyštimaj haptštomaj, kaž tež w haptšach w Biskopizach, Rakežach, Ščerachowje, Širšfeldže, Šjernacžizach, Woštrowju, Šernhucže, Neugersdorfje, Šrobšchónawje, Nowošalzu a w Šeifhemersdorfje. Wopišma móža šo we wšchěch haptšach nawjedžicž. „Šownja šakitanšta marša psched toždym podražowanjom šakituje.“

Šo zepjerajo na najkřasnišče dopošašma ružuju wšchěm na šožomocjenje a pudersokšaboscž czerpjazym wěšče šahojenje ja 14 dnjom. Najrejšče wopišma šu k škušbje. Šhudyńm darmo.

Fr. Bauer, Specialist,
Wertheim a. M.

Šhtóž

čže šebi dačž s wucžěšanych wlošow rjane pletwo džěłacž, njech na šukelištu hašu czěžko 668 dže k

Antonej Grindlej.

Tam šu tež nowe pletwa na pschedaň.

Svoj bohatce wuhotowany sklad
**waruny a pječnych rolow
s lateho a kowaneho železa,**

khachlowe durczki, njepruščezate khach-
lowe durczki, platy sa slutniwe khachle se
sakladnymi rynkami, różnje, falzplaty,
wodne pónwje, roly sa pjezy, tsěščne
wokna atd. pschi potrebje poruča

Hermann Bulheim
na albertskej hašy.

Liftnošchaze holbje.

10 liftnošchazych holbjow (s holbježa w
Mežu) je na pschedan w Budyščinje, na
swontnej lawskej hašy 691.

Za mějach skladosč, džěbu płacžisny
hódnnyh

Kattunow

kupicz, kotrež ja s tutym swojim čješčenym
šerbikim wotkupowarjam najpodwolnišcho
poručam.

W Kamježu, na torhosčezju.

Franz Fiedler.

Sa 9 markow

- 14 barl. kóčezow rjaneho drasczenja a
1 wołnjane žonjaze sawobalaze rubiščezjo,
špramne,
1 elegantne wulke mohairowe rubiščezjo,
3 běle damastowe dyščazne rubiščka,
čžistoplatowe,
1 por žonjazych zwornowych rukajzow,
1 bětožidžane žonjaze rubiščto wokoto
šchije,

pósežele wscho do hromady, psches „Post-
nachnahme 9 Mark“ „Weberei L. Dppen-
heim in Berlin, Sebastianstraße No. 66.“

Sapthfa w Kafezach.

Najlěpschi wužitkow, wobžerny a
mlókowoh półver sa kruwy; butrowh
półver; faksowh półver sa konje; wob-
žerny półver sa šwinje, restituzionsti
fluid psche wsche klazanjia toni; koncen-
trirowanoh nervowoh balsam, wicžnu
watu, algotin jako najlěpschi šredk psche
subybolenje; njepruščezate barbhy k tu-
njemu barbjenju platu, wołny a bawmy
poruča po najtunišchich płacžisnach

R. Bredemann.

S tutym šebi domolam wosjewicz, so šuny knjezej tysčerstemu mišchtrej **Janei
Urbanej** w Borsčizach pola Budyščina agenturu našcheho towarštwa pschepodali.
W Draždžanach, 26. haprleje 1879.

**Subdirekzia wohenšawěščazeho towarštwa
w Brandenburgju a/H.**

Na hornje džiwajo, poručam šo čješčenym Šerbam k wobstaranju šawěščenzow
sa wohenšawěščazeho towarštwa w Brandenburgju a čžinju wošebje na dobre wuměnjenja
tuteho towarštwa kězbně, wo kotrymž móže šo kóždy šam pola mje pschewědčicz.
W Borsčizach, 26. haprleje 1879.

San Urban.

Rhójnowe šadženki,

1 a 2lětne, što po 8 hacž 10 np., šu na
pschedan pola hajnika w Rhóhlnje niže Zasa.

Najlěpschu

halstu jeczmenjowu šhtertu,

punt po 30 np.,

ff. rajšowu šhtertu,

punt po 40 np.,

běle palmowe mydlo,

punt po 48 np.,

žolte mydlo,

punt po 45 np.,

eschwegske mydlo,

punt po 40 np.,

pschi wotkupjenju 5 puntow tunišcho,
poruča

C. Hanska

na žitnych wikach.

Cigarry po 2, 3, 4, 5 np.,

rokkaty tobat, punt po 40, 48, 70 np.,

cigarrowe rjebła, punt po 20 np.,

rešany tobat, punt po 24 np.,

poruča

C. Hanska

na žitnych wikach.

Konjaze lošy,

lošy sa škótnu wustajenzu,

prawdžiwje wicžowe rječjaski,

tinty wsčěch družinow,

njewjescžinske špěwarške,

hrajne kharty

poruča

M. Weiser.

Wšchě družiny

knisow sa měščezjanske a wječne šhule,

šhulske atlasny,

šhulske tošče,

šhulske ranški

poruča

M. Weiser na žitnej hašy.

**Saryčzanske šerbste
towarštwo**

šmėje njedželu, 27. haprleje, popódnja w 5
hodžinach šwoje pošedzenje w hosčezju we
Zahowje, na kotrež šo šobustawy naj-
naležnišcho pscheproschujaja.

Hosčezjo šu wutrobnje witani.

Dženški porjad: 1) regiltranda, 2) psched-
nosč k. wučerzja Rešlera, 3) namjety,
4) šabawa.

Předsydstwo.

Njedželu, 27. haprleje, budže

ješdzenje na karuželu

w Starých Borsčizach a 1. meje w
Barcze, na čžož najpodwolnišcho psche-
proschuje

Ernst Grillich.

Zena **holza** se wšy, kotraž čže **šwadli-
štw** a **bělosčicze** derje nawuštneč, móže město
doštač pola knjenje **C. Tóki** na hrodowškej
hašy 298, po 2 šhodomaj.

Zena dójka

šo pyta na bohatej hašy 91.

Šedyn dwórski wajchtař, róšni wotrocžny,
mlókowe holzy, domške a hróžnje džowki šo
pytaja wot pschistajazeje žony **Šeynoldoweje**
w Budyščinje.

Wotrocžkow a **džowki** sa tudomnu a tež sa
draždžansku wołnosč pschi wyškofej šdže pyta

August Kern w Borsčizach
pola Budyščina.

Knjezej wučerzej

K. M. Scholcze

w Lipinach

k jeho narodnemu dnju, 28. haprleje,
tať lubošnje šbože pschēju, šo bychu
kšóječki po hšofu rejwale „Čže wo-
pytač mje dobry pscheczal“ a šo by
wotšynt hacž k wulkemu kóšpjanškemu
šchurjóškej padať a šchisčki s radoščju
na nim šejhrawale!

Šedyn šwěrnny pscheczal.

Džak,

wutrobnny džak prajimny našchemu dotal-
nemu wučerzej, knjezej **Garbarzej**,
pschi jeho pschewyhlenju do Bšowjow ja
jeho šwěrne štukowanje w šhuli, kať
tež sa wschu lubošč, kotruž je šhulštim
džeczom, a sa wschu pscheczelnosč, kotruž
je kóždemu wošadnemu wopofasať.

Někotre šobustawy

pošpicžanskeje a kšpłanskeje
šhulškeje gmejny.

Wutrobnny džak

praju ja s tutym wsčěm, kž šu mojej lubej
njebo mandželškej na jeje šhorolóžu dobrotu
wopofasowali, ju wopytowali, jeje kšchčž tať
bohacze wupyšchili a ju pschewodželi, teho
runja praju šwój wutrobnny džak tym no-
šcherjam, kž šu jeje čžěko s Njesdaschž hacž
na hodžisťi kěčchow nješli, wošebje pať
šo džakuju našchemu hnadnemu knještwu sa
wschě wopofasma lubošče, **Waltenezom** sa
jich dobročiwosč a pomoz a knjezej kapłanej
Poigtej sa trošchtowazu rycz pschi wotpro-
šchenju, škóncžnje pať tež knjezej kantorej
Lisčzy a knjezej wučerzej **Worschej** w Ko-
blizach sa špěwanje.

W Njesdaschžezach, 20. hapr. 1879.

Sandrij Milant.

„Lužičan“ čislo 2

je wušol.

(K temu čžisťu jeňa pschitohja.)

P. Strobel, atelier za njebolosne sařadjenje křumšchtnych subow a plombirowanjon po najnowšichim systemje.

Wotřtronjenje subyboljenja, subowe operacije: Na suutskej lawskej hařy č. 120, po 1 řhodže.

☛ A rycjam wřhědnje dopořduja a popořduju wot 8 hač do 5 hodjin. — A řudym darmo. ☛

Jan Jurij Pahn

na torhosčežu, pōdla hlowneje straže,

poručja nowe dostate tkaniny w najrjeišich barbach a w najnowšich mustrach, jako:

mir Instr	metr wot 43 np.,	stary kōbč wot 25 np.,
jenobarbne luřtry, jara řwěčzate	" " 70 " "	" " 40 "
schěroke kaschemiry	" " 1.40 " "	" " 80 "
piřane popeliny, čišta wolna	" " 1.05 " "	" " 60 "
kattuny	" " 30 " "	" " 17 "
pikejowy kattun	" " 43 " "	" " 25 "
pořleschězowy kattun	" " 43 " "	" " 25 "
podřhiwkowy kattun	" " 21 " "	" " 12 "
čzorne řidžane tkaniny	" " 3.50 " "	" " 2 mf.
jaquetty wot	. . . . . 5 mf.,	
talma a deschězowe mantle wot	. . . . . 6 "	
moirejowe řhōrzuři wot	. . . . . 75 np.	

☛ W křlamach řo řerbřki ryci. ☛

Powschittomna assekuranza w Triesče.

(Assicurazioni Generali.)

Sałožena w lěče 1831.

Rukowazh fond towarřtwa wopřihja po bilanzu wot 31. dezembra 1877:

Přchitomne wobřtatti:

Sakladny kapital:	řhěřnakow	4,200,000. —
Reserwy w { hotownych pjenjesach:	"	17,794,212. 25.
{ prāmijach a dani pr. 1878:	"	10,595,095. 83.

Dale:

W pōřduišich lětach dostajomne prāmije: . . . . . 11,466,002. 96.

řlowne sumny kapitala a reserwow

řu na ležomnořče pupilarisřy napoložene.

W lěče 1877 řa 15729 řškodowanjon wnpłačene 6,488,909 řhěřnakow 80 krz. a wot sałoženja hač do 31. dezembra 1877 do hromady 122,988,891 řhěřnakow 39 krz.

Powschittomna assekuranza řawěřčujuje:

- psche wohnjowu řřkodu a parokōttowe rořbudjenje: twory, mobilije, řnjenřke řarady a t. d., řaž tež, je-li to krajne řafony dowoleja, twarženja wřchěch družinow;
- pořřičujuje řawěřčenja na řiwjenje čřlowjekow na jara wřchelate wařhnyje řa najřuniřke, twjerde prāmije a poliřy w nēmřkich pjenjesach wustaja.

Ř kōždemu wukařanju a ř wobřtaranju řawěřčenjonow poručja řo agent:

hamřřki řkotołekar Ernst Walther w Budyřchinje.

☛ W křlamach řo řerbřki ryci. ☛

☛ W křlamach řo řerbřki ryci. ☛

☛ W křlamach řo řerbřki ryci. ☛

☛ W křlamach řo řerbřki ryci. ☛

☛ W křlamach řo řerbřki ryci. ☛

☛ W křlamach řo řerbřki ryci. ☛

☛ W křlamach řo řerbřki ryci. ☛

☛ W křlamach řo řerbřki ryci. ☛

Nowe jerje,

1 kopy 2 marřy, 3 řhřtuki 10 np.

Syrup,

jara řkōdki a čřiřtokřkōdžazh, punt po 20 np., poručja

Sermann Dunad
na bohatej hařy.

W tunich khlamach

je wulki wubjert jara dobrych **stupnjow** sažo na skladže, kotrejžo po jara tunich płaczišnych pschedawaja. Wone su s kože abo se serže, s gumijowym czechnidkom abo s schnorowanju, a je jich teško, so móžesz sebi je sa najmjeńšchu, kaž tež sa najmjeńšchu nohu wubrać. Dobre **žonjaze stieflety** wot 3 mk. a **džeczaze kožane stupnje** wot 125 up. **Cželowe stupnje** wot 40 up. Sewal je tam wjele druhich wězow po poniženych, ale twjerdnych płaczišnych na pschedań.

Ernst Starcke

w tunich khlamach w mjašowych hećkach.

Sklad časnikow

w Budyščinje na suntušnej lawstej hašy

134 pschi lawskim tórnje 134.

Mojim cžescženym wotkupowarjam a pscheczalam s tutym najpodwolnišcho k nawjedzenju dawam, so hym moju pschedawarnju jara powjetchit a so je mi psches direktne wifowanje s najlepšimi fabrikantami nětko móžnosč data,

wšch družiny časnikow (segerjow)

po najtunišchich płaczišnych a pod rukowanjom, so derje du, pschedawacz.

➔ Płaczišny su na wšchch časnikach a najtunišcho postajene a so tež tajkim, kiž nje kupuja, kóžde wufasanje swólniwoje da.

➔ Tež hym ja moju dželarnju sa porjedjenje powjetchit a so wšch porjedjenja časnikow a hudžbných hrajadłow spěšnje a najtunišcho pod rukowanjom dobreho hieža wobstaraja.

➔ W khlamach so **herbski** ryczi a šmč kóždy pscheczelnime pošluženje wotežafacz.

Wo dalsche dobrocziwne wobkędžbowanje prošy

W Budyščinje na suntušnej lawstej hašy.

J. G. Schneider,

časnikar.

NB. Wšchitke časniky stajnje du a so najstarošćiwšcho reguliruja.

Rowowe pomniki

wšchelatic formow a wulkoščow po spodžiwnje tunich płaczišnych, kaž tež

➔ **massivno-marmorowe pomniki** ➔

wot 50 hač 60 toler najpodwolnišcho poruča

rešbar **Santo-Pažo**

na herbskim kěrchowje 842.

NB. Wšchě ponowjenja so derje a tunjo wobstaraja.

Wschewjacze khlamow.

Cžescženym Šerbam Budyščina a wokolnoščje najpodwolnišcho k nawjedzenju, so hym ja

na **bohatej hasy 64** **časnikowe khlamy** na **bohatej hasy 64**
(Uhren-Geschäft)

wot knjesa **B. Scholzy** kupit a prošču, so bych u dowěrjenje, mojemu prjedomnikkej spožčene, tež na mnje pschenješč dzyli. Moje štajne prózowanje budže, so bych se sprawněj a tunjej tworju, kaž tež s dobrym dželom wšchěm požadanjam mojich cžescženych wopytowarjow došč činił.

S proštwu, so by so moje prjódktwacze dobrocziwje podpjeralo a s pschispmunjenjom, so hym ja herbskeje rycze móžny, sawostanu

s počescžowanjom

Franz Marschner, časnikar.

Wosjewjenje.

Sarjadowanje fastitnej šjenocženeje britannia-šlěbrowje fabrike pschedawaja wwoje tworowe šarady dla škončenja kouturfa a dospolneho wurumowanja pschebytow

➔ **wot 75 procentow pod taksu.** ➔

Sa jenož **mk. 14.** — dostanješ šlědowazh sprawnu britanniašlěbrowu serwicu s najmansišeho a najlepšeho britanniašlěbora,

(kotrež hewal 50 markow płaczešče) a so ja bětowostacze tworju **25 lět rufuje.**

6 britanniašlěbrowych bšidowych nožow s jendžel-

stimi worzelowymi brinkami,

6 prawdžiwych jendž. britanniašlěbrowych widlicž-

łow, najmansiščeje najčezjščeje dobročje,

6 mašiwych britanniašlěbrowych jědžnych kizow,

6 najmansišchich britanniašlěbrowych kšofejowych

kizčkow,

1 mašiwu britanniašlěbrowu mšofčerpat,

1 cžezki britanniašlěbrowu šopučerpat, najlepščeje

družiny,

2 rjanaj britanniašlěbrowaj šalon-bšidowaj šwecz-

nikaj,

6 najm. britanniašlěbrowych jeyowych kšetiškow,

1 pětnu britanniašlěbrowu šopjerjowu abo šokorowu

šafčezit,

1 knanu britanniašlěbrowu thejowu žyžat

36 ščit.

Dostacž psches „postworščuš (nachnahme)“ abo

psches poštanje pjenješ wot

Vereinigte

Britanniasilber-Fabriks-Depot

Wien, Landstrasse Matthäusgasse 2.

Sčtož so njelubi, so w bėhu 8 dnjow nasad wojnje.

C. F. Ranisch,

šchewski mištr,

pschi bohatym tórnje,

poruča wšchě do šchewstwa kšuschaze artikle,

jako: **mužaje, žonjaze, holčjaze a džeczaze**

stieflety s kože abo tkaniny, **domjaze stupnje**

s kože, plišča, filza, paša atd., cžescženym

Šerbam a Šerbomkam po wšchomóžnu

najtunišchich płaczišnych.

➔ **S wobhdlenjom na bo-**

hatej hašy 91, pódla pósta.

Khofej,

čžisty a derje šlodžazy, pschedawam punt po

96, 100, 110, 120, 130, 140 a 180 up.,

pschi kupjenju 5 puntow tunišcho.

Bokor,

žyžy, punt po 45, 48, 52, 54, 60 up.,

mšěty, = = 42, 44, 46, 48, 52 up.,

pschi kupjenju 5 puntow tunišcho,

poruča

Carl Road na žitnej hašy,

njedaloko torhoščje.

Wšofowe pletwa

s wucžebnych wšofow, kaž tež rjeczaški,

bršče a kšiziti s wšofow najtunišcho džela

Joachimowa

bliško lawsteho tórnja a noweje šule.

➔ Tež su hotowe nowe pletwa atd.

poła mje na pschedań.

Wulki sklad časnikowych rjeczaškow.

Wulki sklad hudžbných hrajadłow.

Štvořtletna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
Kóždy čislo plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot ryněka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čisć Smolerjec knihičičeřnje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 18.

Sobotu, 3. meje.

1879.

W Ruřowsteje

a tež s wonka njeje je kědźbnošč ludži pschězo hiščće na tamniščich nihilistow abo saniczerjow wobroczena. So řu woni někotrych wyřkofich ruskich sastojuńkow řkónzowali a řo je wěřty řsokolwjew wóndano tež na ruskeho řkěžora někotre rash řtělil, ale njetrjehil, to řmy hiřom powjedali, a řo čzedza tucři nihilistoj wřchu wyschnošč, wřchu wěru, kař tež mandželřtowo, wřcho řnjejštowo a wřcho bohafsřtowo a jenotliwe wobředženřtowo wutupicř, na to řmy tež hiřom řpominali.

W řo je jich wotpohladanje wo prawdře tajke, to běřche ř nowa řjawnje widjeć, jako řo wóndano pschecřtowo řřjom nihilistam řubniřte řednanje w Barlinje wotdzerřa. Wobřtorženi běřchu mjenujřy řřjo młodři řidři ř Ruřowsteje a to student řěkarřtwa řurewiř, pře-
dawřhi student Aron Liebermann a student řěkarřtwa Mořes Aron-
řon. Woni běřchu řo wysche teho, řo na wudyrjenje revoluzije w
Ruřowsteje pschihoty čziniřachu, tež na wřchelafich barlinřkich sořial-
demokratskich naleřnosćach wobdřžělili a buřchu tež wořebje tuteje
pořleńřcheje wěřy dla w řrusřteje řajecři a do jafsřwa řadřeni.

Liebermann běřche hiřom w řěcře 1872 ř Ruřowsteje čřetnyř, dofelř bě wyschnošč wuřlědřika, řo je bjes řchulerjemi wyschřcheje řidowřteje řchule we Wilnje potajne towarřtowo řakóřil, kotreř by
revoluzionřte myřle w Ruřowsteje rořřchěřjalo. Wón potom w Lon-
donje, Parisu, Barlinje a Winje pschěbhwasche. W řěcře 1877 wu-
dawasche wón w pořleńřchim měřcře jene nowiny w řebrejskeje řycři
a řo tam řreemann mjenowasche. W řěcře 1878 počřachu tam
na njeho tufacř, řo ma wopacřne mjeno a falschowanř pucřowanřki
pař, a řo pořafa, řo je wo prawdře tař, čřehoř dla jehow ř jeno-
měřacřnemu jafsřtwu wuřbudřichu a potom ř kraja wupořasřchu. Teř
wuřlědřichu, řo je wón řobuřtaw potajnych towarřtwow, ale nje-
móřachu jehow teho dla řhofsřacř, dofelř běřchu tute towarřtwa w wu-
krajju. Wón bě pař řo pschěd někotrym čřařom w Barlinje na
sořialdemokratskich naleřnosćach wobdřžělil a teho dla wot tam čřělacř
dyrřjal. Duř pruska polizija řtajnje řa nim řladasche a jako řhoni,
řo čře řo wón po wotředřenju řwojeje řchřasřy do řchwajřarřteje
pschěřhdlicř a řo řwój pucř pschěř Bajerřku wosmje, jehow w januaru
tuteho řěta w Mnichowje řajachu a do Barlina wotwjedřechu.

Pschř nim, kař tež pschř jehow towarřřach wřchelafe piřma na-
mařachu, kotreř revoluzionarřte řběřřarřte) wucřbh wopřchijachu. Tař
bě w jenym piřmje prajene: řenicřka revoluzija, kotrař móře řa lud
wuřitna byčř, je ta, kotrař wřchě dotalne řrajne wuřtajeńja a porjadki
do čřista wutupi. Nowe řrajne řřajadowanje potom po ludowej
woli nastanje. Nasche dřeřo ma byčř najřatrasřniřche, najdořpońniřche
a powřchřtkomne wutupjenje a řanicřenje wřchewo dotalneho porjadka.
Wřy mamř řo teho dla we wřchěch řrajach ř tymi řřjednocřicř, kiř
řu teje řaureje myřle, kař wřy, a woni maja tež nam pořhacř. —
Dale bu „napominanje na řidow“ namařane, kotreř řěka: Wratrow-
řtowo dřeřacřerjow, pschě wřchřtke řraje rořřchěřjene, njeřnaje řaneho

rořdřeněna ludři do wěřřnych řplahow a narodnosćow. Wone řnaje
jenoř wuřitnych dřeřlacřerjow a sořialne truty (to je tajřich čřlowjekow,
kiř řo wot druřich řiwja, kař truty, kiř tež mjebu njenosřha, ale
řo wot dřeřlawnych počokow řiwicř dawaja). W tucři řpravni dřeřla-
čřerjo řo ř řkónčřnemu wojowanju pschecřtowo řwojim podřkócřerjam
hotuja. Wřy to prajimřy, řo byřchu řo tež řidři bórřy na tutej
wulkeje wěřy wobdřžělili. Njeřh tuton dotalny řwěř, pořny njeprawdřy
a podčřřichčřowanja, rořpanje wot nadpadow prawdřy a řwobodřy.
W potom budře na jehow rořpadanfch w břřřchčřatym řwěřle čřer-
wjena řhorřhoj sořialneje revoluzije řejhrawacř! Młodřina, pschřidř
nam ř pomozř!

Liebermann a řurewiř buřřtaj ř řměřacřnemu jafsřtwu wot-
řubřenaj a Aronřon ř řměřacřnemu. Wřchřtřy řřjo to řžadanje
wuprajichu, řo byřchu jich bórřy do jafsřwa wotwjedli, dofelř běřchu
po prawym ř tutej řchřasřu jara řpotojni; pschetoř woni běřchu řebi
myřřili, řo budře wjele wjeřřha.

W Ruřowsteje je bjes tym řurowřche řnjejštowo řastupřko. Řóřbh,
kiř ma řanu břon řoma, dyrři to wyschnoščři ř wjedřenju dacř,
kotrař potom rořřubři, hacř řmě ju wobřhrowacř abo dyrři ju
wotedačř. řewas ma řóřbh, kiř řkěřu wobředři, řa tym řladasčř,
kajřeho duřha jehow wobřdlerjo řu a hacř maja řwoje papjery
(wopiřma, pař atd.) w porjadku. řchřtoř jich nima, řo najprijóřbh
pschěřřřřřchi, a řo potom, řbhř ničřo řkeho na nim njenamařaja,
tam pořčřele, řwotkal je pschřřchóř. Wřřche teho maja w řeters-
burgu tař mjenowani dwórnřkojo, kiř maja w nořy a we wulřich
domach tež wo dnjo dom a dwór wobředřbhrowacř, něřto tež tu
pschřřřřřřnošč, řo dyrřja polizajam pořhacř, řbhř tucři jich
pomoz pořžadaja.

Gubernator řetersburga je w tu řhwřlu general řurko, kotřyř
je pschěř řwój řhrobřy pschěřhod pschěř balkanřte řhory řnathy, a
wón ma pořnomóř, řo řmě wřchewo pořucřicř a čřinicř, řchřtoř dla
řdřeněńja měra a pořoja řa dobre řpóřnaje. W druřich měřřach
a řrajinach maja generalojó Totleben a Loris-Melřkow atd. tu
řamuwóř.

Tuto řurowřche řnjejštowo je, kař řo řda, ř temu pořhacř, řo
nihilistoj w nowřřim čřařu niřkoho wjařy řkónzowali njeřřu, naj-
bóle je pař jim to řchřkóřdřiko, řo je řsokolwjew na řkěžora Ale-
xandra řtělil. Mjenujřy řbhř tež Ruřojó temu abo tamnemu
wřřkofemu sastojuńkej ř čřřcha pořpřchachu, řo dyrři pschěd nihilistami
w hřořy byčř, dřha je řsokolwjewowř nadpad tola wřchřřřřch roř-
mjerřak; pschetoř wřchřtřy Ruřojó — njeřh řu wřřbhř abo niřřy
— řu w tym jehow a teho řameho mēńjenje, řo je řkěžor Ale-
xander najdobřocřřiwřřhi a najluboščřřiwřřhi řnjeřeř, kotřyř je rusķemu
luděj pschěř řwoje nowe řakonje teřko dobrořy wupořasř, kař to
hiščće řadřn rusķi řkěžor čřiniř njeje.

Raž wšchelake nowiny powjedaja, je so Školowjew wuśnał, so k nihilistam błaŕŕa. Wón je pjeczka dale powjedał, kaŕŕi porjad nihilistoj bjeŕ ŕobu maja, wjenujuj so ŕu do taŕ mjenowaných djeŕatow djełeni, taŕ so kóždy nihilist jenož djeŕacjoch druhich nihilistow ŕnaje, ale ženje njeŕhoni, ŕhtó je hewaŕ hiŕečeje nihilist. Wyŕŕe teho je wón pjeczka prajiŕ, so ŕu dwanacjo mužoj, kiž nade wŕŕitimi nihilistami roŕkaŕuja a kotrychž pŕŕiŕaŕanjam dyrbi kóždy nihilist pŕŕi ŕmjertnej ŕŕtraŕje poŕŕuŕŕny bycz; — ale so teŕ tutych dwanacjoch niŕtón njeŕnaje. Wot tutych dwanacjoch roŕkaŕowarjow je tón djeŕat, do kotrehož Školowjew błaŕŕeŕe, kaŕ wón praji, pŕŕiŕaŕuju doŕtaŕ, ruŕŕeho ŕhježora ŕaŕŕeŕi. Wón je teho dla ŕe ŕwojimi djewejczimi towaŕŕemi-nihilistami wo to loŕowaŕ a loŕ je pŕŕi tym na njeho panyŕ, czehož dla je wón teŕ tutu pŕŕiŕaŕuju dopjelnicž pŕtaŕ, hač ŕunje, kaŕ wón praŕeŕe, njeje nicžo pŕŕečjowo ŕhježorej meŕ.

Swětne podawki.

Němŕŕe ŕhježorŕtvo. Dofeŕž je ŕtónny mór w ŕuŕodnych Čzechach zyle ŕaŕtaŕ, ŕu ŕo ŕaŕŕy wojazy, kiž bechu teho dla na mjehy póŕŕlani, so njebychu žadyn ŕtót ŕ Čzech do ŕaŕŕeje puŕŕečjili, ŕaŕo do ŕwojich wojeŕŕŕich meŕtów wróczjili.

— W Biŕtopizach bu doŕalny wuŕŕomŕŕawŕŕi ŕaraŕ Dr. Wegel wot radebergŕŕeho ŕuperintendenta Čhwainiŕa jaŕo nowy wŕŕŕŕŕi ŕaraŕ ŕapoŕaŕany.

— Č Barŕina piŕaja, so drje němŕŕi ŕhježor ŕnadž hač do ŕrjedž meje we Wiesbadenje woŕtanje. Wón je ŕaŕo zyle ŕtrowy. — Čhtóž jehó ŕtoty kwaŕ nastupa, kotryž budje ŕo w meŕŕazu juniu tuteho lěta ŕwojeczječ, dha je wón poŕtaŕiŕ, so ŕwojeden dlěhe tracz njeŕme, dnžli jenož dwa dnje. Wón čhŕŕe jón po prawym jaŕo taŕŕi wotbježany meč, na kotrymž bychu ŕo jenož ŕobuŕtawy jehó ŕwójby wobdželiŕi, ale teho dla, dofelž čhzedža teŕ wŕŕelazy žuŕy wjeŕčhojo na njón pŕŕiŕeč, je ŕwojeden wo jedyn džen po- dlěčeny.

— Němŕŕi rajchŕtag w tuchle dnjach ŕ nowa tón ŕaŕon wu- radžowawŕe, kiž te ŕŕtraŕy poŕtaja, kotrež čji doŕtanu, kiž wěŕy, wot čłowjeka ŕ ŕežimjenju trjebane, ŕaŕŕuju a je tola ŕa dobre a plačjŕny hódne pŕŕedawaju.

— Lekarjo, kotriž bechu čłowjeczeho mora dla do Ruŕowŕeje póŕŕlani, ŕu ŕo wŕŕitzy ŕaŕo domoj wróczjili. Woni něŕko na- piŕuju, ŕhtóž ŕu naŕhoniŕi, a ma ŕo to potom woŕŕewicz.

— Šobuŕtawy najwŕŕŕŕeho ŕuda ŕa wŕŕe němŕŕe kraje ŕu něŕko pomjenowane. Tutón ŕud ŕmeje ŕwoje ŕydko w Lipŕu a ŕwoju djeŕawoŕeč woŕoŕo Miŕhaŕa t. l. ŕapoczjuje. Wot tuteho čaŕa budža teŕ po wŕŕečch Němŕzach jenajŕe wŕŕŕe a niŕŕe ŕudy a jich nowoŕrjadowanje dyrbi teŕ do Miŕhaŕa hotowe bycz.

Awŕtria. Awŕtriŕŕi ŕhježor je drje pŕŕi ŕŕladnoŕečj ŕwojeho ŕlěborneho kwaŕa rjane dny wuŕiŕ, ale woni ŕu drje teŕ wobčežne doŕeč byŕi; pŕŕetož wón dyrbjeŕe na ŕbožepŕečja wjele deputazijow poŕŕuŕacž. Tych beŕe drje poldra ŕta a kóždej mejeŕe wón pēnje wotwolowicz, ŕhtóž paŕ je ŕo jemu, kaŕ dyrbimy praŕicž, jara derje radžiko. Na tutych deputazijach, kotrež ŕe wŕŕečch kónzow kraja pŕŕiŕhadžachu, je ŕo pŕŕeŕ 4000 ludži wobdželiŕo. Polŕka deputazja ŕ Galizije beŕe jara wuŕka a wŕŕe teho pŕŕeŕ to jara nahladna, so bechu ŕo jeje ŕobuŕtawy wŕŕitzy woŕebnu polŕku draŕtu wobleŕli.

— Čžeŕŕej deputaziji ŕhježor praji, so je teje nadžije, so je ŕo čaŕ pŕŕiŕiŕiŕiŕ, hdež ŕo w čžeŕŕim kraŕŕtweje Čzechoj a Němŕy ŕjednaja a ŕo ŕ ŕhromadnemu lēpŕŕemu kraju ŕjednocža. — Č tym

čhŕŕe wón praŕicž, so je tola hižoni čaŕ, so bychu tam wobaj lubaj pŕŕeŕorjenje woŕtaŕiŕoj a kaŕ na čžeŕŕim ŕejmje taŕ teŕ na wŕŕŕim rajchŕrathu pŕŕeŕ ŕwojich ŕapóŕŕanzow ŕa lēpŕŕe wŕŕečch awŕtriŕŕich krajom ŕtutowaŕoj.

— Snata wěž je, so čhze awŕtriŕŕe knježerŕtvo wŕŕe Woŕnija a Herzegowiny hiŕečeje kŕuŕ turkowskeho kraja meč a to krajinu woŕoŕo Noweho Baŕara. Dofelž paŕ ŕo to ŕwójnu derje njechodži, dha je awŕtriŕŕi póŕŕlani w Konŕtantinoplu turkowskemu ŕultanej taŕ doŕho ryczaŕ, hač je tón pŕŕiŕwoliŕ, so ŕme nowoparaŕŕu krajinu awŕtriŕŕe wójŕko w hromadže ŕ turkowskim wobŕadžicž. (Majŕŕerje potom Awŕtriŕy Turkow tau ŕ kraja wubija, je-li ŕo ŕami prjedy dobrowolnje njewoteŕidu.)

Franzowŕŕa. Stareho revoluzionara Blanquiŕa, kotryž wŕŕelakiŕ politikiŕŕi pŕŕeŕtupjenjow dla w jaŕtwe ŕedži, ŕu drje ŕa ŕapóŕŕanza do franzowŕŕeho ŕejma wuŕwolili, ale wŕŕnoŕeč jehó ŕ jaŕtwa njepuŕŕečjili, prajiŕy, so ŕo Blanqui po ŕatonju ŕa ŕapóŕŕanza wuŕwolicž njechodži. Šeŕim ŕam ŕmeje tu wěž roŕŕudžicž.

Jendželŕŕa. WojoWANJE ŕ žuluŕaŕami je trochu woczjŕko, pŕŕetož jendželŕŕe wójŕko je ŕo hač ŕady reŕi Tugelu wróczjiko, jaŕo be jendželŕŕich wojaŕow wumóhko, kiž bechu w Čkowje wot žuluŕaŕow woblehnjeni. Jaŕo bechu Jendželčzenjo Čkowu wo- puŕŕečjili, ju žuluŕaŕoj woŕŕadžichu.

Ruŕowŕŕa. Raž kóžde lěto, taŕ ŕtaj ŕo teŕ lěta ruŕŕi ŕhježor a ŕhježorŕa na lětny čaŕ na polŕupu Rryn pŕŕeŕydkoj a budžetaj tam na ŕwojim hrodže „Livadia“ bydlicž. Wo wŕŕem pučju jeju lud ŕe ŕnamjenjemi luboŕečje a pŕŕečjelniwoŕečje witaŕŕe. W Twjeri, Moŕŕwje, Orku, Kurŕu, Čharkowje, Sebaŕtopolu atd. jemu deputazije ŕe wŕow a ŕ meŕtów ŕbožopŕŕejeje adreŕy pŕŕiŕiŕečju.

Boŕharŕa. ŕapóŕŕanzu boŕharŕŕeho luda ŕu ŕaŕdženu wutoru, 29. ģaprleje, battenbergŕŕeho pŕynža Alexandra jenohkóŕnje ŕa boŕharŕŕeho wjeŕča wuŕwolili. Wón budje ŕo mjenowacž: Alexander I., knjaŕ boŕharŕŕi. Prjedy hač ŕo wuŕwolenje ŕta, ruŕŕi gubernator Dondukow-Roŕŕaŕow ŕhromadženym woŕŕewi, so ŕo ruŕŕi ŕhježor nadžija, so žaneho Ruŕu ŕa wjeŕča njewuŕwola, dofelž europiŕy wuŕwjeŕčhojo taŕku wóŕbu njebychu ŕa dobru ŕpóŕnali. Duž ŕo najprjedy 28. ģaprleje wóŕba na pŕuhu ŕta a doŕta Ignatjew, prjedawŕŕi ruŕŕi póŕŕlani w Konŕtantinoplu, 14 ģloŕow, Emanuel Wogorideŕ, mlódsŕi wuj noweho rumeliŕŕeho gubernera, 48 a battenbergŕŕi pŕynž 68 ģloŕow; naŕajtra paŕ ŕo pŕŕi ŕkónčnej wóŕbje wŕŕe ģloŕy poŕŕeŕŕechemu doŕtachu. — Nowy boŕharŕŕi wjeŕč, battenbergŕŕi pŕynž Alexander, je ŕyn heŕŕenŕeho pŕynža Alexandra, bratra něčjeŕŕeje ruŕŕeje ŕhježorŕi — a wón je na taŕŕe waŕŕnje mlódsŕi wuj ruŕŕeho ŕhježora. Jaŕo Ruŕojoj ŕ Turkami wójnu wjedžechu, ŕtejeŕe wón w ruŕŕim wójŕku a ŕobu pŕŕečjowo Turkam wojowawŕe. ģižoni tehdy ŕo powjedawŕe, so by wón wóŕŕ boŕharŕŕi kral bycz, hdyž budža Boŕharjo ŕ ruŕŕi Turkow wumóženi. Ša krala drje jehó ŕežimili njeŕŕu, dofelž je wuŕŕi kŕuŕ kraja, wot Boŕharow wo- bydleny, hiŕečeje pod turkowskim knjeŕŕtвом woŕtaŕ, — ale doŕho wŕŕaŕ tracz njemóže a teŕ tutón kŕuŕ ŕo wot Turkowskeje wot- torhne a ŕ Boŕharŕŕej ŕjednocži. — Ale, budje ŕo někotryžkuliž praŕŕeč, čžeho dla dha Alexander „battenbergŕŕi pŕynž“ reŕa, hdyž je tola jehó nan „heŕŕenŕŕi“ pŕynž? Ta wěž je taŕŕale: Šynojo abo pŕynzjoj němŕŕŕich ŕhježorow, kralow a wjeŕčow ŕmedža ŕebi po prawym jenož pŕynžŕŕŕny ŕwojeho runjecža ŕa mandželŕŕe bracz, hewaŕ njemóža jich ŕynojo — ŕhježorjo, kraloj, wójwody abo wjeŕčhojo teho abo drugeho němŕŕeho kraja bycz. Heŕŕenŕŕi pŕynž Alexander je ŕebi paŕ knježnu džowku generala ģrabje ģauda braŕ, to reŕa, jehó mandželŕka je ŕe ŕwójby, kiž ŕo heŕŕenŕŕej wjeŕwójwodŕŕej

(großherzoglich) hwojbe njeruna. Duž tež jeho hynojo a džowfi žaneho prawa na mjeno heßenstich prynzow nimaja. A so by to bórny kóždy wjedził, dosta hrabinka Haukowa jako mandželsta heßensteho prynza pschimjeno battenbergsta wjetchowka a jeje hynojo buchu battenbergstaj prynzojo. To je pak hoše pschimjeno, pschetož nihdže žadyn battenbergski kraj njeje, kotryž bychu wobtnjezič mólhi. — Nowy botharški wjetch Alexander bēsche hacž do rusko-turkowskeje wójny lieutenant pschi gardže w Warlinje. Wón derje ruski ryczi a teho dla tež botharstu rycž lohko nawuknje, pschetož słowjanske rycze su jara na so podobne, a tón, kiž jenu móže, druhu lohko nawuknje. — Battenberški prynz Hendrich, bratr noweho botharsteho wjetcha, je sekondelieutenant w 1. regimencze husarow No. 18 w Großenhainje (w Sakskej). Wón so, kaž so powjeda, najskerje k swojemu bratrej do Botharstkeje poda.

Turkowska. Ledom su Rušojno něotre města w Macedonskej wopušćezili, jako Džumaju, Krupnik, Simitliju, Dranowo a Gradowo, — dha so tam tež hižom Botharjo pschecziwo Turkam sběhacž počinjaja. Woni pomjenowane města w swojej mozgy džerža a su Turkow, jako chychu je tuczi wobšadzić, s brónju w ruzh wubili. Pschi tym su Turkojo dvě kanonje šhubili a su jej Botharjo wotwjesli. W melnikskim a karlowškim wotrješu su so wobydlerjo wschěch tamnišchich wšow, a tych je něhdže 200, Botharam pschisanli. Tak derje jich pšchžy, kaž tež jědni su derje wobronjeni.

Egiptowska. Ludomny městokral je hacž dotal pschi tym wostał, so žebi wot Zendzelczanow a Franzosow do swojich wěžow wjazy tejtó rycžecž njeda, kaž je so to hacž dotal stało. Hacž budže s teho nětajka wójna, je hišćeže njewěste. Zendzelczenjo bychu jeho rad khostali, njewjedža pak, tak to dokonjecž, dofelž Franzosowjo šobu czinicž nohzedža.

Ze Serbow.

§ Budyščina. W šandženym 17. czisple „Serbskich Nowin“ staj so dwaj njelubosnaj smóltaj staloj. Najprjedy je prajene, so je nowy korymński wuczer, k. Aust, wot k. fararja Mrosaka šapofasany, a je so to tola wot wjelecžansteho k. fararja Kubizy stało, do kotrehož wošady Korym šluscha; hewak je wopak prajene, so je k. kandidat Nowak do Wulkeho Radschowa sa duchowneho wuswoleny, a dyrbi to rěčacž: do Šbjelsta. — Pschistajicž ma so k rosprowje wo macžicžnej šhromadžijnje, so je tež k. feminatiski wyschšchi wuczer Fiedler do pädagogiskeho wotrijada fastupil.

— Tudy so 22. haprleje šhromadžijna duchownych budyšćeje dižesny wotdžerža, na kotrejž k. farar Dr. Kalich s Hornjeho Wušedba wo stejščezu Wefinga w napohladže k šahadam šwjateho pišma pschednosch džeržesche.

— Dale mějesche so tudy 24. haprleje generalna šhromadžijna provinzialneho towaštwa sa šnutskomne mišionstwo. Najprjedy mějachu šobustawy direktorija wuradžowanje a potom pod pschedšydstwom knjesa s Waghdorf nad Šsolščezami pschedšydy šchescžoch wukhowanskich domow, a so na tutyh jednanjach tež k. se Sahr nad Debiščfowom a k. farar Šmisch wobdželischtaj. — Popoždny so na to šama generalna šhromadžijna wotdžerža a to tež pod pschedšydstwom knjesa s Waghdorf. Na nej so tež wo roschčerjenju dobrych šchescžijanskich knihi bjes ludom rycžesche a špomni k. farar Šmisch jako městopschedšyda towaštwa, so je po prawym tež šerbste ev. lutherste knihowne towaštvo sa šnutskomne mišionstwo jara wužitne, dofelž je sa 17 lét šwojeho wobstacža hižom 61 dobrych knihi bjes Ššerbami rospšchěčerało.

§ Malecžiz. Šjatt, 25. haprleje, dopoždny w 11 hodžinach pola šhěžerja Michala Töpfera woheń wudhri, kotryž w krotkim czasju jeho šhěžu do procha a popjela pschemobroczi; jenož něotre möble móžachu so plomjenjam wutorhnyč. Dofelž bē ta šhēja stara a wot nifoho njewobhdlena, njeje drje hinat móžno byto, hacž so je woheń šažony; jedyn człowjek, na kotrehož tukaja, je tež hižom pjecža do šudnišeho pschepytanja wšaty.

Přilopk.

* Něotryžtuli w Sakskej, hdyž lēšba šwoju zedlu sa dothodny dawč dosta, je so džiwak a postróžil, so je do tak wyšćeje rjadomnje scžehnjeny. Me tu dyrbi so wjedzić, so w tym nastupanju niz wjaz šašon wot 22. dezembra 1874 njepaczi, ale wot 2. julija 1878. Dofelž na tychle zedlach wunošch wschěch dothodow wjazy njesteji, ale jenož rjadomnja, do kotrež kóždy šluscha, budže drje něotremužtuli lubo, hdyž tu šchema sa přenich jedynadwazhčzi rjadomnjow podamy. — Dawč wobnoscha

w rjadomni:		pschi dothodach:			
1.	wot 300	š	hacž 400	š	1/2 š,
2.	= 400	=	= 500	=	1 =
3.	= 500	=	= 600	=	2 =
4.	= 600	=	= 700	=	3 =
5.	= 700	=	= 800	=	4 =
6.	= 800	=	= 950	=	6 =
7.	= 950	=	= 1100	=	8 =
8.	= 1100	=	= 1250	=	11 =
9.	= 1250	=	= 1400	=	14 =
10.	= 1400	=	= 1600	=	17 =
11.	= 1600	=	= 1900	=	22 =
12.	= 1900	=	= 2200	=	30 =
13.	= 2200	=	= 2500	=	38 =
14.	= 2500	=	= 2800	=	48 =
15.	= 2800	=	= 3300	=	59 =
16.	= 3300	=	= 3800	=	76 =
17.	= 3800	=	= 4300	=	94 =
18.	= 4300	=	= 4800	=	114 =
19.	= 4800	=	= 5400	=	136 =
20.	= 5400	=	= 6300	=	162 =
21.	= 6300	=	= 7200	=	189 =

Ša tole lēto ma so hišćeže pschiražk wot 50 % pschilicžecž. Šchtož na psch. do 9. rjadomnje šluscha, a po prawym jenož 14 š placzicž mēl, ma lēšba s tajkej pschiražku 21 š dacž. — Š cyka su lētusche pschinoschki k dothodnemu dawkej wyschšche, hacž dotalne, dofelž je pschemyšlowny (Gewerbesteuer) a personalny dawč czisčze špadnyč. (K. Š.)

* Šo runje wudatym „Handbuch der Kirchen-Statistik für das Königreich Sachsen, Dresden 1879“ škutkuje w 142 městach a 3599 wšach Sakskeje 1132 ewangelskich duchownych a to w 25 eforijach abo 935 wošadach pschi 1166 žyrtwjach (bjes nimi je 916 hlownych žyrtwjow), 75 pohrjebnych žyrtwjach abo kapalach, 48 hewajšchich kapalach, 50 modlernjach. Na jenu žyrtkej pschińdže něhdže 2305 ewangelskich wobydlerjow, na jeneho duchowneho 2363 dušchow. Šo wěrywusnaczu rošdželeja so šakžy wobydlerjo do 2,664,340 ewangelsko-lutherstich šchescžijanow, 9850 reformirskich, 73,350 romsko-katholstich, 1876 němško-katholstich, 588 grichisko-katholstich, 713 anglikanskich, 5360 židow, 4077 druhih, a do 431, kotřiž šwoju wěru nejšju wušnali. Najwjaz reformirskich (3352) bydli w Lipsku, najwjaz romsko-katholstich w Draždžanach (13,000) a na wšach budyšćeho wotrješa (21,350), najwjaz němško-katholstich (480) w Ramjenizach (Chemnitz), najwjaz grichisko-katholstich (362) a anglikanskich (488) w Draždžanach, najwjaz židow (2564) w Lipsku. (K. Š.)

* W Laufnigu pola Neustadta je jedyn gansor wóndano dwóletnu holczku tyschersteho mischtra Gasy tak straschnje itukaš a s kšhidkomaj sbil, so dyrbjesche wboha holza na rany, kotrež bē psches to dostala, wumrjecž.

* Schtwórtk padže njedaloko kaserny w Žitawje wyschl přenjeje kompagnije tamnišeho regimenta k. s Bar tak nješbožownje s konja, so bebi wón hłowu a ruzy cžežko rani a jenu nohu škama. To nješbože je so psches to stašo, so so jeho tón psched jenym mlótkowym wosom spóšcha.

* W Geringswaldu je jena škušobna holza woheń sakožika, dokelž mějesche wulke styskanje po domišnje. Wona so mjenujz nadžijesche, so móže so potom wěsče domoj wróćicž, hdyž je kžeža jejneho knjesa spalena.

* Sańdženy tydžeń namafachu w kódkowskim léšu pola Bósnanja jeneho muža na shtomje wobwěšnjeneho. Šluboła rana pak, kotruž mějesche wón na hłowje, na to pokazowasche, so bebi wón nije šam žiwjenje wšak, ale so je jeho něchtón skónzował. Wobwěšnjeny je bur s Rodkow, hdyž tež jeho dwaj šynaj bydlitaj. Jako teju do léša k mormemu naney dowjedžechu, wupraji tón jedyn, so je jeho mlódschi bratr, kotryž je sa snateho njedocžinka wumółany, stareho nana skónzował a potom w léšu na jedyn shtom powěšnyš, so by bebi kóždy myšlil, so je nan šwojemu žiwjenju šam kónz scžiniš.

* W Eislebenu je jena stara kruschwina šwojemu wobšedžerjej wulke sbože pschinješla. Dokelž wona žane plody wjazzy njenoschesche, ju porubachu a namafachu pschi wurodowanju spody korjenjow 9000 toleč.

* W podkopych pola Stockhaima w Bajerstěj bēchu so sańdženy tydžeń 10 hewjerjow sšyppnyli, kotřiz buchů sa šchtyri dny hjščče živi se semje šašo wurycži. Woni dyrbjachu w tutym cžaju, so njebychu hłodu wumrjeli, tobaš, papjeru, drjewo atd. jěščž,

a runje chychu tež s cžrijemi šapocžecž, jako wysche šebje šwojich wumožnikow kopacž šaštyšchachu, kotřiz so bóršy k nim pschelamachu.

* W Kłowschowizu w Cžechach šwjeczachu na dnju kžežorskeho šlěborneho kwaša wumjenšat Žucžil se šwojej mandželstu diamantny kwaš, jeju šyn šlěborny a jeju wnuk přeni kwaš. Na tutym porědkim šwjedženju so wobhdlerjo zlyje wofolnosče woddželiču. Wobštarjenaj mandželstaj dostaschtaj wot kžežora 100 ščěšnakow a wot wjetcha Korle Schwerzenberga šlěbornu tobatowu tysku barjenu.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Michaška zyrkej: Korla August Neumann, džělacžer a wobhdler pod hřodom, s Amaliju Nowatež s Gownjowa. — Korla Bjedrich Fahnauer, rataš w Bobolžach, s Berthu Pawlinu Klaru šwudowjenej Ludwigowej rodženej Nowatež w Malešezach.

Křěeni:

Michaška zyrkej: Minna Hedwiga, Ernsta Alberta Kranza, kšobukarja a wobhdlerja pod hřodom, dž. — Jan Bohuwěr Mar, njemandž. š. w Mata-rjezach. — Emilija Dora, Jana Ernsta Schuby, domownika na Židowje, dž. — Maria Martha, Augusta Rudolfa Voigta, fabrickeho šamkarja a wobhdlerja na Židowje, dž. — Korla Ernst, Korle Ernsta Thomasa, džělacžerja na železnizh a wobhdlerja na Židowje, š. — Jurij Pawol, Šermannna Stelžiga, džělacžerja a wobhdlerja na Židowje, š.

Zemrjeći:

Džen 16. haprleje: Korle Augusta Rabowsteho, džělacžerja a wobhdlerja w Budyščinje, mormonarodženaj dwójnikaj. — 19., Madlena Rencžez, njebo Šandrija Rencža, kžežerja a džělacžerja na Židowje, wudowa, 66 l. 4 m. 22 d. — Šana rodž. Udermannez, Korle Bohušława Žahny, žiwnosčerja w Šhwa-cžizach, mandželsta, 61 l. 2 m. 12 d. — Mormonarodž. njemandž. dž. na Židowje. — Alwina Šda, njemandž. dž. na Židowje, 1 m. — Šariža rodž. Wjenkež, njebo Šana Hartsteina, kžežerja w Butežach, wudowa na Židowje, 69 l. 7 m. 19 d.

Šsrjedu, 7. meje, budža

škótne wiki

w Rješwacžidle.

Drjewowa aukzia na malešchanskim revieru.

Šsrjedu, 7. meje t. l., dopołdnja wot 9 hodžin budže so na štróžanskej holi w tamnišchich drjewnišchczach

80 Km. kšójnowych šylnych šchčžepow,

30 = brěšowych kšiplow,

2 brěšowej žerdžowej hromadže,

9,30 stotnjow brěšowych šbytkowych walcžkow,

20 = kšójnowych šbytkowych walcžkow

pod wuměnjenjemi, tudy postajenjimi, na pschěšadžowanje pschedawacž.

Šrabinske Schall-Riauourske hajniške šarjadništwo w Malešezach. Wyschšchi hajnik Šachša.

Drjewowa aukzia

na šdžerjanskim revieru.

Wutoru, 6. meje t. l., budža so 2000 twjerdnych nabitych walcžkow a 8,22 stotnjow mjehkich šbytkowych walcžkow na pschěšadžowanje pschedawacž.

Wuměnenja so psched šapocžatkom aukzije wosjewja. Šhromadžišna rano w 9 hodžinach pschi hajniškim domje.

Hajniški dom w Šdžerju, 28. haprleje 1879. G. Petrenž.

Plukzia

móšlow, domžajeje nadoby a šospodarškeho gratu

Šsrjedu, 7. meje, rano wot 9 hodžin

na šarje w Plukšchu.

Šeneho cžahazeho pša chže kupicž M. Pahlisch na Goschiz hašy 721.

Kolij (kolodžii) kupuje G. Šahrome w poštskej kowańni.

Aukzionske wězyp,

kaž móble, draštu, šchaty štajnje sa pomjeršchene kšóšty k pschěšadžowanju horjebjerje

W. Šübner, aukzionator, pod bóršlinom 261.

Štare a nowe móble kupuju a pschedawam po tunich placžišnach.

Kóšłaze, kóšłaze, kóšłaze kóžki

kupuje štajnje po najwyschšchich placžišnach

H. Lange

na žitnych wikach pschi katholickej šerbstěj zyrkwi.

Kóšłaze a kóšłaze kóžki

kupuje po najwyschšchich placžišnach

A. Šrepera, rukajzar w Kafežach.

Kóšłaze kóžki

kupuje po najwyschšchich placžišnach a šurowe kože derje a tunjo wuharuje

Gustav Rauda na garbarskej hašy 426.

Mošowany štwjelzowny abo njetrjenny len,

kaž tež wutryenny len kupuje po kóždej džělbje mehaniska džěkopšchadownja w Šajnižach.

Zena storo hiščnje zyle nowa kucza je pschēmēnjenja dla na pschedań. Gdže? to je sħonicz w wudawarni „Serb. Nowin.“

Wulka dźelba dobreje soły k hnojenju leži dla njedostatka městna tunjo na pschedań w mydłowej fabryzy **Moriz Lehmann** na bohatej hašy.

Moskowahi,

derje twarjene, tunjo porucza

Wilh. Benad, gratokowar
na jerjowej hašy 274.

Wschitke zem sħušchaze porjedženja, kaž tež porjedjenje sħijazych masħinow wón najlěpje wobstara.

Ia. dalmatski insektowy pólver, kamfer, nastalin, sħpaniski popjer, pólver a papjeru psche mole, sejonwjazu sħmjerz, pólver psche hródzne muchi, musħjazu wodu a sħwobjazy pólver

poruczeja

drogowe khlamy

Otto Engert

na smutskomnej lawskej hašy 122.

Sapthka w Kafezach.

Najlěpschi wužitkowu, wobžeruh a mlólowu pólver sa kruwy; butrowu pólver; saksowu pólver sa konje; wobžeruh pólver sa sħwinje, restituzionsti fluid psche wsche kłazanja koni; koncentrirowanu nervowu balsam, wiecznu wату, algotin jako najlěpschi sħréd psche sħubnolenje; njepusħczate barbhy k tunjemu barbjenju płatu, wołny a barwy porucza po najtunišchich płaczišnach

R. Bredemann.

Ś wušnywej

hróch, woli, hejdušchu, kolij, lupiny, seradellu, dźeczelowu sħymjo, konjofubny majš k sħadženju, rěpjaze sħymjo oberendorfske, rajtrawu, thimotejsku trawu, wsche družiny pizy, wotruby, pizny griš, czornu muku, lane wotruby, wsche warjenja, rajš, jahly, krupy, hróch, najlěpsche rzane a psħeńczne muki porucza

warjenjowa, mukowa, sħymjenjowa, pizowa a žitowa wikowatnja

C. Sahrwe,

w póstskej kowarni pschi žitnych wikach.

Prawdziwy czeski czorny kafe,

wosħebje dobry sa zyħlowy kryw a swontne wobnjetowanje, ma stajnje czerstwy na pschedań **Korla Wagner** w Budestezach.

Na bohatej hašy
67.

R. Casper.

Na bohatej hašy
67.

Nowe s lipskeje mašy psħińdžechu:

3/4 sħeroki njepusħczaty klejdowny kattun 57 ctm. (stary kóhcž)	16 np.,
" " " " pitěj	25 "
" " " " kóper	28 "
zwjernowe gardiny 5/4, 6/4, 7/4, 8/4, 9/4, 10/4 wot	20—50 "
mull 5/4, 6/4, 7/4, 8/4, 9/4, 10/4 wot	25—45 "
8/4, 9/4, 10/4 czermjene bładne krywadka	225—275 "
sħitobładne krywadka	80 "
komodowne krywadka	125 "
3/4 sħeroke wołnjane sħwamboje	90 "
połlama	25 "
sħtykowane psħedkosħiski	40 "
sħlipy k wjasanju	18 "
wulke meħaniške sħlipy	35 "
sħottske draštne tkaniny	25 "
najnowsħe draštne tkaniny	40 "
sħawliki	25 "
10/4 wulke teppichi	po 7 M 50 "

kaž tež sħtrymparške twory, kanapejowe krywadka, bėharje, lama, hełlowadka, miodroczišcž, filzowe sħufnje, bėle a czermjene krywadka na poħlesħcža, bėle spódne sħufnje, sħirtingi, podsħiwki a tyħazy druhich artilkow po spodźiwnje tunich płaczišnach. Wosħebje sašo-psħedawariow na to kėdźbnych czinju.

R. C.

Emil Flegel, kóžkar na žitnej hašy,

w domje k. czasħnikarja Róglera,

porucza mėžy se židy, stoffa a płatu w najnowsħich muštrach a po najtunišchich płaczišnach. — Pjėkowe mėžy sħo pod rukowanjom psche sħkodobowanje wot wohnja a molow na kħowanje horjebjeru.

Rože a kóžki sħo po najdrožšich płaczišnach kupuja.

Nowe jerje,

1 kopu 2 marzy, 3 sħtuki 10 np.

Syrop,

jara sħódky a czystosħkódzazy, punt po 20 np., porucza

Sermann Kunad
na bohatej hašy.

Najlěpschu

ħalsku jeczmienjownu sħterku,

punt po 30 np.,

ř. rajšowu sħterku,

punt po 40 np.,

bėle palmowe mydlo,

punt po 48 np.,

žolte mydlo,

punt po 45 np.,

esħwegske mydlo,

punt po 40 np.,

pschi wotkupjenju 5 puntow tunišcho,

porucza **C. Hanska**
na žitnych wikach.

Cigary po 2, 3, 4, 5 np.,

rołkathy tobat, punt po 40, 48, 70 np.,

cigarrowe rjėbla, punt po 20 np.,

rėřany tobat, punt po 24 np.,

porucza **C. Hanska**
na žitnych wikach.

Czystošłodzaze kħofeje,

pt. 90 np. a dróžšcho,

porucza **S. Kulisch.**

Turkowiške kħowki,

wulki sħódky plód, pt. po 25 np.,

ma na pschedań **S. Kulisch.**

Prima amer. sħwinjazy sħmałz,

" " polež sħ noweje poħylki

porucza po ponizenych płaczišnach

S. Kulisch.

Lamany rajš, pt. po 16 np.,

lamane mandle, pt. po 24 np.,

lamane maccaroni, pt. po 32 np.,

wot 5 pt. tunišcho,

porucza **S. Kulisch.**

Hrajne kħarty

sħ nowym kħėžorskim sħtemplom, knihu wot 60 np., porucza **S. Kulisch.**

Najlěpschu czerstwu ħórsku butru,

pa. amer. sħwinjazy sħmałz

porucza **S. Stelzer** na ħorczerškej hašy.

Sħóznowe sħadženki,

1 a 2 kłette, sto po 8 ħacž 10 np., sħu na pschedań pola ħajnika w Róħo lnje niže Łafa.

Wschedawanje kalka.

Oberneundorffski (p. Chorjelza) **kruchaty kalk**, sorta I., centnat sa $\mathcal{M}$ 1,15, sa hektoliter $\mathcal{M}$ 2,30.

Najlepschi **czestki czorny kalk**, wubjernje dobry sa zyhlowy kryw, centnat sa $\mathcal{M}$ 1,80.

Prawdziny **Gogolinski kruchaty kalk**, centnat sa $\mathcal{M}$ 1,20.

Wschelake druhe **hydrauliske kalki**.

Prawdziny **schjeczinski Portland-cement**, tuna sa $\mathcal{M}$ 12,50.

Pschji wotkupjenju wjetschich dzelbow wjele tunischo.

Sa sym jeniczki wobstarac **neundorffskoho kalka** w Budyschinje a pschispominam, so jemu na dobrosczi zadyn druzi runja njeje.

M. Lorenz

na prywatnym dwornischczu a na Goschiz haſy (Goschwitz) 703b.

W wobkedzbowanju.

Barny deskowy resat w **Wiskopizach** (prjedy Luchsenburg) porucza rjane jedlowe a khójnowe deski wschých tokstoscżow a dołhosczow, a to:

$\frac{5}{4}$ "	tokste,	8°	dołhe,	zol	po	12—13	np.,
1"	"	"	"	"	"	9—10	"
$\frac{7}{8}$ "	"	"	"	"	"	$7\frac{1}{2}$ —8	"
$\frac{3}{4}$ "	"	"	"	"	"	6—7	"

Wschitte družiny **latow**, kaž tež **schwartow** najtunischo, res w zyhym a po jenotliwym, **twarske drzewo** a **klozy** k resanju, kubikmetr po 5 mf., pschi wjetschim wotkupjenju franko na twarske město.

Najpodwolnischo

G. Zippold.

Železnicezne scheny

kaž tež

T=noscherje

poruczataj we wschých dołhosczach a rosmérach po najtunisichich płaczisnach

Gebr. Joachimsthal.

Palenz!

Mój hižom dawno jako wubjerny a czisze šłodžazy

czisty palenz,

kaž tež wschitke družiny **dobrych palenzow** ja s tutym knjesam ratarjam a sašopschedawarjam poruczejo naspominam a po najtunisichich płaczisnach pschedawam.

Ernst Glien,

destillazia

na žitnych a na drjewownych wikach.

W tunich khlamach

je wulki wubjerť jara dobrych **stupnjow** sašo na škladže, kotrež šo po jara tunich płaczisnach pschedawaja. Wone šu s kože abo se serže, s gumijowym czehmidlom abo k schńórowanju, a je jich tejkó, so móžesch šebi je sa najmjenschu, kaž tež sa najwjetschu nohu wubracz. Dobre **žonjaze stiefletty** wot 3 mf. a **džeczaze kožane stupnje** wot 125 np. **Gželowe stupnje** wot 40 np. Šewak je tam wjele druhich wěžow po poniženych, ale twjerdych płaczisnach na pschedań.

Ernst Starcke

w tunich khlamach w mjašowych hětkach.

Wschedawanje kalka.

Wschedawanje kalka.

Wschedawanje kalka.

Wschedawanje kalka.

Wschedawanje kalka.

Wschedawanje kalka.

Wschedawanje kalka.

Wschedawanje kalka.

W bamobarbjenju

šawmjanych, płatowych, wolmjanych, židžanych štokow we wschých barbach mam ja dzelby štajnje na pschedań.

Šeinz. Šul. Šinka
na hrodowskej haſy 338.

Najlepschi

wolij sa schijaze maschiny

w wulkich bleskach po 50 np. a 1 mf. porucza jako něšto wošebne

Šeinz. Šul. Šinka
na hrodowskej haſy 338.

Samaritski likör

po 75 np. dosta sašo

Šeinz. Šul. Šinka
na hrodowskej haſy 338.

Butrowy pólver,

k šmjetanje do butrobaša ščinjeny, pschšporja niz jenož butru, ale ju tež wošebje šłodnu czini. — Ma jón jenož na pschedań

Šeinz. Šul. Šinka
na hrodowskej haſy 338.

Signirtintu

k zejchowanju měchow, wošowych płachtow, kistow atd., kaž tež k czornjenju kože bleschu po 30 np.

ma jenož

Šeinz. Šul. Šinka
na hrodowskej haſy 338.

G. F. Ranisch,

šchewski mištr,

pschi bohatym tórmje,

porucza wschě do šchewstwa škušazje artikle, jako: **mužaze, žonjaze, holczaze a džeczaze šiflety** s kože abo tkaniny, **domjaze šupnje** s kože, plúšcha, filza, paša atd., czješčenym Ššerbam a Ššerbowškam po wschomóžno najtunisichich płaczisnach.

Š wobhdlenjom na bo-
hatej haſy 91, pódla pósta.

P. Strobel, atelier sa njebolosne sašadzenje khumschtunych subow a plombirowanjom po najnowschim systemje.

Wotstronjenje subyboljenja, subowe operazije: Na frantskeje lawstkei haky cz. 120, po 1 skhodže.

✎ S rycjam wshędnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hacž do 5 hodzin. — S hudy m darmo. ✎

Jan Jurij Pahn

na torhoszczu, pódla hlowneje straze,

porucza nowe dostate tkaniny w najrzejších barbach a w najnowschich muštrach, jako:

mir luſtr	metr wot 43 np.,	stary łóbcž wot 25 np.,
jenobarbne luſtry, jara šwěczate	" " 70 " " " " 40 "	" " " " " " " " " "
šchěroke kaſchemiry	" " 1.40 " " " " 80 "	" " " " " " " " " "
pišane popeliny, čiſta wołna	" " 1.05 " " " " 60 "	" " " " " " " " " "
kattuny	" " 30 " " " " 17 "	" " " " " " " " " "
pikejowy kattun	" " 43 " " " " 25 "	" " " " " " " " " "
pošleszczowy kattun	" " 43 " " " " 25 "	" " " " " " " " " "
podšiwkowy kattun	" " 21 " " " " 12 "	" " " " " " " " " "
czorne židžane tkaniny	" " 3.50 " " " " 2 mf.	" " " " " " " " " "
jaquetty wot	. . . . . 5 mf.,	
talma a deščezowe mantle wot	. . . . . 6 "	
moirejowe šchórzuchi wot	. . . . . 75 np.	

✎ W khlamach šo herbski ryczi. ✎

Wosjewjenje.

Zariadowanje kallitneje šjenoczenije britannia-šlěbroweje fabrikei wšchedawa šwoje tworowe šarady dla štónčenja konkursja a došpolneho wurumowanja wšchěbnykow

✎ wo 75 procentow pod taksu. ✎

Sa jenož mt. 14. — doštanješ šlěbowazy šprawy britanniašlěbrowy šervice š najšman-šičeho a najšlepšičeho britanniašlěbora,

(šotrež hewał 50 markow placzešče)

a šo ša bětowoštazje tworj 25 lět ruſuje.

6 britanniašlěbrowych šlěbowych nožow š jendžel-štimi worzelowymi šrinkami,

6 prawdžiwych jendž. britanniašlěbrowych widlicž-štow, najšmanšičeje najčežšičeje dobroščje,

6 mašiwnych britanniašlěbrowych jėdžnych žižow,

6 najšmanšičich britanniašlěbrowych šhofejowych žižičtow,

1 mašiwny britanniašlěbrowy mločozerpał,

1 čežki britanniašlěbrowy šopuczerpał, najšlepšičeje družiny,

2 rjanaj britanniašlěbrowaj šalon-šlěbowaj šwěcz-šnikaj,

6 najšm. britanniašlěbrowych jejowych šhelijškow,

1 pětny britanniašlěbrowy šopjeršowy abo šokorowy kaščežit,

1 šmany britanniašlěbrowy šhejowy žyžat š 36 škut.

Doštač pšches „poštworščub (nachnahme)“ abo pšches poštanje pienjes wot

Vereinigete

Britanniasilber-Fabriks-Depot

Wien, Landstrasse Matthäusgasse 2.

Ščtož šo njełubi, šo w bėhu 8 dnjow našad wošmje.

Šo zepjerajo na najkrašnišče dopošašma ruſuju wšchēm na šožomo-ščenje a pušcherjoštaboščž češepjazym wēte ša-šhofenje ša 14 dnjow. Najrzejšče wošišma šu š šlužbe. Šhudy m darmo.

Fr. Bauer, Specialist,
Wertheim a. M.

Wšchedawařnja khumschtunych kwětkow

Anny Rostoweje rodž. Lehmannež

porucza najnowšče w kwětkach w špodžiwnje wulkim wubjerku, teho runja tež

šlomjane šlobuki,

kaž tež hotowe a krašnje garnirowane šlobuki, dale

agrašy a židžane banty

a hewał tež druge, do pšchništwa šluschaze artikle po tuniž placžišnach š dobroščiwemu wobšedžowanju.

š počezšezowanjom

Anna Rostowa rodž. Lehmannež

w Budyščinje, na žitnych wikach 604, š napscheczja „štoteje hwěšdy.“

✎ W khlamach šo herbski ryczi! ✎

Möblowy magazin

M. Jannascha, tyšcherškeho mišchtra

w Budyščinje, na herbskei haky čzo. 20,

porucza wšchitke, š wšchelakeho drjewa dželane möble, šotrež młodži ludžo, hdyž šo wo-šženja, ša domjazu nadobu trjebaja, po najtunišich placžišnach.

Agentura barliſko-šólnjanskeho wohenšawěščezazeho towařstwa

njeje wjazy na bohatej haky, ale je něto na škulerškei haky 4, po 1 ššhodže.

W Budyščinje, w šaprleji 1879.

Bruno Deutter.

Šupne, najejške a pšchenajejške kontrakti, došzne a šašawne pišma, proštwy atd. najtunišcho napišče

agent Koplansky w rešniškei haky 332, po 2 ššhodomaj, š napscheczja njašowych hčtkow.

Wišewjacze khlamow.

Czeſeženym Szerbam Budyſchina a wokolnoſcze ſ najpodwolniſcho ſ nawjedženju, ſo ſym ja

na **bohatej hasy 64** **czajnikowe khlamy** na **bohatej hasy 64**
(Uhren-Geschäft)

wot knjeſa **B. Scholz** kupiſ a proſchu, ſo bychu dowěrjenje, mojemu prjedomnitej ſpožčzene, tež na mnje pſchenjeſež chzyli. Moje ſtajne prözowanie budže, ſo bych ſe ſprawnej a tunjej tworzu, kaſ tež ſ dobrym dželom wſchēm požadanim mojih czeſeženych wopytwarjow doſež cziniſ.

ſ proſtwu, ſo by ſo moje prjodkwalacze dobrocziwje podpjeralo a ſ pſchiſpomnjenjom, ſo ſym ja ſerbſkeje rycze możny, ſawoſtanu

ſ poczeſežowanjom

Franz Marschner, czajnikar.

P. P.

Czeſeženym Szerbam Budyſchina a wokolnoſcze ſ nawjedženju, ſo ſym, knjeſej **Ernſtej Grohrej** tudy, na ſerbſkich hrjebjach czo. 547, hacž dotal ſkuſchaze

materialworowe, spirituosowe, tobakowe a cigarrowe khlamy

na dženſniſchim dnju kupiſ.

Wiſeſe ſwěrne a ſprawne poſkluženje budu ja dowěrjenju, mi ſpožčenemu, ſtajnje doſež czinič pſtačež a proſchu pſchi potrebjje wo dobrocziwje wobkedžbowanje.

W Budyſchinje, 24. haprjeje 1879.

ſ poczeſežowanjom

Wilh. Schamlott.

Woſjewjenje.

Czeſeženym Szerbam Budeſtež a wokolnoſcze najpodwolniſcho ſ nawjedženju, ſo ſwój tudy **reſbarnju ſa pomniki a twarſte potrebnocze** wotewrikoj.

Rowowe pomniki ſ kōždeje kamjenjoweje družiny, wot najwjetſchich hacž ſ najniſſchich, kaſ tež **ponowjenja** ſo nanajlepſe a po najtuniſchej plačziſnje wobſtaraja.

Knjeſam twarſtim miſchtram a twarſtim knjeſam poruczamoj ſo ſ ſhotowjenju wſchēch do twarſtwa ſkuſchaznych dželow.

Wiſchi potrebjje wo dobrocziwje wobkedžbowanje proſcho

W Budeſtežach, w meji 1879.

ſ poczeſežowanjom

Friedr. Otto & Herrm. Schreiber,
reſbarjej.

Wutrobna proſtwa.

W nozj wot ſeleneho ſchtwōrtka ſ czichemu pſiatkej ſu ſo domſke, hrōdž a brožen khezniſka **Nichala Kōnza** w Tyhelku pola Kaſa do cziſta wotpalite. Wbohy wotpaleni ſu drje najdrožſche, ſchtož mējachu, mjenujzy ſwoje a ſwojeho dželca žiwjenje plomjenjam wutorchnyli a ſu ſa to Bohu lubemu Knjeſej wutrobne džakowni, ale wſcho druhe, ſ wuwſacjom howjadow, je ſo ſpalito, bjeſ nim 2 ſwinjeczi, wſchitko žito, domjaza nadoba, rōliny a hoſpodarſki grat, poſleſečca, drafta atd., ničežo njemōžeſche ſo wunjeſež a ničežo njebeſche ſawēſečene. — **Kōnz** beſche pſched nekotrjmi lētami tutu ſwoju mažu khezniſku žirnoſež kupiſ a pſcheſ pilnoſež a ſlutniwoſež tež hižom tojſchto dolha ſaplacziſ. Nētko widži paſ prōžu a dželō ſandženyh lēt ſnicžene a ſteji, hdyž chze ſ nowa twaricēž, pſched wulkej ſtarocēžu a hiſchče wjetſchim dothom. **Schto** pomha nētko tutym pilnym a bohabojajnym ludžom jich czežku ſtarocēž pomjeiſchicēž. Žim je ſo drje tudy ſ bliſka hižom wjele luboſeže a dobrocziwoſeže wopokajaſo, ale to njedobaha ſ wurunanju jich žakōbneho ſchodowanja; teho dla ſežeku tule proſtwu do dalocēže, jaſo proſtwu ſ hōle do pola a do hōr: **Œmilcēže** ſo, **Wj kſeſečziſenjo**, kotrymž je **Wōh ſeuſſte** kubka wobradžiſ, pſchiſporiſ a wobarnowaſ, nad **Waſchim** wobohim ſobubratrom a ſpomnicēže na ſlubjenja poſne ſłowo **Khrjſtuſowe**: **Schtož** ſeže žanemu bjeſ tutym mojim najniſſchimi bratrami cziſili, to ſeže mi cziſili. **Matth. 25, 40.**

Kōždy, tež najmjeiſchi dar budže wot podpſaneho, kaſ tež wot ſ. red. **Smolerja** ſ wutrobnyh džakom pſchijaty a budža wſchitke w „**Serb. Nowinach**“ woſjewjene.

W Kaſu, 28. haprjeje 1879.

K. Kuring, duchowny.

Gene jara dobre huđžbne **kſchidlo** (flügel) ſteji pſcheſydenja dla tunjo na pſchedaſ. Hdyže? to je ſhonicž w wudawaſni „**Serb. Nowin.**“

Na **Oskar Rinke,** Na
jerjowej haſy. **tožkar,** jerjowej haſy.

porucža ſwój bohacze ſrjadowany ſklad **mězow** a je najtuniſcho pſchedawa. — **Tež** ſo tam **pjełzowe tworj** ſa lēcže pſche mole na kſhowanje horjebjeru.

Schtož

chze ſebi dacž ſ wuczeſanych wloſow rjane pletwo dželacž, njech na kuſelniſtu haſu cziſko 668 dže ſ **Antonej Grindlej.**

Tam ſu tež nowe pletwa na pſchedaſ.

Bukičanske serbske towařtvo

zmēje njedzeli, 4. meje, popoldnju w 5 hōdžinach towařnu zhromadžiznu dla wuradženja lētneho wulēta. Wſitke sobuſtawy ſo na to najnaležniſo přepraſuja.

Předsydstwo.

Œolzj, kotrež chzedža **ſchwadliſtvo** derje nawuknyč, mōža ſo ſamowicēž pſched ſchulſtimi wrotami 434 po 2 ſſhodomaj.

Œolza,

kotraž chze **ſchwadliſtvo** nawuknyč, ſo pyta. Hdyže? je ſhonicž pola klempnarja **Lehmanna** na ſchulſkej haſy.

Œolcēž,

kotrjž chze **pjekarſtvo** nawuknyč, mōže do wucžby ſtupicēž pola **M. Paſliſkiſka** na **Hoſchiz** haſy (**Goſchwiſ**) 721.

Geneho wucžownika pyta

Korla Kōnz, tyſcherſki miſchtr w Delnim Wujeſdže.

Œsrjedu tydženja wječor ſym ja jenu ſchtomowu piſku, dwaj mēſchaj a jene rubiſchko ſhubiſ. **Sprawny** namataſ chzyſ to pola mje wotedač.

J. Kurjenž w Maleſežach.

Czeſtue pſchipoſnacze.

Œ tutym czeſež ranjaze ſłowa, pſchecziwo žiwnoſečerjej **Korli Czeſež** w **Œeſchowje** jaſo ſ pſchekhwatanja prajene, jaſo njewěrne naſad bjeru.

Jan Bradel.

Wſchitkim pſcheczelam a ſnathym dawamj ſ tutym ſ nawjedženju, ſo je naſch luby nan, **Sandrij Urban** ſ **Wukrancziž**, wot lēta 1852 paſ w **Auſtraliiji**, po dolhej khoroczi cziſche a we mērje do naſchego Knjeſa a **Œbōžnika** wuſnyſi a ſwojeho Knjeſa wjekeſečzi nutſ jaſchoſ. **Œſwoju** ſtarobu je pſchinjeſi na 89 lēt a 9 dnjom.

Œrudni ſawoſtajeni

w **Wulkim Raſchowje**, **Maſch** **Bobolžach** a **Amerizh.**

Stwórtlětna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
Kóždy čislo plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na rózku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot rynčka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čisć Smoleřjec knihičisćernje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 19.

Sobotu, 10. meje.

1879.

Ptačje hněsdo.

Tajny radžicjel Šwěrusch mějesche rjane kubło w pětnej krajinjce. Š čajašami tam s hłowneho města pschijě, so by něotre dny czerstwuy powětr wužił a wot džěła wotpocžnył. W bližšichim nalěcžu wón šwojeju mačuju šynow tam přeni ras šobu wa. Šimaj šo na wšy jara lubjesche.

Šunu nan s nimaj do bliškeho hajta džěsche a jimaj jene ptacze hněšdžescho pokasa. Tuto hněšdžescho, pjecz młodych ptaczkow w nim, kotrymž šanczł a šanczła, kotrajž běšchtaj žyle njebojasnaj, pizu pschirošchowašchtaj, tymaj hólzomaj jara wulke wješele čžinichu.

Nan šo s nimaj tam na jenu šamjeitnu šawku pod wulkim dubom šynny, s kotrejež běšche pětny wuhlada na lubošnu dolinu a praji: „Ša čžu Wamaj wo jnym ptacžim hněšdže powjedacž a ja šebi myšlu, so budže šo Wamaj tuto powjedancžto špodobacž. Ša wěž je šo w tutej wokolnošči štała.

A wón powjedacše: Šene rjane nalětnje ranje, něhdže psched šchtyrzecži lětami, tež runje pod tutym dubom jedyn šhubdy hólz šedžesche a wowzy pašesche. Wón pschi tym w mačej knižzy čžitasche a běšche w tym taš nutryny, so lědy druhdy woczji posběhny. Š čajašami paš ša šwojimi wowzami pohladny, kiž šo tam pašechu.

Šako ras woczji posběže, štejesche rjany młody knjež we wošebnej drasče psched nim. Běšche to šronprynž, kiž běšche tehdy lědom dmanacže lět štary. Šón paštyřki hólz paš jeho nješnajesche a mēnjesche, so je to hajnikowy šyn.

„Dobre ranje, młody knješ hajniko“ wón rjekny a šwój šlomjany škobuš šejmašche, ale jón šórny šašo na hłowu štaji. „Móžu Wam s něčžim poškužicž?“

„Praj wšchaš mi“, prynž praji, „nješnu w tymle hajtu tež ptacze hněšda?“

„Šo je džiwne praschenje ša młodeho hajnika“, rjekny hólz. „Nješšlyšicže dha ptacžki špěwacž? Šudy je džě doščž hněšdow. Šóždy ptacžł ma tu šwoje hněšdžescho.“

„Dha drje tež jene ptacze hněšdžescho šnajesč?“ prynž rjekny.

„Šaj jara rjane hněšdžescho!“ hólz wotmolwi, „najšrafnišche, kotrež šym hdy widžil. Šone je se žokteje šłomy plečžene a s mošom pětnje wušadžane. A pjecz ješkow je w nim, te šu škoro taš rjane módre, kaž jašne nješjo.“

„Šo je pětnje!“ prynž praji. „Šój a pošaž mi to šrašne hněšdžescho. Ša byčž je jara rad widžil.“

„Šo drje Wam wěřju“, hólz wotmolwi, „ale ja je Wam nješpokazu.“

„Šy njetrebašč to darmo čžinicz“, prynž rjekny. „Ša Šebi ša to pětnje šarunanje dam.“

„Šo móže drje byčž“, hólz wotmolwi, „ale ja je Wam tola epokašam.“

Nětko prynžowy wucžer, kandidat duchownštwu, pschistupi a hólzej praji: „Njebudž džiwny, hólče; tutón młody knježł njeje hiščče ženje žaneho ptacžeho hněšdžescha widžil. Ščžin jemu to wješele a dowjedž jeho š njemu. Šón Čži je njewošnje; wón čže je jenož wobhladač a šo jeho ani njedótknje.“

Hólz poštany, s hłowu šatschašny a praji: „Wšcho dobre, ale ja to hněšdo nješpokasam.“

„Šo njeje pětnje“, wotmolwi wucžer. „Šebi dyrbjašo to wješele byčž, hdyž nětomu žane wješele pschihotujesč, — wošebje našchemu lubemu šronprynžej.“

„Še to prynž!“ šawola hólz, a ručže škobuš šejmašche a jón tež wjazy na hłowu nještaji. „Šo je mi jara lubo, ale to hněšdo nješpokazu a hdy by tež škal šam pschiščok.“

Prynž na to mjeršazy rjekny: „Šóle šašakkeho hólza nješšym tola hiščče šwoje žime dny widžal.“

„Wostajny to, luby prynžo!“ wucžer praji. Šež jemu šo tajke šadžerjenje tuteho hólza džiwne šdašche. Šón jemu teho dla praji: „Ale, hólče, to jenicže namaj jenož praj, čžeho dla nočžesč to hněšdo pošacž? Šotom čže na pošoj wostajimoj.“

„Šm!“ hólčez praji: „to móžu drje prajicž. Šičhaš, kotryž tam pschi šorje šoš paše, je mi wčžera to hněšdo pošakaš, a ja šym jemu šlubil, so je žanemu čžlowješej nješšcheradžu.“

„Šo je něščto druge!“ wucžer praji. Ale wón čžyšche tola šwěrnoscž teho hólza špytacž, kotryž šo jemu jara lubjesche. Šón teho dla šwoju móšchnju wucžeže a rjekny: „Šlaj, to je šloty pješnes! Šón doštanješč, hdyž namaj to hněšdo pošakješč. Wšchato Šičhašej prajicž njetrebašč, so šy je nam pošakaš.“

„Ně, ně!“ hólčez wotmolwi, „to džě byčž ja jebaš był, a šón ja nješcham byčž!“

„Šy šnadž njewěšč, ščto šónle šloty pošacž“, wucžer praji. „Šdyž jón s šoprowymi pješnezčami wumēnišč, jich šejko doštanješč, so by wot nich Šwój škobuš ššopatny pošny był.“

„Šo by był!“ hólz praji a šebi šón šloty wobhladowašche.

„Šaj wšchaš, mój nan by wulku radoščž mēł, hdy byčž jemu šejko pješnes domoj pschinjěšł. Ale wodacže mi! Ša šym Šičhašej ruku daš, so hněšdo nješšcheradžu. Šajke šlubjenje dyrbju džeržecž a nětko w Šože mje!

Nětko hajnik, kiž běšche prynžowy šlužobnik, pschistupi a na hólza s šrubym hłowom šawola: „Njebolako, takle s prynžom wobšhadžesč? Šaplataneho šošazeho paštyrja wššche wadžišč? Na mēšče hněšdo pošakaš abo ja Čži ruku wotrubnu!“

Hólčez woblēdny, ššepjetacše a s pošacžitym hłowom prošesche: „Wodacže, ač wodacže mi!“

„Duž pošakaš hněšdo!“ hajnik šawola a šebaš wucžeže.

(Poštracžowanje.)

Swětne podawki.

Němske thěžorstwo. Towarstwa sa snutskowne mišionstwo směja swoju šhromadnu šhromadźisnu lěta 13., 14. a 15. meje w Draždžanach. Generalna šhromadźisna hłowneho towarstwa sa snutskowne mišionstwo směje šo 15. meje; 14. meje šhromadźa šo fastupjerjo wukhowazych domow a 13. meje wotpóškanzy młodženiškich a mužazych šjenocženstwom. — W Sakskej je 1 universitet se 167 profesorami a 3061 studentami, 1 polytechnikum s 52 wučerjemi a 660 studentami, 13 gymnasijow s 312 wučerjemi a 4535 wučomzami, 24 realnych škulow s 504 wučerjemi a 6742 šhulerjemi, 19 wučerškich seminarow s 252 wučerjemi, 2834 seminaristami, 2196 ludowych škulow s 5999 wučerjemi a 459,504 škulskimi dźěćimi. Emeritirowanych wučerjow je něhdže 500.

— Kralowa Karola da šebi w bližšim čašu pódla kralowšeho hroštskeho hrodźika Rehefeld kšapašku natwaricž.

— Němski konsul w Leonje nikaraguaskeho kraja, k. Reich-Eisenstuck, je swojemu narodnemu městu Chemnitzu 25,000 hriwnow sa šmilne naležnosće darik.

— Jako běšče wóndano žiwnosćer Fricž s Gebirga se šwojej žonu na poli, doma jeho šwinjo do jstwy salése, hdžez Fricžez jenicžke dźěćo, dwělětny hólčez, špase. Šwinjo je šo tam do teho dźěćo dačo a jemu hłowu wobozračo. Jako macž domoj pschiridže, wona dźěćo mornwe namaka, kotrež měješče žačošny napohlad.

— Kaž druge lěta, tak budža tež lěta rezervistojo a mužstwa krajneje wobory (landwehr) na 12 dnjow k wójsku powołani. Pschi dwanatym (saksim) armeekorpsu dyrbja rezervistojo wot 20. hač do 31. meje, mužstwa krajneje wobory pak wot 10. hač do 21. junija pschi wójsku byčž a to 3200 rezervistow s lěta 1873 a 2450 mužstwom krajneje wobory s lěta 1870.

— S Lipska pišaja, so wschač tež něćičišča tamnišča maša hiščeže tajka njeje, so móhla šo s najmjenišča šrenja mjenowacž.

— Dokelž je w Čzechach štónny mór s nowa wudyrik, je dželba wojatow saksko-čžeške mjesh w bliskosći Berggiešhübelu wobšadžika.

— S Barlina pišaja, so budže němski thěžor šwój škoty kwaš dwaj dnjej šwjećicž a to 11. a 12. junija t. l. Na přenim dnju budže wón te wschelake deputazije pschijimacž, kotrež pschiridu, so bychu jemu šbože pscheli. To budže drje na 1600 ludži. — Hžom 13. junija dže šo thěžor do emškich kupjel, thěžorka pak do Kólna podacž.

— Přjedawšča hannoverska kralowa dostanje nětko lětnje 60,000 toleč danje s tych pjenješ, kotrež pruste knježerstwo přjedawškej hannoverskej kralowškej šwójbje teho dla wudacž nochze, dokelž šo ani njebohi hannoverski kral a pošdžišcho ani jeho jenicžki šyn hannoverskeho throna wotriječ njeje. Pošlenišchi tež teho dla wot pruskeho knježerstwa nicžo njedostanje, bjes tym so wobej jeho šotšje lětnje 10,000 toleč dostanjetej.

— W rajchstagu šapóškanzy mjenje abo bóle wótrje sa žlo abo pschecžiwno njemu wojuja, a móže byčž, so hžom w bližšich dnjach šhonimy, šcho je šo wučžiniko.

— Němski thěžor šo najšterje jutšje (11. meje) s Wiesbadena do Barlina abo na tamnišchi bliski hród Wabersberg wróczi. — Psched thěžorom budža lěta přeni a drugi a potom pjatnaty armeekorps našymški manöver wotdžeržecž. Wšče druge armeekorpsy budža jenož po diwišijach manöwiruwacž. Gardekorps směje 2. septembra wulku paradu w Barlinje. — Pruski kónprynž je šo

1. meje do Rišingena podač, šo by tamnišče kupjele psche někajše bolenje naložal, kotrež je jemu w žoldku nastačo.

— Prawdžiwny tajny radžicžel, Dr. juris Šimfon, kotryž je sa pschedšydu najwysšičkeho šuda w Lipsku pomjenowany, w tychle dnjach šwój 50lětny doktorški jubilej šwjećecžke. Pruski kónprynž jemu teho dla šbožopschježazy list pošla a swoju fotografiju, pod kotruž běšče napišal: Doctor Doctori salutem! (doktor doktorej šbože — mjenujzy — pscheje).

Awstria. S Szopliz pišaja, so tamnišče čopke žorka šašo teško wody dawaja, šo sa wschč kupjele dospoštje došaka.

— Thěžorstka šwójba je šo na někotry čaš do Wuherškeje pscheshydlita a kónprynž Rudolf je šo do Španišteje na pučž podač, šo by tam, kaž někotre nowiny wudawaja, sa šebje njewjeshu namakač.

Jendželsta. Na wschelake naprašchowanja minister Salisburi w jendželškim šejnje wotmolwi: Wólba battenbergšeho prynža Alexandra sa bošharškeho wječha je wote wschčch knježerstwom, kiž běchu na barlinskim kongrešu fastupjene, sa dobru špósnata; teho runja je nowy bošharški krajny porjad (konstituzija) wot nich pschipsósnaty; postajenje mjeshow Bošharškeje budže po někotrym čašu hotowe; podtorhanje murjow tamniškich turkowskich twjerdžišnow je šo šapocžalo; na postajenju rumeliškich mjeshow šo dželča a Alekšopasha (Wogorides) je s pschiswolenjom knježerstwow sa rumeliškeho gubernatora postajeny a nowy rumeliški krajny porjad je wot wschitkich knježerstwow pschipsósnaty, jenož turkowski sultan šo s tajšim pschipsósnacžom hiščeže dli. Ruske wójsko je Rumelišku 3. meje pocžalo wopušchecžecž a s njeje hač do 3. augusta žyle wučehnje. — Salisbury dale praji: Nowe rusko-turkowske mjesh w Afiji šu postajene, a šchož te krajiny nastupa, kotrež ma Gričiska po postajenju barlinského kongreša wot Turkowskeje dostacž, dha šu šo knježerstwa w tym šjenocžili, turkowskeho sultana k temu nucžicž, šo by jej tele krajiny bjes dalschého pschecžiwjenja wotšupik. — W nastupanju Afghaništana mējšech wón, šo je w tu šhwilu wulka nadžija, šo Šakub-šhan s Jendželčanami mēr ščžini a teho dla šam do jendželškeje hłowneje kwartiry pschijedže. — Na pschedhoriwu dobreje nadžije w pošlenšchim čašu žane wojowanje s zulušafkami bylo njeje a šu tamnišchemu jendželštemu wyschšchemu roškasowarzej te wumēnjenja k nawjedženju date, pod kotrymž šmē s zulušafkami mēr ščžinicz.

Ružowšča. Wóndano je šo wulki džel města Drenburga wotpalik a šo šchoda, psches to nacžinjena, na wjele millionow woblicža. — Wo napadach nihilistow wot teho čašha, hdžez je šo pschecžiwno nim krute knještwo šapocžalo, nicžo wjazy šlyšchecž njeje. — Přjedawšchi lieutenant Dubrowin, kiž bě do nihilistow fastupik a pschi šwojim arretirowanju do dweju žandarmow ššelik a jeju ranič, bu k šchibjenzy wotšudženy a 2. meje w Petersburgu wobwēšnjeny. — Awstriške nowiny pišaja, šo maja ruszy nihilistojo šwojich najwysšichich roškasowarjow w Londonje. Nihilistojo wobšteja najbóle s młodnych póškich a němskich ludži, bjes kotrymž je jara wjele židow a tójšcho knjenjow a knježnow. Šajaty je jedyn molet, kiž w domje generala Drentelena, wyschškeho polizajškeho direktarja w Petersburgu, moletšku wučžbu dawasche a wscho, šchož tam našhoni, nihilistam pscheradži; tež je wušlédžene, šchtó je na wschelake burje a murje thěžoroweho hrodu revoluzionarške papjery pschilēpik, je to jena domjaza wučžerka.

Bošharška. Nowy wječh Alexander šo pjecža w tychle dnjach k rusšemu thěžorej poda a šo wot tam bóršy do Darmšadta, šwojeho narodneho města, wróczi. W Livadiji budže tež

general Dundokow-Rorsakow, dotalny bolharški gubernator. — Bolharški šejm je se sivojeje srijedžinsu sjudom sapóšlanzow wubra, kiž maja so do Darmstadta podacž a tam prynzej Alexandrej wosjewicz, so je sa bolharškeho wječha wuswolony. Wjes nimi je jedyn prawosławny biskop, jedyn turtowski duchowny a tež jedyn bolharški bur.

Ze Serbow.

§ Budyščina. Sańdženu wutoru pschipołdnju cžakafše niže Rahrwejež krupoweho mlyna Nowotnez sčtyriletny hólczk na srowjeho nana, kotryž w tym cžaku wšchědnje k wobjedu domoj pschińdže. Dokelž pak nan pschińcz nochzysche, so hólczkej cžakanje wostudži. Duž wón na njedaloki brjóh rěki Sprowje stupi a na ryby, we wodže pławaze hladafše. Pschi tym so wón na kamjenju wušunty a do wody padže, kotraž je runje tam jara hluboka. Wbohe džěcžo budžiške wěcže srowju smjercž psches tepjenje namakalo, hdyž njebudžiške pschypadnje knjes garbatški mišchr Diega nimo schoł, kotryž, hólczka we wodži wuhladawšchi, hnydom do rěki stocži a jeho se žołmow hišcže žiweho wuczeže.

— Prynž Jurij běšče sańdženu wutoru šem pschijěł, so by šebi bataillon tudowneho regimenta pschedstajicž dał a je wobhladował.

— Sańdženu šobotu tudy sašo na butrowych wifach butru wazachu, pschi cžimž něhdže 60 kšan butry nadeńdžechu, kotrež pošnu wahu njemějachu. — Němste hońtwu sffitowaze towarštwo je žandarmomaj Blankej w Huszy a Schmidtey w Šodžiju cžěšne myto wot 80 hriwnow dało, dokelž staj wšchelafich ludži wušlědžiloj, kiž na hońtwu khodzachu a k temu tola žaneho prawa njemějachu.

— Wot tudowneho wotrješneho šuda bu wotrocžt M. T. Wěbrach s Khwacziz a wotrocžt S. G. Pech s Mjeschiz, přenschi k 10měšacžnemu a pošlenschi k 8měšacžnemu jastwu wotšudženy, dokelž běšchtaj s jenej žónstey njepózcžiwje sakhadžaloj.

— Nimala na tym šamym měšcže, hdyž je so němsta wulka wójnska lóž, „wulki šhurwječch“ nurika, dokelž bu wot jeneje drugeje lóžje pscheražena, bu 25. haprleje w nozy němsta pschetupsta lóž „Sildunghausen“ wot normegsteje lóžje „Kolf“ tak slě trjehena, so so počza bóršy nuricz. Wjes tymi, kiž běchu na tutej lóžzi, běšče tež matrosa Th. Sterzel s Budyščina. Wón se wšchěmi druhimi sbožownje na „Kolfa“ pschelěse, jich kapitán Schoof pak do morja padže a so tepi.

§ budyškich stronow. Taj dwaj, kiž staj njedawno wo wucžerni pišaloj, njech mi dowolitaj tšezemu w swjastu bycz, runjež tež korinthiski Dionysios nješšym. Wěz je ta. Šdyž běch ja počzał do wucžernje khodzicž, wot druhich džěcži druhdy šlyšchach, so tón a tón „pschi jowprajenju“ abo „pschi horjeprajenju nuts pomha.“ Dokho sa tym pschińcz njemóžach, šcho to by „jowprajenje“ abo „horjeprajenje“ a „nuts pomhanje“ po prawom było; pschetož ja pschi šebi takle myšlach: „wšchitko, šchož so jow praji, so jowle w teje stwě praji, hdyž my wufnjemy, a nihdže druhdže so to ani prajicž njemóže; cžomu dha dyrbi so šlowo jow pschistajowacž?“ Pschi tym tež njemidžach, so by žane džěcžo, hdyž so něšcho „horje prajefše“, hubu wošebje horje do powětra šběhało a takle horje ryčžalo; a runje tak so tež ženje njedohladach, so by žane džěcžo druhemu hdy „nuts pomhało“ (dó jstwy); pschetož wšchitke běchu wulke doscz, so móžachu na šamšnymaj nohomaj bjes zuseje pomozy do wucženskeje stwy sastupicž. Njepomnju wjazy, hacž šym pschi tajkich nješrosymliwoscžach mojeho džěcžazeho šwěta šebi žane hlowlamanje cžimik; to pak wěm, tak šym napošledku sa tym pschišchoł, šcho tame džěcži po prawom mēnjachu, hdyž

tajke džiwne wurasy nakožowachu. Žako běch mjenujzy někotre bibliste hrónčžka abo bibliste šchpruchi nawuknył, moji druhdy ke mni rjetnychu: „Šschepraj je“; a hdy bychu mje šchtucžku wucžili, bychu tež rjekli: „Šschepraj tu šchtucžku“, abo tež: „Šschepraj šebi tu šchtucžku prawje husto, so cži potom pschi pscheprajowanju druge džěcži pschipo mhowacž njetriebaja.“ Takle dha šym sbožownje sa tym pschišchoł, šcho to po prawom běšče s tym „jowprajenjom“ a „horjeprajenjom“ a „nuts pomhanjom“; a dženska, hdyž kuš lěpje němstke rošymju, hacž tehdy, cžu tudy pschistajicž, so runje podate tš herbste wurasy nješku tak wjele kaž němstke „herfagen, aussagen, einhelfen“, ale tak wjele kaž „hier sagen, hinauf (empor) sagen, hineinhelfen.“ Dokelž pak tole pošlensche tola mēnjene njeje, njech šu wurasy „šscheprajicž, pscheprajowacž, pschipo mhowacž“ pschecželnemu wobkědžbowanju porucžene.

§ Bělcžez. Na pošodniškej strony hory Lubin je so 26. haprleje něšcho hole wotpaliko. Budyška měšcžanska rada je temu 20 hriwnow myta wustajika, kotryž jako přeni jej teho wšjewi, kiž je na tutym wóhnju wina.

§ Budyščinka. Šchtwórtk tydženja so někotri hólzy tudy na knježim dworje wokolo hnojizowaje jamy honjachu. Šedyn wot nich, wošomlětny hólz wěštego Šschory, so pschi tym někał pschehlada a do jamy, s hnojizu napjelnjeneje, padže. Žeho towaršchojo, to wuhladawšchi, šchřecžo roscžekachu, a hacž runje knježi inspektar dweju wot nich šetka a so jeju woprašča, cžeho dla tak špěšchnje s dwora cžeritaj, dha jemu wonaj tola ničžo njewotmolwischtaj, ale pschezo dale běžeshtaj. Š sbožu bóršy na to jena škužowna hólza nimo špomnjeneje jamy džěšče, kotraž so na hólczka, po šbacžu hižom morweho we wodže pławazeho, dohlada a jeho hnydom wuczeže. Šo dokhim próžowanju so sa někotre hodžiny radži, hólza sašo wožiwicž a je so wón nětko hižom sašo žyle wustrowik. Š teho podawka nusnoscz špóšnawamy, so dyrbja staršchi a wucžerjo džěcži na to kědžbliwych cžinicž, so nješmēdža, hdyž jene wot nich k nješbožu pschińdže, cžetnycz a potom hišcže to samjelcžecž, ale so dyrbja šebi bjes šobu pschi nješbožu pomhacž, abo je-li so to šami njemóža, hnydom k staršchim ludžom po pomoz běžecž.

§ Konjež pola Borschiz. Husto štyšchimy, so je pschitroda wšchelake šwěrjata wurjadnje džiwne stworiła, na pschifkad cželo město se šchtyrjomi nohami, s pjeczimi, abo město s dwěmaj rohomaj, s tšjomi. Tak je so w Konježach njedawno pola kublerja Šchcžěpana jene kóslatko narodžilo, kotrež ma město šchtyri tš nohi. Škócžatko je hacž dotal strowe a cžerstwe wostało a móže šebi je kóždy sa 5 np. wobhladacž. Šošdžišcho, hdyž budže tute džiwne štworjenje donaroscžene, cžze je nētcžišchi wobšedžer šarěšacž a wuthtacž dacž a je potom do jeneho mušeya pschedacž.

§ Ramjeniza. Šchtwórtk, 1. meje, w nozy je so w Wufezach bróžen kublerja a mlynka-wobšedžerja Tischer a wotpalika. Wona běšče hagle psched dwěmaj létomaj mašivna natwarjena a je so s njej něhdže 200 centnarjow šyna a tež teško šlowy atd. spaliko. Tischer bē šawěšcžik; woheń je najšterje šakoženy.

§ Wojerez. Žako jětraschěpžazy lěkarjo šu postajeni k. lěkar Meyer w Wojerezach sa město Wojerezy a njedžichowski, cžornohólumczanski, lenjanski, židžinjanski, wojerowski a bórthamorški hamtski wotrješ, k. wotrješny šifitkuš Dr. Wiedner w Wojerezach sa město Kulow a kulowski, wulkosdžarowski, šasowski, šchcžencžanski a wujesdžanski hamtski wotrješ.

§ Šchprejz. Njedželu, 27. haprleje, wječor w džěšatej hodžiny je tudy woheń wušchoł a twarjenja šydom žiwnosczow do pročha a popjeła pschewobrocžik.

Na lěcžo.

Bój, witaj, nalěcžo,
 Nam ponješ pruhu mišu,
 Čiž stwórbu s noma žiwu,
 A nam postup, pschecželo,
 Bój, witaj, nalěcžo!

Bój, nowe bñyschczenje
 Po symje pokhmurjenej,
 Na wjeř'lach wothudzenej
 Psches džiwe hrubosće,
 Bój, nowe bñyschczenje!

Wy spanzy, wotzucžcže
 We wložnej, plódnjej semi,
 Dych žiwny s mrcóželemi
 Psches hona pschecžehnje,
 Wy spanzy, wotzucžcže!

Esó kuka safelen!
 Na haksach bubnja pupki,
 Sa plótom trawne kupki
 Ssej khwala miřski džen,
 Esó kuka safelen!

Děř, hory, runina
 A žlobiny a doły
 Płaschcž plékaja šo cžmowy,
 Wřcho nowy narod ma,
 Děř, hory, runina.

Won, wjeř a měřto, pój
 Tež ty na wožiwjenje,
 Tu móžne pschekrařnjenje
 Ma wulki šwjedžen šwój,
 Won, wjeř a měřto, pój!

Pij wřhitko wjeřele,
 Šchtož žime je a dycha,
 Po šrudžbje je tu pycha
 A wina radoscže,
 Pij wřhitko wjeřele!

Přilopk.

* Sańdženu šobotu pschipołdnju stoczi jedyn džělacžet w Dražďžanach s marinoweho mosta do Łóbjja, rybařojo pař, kotřiz běchu to widželi, jeho řařy s wody wucžezechu a potom do měřcžanskeje hojeńje donjeřechu. Tutón džělacžet bě řebi teho dla chžyř žiwjenje wřacž, dokelž běřche jeho hospodař s džěla puřchcžik.

* W Chemnižu je hižom řařo jedyn cžłowjeř psches nje-wuřchne hrajkanje s řělbu žiwjenje řhubik. Sańdženy tydžen tam hólz jeneho měřchcžana s natyřkanej řělbu tař njekeďžbliwje wob-řhadžejche, řo řo na dobo s njeje wuřřeli a kulka do jeho bratra řlecž, kotřiz na měřcže mowwy na řemju padže.

* W Boigtländže cžřjódny žyganow nětko cžasto wokoło dundaja, kotřiz řu psches řich njeħaribicžiwne řadzerženje ludžom jara wobcžezni. Šchwóřik tydženja jena tajřa banda s wosami a řonjemi ř jenej řamotnej řorcžiwje njeđaloko Steinsdorfa pschindže a řebi nóžne ľehwo řadařche. Dokelž pař řo řorcžmar pschew tajřimi hořcžemi bojese a řich wotřokafa, woni hjes jeho dowolnoscže řonje, wosy a řwój druhi cžapr do hřóđže dowjeřechu. Potom řo do řorcžmarjo-weje řtwy podachu a jeho tař pschewichu, řo wot njeho řrej běžese. řařo řo řkóncžnje řorcžmarjeř radži, řebje s řich řukow wuřřwo-bodžicž a wón wo pomoz wołasche, jeho wořebni hořcžo s tajřim řhwatřom cžeknychu, řo řonje a wós w hřóđži řtejo wotřajichu.

* W domje tyřherja Rollera w Schönwaldže pola řoachimřthala hrajeseřtaj řchtyřilětny hólčřř a jeho dwělětna řotřicžka w pschitomnoscži řwojeje macžerje s jenej řělbu, kotřiz bě nan, řiz w

tym cžařu pschew řhěžu džělasche, na řawje ľežo wotřajit. řa dobo řo wó řřtwje wuřřeli, nan, něřchto řko wotčžakujjo, řpěřchnje nuts běži a namaka řwoju mandželřřu hižom mowwu na řemi ľežo. řřesřožo je řo řnadž psches to řtařo, řo je wčžipny hólz honacžř řřelby nacžahnyř a potom na dobo řařy deř puřchcžik, psches cžož je řo pólber řapaliř a kulka ř njesřožu macž řmjerťnje řrechita.

* W Liebowje řpyřařřtaj dwaj hólzaj řańdženy tydžen řele-řnicžny cžah s Čžech pschijěđžazny psches to ř řastacžu nuřowacž, řo řo jedyn wot njeju na řchěny ľeny, druhi pař na řokomotiwu-wjedžerja wołasche, řo dyrři řastacž. řařo řokomotiwu nětko s wuřřej řróžu řastajichu, cžeknyřřtaj njeřnicžomnej hólzaj, tola řo radži jeneho wot njeju popanyč a na poliziju wotwjeřcž.

* Šrudny kwaf. W tyřle dnjach bu w žyřtwi w Amster-lizach jedyn mlódy por wěrowany. řařo nowořwěrowanaj s žyřtwje wuřřupřřřřtaj, wuřřladařřřřtaj, řo řich dom, jena mała řhěžřa, w řłomjenjach řteji. řhěžřa je řo ře wřchěm, řchtož w njeř běřche, hacž do cžřřta řpalita.

* ředyn džiwny prožej je njeđawno w Berghofenu psches řłedowazny njesřožowny podawř nastal. ředyn řřaženy poř bě jeneho řjecžlětneho hólza kuřnyř, kotřiz psches to na řřaženosč řřhori a bórřy wumřje. Nětko je nan tehole džěřcžna wobřbedžerja přa dla njekeďžbliweho morjenja džěřcžna wobřkoržik, dokelž je tón řwojemu přej hjes pranza wokoło běħacž dař, hacž řunje bě to wot wuřřchnoscže přoweye řřaženoscže dla řakajane.

* řadřawny podawř je řo w wokołnoscži Bollweilera w Čřřařu řřak. ředyn po řdacžu wřótny cžłowjeř, kotřiz nahi po polach wokoło běħasche, je dweju cžłowjeřom řarařřř a řřjoch cžezřo řranik. W řukomaj mějeřche wón cžezři řamjeń, s kotřymž wón řa kóždym mjetasche, kotřehož wón nadeńđže. Wón je nětko hižom řajaty, mjenuje řo po řwojim řamřnyř wuprajenu Louis řřhilipp Gut-mann, je 33 ľet řtary a w řagenawje řodženy. Wwřóřnjeny powjedasche, řo je jemu cžert prajit, řo budže wón tař dořřo w řeli řuřcheny a prajeny, hacž ničžo dale hacž řořcže wot řeho cžěla wuřřche njewořřtanu, je-li řo wón kóždeho cžłowjeřa, na kotřehož wón řřechi, njeřřkóncžuje.

Hans Depla a Mots Tunka.

ř. D. Čžesč-li mi něřchto powjedacž,
 Dħa chžu, mój Młotřo, pořřłuchacž.

M. T. řm, hodžiwu wřřař wot měřta
 řu ľeži mała wjeřcžizřka,
 Řiz řhwaližny řo mjenuje,

ř. D. řaj, to je mi wřřař wěđomne.

M. T. řam pola bura najwjeřřchoh'
 řam je řo toľe podalo:
 řłaj, hólzy dachu řej ľen řyčž
 A chžychu něřchto wobradžicž
 řym, kotřiz řolu worachu
 A řymjo do njeř řyřjachu.

ř. D. řchto běřche tajřa wobrada?

M. T. řo řo cži ľohřo prajicž da:
 Čigarry, jeřka řupichu
 A do řymjenja tyřnychu.

ř. D. A bě dħa řola řmana dořcž,
 řo by mól ľen tam hižom řořcž?

M. T. Řě, dokelž běřche mowřojta,
 řso s džěřom tydžen počžaka.
 řoľcžři pař běchu womłodne

A šu te jěta skutate,
Cigarry šu tež kurike,
Hacž šu jim hjojčki bolike.
A tym kiž sa nich džěłachu,
Tak wone nicžo njedachu.

S. D. Aw jaw, aw jaw, aw jawrto,
To šo mi njeby lubilo!
Hdyž cžinjachu tak holiczki,
Ššo jim tež len nět njeradzi.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Michałska zyrkej: Korla Bohuměr August Säuberlich, maschinurjedžer
a wobhydler tudy, i Mariju Krawczę i Śniewczę.

Křćeni:

Michałska zyrkej: Alma Augusta, Sandrija Bohuměra Klingsta, džěłaczerja a wobhydlerja na Židowje, dž. — Marja Martha, Jana Jurja Pěłko, křěžtarja w Czernjerizach, dž.

Zemrjeći:

Džen 25. haprjeje: Johana Bertha, Pětra Bohuměra Hānsela, křěžerja a wóstk na Židowje, dž., 6 m. 18 d. — 26., Gustav Moriz Stelzig, cigarry-džěłar a wobhydler pod hrodem, 30 l. 5 m. 19 d.

Wschichodnu frjedu, 14. meje, šo

škótne wiki

w Minakale wotdžerža.

Sa khudu sakstu diaspora=wožadnu w Łupej.

Wšes to, šo šu šo koprowe pjenješy, wjazny njeplacžaze, kaž tež šтары kopr a štara zynowa nadoba šhromadžowate, je šo metall ša swony wschelakich ewangelskich diaspora=wožadnu nawdal, na pschiklad ša rheinske a cžěske wožadny atd., wscho do hromady 63,026 puntow, i cžehož je šo 12 swonom nalako. Wny w Sakstej swony trjebamy ša khudu luthersku diaspora=wožadnu w Łupej, njedaloko Budyšchina. Hdyž je nětko w našchim mužšchim wóžnym kraju tajke šhromadžowanje metalla k lěpschemu wutrajnych diaspora=wožadnu bohatty wunoscht dało, dha drje šo podpizany zyrkwino=twarski wubjerer njemoli, hdyž šebi myšli, šo podarmo prošycz njebudže, je-li šo i pschiswolenjom wyšoteho kralowskeho sakškeho ministerstwa šnutškownych naležnosczow tu najnaležnišchu proštwu wupraji, šo by šo přenja metallowa šberka ša kupjanske swony, 2 centnarjeje a 90 pt. wopšchijaza a pola k. pschekupza Ad. Kāmscha w Budyšchinje nahromadžena, k lěpschemu naspomnjejeje khudeje sakškeje diaspora=wožadny hacž do 3000 puntow pschisporika, pschi cžimž by tež kóždy mały dar k dopjelnjenju tuteho wotpohladanja pomozny był.

Podpizany wubjerer dowola šebi teho dla tudy tu najwutrobnišchu proštwu wosjewicz, šo bychu šo k wotpomhanju tajkeje potrebnosczę njeplacžaze pjenješy, kaž tež šтары metall, koprowe a zynowe šudobje pscheczelniwje a bóršy dariko a šo tajke dary dobrocziwje k knješej pschekupzeje Ad. Kāmscheje w Budyšchinje wobštarali.

W Łupej pola Kafez, 10. meje 1879.

Byrkwino=twarski wubjerer

psches šwojeho pschedšydu,

šararja Kordinu w Minakale.

19,000 hriwnow šo na druhu hypotheke jeneje křěžneje ležomnosczę na jara špodobnej městnosczę w Budyšchinje pyta. Wšcho dalšche je šhonicž we wudawarńi „Serb. Nowin.“

Eineol,

wot haptškarja B. Henniga w Draždžanach, jako najlěpšchi šahubjazny šredt psche kóždy njerjad, wošebje psche šhejónowy, šawoby, pschi atd. poruczataj w šchachtlicžkach po 30 a 60 np. w Budyšchinje

Otto Engert na šnutšknej lawškej hašy,
Heinr. Jul. Lincka na hrodowškej hašy.

Julius Lange,

šchatowa fabrika

w Budyšchinje,

i napschercza noweje měšchjanšteje šchule,

poruczja po jara tunich placžisnach:

šwjerschne kochle,

pschedkoshliki,

khornarje, manscheth,

šhlipšy a khrowth.

Czistohłodjazny

šylny kšofej,

punt po 90, 100, 110, 120, 130, 140, 150
a 160 np., pschi wotemšacžu 5 puntow 5 np.
po puncže tunišcho.

Šokor w kešelach,

punt po 38, 39, 40, 41, 42 a 45 np.,
pschi jenotliwych puntačy něšcho drožšcho.

Mlěty šokor,

punt po 40, 44, 45, 46, 50 np., pschi wote-
mšacžu 5 puntow tunišcho.

Wšchě družiny

šłódkich palenzow,

litr jenož po 40 np.

Czisty palenz

w cžwizach a w jenotliwym jara
tunjo.

Šhrop,

dobru šłódku tworū,

punt po 18, 20, 34, 36, 40 np.

Łamany rajš,

punt po 16 np.,

wulkofornjaty rajš,

punt po 18—24 np.

poruczja

Carl Noack

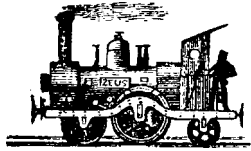
na žitnej hašy.

Dołho žadany, wot Maćicy wudaty

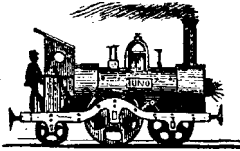
Towařšny Špěwnik

z přidatymi hłosami je we wudawarńi
Serbsk. Nowin a pola k. překupca Mjerwy
na mjasnym torhošću za 1 hr. 50 np., w
partijach (z najmjeńša 10 ex.) pak za 1 hr.
20 np. dostać.

We Wellerz kniharńi (Oscar Wösgler)
šy dostacž: Bibliške štawišny abo bibliške
historije štareho a noweho testamenta se šlo-
wami šwjateho pišma powjedane a se šchpru-
chami a khěrlišchowyni šchuczšami wulkadžene,
ša šchule a domy, i wjazny hacž što biblištimi
wobrašami. Šaložł wupperthalskeho towařštwu.

Létny jěsny plan železnizow,
kak budža wot 15. meje 1879 sem
jěszič, sa tydzen podamy.

Redakcia „Serbskich Nowin.“

**Placzišna žitow a produktow
w Budyschinje 3. meje 1879.**

Žitowy dowos: 4064 měchow.	Na wifach		Na buršy	
	wot mf. np.	hač mf. np.	wot mf. np.	hač mf. np.
Wšćenja 50 filogr.	8 99	9 82	9 23	9 67
Rožta =	6 71	6 96	6 64	6 96
Seczmjen =	6 96	7 46	7 7	7 43
Womš =	6 10	6 50	6	6 50
Bróh =	—	—	—	—
Wofa =	—	—	—	—
Raps =	—	—	—	—
Zahly =	12 36	—	—	—
Sejdušča =	16 42	—	—	—
Wěry =	1 95	2 34	—	—
Wutra 1 =	2 20	2 50	—	—
Šyno 50 =	2 90	3 50	—	—
Štoma 1200 pt.	17	20 50	—	—

Wšćiwos prošatow: 584 šćut, šćutka po 8 m. — np. (2 tl. 20 nšl.) hač 21 m. 50 np. (7 tl. 5 nšl.).

Róž pšćenizy po 170 puntach: 15 marow 28 np. (5 tl. 2 nšl. 8 np.) hač 16 mf. 69 np. (5 tl. 16 nšl. 9 np.) — Róž rožki po 160 puntach: 10 mf. 73 np. (3 tl. 18 nšl. 3 np.) hač 11 m. 13 np. (3 tl. 21 nšl. 3 np.) — Róž jeczmjenja po 140 puntach: 9 mf. 74 np. (3 tl. 7 nšl. 4 np.) hač 10 mf. 44 np. (3 tl. 14 nšl. 4 np.) — Róž womša po 100 puntach: 2 tl. — nšl. — np. hač 2 tl. 5 nšl. — np. — Róž jahow po 180 puntach: 22 m. 24 np. (7 tl. 12 nšl. 4 np.) — Sejduščne frupy: 16 m. 42 np. (5 tl. 14 nšl. 2 np.) — Wěry: 1 m. 95 np. (19 nšl. 5 np.) hač 2 m. 34 np. (23 nšl. 4 np.) — Wutra: 2 m. 20 np. (20 nšl.) hač 2 m. 50 np. (25 nšl. — np.) — Šyno po 100 puntach: 2 m. 90 np. (— tl. 29 nšl. — np.) hač 3 m. 50 np. (1 tl. 5 nšl. — np.) — Štoma (1200 pt.): 17 m. — np. (5 tl. 20 nšl.) hač 20 m. 50 np. (6 tl. 25 nšl.).

Draždzanšte mjašowe placzišny

5. meje 1879.

Najlěpše howjada 63, frěnje 52—54, šćpatne 30—33 np. po puncže rěšnje wahi. Najlěpše šćwinje 48, frěnje 42—45, bačunarie 42—46 np. po puncže rěšnje wahi. Najlěpše stopy 65, frěnje 57, šćpatne 33 np. po puncže rěšnje wahi. Najlěpše čjelata 45—55 np. po puncže rěšnje wahi.

Barlinske šćotne wiki

5. meje 1879.

Na pšchedań stejesče 2661 howjadow, 5703 šćwin, 1401 čjelatow, 17,084 šćopow.

Mjašowe placzišny: najlěpše howjada 54, frěnje 48—51, šćpatne 39—43 mf. Šćwinje: najlěpše mešenburgšte 42—43, krajne 40—42, ruske 36—39 mf., po 100 puntach rěšnje wahi (Schlachtgewicht). — Bačunarie tón raš žane njeběhu, ja to pač běhu tu tucžne šćwinje, ja nje wokoło 40 mf. po wotčehnjenu 40—45 puntow rěšnje wahi. Čjelata 30—45 np., stopy 40—45 np. po 1 puncže rěšnje wahi.

W Blušnikach je dwajšćopowa kšěža čžišćo 14 f 3 šćwami, je šćadowej a šćotowej šćahrodu na pšchedań. Dalsče je šćonice w wudawańni „Serb. Nowin.“

Šćlamańnja f pivo- a palenzšćenćowanjom čžišćo 45 w Bosčezach je na pščenajecže. Wšćho dalsče je pola wobšćedźerki tam šćonice.

Šćedny šćklicžany wos, jenopsčezny abo dwajšćezny f jěšćenju, je tunjo na pšchedań. Wšćho dalsče je šćonice pola domownika w hoscženzu „f šćotej křonje“.

Šćena šćoro hišćče žyle nowa kucža je pšćeměńjenja dla na pšchedań. Šćdže? to je šćonice w wudawańni „Serb. Nowin.“

Šćene jara dobre hudžbne kšćidlo (flügel) šćeji pšćehyńdenja dla tunjo na pšchedań. Šćdže? to je šćonice w wudawańni „Serb. Nowin.“

Šćhójnowe šćadźenki,

1 a 2lětno, šćo po 8 hač 10 np., šću na pšchedań pola hajnika w Roholnje niže Łasa.

**Wrawdžiwny čžěski
čžorny kalf,**

wobšćje dobry šća žyhlowy křyw a šćwontne wobnjetowanje, ma šćajnje čžerstwy na pšchedań
Korla Wagner
w Budestezach.

Aukzišnske wězy,

kaž mšćble, drašćtu, šćhaty šćajnje šća pomjeńšćene kšćoty f pšćehadžowanju horjebjerje
W. Šćubner, aukzionator,
pod bórćlinom 261.

Šćtare a nowe mšćble kupuju a pšćhedawam po tunich placzišnach.

Kolij (kołodžij) kupuje

E. Šćahrowe w pošćšćej kowańni.

Šćóslaze, šćóslaze, šćóslaze kšćki

kupuje šćajnje po najwšćhšćich placzišnach
H. Lange

na žitnych wifach pšćhi katholicšćej šćerbšćej žyrćwi.

Šćóslaze a kšćaze kšćki

kupuje po najwšćhšćich placzišnach

A. Grepera, rukajzar
w Kafežach.

Droguerijowe a barbotworowe šćhlamy

Otto Engert

na šćnutšćomnej lawšćej hašy 122

porucžerja f prjódšćezazemu lětnjemu čžasju najtunišćo

wolijowe barby

šćuche šćemšćke a mšćešćke barby w najwšćhšćim wubjerku, dale šćpundowanšći šćwěczazy šćak we wšćhelaticch barbach, bernšćajnlaki, kopallaki, žefefolaki, damarlaki, terpenćinowoy wolij němšćki a franžowšćki, dwójžy warženy, šćanowolijowoy šćirnišć, jara derje šćhnyžazy, šćlij Ia. kšćušćki, kaž tež w ordinarnych dobrošćezach, pišćle wšćchšć wulćošćezow, paleny gyps atd.

Šćóslaze kšćki

kupuje po najwšćhšćich placzišnach a šćurowe
kože derje a tunjo wuharuje

Gustav Naucka

na garbaršćej hašy 426.

**Rožowany šćwjelzowny abo
njetrijenny len,**

kaž tež wutrijenny len kupuje po kšćdzej
džělšćje mehanisćka džěkopšćhadownja w
Šćajnižach.

Drjewowa aukzia

na drobjanšćim rewieru.

Wutoru, 13. meje, budže šćo wokoło

180 kšćhójnowych šćuchich a šćelenych wulćošćo-
wanych hromadow

šćawnje šća hotowe pjenješy pšćhedawacž.

Šćapocžatk w 9 hodžinach w šćijach pšćhi
minakšćko-kupjanšćkim pucžu.

W Minakale, 8. meje.

Šćrabinšćka Einšćiedelšćka inspekzia.

Drjewowa aukzia

na kupjanšćim rewieru.

Šćwtórk, 15. meje, budže šćo

10 šćm. brěšowych šćčžěpów,

32,37 šćotnijow twjerdych walcžkow,

1,5 šćm. kšćhójnowych šćčžěpów,

2,5 = kšćhójnoweho pjenćkowneho drjewo,

0,79 šćotnijow kšćhójnowych walcžkow

šćawnje šća hotowe pjenješy na pšćehadžowanje
pšćhedawacž.

Šćapocžatk w 1/2 9 hodžin w hucžinje šćady
kupjanšćeho křnježeho dwora.

W Minakale, 8. meje.

Šćrabinšćka Einšćiedelšćka inspekzia.

Na
jerjowej
hašy. **Emil Wehrle** Na
jerjowej
hašy.

porucžerja 3/4 šćčěrofe njepusčćžate kšćatuny,
šćary kšćhčž wot 16 np., pišćane pikeje, teho
runja tež bšćke, šćary kšćhčž 25 np., kšćoper,
šćary kšćhčž 27 np., drašćtne tkanińny naj-
nowšćich mušćtrow, šćary kšćhčž wot 20 np.,
kšćhibetowe rubišćka teho runja w najnowšćich
mušćtrach, šććtuku po 1 maržy.

Bantowe, tullowe, zankowe, bëlottworowe khlamy a schatowa fabrika

na snutsknej lawstkej
hahy 136,

A. Rietschler,

na snutsknej lawstkej
hahy 136,

porucza k nêczjischemu czařu wšchê kem kluščaze artikle najtuniřcho:

gardiny s mulla, filet-gaze, 20 a 30 np. a droźřico,
kojowe krywadla 2 mf. 20 np. a droźřico,
korsetky 85 np. a droźřico,
swjerskne kofšle 1 mf. 75 np. a droźřico,
wojerske a dželarřke kofšle 1 mf. 50 np. a droźřico,
zonjaze a džeczaze kofšle, kholowy, neglizejowe jeczki,
wuschiwane a hladke zonjaze khornarje a manschetny,
šhorzuchi s kattuna, platu, moireja a alpacca, jara tunjo,
širting 18 np., šiffon, madapolam a kretonny,
kofšlowe sastawki s platu a širtinga,
mužaze a holecjaze šchemisety, khornarje a manschetny,
khravatny a šhlipsy, jara tunjo,
bórdny, šhnóry, wobrubny a knesse, jara tunjo, atd. atd.

Šwój bohacze wuhotowany šklad

warnych a pjecznych rolow s lateho a kowaneho železa,

khachlowe durczki, njespšepušczate khach-
lowe durczki, platy sa slutniwe khachle se
sahladnymi rynkami, rožnje, sažplaty,
wódnê pónwje, roly sa pjezy, tšesčne
wokna atd. pšchi potrebjê porucza

Hermann Bulnheim
na albertskej hahy.

Ia. dalmatski insektowy pólver,
šamfer, nastalin,
špjaniski popjer,
pólver a papjeru pšche mole,
ščónwjazny šmjercz,
pólver pšche hródnê mudi,
muščazu wodu a šchwobjazny
pólver

poruczeja

drogowe khlamy
Otto Engert

na snutskomnej lawstkej hahy 122.

Hapthka w Kafeczach.

Najlêpřich wužitkow, wobžerny a
mlókwow pólver sa kruwy; butrowy
pólver; faksow pólver sa tonje; wob-
žerny pólver sa šwinje, restituzionstki
fluid pšche wšche klazanja koni; koncen-
trirowany nervow balsam, wicznu
watu, algotin jako najlêpřich šredk pšche
subyholenje; njespšepušczate barbny k tu-
njemu barbjenju platu, wólmny a bawmy
porucza po najtuniřchich placziřnach

R. Bredemann.

**Najlêpřich czerřtwu hórřku
butru,**

pa. amer. šwinjazny šmař,
porucza

S. Stelzer na hornceřskej hahy.

Šzistokłodžaze kbofeje,

pt. 90 np. a droźřico,

porucza

S. Kulisch.

Prima amer. šwinjazny šmař,

" " **poľez** s noweje pošyřki
porucza po poniženych placziřnach

S. Kulisch.

Turkowske šlowki,

wulki šlódky plódk, pt. po 25 np.,

ma na pšchedani

S. Kulisch.

Lamaný rajř, pt. po 16 np.,

lamane mandle, pt. po 24 np.,

lamane maccaroni, pt. po 32 np.,

wot 5 pt. tunišcho,

porucza

S. Kulisch.

Hrajne kharty

s nowym kšezorřkim šchemplom, knihu wot
60 np., porucza

S. Kulisch.

**Dikowa conceřionirowana
daloko wuwolana
řpodziwnje hojaza řalba.**

šotraž je řo najbóle kóžny ras jako dobra
wopotařaka, porucza řo w řerdkach po 30 np.
a po 12 np.

wot hrodowřkeje hapthki.

Š wuřnywej

hróh, woki, hejduřku, kolij, lupiny, seradellu,
džeczelowé řymjo, konjořubny majř k řa-
dženju, řepjaze řymjo oberndorřske, rajtrawu,
řhimotejřku travu, wšchê družny pizny, wo-
truby, pizny griř, cžornu mufu, lane wo-
řuchy, wšchê warjenja, rajř, jařny, řrupy,
hróh, najlêpřiche řžane a pšchenčzne mufi
porucza

warjenjowa, mukowa, řymjenjowa,
pizowa a řitowa wikowarňja

C. Rahrowe,

w poštskej kowarňi pšchi řitnyh wifach.

Šchwobjaza řmjercz,

řyle wěřny šredk k šanicženju šchwobow, a
prawdřiwny dalmatski insektowy
pólver,

najlêpřich šredk k šanicženju muchow, řečžón-
wow, řřhow atd., poruczeja

drogowe khlamy

hapthkarja **D. Zinguidel & Co.**
na řitnyh wifach.

Wot najwjetřkeje wážnořce řa

woczï kóždeho. Prawdřiwna
Dr. Whitowa
wodžicřka wot Traugotta řhrhardta
w Grořbreitenbachu w řhuringřkej je
wot řeta 1822 řwétokławna. Škafanja
a řlacon po 1 marży poščeje mi **budnyřka**
hrodowřka a řateczanřka hapthka.

Wuczahy ř listow: **Kuřeje ř Tr. Ehrhardtej.**
Moja macz bē 14 řet na woczï bēdna a wřcha řeřarřka
přoza bē podarmo a pšchēř nalořowanje Wafřeje
prawdřiwneje Dr. Whitoweje wodžicřki je řo potom
derje mēla. (řkafanje.) Mörzheim, 11./3. 78. **Michal**
Deřler. Dale: Po pšchēřwēdčženju, řo je Wafřa
prawdřiwna Dr. Whitowa wodžicřka jara hojaza
a wóřebna, pšochu (řkafanje). **Strempt, 22./3. 78.**
Wit. Gräřler.

C. F. Ranisch,

řchewřki miřtr,

pšchi bohатыm tórmje,

porucza wšchê do řchewřtwu kluščaze artikle,
jako: mužaze, zonjaze, holecjaze a džeczaze
řkiflety s kóže abo řtaniny, domjaze řupnje
s kóže, plišcha, řilza, pařa atd., cžēřčženym
řserbam a řserbowřkam po wřřhomóžno
najtuniřchich placziřnach.

Š wobhđlenjom na bo-
hatej hahy 91, pódla pořta.

Na **Oskar Rinke,** Na
jerjowej řořlar, jerjowej
hahy. řořlar, hahy.

porucza řwój bohacze řřjadowany řklad mēřow
a je najtuniřcho pšchedawa. — Tež řo tam
přelžowe řwory řa řečže pšche mole na řho-
wanje horjebjeru.

Splažne a kóžowe řhorošče, řyř-
lis, polluzije, řplažnu nje-
móž, řořdkowe a delnjó-
řiwotne cžerřpenja, **řonjaze řhorošče,**
bēny řplaw, řrejřhudošč, řrheumatismuř,
cžēřřkóřlyřčenje, padazu řhorošč atd.,
kaž tež wšchê řařtarjene bēdnóřce do-
řpořnje řahojē

Dir. řneider w řhorjelzu,
Salomonstraße 62,
vis-a-vis Hótel König Wilhelm.

Řóždu řobotu rano wot
10 hodžin hacz do 6 hodžin popořdnju
w hořčēřenju „ř bēřemu řonju“, wó řřtwje
řr. 3, w Budnyřinje k řyčřam.

We wudawaćni „Serb. Nowin“ su dostacž tak mjenowane:

1. **Drainungsregister**, 2. **Gaufregister** a 3. **Godtenregister**, kajtez so k šapšam trjebaja, kiž so lětnje pola wyšchnoščje wotepadža abo hewaf k zyrč-winyum kniham nakožuja.

Přeprašenje.

Na požadanja, ze wšelakich stron wuprajene, je budyske towarstwo „Lumir“ wobzankło, lětsa w nazymskich šulskich prózdnicach

wulki serbski spěwanski swjeden

ze swjedzeńskej hosćinu a pyšnym balom w Lauec hôtelu w Budyšinje wotdzeržeć. Spěwać budže so „Nalěćo“, lyriski spěw wot fararja Seilerja, z hudźbu wot kantora Kocora, a to pod direkciju k. komponista sameho. Tónle swjedzeń ma wosebje wopomnjeće našeho njezapomniteho slawného pěsnjerja njebo Handrija Seilerja wobnowić a ze swojim čistym wunoškom wudaće Seilerjowych spisow sobu podpjerać pomhać. Po poručnosći „Lumira“ teho dla wšitkich spěwa wustojnych Serbow, kaž tež česćene serbske knjenje a knježny, kotrež derje spěwać wjedža, z tutym podwólne přeprašam, zo bych u při spomnjenym swjedženju dobroćiwje sobu skutkowali a mi w padže wobdželenja hač do 5. junija přecelnje k nawjedženju dali, kajki hlós spěwaju. Z dobom přispominam, zo maju kk. spěwarjo prawo, so na pyšnym balu, kotryž so po koncerće změje, darmo wobdželić.

„Lumir“ so po lěnje nadźija, zo budža wšě horliwe Serbowki a wšitcy swěrnj Serbjo jeho wótěnski wotpohlad wšomóžnje podpjerać a z tym khwalbu serbskeho mjena sobu rozšěrjeć pomhać.

W Budyšinje, 9. meje 1879.

K. A. Fiedler, seminarski wyšši wučer, w tu khwilu hudźbny wjedźićer „Lumira“.

Drogowe a barbotworowe khlamy

O. Jungnickel & Co.

na žitnych wifach

poručjeja swój čerstwý a bohaty šklad pjeršćowých a molerškich barbow, huchich, derje žrětych, we woliju šarybowaných a hnydom k barbjenju hotowých; dale: štruihy a laki wšchelakich družinow, němški a franžowski terpentynowy wolij, šikatif, bejzonki, politure, šwinski šladkowanja, bronzy; gyps, cement, krydu, šlij, piusle, murjerške šhablony atd.

Džiwocžanske šerbste ev. luth. mišioniste towarstwo směje, dali Bóh, jutšje, 11. meje, popoždnu w tšjoch w Šehnertež domje w Šokowje šhromadžišnu.

Pětr Mlónk.

Schtóž

chže šebi dacž s wučžekanych wlošow rjane pletwo džělacž, njedž na šufelštu hašu čžišło 668 dže k

Antoněj Grindlej.

Tam šu tež nowe pletwa na pšchedań.

Šeneho

krawškeho

pšchi trajazyh džěle pyta

Blank w Šodžiju.

Wučžomnik pytanj.

Šedyn młody čžłowjek jako wučžomnik pod špodbonyhni wuměnenjenjemi dobre město namata w

drogowých khlamach

O. Jungnickel & Co.

na žitnych wifach.

Šedyn šyn šprawneju štarščeju, kotryž chže krawštwu nawuřnyć, móže město dostacž w bratrowskej kžěži w Małym Wjelkowje.

Ma knježi dwór w Delnej Rinje móže jedyn róbný a šprawny čžłowjek, kotryž tež wothladanje šoni rošymy, hnydom jako wajštar město dostacž.

Šena štaršča, šprawna škužowna šolža šo bórny do škužby pyta. Šdže? je šhonicž pšchi zyhěšćich wrotach 481 po dwěmaj ššhodowaj.

Napominanje.

Wščitzy čži, kiž maja hišćje na njeboheho pjekarškeho mištra Ernsta Boiža na Ši-domje něšćto pšacžić, šo s tym prošča, šo bych u šwoju winowatošč najpošdžišcho hač do 24. meje t. l. dopjelni, kaž tež čži, kiž maja wot njeho něšćto dostacž, šo bych u šwoje žadanja tež do špomnjeného dnja na mnje podpšitaného abo na šwudowjenu knjeni Šdu Boižowu podali. Wšćečžiwu tajšim, kotšij w prawym čžašu njepšacžja, budže šo šudnišny šakrocžić dyršjecž.

W Biskopizach, 7. meje 1879.

Wilhelm Boiž,

šorminda.

Lipa Serbska, hapreļa 1879, je wušla na kerchowje. J. B. — Narodowc a wotrodženc. Roman z najnowšich časow. Špisał J. B. (Pokračowanje.) — Pokazka z noweje přenjoťneje činohry: „Na Hrodzišću“ w pječich jednanjach wot A. S. (I. jednanje, III. wustup.) — Marja abo Wjelk w kralowskej holi. Novelka wot M. Haški. (Pokračowanje.) — Z wjeselohry: „Po šlubje.“ (II. jednanje, V. wustup.) — Něšto wo Mohamedu a jeho wučbje. J. L. — Drobnostki.

Meja — meja, kiž so tam tak blyšćiš, Zjednoć mje wšak z mojej njewjestu! Wšitka bolosć dyrbi zastać, Hdyž z njej přez žiwjenje du. **B.**

Sbožepšće džakneje lubosće

knjezej wučerzej

J. Mihanej w Łušu

k šeho 25lětnemu šastojnštemu jubileju 8. meje 1879.

To je tón džen, kiž čžinik je Tón Knjež; tak wušnama Našch ert džens s Waschim wješele, Čžješć, šhwalbu Bohu da:

Ša lubosć, šwěrnosć šbožništu, Kiž Waš je wodžila, Lět pječ a dwazyčži žno tu, Pašć Šhryšta jehništa.

Še s lubosćju a šhutnosćju Wješć Knjezej Šešubej, Haj, je wškej mozu, šwěrnosćju Štać w škužbje šastojnštej,

Wš dotal Wašče štaranje A próža najwjetšča. Tón Knjež špočž Wam to wješele, Žněć plód wot wušywa.

Tež Wašče wučžby žohnuj wón Wšchem młodym wutrobam, Š nich wužit mēcž tu ša čžaš wšchón A plód njješć k wěčžnym žnjam.

Tak s džatnym pšćečžom pšchibliža Šzo k Wam wšchěch wutrobny: Tón Knjež budž Wašča wulka šda: Džens ša Waš prošymy.

Nječ wón Waš dale žohnuje Š tym duchom s wuščota, Wam w dušči, domje, šastojnštwje Měr, štrowosć, ščěrposćž da.

Nječ jeho miłosćž wodži Waš Tu s kóždej šrocželu, Šoh' lubosćž dopjelni kóždy čžaš Wam Wašchu modlitwu.

Bóh šdžerž Waš došho bješ nami, Še młode dušče wješćž Tom' Knjezej, w noweje lubosćži Wšchilporječž jeho čžješć.

Haj, kaž šo džens Wam ššeborni Tón wješćny jubilej! Tak Wam po čžašu we štocži Šo ranje šesthadžej.

Šdžyž paš šo junu na šwěćži Wašch wječor pšchibliža, Wam wšchšchi paštyr wudželi Šdu: Šrónu žiwjenja!

Trojenčžki Božo na nješju, Na tuto pšćečžej praj: Nět šwoje hamjeń, šwoje haj A nam tu proštwu daj.

Šdžerž tvoje šłowo nam, šdžerž naš Wšchěch w tvojej womečerni; Wšch čžemy šhwalicž kóždy čžaš Čže tu a w wěčžnosćči. **S. B.**

Šlub šwojeje jeničkeje džowki **Clary** z knjezom duchownym **Garbarjom** w Kotecach najpodwolnišo wozjewujetaj **W Wojerecach**, 6. meje 1879.

Superintendent **Karrass** a mandželska.

(Š temu čžišku jena pšchitoha.)

Pschiloha f cziřlu 19 „Serbskich Nowin.“

Šsobotu, 10. meje 1879.

P. Strobel, atelier ša njebolosne šařadjenje křumřchtnych šubow a plombirowanjow po najnowřhim systemje.

Wotřtronjenje subyholenja, šubowe operacije: Na řnutřknej lawřkej hařy cž. 120, po 1 řhodže.

Š rycjam wřřednje dopoldnja a popoldnju wot 8 hař do 5 hodjin. — Š řhudy m darmo.

Řowřchitřkomna affekuranza w Triesće.

(Assicurazioni Generali.)
Šatořena w lěcže 1831.

Rukowazy fond towarřstwa wopřchija po bilanzu wot 31. dezembra 1877:

Řřchitomne wobřtatki:

Sakladny kapital:	řřchřřnakow	4,200,000. —.
Rezerwy w {hotownyř pjenjeřach:	„	17,794,212. 25.
{prämijach) a dani pr. 1878:	„	10,595,095. 83.

Dale:

W pōřdnishich lětach dostajomne prämije: „ 11,466,002. 96.

Šlowne řumny kapitala a rezervow řu na leřomnoře řupilarisřny napolořene.

W lěcže 1877 řa 15729 řřkadowanjow wuplaćene 6,488,909 řřchřřnakow 80 krž. a wot řatořenja hař do 31. dezembra 1877 do hromady 122,938,891 řřchřřnakow 39 krž.

Řowřchitřkomna affekuranza řawěřčujuje:

- psche wohnjowu řřkodu a parokōłowe rořbuhņjenje: twory, mobilije, řnjenřske řarady a t. d., kař teř, je-li to krajne řatony domoleja, twarjenja wřřchěř družinow;
  - pořřčujuje řawěřčenja na řiwjenje cřlowjekow na jara wřřchelake wařhnje řa najřunishe, twjerde prämije a poliřy w nēmřkish pjenjeřach wuřtaja.
- Ř kōždemu wuřařanju a ř wobřtaranju řawěřčenja poruća řo agent:

řamřski řkotołeřař Ernst Walther w Budyřchinje.

W tunich řřhlamach

je wulki wubjerř jara dobryř řtupnjow řařo na řřkadowe, kotreř řo po jara tunich placřiřnach přřchdawaja. Wone řu ř kože abo se řerže, ř gumijowym cřeh-nidłom abo ř řchnōrowanju, a je jich teřto, řo mōžeř řebi je řa najmjenřřu, kař teř řa najmwjetřřu nohu wubrać. Dobre řonjaze řtieřletny wot 3 mř. a dječjaze řožane řtupnje wot 125 np. Šželowe řtupnje wot 40 np. řewal je tam wjele druhich wēřow po poniřenyř, ale twjerdyř placřiřnach na přřchdawani.

Ernst Starcke

w tunich řřhlamach w mjařownyř hēřkach.

Palenz!

Wōj hiřom dawno jako wubjereny a cžiřče řłodžazy

cžiřty palenz,

kař teř wřřchitřke družiny dobryř palenzow ja ř tutym řnjesam ratarjam a řařopřřchdawarjam porućeřo napřominam a po najřunisřich placřiřnach přřchdawam.

Ernst Glien,

destillazia

na řitnyř a na drjewownyř wřřach.

Řupne, najenřřke a přřchajenřřke řkontrakty, dořžne a řařlawne piřma, pōřřtwy atd. najřunisřo napřishe

agent **Koplansky** w řenřisřej hařy 332, po 2 řřhodomaj, ř napřřchēřa mjařownyř hēřtow.

„wřřchitřkomna affekuranza w Triesće“

„wřřchitřkomna affekuranza w Triesće“

„wřřchitřkomna affekuranza w Triesće“

„wřřchitřkomna affekuranza w Triesće“

„wřřchitřkomna affekuranza w Triesće“

„wřřchitřkomna affekuranza w Triesće“

„wřřchitřkomna affekuranza w Triesće“

„wřřchitřkomna affekuranza w Triesće“

Ř řamobarbjenju

řawmjanyř, pladowyř, wolmjanyř, řidžanyř řloffow we wřřchěř barbach mam ja dželby řtajnje na přřchdawani.

Řeinr. řul. řinka

na hrodowřej hařy 338.

Řajřlěpřřhi

wolij řa řřhijaze mařřhiuny

w wulkiř bleřchach po 50 np. a 1 mř. poruća jako nēřřto wōřebne

Řeinr. řul. řinka

na hrodowřej hařy 338.

Řamarisřki řikōř

po 75 np. dořta řařo

Řeinr. řul. řinka

na hrodowřej hařy 338.

Řutrowy pōłver,

ř řmjetanje do butrobafa řřjinjeny, přřchřřporja niz jenoř butru, ale ju teř wōřebje řłōdnu cřini. — Ma řon jenoř na přřchdawani

Řeinr. řul. řinka

na hrodowřej hařy 338.

Řignirtintu

ř řejchowanju mēřchow, wōřownyř plachtow, řiřtow atd., kař teř ř cřornjenju kože bleřřu po 30 np.

ma jenoř

Řeinr. řul. řinka

na hrodowřej hařy 338.

Řtupnje řa cžēla

we wřřchitřich wulkořčach poruća najřunisřo

C. A. C. Hofer

na jerjowej hařy cžo. 274.

Jan Jurij Pahn

na torhošchczu, pódla hłowneje straže,

porucza nowe dostate tkaniny w najrzejšich barbach a w najnowšich mustrach, jako:

mir lustr	metr wot 43 np.,	stary kóhcz wot 25 np.,
jenobarbne lustry, jara šwěczate	" " 70 " " " " 40 "	" " " " " " " " 80 "
schěroke kaschemiry	" " 1.40 " " " " " " 60 "	" " " " " " " " 17 "
piřane popeliny, czysta wolna	" " 1.05 " " " " " " 25 "	" " " " " " " " 25 "
kattuny	" " 30 " " " " " " 12 "	" " " " " " " " 2 mf.
pikejowy kattun	" " 43 " " " " " " 6 "	" " " " " " " " 75 np.
pořleschczowy kattun	" " 43 " " " " " " 5 mf.,	
podšhiwkwowy kattun	" " 21 " " " " " " 6 "	
czorne židžane tkaniny	" " 3.50 " " " " " " 75 np.	
jaquetty wot	" " 5 mf.,	
talma a deschczowe mantle wot	" " 6 "	
moirejowe schóržuchi wot	" " 75 np.	

W khlamach šo šerbški ryczi.

Wo B. Aneifelowej wložowej tinkturje.

Na wtožny bėduch s tutym wošpjet na borejšču tinkturu ledžbnych czininy, jako wo prawdže na najlepši, je-li niž jeničzi w stutku sprawnu hředt psche wupadowanje wložow, kaž tež so by człowjet šhubjene wložny s nowa dostal, a je wona wošebje tež sa žónst, kotrymž wložny husto wot pscheměrneho naložowanja wolija a pomady wupaduja, wošebje jara wužitna. — Tutu tinkturu ma w bleschach po 1, 2, a 3 mf. w Budyščinje prawdžiwu jenož tjes Getur. Zul. Linda na pschedan.

Wosjewjenje.

Zariadowanje fallitneje šfenozeneje britanniašlėbroweje fabрики pschedana šwoje tworowe jarady dla škónczenja konturja a dospołneho wurumowanja pscheytlow

wo 75 procentow pod taksu.

Sa jenož mf. 14. — dostanješ šlėdowazy sprawnu britanniašlėbrowu šervice s najšmanšeho a najlepšeho britanniašlėbora,

(totrež hewal 50 markow placješche) a šo sa bėtowoštarcje tworj 25 lėt rutuje.

- 6 britanniašlėbrowych bldowych nožow s jendželstimi worželowymi hrintami,
- 6 prawdžiwych jendž. britanniašlėbrowych widliczow, najšmanšcheje najčežšcheje dobrocže,
- 6 mašibnych britanniašlėbrowych jėdžnych kizow,
- 6 najšmanšich britanniašlėbrowych kšofejowych kizow,
- 1 mašibny britanniašlėbrowy mlotoczepaf,
- 1 czeži britanniašlėbrowy šopuczepaf, najlepšcheje družiny,
- 2 rjanaj britanniašlėbrowaj šalon-bldowaj šwěcznikaj,
- 6 najšm. britanniašlėbrowych jejowych kšeliščow,
- 1 pėtny britanniašlėbrowy popjerjowy abo zokorowowy kaschczif,
- 1 kmanj britanniašlėbrowy thejowy žhdžaf

36 šchtuf.

Dostacž psches „postworščuř (uachnahme)" abo psches pošlanje pienješ wot

Vereinigte
Britanniasilber-Fabriks-Depot
Wien, II. Untere Donaustrasse 43.

Šchtóž šo ujelubi, šo w bėhu 8 dnjow nasad wosmjje.

Emil Flegel, kóžkar na žitnej hařny,

w domje f. czařnitarka Röglera,

porucza mėžny se židny, štoffa a platu w najnowšich mustrach a po najtunišich placžišnach. — Pjelzome mėžny šo pod rutowanjom psche škodowanje wot wohnja a molow na kšowanje horjebjeru.

Kože a kóžki šo po najdrožšich placžišnach kupuja.

Wosjewjenje.

Czeščenyš Sšerbam Budeštez a wokolnošče najpodwolnišcho k nawjedženju, šo šmój tudy řěšbarnju sa pomniki a twarške potrebnosče wotewrikoj.

Plowowe pomniki s kóždeje kamjenjoweje družiny, wot najwjetšich hacž k najnižšich, kaž tež ponowjenja šo nanajšepje a po najtunišch placžišnje wobstaraja.

Šnješam twarškim miščtram a twarškim šnješam porucžamoj šo k šhotowjenju wschėch do twarštwa šluschazych džėtow.

Pschi potrebje wo dobrocžiwu wobkėdžbowanje prošcho

W Budeštezach, w meji 1879.

s pocžeschczowanjom

Friedr. Otto & Herrm. Schreiber,
řěšbarjej.

P. P.

Czeščenyš Sšerbam Budyščina a wokolnošče k nawjedženju, šo šym, šnješej Grustej Grořerej tudy, na šerbškich hřebjach czo. 547, hacž dotal šluschaze

materialtworowe, spirituosowe, tobakowe a cigarrowe khlamy

na džėnšnišch dnju kupif.

Psches šwěrne a sprawnu pošluženje budu ja dowěrjenju, mi špožčenemu, štajnje dosč czinicž pttacž a prošchu pschi potrebje wo dobrocžiwu wobkėdžbowanje.

W Budyščinje, 24. haprleje 1879.

S pocžeschczowanjom

Wilh. Schamlott.

Agentura barlinsko-kólnjanskeho wohenšawěščazeho towarštwa

njeje wjazy na bohatej hařny, ale je nėtko na škulėřskej hařny 4, po 1 šthodže.

W Budyščinje, w haprleji 1879.

Bruno Deutter.

Stwórtlětna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
Kóžde čisło plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čisło
688 wotedać, plaći so
wot ryneca jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čisě Smolerjec knihičišćernje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čisło 20.

Sobotu, 17. meje.

1879.

Ptace hněsdo.

(Pokrjećowanje.)

Zako běše hajnik swój teřak s nóżnjow wuczahnył a temu hólzej s nim hrožesche, tutón swojeje ruzy posběže a sastróženy na hajnika hladajo praji: „Ach ja njeřmēm, ja njeřmēm, ja hněsdo njeřmērady!“

„Nječ je došč tajteho njeľubosneho waschnja!“ sawoľa pryzowu wuczer na hajnika a pschifata jemu, so by swój teřak sašo do nóżnjow tyknył. „Njebój šo, hólče! Tebi šo žana křiwoda njeřtanje, šprawna duscha. Ale wuprosch šebi tola pola twojeho pscheczela dowolnosć a potom pschidź a pokafaj nam to hněsďezschko. Wschako móžetaj šo do tych pjenjes džělicž.“

„Dobre, dobre!“ wotmolwi hólčez, „ja chzu wam hišcže dženska wotmolwjenje pschinjescž.“

Prynz a wuczer šo na hród wróćišchtaj a pošleńšči rjekny: „Sprawnosć tuteho hólza je wo prawdže pschipónacža hódna. Wón šnadž šo psched druhimi ludžimi posdžišcho wufnamjeni, pschetož je šprawneho, njeřhabkateho ducha. — Tak jedyn druhdy pod šłomjanej tšechu počžinki namaka, kotrež je w wošebnym hrodže podarmo pytał.“

Wuczer šo potom pola schořarja sa tym hólzom wobhonjesche. Schořar praji: Wón je pětne džěcžo a rěta Jurij. Těho nan je křudy muž a hrabje džěfa, ale wón je tež šprawny čłowjek.

Potom wuczer prynza we wschelakich wědomnosćach roswucžowasche, kaž šo to tež hewak wschědnje šta, a jako bě wucžba šłoncžena, prynz s wołnom won pohlada. „Aha“, wón rjekny, „Jurij hižom na naju čžaka; pschetož wón štajnje k hrodej horje šhladuje.“

„Duž chzemoj wohladacž, kajte wotmolwjenje namaj pschinjescž“, wotmolwi domjazny wuczer. Wobaj na to hród wopuschčjšchtaj a k hajkej dele džěšchtaj.

Jurij jimaj wschón wjeřoń napšchecžiwu pschiběža a hižom s daloka wołasche: „Michalej je wscho prawje. Wón mje křupeho hólza mjenowasche, dokelž wamaj njeřšym hnydom k woli był. Ale lěpje je lěpje, šo šym Michalej tu wěž prjedy prajił. Nětko móžu wamaj to hněsďezschko s dobrym šwědomnjom pokafacž. Pójcže teho dla šo mnu!“

Wón do přědka běžesche, prynz pak a wuczer sa nim džěšchtaj. „Widžicže tamle teho ptacžka, kiž na wólšcinej hałožzy šedži a tak radoštnje špěwa?“ Jurij praji, „temu to hněsďezschko šłuscha; to je šanz. Ale nětko dyrčimy s čžicha hičž.“

Štrjedž hajka štejesche dorniczel a rjenje kčžesche. Zako běchu šo k njemu pschibłizili, Jurij s porštom pokafawšči rjekny: „Pohladajecže jowle a wy hněsďezschko wohladacže; hlejecže, šancžka tu šedži.“ Prynz pschistupi a šancžka wulecža, tak šo móžesche wón jeřka derje widžecž. Hněsďezschko šo jemu jara lubjesche.

Ma to rjekny knjes domjazny wuczer: „Nětko pój s nami, šo by šlubjene myto dostał. Šłoto pak džělicž njemóžesch, duž chzu

tebi šłěborne pjenjesž bacž.“ To wón ščžini, prajizy: „Ale daj Michalej poľozju!“ Jurij wotmolwi: „To šo wě!“ a s pjenjesami prjecž čžerjesche, jako by šo bojał, šo móht je jemu něchtón wsacž.

Knjes wuczer šo potom wobhonjesche, hacž je Jurij Michalej poľozju pjenjes dał, a šhoni, šo je šo to wo prawdže štało. Šchtož běšche Jurjowa džěľba, to bě wón wscho šwojemu nanej dał.

Potom prynz a jeho wuczer Jurja, kiž pak tu, pak tam šwoje wozny pašesche, husto došč nadenďžeschtaj. Domjazemu wuczerjej šo to derje špodobasche, šo wón štajnje w šwojej knižzy pilnje čžitasche. „Ty štajnje w tej knižzy wuknjescž“, rjekny knjes wuczer, „tola čžitaj mi někotre šchucžki!“ „Subjerady“, praji Jurij, „tola s někotrymi šłowami šo to tak šladny njeradži, kaž by to po prawym byčž dyrbjało.“

A wón čžitasche, na čžož wuczer prajesche, šo derje došč čžita, a šo potom woprascha, w kotrej šchuli je čžitanje nawuknył. „Ach“, wotmolwi Jurij, „ja njeřšym hišcže do žaneje šchule pschifchoł.“ (Mjenujužy tehdy ničtō šwoje džěcži do šchule šłacž njetrjebasche.) „A šchula bě daloko“, wón pschifštaji, „a ja budžich teho dla wjele čžaba šłombžik. A w šymje dyrbjach štajnje doma pschascž. Duž šym mojeho dobreho pscheczela Michala, kiž móže derje čžitacž, prošyl, šo by mje čžitacž nawucžik. Tón je to ščžinik. Za šym tu mału knižku, w kotrež je hižom Michal čžitacž wuknył, hižom tšiči křóčž pschecžital; ale wona je nětko tak mařana a roštorhana, šo wjele piřmikow wjazny derje widžecž njeje. Těho dla tež njeje lořko, w nej čžitacž.“

Zako prynz po někotrym čžafu Jurja trjechi, wón rjanu, do čžerwjeneje kože šwajšanu a še šłotym wobřěškom wuhotowanu knižku wuczeže a ju Jurjej s tymi šłowami da: „Tutu knižku chzu tebi počžicž, tak bórny pak, hacž móžesch jemu štronu bješ šmolčow čžitacž, šměsch šebi ju wobłhowacž.“ Jurij knižku s radošču do ruki wša a nasajtra pschifšedšči praji: „S tych přěnich šchěcž štronow chzu wam kōždu bješ šmolka čžitacž.“ Prynz na jenu štronu pokafa a Jurij ju bješ šmolka wucžita. Prynz jemu teho dla tu knižku dari a Jurij šo rjenje podžakowa.

Jedyn džěń prynz pschi wobjedže šwojemu nanej wo tym hněsďezschko powjedasche, kotrež bě jemu Jurij pokafal a šchto bě šo pschi tym dale štało. A wuczer pschifštaji: „Těho šprawnosć a šwěrnosć je špodžiwna. Wón móht něhdy křónprynzowu šastojnik byčž; pschetož tajzy šwěrní ludžo šu žadni. Wobdarjeny wón je a by wěcže hódny był, hdy by študowacž móht. Ale šchłoda, wón je křudy.“

Šo wobjedže kral prynzowemu wuczerjej praji, šo by Jurja k njemu pschuwjedł. To šo šta a Jurij šo njemało džiwasche, jako dō jštwy, tak rjenje wupyšceneje, štupi. Wuczer jemu praji, šchto tón knjes je, a Jurij šo psched nim křuboko pořhili.

(Šłoncženje pschichodnje.)

Swětne podawki.

Němske kņěžorstwo. Bjheliski mištr Seifert f Peterssbacha pola Scherachowa, kotrhž hižom wjele lět w službje budyškeho tachantstwa steji, je wot kralowskeho ministerstwa snutzkomnych naležnosćow wulku flėbornu medailu f napisomom „Sa fwerņosć w džele“ dostał. — Kommissiōnski radžicel pschi krajnych wohenšawěščazych naležnosćach, f. Lenthold, je sa kņežerskeho radžicjela (regirungsrath) pomjenowan.

— Kral Albert je šo saūdženy štwórtk do Lipska podał, šo by tam wėdomnostno-rjemjeņnisku wustajeņzu wobhladował.

— Sakske wójsto smjeje lėtuschu našymu bjes druhim flėdowaze manėvry: Prėnja divisia No. 23, do kotrejež regiment 100, 101, 102 a 103 fluscha, šo 1. septembra bjes Kamjenžom a Budyšinom w hromadu ščeņnje, šo byšhtaj tam po pschivdaczu jėdnych a kavallerije wot 3. hačž do 6. septembra pschezo dwaj a dwaj regimentaj pschecziwo šo manėvrirowaloj. To šamo šo stanje 8., 9. a 10. septembra a 12. a 13. septembra wschitke šchtyri regimenty pschecziwo našdatemu nje-pscheczelej wojuja. Štėncžnje šo 14. septembra wojazy prėnjeje divisije do tych městow wrėčža, w kotrychž hewał steja.

Š Barlina pišaja, šo je šo tam kņežor pjatk, 9. meje, f Wiesbadena wrėčzil a jeho na dwórnishčžu prynž Bjedrich Korla a wschelazy wošebni kņeža witachu. Popoldnju jeho wschelake šobustawy kralowskeje šwójby wopytachu a wón tež f wjeřchom Bismarkom a f někotrymi ministrami wo tym a druhim radu škladowasche.

— General a polny marschal Manteuffel je sa kņežorskeho namėštnika w Elšahu a Lothringiskej pomjenowan a dostanje jako tajti 120,000 hrimnow (40,000 tl.) lėtneje mšdy. Wón je w pošleńšchim čžahu w Karlsbadškich kupjelach pobyl, šo by je psche šwojeje bėdnej nošy naložal. Pomhale jemu drje šu, ale niž žyle, pschetož pschi kňodženju dyrbi šo pschezo hischče na kij šepjeracž.

— Šchož wuradžowanja němskeho rajchštaga nastupa, dha jednanja wo žlo, kotrež ma šo na wschelake zufe tworj, na zufe žito a škót položicž, hischče štėncžene njejšu.

Awstria. W awstriškich nowinach šo w tu kňwilu wjele wo tym powjeda, hačž budža čžėšy, ša winški rajchsrath wušwoleni šapóšlanžy, tutón rajchsrath tež pschichodnje wo prawdže wopytowačž a tam ša awstriske kraje radu škladowacž pomhacž. Kaž šo šda, bychu šnadž to čžėšy šapóšlanžy ščinili, hdy bychu šo jim prjedy někotre, ša Čžechi wažne požadanja dopjelniše. Tute požadanja šo wschitke na to šažozuja, šo je w čžėškim kraleštwje wjele wjazy Čžechow, dylži Němžow. Duž čžėšy šapóšlanžy bjes druhim žadaja, šo by šo dotalny nješprawnny wólbny jakon wotštronik, po kotrymž ma němska mjeriščina wjazy šapóšlanžow, dylži čžėšta wjetščina. A dokelž pražški universitet wjazy Čžechow, dylži Němžow wopytuje, žadaja šebi čžėšy šapóšlanžy, šo ma na universitecže tež wjazy čžėškich profesorow a wučerjow byčž, dylži němskich, a šo dyrbi šo tam wjazy f pomozu čžėškeje ryčže wučicž, dylži němskeje. — To drje šu šprawnne žadanja, ale ša te Němžy, kiz nětko w winškim ministerštwje a rajchsrathu kņeža, lohko doščž žanej wušchi nješmėja.

— Turkowske město Spizza, kotrež mėjesche Awstria po wobšanknjenju barliškeho kongreša dostacž, je wóndano sultan wotšupit a Awstria je to šamo do wobšedženštwia wšala. Spizza ma f wjetšcha Šerbow ša wobhdlerjow, kotřiz bychu šwoje město najradšcho f Čžornej Šoru šjenocžili. Dokelž pał šo to nješodži, dha

wschak šu tež f tym špokojeni, šo šu štėncžnje na tajke waschne turkowske kņejštwow wotbyli.

Šendželšta. Po nowšchich powjesečach šda šo wėšte byčž, šo šu Šendželczenjo f afgħanškim wjeřchom Šatub-šhanom mēr ščinili. Woni pjecža žyly afgħanški kraj wopuščęža a budža jenož te hórške wuščiny wobšadžene džeržecž, kotrež f Afgħanštanu do jendželškeje Šndije wjedu. — Wo wójnje f zulušaftrami njeje dale ničžo šlyšhecž, tola šo f Šendželškeje pschezo wjazy wójšta na pschedhorimo dobreje nadžije ščele. Kaž šo šda, čžedža tam Šendželczenjo najprjėdžy tał šylne wójšto postajicž, šo mőža potom f pschemozu na zulušafrow hiečž a jich žyle šbicž.

Franzowšta. Hačž runje je franzowške ministerštwow pola druhich europiškich kņežerstwow w tym nastupanju dobre šlowo ša Gričišku šapoložilo, šo by turkowski sultan Gričiškej bórny te krajiny wotšupit, kaž je to barliški kongreš postajit, dha šda šo, šo tajke dobre šlowo njeje ničžo pomhale. Wjšche teho je tež franzowška pschecželniwoščž f Gričam kňėtje rucže wuštudnyša; pschetož franzowške ministerštwow w tutej naležnosći dale ničžo nječžini. — Po tajkim maja f pošlenjeje ruškoturkowske wójny jenož te ludy wužitk, kiz šu f Rušowškej džerželi; pschetož ruške kņežerstwo je šo šwėru ša to štaralo, šo by šo to tež do štukta štajiko, šchtož bė jich dla barliški kongreš postajit.

Rušowšta. Nowy bošharški wjeřch, battenbergški prynž Alexander, je 11. meje dopokdnja do ruškeho pschimórskeho města Ddešy pschijel, hdyž jeho tamniški generalgubernator Totleben f někotrymi generalemi witašche. To šamo šta šo tež wot mēšchęžanosty, kaž tež wot šlowjanškeho a bošharškeho towarštwia, kotrež jeho f počęščezowazymi ryčžemi postrowichu. Dofelž w Ddešy w tu kňwilu tójšchto Bošharow bydli, bė šo jich wjele na dwórnishčžu šhromadžiko, hdyž jemu horliwje šlawu wotachu. — Popoldnju teho šameho dnja wjeřch Alexander na jenej kņežorowej lődži po čžornym morju do Šiwadije wotjėdže, hdyž w tu kňwilu ruški kņežor bydli. Tam je wjeřch Alexander 12. meje pschijel a šo kņežorej a kņežorzy hnydom prjėdštajit. Ruški kņežor je jeho hnydom ša generalmajora a tež ša ščefa 13. bataillonu kňelžow pomjenowal, f kotrymiž bėšche na wójnje Donamu pschecročil. — Dofelž je f Bošharškeje do Šiwadije bliže, dylži do Darmštabta, dha šo bošharška deputazija do Šiwadije poda, šo by jemu tam na pschihėdne waschne f nawjedženju dała, šo je ša bošharškeho wjeřcha wušwoleny. Ruški kņežor je teho dla lődž po tutu deputaziju do Waryni pošlal a wona je najšerje hižom 15. meje do Šiwadije pschijela. — Nowy wjeřch šo lohko doščž 18. meje f Šiwadije do Barlina wrėčzi; na domojpučžu šo wón we Winje awstriškemu kņežorej prjėdštaji a f Wina šo do Pariša, Londona a Roma f tamniškim kņežerstwow poda. Š Roma do Konštantinopla pojėdže, šo by wot sultana jako bošharški wjeřch pschipošnacže dostal, wuštupi w Warynje na bošharšku šemju, w Tirnowje bošharškemu ludej šwoju pschifšahu pschifšaha a šo wot tam do Sofije pschepšdli, hdyž budže bydlicž.

— Wo štukowanju ruškich nihilištow je nětko mačo šlyšhecž. Jemu jich škradžnych kňihicžiščęčernjow šu w Petersšburgu wušblėdžili a teho dla tójšchto ludi do jaštwa šadžili. — W Drenburgu je šašo wohen byl a je šo tam jene pschedmėsto nimale žyle wotpaliko. Tež je wohen wulki džel města Uralšta do proča a popjela pschewobročil.

Ze Serbow.

Ś Budyſchina. Pſched nętotrym czaſom ſo po wſchęm męſcze powjedafche, ſo je węſty 2. tudy ſwojemu nanej ſ jedom ſawdał, dofelż bęchu w nanowym kſoſeju wo prawdze jęd namafali. Duż też bu młody 2. ſajaty. W ſańdzonych dnjach ſu pał jeho, dofelż jemu nicżo dopoſafacz njemóżachu, ſaſo puſchcziłi. t.

— Wóndano wjeczór ſo na tudomnej zyhelſkej haſy jena gafowa roła pułny a budżiſche ſo pſches to wulke njeſboże ſtacz móhło. Mjenujzy tſi dżęczi jeneho tamniſchego wobydlerja hiżom w lożu leżachu a gaſ pſches ſcpundowanie do jich ſparneje komory ſtupaſche. Tola to hiſcze ſahe doſcz pytnychu a buch u teho dla dżęczi pſched ſmjerzczu wobarnowane, hacż runje hiżom zyle bjeſ myſlow leżachu. — Rano 7. meje wuſładachu ludżo na drzewowych wiſach, ſo ſu tam na wrota jeneje bróznje te ſłowa napifaſe: „Zutſje rano bjeſ 2 a 3 hodżinami budże tudy woheń!“ Każ ſo ſda, je tam tute ſłowa nęłajki ſchibał napifał, ſo by ludżi do ſtracha ſtajił.

— Wot tudomnego wotrjeſnego ſudniſtwa bu ſłużobna dżowka Marja Chryſtiana Greulichęz ſ Kortniż wopaczneje pſchifaſi dla 1 lętu a 3 męſazam kſoſtańje wotrjudżena.

— Kandidat wyſchſchego wuczerſtwa, k. G. D. G. Gelba, je jako wyſchſchi wuczer pſchi budyſkej realnej ſchuli poſtajeny.

— Rnjeſ kapłan Birnich w Klufſchu a knjeſ wyſchſchi wuczer Mättig w Budyſchinje ſtaj wóndano w Drażdżanach pruhowanie pro munere kſwalobnje wobſtałoj. Poſleſiſchi budże hiżom bliżſchu njedżelu jako ſarať w Schönfeldze ſapotaſany.

— Ś poſtami naſcheje wokoluofcze ſu ſo nętotre pſchemęnjenja ſtałe. Wot 15. meje ſo druhi wotjęd ſ Pomorez do Wóſporta popołdnju 12 hodżin 3 minuty ſtanje, a tſeczzi 1/2 9 hodżin; druhi wotjęd ſ Wóſporta do Pomorez pał 10 hodżin 15 minutow. — Kamjeriſki poſt wſchędnje rano 4 hodżiny 15 minutow ſ Kamjeriża do Budyſchina wotjędze. — Też mamy pſchſpomnicż, ſo je 15. meje lętni jęſdny plan żeleſnizow do mozy ſtupił (hlada jęſdny plan želeſnizow w dženſniſchim cziſle).

Ś Hrubjelczi. Tamón tydżeń wumrje tudy węſty Pętr Sibať, kężkať, haſle 34 lęť ſtary. Jako pęſch w ſaſkim wójſku wobdżęłi ſo w lęcze 1866 pſchi bitwoje pod Zicżinom a bu tam přęłi pſches kſhibjet tſęleny. Dohi czaſ ležeſche na to we wójniſkim wojerſkim lazarecze w Budyſchinje, kiż bęſche tam w krajnoſtawſkim ſeminaru. Saſo nęłaf wuſtrowjeny bu jako poł-inwalida ſ małej penſiju ſ wójſka puſchcżeny. R dżęku drje wjazzy tať kmany njebęſche, każ přjedy, tola móžeſche lożſche dżęto wobſtaracz. Ś wo přędka drje męjeſche czaſto bolofcż w kſhibjecze; ta pať bu po czaſu ſuadna. Tu ſo jemu na dobo lęťſa kſhibjet ſ nowa ſajęti, a ſ rany wuczeże lękať — tať mjenowany „Pſropfen“, ſatycżku, ſ kotrejż je pólver do patrony ſatylkany. Sibarje pſchida pať ſo hiſcze ſnutſkowna kſhorofcż, a wón wumrje, ſawoſtajiwoſchi wudowu ſ tſjomi ſyrotkami.

Ś Čzemjeriż. Tudy ſańdzemu wutoru, 13. meje, wjeczór w 9 hodżinach woheń wudyril a domſke, bróżeń, hróbdż atd. ſahrodniſa Pelza, każ też bróżeń ſwudowjeneje Kilianoweje do procha a popjela pſchewobroczi. Pelzezy ſu płomjenjam jara mało wutorhnyč móhli a Kilianowej je ſo też wjele ſpałiło. Woheń je w Kilianęz bróźni wudyril, tola njeje ſnate, na kajke waſchnje je ſo to ſtało.

Ś Roſwodez. Nętko je zyle węſte, ſo tudy ſchulu doſtanjemy a je też hiżom poſtajene, koho ſa tudomnego wuczerja doſtanjemy. Jako tajki je mjenujzy k. Schneider, dołaf wuczer w Budęſteżach,

wuſwoleny a je wón tajku wólbu też pſchijał. Zeho dołafne męſto njebudże wjazzy wobſadżene, dofelż do tamneje ſchule wjazzy te dżęczi kſhodżicż njebudża, kotrejż budża do naſcheje ſchule ſaſchulowane.

Ś Hucżiny. Sańdzemu ſobotu, 10. meje, w 11 hodżinach w hróbdżnych ſwiſłach ſahrodniſa Libſche tudy woheń wudyril a tutu hróbdż, każ też bróżeń, domſke a pſchitwarjenu kólnju do procha a popjela pſchewobroczi. Zenoż ſtót a nętotre poſleſcżęza buch płomjenjam wutorhjene. Libſcha njemęjeſche ſawęſcżene, czehoż bla je wjele ſchodował. Njebudżichu tſęchi hiſcze mofre byke, budżiſche ſo drje woheń lohko doſcz dale roſchđerik a hiſcze wjazzy ſchodby nacżinił. Woheń je, każ ludżo męnja, najſterje ſałożeny. Jako mużſtwa maleſchanyſte bykawy ſ tutej do Hucżiny na pomoz kſhwatachu, ſo bykawa ſwróczzi a dweju mużow kętro jara wobſchodżi, każ ſo powjeda.

Ś Ruha drje hewať njeje wjele k naſhonjenju w naſchich „Nowinach“, ale ſchtwórtk, 8. meje, ſmy tu rjany ſwjedzeń męli, wo kotrymż čżemny czeſcżenym cżitarjam nęſchto powjedacz. Naſch wuczer, knjeſ J. Mihan, ſtutkuje tudy ſ wulkej, njeſpſchewawazej ſwęrnofcżu 25 lęť, a ſchulſta wſhada čżyſche jemu na jeho czeſnym dnju rada nętotre wopoſama lubofcze dacż. Zeho dla ſchulſte přjódſtejerſtwa radu ſkladowaſche, kať by ſo to najlępje ſtało, a k. Genka a Hejdan w Ruſy, każ k. Kilian w Kſhaſowje dobrowólne dary ſberachu, kiż ſo jim wot wſchitkich ſtronow rad ſticżichu. Na ſpomnjenym dnju bęchu rano w 9 hodżinach wſchitke dżęczi w ſchulſkej jſtwę ſhromadżene, k nim ſtupi ſchulſke přjódſtejerſtwa, a potom ſ knjeſom Mihanom a jeho ſwójb u też wotrjeſny ſchulſki inſpektar a naſch knjeſ ſarať. Jako bęchu ſo nętotre ſchtwęzi kęrluſcha 608 wuſpęwale, dżerżęſche lokalny inſpektar k. ſarať Jakub ſ Njeſwacżida ſwjedzeńſku rycż, na ſwęrnofcż a żohnowanie, ſ kotrymż k. Mihan ſtutkuje, pokaſujo; też pſchepoda jemu wobraſ wo Chryſtuſowym přędowanju pſchi morju. Na to wotrjeſny ſchulſki inſpektar k. Dr. Wild ſ Budyſchina poczeſcżowaze piſmo přjódſcżitaſche, ſ kotrymż wotrjeſna ſchulſka inſpekżija knjeſej jubilaręj ſbožo pſchejeſche. Nętko męjachu ſchulſke dżęczi ſwojeho lubeho wuczerja ſ dżakomnej wutrobu poſtrowicż, a Čmiedelez ſyn a Rehorez dżowka jara rjenje ſwojaſane kęrluſchowu knihi a węnz, ſ nutſwitej licżbu 25 ſ pſchihodżazy mi ſłowami, w mjenje wſchitkich do ruki wuczerja kladżęſchaj, na czoż hiſcze druhe dżęcżatka wuczerſke blido ſ węnzami pſychachu. Ś hnutęj wutrobu podżakowa ſo k. jubilar, a k. ſarať kaſaſche dżęcżom ſpęwacz J. ſchtwęzku kęrluſcha 786. Potom ſlędowachu ſbożopſchecżę ſchulſteje gmejny. Do přędka jim dżęchu ſłowa, ſ kotrymż k. ſekretar Petiſch ſ Ruha pſchecżelnawe dżęlbracze knjeſtwa na dženſniſchim ſwjedżenju wupraji, pſchi cżimż jako dar wyſokorodżeneje knjenje baronki ſ Čhönberg Wibran kraſny czaſnik (regulator) pſchepoda. Na to pať, jara duſchnje roſeſtajo, k cżemu ſo wſchitko nałožicż ma, k. Ğobrať I. ſ Ruha te bohate dary naſcheho ſchulſkeho wotrjeſa, kiż jenoż tej wſhy Ruha a Kſhaſow wopſchija, pſchepoda: mjenujzy wulki ſtólz (lehnſtuhl) a kaſchcżił ſe židu wudebjenny, w kotrymż bęſchaj 2 ſlębornaj nożej, dwoje tajke widlicżki a 2 ſlębornej kżiży. Po dżaknym ſłowe k. Mihana ſo wuſpęwa kęrluſch 319, a ſwječziſna w ſchuli ſo ſłónczi. ſchulſke dżęczi pať doſtachu potom wot k. wuczerja kſoſej a załty. Każ ſmy ſklyſcheli, dha ſu popołdnju teho ſameho dnja k. kolegojo k. Mihana, pod nawjedowanjom k. wuczerja Wjara w Wóſchizach, jeho poſtromili a jemu jako dar pſchecżelnaweje lubofcze rjany dſyſaczny czaſnik pſchinjeſli. Wóh naſch miłofcżiny Wóťz budż dale ſ naſchim k. wuczerjom a jeho ſwęrnym ſtutkowanjom!

P ř i l o p k.

§ Hornjeje Stróže. Sanđženu šobotu, 10. meje, popoždnuju šu šo tudy domške, hróž, kowatnja atd. žiwnošcerja M. Nowaka wotpalite a je šo jemu i wjetscha wščitko spaliko. Kaš je wohen wuščok, njeje hiščže snate.

§ Minakafa. Našche dženšnišche škótné wiki běchu derje wopytane. Na 100 homjadow, něščto wozow a prošatow bě šo pšchihnało. Tež na kupzach njeprawočasche. Najrjeišchi woš šo ša 510, krowy ša 300 a prošata ša 20 markow pšchedachu. Šsamo šo rošymy, šo běchu tu tež tunišche. Kaž šo nam šdache, běchu wšchitzy špokojeni, pšchedawarjo a tež kupzy, haj tež cži, kiž šašo domoj cžerjachu, dokelž wot nich kóždy 1/2 marki ša šwój pucž dosta, a teho dla wulkeje šchody nješešche, hdyž doma škombži. Najšterje budže šo pšchichodnje hiščže polěpšchicž, hdyž našche wiki taš trjedhja, šo we wokołnošczi žane nješbu. Dale a bóle šo tež pšchipošnaje, šo je našcha wješ k tajšim wišam derje pšchiprawjena a njebudže šo wěšče niščto kač, hdyž šem pohladacž pšchihndže. — Š warnowanju chzemy tež na dwojake nješbože, kiž šo we wokołnych wšach šta, špomnicž. Šedyn muž chzysche pša šešchericž a lěšesche na rukomaj a nohomaj k njemu. Me hawaš to šle šrošymy a roškupny jemu žyhu špódnju hubu. Taš šo tež džěšche jenemu 12lětnemu hólzej, huba bu jemu na 3 kručy rošdrjena. Šahojenaj štaj wobaj, bološč je tež pšchětrata, ale hromadušchicže a hojenje hiščže nětko mošchni šle cžini. Šchow wot šchwalcže wšchaf tejšo njeplacži, hewaš njeby šebi niščtón niščo šchicž dacž móhš. Njech šo teho dla kóždy pryšlow wostaji!

§ Kakež. Wot 15. meje poš wot jow hižom rano 5 hodžin 50 minutow do Wudyhčina wotjědže a pošški pošelniš tež šažo wotešdže, mjenujzy 4 hodžiny 15 minutow popoždnuju.

§ Kamjenškeje strony. Wokoło Šsmjerdzajeje, Šitra a Debrž je jedyn njebolat něšotre dny wokoło dundaš a wšchelake žónške na pucžu ke mšchi nadpadowaš a wurubiš. Wóndano je wón jemu škulštu hólzu i Debrž nadpanyš a na škoczaje wašchne štuš nješpózcžiwosče na nej wunušowaš. Wboha hólza nětko šhóra leži. — Šedyn ras běchu jeho hižom jateho wšali, ale wón někaš cžetny, a druhi ras běchu drje wuščlědžili, hdyž je šo podaš, tola přjedy hacž šo k njemu pšchibližichu, wón to pytny a šašo cžetny.

Trawicžka.

Špěw i Š. Šeilerjoweho „nalěcža“.

Trawicžka ty mólicžka,
Praj, šchto mašch do džěta?

„Šchěru šemju wodzewam,
Draščicžku ji rjanu dam,
Šo šo lubje šměwa.“

Trawicžka ty šomotna,
Šchto mašch w twojej ruzy?

„Dute rjane rózicžki,
Kiž cži šcžeku pod nohi
Na brjóžku a kuzy.“

Me šchto šo šelena
Mošyšch, pycha honow?
„Dremašch w mojim mošchku hdyž,
Šawalam a nurjam cže
Do šelenyh šonow.“

Selenawka šwětkojta,
Džak cži, dobrocžiwta!
Twoja škužba lubošče
Še mi štajne wješele,
Trawicžka ty miša.

* Šanđženy pjatš dopoždnuja jědžišche jedyn bur še šwojim wošom pšches Wišow, jako šo na dobo jeho kón špóšcha. Šena škužowna hólza, kotraž jeho na dróšy šetka, chzysche na boš škoczicž, tola to bě hižom pšchepošdže, kón ju powali a ju i poškowu do hšowy prašny. Wboha hólza běšche na měšče morma.

* Wajerški lieutenant Šhent i Šeyern še šwojimi wojakami žašobnje šahhadžesche, jich hješe wšesje winy i nohami kopasche, ša wušchi cžahasche a plištwasche. Wozazy škónčnje tajku šchiwodu wjazy šnješč nješmóžachu a šo wobcžezowachu. Nětko dyrbi šo hruhy lieutenant pšched woješškim šudništwom šamokwicž, kotrež jeho najšterje i wóšška wuštorecži.

* Njedželu w nozy je we Winje něščtón na pošče pjeněžnu móščen i 40,000 šchěšnakami i jeneho woša franyš. Našajtra rano je jedyn tyšcherški špomnjemu pošštku móščen prošnu na brjošy Donawy namašak. Šaducha hacž dotal hiščže wuščlědžili nješbu. Wšchynošč je temu, kotryž jeho popanje, 500 šchěšnakow myta šlubika.

* Njedalošo Šchabogluša pola Šaaza namašachu w tyšle dnjach džěšacžerjo na pošu 3 dny štareho šajecžka, kotryž měješche jene wošo, wošom nošow, tši wucha a šchtyri šaroščene huby.

* W Šroštrückenwaldže dyrbjachy pšched něšotrymi njedželemi jemu krowu šarashčž, pola kotrež bě škaženosč wudyrifa, dokelž bě ju škaženy poš štušak. W tyšle dnjach je šo nětko hiščže šrudnišche nješbožo podašo. Dwazyčkilětny wotrocž Šitel, pola wudowy Albertoweje škužazy, kotrehož bě tón šamny škaženy poš kušnyš, je runje, kaž krowa, na škaženosč šchoriš a jenož šnadž pšches šmjercž bóřy šwoju žadšawu šhorošč wotbudže.

* Njedawno oppelnhajniški pošny štražnik jeneho mjedwjedža (bara), kotryž bě šwojemu wodzicžerjeje w Rušowje cžetnyš, na pošach nadešdže a na nješo še štarej ššelbu wuščěli. Wón paš njetrjedhi a nětko šo džimi mjedwjedž na štražnika měješche, šo by jeho roštorhaš. Š šbožu w tym wokołiku něšotši burja i wošami pšchijědžechu, pšched kotrymiž šo mjedwjedž taš štróži, šo do nješdalošeho lěša zošasche.

* Š bošharšeho města Ššredža (Šofia) jedyn šwěš pišche: „Džen wote dnja pšchijěšdžuja k nam došhe cžahi wošow bošharšich a grichšich šwójšow i wokołnošče Šdrianopla, kotrež pšched Šurkami cžěšaja. Dokelž žanyh pjeněš nimaja, šo po gmejnje wote wšy do wšy dowješju. Šdžež šu Rušojšo wotčahnyš, tam Šurkojš na štare wašchne šahhadžejša: rubja, kónzuja, wonječšesčuju atd. Šena macž mi powjedasche, kaš šu Šurkojš pšched jeje woczomaj jeje džěščomaj wot 5 a 7 lěš hšojčzy wotčželi.“

* W Amerižy je hješ šwinjemi tyšuš wudyrif a budže teho dla šnadž pola naš šwinjaze mjašo dróžšche. Šendželška wšchynošč je hižom pšchifašala, šo maja šo wšchitke šwinje, i Ameriki pšchijewšene, hnyšow šarěšacž a šo dyrbi šo jich mjašo do šemje hšubošo šahrjebacž.

Hans Depla a Mots Tunka.

Hanš Depla. Šchto dha to je „jugendverein“, Motšo? Ša šym wóndano něščto tajše widžik.

Motš Tunka. Dha powjedaj!

Š. D. Najpřjedy i šhorhoju do šorcžny pšchicžezechu, běšche paš jenož 10 mlodženzow wokoło njeje, wšcho druhe běchu škulške džěcži. Šotom bě bal a po nim hščžina. Me ta bě džiwna, pšchetož něšotši běchu rošččěšali a wot tyč, kiž běchu wóšali, dyrbjesche jedyn pšchěžo šš hólzy žiwicž. Šedyn jenicžki paš šam šmutasche a žanej hólzy niščo njeda.

M. T. D „jugendverein“,
To bě „šein!“

Cyrkwinske powjesće.

Křćení:

Pětrovská zhrfej: Martha Marja Emilija, Bohuvěra Čžocha, dž. — Marja Martha, Jana Pětrka, džělaczerja na železnizy a wobydlerja, dž. — Jana Martha a Emma Augusta, Jana Zaty, pohoneča a wobydlerja, dvojnisej džowgy.

Michalska zhrfej: Haniža, Ernsta Kalicha, džělaczerja a wobydlerja w Dobrušci, dž. — Jan Ernst, Handrija Hajnka, džělaczerja a wobydlerja na Židowje, š. — Martha Marja, Korle Augusta Hjeczki, czěšle a wobydlerja na Židowje, dž.

Zemrjeći:

Džen 30. haprleje: Ernst Bjedrich Boiz, kžžer a pjeačski mištr na

Židowje, 43 l. 3 m. — 1. meje: August Herzog, šlužbač a wobydler, 64 l. — 3., Jan Ernst Pjerscha, šlužbač a wobydler, 47 l. 6 m. — 4., Sataš Rěšak, kubler w Bělczech, 45 l. 2 m. 15 d. — 6., Marja Rupenez, Handrija Kschizanka, džělaczerja a wobydlerja na Židowje, mandželska, 61 l. 3 m. 14 d. — 7., Jana Schielez, njebo Handrija Galma, bywšeho měšczana tudy a prjedy kublerja w Wurzach, jawostajena wudowa, 66 l. 8 m. — Jan Ulbrich, kžžkač a džělaczer w Malšezach, 61 l. 9 m. 16 d.

Telegrafiski bureau w přědkownym twarjenju pósta (na bohatej hašy), po jentym šhodže, je kžždy džěn wotewrjeny wot rano 7 hačz wječor 9 hodžin.

Jena žiwnosć s wošnimi atrami 108 prutami ležomnosće, hješ wumjenka, 1/2 hodž. wot Budyschina je na pschedań. Dalsche je šhonicž w wudawańni „Serb. Now.“

W Rusy je dwajšchošowa kžžka tat.no. 60 se šwobodnje ruči na pschedań. Wšcho dalsche je šhonicž pola Jana Senki tam.

W Blusnikozach je dwajšchošowa kžžka czěško 14 s 3 štwami, se šadowej a šolotowej sahrodu na pschedań. Dalsche je šhonicž w wudawańni „Serb. Nowin.“

Dwaj wulkaj šudaj, sa hnojizowaj šudaj šo hodžazaj, ma na pschedań mydlatnja Robert Adam w Budyschinje.

Kolymjedzenja s kowaneho želeša, kaž tež tajke rofy porucža

R. Häbler w grozhyarńi pschi židowczanski mofcže.

Zara tunjo k pjeczenju

porucža:

zofor, žyly a mlěty, rósnyki, małe a wulke, mandle, šlódke a hórke, safran, š. korjenje, czerstwje tolcžene, najlěpschu pscheńcznu muču, wysche teho tež kfofej, šyrh a paleny, w snatych dobrých družinach po najtunišchich pčacžijnach

Th. Grumbt

na swonkomnej lawstkej hašy.

Balenz!

Cžisty a prawdžiny žitny palenz a tež wšchitke druhe dobre družiny palenza porucža we wošebitej dobroščzi w czwizach a tež w jenotliwym tunjo

Th. Grumbt

na swonkomnej lawstkej hašy, w Klemmez kžžzi.

Drogowe a barbotworowe khlamy

O. Jungnickel & Co.

na žitnych wikach

porucža šwój czerstwý a bohaty šklad pjeršchczownych a moferskich barbow, šuchich, berje žrětych, we woliju šarybowanych a hnydom k barbenju hotowych; dale: šrnizy a šaki wšchelach družinow, němški a franžowski terpentinomý woliž, škatif, bežzonki, politury, šwinski šladkowanja, brousy; gyps, cement, krydu, klij, pinste, murjetške šwablony atd.

Arno Möckel w Budyschinje,

13 na šerbskej hašy 13,

porucža jako jara pčacžiny hódny

k h o f e j

we wulkim wubjerku, dobry po šlodu, punt po 80 np. a dróžšcho; štajnje czerstwje paleny kfofej, punt wot 100 np.;

z o f o r

tač berje žyly, kaž tež drobny a kóštkojty zofor po wšchelach, najtunišcho poštajench pčacžijnach.

уважнога отомоголу нѣга ву ге оѣ

уважнога отомоголу нѣга ву ге оѣ

аоувар

уважнога отомоголу нѣга ву ге оѣ

уважнога отомоголу нѣга ву ге оѣ

уважнога отомоголу нѣга ву ге оѣ

уважнога отомоголу нѣга ву ге оѣ

Wo P. Kneifelowej

wlošowej tinkturje.

Na wlošy bėdných s tutym wospjet na horešichu tinkturu ledžbných cžinimy, jako wo prawdže na najlěpschi, je-li níz jenicžli w štuťu šprawny šrėdč psche wupadowanje wlošow, kaž tež so by cžlowjet šhubjene wlošy s nowa dostał, a je wona wošebje tež sa žonste, kotrymž wlošy husto wot pschemėneho naložowanja woliža a pomady wupaduža, wošebje jara wužitna. — Tutu tinkturu ma w bleščach po 1, 2, a 3 ml. w Budyschinje prawdžinu jenoz knjes Šeintr. Zul. Šinda na pschedań.

Semskoworjedhowe woliowowe wobuchi

wot Achenbacha & Co. w Hamburgu, družinu A.I., na proteinu najbohatschi pigowý šrėdč, kotryž hačz dotal šnajemy, jara dobry ša fruwy a mlody šlót, porucža po najtunišchich pčacžijnach

Adolf Krüger

na horeczerskej hašy cžiško 535.

Ia. dalmatski insektowý pólver,

kamfer, nastalin,

španiški popjer,

pólver a papjeru psche mole,

sežonwjazy šmjerč,

pólver psche hródzne muchi,

muščazu wodu a šchwobjazy

pólver

porucžeja

drogowe khlamy

Otto Engert

na šwotškomnej lawstkej hašy 122.

Dołho žadany, wot Maćicy wudaty

Towařšny Spěwnik

z přidatymi hłosami je we wudawańni Serbsk. Nowin a pola k. překupca Mjerwy na mjasnym torhošcu za 1 hr. 50 np., w partijach (z najmjeńša 10 ex.) pak za 1 hr. 20 np. dostać.

Placziśna żitow a produktow w Budyśhynie 10. meje 1879.

Table with columns for 'Żitowny domos' (4092 mchow) and 'Na wikach'/'Na burśy' (wot, hacz) with various agricultural products listed.

Pschitwoś prośatow: 792 śhtuf, śhtufa po 9 m. 50 np. (3 tl. 5 nřl.) hacz 20 m. 50 np. (6 tl. 25 nřl.)

Dražďanste mjaśowe placziśny

12. meje 1879.

Rajlěpśche hownjada 63, řrenje 52—54, śhpadne 30—33 np. po puncze řeńneje wahi.

Barlinske śkótne wiki

12. meje 1879.

Na pschedań stejśche 2763 hownjadow, 4855 řwini, 1176 ćzelatow, 15,730 řtopow.

Mjaśowe placziśny: najlěpśche hownjada 58—60, řrenje 54, śhpadne 48—51 a 39—43 mf.

Brawdźiwny cześki cźorny kalf,

wofebje dobry śa zyhłowy řtrw a śwontne wobmjetowanje, ma stajnje cześřtwy na pschedań

Korla Wagner w Budeřtezach.

Aukziōnske wěźp,

kaź mōble, drařtu, śhaty stajnje śa pomjeriśchene řhōřty ř pschedadźowanju horjebjerje

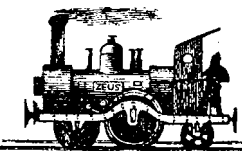
W. Gubner, aukzionator, pod bōřřinōm 261.

Stare a nowe mōble kupuju a pschedawam po tunich placziśnach.

Řolij (kōłōdźij) kupuje

G. Rahrowe w pōřřkej kōwarńni.

Łetni jěđny plan źeľeźnizow, placzajny wot 15. meje 1879.

Śe Ćhorjelza do Draźďjan.

Table showing train routes from Ćhorjelza to Draźďjan with columns for 'Wojowa klasa' and various class numbers.

Ś Budyśhina do Wjelećcina.

Table showing train routes from Budyśhina to Wjelećcina with columns for 'Wojowa klasa' and various class numbers.

Ś Kamjenza do Draźďjan.

Table showing train routes from Kamjenza to Draźďjan with columns for 'Wojowa klasa' and various class numbers.

Ćzahi hornjoluźiśkeje źeľeźnizy.

Ś Kōhlfurta do Ćsokolzy.

Table showing train routes from Kōhlfurta to Ćsokolzy with columns for 'Wojowa klasa' and various class numbers.

Ś Draźďjan do Ćhorjelza.

Table showing train routes from Draźďjan to Ćhorjelza with columns for 'Wojowa klasa' and various class numbers.

Ś Wjelećcina do Budyśhina.

Table showing train routes from Wjelećcina to Budyśhina with columns for 'Wojowa klasa' and various class numbers.

Ś Draźďjan do Kamjenza.

Table showing train routes from Draźďjan to Kamjenza with columns for 'Wojowa klasa' and various class numbers.

Ś Ćsokolzy do Kōhlfurta.

Table showing train routes from Ćsokolzy to Kōhlfurta with columns for 'Wojowa klasa' and various class numbers.

Řōřlaze a kōřlaze kōźki

kupuje po najwřřřchich placziśnach A. Trepera, rukajaz w Raķezach.

Řōřlaze, kōřlaze, kōřlaze kōźki

kupuje stajnje po najwřřřchich placziśnach H. Lange na žitnych wikach pschi kařholřkej řerbřkej zyrťwi.

Řōřlaze kōźki

kupuje po najwřřřchich placziśnach a řurowe kōže derje a tunjo wuharuje

Gustav Nauka na garbařřkej hařy 426.

Řořowany řtwjelzowny abo njetrjenny len,

kaź teź wutrjenny len kupuje po kōźdej dźeľbje meħanika dźeľkopsħadownja w Ćajnizach.

Ř wuřnywej

ħrōħ, woki, hejduřku, kolij, lupiny, řeradellu, dźećzelowne řymjo, kōnjofubny majř ř řa-dźenju, řeńjaze řymjo oberndorřřke, rajtrawu, řhimotejřku trawu, wřřħe druźiny-pizy, wotrubby, pizny griř, cźornu muku, łane wofuħi, wřřħe warjenja, rajř, jařty, řrupy, ĥrōħ, najlěpśche rźane a psħeńcźne muki porucza

warjenjowa, mukowa, řymjenjowa, pizowa a řitowa wikowatnja

G. Rahrowe,

w pōřřkej kōwarńni pschi řitnych wikach.

Hollandski mlōkowny pōłwer.

Tutōn, ře řtarodawnych czařow dopokařany, ř najlěpřřchich řelow a kōrjenjow psħi-hotowanju pōłwer, po jenny abo po dwemaj řiźjomaj wřřħeđnje řruwom abo wolam na preńju pizu na řyřpany, psħiřporja wobźernořcź, płōdźi wjele mlōka a řadźewa jeha wokiř-njenje. Paćkij placzi 40 np. a je ř dořtaćzu w ĥrodowřřkej hařtny w Budyśhynie.

Drjewowe aukcije.

Drjewa, w lěšowych revierach rakeczańskeho knjeźstwa w tutym lěcze nabite, maja šo na šlědomazyh dnjach a lěšowych měštnošćach na pšehabžowanje pšehedawacž:

**póndželu, 26. meje t. l., rano wot 8 hodžin
na kšoflowškim revieru pšahi dobrošćezańskim pucžu:**

99 kšójnowych kłozow,
61 Km. kšójnowych šćežepow,
193 = = pjenkow,
25,50 stotnjow kšójnowych walcžkow;

wot 11 hodžinow w košohrebi:

101,00 stotnjow brěšowych a wolschowych walcžkow;
**wutoru, 27. meje t. l., rano wot 8 hodžin
na jittowškim revieru w šćerofich dolach:**

102 Km. kšójnowych šćežepow,
160 = = pjenkow,
43,25 stotnjow kšójnowych walcžkow;

wot 11 hodžin na wopuschi:

105 Km. kšójnowych šćežepow,
37,00 stotnjow kšójnowych walcžkow;

**srjedu, 28. meje t. l., rano wot 8 hodžin
na jenšćečzańskim revieru pšahi kšahžnym kamjenju:**

237 Km. kšójnowych šćežepow,
42 = brěšowych šćežepow,
283 = kšójnowych pjenkow,
7,75 stotnjow brěšowych a wolschowych walcžkow,
48,75 = kšójnowych walcžkow;

**srjedu, 4. junija t. l., rano wot 8 hodžin
na šćežeńczańskim revieru pšahi rakeczańskim pucžu
a Nowatež luhu:**

199 Km. kšójnowych šćežepow,
85 = brěšowych =
366 = kšójnowych pjenkow,
68,25 stotnjow kšójnowych walcžkow,
19,75 = brěšowych =
šapocžatk pšahi rakeczańskim pucžu;

popoldnju wot 2 hodžin

na kšobczańskim revieru pšahi hrodže:

48 Km. brěšowych šćežepow,
96 = kšójnowych šćežepow,
12,25 stotnjow brěšowych a wolschowych walcžkow,
22,25 = kšójnowych walcžkow.

Wuměnenja šo pšehed šapocžatkow aukcijow wošjewja.

W Kakežach, 14. meje 1879.

N. Belz, wyschšahi hajnik.

Palenz!

Mój hižom dawno jako wubjerny a cžišće šlódžazy

cžišty palenz,

kaž tež wščitke družiny **dobrych palenzow** ja s tutym knješam ratarjam a šašopšehedawarjam poruczejo naspominam a po najtunišchich płacžisnach pšehedawam.

Ernst Glien,

destillazja

na žitnych a na drjewotnych wifach.

Wošjewjenje.

Sarjadowanje šalitneje šćežeceneje britannia-šlěbroweje fabricki pšehedawar šwoje tworowe šarady dla šćežeceneje konkurija a došpolneho wurumowanja pšehabytkow

šwo 75 procentow pod takšu.

Ša jenož mt. 14. — doštanješ šlědowazy šprawy britanniašlěbrowy šervice s najšmanšeho a najšćežeho britanniašlěbrowa,

(šotrež hewal 50 markow płacžecije)

a šo ja šćetowšće tworž 25 lět rukuje.

6 britanniašlěbrowych šlědowych nožow s jendželšćimi worželowymi brinfami,
6 prawdžiwych jendž. britanniašlěbrowych widlicžkow, najšmanšecije najćežšće dobrošće,
6 mašiwnych britanniašlěbrowych jěžnych kžizow,
6 najšmanšich britanniašlěbrowych kšofejowych kžicžkow,
1 mašiwny britanniašlěbrowy młococžerpaš,
1 cžežki britanniašlěbrowy šopocžerpaš, najšćežecije družiny,
2 rjanaj britanniašlěbrowaj šalon-šlědowaj šćežecenišaj,
6 najšm. britanniašlěbrowych jejowych kšelišćkow,
1 pětny britanniašlěbrowy popjerjony abo žotorowy šašćežik,
1 kšmanj britanniašlěbrowy tšejowy žyžak

36 šćut.

Došćež pšehed „poštworčnuš (nachnahme)“ abo pšehed pošćanje pjenješ wot

Vereinigte

Britanniasilber-Fabriks-Depot
Wien, II. Untere Donaustrasse 43.

Šćtož šo njelubi, šo w šćhu 8 dnjow našad wošmje.

Čžišćežazy

šynly kšofej,

punt po 90, 100, 110, 120, 130, 140, 150 a 160 np., pšahi wotewšćežu 5 puntow 5 np. po puncže tunšćo.

žokor w kešelach,

punt po 38, 39, 40, 41, 42 a 45 np., pšahi jenotliwych puntach něšćto drožšćo.

Mlěty žokor,

punt po 40, 44, 45, 46, 50 np., pšahi wotewšćežu 5 puntow tunšćo.

Wšće družiny

šlódkich palenzow,

litr jenož po 40 np.

Čžišty palenz

w cžiwizach a w jenotliwym jara tunjo.

Šhrop,

dobru šlódku tworž,
punt po 18, 20, 34, 36, 40 np.

žamanj rajš,

punt po 16 np.

Wulšofornjaty rajš,

punt po 18—24 np.,

porucža

Carl Noack
na žitnej hašy.

K hłownemu posedzenju serbskeho předařstwa

srjedu po swjatkach, 4. junija, dopołdnja 1/2 10 hodžin do „złotoho slónca“ w Budyšinje naležnje přeprošuje

předsydstwo.

Mižioniska hodžina w Snašchezach.

Dźiwoczańske fěrbyte ev. luth. mižioniske towarstwo smjeje — da-li Bóh — (štwórtk, 22. meje, jako na swjedženju Šhrystušoweho t njeby stpiceja w domje knjesea kublerja Rády w Snašchezach mižionisku hodžinu.

Teho dla šo s tutym wšchitzy pscheczeljo a pscheczelnižy mižionstwa, wošebje pat wšchitke šobustawy našeho towarstwa lubje proscha, šo tam po nychporje, popołdnju w tjižoh bohacze nuts namašacaj.

Pétr Mlónk.

Pčolařske towarstwo w delnim dole Sprevje

smjeje štwórtk, 22. meje (Bože stpiceje), popołdnju w 3 hodžinach w Chiermanez restauraziji w Budyšinje šwoju šhromadžisnu, w kotrejž chze dopomnjenje na šwoje 25-létne wobstacze šwjedženžy wobencž.

Šsobustawy a jich šwójšni šu na tu šamu pscheproscheni a je-li šo chzedža šo druhy jako hošcjo wobdželjež, budža witani.

Wšchedhndstwo.

Towarstwo gmejnskich zastupjerjow

budyškeho hamtskeho hetmanstwa

smjeje šobotu, 24. meje, w Sendžiz restauraziji šhromadžisnu.

Na jerjowej hašy 268.

Žanu hubjenu abo zusu twor, jenož dobre šamšne džéto

porucža

najnowsche a modernske

w klóncznikach a pschedesčeznikach

pschedesčeznikowa fabrika **H. M. Schmidt**

pschi najtunišich placžisnach.

Porjedženje a počehnjjenje šo stajnje derje a tunjo wobštara.

S počehnjowanjom
H. M. Schmidt.

Möblowe šhlamy Germanna Schmidta

pod bórklinom 291, pschi hrodže,

porucžerja šwój wulki šklad dobrých tyszčeskich a polštrowaných möblow, kaž tež špišelow we wšchých wulkošezach, a proscha pschi potrebjnje wo dobročeznje wobkedžbomanje.

Šoža a pjerowe matrazny šo hižom ša 33 maršow pschedawaja.

Požomoczenje,

kaž tež druhe
pučerjowe
bėdnosče ja-
hoji listnje

pod rukowanjom, tež w najhóršich padach, ša wšchón čjaš. Šhóšty male.

Wufajanja, kaž tež najlepše wopisna darmo. Šhuhym ša šamothóštomu placžisnu.

Franz Bauer, Specialist,
Berthelm a. W.

Ša pienjesami nětko kóždy hlada,
Ša bohastwom a radosču,
Šchtóž pschi mni šej lóš jedyn šhlada,
Štacz móže šo wšchak temu s lóhšozču,
Šo potomu rjany wóš šej dobudže,
A hiščeje rjanoh' konja pschitrydnje.
Njech šwoje šbože nětko popšyta

pola

W. Weisera.

Bukičanske serbske towarstwo

zmjeje 22. meje, jako na Bože stpice, wulč na „Wusmužowu horu“ (Stromberg). K temu samemu so wšitke šobustawy towarstwa a tež přeceljo Serbowstwa najwutrobnišo pře-prošuja.

Zhromadženje je z dypkom 2 hodžinow na hrabinskim pohrjebnišcu w Łusku.

Předsydstwo.

Š e d ž b u!

Jutje, njeđzelu, **šobušnywukulenje** w Bošchezach.

Urban.

Štaczje ščelenje

jutje, njeđzelu popołdnju, kaž tež reje, na čžož najpodwolnišoh pscheproschuje

Šurij Drexler.

W Brěšnyžy pola Delnjeje Šórki.

W Šupoj je jene wobhydjenje, ša krawža abo šchewža šo hodžaze, na pschenajecze a móže šo hnydom wobčahnyč.

Ššylna, na ródnosčž šwucžena šoža se wšy, kotraž ma luboščž t džezom, šo t 1. julijej do šhžžy pšta. Wšcho dalsche je šhonicž na žitnej hašy čžššlo 51 w šhlamach.

Šožny se wšy, kiž chzedža šhčize derje nawufnyč, móža šo pschpowjedžičž na bohatej hašy 83, po 3 šhodach. Tež móža wone wobhydjenje dostacž.

Murjerjo

šo ša trajaze džéto pštaja wot

A. Šinklerja w Nješwacžidle.

W dwaj krawškaj dostanjetaj trajaze džéto pola **Augusta Šneidera** w Rašezach.

Jedyn šyn šprawneju šarscheju, kotryž chze krawštwom nawufnyč, móže město dostacž w bratrowskej kžži w **Wlčym Wjelšowje.**

Wošjewjenje.

To, šchtóž je šo w pošlenim čžššle „Serb. Now.“ s konjež powjedalo, njeje werno, a budže tón, kotryž je to šawinował, wot šudnistwa kšostany.

Šhčžepan w Konježach.

D ž a k.

Ša luboščžiwje džželbracze, kotryž je šo mi 8. meje pschi šwjedženju mojeho 25lėtneho šastojnšeho jubileja w tak bohatej měrje do-štało, šo ja nucženy čžju, s tutym šwój najwutrobnišoh džat wuprajicž. Najpokornišoh džat wyšohkej škralowškej wotrjeknej škulškej inspežiziji ša mišoščžiwje pschpóšnacze a škralowškemu škulštemu inspežtarjeji, knješej **Dr. Šilšdej**, ša šbožopšchecža, mi na tak lubošne waschnje šjewjene. Šuny džat mojemu wyšohocžezščenemu lokalnemu škulštemu inspežtarjeji, knješej šararjeji **Šakubej**, wyšohorodženej hnadnej knjeni baronowej **Šhönberg-Šibran**, lubej škulškej gmejnje, kaž tež drohšim šastojnškim bratram ša žohnowaze pschecža, mje w tak wyšohkej měrje wobšbožaze a ša mjele darow, mi pschinjeknyč. Džat tež knješej šekretarjeji **Petschkej** se wšchěmi druhimi šobustawami škulššeho přjodštkejštwiša ša wšchóž próžu a wšchě wobštaranja, kotryž je jim mój šwjedženški džžen nacžinik. Tón šnješ chžyl wšchitkim s bohатыm žohnowanjom to šarunacž, šchtóž šu na mni čžinili.

Wucžernja w Łušy, 17. meje 1879.

G. Mihan, wucžer.

Ša wotpaleneho **Michala Šónza** w Thšliku dari: Njemjenowaný s Šahowa 1 hriwnu, s Nješwacžidla 2 hr., wot dt. 3 hr.

Ššo rjenje džatujšo prošny w dalschje dary.

Redakžia.

(Š temu čžšštu jena pschiloh.)

Wschiloha k čizku 20 „Serbskich Nowin.“

Šobotu, 17. meje 1879.

P. Strobel, atelier sa njebolosne sašadjenje khumšchtnych subow a plombirowanjow po najnowšim systemje.

Wotstronjenje subyboljenja, subowe operacije: Na snutškej lawškej hašy č. 120, po 1 šhodje.

➔ A rycjam wschędnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hač do 5 hodzin. — A hudy m darmo. ➔

Jan Jurij Pahn

na torhoschczu, pódla hlowneje straže,

porucža nowe dostate tkaniny w najrjeišchich barbach a w najnowšich mustrach, jako:

mir luſtr	metr wot 43 np.,	stary lóbeč wot 25 np.,
jenobarbne luſtry, jara šwěczate	„ „ 70 „ „ „ „	40 „
⁸ / ₄ šchěrofe kašchemiry	„ „ 1.40 „ „ „ „	80 „
pišane popeliny, čiſta wolna	„ „ 1.05 „ „ „ „	60 „
⁶ / ₄ kattuny	„ „ 30 „ „ „ „	17 „
⁶ / ₄ pišejowy kattun	„ „ 43 „ „ „ „	25 „
⁶ / ₄ poškleschczowy kattun	„ „ 43 „ „ „ „	25 „
⁶ / ₄ podschiwškowy kattun	„ „ 21 „ „ „ „	12 „
⁵ / ₄ čorne židžane tkaniny	„ „ 3.50 „ „ „ „	2 mf.
jaquetty wot	5 mf.,	
talma a deščezowe mantle wot	6 „	
moirejowe šchórzuhi wot	75 np.	

➔ W khlamach šo šerbski rycži. ➔

Emil Flegel, kóžkar na žitnej hašy,

w domje k. čašnikarja Röglera,

porucža mēzy se židy, stoffa a platu w najnowšich mustrach a po najtunišchich płacžišnach. — Pželzowe mēzy šo pod rukowanjom psche šchodowanje wot wohnja a molow na khowanje horjebjeru.

Šoje a kóžki šo po najdrožšich płacžišnach kupuja.

Droguerijowe a barbotworowe khlamy

Otto Engert

na snutškomnej lawškej hašy 122

porucžeja k prjódštejazemu létnjemu čašju najtunišcho

wolijowe barby

we wschěch snatych wotščženach k barbjenju kžezow, šchpundowanjom atd., hnydom k barbjenju pschihotowane, kaž tež wschě huche semske a molerške barby w najwjeišchim wubjerku, dale šchpundowanški šwěczazy lak we wschelakich barbach, berustajulaki, kopallaki, želešolak, damarlak, terpentynowy wolij němski a franžowski, dwójzy warjeny, lanowolijowy struiš, jara derje šhnyjazy, klij Ia. kóšnski, kaž tež w ordinarnych dobroščach, pinšle wschěch wulfoščezow, paleny gyps atd.

➔ Möblowy magazin ➔

M. Jannascha, tyscherškeho mišchtra

w Budyšchinje, na šerbskej hašy č. 20,

porucža wschitke, i wschelakeho drjewa dželane möble, kotrež młodži ludžo, hdyž šo wozjenja, ša domjazu nadobu trjebaja, po najtunišchich płacžišnach.

Lineol,

wot haptkarija B. Senniga w Draždžanach, jako najlepši sahubjazy šredt psche kóždy njerjad, wošebje psche šchczónwy, šchwohy, pkišti atd. porucžataj w šchachtlicžkach po 30 a 60 np. w Budyšchinje

Otto Engert na snutškej lawškej hašy,
Heinr. Jul. Lincka na hrodowškej hašy.

Šizom wjele lét šlawuje snata prawdžliwa Ringelhardtsko-Glöcknerska žabha, se šchemplom: M. Ringelhardt a se šakitanškej marku na šchachtlicžkach, je pruhowana a porucžena psche kóžezjer, raf, karfunkel, šakšy, kłony šplaw, wofabjenje, wopalenje, kurjaze wofa, jahorjenja, wicz a drjenje atd.*)

*) Ze k dostacju po 50 a 25 np. w budyštinaj haptkomanaj, kaž tež w haptkach w Bistopizach, Kalezach, Šcherachowje, Širšchfeldže, Bjernacžkach, Wotrowaju, Šerruhczje, Neugersdorfje, Grošichónawje, Nowošalzu a w Šeishemersdorfje. Wopišma móža šo we wschěch haptkach nawjedžic. „Šornja šakitanška marka psched kóždym podražowanjom šakituje.“

Šchtož

chže šebi dacž i wucžebanych wlošow rjane pletwo dželacž, njech na šukelštu hašju čizko 668 dže k Antonej Grindlej. Tam šu tež nowe pletwa na pšchedani.

Sa khudu sakstu diaspora-wořadu w Łupej.

Wřhes to, so řu řo koprowe pjenjeřy, wjazy njeplacžaze, kař tež stary kopr a stara žynowa nadoba řhromadźowake, je řo metall sa řwonny wřchelakich ewangelskich diaspora-wořadow namdał, na přichlad sa rheimřke a czeřke wořady atd., wřcho do hromady 63,026 puntow, ř czeřoř je řo 12 řwonow nalalo. Wřy w Sakřkej řwonny trjebamy sa khudu lutherřku diaspora-wořadu w Łupej, njedaloko Budyřřina. řdyř je nětko w našchim wuřřřim wótžnym kraju tajke řhromadźowanje metalla ř lepřřchemu wukrajnych diaspora-wořadow bohatty wunosřř dako, dha drje řo podpřřřany žyřkwino-twařřki wubjerk njemoli, řdyř řebi myřřli, so podarmo prořřyč njebudže, je-li so ř přřchřřwolenjom wyřřkoteho kralowřřeho sakřřeho ministerřwa řnutřřkownych naležuřřořřow tu najnaležuřřišchu prořřtwu wupraji, so by řo prěnja metallowa řberka sa łupjanske řwonny, 2 centnarje a 90 pt. wopřřchijaza a pola ř. přřekupza Ad. Rāmřřcha w Budyřřinje nahromadźena, ř lepřřchemu naspomnjeneje řhudeje sakřřeje diaspora-wořady hač do 3000 puntow přřchřřporřla, přřchi cžimř by tež kōždy mały dar ř dopjelnjenju tuteho wotpohladanja pomozny byl.

Podpřřřany wubjerk dowola řebi teho dla tudy tu najwutrobnřřřchu prořřtwu wofřewicž, so byřhu řo ř wotpomhanej tajkeje potrebnosčze njeplacžaze pjenjeřy, kař tež stary metall, koprowe a žynowe řudobje přřhecželniwje a bōřřy darřko a řo tajke dary dobrocžiwje ř řnjesej přřekupzej Ad. Rāmřřchej w Budyřřinje wobřtarali.

W Łupej pola Rařez, 10. meje 1879.

Byřkwino-twařřki wubjerk
přřhes řwojeho přřhedřřydu,
fararja **Rordinu** w Minakale.

P. P.

Czeřřčzenym řserbam Budyřřina a wokolnosčze ř nawjedženju, so řřym, řnjesej **Ernřkej Grořřerej** tudy, na řerbřřkich řrjebjach cžo. 547, hač dołal řřušchaze

materialworowe, spirituosowe, tobakowe a cigarrowe khlamy
na dženřřniřřchim dnju łupřř.

Wřhes řwěrne a řprawne pořřřuženje budu ja dowěřenju, mi spořřčzenemu, řtajnje dořřč cžinicž pŷtacž a prořřchu přřchi potrebjje wo dobrocžiwje wobkēžbowanje.

W Budyřřinje, 24. ģaprjeje 1879.

ř poczeřřčowanjom

Wilh. Schamlott.

Wofřewjenje.

Czeřřčzenym řserbam Budeřřez a wokolnosčze najpodwolniřřcho ř nawjedženju, so řwōj tudy **řěřbarňu sa pomniķi a twařřke potrebnosčze** wotewriķoj.

Řrowowe pomniķi ř kōždeje łamjenjoweje družiny, wot najwjetřřich hač ř najniřřřim, kař tež **ponowjenja** řo nanajlepje a po najtuniřřchej placžřřnje wobřtaraja.

Řnjeseam twařřřim miřřchram a twařřřim řnjeseam porucžamoj řo ř řhotowjenju wřřchē do twařřřwa řřušchaznych dźelow.

Wřchi potrebjje wo dobrocžiwje wobkēžbowanje prořřchu

W Budeřřezach, w meji 1879.

ř poczeřřčowanjom

Friedr. Otto & Herrm. Schreiber,
řěřbarje.

Łupne, najēřřke a přřenajēřřke kontrakty, dołžne a sařlawne piřřma, prořřtwy atd.
najtuniřřcho napřřřche

agent **Koplansky** w řejniřřkej ģařřy 332, po 2 řřřodomaj,
ř napřřhecžaja mjařřownych ģetřow.

Na jerjowej ģařřy. **Emil Wehrle** Na jerjowej ģařřy.
porucžaja $\frac{3}{4}$ řřčeroře njeřřřřchēate řattuny, stary kōhčž wot 16 np., piřřane piķeje, teho runja tež bēře, stary kōhčž 25 np., kōper, stary kōhčž 27 np., **drařřne tkaniny** najnowřřřich muřřtrow, stary kōhčž wot 20 np., **řřibetowe rubiřřřka** teho runja w najnowřřřich muřřtrach, řřřtuku po 1 maržy.

Julius Lange,

řřatowa fabrika

w Budyřřinje,

ř napřřhecžaja noweje mēřřchēanřřřeje řřule,
porucžaja po jara tunich placžřřřnach:

řwjerřřchne kōřřle,

přřhedkōřřřliķi,

řhornarje, manřřcheth,

řřliřřy a řřravathy.

Na jerjowej ģařřy. **Oskar Rinke,** Na jerjowej ģařřy.
kōžřar,

porucžaja řwōj bohacžje řřjadowany řřlad mēřřow a je najtuniřřcho přřhedawa. — Tež řo tam pŷelžowe twory sa řēčze přřche mole na řřowanje ģorjebjeru.

C. F. Ranisch,

řřchewřřki miřřchtr,

přřchi bohatty m tōrmje,

porucžaja wřřchē do řřchewřřwa řřušchaze artikle, jařo: **muřřaze, řonjaze, ģoľcžaze a dźēcžaze řřiřřety** ř kože abo tkaniny, **domjaze řřupnje** ř kože, plřřřřa, řilza, pařřa atd., czeřřčzenym řserbam a řserbowřřam po wřřchomōžno najtuniřřřich placžřřřnach.

ř wobhđlenjom na bohatej ģařřy 91, pōđla pōřřta.

Splažne

a kožowe řhorosčze, řřřř-lis, polluzije, řplažnu nje-mōž, řođřkowe a delnjo-řiwotne czerpjenja, **řonjaze řhorosčze,** bēřy řřřaw, řreřřřřudōřčž, řrheumatismuřř, czeřřkōřřřřchēnje, pabažu řhorosčž atd., kař tež wřřchē řařřarjene bēđnosčze do-řpōķnje řařojji

Dir. **Schneider** w řřorjēřřu,

Salomonstrařře 62,
vis-a-vis Hōtel Kōnig Wilhelm.

ř kōždu řobōtu rano wot 10 ģođřin hač do 6 ģođřin popođdnju w ģořčēnju „ř bēřemu řonju“, wō řřřwje Nr. 3, w Budyřřinje ř rēčřam.

Stwortlětna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
Kóždy čislo plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin naróžku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot rynčka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čisě Smolerjec knihičičernje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 21.

Sobotu, 24. meje.

1879.

Dobrowolne pschěšadźowanje.

Na namjet herbow njeboheho Zana Hensela w Rakojdach ma so k jeho samostajenštwu škuschaza wulkosahrodnišća žiwnošč czišło 51 palneho katastra, 7 hektarow 42,9 arow ležomnoščje wopšchijaza a s 311,87 dawšćimi jenosćemi napołożena, kotraž ležomnošč je, nježiwajo na dawki a wobčeženja, wješnogrchtšy na 15,450 marow — tagirowana,

4. junija 1879, dopoždnja w 11 hodžinach,

w šamej žiwnoščji w Rakojdach dobrowolnje na pschěšadźowanje pschědawacž.

Wofasajo na wuwěšćki, na tudomnym šudnistwje a w rakojdžanškej forcznje wupowěšnjene a wopřanje žiwnoščje kaž tež pschědawanšće wuměnjjenja wopšchijaze, so na kupjenje smyšleni pschěproschuja, so bychy so na spomnjonym dnju w postajenej hodžinie w Henselaz wulkosahrodnišćej žiwnoščji w Rakojdach sešeli, k šadženju pschěpowjedźeli, šwoju pšacženjakmanosć dopofajali a dalšće wotčakali.

Džen po tutym pschědawanju budža so 6 krowow, 2 kofy, 4 hušy, 11 kur, wschitón hospodaršći inventar, šarady a hewasche mobilije njebočičkeho dopoždnja wot 8 hodžin pschěš wješne grychty w Rakojdach w tej wulkosahrodnišćej žiwnoščji ša hotowe pjenjeshy na pschěšadźowanje pschědawacž.

W Budyšinje, 13. meje 1879.

Kralowšći šudnišći hamt.

Michler.

Gempel.

Štacije hnešdo.

(Štónčenje.)

Zako bě so Šurij pschěd kralom pokhilił, tón pschěčeluwije praji: „Šurjo, ja šym štyščał, so knihi lubujesh. Wy šnadž ty študowacž chyzł?“

„Ach“, wotmolwi Šurij, „hdy by dale nicžo njepracowawo, hacž moja wola, bych najradšcho hižom dženša na wulku šchulu šchol. Ale mój nan pjenjesh nima. Na tych pracujuje.“

„Šm“, kral rjekny, „ja chzu špytacž, š teby študenta sežinicž. Šlaj, knješ domjazy wucžer ma pschěčela, nawjedžiteho wješneho šararja, kotryž kmanych hólzow do šwojeho domu bjerje a jich tam tak wustojnje rošwucžuje, so móža potom na wulku šchulu hieč. Tutemu šararjej chze teby knješ domjazy wucžer porucžicž; šchtož pak budže pjenjesh trjeba, te ja šapšacžu. Mó, šchtoha k temu měnišch?“

Kral měnjesh, so budže Šurij pschě wschu měru wješofy. Tón tež so woprědka šmějotasche, potom pak š pokhmurjenym čołom štejesh a mjelčesh. „Šchto dha cži je?“ so kral woprašča. „Mi šo šda, so by ty radšcho pšacž chyzł, dychli šo šradowacž. Šchto dha mašch? Šraj to šjawnje!“

„Ach, luby Wožo!“ šdychny Šurij. „Ša wschaf bych š wutrobny radny študowal. Ale mój nan je tak jara šhudy. Šchtož ja ša šecže jako paštyr šašlužju a ša šymu wupšchadu, to wschaf wón nušnje trjeba. Šo drje wjele njeje, ale jemu by to žašošnje pracowawo.“

„Ty šy dobry šyn a šo ja nad tym wješelu. Ale šchtož twojeho nana nastupa, temu ja to bohacže šarunam, šchtož ty ša šlužišch. Še cži to prawje?“

Šurij bě š radosčju wschón šatorhnyeny. Wón š wutrobnej džakownosčju kralej rifu kofeshche, a šylšy wješefosče šo jemu po lizomaj ronichu. Zako běšche Woženje prajił, špěšchnje domoj cžerjesh, so by šwojemu nanej šterje a šepje tajku radostnu powjeshč

pschěnjesh. Wobaj ša krotki cžaj na hrób pschěšdžeshchaj, šo bychaj šo kralej ša tajku dobrotu džakowawoj. Ale wonaj běšchaj tak hnutaj, šo wjele ryczech njemóžeshchaj.

Knješ Šwěrušch mějeshche tež šylšy w mocžomaj a mjelčeshche.

„Ale“, prajeshchaj jeho šynaj, „ta wěž njeje tola hišchče ščónčžena! Šak dha je šo Šurjej potom šchto a šchto je š njeho bylo?“

„Šubej džěcži!“ wotmolwi nan, „tutón paštyršći hólz běch — ja.“

„Kral, kotrehož wój nještaj wjazy šnašoj, mje do šlužby wša, jako běch wustudowal. Šokelž běšche š mojej šlužbu š pokojom, mje pošdžišcho ša šemjana pomjenowa. Wón je hižom pschěd dwazhčizimi šetami wumrjel, ale dopomnjecže na njeho we mni ženje nješandže. Ša šym štajnje š džakomnoščju na njeho špominał a jemu wěčžnje džakomny wostanu. — Šamny přyz, kotrehož ja pod tutym dubom přeni krocž wobšladach, je našch ščěčički kral. — Š našch ščěčički wylchšchi duchowny, kotryž waju w šchěšćej jansškej wěrje rošwucžuje, je tehdomnišchi přyzowomy domjazy wucžer.“

„Mój njebočički nan, waju džěd, kotrehož šym ja k šebi wšał, je, kaž wěštaj, hižom dawno wumrjel. Wón mějeshche šwoje wješele nad wamaj. Škječ měrnje wotpoczžnje.“

„Wóh je mje tak žohnowal, šo móžach šebi tuto kubko, hđěž šym jako hólčez wowžy pašł, kupicž, a wone budže po mni waju wobšedženštw.“

„Š našch šprawny najeńš tuteho kubka je tamny Michal, kiž tehdy tamle pod horu kofy pašeshche. Wón je mje, kaž šym wamaj powjedal, cžitacž wucžil.“

„Ale“, praji tón mlódschi šyn, „po tajkim je to pšacže hnešdžeshchko tola wjele dobrego šačžito!“

„Šaj wschaf haj“, praji šaršchi šyn, „to drje je wěrnó. Ale hdy budžishche nan tajki šprawny hólčez njebył a njebudžishche wón potom tak pilnje wufnył a šo šwěru ša krala a kraj próžowal, njeby nětko wyšofki šašojnik byl a njeby tež tuto kubko měł.“

„Mi wschaf ta cześć nješkuscha“, praji nan, „ale Bohu lubemu Knjezej. Wón je mje tak wodził, so hym psches to hnešdžesko trónprynza sejnał a kralowu wutrobu mi pschivobrocził, Wóh je tež potom moju prózu a moju šwěrnoscź tať žohnował. Teho dla te dary, kotrež je wamaj Wóh daril, tež derje nałożtaj, lubaj šynaj. Wuńtaj pilnje, budźtaj stajnje sprawnaj a šwěrnaj, a pschede wschitkim dowěrtaj šo Bohu a profschtaj jeho wo pomoc. A Wóh budže waju pilnoscź, waju dźělawoscź, waju sprawnoscź a šwěrnoscź žohnowacź.“

Swětne podawki.

Němske thěžorstwo. Wulki lóš nětczišceje saksteje krajneje lotterije je po hachtlikach dobytk do wošom dźělbom rozdžělil. Najbóle šu jón ludžo dobyli, kiž njeišu samožiczi, i wuwšacjom jeneho hachtlika, kotryž je jedyn pschekupž w Memelu w Pruskej dobytk. Do dobytkta někotrych hachtlikow je šo hacž do 8 haj dźěšacž cźlowjekow dźělilo, kotřiž běchu jón w hromadže hrali. Dobytk jeneho hachtlika padže do Žitawy, ale tón, kiž bě jón dobytk, běšce hižom wumrjet; tola šo jeho herbam pjenjesh, wot njeho dobyte, tež derje lubjachu.

— Kral Albert a kralowa Karola šo 26. meje na něotre nje-džele na šwój hońtki hrodžit Rehfeld pschekydlitaj.

— Pšchi njewjedrje, kotrež schtwórtk, 15. meje wołoko Lubija mějachu, bě šo pjecz žónškich, kotrež běchu na Lehmanez poli plěte, i šwacžinje šynyl, dokelž pať deschcz šylnje hieč pocza, šo wone do blisťeje forcžmy podachu. Lědy běchu něotre minuty woteschče, bħst runje tam dyri, hđžez běchu šedžate, rošrašy tam bleschtu a džeru do semje wurashy. Wone šo njemako stróžichu, jako to pytnychu a šo Bohu džakowachu, so bě jim myšlicžku i wopuschčenju pola dať. — W tym šamym cžahu bħst do Rlizež domškich w Ober-friedersdorfje dyri a šapali. Šacž runje woheń bórsh hašnychu, je šo tola na šwišlach, na tšěšce a hewat w domje wjele schkody nacžiniko, tež bě tam bħst jenu jakožju šarashy.

— Še Žitawy pišaja, so je na žitawsko-šhorjelstej železnicy 19. meje wječžor wołoko 9 hodžin blisťo Šcartšberga jedyn cžah, kiž se Žitawy do Šhorjelza jědžesche, i kolije wustocžil a šo i ha-cženjow dele šunyl, tola pať i wjeshcha na boku hacženjow tčžazy wostał. Tute běchu mjenujžy wot wulkeho deschcža tať rošmokane a běchu šo tať roššunuse, so běchu na 20 metrov niššce, hacž prjedy. Duž šo tam lokomotiva a 5 wošow powali, 3 wošy pať na hornich hacženjach stejo wostachu. Něotre wošy šu žyle roš-bite a staj lokomotiwowodžer a paknišchr tšetro jara wobšchtodže-naj. Druhim ludžom šo žana schkoda stała njeje.

Š Barlina pišaja, so je thěžor nětko žyle štrowy a czerstwý a so je šo thěžorka na něotre dny do Šendželsteje podala, so by tamnišchu kralowštu šwójbu wopytała.

— Raž šo šda, budže ta štrona na rajchštagu, kotraž wyššote žło na nimale wschitke twory a wěžy žada, kotrež šo i wukraja do němškeho thěžorstwa pschedawaja, šwoje žadanje pscheczišcžecž. To je šo šjawnje pošafało, jako šo pjatť tydženja na rajchštagu wo žło wothłokowa, kotrež ma wukrajne želešo dacž, kaž tež wěžy se želeša dźělane. Šdyž šo to se želešom stanje, dha šo druhim tworam a wěžam tež tať pónđže. Š teho pať šlěduje, so budža w Němžach ša něotre cžah wschitke wěžy wjele dróžšce, hacž šu dotal byte.

— W Barlinje w tchšle dnjach wotpóšlanžy 80 němškich městow radu škladowachu, tať by šo žło na wukrajne žito wot-

wobrocžicž hodžiko. Wobydlerjo wschelach městow mjenujžy mēnja, so budže potom, hdyž dyrbi šo ša wukrajne žito žło dawaccž, tšlěb dróžšci. To drje je móžno, ale woni njewopomnja, so budža tež šwoje twory dróžšcho pschedawacž móž. Ženož ša tchš ludži w městach a na wšach budže nowy žtonšti šakon šchtódný, kotřiž maja wěštu twjerdu lětnu šdu; pschetož woni njeišu ratarjo, so bychu ša žito wyschschu płacžišnu žadacž móhli, ani rjemješnižy abo šabrikantjo, so bychu šwoje twory a wudžělki dróžšcho pschedawali, a tať to, schtož dróžšcho kupja, šašo i dróžšchim pschedacžom wurunali.

Awstria. Wuražžowanja winškeho rajchšratha šu šo šanđženy tydžen škóncžile a w ryczi, i kotrež thěžor tute wuradžowanja wob-santny, wón bješ druhim tež praji, so ma tu nadžiju, so drje na pschichodny nowy rajchšrath tež cži šapóšlanžy pschidnu, kotřiž šo hacž dotal i boka njeho džeržachu. Wón mēnjeshce i tutym cžěškich šapóšlanžow, a šda šo, so šnadž tam tež tuczi pschidnu, wošebje dokelž šu po šdacžu němžy šapóšlanžy i Čžech nětko šwolniwi, šwojim cžěškim šobukrajanam jich žadanja někať do-pjelnicž pytačž.

— Bješ awštriskim a turkowskim knježerstwom je šo Wofnije a Šerzegowiny dla někaťke wujednanje staťo, kotrež ša awštriske knježerstwo runje jara cžěšne njeje; mjenujžy w tutym wujednanju je prajene, so tutej krajaj hišcžje pschezo turkowskemu sultanej škuschtej a so tam po tajkim awštriske knježerstwo jenož i jeho dowolnosčju štukuje. A schtož turkowski kraj wołoko Noweho Bžazara nastupa, dha je sultan dowoliť, so šmē tam jenož 6000 muži awštriskeho wójška w tšoch tamniškich městach stačž, wschē druge města w možy turkowskeho wójška a turkowskich šastojnikow wostanu. — W awštriskich nowinach teho dla jara na kanžlerja Andraščija šwarja, so je šebi tajke wumēnjenja lubicž dať.

Šendželsta. Šendželste wójško šo i kóždym dnjom bóle i zulušerskemu kraju bliži a šo drje teho dla loško stanje, so w bližšim cžahu wo nowych bitwach bješ Šendželčanami a zuluš-šafkami škšchimy. — Šednanja wo mēr i afgħanskim wječchom Šakub-khanom drje hišcžje žyle škóncžene njeišu, tola je do přěbka widžecž, so budže wón wschē žadanje jendželškeho knježerstwa do-pjelnicž pytačž. — W nastupanju jendželsto-afghaniškeje wójny je pschichško, kaž šmy to pschi jeje šapocžatku wěšcžili. Šacž runje Ššlowjenjo Šendželčanow lubowacž njemóža, dha dyrbjachmy tola prajicž, so žadyn ašiški abo afiški lud, a hdy by najmóžnišchi byl, Šendželčanow w porjadnym wojowanju pschewinycž njemóže. Šuropiske wojerške wašchne je tať wudošonjane, so te ludh, kotrež dyrbja i europiskimi wójškami wojowacž, škóncžnje pschēhrajja, dokelž tajkeho wojerškeho gratu ani tajkich wuwucženych wojatow nimaja, kaž europižy wječchojo.

Šranzowška. Po žadanju krucžerepublikanškeje štrony je šranzowške ministerstwo wobšantko, so dyrbja w kraju wschē šchule pod jeho wobšedžbowanjom štejecž, a so maja šo te, kotrež šo temu podčžišnyčž nochžedža, hacž na dalšce šakafacž. To pať šo duchownštwu njelubi, dokelž šebi myšli, so drje budže w šchulach, jenož pod šwětnym knještwom štejazych, kšchecžijanška šlužba wjele šchodowacž. Duž tež biskopjo pschecžiwio tajtemu wobšantnjenju ministerstwa rycža, a dže ministerstwo jeneho biskopa, dokelž je tež pschecžiwio temu rycžať, psched šud žadacž, prajizy, so je šo wón tať wótrje wuprajil, so je to tajka šchiwoda, kotruž šebi wone nje-móže lubicž dacž.

— Šewat šo w Šranzowškej tež dale a bóle na politiskim njebjú mróčicž pocžina, pschetož radikalna abo krucžerepublikanška štrona wschēdnje i nowymi njelepnyimi žadanjami wustupuje, a hdyž je

ministerstwo dopjelnicz nochze, jemu s nowej revoluziju hrosy. Hdyž tak dale pónbže, budže nęczišche ministerstwo wotstupicž dyrbjecž, a kajtez potom na jeho męsto stupi, to je lohko shudacž. Najšferje radikalne, po kotrymž pať komunardste, pať monarchište (kralowšte abo kžžoršte) pšhindže.

Schwajzaršta. W tutym kraju bęšche s nęcotreho cžaša řem řmjertna řchtrafa řahnata. Dofelž pať w nowišchim cžašu tež w Schwajzarškej mordowanja a kónzowanja řylnje pšhibjeraja, dha nęcotři myřla, řo drje by lępje bylo, hdy by mordarjow a kónzowarjow řařo řmjertna řchtrafa trjedřika. Duž je řchwajzarřti lud w tajřim nastupanju w tyřhle dnjach wothřořowal a řda řo, řo je řo wjetřčina řa to wuprajřka, řo ma řo řmjertna řchtrafa w Schwajzarřkej s nowa nakořecž.

Belgiřta. Belgiřke ministerstwo čže tež jenož tym řchulam dale wobřtačž dacž, kotrež řo pod jeho wobředžbowanje a dořladowanje řtaja. řo tajřim je tež tam řwada bjes katholicřim duchownřtwom a ministerřtwom wudyrřka.

Ruřowřta. Wolharřka deputazija je 15. meje do řivadije pšchijęla a battenbergřkemu prynzeji na pšchihóđne wařhnje wosřerwřka, řo je wón pod mjenom „Alexander L. (pręni)“ řa wolharřkeho wjerčha wuřwoleny. Wón na to wotmořwi, řo je tajřu wóľbu pšchijaľ a řo budže řwoje řiwe dny ř lępřchemu wolharřkeho luda a wolharřkeho kraja řkufkowacž. A jako bęšche potom s kóžđym řobuřtawom deputazije porycžal, řo s nimi ř ruskemu kžžoreji poba a ř temu praji: „Wopiřma wo tym dořtawřchi, řo řym na wolharřki thřon pořbęhnjeny, dđeržu ja řa pręnju pšchibřluchnořčž, Wařchkej kžžorřkej majestojči jako wumóžerjej nařcheho wolharřkeho luda řwoju dřakownořčž wuprajicž.“ Kžžor je deputaziju na to na wobjed pšchepřořyl.

— Dofelž řu we wřchelacich ruřkich męřtach w pořlenřřchim cžařu wulke wóhnje byľe, pocřina řo w Ruřowřkej to męnjenje rořřčęřjecž, řo řu je nihilistojo řapaleli. řacž temu tak je, řo hiřčęze s węřtořčžu prajicž njeřodži, dofelž je w Ruřowřkej runje tak, řaž w druhich krajach w nalęcžu a lęcžu wjazy wóhnjow, dyžli w nařymje a řymje. A řo řu wóhnje w Ruřowřkej huřto jara wobřčęrne, to w tym leži, dofelž řo tam twarjenja najbóľe jara drje-wjane twarja a wřřche teho hiřčęze ře řřom u řryja.

Wolharřta. Ruřki kžžor je dwę piřmje na Wolharow póřřal, jene na tyč Wolharow, řiž řu wot turkowřkeho řultana nje-wotwiřni a maja nęcťo řwojeho řamřneho wjerčha, a druge piřmo na tyč Wolharow, kotřiž w Rumeliřkej byďla a we węřřym nařtupanju hiřčęze pod turkowřřim řnjeřřtwom řteja. W pręnim piřmje kžžor bjes druhim praji, řo je řwojemu wóřřku po pořtajenju barliřkeho kongreřa pšchitařal, řo by Wolharřku wopuřčęřiko, a řo maja Wolharjo, hdyž maja nęcťo řwojeho řamřneho wjerčha, tež s niur řhromadnje ř lępřchemu řwojeho kraja džęlacž. A hdyž řo jim wón (kžžor) řa to dřakuje, řo řu woni jeho wojakam we wřčęm pomozni byľi, dha pať řo wón tež nadřija, řo Wolharjo řenje njeřapomnja, řo je ruřki wojak řiwjenje, krej, ruřki lud pať wjeľe pjenjes na wumóženje Wolharow wařil, řo pať řebi řa to řaneho řarunanja njeřada, ale budže hiřom s tym řpokořeny, hdyž řo Wolharow nęcťo prawje derje pónbže. — W druhim piřmje, na rumeliřkich Wolharow póřřalnym, jim ruřki kžžor tež najpriřóđny řwój dřak řa to praji, řo řu Ruřam na wójnje pomozni byľi a potom s ruřřimi wojakami dobre pšchęcęřřtwom dđerželi. Tež jim wón ř wjedženju dawa, řo řebi Ruřowřta řa te wulke wopory, na Wolharow wařene, řaneho myta njeřada, toľa pať jim radži, řo byčhu s tym, řchtož řu hacž dotal dořtali, s řpokořom byľi, a řo

řo njebyčhu po wotmarřchitowanju ruřkeho wóřřka s Turkami wadřili, ale wřřcho, řchtož řo jim njeřpodboba, s mudrořčžu pšchewinycž přtali.

Turkowřta. řultan čže, řo by řana řwada bjes Turkami a Wolharami njeňatala, po radže ruřkeho kžžora čřiničž, to řęla, wón čže balkanřke hory, kotrež řmę po barliřřim kongreřu s węřřej licžbu wóřřka wobřadřicž, nje-wobřadřene wostajicž. To řo wořębje rumeliřřim Wolharow řpodboba a woni čžedža teho dla tež noweho gubernatora, kotrehož jim řultan póřčęle, pšchęcęřřimje witačž.

řSerbija. Nowe řeřelnizy, kotrež maja řo w řSerbiji twaricž, čžyčhu řuřy ľudžo twaricž, ale řSerbija řu řebi pšchewmyřřili, řo je lępje, hdyž to řami řčřinja. Duž řu w tyčhle dnjach nęcťo řranzowřoj do Belgrada pšchijęli, řiž čžedža řerbřřkemu wjerčkej pjenjes ř tajkej twarbję pořčřicž.

řolodniřřka řmerika. řiřom pšchęď nęcotřym cžařom je bjes republiku řhile s jeneje řrony a republikomaj řolowia a řeru s drugeje řrony wójna wudyrřka. řhile ma řwoje krajne naleřnořčęze w dořřym řjedže, wřřche teho tež nęhđže 10,000 derje wuwuczenyč wojakow a tež nęcotre wójnřke řóđže. řa to řu čři, kotřiž nęcťo řolowiju a řeru řarjaduju a to řubjenje řarjaduju, jara řawřřni a boliwřřke ministerřtwom je teho dla s řhilenřřim na to wařhnje řwadu řapocžalo, řo je řhilenam, kotřymž je řolowia węřře řlębrowe podřopki řa pjeć millionow toľeř wotřtupřka, tajke wulke dawři na-pokořžika, řo čři wot nařpomnjenyč podřopřow řaneho wuřřitřka nimaja. Duž je řhilenřřke wóřřko tu krajinu, hđžęž te podřopki leža, wobřadřiko a ju wjazy s ruřki puřčęřicž nochze, řchtož je ř temu wjedľo, řo řtej řolowia a řeru řwojich wojakow na řhilenřřke wóřřko póřřalej, a je řo wojowanje řapocžalo.

řijaľka.

řpęw s ř. řeilerjoweho „nalęcza“.

řhwalena budž řijaľka,
řóđřinka ty miľa,
řiž řy s dychom nalęcza
řabe wotřucžřika.

ř trawy, s močha řukajo
řbęhařč jařne woblicžo.

řswoju řarbu njebjęřa,
řako řnęhi řachu,
Dofelž řy řať ponizna,
řebje řwobľekachu.

řemja s ľutej ľubojčęze
řa čři řrařne wonjenje.

ř wóčřřkom twojej ľukojčęze
řęcťo řladacž na mnje,
řnej twój řčžęw a wonjenje
řuby řar tež řa mnje?
řaj, po řymřkej čžęřnořčži
řjeřęřč ľóřčt a radořčž mi.

řęžna řwęcťka, wonjawřta,
řukojčęž wobľecžena,
řnamjo nęžnoř džęčřatřtwa,
řitaj wubudřena;
ř twojim ľubym póřřelřtwi
řomľodža řo myřřlicžři.

Ze řerbow.

ř Budyřřčina. řa ľęřuřřu řonferenřu řařřkeho řornjo-ľuřřřkeho duchownřřtwa bę řo 15. meje w řali řudomneho řrajnořřtawřkeho řeminara pšchęř 100 duchownyč řhromadřiko. řo wuřpewanju jeneho řhęřľuřřčha ř. řyřřwřřři radžicžel řic. th. řchmidť řhromadřřřnu s wutrobnyur pořřromjenjom pšchitomnyč witařčę,

na czoł k. farar Dr. Meusel i Großhennersdorfa a po nim k. farar Reinhard se Sohlanda a. R. kóždy jedyn pschednoscht dzerżesche.

— Raż bmy sponili, budza herbszy seminaristoj w Gruhlez hoszczenju w Budestezach 3. swjaty dzień swjatkow herbski spewaniski koncert wotdzerżecz. Woni su hizom tam ras sanđzene hody spewali a je so tehdom jich spew tak derje spodobal, so jich ludzo napominachu, so bychy jich tola bórny sašo i koncertom swjebelili. Sserbszy seminaristoj chzedza nětko jich požadanje dopjelnicz, duż njech nětko kóždy, kotryž herbske spewy lubuje, tajku składnoscz wuzije a koncert wopyta. (Sladaj nawěstki w dzenšnikim czjstle.)

— Kralowste ministerstwo snutskownych naležnosczow je fabrickemu dohladomarzej Josefey Hohlfeldej a dzekarskemu mischtrej Janey Bohumerej Steglichej w tudomnych sjenocznych papjernikach sa jeju dotholětnu swěrnú službu kóždemu wulku šlěbornu medailu i napisomom „sa swěrnoscz w dźěku“ spožcziko. Tuto czekne snamjo je 20. meje k. hamtski hetman, tajny radziczal se Salza, wobemaj w pschitomosczki fabrickich direktorow a sastochnikow na swjedzeniske waschnje pschepodal.

— Wšched někotrym czašom staj so Handrij Bibas i Czornjowa a Jan Bohuměr Měrczin i Kowasny na pucz podałoj, so bychtaj so do Serbina w Texasu pschepudliłoj. Teju pscheczalam a snatym budze šnadž lubo, hdyž jim k nawjedzenju dawamy, so staj wonaj mórski pucz sbožownje pschětrałoj a 17. meje do New-orleansa pschijěłoj.

— Wot tudomneho wokrješneho šuda bu 17. meje 22lětny a paduchstwa dla hizom tsi krocž wotštrafowany wotrocž Korla Schuster i Lejna pola Budestez nowych paduchstwow dla k jenemuu lětu a schyrjom měšazam jastwa wotšudženy. Wón bě mjenujzy 1. haprleje swojemu hospodarzej, kublerzej Rychtarzej w Hornjej Kinje, 5 hriwnow a 2. haprleje služobnej dżowzy restaurateura Libšche 28 hriwnow franų.

Š Czorneho Hodlerja. Tudy je so w nozy wot 19. k 20. meje bróžen wulkofahrodnika Jakuba Micžki wotpalika. Wohen je nutka w bróžni wudyril, njeje pať hiščeje snate, na tajke waschnje je nastal.

Š Huski. Sejlerski mischtr k. Steudta dženša 20. meje šwój 25lětny jubilej jako gmejnski prjódkszejer šwječjesche a dosta pschi tutej składnosczki wjele sbožopšcheczow se wšchelafich stronow. Woskebjje dowolamy šebi na to spomnicz, so je jemu tež kralowste hamtske hetmanstwo pětne sbožopšcheczaje pišmo pschepodało a pschi tym jeho šwěrne, stajnje k lěpschemu gmejny wopokasane skutkowanje šhwalobnje pschipósnało.

Š Jaworja. Schwórtk, 15. meje, popođnju bu tudomny 60lětny šhěžer a krawski mischtr Jakub Šurk na puczju bjes Sserbskimi Paslizami a Mikoczizami morwy namařany. Boža rucžka bě jeho šajala.

Š pruskich Sserbow. Šklawa, šklawa! šwěmy wołacz, pschetoz rajchštagni šapóšlanž wojerowsto-rošborškeho wokrješa, kotrehož su našchi Sserbja šwěru wušwoleli, knjes krajny staršchi se Seydewiz, je sa pschepšydu rajchštagna wušwolenty. Šklawa!

Šhěža czjstlo 31 w Lichanju pola Kluscha i tšjomi kórzami pola je hnydom i naplaczenjom 1200. k. na pschedań. Wšcho dalšche je šhonicz pola Mietha na žitnej hašy w Budyšchinje.

W Woranezach je kšěža czo. 9 i dwěmaj kórzomaj pola a je šadowej šahrodu se šwobodneje ruki na pschedań.

P ř i l o p k.

* Raž wěžymustojni ludžo praja, smějemy lěta jara wjele mejškich brukow, kotrež budza šnadž šhětro wulku škodnu czinicz. Sa to pať so pjećza běrnny derje radža, a njebudža bjes nimi, kaž kónsche lěto, žane šhorosczje.

* Mały ale šhórbly dwanaczelětny hólczez Ota Wojnať šdzerži šanđzenu šrjedu wječor dwělětnej dżowcziczny rendanta Wellera w Krimmitschawje psches šwoju šhórbloscz žiwjenje. Šolczka bě do tamnišcheje mšynšejje rěki panjša, mały hólczk to wuhladawšchi hnydom sa nej do žolnow škoczki a ju sbožownje hiščeje žiwu i wody wuczeje.

* Šanđzemu šobotu czehnjeshche psches krajinu Gumbinskeho, Raftenburgskeho a Allenstajnskeho wokrješa w Pruskej žakofne krupowe njewjedro, kotrež je jara wjele rapšomnych a žitownych polow žyle rošbilo a šanicžiko. Šrupy, kaž hólbjaze jeja wulke, hiščeje na druhi dzień njerostate na polach ležachu. W tym šamym czašu bě w někotrych litawškich stronach se šatraschnym wětrom wulki deszcz, kotryž wšče dróhi roštorcha a šadžane běrnny se šemje wupłami.

* Šporuščk je jědojty. Š Argenawa pišaja: W Wogodže w Pólskej pschinješe njedawno žiwnosczer Langa žito k mlěczu do tamnišcheho mšyna. Dofelž pať běšche wjele šporuščka w žicze, nochzysche je mšynk mlěcz. Šo došhim nušowanju wón žito šfóncžnje tola šmlě a žiwnosczer nětko i tejele muki šhlěb napjecze. Šako bě jeho šwójba přeni ras wot tuteho šhlěba pojědka, wumrje hnydom po jědži jeho 10lětna holza a žona bórny wowrótny. Šsudništa komišija i Šnowražkawa a wokrješny šyřikus nješbožownny podawš pschepyta a namařa pschi pschepytanju džěczoweho žolbka, so je wone na jěd, kotryž bě so jako šporuščk do muki šobu šmlěk, wumrjelo.

Cyrkwinske powjesće.

Wěrowani:

Šětrowška žyrkej: Šustav Šubacz, džělaczer na železnizy, i Amaliju Augustu Šahnez. — Ernst Wilhelm August Šjelta, tyšer w Kafezach, i Mariju Augustu Šchimantez.

Michałka žyrkej: Šakub Šobraf, wobydler w Šulim Šjellowje, i Šanu Šišnarzej i Šuha.

Křěeni:

Michałka žyrkej: Šana Martha, Korle Ernsta Neumanna, šhězerja na Židowje, dž. — Šana Martha, njemandž. dž. na Židowje. — Šermann August, Augusta Manjowki, žiwnosczerja w Libochowje, š. — Marja Martha, Šjedricha Wilhelma Šuliuša Šttnehta, džělaczerja a wobydlerja na Židowje, dž. — Korla August, njemandž. š. w Dobrušchi. — Marja Šana, njemandž. dž. w Šburizach. — Šobert Šawol, Korle Šustawa Wiczasa, cigarnyždželarja a wobydlerja na Židowje, š. — Šana Šelma, Šana Bohuměra Šjecha, džělaczerja a wobydlerja w Šórcu, dž. — Ernst Šermann, Matija Michalka, šahrodnika w Delnej Kinje, š. — Emma Šilžbjeta, njemandž. dž. pod hrodow.

Zemrjeći:

Džen 7. meje: Šan Kencz, džělaczer i Woržyna, 50 l. — 8., Korla Ernst Šansel, džělaczer w Dobrušchi, 27 l. 4 m. 8 d. — Šětr Šurij Šibať, šhěžkar w Šrubjelczizach, 34 l. — 9., Šana Šürlcha, šabrickšeho džělaczerja a wobydlerja, mormonarodž. dž. — 10., Šjedrich August, Šana Šugusta Šlingta, šhězerja a džělaczerja na Židowje, š., 1 l. 3 m. — Šakub Šancz, pohoneč a wobydler, 31 l. 11 m. — Šurij Ššwald, Šurja Šanascha, džělaczerja, š., 6 m. 15 d.

Žiwnoscz

czjstlo 7 w Šrěšchinje (hodžinu wot Budyšchina), bjes wumjerika, i 33 kórzami ležomnosczow, mjenujzy 5 bėrlow šahrody, wšcho druge pať pola, kuři a tekki, kaž tež se šfotom a inventarom, je pscheměnenja dla na pschedań. Wšcho dalšche je pola wobšedzerja tam našhonicz.

Wschëm piżazym!

Tinty!

Esłedowaze tinty, jako:
kopirsku, archivnu a bureausku tintu (czornu),
němskokrajnu tintu (czornu),
schulsku a kanzlajsku tintu (fijał-kojto-czornu),
anilinsko-kopirsku tintu (fijałkojto-módru),
piżane tinty (czėrwjenu, módru a selenu),
sahrodnisku a schatown tintu,
 kaž tež wschelate **ff. schtemplowe barby** dosta wote mnje na skład w bleskach wot 10 np. hač do 1 marki knjes pschekupž

Arno Möckel

w Budyščinje na šerbstej hašy.
 Dla wubjerneje dobroscze a naj-tunišcheje placzišny šo moje tinty wschudže rad a lnbje kupuja.
 W Draždžanach.

Ludwig Koch.

Drjewowa aukzia.

W hosceženju w Nješwacžidle budža šo
schtwórtk, 5. junija t. l., rano wot 8 hodžin sapoczejo

šlėdowaze, w drjewnišchczach a wulėšowanjach nješwacžilškeho lėšoweho rewiera, kaž tež pola Golešchowa, Golešchowsteje Dubrawy a pschi bohowskič mostach pschi-hotowane drjewo, jako:

5	khójnowych	schtomow	28—34 cm.	šrėnjeje tołstoscze,	16—20 m.	dołhoscze,
76	"	kozow	18—48 "	hornjeje	"	"
26	brėšowych	"	16—36 "	"	"	"
2500	khójnowych	bunowych	žerdow hač do 3 cm.	delnjeje tołstoscze,	}	3—7 m. dołhoscze,
300	"	řtowych	4—6 "	"		
300	"	žerbžow	7—9 "	"		
4	brėšowe	žerdže	14—15 "	"	"	5—8 m. "
34	řm. brėšowych,	wólschowych,	khójnowych atd.	palnych	schczėpow,	
59	"	"	a khójnowych	palnych	knipow,	
33	"	"	khójnowych a	schmrėřowych	piěntow,	
423	dołhich	hromadow	brėšoweje,	wólschoweje,	řřowodžinoweje atd.	walcžiny,
370	řm. brėšowych	a khójnowych	walcžtow,			
100	dołhich	hromadow	khójnoweje	wulėšowaneje	walcžiny,	
50	řm.	tajkich	walcžtow			

jenotliwje a po džělbach pod wumėnjenjemi, psched aukziju wosjwowomnyimi, na pschėřadžowanje pschedawacž.

Drjewo moža šo přjedy tam, hdžež leža, wobhladowacž.

Wšcho dalšche wosjwewjeja wuwėřchane papjery, tež podpřšane hajniške sarjadowanje wschė wufafowanje dawa.

W Nješwacžidle, 24. meje 1879.

řrabinske hajniške sarjadowanje tam.
Nowottne.

Wupřchedawanje.

Přčes škladnostnu kup je mi móžnoscz data, wjetřchn džělbu mojich dotal tunich žonjaznych zaikowych štifletow a domjaznych štupnjow hišchcze tunišcho pschedawacž. Njech šo wo tym kóždy se šlėdowaznych placzišnow pschėřwėdčzi:

žonjaze	štiflety	ř	schńórowanju	ř	piěncžkami	3	ř	a	dróžičo,
"	"	"	"	"	bjes piěncžtow	2	"	75	ř
"	"	"	"	"	ř	4	"	50	"
mužaze	domjaze	štupnje	"	"	ř	1	"	60	"
žonjaze	"	"	"	"	ř	1	"	40	"
džėczaze	zajtowe	štupnje	ř	schńórowanju	"	1	"	10	"
"	domjaze	štupnje	"	"	"	—	"	80	"
czřšchczane	žonjaze	schńórzuchi	"	"	"	—	"	60	"
džėczaze	wopojřnjaze	schńórzuchi	"	"	"	—	"	20	"
pořššchczowe	nawobleczenja,	metr	"	"	"	—	"	40	"
"	"	řtary kóhcz	"	"	"	—	"	23	"
domjazny	řlat,	řtary kóhcz	"	"	"	—	"	25	"
džėřanřke	kořchle	"	"	"	"	1	"	10	"
džėřanřke	řholowy	"	"	"	"	2	"	75	"
řendžělřto-řfatowe	žonjaze	řafi,	ř	ř	ř	1	"	20	"

řatuny, řchřympy a wschelate druhe wėžy po jara tunich placziřnach.
 Šo bych wschelakim naprašchowanjam dořcz čžiniř, ř tutym ř nawjedženju dawam, šo ja wobucze, pola mje kupjene, ř porjedženju horjebjeru a šo to rucze a tunjo wobřtara.

Ernst Starcke

w tunich řřlamach w mjařowych hėřkach.

Š tutym najpodwolniřcho ř nawjedženju dawamy, šo řmy knjesej tyřčėřřtemu miřchřej **Urbanej** w řorřchizach pola Budyřchina agenturu nařčeho towarřřtwa pschėřpodali.

W Draždžanach, 15. řaprėje 1879.

Subdirekzia wohenřawėřczazecho towarřřtwa w Brandenburgu a. ř.
L. Siebermann.

Moř hiřom dawno jako tunjėřny a czřřcze řkóžžazny
PALENG!
 kaž tež wschřřite družiny **dobřnyř palenzow** ja ř tutym řnjėřam ratariřam a řabopřchėřawariřam porucžejo napřominam a po najtuniřchich placziřnach pschėřawam.
Ernst Glien.
 deřillagija na řimnyř a na drjewowych witach.
 řnjėřaze a řonjėřze řřščėřšćonczřniřři,
 teho tunja řřšchėřšchczřniřři,
 řarđiny najnowřchich muřřrow
 porucža po řpóđřiwjė tunich placziřnach
Moritz Höniger.

řitwo w bleskach, řjane róřhniř, řokor, bėřny, řhofej, řarjenja, řobaf, řřyop pschedawo
A. Mieth na řitnej hařř.

Na horejřche wosjwewjenje džiwajo šo czšczėřnym řřerbam ř dobroczřiwemu wužitwanju tuteho towarřřtwa porucžam.

W řorřchizach pola Budyřchina, 16. řaprėje 1879.

Jan Urban, agent.

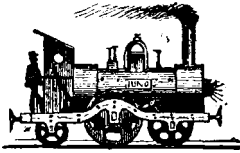
**Placziſna żytow a produktow
w Budyſchinje 17. meje 1879.**

Żitowy domos: 3219 męchow.	Na wifach		Na burſy	
	wot	haż	wot	haż
	mf.	np.	mf.	np.
Wſchenja 50 filogr.	9 40	10 27	9 38	10 12
Rożka =	6 96	7 28	6 96	7 28
Jeczmięń =	6 96	7 17	6 88	7 17
Wowſ =	6 20	6 50	6 —	6 50
Gróch =	—	—	—	—
Wofa =	—	—	—	—
Kaps =	—	—	—	—
Jahły =	12 36	—	—	—
Hejduſzka =	16 42	—	—	—
Bėrny =	2 23	2 50	—	—
Butra 1 =	2 40	2 60	—	—
Esyno 50 =	2 90	3 50	—	—
Esłoma 1200 pt.	17 50	20 50	—	—

Pſchymos proſhatow: 456 ſhtuf, ſhtuka po 9 m. 50 np. (3 tl. 5 nſl.) haż 20 m. 50 np. (6 tl. 25 nſl.).

Rórz pſcheny po 170 puntach: 15 markow 98 np. (5 tl. 9 nſl. 8 np.) haż 17 mf. 45 np. (5 tl. 24 nſl. 5 np.) — Rórz rożki po 160 puntach: 11 mf. 13 np. (3 tl. 23 nſl. 3 np.) haż 11 m. 64 np. (3 tl. 26 nſl. 4 np.) — Rórz jeczmięnia po 140 puntach: 9 mf. 74 np. (3 tl. 7 nſl. 4 np.) haż 10 mf. 3 np. (3 tl. 10 nſl. 3 np.) — Rórz wowſa po 100 puntach: 2 tl. 2 nſl. — np. haż 2 tl. 5 nſl. — np. — Rórz jahłow

Lėtni jeſdny plan Źeleſnizow, placzazy wot 15. meje 1879.

Se Chorjelza do Drazdjan.

Wofowa klasa	1-2.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.
Se Chorjelza	210	30	445	750	1055	245	429	720
Ryſchbacha	—	321	58	814	1119	39	453	744
Lubija	239	337	529	836	1143	332	513	86
Budyſchina	38	47	66	916	1229	410	561	846
Biſtopiż	—	431	637	947	1258	441	622	917
Arnsdorfa	—	451	74	1014	1207	57	647	941
Kadeberga	—	51	715	1024	130	518	657	952
Do Drazdjan	417	529	743	1055	21	546	728	1020

Se Drazdjan do Chorjelza.

Wofowa klasa	1-4.	1-3.	1-3.	1-3.	1-4.	1-3.	1-3.	1-2.
Se Drazdjan	60	850	1210	256	50	80	1115	1230
Kadeberga	637	925	1247	331	534	837	1152	—
Arnsdorfa	651	937	11	341	548	849	124	—
Biſtopiż	716	102	128	43	614	915	1227	—
Budyſchina	754	1041	26	439	650	951	14	150
Lubija	838	1122	248	518	732	1036	141	219
Ryſchbacha	857	1141	34	537	751	1055	157	—
Do Chorjelza	919	122	323	599	813	1117	216	250

Se Budyſchina do Wjeleczina.

Wofowa klasa	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.	1-4.
Wotjeſd i Budyſchina	752	1038	1220	440	950
Dźeżnikėz	*	*	*	*	*
Budeſteż	*	*	*	*	*
Koſowodeż	*	*	*	*	*
Pſchijėſd do Wjeleczina	832	1111	10	523	1023

Se Wjeleczina do Budyſchina.

Wofowa klasa	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.
Wotjeſd i Wjeleczina	650	838	959	254	750
Koſowodeż	*	*	*	*	*
Budeſteż	*	*	*	*	*
Dźeżnikėz	*	*	*	*	*
Pſchijėſd do Budyſchina	728	99	1035	336	830

Se Kamjeńza do Drazdjan.

Wofowa klasa	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
Se Kamjeńza	60	845	1155	40	755
Poľcziņy	623	98	1227	431	818
Großrėhrsdorfa	633	918	1241	444	838
Arnsdorfa	74	1014	120	57	851
Kadeberga	715	1024	130	518	92
Do Drazdjan	743	1055	21	546	933

Se Drazdjan do Kamjeńza.

Wofowa klasa	1-4.	1-3.	1-4.	1-4.	1-3.
Se Drazdjan	60	850	1210	520	80
Kadeberga	637	925	1247	558	837
Arnsdorfa	75	1015	125	620	90
Großrėhrsdorfa	724	1030	145	640	920
Poľcziņy	737	1039	158	653	933
Do Kamjeńza	83	1059	224	719	959

Gzahi hornjoľużiſteje Źeleſnizy.

Se Koſhurta do Esokolzy.

Wofowa klasa	1-4.	1-3.	1-4.	1-3.	1-4.
Wotjeſd i Koſhurta	612	1053	135	425	—
Łortki	647	1148	24	524	—
Riſkeje	659	126	2,3	544	—
Mifowa	7	1228	225	69	—
Kłėtna	721	1244	—	636	—
Wujėſda	732	14	2,43	632	—
Łaja	743	122	254	710	—
Wojerez	83	153	3,14	—	—
Wyſtotofo Wufowa	823	229	333	—	—
Ruſlanda	840	35	3,17	—	—
Miudenberga	855	329	41	—	—
Pleſſa	96	344	—	—	—
Witowa	919	432	420	—	—
Rufowa	934	458	432	—	—
Pſchijėſd do Esokolzy	951	521	450	—	—

Se Esokolzy do Koſhurta.

Wofowa klasa	1-4.	1-4.	1-4.	1-3.	1-3.
Wotjeſd i Esokolzy	—	620	109	347	—
Rufowa	—	653	1037	49	—
Witowa	—	719	1049	421	—
Pleſſa	—	732	—	429	—
Miudenberga	—	755	—	441	—
Ruſlanda	—	836	1118	455	—
Wyſtotofo Wufowa	—	94	1131	58	—
Wojerez	540	939	1150	527	—
Łaja	67	103	—	542	—
Wujėſda	628	1023	1213	533	—
Kłėtna	647	1035	—	60	—
Mifowa	79	1053	—	610	—
Riſkeje	735	1117	1240	623	—
Łortki	756	1128	1247	630	—
Pſchijėſd do Koſhurta	860	1220	113	656	—

Róſlaze, róſlaze, róſlaze róſki

kupuje ſtajnje po najwyſchſchich placziſnach

H. Lange

na žitnych wifach pſchi kaſtholſkiej ſerbſkiej žyrtwi.

Róſlaze róſki

kupuje po najwyſchſchich placziſnach a ſurowe koże derje a tunjo wuharuje

Gustav Rauda

na garbarſkiej haſty 426.

Rożowany ſtwjelzowy abo njetrijenny len,

każ też wutrijenny len kupuje po kóždej dźelbje mechaniska dźeľopſchadownja w Sajniach.

Aukziionske wėzy,

każ möble, draſtu, ſchaty ſtajnje ſa pomjeńſchene kóſty i pſchekadżowanju horjebjerje

W. Gubner, aukzionator,

pod bórklinom 261.

Stare a nowe möble kupuju a pſchedaham po tunich placziſnach.

Rublo na pſchedań.

Pſchemėnjenja dla je w Komorowje pola Katez jene kubto, bjeſ wumjeńka, i inventarom a ſe 86 kórzami leżomnoſczow, mjemujy 31 kórzow pola, wſcho pſchenyżna a dźeczelowo rola, 28 kórzow kufi pſchi rezy a 27 kórzow holo, a i 508 dawſtkimi jenoſczemi napoľozene, na pſchedań. Twarjenja ſu nowe a maſiwne. Kupna placziſna 8500 toľeť. Wſcho daľſche praji

Müller, wobſpedżeť.

R wuſnywej

hróch, woti, hejduſzku, kolij, lupiny, ſeradellu, dźeczelowo ſymjo, konjoſubny maſj i ka-dženju, repjaze ſymjo oberndorſke, rajtrawu, thimotejſku trawu, wſchė družiny piży, wo-truby, piżny griſ, cżornu muťu, łane wo-ſuchi, wſchė warjenja, rajſ, jahły, krupy, hróch, najľeſſche rzane a pſchenicżne muťi porucża

warjenjowa, muťkowa, ſymjenjowa, piżowa a žitowa wikowarnja

G. Rahrowe,

w poſtkeje kowalni pſchi žitnych wifach.

Wo P. Sencelowej

wloſzowej tinkturje.

Pſche khorojte wupadowanje wloſkow, każ też pſches ſapocziņazu plėchawoſcz je bjeſ-dwėlnje pomhazy, je-li niż jenicżki hrėdk hornja, ľeťaiſzy najľeſſje porucżana, ſaſtojniſzy pruhowana tinktura. So pak też doľholėtni plėchacże pſches nju ſaſo wloſky na kłowje doſtanu, je pſches mnohe, ſamo ſaſtojniſzy wob-twierdżene, wopijſma bjeſdwėlnje dopoľaſane, kotrychż wſchelake móža ſo nawjedżicż w pſche-dawarni w Budyſchinje pola knjeſa Seur. **Zul. Lindki.** Placziſna ſa bľeſchu 1, 2 abo 3 M.

P. Strobel, atelier za njebolosne sašadjenje khumichtnych zubow a plombirowanjow po najnowšim systemje.

Wotstronjenje subyboljenja, zubowe operacije: Na snužstkei lawstei hašy ež. 120, po 1 šhodže.

✎ S rucjam wšhédnje dopoldnja a popoldnju wot 8 hač do 5 hodzin. — Š hudy m darmo. ✎

Drjewowe aukzije.

Drjewa, w lěšowych revierach rakečžanskeho knježstwa w tutym lěčže nabite, maja šo na šlédowazyh dnjach a lěšowych měšinosčach na pschešadžowanje pschedawacz:

póndželu, 26. meje t. l., rano wot 8 hodzin
na kšoflowškim revieru pschi dobrosčezžanskim pucžu:

99 kšójnowych kšozow,
61 Km. kšójnowych šchczěpow,
193 = = pjenkow,
25,50 štotnjow kšójnowych walczkow;

wot 11 hodzinow w kšohrebi:

101,00 štotnjow brěšowych a wolšchowych walczkow;
wutoru, 27. meje t. l., rano wot 8 hodzin
na jittowškim revieru w šchěrokih dolach:

102 Km. kšójnowych šchczěpow,
160 = = pjenkow,
43,25 štotnjow kšójnowych walczkow;

wot 11 hodzin na wopušchi:

105 Km. kšójnowych šchczěpow,
37,00 štotnjow kšójnowych walczkow;

šrjedu, 28. meje t. l., rano wot 8 hodzin
na jenišchczžanskim revieru pschi kšchiznym kamjenju:

237 Km. kšójnowych šchczěpow,
42 = brěšowych šchczěpow,
283 = kšójnowych pjenkow,
7,75 štotnjow brěšowych a wolšchowych walczkow,
48,75 = kšójnowych walczkow;

šrjedu, 4. junija t. l., rano wot 8 hodzin
na šchczženičžanskim revieru pschi rakečžanskim pucžu
a Nowakež luh:

199 Km. kšójnowych šchczěpow,
85 = brěšowych =
366 = kšójnowych pjenkow,
68,25 štotnjow kšójnowych walczkow,
19,75 = brěšowych =

šapoczatk pschi rakečžanskim pucžu;

popoldnju wot 2 hodzin
na kolbičžanskim revieru pschi hrodže:

48 Km. brěšowych šchczěpow,
96 = kšójnowych šchczěpow,
12,25 štotnjow brěšowych a wolšchowych walczkow,
22,25 = kšójnowych walczkow.

Wuměnjjenja šo psched šapoczattom aukzijow wošjjenja.

W Rakežach, 14. meje 1879.

R. Belz, wyschšchi hajnik.

Šhofej,

njepaleny, punt wot 80—160 np., paleny,
punt wot 100—200 np., porucža jako jara
placžifny hódny

Arno Möckel
w Budyšchinje na šerbškej hašy.

Šwój bohacže wuhotowany šklad placžifny
hódnyh

cigarrow a tobatow,
tež dobreho tobaka k žucžu
porucža k dobrotčiwemu wobšedžbowanju

Arno Möckel
w Budyšchinje na šerbškej hašy.

Kolymjedženja s kowaneho železa,
taž tež tajte roly porucža

R. Häbler w grožbjatni
pschi židowčžanskim mošče.

Wšchě družiny

barbnyh tworow,
širnišow,
lakow,
terpentinowych wolijow atd.

porucža Albert Meisel
na bohatej hašy.

Habanna-wubjerk,

štuku po 4 np.,
1000 ša 38 N,

jako wošebje dobru cigarru, porucža
Albert Meisel.

Šfótny póšber s čžerstwyh šelow. Šorneuburgšti šfótny póšber.
Póšber psche pripotawu probatow.
Šochanfowy šafšowy póšber
hrodowšta hapthka w Budyšchinje.
porucža

Emil Flegel, kóžtar na žitnej hašy,

w domje t. čžakšitarja Šöglera,

porucža měž se židny, štoffa a platu w najnowšich mištach a po najnušichich
placžifnach. — Wšchěrowe měž šo pob rukowanjom psche šfótdowanje wot wohnja a
molow na šhowanje horjebjeru.

Štože a kóžti šo po najbrožžich placžifnach šupnja.

Šupnje, najeniške a pschenajeniške kontrakti, dožne a šafšawne pišma, prošfowy atd.
najnušichich napisče
agent Koplansky w rešniškej hašy 332, po 2 ššhodomaj,
š napščega mjašownych šetow.

š. turkowske šlowki,
beleny hrodž, šocžki, jahly atd.
najlěpscheje dobročže porucža

Arno Möckel
w Budyšchinje na šerbškej hašy.

Möblowe kblamy Germanna Schmidta

pod bórklinom 291, pschi hrodže,

poruczeja swój wulki skład dobrych tyscherških a polstrowanyh möblow, kaž tež schpifelow we wschěch wulkoszczach, a proscha pschi potrebjje wo dobrocziwje wobkedźbowanje. Loža a pjerome matrazy šo hižom ja 33 marčow pschedawaja.

Snutskomne mišionstwo.

Brěnja generalna šhromadźisna towarštna sa snutskomne mišionstwo w wojerowski wokrješu swěje šo hrjedu, 28. meje, pschipołdnju w 12 hodžinach w sali knjeja Nikolai w Wojerezach. Šsobustawy a pscheczjeljo towarštna šo s tutym na nju najpodwolnišcho pscheproschuja.

Džeński porjad: 1) Sawodna a rozpravu dawaza rycž fararja Kuringa s Basa, 2) požojenje sličžbowanja, 3) wuradžowanje šledowazyh namjetow: a) Potre džělby snutskomneho mišionstwa chze towarštno sa wojerowski wokrješ najprjódžy tedžbu mječž? b) Na kajke wašchnje maja šo wysche lětnych pschinoschcow hišcěže druge šredki k došahńenju towarštwoweho wotpohladanja dobyčž? c) Ma šo kóždolětnje žyrtwinški šwojedžen dla wotmyšljenja snutskomneho mišionstwa wotdžeržecž? d) Š kajkim pschinoschcom chze šo wokrješne towarštno provinzialnemu towarštnu pschisančnyčž.

W Basu, 20. meje 1879.

Pschedšindstwo towarštna sa snutskomne mišionstwo w wojerowski wokrješu. A. Kuring, w tu šhwilu pišmawjedžer.

Hosczeńz Münchener Hof.

Šsobotu, 24. meje, pschipołdnju wot 12 hodžin, a njedželu, 25. meje, popołdnju wot 4 hodžin

humoristiski spěwanski koncert a tajke pschednoški

wot spěwanšeho towarštna G. Berge s Draždžan. — Šsobustawy šu chansonetške spěwarci knježnje Willi a Paula Lohnerer, žonšte komikarci, Maria Cagiorgi, tyrolska spěwarca, Gottwill Berge, spěwny a žonški komikar, a pianist Hermann Schmidt.

Wo dobrocziwny a bohatty wopyt prošy

s počezezowanjom
G. A. Müller.

Dzeczi šwjaty džen šwjatkw, 3. junija 1879,

budže

w Gruhlez hosczeńzu w Budestezach

šerbški spěwanski koncert,

wuwjedženy wot mlodych Šerbow budyšeho seminara,

sa pschichodny dospołny wudawč

pismowskich džělow slawneho fararja Sejerja.

Horlivi Šerbjja, kotšiz chzedža k temu šcherjepatku daricž, šo s tutym dobrocziwje pscheproschuja.

Sapocžatk s dyptom 7 hodžin. Šastupny pjenješ 30 š abo po kóždeho dobrošdacžu tež wjazy k lěpschemu wotpohladanja.

Š e d ž b u !

Wutoru, 27. meje, mlode piwo w piwarńi w Wuježku pola Butež.

Piwarńja w Nješwacžidle.

Pschichodnu wutoru, 27., a šchwórtk, 29. meje, wječor w 7 hodžinach, pschedawanje mlodeho piva. Wšchědnje čerstwe droždže.

G. Thomas,
najeńč piwarńje.

Čerstwe brunopiwowe droždže w pječarńi na mjašowym torhošcěžu.

Bukicžanske ratarške towarštno

póndželu, 26. meje, popołdnju w 5 hodž.

Džeński porjad: Pschednošč město pschedšydy wo stawisnach hornjołužiskeho ratarštna a jeho šamóženja. Pschedšyda.

Š e d ž b u !

Sutšje, njedželu, kolbašywukulenje w Wurižach. Šehmann.

Š e d ž b u !

Sutšje, njedželu, kolbašywukulenje w Trjebeńžach. A. Šriegel.

Hosczeńzarjam abo druhim špawnyh čłowjekam móže šo pschedawanje dobreho artikla, wšchudže loško pschedajomneho, pschi wulkim dobytku pschepodacž. Šrankirowane pschicženja maja šo w běhu 8 dnjow pošlacž pod adrešu: M. P. 800 postlagernd Carlsruhe (Baden).

Murjerjo

Šo sa trajaze džěto pytaja wot
A. Šinklerja w Nješwacžidle.

Konjazy pytanj.

Konjazy wotročž, s dobrymi wopišmami wuhotowany, mějto dostanje na knježim dworje w Sarycžu.

Ma row

lubeje mandželskeje a maczerje.

To, šchož je to najczějšche w šwěczi
A šchož je to najšrudnišche,
Ach, to je mje a moje džěczi
Psched krótkim čašom podeschke:
Mi je ta luba mandželska,
Wot mačych džěczi wumrjela.

Duž ja nětk wot njež wopušcženy
Tak šrudnje hladam k njebjěšam
A se starošcžu wobczěženy
Šso dyrbyju sa wscho štaracž šam,
Šdžžž nětk ja nimam nišoho,
Kiz s lubošcžu mi k radže jo.

Tež moje lube wbože džěczi
Šsu nětk tak šrudne wokoł' mje,
Šdžžž tudy najšubsche na šwěczi,
Tu lubu mačž, šu šhubite,
Kiz nětk we kšłodnym rowje spi
Tam w šodžiju na kěrchowi.

A praschjeja šo pschezo s nowoh':
„Mój luby nanko, hžže dha je
Ta našcha mačž tak jara doško,
Šo wjazy domoj nješchindže?“
D! bratšja! to je šrudoba,
Kiz nima šwojoh' runjecža.

D derje, šo šym pschekwědcženy,
Šo „šchož Bóh čžini, dobre je“,
A šo mój kšiz je wotmērjeny,
Šdžžž wón tež runje čžezki je;
Šlaj, kohož Bóh Knješ lubo ma,
Wón teho druhdy pokhosta.

Dha spi nětk derje w twojim rowje,
Ty moja luba mandželska,
Šacž Bóh — kaž šteji w jeho šłowje —
Čže šašo s njeho šawoła,
Šdžžž šmějemy my wješele
We njebjju wěcznje w hromadže.

Šandrij Šilank s Nješdaschjež.

Zańdženu póndželu před wječorom je namaj Bóh luby Knjež mału džowčieku wobradžil, štož wysokozwjeselenaj wozjewjataj

W Bolborcach, 22. meje 1879.

J. Kubica, wučer, a

Wlasta, rodž. Nowotnych.

Ša wotpaleneho Šichala Šonza w Šheltu je dale daril: Njemjenowany w Štróži 60 np. Šso rjenje džakujto prošnymy wo dalšche dary.

Redakzia.

(Š temu čžištu jena pschitoha.)

Wosjewjenje.

Sarjadowanje salitnejše sjenocženeje britannia-
šlěbroweje fabrika přehadawa swoje tworowe sarady
dla stwóženja konturja a dospołneho wurumowanja
přehybtkow

wo 75 procentow pod taksu.

Sa jenož ml. 14. — dostanješ přědowazy
sprawny britanniašlěbrowy service s najman-
šeho a najlěpšeho britanniašlěbora,

(kotřez hewal 50 markow placzeješe)
a šo sa bětowostacze tworj 25 lět rufuje.

- 6 britanniašlěbrowych blidowych nožow s jendžel-
stimi worzelowymi brintami,
- 6 prawdžiwych jendž. britanniašlěbrowych widlicz-
kow, najmansheje najčejšeje dobroščje,
- 6 mašinowych britanniašlěbrowych jědžiwych lžizow,
- 6 najmanichich britanniašlěbrowych thofejowych
lžicžow,
- 1 mašinowy britanniašlěbrowy mlofocžerpať,
- 1 čejžki britanniašlěbrowy šopucžerpať, najlěpšeje
družiny,
- 2 rjanaj britanniašlěbrowaj salon-blidowaj šwěcz-
niťaj,
- 6 najtm. britanniašlěbrowych jejowych thelischkow,
- 1 pěťny britanniašlěbrowy popjerjowj abo zoforowj
kafčezkiť,
- 1 kmany britanniašlěbrowy thejowj zhdžat

36 šhtut.

Dostacž přšes „postworschuß (nachnahme)“ abo
přšes poštanje pjenješ wot

Vereinigte

Britanniasilber-Fabriks-Depot
Wien, II. Untere Donaustrasse 43.

Čštož šo njelubi, šo w běhu 8 dnjow nasad wošnje.

Zara tunjo k pjećzenju

porucža:

zofor, žyť a mlěť,
róšynki, maľe a wulke,
mandle, šlódke a hórke,
safran, ff. korjenje, čerštwje toľčene,
najlěpšichu přšencžnu muľu,

wyšče teho tež

thofej, šyry a paleny,
w snatych dobrych družinach po najtuniščich
placžisnach

Th. Grumbt

na swontomnej lawškej hašy.

Palenz!

Čžisty a prawdžiwj žitny palenz a tež
wšitke druhe dobre družiny palenza porucža
we wošebitej dobroščje w čwizach a tež w
jenotliwym tunjo

Th. Grumbt

na swontomnej lawškej hašy,
w Klemmez thěži.

Na jeryowej hašy. Emil Wehrle Na jeryowej hašy.

porucža 3/4 ščeroke njepuščezate štattuny,
stary lóhčj wot 16 np., pižane pikeje, teho
runja tež běle, stary lóhčj 25 np., köper,
stary lóhčj 27 np., draškie tkaniny naj-
nowšich muštraw, stary lóhčj wot 20 np.,
thibetowe rubiška teho runja w najnowšich
muštrach, šhtuku po 1 maržy.

Na jeryowej hašy
268.

Žanu hubjenu abo zusu tworj, jenož dobre
kamšne džělo

porucža

najnowšče a modernske
w šlěncžnikach a přšedesčeznikach
přšedesčeznikowa fabrika
H. M. Schmidt

přšči najtuniščich placžisnach.

Porjedženje a počehjenje šo štajnje berje a tunjo wobštara.

Š počehčowanjom

H. M. Schmidt.

Fotografia ša kóždeho.

Dospołny fotografiski aparat
je wščěm přšičiškazym,
s pripravatami a roštanjom ša

25 Mk.

Ausny

R. R. österr. concess. Lehrmittel-
Anstalt, Alexander Dollfuß jun.,
Brünn, Altbrünnergasse 4.

ša touristow, šo bychu šebi wščě šajimawe krajiny, pomniki, twařby atd. w někotrych minutach
wotfotografowali a tak pěťnu wopomnjeńku měli, ša mladzinu, jako duchbudžazy, wužitny a roš-
wucžazy dar, kotřyz ju s lubošču k wuknjenju napjelni, ša kóždeho architekta, šo by plany,
zejchownki atd. elegantnje, špěchnje a tunjo reproducowali, ša möblowych fabrikantow, kaž ša
kóždeho wobthodnika, šo by šebi kaitežtuljž přšekupške a trjebane přšednjety rošnuožil a wo-
brajzowe tharty w kóždej licžbě, šam a darmo šhotowal, ša wobrazy-zbérarjow atd., šo bychu
katalogi atd. tunjo a jenicžy wěno ilustrowali, ša kóždeho rozhladneho muža, kiž čže s žple
malym kapitalom jara dobru a špodobnu šaštužbu měčž — wošebje w mjenščich městach, hžžž
hšččže žani fotografowo njěšju, tón kamj aparat w elegantnym mahagonijowym wuhotowanju
s wjetšej džělbju chemikalijow, plawow atd. ša 32 markow, tón kamj aparat w elegantnym
mahagonijowym wuhotowanju ša najwjetšči kabinetški a stereoskopny format, še štawom k po-
štajenju, šušchazymi platom, kaž še wščěm, šštož je k dospołnemu fotografowanju trjeba,
wščo w polšicowanym mahagonijowym kaščču je šantow, lošto k njěšju, ša 40 markow.
Šlustrwana wučžbna kniha fotografije, na šrošmlitwe wafšnje wšče rošpofašanja, rošwucžanja a
recepty wopřičijaza, šo möhl kóždy ša něotre dny wščo dospołnje nawuťnyčž, je kóždemu aparatej
přšipokožena. Ša šapafowanje a emballažu šo ničžo njěžaba. Na franko-poštanje pjenješ šo tež
franko-přšipokožanje žadaneho aparata po železnizy štanje.

R. R. österr. concess. Lehrmittel-Anstalt,
Alexander Dollfuß jun., Brünn, Altbrünnergasse 4.

Na jeryowej hašy. Oskar Rinke, Na jeryowej hašy.
kóžkar,

porucža šwój bohacže srijadowanj šklad měžow
a je najtuniščo přšehadawa. — Tež šo tam
přelzowe tworj ša lěče přšče mole na thow-
wanje horjebjeru.

Julius Lange,

šchatowa fabrika

w Budyščinje,

s napřšerča noweje měščežanškeje šhule,
porucža po jara tunich placžisnach:

šwjerščne kofšle,

přšedkofšliti,

thornarje, manscheth,

šhlipšy a thravath.

C. F. Ranisch,

šchewški mišchr,

přšči bohатыm tórmje,

porucža wšče do šchewštwja šušchaze artikle,
jako: mužaze, žonzaze, holczaze a džěczaze
šifšety s kože abo tkaniny, domjaze šupnje
s kože, plišča, filza, paša atd., čžščžnym
Ššerban a Ššerbowkam po wšchomóžno
najtuniščich placžisnach.

Š wobhdlenjom na bo-
hatej hašy 91, pódla pošta.

Lineol,

wot haptškarja B. Šenniga w Draždžanach,
jako najlěpšči šahubjazy šredľ přšče kóždy nje-
rjad, wošebje přšče ščžžžowj, šchwoby, pššči
atd. porucžataj w šchachtlicžkach po 30 a 60 np.
w Budyščinje

Otto Engert na šnutšnej lawškej hašy,
Heinr. Jul. Lincka na hrodowškej hašy.

Štvořtletna předplata
we wudawarni 80 ₰
a na němskich póstach
1 ₰, z přinjesenjom do
domu 1 ₰ 15 ₰
Kóždy čislo plaći 8 ₰

Serbske Nowiny.

Za nawěštki, kiž maja
so we wudawarni Serb.
Nowin na róžku zwonk-
neje lawskeje hasy čislo
688 wotedać, plaći so
wot rynčka jeno 10 ₰

Zamolwity redaktor a wudawař J. E. Smoleř.

Čiřć Smolerjec knihičiřćernje w maćičnym domje w Budyšinje.

Čislo 22.

Sobotu, 31. meje.

1879.

Dobrowolne pschěšadźowanje.

Na namjet herbow njeboheho Jana Senfela w Rakojdach ma šo k jeho sawostajenistwu šlusčaza wulkosahrodniska žiwnošč
čizko 51 palneho katastra, 7 hektarow 42,9 arow ležomnosće wopschijaza a s 311,87 dawšćimi jenosćemi napožena, kotraž ležomnosć
je, nježiwajo na dawki a wobčeženja, wjeřnogruchty na 15,450 markow —. tarirwana,

4. junija 1879, dopołdnja w 11 hodžinach,

w šamej žiwnošči w Rakojdach dobrowolnje na pschěšadźowanje pschedawacž.

Pokasajo na wuwěštiki, na tudomnym šudnistwoje a w rakojdžanskej korcžnje wupowěšnjene a wopiřanje žiwnoščje kaž tež
pschedawanšće wuměnjenja wopschijaze, šo na kupjenje smyřleni pscheproschuj, šo bychu šo na špomnjenym dnju w postajenej hodžinje
w Senfelež wulkosahrodniskej žiwnošči w Rakojdach sešćli, k šadženju pschipowjedželi, šwoju placženjakmanosć dopokasali a dalsche
wotčakali.

Džen po tutym pschedawanju budža šo 6 krowow, 2 koby, 4 hušy, 11 kur, wschitón hospodařski inventar, šarady a herwasche
mobilije njebožičkeho dopołdnja wot 8 hodžin psches wjeřne grychty w Rakojdach w tej wulkosahrodniskej žiwnošči ša hotowe pjenješy
na pschěšadźowanje pschedawacž.

W Budyšinje, 13. meje 1879.

Kralowski šudniški hamt.
Wichler.

Sempel.

W o s j e w j e n j e.

Wot krajneho fiskusa kupjena přjedawšča Š i o b e z ležomnosć w Š i š l i z h fol. 9
tannišćich grunšćich a hypothešćich knihi, wobštejaza s domšćich, bróžnje a se šahrodh, 7 arow
wulkeje, budže šo na ležomnosći šamej

wutoru, 3. junija 1879, pschipoldnju w 11 hodžinach

pod wuměnjenjami, w termiji wosjewjomnymi, na pschěšadźowanje pschedawacž.

Botom maja šo

1. přjedawšče Krausež domšće s bróžnju na wotnoschenje a

2. w hoscženju w Šišlizach

pschipoldnju w 1 hodžinje

drjewa, na polpiežanskim lěšowym revieru pschihotowane, jako:

50 tołšćich žerdžow,

48 dolhich hromadow,

44 kubikmetrow ščežepow,

63 = knyplow

ša hotowe pjenješy na pschěšadźowanje pschedawacž.

W Dražďanach, 24. meje 1879.

Kralowske wyschšče hajnistwo:

Rüling.

Kralowski hajniški rentamt:

Garten.

Swětne podawki.

Němske křěžorstwo. S Draždžan piřaja, šo šo tak derje
kral Albert, kaž tež kralowa Karola na šloty kwař němskeho křěžora
do Barlina podataj. — Ššwjatkowny tydžen budžetaj na hrodže
Rehfeld pschěbhwacž a w juliju čžetaj šo na někotre nježele do
kupjel podacž, tola njeje hiřće snate, do kotrych pojěžetaj.

— Kral Albert je šararjej Šermersdörferej w Obergrunje
ryčćeršći křichž albrechtškeho rjadu přenjeje křařy špožćil.

— Šandžemu pōndželu mējachu w šakškej Šchwajzarškej a w
jeje wokolnosći čžežke njewjedra. Šižom dopołdnja w 10 hodžinach
šo šlyšćacž a hrimacž počža a to trajesche hacž do dweju hodžin,
hdžež desčć hieč šasta. Njebo šo šašo wujasni, tola šćoncžko
žakořnje horzo palešche. Nowe, čžežke njewjedra pschicžežechu, šlyšćki
a hrimanja šo wotmēnjachu. Wokoło 7 hodžin bēšche tak čžma,
kaž hewak w nožy. Njeřapžy šo šrašćny šlyw s mřočžel dele
šiny, namēřchany s křupami. Tola te rucže rořtachu a šu šywan

a kęžejazyt sčtomam mało sčhodzile; sa to pač je sčhoda, kotruž je woda nacžinila, tu a tam kętro wulka. Moščżiti a ławy, płoty a sčtomy je torhaza woda řobu wřala, twarjenja wobščhodzila, pucže sřařyřa a řahrody a řuki powodžila. Se wřchelařich hródřow dyrčbjaču řtót won wumješć, hewař budžišće řo tepil.

— W Selenej Grabowzy je řo 21. meje 78lětny lieutenant Wolff řam řatřelit. Wón bęřche řałořnje řhudy a bę jemu druhdy cžeřto, řo řežiwicž, tař so je řebi drje teho dla řiwjenje wřař.

— W Ransdorřje je břyst 19. meje do bróžnje kęžnikia Tögela dyřil a ju řpalil; wón je tam tež jeho dwanacželětnu džowku řarařyř. — Přři njemjedrje, kotrež bęřche 21. meje w Zobliřach a wokoľnošči, dyři břyst do domřřich řublerja Reichela w Řoberřhawje a řapali je. Woheř tař kęřřje přčhibjerařche, řo Reichlezy jemu ničřo ř domjazeje nadoby wutorčnyčž njemóžachu, lědom řo jim radži, řtót přčhed plómjenjemi wumóz. — Nęřčto dale břyst do jeneho řmřřka dyři, pod kotruž bęču džęlacęeř Dienewald, jeho řyn a jedyn mřynřři deřčęza dla cželli. Džęlacęerjei Dienewaldei je břyst wulke řruchi mjařa ř praweho bořa řwutorřař a temu mřynřřemu wřču drařtu ř cžęla wudřęř. Dienewald je nęmy wotřař a cžeřtořhory leži a tón mřynřři je tař řubjenty, řo budže drje wumřęcž dyrčbjeć; mřodemu Dienewaldei břyst dale řčhodžil njeje, hačž runje je jeho tež ř lóřka řmřornyř.

— W řařřim wóřřku, taž tež w prurřim čžedža ř řinařřimi bubonami řpřtačž, dyřili je hačž dotal męřachu. Wone řu wjele niřřche, hačž dotalne a řo na niř se jeleřnyimi bicžkami bubnuje.

— S Łomacža piřaja, řo je w Wólřřřu jena pęřtoncža jenolětnemu jenicžřemu džęřęžu jeneho tamniřčeho řublerja ř jędom řawdařa a je tež moriřa. Wona je řo teho wřnařa, a prařřana, cžeho dla je to cžiniřa, wotmolwi, řo řo jej pęřtonjenje njeje lubiřo, dořelž je to jara mjerřaze džęřo, kotrež móřla, taž je řebi pomyřřila, najlępje na tařke wařřnje wotbřęčž, řdňž džęcžo mori, řiž męřeřche pęřtonicž. Wona je jemu teho dla ř řořřorom, ře řapalkow (řčtrnyčowancžřkow) wotřčřrabanyř, řawdařa, řón do muři řmęřčhawřři, kotruž džęcžo ř jędži dořta. Nęřto ta řolza w jařtwe ředži.

§ Barlina piřaja, řo je nęmřři kęžřor 27. meje druhu gardy-inřanteriebrigadu wobřladowař. Wón je řyle řtrowy a cžerřtwy. Řkęžřorka je tón řamy džęři ř Řoblenza do Barlina pčřijęla.

— Na kęžřorowy 50lětny mandželřři jubilej, kotruž řo 11. junija wotdžerži, najřřerje wokoľo 60 wjerčchow pčřijędže, bjęs nimi ruřři kęžřor, řařři řeal, nęřotři jendželřřy přnyřojo atd. — Řkęžřor je pčřijřwolil, řo řmę řo njedželu po 11. junija, jařo přęnu njedželu po řwiatej Třořizy, w ewangeliřřich zřřtwjach w přędowanju na dořtwej wařřnje na tuřón jubilej řpomnicž a řo maja řo do powřřřitkomneje zřřřwineje přřřtwy tež řlędowaze řłowa řřjadowacž: „Daj Třowej řnadže wulkej bęčž nad kęžřorom, nad kęžřorku atd., a taž řy řo řimaj w pjećdžęřacž lęřach řeju mandželřřta w dořřnyř a řřnyř lęřach jařo řmilny pomozniř bohacže wopokařař, tař daj řebi nęřto derje řpodobacž wopory džaka, kotrež řebi ř řimaj pčřinořřamny; budž tež pčřichodnje řeju řhowanka a řčřit, wotewřerje ř nowa řřřko Třowejho njebjęřřeho řohnowanja nad řimaj a řřonuj te lęřa, kotrež řimaj dale wobradžišč, ř męřom, řo tež Wonaj nařřonitaj: wokoľo wječřora budže řwęřto.“

— Na rajčřřtagu nęřto wjele řinařři węř duje, dyřili je tam hačž dotal duř. Dotalna nazionalnoliberalna řrařřnošč je njejařy do błota panyřa a řonřerwativna řtrona řwowej řhorřhomi řmařowacž dawa. Tařřeho pčřemęňjenja najřřawniřche řnařnio je to, řo je po dořřim cžařu jedyn řonřerwativny řapóřřanz řa rajčřřtagřřeho pčřed-

řydu wuřwolenty, a jedyn řatholřři řapóřřanz řa přęňřeho męřto-pčředřřydu. Přęňřči je, taž řmy řiřom tydženja nařřpomnili, řrařny řařřři prurřře řornjeje Łuřizy, ř. ře řeřdewiř, a pořřleňřči węřty ř. ř Franfenberg.

— So je nam nazionalnoliberalna řtrona ře řwójimi nowými řakonjemi niř jenož na warbje w řwemjęřniřtwe, we wiořowanju a pčřęřupřtwe, w ratařřtwe a ř řyřa w pjenjeřnyř naleřřnoščach řa-řařřnje wulku řčhodu nacžinila, to je na wřčęř řtronach a we wřčęř řutach widžęčž. Ale řnadž wjele wjęřřu řčhodu řu nowe nazionalnoliberalne řakony w duchownyř węřach nacžinile. Prawa řuboręč ř Wóhu a ř cžłowjeřam je řo řałořnje pomjęňřřiřa, řaj wona je řo tař řałořnje pčřemęňila, řo řudžo ř řromadami řadu řřaduja, řař bęřu węřu do Wóha řařnali; druřny widža w tyř, kotruž řo po řdacžu w řwęcže nęřčto lępje džę, řwójich nje-pčřęcželow, a řiř teho dla ře řymnej řřwju morduja, řaj řačž do nowiřčeho cžařa wjele řtów řniři a nowinow řařo a řařo přędowařche, řo dyrčja cži, řiž maja řamóženje abo wobřędženřřtowo, tuto wotewracž, řo by řo to bjęs tyř rořdžęřito, řiž ničřo niřaja, a řčtož tařřeho njeřřřoma wjařy bęřche. — Tute řakony ře řwójimi řčřřřnyimi řłodami, tuta njeřwjařanošč bjęs węřy, ale tež bjęs rořřoma, tute wucžřy řęnitow a njeřřčřomniřow maja řo řařo wot-řtronicž, řo by w řwęcže ř nowa lępje byřo. A ř temu čže řonřerwativna řtrona po móžnošči pomhacž. — Ale to tař kęřřje nje-póndže; řto řo řucže řtanję, řodži řo pač jenož pomaku wuřřerwicž — a my budžemy řiřčęže dořřo na to řkoržicž, řčtož řu nam nowe řakony pořřleňř 10—20 lęř njedobřeho pčřinjeřřli.

Awřřtria. Dořelž je tař mjenowany rajčřřrath rořřuřřčęřny, w kotruž řu te awřřřře řraje řařřupjene, řiž ř Wuherrřej řjenocžene njeřřu, dha řo nęřto w tuřnyř řrařach na nowe rajčřřrathře wólby pčřihoty cžinjja. řačž tař wupanu, řo budža tež cžęřny řapóřřanz do rajčřřratha řařřupicž móž, řo řiřčęže ř węřřořęžu prařicž njeřodži.

Řendželřřa. Męř bjęs ařřřaniřřim wjerčřom řařub-řřanom a řendželčřřanami je węřny. Wón wotřřupi řendželčřřanam nęřotre řörřke wuřčřiny, řiž ř Ařřřaniřřęje do řendželřřęje řndiřřęje wjedu. Tute wuřčřiny abo pčřęřřody řendželčřřenjo wobřadža, řa cžož řařub-řřan wot niř řóžde lęřo nęřdže 350,000 toleř dořtanję, a wřřche teho řu jemu řłubili, řo čžedža jemu pčřęcžiwo wřčęm njeřřęcželam pomhacž. — S řulkařřami řiřčęže męř řęřinjny njeje, ale řane wójowanje njeje tež w pořřleňřřim cžařu byřo.

Řuřřowřřa. Wo niřiliřřach řřoro ničřo wjařy řřnyřčęčž njeje, mjenujřy woni w nowřřim cžařu njeřřu ničřo wjařy řřucžili. S teho je widžęčž, řo řu pořtanję, pčřęcžiwo nim řęřinjene, derje wumyřřlene.

Řolřarřřa. Nowy řolřarřři wjerčř Alexander je na řwójim pucžu ř řwadije do Barlina tež w Winje pobyl a řo tam awřřřřemu kęžřorei, taž tež řanzlerjei Aňdřařřiřej pčřęřřtařil. Wón je řo 24. meje do Barlina wřóčřil a je jeho nęmřři kęžřor nařařřra na řořřinu pčřęřpřřyř; pčři tutej řřadnošči je jeho řa majořa jeneho gardy-řegimenta pomjenowař. — řařdženy řčřřwóřřř čžyřřche řo Alexander do Řariřa podacž, řo by řo řranzowřřemu řnežęřřřtu pčřęřřtařil. Wřřche teho řo wón w Řariřu ř řnežnu džowku ruřřřeho wjerčřa řuřřupowa řłubi. Wona je pjećza jena ř naj-bořařřřich řolčřřow na řwęcže, a to je derje, pčřęřtož jeje mandželřři budže wřčař pčři řpocžatku řwójeho řnežęňja jara wjele pjenęř řřębacž. — S Řariřa řo Alexander do Řoma poda a wot tam pčřęř Řonřřantinopel do Řolřarřřęje.

Řurřowřřa. Řuřřo řu Řumeliřu ř wjęřřa wopuřčęřili. Wjerčř Wogorides abo Aľęřo-pařřa je řo 26. meje do řiliřporela podař, řo by tam řwóję męřto jařo řumeliřři gubernator nařřupil.

Ralétna krasnosć.

Buriko, nět tola
Čžij šo sbožomny,
Krasnosć debi pola,
Zufi, sahodny.

Slaj, kať wščitko težje,
Wšcho šo seleni,
Wšchón šwět šlónčžto hrěje
W nowej lubosćzi.

Šlóbnošč w ranškej rošy
Trawu koleba,
Žitam wlečže kšošy
Mifa nadžija.

Wěšćicž žuni, mišy
Košči rostliny,
Wšchudže nowe džiny
Čžaj da nalětny.

Mjetyle a pčžoty —
Wšcho, ščtož wodnych ma,
Wješ'le hory — došy
S nowa wožiwja.

Ssamón kšory čžuje
Strowski wošomiť,
Hdyž šej šanosčuje
Swoj špew šolobit.

A tam w haju w šhlódku
D! tež rjenje je,
Hodžinku ma šlódku,
Ščtóz ju pošnaje.

S wješelom tam radošč
Anježi w hašofach,
Dawa myšlow na došč,
Kaž byť w njebešach.

Štaczatko šej špěwa
Tu pšči hnešdžesčku,
Hrajo rybow šyła
Šjelni wodžicžku.

Mi je kaž by pšesčoš,
Wóh Anjes horu — doš,
Sbožo, měř šo šesčoš
S deščezom i mročželow.

Žohnowanje wšchudže
Stawa se šemie;
Žunu rjenšče budže
Wěčžne nalěčže.

Mjany, šbóžny čžajšo,
Mč, kať krasny šy!
Šańdžesč, pščińdž pať šašo
Tež tať lubošny.

Buriko, duž tola
Čžij šo sbožomny,
Wóh je pšesčoš pola,
Zufi, sahodny.

J. H.

Ze Serbow.

S Budyšćina. W pošedženju, kotrež towarštwu gmejnskich fastupjerjow budyšćeho hamtskeho hetmanštwu šobotu, 24. meje, pod pšchedšydstwom k. kublerja Alberta i Nachlowa wotdžerža, buščtaj wot njeho najprjódžy dwaj nowaj šobustawaj do towarštwu pšchijataj, mjenužy k. gmejnski prjódžstejer Šchołta i Toronž a k. gmejnski staršči Tacžinš i Čšelan. — Potom k. pšchedšyda w nastupanju tať mjenowaneho Budarjoweho wustajenja žiwjenje a wot-kašanje njebo k. Budarja rošpomni, bješ druhim prajizy, šo kapi- tal šašćeje džělby jeho wotkašanja 22,560 toleť wopšchija, lětna dań i teho pať 900 toleť, kotruž maja šhudži šašžy Šserbja bješ džiwjanja na wěrumušnacže wužiwacž. Mamjet, šo by šo towarštwu na wšchnošč wobročžilo a ju wo wotpiš pošlenjeho šlicžbowanja, kaž tež wo mjena tyč prošylo, kotřž šu i tutnych pjenješ wob- džěleni, došč podpjery njedosta, tola bu k. pšchedšyde ša tajke rošpomnjenje džat pšchitomnych wuprajeny. — Potom šo wo pšchi- noščkach rycžesche, kotrež maja wohenšawěščžaje towarštwu do wohenš- hašchazeje kašy dawacž, a bu wobšanknjene, šo dyrbi hačž na dalšche pšči dotalnym wašchnju wostacž, hačž runje je wone w wšchelakim nastupanju nješpodobne.

S Bukež. Našče tudomne šerbske towarštwu běšče w šwojej pošlenjej šhromadžisnje wobšanknylo šwój lětušči wulět na wušmužowu horu (Stromberg) pola Wóšportka čžinicž, a na šańdžene Wože špěčež, 22. meje, je šo to štašo. Wokoło tšjóč hodžin po- połdnju běchu šo šobustawy towarštwu, kaž bě to w „Serbskich Nowinach“ prjedy wošewjene, w lušćžauskim parku šhromadžili a towarštwu nastupi wot tam pod špěwanjom špěwow „Hiščeje Šserbstwo nješhubjene“ a „Našče Šserbstwo i próča štawa“ pučž na wušmužowu horu, na kotruž w ščtwórtjej hodžinje dońdže. Wulka šyła ludži i wokołnoščje (wóžesche jich pšes 500 bjež)

běšče šo na horje šhromadžila a jako bě towarštwu hačž na wjeřšč hory dokročžilo, bu wone wot k. rektora Žawriča i Wóšportka i pšchihódnymi šlowami rjenje powitane. Wón tež na to pošasa, šo je tuto šhromadženje najšterje to přenje, šašo wot Šserbow na tutej horje wotdžeržane wot tamnych starodawnych čžajšow šem, hdyž šu našči stari wóžozo jow šwoje woporne šhromadženje měli. Něotre hodžiny pšchebywašče nětko towarštwu na horje, wobhladowašče šebi rjanu wokołnošč, kotraž šo daloko, tať derje na šerbške, kaž tež němske štrony rošpšesčžera, a špěwašče šerbške špěwy, ščtož šo šhromadženenemu ludej jara derje špodobašče. Pšchedšyda naščeho towarštwu, k. šejmski šapóšlanž Šerč, džeržesche potom šerbšku rycž, w kotrež wupraji, šo tuto, wot wokołnoščje wušmužoweje hory pšči džensnišchim wulětu bušćžanskeho šerbškeho towarštwu šo wopošawaze wulke džělbracže ša to šwědcži, šo w tutnych štronach tež hiščeje lubošč k šerbškej narodnoščzi knježi, a wón pšči tym praji, šo wona nočžyła šnadž wolnošnyč a wo- šlabnyč, ale šo by i kóždym lětom pšchibjerała. Anjes pšchedšyda napominašče naležnje wšchitich šhromadženyč, šo byču tež w tutnych šerbškich štronach šerbške wašchnje, šerbšku rycž a narodnošč šebi štajnje wušoko wažili, Šserbstwo šwěru hajili, pšči tym pať tež niž žanu druhu narodnošč hanili, a ščónčzi na pošledk šwoju rycž i horliwej šlawu na šerbški lud a Šserbowštwu, kotrež wšchitzy pšchitomni móžnje pšchibšowachu. Anjes rektor Žawrič pšcheprošy potom towarštwu na wopyt do Wóšportka, ščtož bu i džakom pšchijate a tať šo w šedmej hodžinje towarštwu, kotremuž běšče šo čžajš na horje rucže minyť, na pučž do Wóšportka na- štaji. Ša woššewjenje čžěla běšče na horje tež derje starane, pšchetož i wokołnoščje běšče šo wjele jědže a picža horje pšchi- wješko, tať šo njetrjebašče ničtón šłoda a lačžnoščje trabacž. Do Wóšportka pšchiščedšči wobhladowašče šebi najprjódžy towarštwu pod wjedženjom k. rektora Žawriča měšto a wokołnošč a poda šo potom do k. Šencžoweho hoščenžza. Šow šo pšči šerbškim ša- bawjenju, špěwanju šerbškich špěwow, kotrež šo tež někotrym pšchi- tomnym Měžžam jara špodobaču, a ščónčžnje pšči šerbškich rejach hiščeje něotre rjane hodžinki pšchebychu, hačž na pošledk w džěšatej hodžinje šo na dompučž podačmy, kóždy i tym mėnjenjom, šo je šo jemu derje špodobašo. Pšči domwóčženju hiščeje šo k. rektorej Žawričej, kotryž je šebi štajnje dobru šerbšku wutrobu wobšhowať a kotryž běšče šo šwěru próžowať, šo by šo wulět ša našče towarštwu tať derje na horje, kaž tež w Wóšportku špodobny ščžiniť, móžna šlawu wunješe a derje šaškuženy džak wupraji. Šaj tež tuťon wulět naščeho šerbškeho towarštwu je šo derje radžič. Wěščje budže kóždy rady na rjane hodžiny teho šameho špominacž a pšes njón tež šašo i nowa žiwiščo ša Šserbstwo wubudženy.

—r.

S Šatšobja, 20. meje. Š wjele štronow šo powjeda, kať próšnokhodjenje a dundanje pšchibjera, a to wažne a krasne šłowo Wože: „špěwaj a džěšaj“ šo šabywa. Našča wokołnošč je hušto došč wot tajkich njebolakow wopytana. Šańdženu šobotu pšchiń- džesčtaj dwaj k nam, wopytaščtaj wjele domow a čžěrješčtaj nje- šorne rycže, dokelž běchu najbóle jenož džěčži wo wšy. Šena žónška dari jimaj dwaj blinžaj, kiž bě runje napjekla. To běšče jimaj šnadny dar, wšaščtaj ju do jštwy, šo byščtaj šterje šwoje žorty i njej hnacž wóšle. Žónška přenje lěpšče, ščtož widžesche, do ruki wša — a to bě šekera, i kotrež šo wobarasche. Woško došč bu jej ta wot teho jeneho muža, jeneho kowařškeho, wšata a wona i njej tať do šłowy dyrjena, šo žašošnje krawješče. Wo pomož wošanje džěčži wotehna jeju, ale ludžo šo ša nimaj dachu a jeju

šbožomnje popanychu, a nasajtra do města póšlachu. Wyšče šudnistwo a lětarjo šu wschitko wobhladali, a wobaj čłowjekaj šašlužemu šchrafu dostanjetaj.

§ Maleho Wjeltowa. Šańdzemu pónđzelu bě jedyn puczowarški předar tudy přėdowanje dzeržat a pschi tym 28 mł. nahromadžił. Šchtwórtk chyzšče wón nětko tež w młodženškim towarštwje w Budyščinje po poručnosći barlinskeho měšchczanskeho mišionstwa přėdowacž. Šow pak jeho polizija do jastwa šadži, dokelž bě š Barlina powjesčž pschischta, šo je barlinske mišionstwo špomnjeneho přėdarja wustorcžiko. Wón šmėje šo nětko jebanštwu dla psched šudnistwom šamolwojecž.

§ Bronja. Šańdzemu njedzelu je šo Jurij Šancžka š Bronja pschi kupanju w hłubokim škalškim hacze njedalošo Maleho Wjeltowa šatepił. Wón bě wudowž a šawostaji dwė džěšči.

§ Kotež. Tudy je knježi šastojnik š. Wilhelm w běhu jeneho měšaza hižom dwė wudrje (Šichotter) šatsělil, šchtož je wěšče jara špobjiwne, dokelž šo w našej wokolnosći hewat šajše šwėrjata njenamašaja.

§ Wojerez. Šnješ archidiafonuš Wieder bu wot kralowškeho knježěštwu ša lokalneho škulškeho inspektarja tudomnych škulow špomjenowanj. Wotřešny škulšti inspektar a kralowški šuperintendent š. Karraš pschepoda jemu tuto šastojnstwo w pschitomosći š. měšchczanosty Laubengehera a š. škulškich wučerjom w lubošnej a pschecželnej rycži.

§ Wyškošje pola Kafěz. Šbóndzelu dopođnja wokošo 11 hodžin na tudomnym knježim dworje w hróđžach woheń wudyril a je do procha a šopjeka pschewobrocžil. W nich drje šadyn šfót njebe, tola běchu wšchě špšne šyna a šłomy, šchtož je šo wschitko do čžišta špaliko. Šak je woheń wušchoł, njeje šnate.

§ Lejna (wojerowškeho wotřešja). Tudy šo 17. meje wječor w jėdnatej hodžinje w bróžni šublerja Šanša Ducžmana šalicž špocžja a šo ta šama tež žyle wotšali. Šchto je na wóhnyju wina byšo, šo hišchče njeje wušlėđžiko.

Přilopk.

* § Budyščina. Šańdzemu wutoru šo jedyn młody pschekupški w cigarrowych šhlamach na bohatej hašy, š revolverom hrajkajo, do jeneho wojata, šotryž bě šebi tam cigarry šupil, mėrjeschje. Šojak na njeho wolašche, šo nješmė šajše hšuposchje čžinicž a chyzšche š šhlamow čžetnyčž, tola w tym šamym wokolniku šulka wuwrešny a šlecžja wojatej do šadka. Wón bu psches to šak čžěžšo ranjeny, šo dyrbjachu jeho do woješškeho lazaretha donjesčž.

* Šože njewjedro je šańdzemy tydžen we wšchelafich štronach wulku šchodu nacžiniko. W šławenje je blyšš w někotrych hróđžach wjele šfotu šarashł. Šišchče wjetšche nješbože je šo w Šoben-šneufirchenje šodašo. Tam Šože njewjedro do jeneje bróžnje dyril, psches čžož šo wona a Šteinhäuserčž šotryžma a pošđžišcho hišchče džěl jeneje šuššobneje šhěže wotšali. Šako chyzšche šotryžmar Šteinhäuser hišchče něšotre wěžy š palazeje šhěže wurumowacž, šo na dobo murje šašpnychu a šotryžmarja š horžymi šamjenjemi pošštrychu. Šasajtra rano šu špalene čžěšo nješbožowneho čžłowjeka š roššadantow wučžahnyli.

* Šako na Šože špicžje něšotre holžy šo w lėšu šady Šrandiša wušhodžowachu, štupi jena wot nich na jenu šmijizu a bu wot njeje do nohi šušnjena. Šena jeje towaršškow bě šak šhrobka, šo š rany hnydom jėd wuznyža a psches to šwojej towaršščžy žimjenje šdžeržja. Šakž šo šda, je tam wjele šajšch žėdojnych šadow, pschetož jedyn muž je ša dwė lėčže 71 šchtušš šopanył.

* W Šoženicžje pola Šipška buchu šańdzemu njedzelu šopošđnju šši holžy a jedyn muž wot blyška štrjeheni, šotryž bě do pschebeschcznika jeneje 18lėneje holžy dyril. Ššjo wot nich hewat psches blyšš wobšchodženi njebechu, jenož šo na něšotre wokolniki šakž mowil na šemi ležachu. Šolža pak, šotraž pschebeschcznik džeržesche, je šhětro wopalena a je jejna drašta psches blyšš šara rošštorhana. Šež jedyn štupjeń je jej blyšš roššdrėł a š nohi wudrėł.

* W Šnandšteinu šu wóndano jenu 18lėtnu škužownu holžu do jastwa tyknyli, dokelž je wona šwoje nowonarodžene džěčžo w tamnišchim hacze šatepiła. Džěčžu bě, šako je namašachu, wulki šamjeń ša čžěšo šwjasany.

* Šara šbožowny pad je wóndano jedyn murjerški mišchtr w Šohumje ščžinił, šotrehož bechu šonsche lėto pschi jenej šwadže šak džajili, šo wón psches to wonėmi. Šańdzemy šjatk wón š rėbla hšuboko dele padže. Šako jeho šbėhnychu, mőžesche wón na dobo šašo rycčecž a budže drje šohke rany, šotrež je psches šanjenje šostał, rady š wješšoščžu šnječž.

* Šedyn šhěžkar w Šudnizach šupi šebi njedawno pola tamniškeho šhlamarja šobakowu tyšku, wosta pak ša šuju 80 np. winoity. Šacž runje jeho šhlamař něšotre rasy šominašche, dha wón tola šwój mały dołh nješapłacžil, haj wón šo ššoncžnje wobššoržicž ša. Šo dlėšchim čžasu bechu 80 np., šotrež mėjesche šrijedy ša tyšku šłacžicž, psches šhóšty šrozješa hacž na 120 šarkow šlėške. Šak wjele šjenješ pak šhěžkar šapłacžicž njemőžesche a dyrbjesche šo teho dla jeho šhěžka pschedacž.

* Žiwnosčžer Doležal w Šlepetinu w Čžechach bě šoni psched něšotrymi ludžimi w šotryžnje wuprajil, šo budže šwoju šonu ššonžowacž, a tež jeho nan bě na podobne wafšnje rycžal. Džen 5. augusta šańdzene lėto wón wo šrawdže šwoje šrozjenje do ššutka ššaji a ššpny šwojej šonje arsenil do šhoseja. Ša na to hnydom čžěžšo ššhori a wumrje we wulkišch šološčžach. Šan a šyn šo pschi šohrjebje šak džiwnje šadžeržeshtaj, šo ludžo wšchudžom šrajachu, šo ššaj wonaj młodu šonu ššonžowaloj. Ššoncžnje tu wěž šudnistwo ššoni, čžěšo dyrbjesche šo wušhřebacž a lėtarjo wuššlėđžichu, šo je šona na arsenil wumrjeka. W tyhle dnjach je šyn š šnjercžil na ššibjeńžy a nan š 10lėtnemu šštwu wotšbudženy.

* Ša čžěškej želešnižy njedalošo Šecže padže šańdzemu šrijedu še želešniškeho wosa džewjecžlėtny šolčez, šotryž pschi šurjach ššejo š wokolnom won šładašche. Šoždy mőže šebi nětko ššach džěščžoweju ššaršchjeju myššlicž. W Šecži wonaj hnydom š šupjeka wuššupišhtaj a šhwatašhtaj na měšto, hđžezčž bě šo nješbožo šodašo. Šajka pak bě jeju wješšoščž, šako džěčžo šebi napschecžiwno bežecž widžeshtaj. Ššolčžil bě šebi pschi šanjenju š wosa jenož ššowu šohko wobšchodžil.

Cyrkwinske powjesće.

Křćeni:

Šětrowska žyrfej: Šartha Šarja, Šana Augusta Šjazli, džěłacžerja a wobšderja, dž.

Šichališka žyrfej: Šinna Šmalia Augusta, Šorle Augusta Šarja Šangi, šulšnik a wobšderja na Šidowje, dž. — Šenestina Šinna, Šorle Šrista Šoiča, džěłacžerja a wobšderja w Šunjowje, dž. — Šana Šartha, Šorle Augusta Šojnarja, džěłacžerja a wobšderja na Šidowje, dž.

Zemrječi:

Džen 17. meje: Šana Šartha, Šana Šalhy, šohoneča a wobšderja, dwójniška dž., 14 d. — 19., Šan Šugust, Šětra Šrista Šofmann, šhěžšarja a ššalarka w Šenšezach, š., 10 m. 6 d. — Šana Šrodžiz, Šana Šjedha, žiwnosčžerja w Šyžezach, mandželšta, 62 l. 5 m. 10 d. — 20., Šemma Augusta, Šana Šalhy, šohoneča a wobšderja, dwójniška dž., 17 d.

Šot redakžije. W pschichodnym čžišle wopišanje 25lėtneho jubileja wobššacžja ščžolašškeho towaršštwu w delnim dole Ššrewje pschijnešemy.